

THE

THE

THE

БАРБАРА ТЕЙЛЪР БРАДФОРД ЖЕНИТЕ В НЕГОВИЯ ЖИВОТ

Превод: Надя Баева, Албена Арнаудова, Симона Георгиева

chitanka.info

Един мъж легенда, едва ли не с митична мощ в света на най-богатите и най-известните, един милиардер с неустоим чар и невероятна, многолика съдба. Един мъж енигма дори сам за себе си.

Това е Максимилиан Уест. Всеотдайно закрилян и страстно обичан от много красиви жени. Но и фатално изоставян от тях.

След кошмара на „кристалната нощ“ и възхода на нацистка Германия, сред изисканите хайлайф лондонски клубове и нийоркския бизнес свят, животът на сър Максимилиан Уест е стремително пътуване към едно лъжливо полярно слънце, близко и примамливо, но винаги илюзия. Живот на величие и падение, съпроводен с тайни, неочаквани прозрения и изумителни обрати.

Барбара Тейлър Брадфорд, майсторката на жанра „изключителни личности“ — спомнете си Ема Харт, изключителната жена от популярния телевизионен сериал — е известна в трийсет и три страни с наситените с драматизъм саги за хората, стигнали върха, за да осъзнаят мимолетността на щастието.

Българският език е двайсетият, на който Барбара Тейлър Брадфорд и нейният герой ще влязат и във вашия дом.

Посвещавам тази книга на Боб. Той е всичко за мен и без него никога не бих могла да я напиша.

ЧАСТ ПЪРВА
МАКСИМИЛИАН
ЛОНДОН — НЮ ЙОРК
1989

Един мъж, шурмувал и превзел невероятно много цитадели, които в детството и юношеството му трябва да са изглеждали тъй приказни и недостижими като пещерата на Али Баба. Един мъж с многолика съдба.

Мелвин Браг
(„Ричард Бъртън — един живот“)

1

Той излезе от красивата и представителна къща на ъгъла на Честърфийлд Хил и Чарлс стрийт и за миг спря на стълбите. Малко преди това беше валяло и във въздуха още се чувстваше влага и свежест през тази студена януарска вечер.

Макар обикновено да не обръщаше внимание на времето, сега усети, че трепери и вдигна яката на черното си палто. Налегналото го мрачно настроение и чувство на самота още повече се засилиха. От доста време изпитваше дълбока и смътна тъга, а тази вечер, кой знае защо, тя беше по-остра от всякога.

Пъхна ръце в джобовете си и тръгна към Бъркли Скуеър. Вървеше по Чарлс стрийт с бърза и решителна крачка, с изправена стойка и вдигната глава. Беше тъмнокос, с кафяви очи, висок, слаб и добре сложен. В тялото му личеше атлетична стегнатост, хармонираща със слабото ъгловато лице, чиито отчетливи, малко резки черти се смекчаваха от силен загар. Беше хубав мъж, прехвърлил петдесетте, и се казваше Максимилиан Уест.

Изруга тихичко, озадачен от тежестта, която чувстваше, и съжали, че прие срещата, назначена за тъй късен час. Беше се съгласил импулсивно — той, който тъй рядко се подчиняваше на импулси — от добро чувство към някогашния си съученик Алан Трентън. Алан бе представил присъствието на Максим тази вечер като жизненоважно. Но девет без петнайсет беше късен час дори за Максим Уест, прочут с това, че проявяваше готовност за делови контакти по всяко време на денонощието и във всеки ден от седмицата; при това по-късно имаше друга среща за вечеря. Все пак нещата се облекчаваха от обстоятелството, че кантората на Алан беше само на хвърлей разстояние от клуб-ресторанта, където имаше запазена маса за девет и трийсет.

Той заобиколи Бъркли Скуеър и се насочи към далечния му край. Чудеше се защо ли Алан настоява да го види и каква ли е цялата тази история. Когато му беше телефонира следобед вкъщи, в гласа му звучеше възбуда, но при все това бе необичайно лаконичен.

Заинтригуван, Максим се съгласи да се отбие, но сега се боеше, че ще изгуби много време, тъй като Алан беше бърлив и понякога доста обстоятелствен. Трябваше да следи часовника си и да не допуска отклонения от разговора.

Какво пък толкова, каза си, когато стигна до ъгъла на Бъртън стрийт, с Алан съм бил близък едва ли не през целия си живот. Задължен съм му... Знаем се отлично един друг... А и той е най-добрият ми приятел.

Когато пресече улицата, очите му се спряха върху осветената изложбена зала на Джек Баркли и щом стигна до витрината, спря да се полюбува на елегантните ролс-ройси и бентлита, блестящи под ярката светлина на прожекторите. Отдавна си бе обещал някой от тия суперлюксови модели, но все нямаше нагласата да отиде и да го купи. От друга страна, вече почти нямаше необходимост от автомобил за лични нужди. В стила му напоследък се вписваха реактивните самолети на корпорацията, кръстосващи целия свят, а когато не летеше, служебните коли винаги бяха на негово разположение.

Мина покрай автосалона на Хенли и покрай Лойдс Банк и влезе в Бъркли Скуеър Хаус. Кимна на охраната, а портиерът на свой ред почтително докосна шапката си.

Този най-могъщ бизнес център в града, съсредоточил огромна власт под един покрив, помещаваше най-престижните търговски фирми. Една над друга се разполагаха големи международни корпорации и многонационални компании, които имаха по-голяма финансова мощ от правителствата в света. В представите на Максим бежовата сграда бе като богата съкровищница, защото търговският оборот, осъществяван в нея, възлизаше на стотици милиарди долари годишно. Въпреки това фасадата ѝ не се набиваше в очи, а отдавна се бе сляла с пейзажа на този прекрасен, потънал в зеленина лондонски площад в сърцето на Мейфеър, и много лондончани, минаващи всеки ден покрай нея, дори не подозираха за кипящата вътре дейност. Сградата беше британската база на невероятно голям брой мегакорпорации и място, където играеха големите пари.

Максим прекоси застланото с дебели килими мраморно фоайе, влезе в асансьора и се качи до кантората на Алан Трентън на шестия етаж. В отговор на почукването му дългогодишната секретарка на Трентън отвори вратата и се усмихна.

— Добър вечер, господин Уест. О, Господи! Простете, исках да кажа... сър Максимилиан.

Той спря с жест и с широка усмивка извиненията й.

— Здравей, Евелин — каза сърдечно, докато събличаше палтото си.

— Той ви очаква — съобщи тя и го поведе към светата обител на Трентън.

Алан Трентън стоеше до резбованата махагонова етажерка в стил чипъндейл и наливаше шампанско в сребърна чаша. Беше на възрастта на Максим, но изглеждаше по-стар — набит, среден на ръст, червендалест, със светла, вече оредяваща коса.

— Максим! — възкликна той и бледосините му очи светнаха от искрена радост. Остави бутилката шампанско и забърза насреща му. Стисна ръката на най-стария си и най-скъп приятел и сърдечно го потупа по рамото. — Щастлив съм, че те виждам!

— Аз също, Алан. Отдавна не сме се срещали, и то по моя вина.

— Не се притеснявай, простено ти е — със сияещо лице го успокои Алан. — Вярно, вече го казах по телефона, но искам и лично да те поздравя за високата чест, Максим!

— Благодаря, Хлапе — отвърна Максим, наричайки приятеля си със стария му ученически прякор. — Кой би предположил, а?

— Аз, Херцоже, аз бих предположил — увери го Алан, като на свой ред изрече прякора, който бе дал на Максим преди много години. — Благодаря ти, че дойде при такова кратко предизвестие. Знам колко си зает.

— А защо всъщност съм тук? — шеговито повдигна вежди Максим.

Алан явно не бързаше да отговори. Той отиде до етажерката и повдигна бутилката.

— Капка от щипеците мехурчета, приятелю?

— Благодаря, но ще ти откажа — отвърна Максим, ала в следващия момент си даде сметка, че шампанското е вероятно в негова чест и побърза да каже: — А защо не? Но наистина само капка.

Като гледаше как Трентън му налива, Максим го чакаше да заговори за повода на срещата им. Но когато това не стана, направи няколко крачки към средата на стаята и я огледа.

Алан наскоро бе завършил обзавеждането на кабинета и Максим хареса новата обстановка. Постигната беше изисканост и в същото време уют с дървената ламперия, прекрасните антики и старинни английски пейзажи в резбовани или позлатени рамки. Всичко наоколо издаваше отколешната слабост на Трентън към старинни предмети и ценности, прераснала в сериозно и скъпо хоби. Сега той беше известен колекционер, щедро наддаващ по търговете. Имаше достатъчно пари от петрола. Петрол, добиван в Северно море. Петрол в изобилие от Тексас. Максим бе насърчил Алан да наложи идеите си и да развие фамилията бизнес, след като го пое от баща си, беше му оказал всевъзможна морална и финансова подкрепа. Комбинацията беше успяла и значителният просперитет на Алан през последните петнайсет години бе донесъл огромно задоволство на Максим.

Трентън му подаде чашата с шампанско и двамата се чукнаха.

— Наздраве за титлата ти. Пожелавам ти дълги години да ѝ се радваш в добро здраве, стари друже! — каза Алан.

— Благодаря ти, Хлапе — засмя се Максим. — Наздраве и за теб. — Отпи от скъпото шампанско. Беше сухо, точно по вкуса му. Пийна още една глътка и попита: — И тъй, Алан, за какво става въпрос?

Алан го изгледа замислено миг-два, после рече:

— Не ти ли се ще да станеш благороден рицар?

Максим впери учуден поглед в него. Най-малко това беше очаквал.

— Вероятно ме каниш да спасявам вестникарския тръст „Листър“ — проговори най-сетне Максим и сега беше ред на Трентън да се стъписа.

— Някой вече е разговарял с теб! — прозвуча възклицанието му едновременно като твърдение и като въпрос.

— Нищо подобно — поклати глава Максим. — Но това е единствената компания в Лондон, заплашена да бъде погълната от съперници. Поне аз не знам за друга. Но какво общо имаш ти?

— На практика нищо — побърза да каже Трентън. — Аз съм един вид... — Той помълча, търсейки нужната дума. — Един вид посредник. Засегнат е Джон Вейл, моят банков съветник. Неговата банка е пълномощник на тръста „Листър“ и Джон е много близък с председателя, Хари Листър, та търси начин да му помогне. Известно му е, че сме стари приятели, и ме помоли да уредя тази среща.

— Но това не е в моята сфера и аз не се интересувам... — Максим млъкна, като видя, че вратата се отваря.

— А, ето те и теб, Джон — рече Трентън и с протегнатата ръка тръгна да посрещне новодошлия. — Влизай! Влизай!

— Здравей, Алан — каза Джон Вейл и стисна ръката на Трентън. Наближаваше четирийсет години, среден на ръст и слаб, с типично английска външност — светла кожа, руса коса и сиви очи зад дебелия стъкла на очилата с кокалени рамки. Алан го хвана под лакът и го представи на Максим.

— Максим, запознай се с Джон Вейл от „Морган Лейн“ — рече Трентън. — Джон, това, както се досещаш, е сър Максимилиан Уест.

— Приятно ми е — кимна Максим.

— За мен е голямо удоволствие, сър Максимилиан — отвърна Джон Вейл, като се мъчеше да скрие любопитството си. Максимилиан Уест беше едни от най-прославените магнати в света, абсолютен пират в бизнеса като сър Джеймс Годфри и лорд Хансън, и двамата твърде изкусни в играта на завземане на компании, но по мнението на Джон Вейл Уест далеч ги превъзхождаше.

Алан остави двамата мъже и приближа към етажерката, откъдето обяви:

— Ще те черпя с шампанско, Джон.

— Благодаря — отвърна Вейл, обърна се към Максим и поведе светски разговор, като не преставаше да го изучава. Уест беше олицетворение на властта, цялата му личност излъчваше могъщество. И все пак Вейл не бе очаквал, че е толкова хубав. Имаше нещо неотразимо в широката усмивка, белите зъби, тъмните очи, блестящи с жива интелигентност. И какъв загар само! Имаше златистия тен на плейбой, придобит в моден зимен курорт, и никак не се връзваше с образа на вманиачен в работата собственик на могъща корпорация, който прекарваше времето си в заседания и обиколки на земното кълбо с личния си самолет. Облеклото му бе също тъй изненадващо, съвсем различно от обичайния невзрачен костюм на типичния бизнесмен. Повече напомнят дрехи на кинозвезда, каза си Вейл, като разглеждаше сивата риза от чиста коприна, перленосивата вратовръзка и безупречно скроения черен габардинен костюм, който му стоеше идеално. Несъмнено бе ушит от най-изкусния шивач на света. Но Джон Вейл

мигом усети, че блясъкът на Максим Уест се дължи много повече на личния му магнетизъм, отколкото на изисканата елегантност.

Гласът на Трентън прекъсна мислите на Вейл, както и разговора му с Максим Уест за отвратителния английски климат и други незначителни неща.

— Ето ти шампанското, Джон, и нека пристъпим към деловите въпроси. Или по-скоро вие двамата можете да го направите. Моята задача беше да ви срещна, а сега ще се отдръпна и ще бъда безмълвен наблюдател.

— В деня, когато те видях в тази роля, вероятно от небето ще заваят кюлчета злато — засмя се Максим, но в тона му нямаше и сянка от упрек, личеше единствено топлота и приятелско чувство.

Алан отметна глава и също се засмя.

— Не може да няма нещо вярно в думите ти. Та кой ме познава по-добре след четирийсет и пет годишно приятелство?

Тримата мъже отпиха от чашите си и Трентън покани гостите си с жест към къта с масичка в стил крал Джордж. Щом се настаниха, Трентън поясни на Джон Вейл:

— Вече казах на Максим какъв е поводът за срещата. Но ти ще трябва да го запознаеш по-подробно с положението.

Вейл кимна и се обърна към Максим.

— Най-напред искам да зная бихте ли се заели със спасяването на вестникарския тръст „Листър“.

Максим се намръщи.

— Честно казано, не знам. Точно преди да влезете, бях започнал да обяснявам на Алан, че интересите ми съвсем не са насочени към създаването на вестникарска империя.

— А защо не? — разпалено се намеси Трентън, забравил обещанието си отпреди минута да мълчи. — Това би било венецът на постиженията ти на този етап от твоята кариера. Помисли колко много биха нараснали властта и авторитетът ти, ако контролираш „Листър“. Ежедневник и неделен вестник от национален мащаб, както и съзвездие от престижни списания.

Максим хвърли на Алан бърз поглед, но не му отговори, а се обърна отново към Джон Вейл:

— Какво ви кара да смятате, че акционерите ще ме приемат?

— Хари Листър е абсолютно убеден в това, а също и останалите членове на управителния съвет. Аз съм съгласен с тях, както и директорите от „Морган Лейн“.

Вейл се изпъчи дръзко, наклони се напред и впери през очилата си настойчив поглед в Максим.

— На ваша страна е името и репутацията ви на изкусен и почтен играч. Всички компании, които сте присъединили към корпорацията си, са процъфтели под ваше ръководство. Това са много сериозни точки във ваша полза. Откровено казано, вие сте изключително впечатляваща личност, ето защо ние не се съмняваме, че акционерите ще ви приемат.

— Думите ви са много любезни. Благодаря — измърмори Максим и след кратко мълчание добави: — Международното издателско обединение на Артър Брадли е направило оферта от петстотин милиона лири стерлинги за тръста „Листър“. Това означава, че аз ще трябва да надскоча тази оферта най-малко с двеста милиона лири.

— Не е задължително — бързо каза Вейл. — Може да са и по-малко.

— Сто или двеста милиона, разликата не е кой знае каква — с тих глас отвърна Максим. — Залогът тъй или иначе си остава голям.

— Така е — съгласи се Вейл. — Но погледнете на въпроса и от другата му страна, откриват ви се възможности за нови печалби.

— Аз невинаги се ръководя от това колко ще спечеля — хладно отбеляза Максим. — По-често се питам колко ще загубя.

— Не може да става и дума за загуби — уверено заяви Вейл. — И за да ви го докажа, бих искал да ви запозная с някои факти и цифри относно тръста „Листър“.

— Започвайте тогава — подкани го Максим и се облегна на креслото, готов да слуша.

Алан Трентън се изправи и се извини, че ще се върне към своите дела. Отиде до бюрото в другия край на кабинета и се зае да чете пристигналите по-рано факсове и телекси от Ню Йорк и да им пише отговори, които щяха да се изпратят на следната сутрин. Като привърши с това, започна да преглежда спешните книжа и да прави някои бележки в полетата. По едно време вдигна глава, видя, че Максим и Джон Вейл са дълбоко потънали в разговор, и реши да ги

остави още малко насаме. С нищо не можеше да допринесе към решаването на въпроса, затова предпочете да не се меси. Завъртя се на стола и се загледа през прозореца към Бъркли Скуеър. Мислите му се насочиха към Максимилиан Уест, както обикновено когато Максим беше наблизо. Очарованието му беше тъй властно, че човек не можеше да не му се поддаде.

„Ще бъдем първи приятели чак до смъртта си“, бяха се заклели още като ученици в пансиона. Странно, но тази детска клетва важеше и до този ден. А в края на краищата това си остава значимото, мислеше Алан. Да сме сигурни, че каквото и да се случи, може да разчитаме един на друг.

Радваше се, че вижда Максим в такава чудесна форма. Ако се съдеше по външността му, човек би помислил, че се е отдал на удоволствия в някои от многото си красиви къщи или в яхтата, подобна на плаващ дворец. Но Алан знаеше, че нищо не може да е по-далеч от истината. Максим работеше едва ли не денонощно, почти не слизаше от самолетите, поддържаше убийствен ритъм на напрежение и все пак успяваше да изглежда отпочинал и свеж. Всъщност Алан подозираше, че на Максим му понася тъкмо този начин на живот. През последните девет години беше наистина страшно зает и почти не можеше да го види. Лондон бе по-скоро спирка между непрестанните му пътувания, макар тук да се намираще централата на корпорацията му и къщата в Мейфеър. Но Манхатън като че го зовеше по-силно.

На Алан му се щеше да се срещат по-често. Редовно се чуваха по телефона, а понякога успяваха да се видят за по едно питие, но не беше същото като едно време, когато си правеха дълги обеда или вечери заедно. Като момчета бяха неразделни, близостта им се запази и в юношеските години, и до ден-днешен.

Алан завъртя стола си и в продължение на няколко секунди внимателно изучава Максим. Старият му приятел май здравата бе притиснал Вейл и без съмнение му задаваше нелеки въпроси. Вейл изглеждаше едва ли не слисан, но в това нямаше нищо чудно. Максимилиан Уест правеше впечатление на всички, нещо повече, изумяваше онези, които го виждаха за първи път. Изобщо не беше такъв, какъвто си го бяха представяли, нито постъпваше по начина, който очакваха. Открай време беше загадъчна личност.

Спомените на Алан го отведоха до времето, когато Максим бе на петнайсет години, в онзи неприятен ден, в който двама хулигани от друго училище бяха започнали да му се подиграват, да го наричат с отвратителни прозвища и да проявяват жестокост, на каквата са способни само децата. Максим, с побледняло лице и святкащи от гняв очи, веднага се бе настървил да се сбие с тях и вдигна юмруци. Алан също се приготви да се бие в негова защита. И тогава се случи нещо немислимо, съвсем неочаквано, което стъписа тълпата от момчета и най-много от всички него самия. Максим отпусна ръце и се отдалечи, без да каже нито дума, с високо вдигната глава, излъчващ невероятна гордост и достойнство. Смеещите се и подвикващи до този миг момчета тутакси млъкнаха и се разделиха, за да му направят път да мине, поразени от хладното изражение на лицето му и високомерното му държане.

Алан си спомни как се бе втурнал след Максим с желание да го утеши. Ала на Максим не му бе нужно съчувствие. Отказа да обсъжда въпроса и през целия ден остана мрачен и неразговорчив. Едва вечерта, след като угасиха лампите в общата спалня, приятелят му спомена за инцидента. Сякаш в отговор на неизречения въпрос на Алан той прошепна в тъмното:

— Тръгнах си, защото беше под достойнството ми да се бия с тези страхливци. Не исках да си цапам ръцете, като ги докосвам. — После добави: — Сега съм никой, Хлапе, нямам нищо. Но колкото и време да ми отнеме, обещавам ти, че един ден с мен ще се съобразяват! И ще имам всичко!

Така и стана. Обещанието му се сбъдна и действителността надхвърли дори най-смелите планове.

Максимилиан Уест бе човек, в чиито крака беше целият свят.

Нищо чудно, че мнозина му завиждаха. Но Алан никога не му бе завиждал; той бе изпълнен единствено с възхищение към приятеля си. Знаеше какъв труден път е изминал и какви рискове бе поемал. Неговата история беше истинска притча за успеха. Беше се превърнал в магнат и с него действително се съобразяваха дори на международната сцена, а през последните години се бе превърнал от милионер в мултимилионер и накрая в милиардер.

Само преди две седмици, в последния ден на декември, бе обявен списъкът с почетни звания, раздадени от кралицата. Сред тях бе

и името на Максим, комуто бе присъдено рицарско звание като признание за огромния му принос към британската индустрия. Сега вече бе сър Максимилиан Уест, макар че официалното присъждане на титлата щеше да стане в Бъкингхамския дворец през март.

Наистина имаше всичко. Алан се усмихна, изпълнен с искрена гордост и задоволство. Както винаги той се радваше на успехите и триумфа на Максим и както винаги бе близо до него, за да го аплодира. В училище Максим беше неговият герой. В известен смисъл още беше такъв. Алан не мислеше, че нещата изобщо ще се променят някога.

Той отново погледна с възхита приятеля си. Как чудесно изглеждаше! Но момент... Не чак толкова чудесно. Откритието смая Алан и той се вгледа по-изпитателно в Максим.

Ослепителната фасада беше безупречна, но Алан долови, че нещо не е в ред. Невъзможно бе да общуваш с един човек четирийсет и осем години и да не го познаваш основно. Дълбоко в очите на Максим се таеше сянка и Алан се зачуди как не я е забелязал по-рано. Изглежда, бе твърде увлечен да го поздравява за рицарското звание. Но Максим безспорно имаше неприятности, и то сериозни. Дали не беше някоя жена? Алан силно се надяваше да не е така, защото Максим бе имал премного ядове с жените. Реши да му предложи помощта си. Нали затова са приятелите.

Хвърли поглед към златния часовник, който Максим му бе подарил миналата година за неговия петдесет и четвърти рожден ден, и видя, че е девет и петнайсет. По телефона Максим го бе предупредил, че трябва да си тръгне най-късно в девет и двапетсет. Алан знаеше, че след около секунда-две Максим ще се изправи, ще се сбогува и ще си замине. Сред многото му качества бе и безупречната точност.

Алан се присъедини към двамата мъже тъкмо когато Максим казваше:

— Цифрите, които ми показахте, са интересни, но все още не съм сигурен, че имам желание да рискувам и да направя контрапредложение за тръста. Още малко ще помисля.

Вейл преглътна, мъчейки се да скрие своето разочарование — срещата не бе завършила с определен резултат.

— Да, напълно ви разбирам. А не се съмнявам, че и вие ще разберете колко жизненоважна в случая е бързината на действие. В момента тръстът „Листър“ е безпомощна мишена и за други

корпорации, които могат да решат да го погълнат. Точно това ни тревожи най-много сега. — Вейл тежко въздъхна.

— В такъв случай оставете тази вечер документите в дома ми и по-късно ще ги проуча — каза Максим и се изправи.

— Ще ги имате — обеща Вейл и стана. — Благодаря ви, че бяхте тъй любезен да ме изслушате. — Протегна ръка и добави: — Искрено съм ви признателен, сър Максимилиан.

Максим пое ръката му.

— А сега ме извинете, но наистина трябва да тръгна. — Той хвърли заговорнически поглед на Алан. Намигна му и допълни: — Не бива да караме дамата да чака.

— Ще те изпратя до асансьора; Херцог — предложи Алан и хвана Максим за лакътя. Искеше да остане насаме с него, за да разбере какво се е случило и как може да му помогне.

Когато Трентън се върна в кабинета си след няколко секунди, Джон Вейл напрегнато се взря в него и с вълнение попита:

— Е? Какво каза той?

— Нищо. Във всеки случай нищо относно тръста „Листър“ и намеренията си. Но не съм се и надявал да ги сподели. Той е много потаен, дори с мен. Ще ти дам само един пример: унищожаване в машината всеки документ, минал през ръцете му. Предполагам, че се бои от изтичане на информация.

— Никой не го познава по-добре от теб, Алан. Какви са впечатленията ти? Смяташ ли, че имаме шансове?

— Честно казано, не знам — след кратък размисъл отвърна Трентън. — Ако почувствува в себе си, че трябва, ще се заеме с това начинание.

— Какво искаш да кажеш с това?

— Максим винаги е повтарял, че му е нужно да почувства сделката. Той действа по инстинкт и е готов да пренебрегне всякакви анализи, прогнози и съвети.

— Ти вярваш ли в това? — с недоверие попита Вейл.

— Естествено, че вярвам. Но по-важното е, че Максим вярва. Истината е, че той разчита на огромния си опит и познания, а към тях добавя и инстинкта си за конкретната сделка и ситуация.

Трентън вдигна чашата с шампанско и замислено отпи.

— Питаш ме какви са впечатленията ми, Джон — обади се най-сетне. — Ако усети, че работата си струва, непременно ще направи оферта за тръста „Листър“, но ако почувства нещо нередно или изобщо нищо не чувства, няма да те държи в неведение. Гарантирам ти, че много скоро ще получиш категоричния му отговор.

— Това поне звучи утешително. Но каквото и да стане, Алан, знай, че съм ти много задължен, задето уреди тази среща. Не знам как да ти благодаря.

— Много лесно, момчето ми. Можеш да ме заведеш още сега на вечеря. Умирам от глад.

— Значи станахме двама — засмя се Джон. — Запазил съм маса в Маркс Клъб. Хайде да отидем пеша, а след вечеря да оставим документите в дома на Максим на Честърфийлд Хил. Каза ми да взема от теб точния адрес.

— Ще ти го дам — каза Алан и се изправи. — Само да разчистя бюрото и тръгваме.

Додето Алан Трентън шумолеше с книгата, Вейл сподели:

— Не очаквах да е толкова хубав мъж. Виждал бях снимки във вестници и списания, но нито една не дава истинска представа за него.

— Така е. Защото Херцога е привлекателен с личния си чар. А това не може да се заснеме.

— Защо го наричаш Херцог? — попита Вейл.

— От ерцхерцог Максимилиан Австрийски, който станал император на Мексико през 1864 година — поясни Алан. — Един ден го казах случайно, още бяхме ученици. На Максим му се стори смешно и оттогава прякорът остана.

— Ясно. А вярно ли е това, което се говори за него?

— За него се говорят най-различни неща. Какво точно имаш предвид?

— Че Максимилиан Уест се интересувал само от четири неща: от премиер-министъра, от Съединените щати, от печеленето на пари и от жените.

Алан се разсмя и отвърна:

— Зная, че той храни най-дълбоко уважение към госпожа Тачър, голям почитател е на политиката ѝ, особено в сферата на бизнеса. И какво чудно има в това, приятелю, та той просперира именно по време

на нейната власт. Слабостта му към Съединените щати също не е тайна и не датира от вчерта. Той прекарва там толкова време, колкото и тук. А колкото до парите и жените — в очите на Алан припламнаха игриви искри, — откакто го познавам, това са големите му страсти. Важното е, че самите дами го намират неустоим.

— Всички тези жени и любовници... — измърмори Джон Вейл.
— Как успява да се справя с тях?

— Виж, за това нямам представа.

— Не си ли го питал?

— О, боже мой, естествено, че не. Никога не съм имал тази смелост.

Всъщност Алан не казваше истината. Той нямаше желание да обсъжда твърде странния личен живот на приятеля си с Джон Вейл. И без това бе казал достатъчно. За Максим открай време се носеха най-различни клюки и той не искаше да прибавя нищо към тях. Това би било най-грозното предателство.

Бездруго знам прекалено много, каза си Алан, докато заключваше най-горното чекмедже на бюрото — Максим ми е доверявал много неща през годините и продължава да споделя с мен. Но тайните му са на сигурно място. И той много добре знае, че ще ги отнеса със себе си в гроба.

На Максим Уест за втори път тази вечер му се наложи да се отърси от чувството на тежест, докато прекосяваше Бъркли Скуеър. Насочи се към парка в средата на площада, точно срещу кантората на Алан Трентън. Там, в сутерена на красива стара къща, се намираше едно от най-изисканите заведения в Европа — прочутото „Анабел“.

Създадено през лятото на 1963-та година от Марк Бърли и наречено на жена му, лейди Анабел, с която сега бе разведен, то бе любимо място на знаменитости от цял свят, посещаваше се от филмови звезди, магнати, членове на английската кралска фамилия. През последните двацет и шест години не бе загубило своята популярност и бе прекрачило отвъд понятието „модно“ — можеше да се каже, че е легендарно. При посещенията си в Лондон Максим винаги предпочиташе да вечеря там.

Минути след като напусна кабинета на Алан, той кимна на униформения портиер и забързано се отправи по стълбите към клуба.

Посрещнаха го усмихнати познати лица. Свали палтото си на гардероба и отиде до бюрото на рецепцията, където Тед, както повечето вечери от седмицата, посрещаше посетителите.

Максим прие поздравленията на Тед, разписа се в книгата за гости и влезе в бара. Той беше полупразен и Максим избра малка маса в ъгъла до горящата камина. До него мигом се приближи келнер. Поръча си водка с лед и чаша лимонов сок и се настани удобно на канапето, наслаждавайки се на топлината и на спокойствието.

Беше член на клуба още от откриването му. Харесваше му атмосферата на интимен уют, създаден от веселия огън, от меката светлина на лампите и удобните канапета, от аромата на свежите цветя в красивите старинни вази, от тъмночервените ориенталски килими и жълтите стени, по които бяха окачени много картини. Имаше чудесни портрети на кучета, сюжети от Ландсиър, Мунингс и Бейтман, маслени платна на красиви жени — някои голи. На пръв поглед картините сякаш бяха събрани без никакъв стремеж да се съчетаят, ала при по-

внимателно разглеждане ставаше ясно, че в тяхното подреждане няма нищо случайно. Максим не се насищаше да им се любува.

Когато бе в „Анабелс“, той се чувстваше повече като гост в дома на Марк Бърли, отколкото като посетител в ресторант или нощен бар и може би тъкмо в това се криеше обяснението за огромния успех на заведението. Със своя неподражаем английски дух барът напомняше дневна в провинциално имение. Обслужването бе съвършено, а кухнята типично английска в най-добрия ѝ вариант: макар и непретенциозна, тя бе точно по вкуса на Максим.

Според него никъде по света не можеше да се намери заведение, подобно на „Анабелс“ и когато бе далеч от Лондон, то му липсваше най-много. Отсъствал бе от града няколко седмици и сега особено много се радваше на любимото си заведение. Напрежението на деня сякаш се стопяваше, щом влезеше през портала на „Анабелс“. Тук се чувстваше изолиран от външния свят и си почиваше в позната и приятна атмосфера. Същински дом, каза си той с горчива ирония. Всъщност тук винаги се бе чувствал по-добре, отколкото у дома. Пък и май вече нямаше истински свой дом.

Отпи от чашата, облегна се удобно назад и се опита да насочи мисълта си към срещата в кабинета на Хлапето.

Даваше си сметка, че проявява необяснимо двоумене по отношение на закупуването на тръста „Листър“ и сам се помъчи да си отговори на какво се дължи то. Преди да успее да вникне в причините, обаче, зърна Луис, управителят, да се приближава към него с широко усмихнато лице. Бяха стари приятели, знаеха се от трийсет години, когато Луис бе салонен управител в ресторант „Мирабела“ на Кързън стрийт, недалеч от „Анабелс“. Свързваха ги доста общи преживявания, но преди всичко взаимната симпатия.

Максим стана зарадван, стиснаха си сърдечно ръце и Луис го поздрави за титлата. Поговориха, после Луис го извикаха на телефона и Максим седна с чаша в ръка. Ала почти веднага трябваше да стане изправен, защото в бара, плуваща в облак от парфюм, влезе Грейм Лонгдън.

Грейм Лонгдън бе личната му помощничка, трийсет и седем годишна, висока и слаба американка с къдрава червеникавокафява коса и изумителни яркозелени очи. Без да е красива в класическия смисъл, тя бе изключително привлекателна с плътните си вежди, високите

скули и пълни, сочни устни. Беше родом от Ричмънд, щата Вирджиния, имаше открит и независим характер и си падаше малко чудачка. Максим високо ценеше ума ѝ, тя беше дясната му ръка и се справяше отлично с високите изисквания.

Тази вечер бе облечена в елегантен костюм от черно кадифе и неговото опитно око веднага долови, че е оригинален парижки модел. Сакото над тясната пола бе украсено с черни мъниста и копринени ширити по раменете и реверите. Дългите ѝ стройни крака бяха с черни чорапи и елегантни обувки от копринено черно кадифе. Единственото ѝ бижу бяха големите диамантени обици във форма на цветя и тънката диамантена верижка на часовника.

Максим отиде да я посрещне, хвана я леко за лакътя и я поведе към ъгловата маса.

— Прекрасно изглеждаш. — В тона му личеше искреното възхищение на ценител на женската хубост.

— Благодаря, Максим — отвърна тя и го погледна усмихната. — Когато идвам тук, винаги изпитвам потребност да бъда в най-добрия си вид, затова изтичах до „Риц“ да се преоблека. — Извини ме, че закъснях, шефе — рече Грейм с обичайната си непринуденост.

— Съвсем не си закъсняла — успокои я той и отвърна на усмивката ѝ, както винаги развеселен от липсата на всякаква почтителност в обноските ѝ и от упоритата ѝ настойчивост да го нарича „шефе“. В началото, когато постъпи на работа при него, това обръщение го дразнеше и той постоянно я поправяше. Но тя напълно игнорираше протестите му и оттогава той си остана за нея „шефът“. Вече бе свикнал и не му пречеше. Тъкмо затова я харесваше, за нежеланието ѝ да се променя, та да се вмести в нечия представа за съвършената служителка. Беше искрена и пряма, дори на моменти прекалено пряма. На всичките си колеги бе дала прякори, поне на онези, с които общуваше всекидневно. Не можеше да се отрече, че им прилягаха чудесно, макар не на всички да се харесваха.

— Във всеки случай чакането си заслужаваше, Грейм. Повече от прекрасна си. Докато си пием питието преди вечеря, разкажи ми какво ново става в корпорацията. Шампанско, както обикновено, или нещо друго?

— Шампанско, Максим, благодаря.

Грейм остави черната си кадифена чангичка на масата и се настани удобно в креслото срещу него, като кръстоса крака и придърпа полата си. Личеше си, че носи новини. Едва сдържаше нетърпението си.

Наведе се към него с блеснали очи и пламнало от възбуда лице.

— Стигнах до заключение относно компанията „Уинонда“. След като разговарях няколко пъти по телефона с Питър Хейлброн в Ню Йорк през последните няколко часа, мисля, че трябва да участваме в наддаването. Тя е истинска находка за нас. Идеалната компания за присъединяване, въпреки наличието на известни проблеми. Разгледах внимателно последните два телекса, от Питър и...

— Ако са били поверителни, надявам се, че си ги унищожила в машината — прекъсна я Максим.

— Естествено — отвърна тя и го погледна хитро. — Нали съм твоя ученичка, шефе!

Максим прикри усмивката си и не отговори.

Грейм продължи:

— „Уинонда“ има няколко клона, които не дават печалба, но лесно можем да ги ликвидираме. Естествено, ще задържим онези, които са печеливши, и просто ще ги реорганизираме и модернизираме.

Тя млъкна за малко, когато келнерът ѝ донесе чашата с шампанско, и щом останаха сами, продължи:

— Онова, което прави сделката особено привлекателна, е имотът на „Уинонда“ в околностите на Сиатъл. На пръв поглед изглежда без особена стойност, особено на хартия. Истината е, че е недооценен. Действително, запуснат е и е в много лош район. Аз, обаче, случайно знам, че представлява истинска ценност.

Максим я погледна изпитателно и повдигна вежди.

Грейм продължи.

— Наистина е ценност, защото една японска компания иска да го купи. Всъщност те са в процес на изкупуване на всички парцели от района и имотът на „Уинонда“ им е нужен, за да срутят съществуващите постройки и да построят хотел, търговски център и административни сгради.

— Защо тогава Чарлс Бишъп не им го е продал? — намръщи се Максим. — Доста странно, че не е реагирал. Той е хитър и бърз играч.

— Отказал им е категорично. Дори не искал да чуе какво предлагат и то не защото предлагали малко. Доколкото ми е известно, стигнали до двеста и седемдесет милиона.

— Къде е гнилото в историята?

— Няма нищо гнило, поне за нас. Ако станем притежатели на „Уинонда“, нищо не ни пречи още на другия ден да продадем имота и то на същата японска компания. Те са в готовност и чакат. То се знае, чакането им ще е напразно, докато Бишъп е президент на компанията. Баща му умрял в японски военнопленнически лагер, затова не желае да сключи сделка с тях.

И тъй като Максим запази мълчание, тя додаде тихичко:

— Казано накратко, позволил е чувствата му да се намесят в бизнеса.

Максим се замисли. След малко я погледна въпросително.

— Доколкото разбирам, имаш добри предчувствия за тази сделка.

— Категорично.

— Аз също, и то от самото начало, още откакто предложи „Уинонда“ като вероятна възможност. Обади се утре на Питър и му кажи да задейства екипа за купуването. Bravo на теб, Грей. Възхитен съм. Изглежда доста си се поровила да проучваш.

Грейм поклати глава.

— Не чак толкова, колкото си мислиш. По една странна случайност братовчедка ми Сара живее в Сиатъл. Работи в банка. Попитах я за „Уинонда“, след като ми възложи да се запозная със ситуацията. Тя ми спомена, че тази японска компания душела наоколо. Научила за техния интерес към терена на „Уинонда“ чрез приятеля си, който е съдружник в една счетоводна фирма. Подозирам, че отнякъде е изтекла информация по най-гадният начин. — Тя намигна на Максим. — Май имаш право с тия машини за унищожаване на документи, шефе. Човек трябва да си отваря очите на четири. Във всеки случай аз начаса хукнах да проверявам сведенията, получени от Сара. Оказаха се верни. — Грейм млъкна за малко и се покашля. — Акционерите на „Уинонда“ сигурно няма да се зарадват много, когато научат, че президентът се е отказал от милиони долари срещу някакъв мизерен парцел, който никой друг не искал да купи. Бишъп доста зле е преценил положението, не мислиш ли?

— Да, но донякъде разбирам мотивите му. Финалният ти анализ, обаче, е съвсем точен.

— Като президент на компания е бил длъжен да забрави личните си мотиви — с изненадващо студен и решителен тон отсече тя.

Максим я стрелна с поглед. Знаеше колко твърда, дори безпощадна може да бъде на моменти, но оценката ѝ за Бишъп му се стори прекалено сурова. За миг по лицето му пробяга сянка. Намръщи се. Внезапно изгуби желание да продължава тоя разговор и взе чашата си.

Грейм понечи да го попита дали всичко е наред, но се отказа. На бузата му трепкаше мускул; внезапно стана някак напрегнат и тя не можеше да си обясни защо. Беше затворен човек и никога не говореше за себе си и за чувствата си, а тя знаеше, че не обича никой да му се натрапва и да прониква зад тази непробиваема фасада.

Вдигна чашата с шампанско.

— Наздраве — каза тя. — Да прием за компанията „Уинонда“. И за нас.

— За „Уинонда“ — повтори Максим. — И за теб.

Помълчаха минута, и двамата унесени в мисли.

Първа заговори Грейм:

— Как мина срещата с Алан Трентън?

— Оказа се, че не била с Алан. Той беше там, разбира се, но искаше да се запозная с банковия му пълномощник, Джон Вейл от „Морган Лейн“. Той ми направи едно предложение.

— Що за предложение? — попита Грейм и очите ѝ мигом блеснаха. Също като Максим тя се вълнуваше от всяка сделка. Бизнесът бе в кръвта ѝ.

— Да се притечем на помощ на тръста „Листър“ — отговори той. Грейм подсвирна тихичко.

— Я виж ти! Това е вече нещо — промълви тя. — И какво?

Максим ѝ разказа за разговора с Вейл, без да пропуска нищо, а тя го слушаше внимателно. Питаше се какво ли решение ще вземе той и дали ще пожелае да се бори за империята „Листър“. Що се отнася до деловите въпроси, беше упорит и безстрашен, но не и лекомислен. А сделката с Листър можеше да се окаже чист хазарт. Благоразумие на Максим не му липсваше, нито праволинейност, и тя му се възхищаваше за тези качества. Ала през седемте години, докато бе

работила за него, неведнъж бе поемал и рискове, при това големи рискове. Дали щеше да реши, че тръстът „Листър“ си струва риска? Човек трудно можеше да разтълкува разсъжденията и да предвиди постъпките му. Той я наричаше дясната си ръка, но през повечето време тя нямаше представа какво прави лявата.

Може би тъкмо противоречията в характера му и тази негова непредсказуемост го правеха толкова чаровен за околните... и тъй неустоим. Тя сподави една въздишка; даваше си сметка, че винаги е била мъничко влюбена в него, макар той да не ѝ обръщаше внимание. Поне не като на жена. О, разбира се, правеше ѝ комплименти, изказваше се ласкаво за работата ѝ, но по-далеч не отиваше. Прекалено бе отдаден на бизнеса, за да го свързва с нещо, което се доближаваше до удоволствието, секса или любовта.

Освен това беше женен. Чуваха се намеци и за някаква друга жена. И все пак, имаше моменти като този, когато не бяха в работна обстановка и тя го гледаше, слушаше гласа му, отдаваше се на удоволствието от присъствието му и напълно попадаше под властта му. Той беше най-привлекателният мъж, когото някога бе срещала.

Не ставаше въпрос само за лицето, за властния поглед на тъмните му очи, за елегантния му и изискан вид. За нея Максимилиан Уест бе една загадка и това най-много я вълнуваше. И чарът му, то се знае. Максим имаше фатален чар, такъв, заради който жените бяха готови да забравят всяка гордост и приличие. Беше му вродено да сразява женските сърца, и то без особени усилия. На друго ниво я привличаше интелектът му, огромната енергия и амбиция, успехът, който бе постигнал. Цялото това съчетание можеше да се нарече с едно име — власт. А нея нищо друго на този свят не я възбуждаше така, както властта.

— Къде си, какво мислиш? — с непривично остър тон се обади Максим.

— Извинявай, шефе — каза Грейм. — Съсредоточавах се. — Тя се усмихна бодро. — Нека опитам да резюмирам ситуацията. Джон Вейл иска от теб да се притечеш на помощ на тръста „Листър“. Искат го и всички, ангажирани с него. Ти, обаче, не проявяваш интерес, така ли?

— Така — призна той. — Струва ми се, че си права.

— Толкова ли зле говорят цифрите?

— Напротив. Създават доста внушително впечатление. Всъщност тръстът е в чудесна форма. — Той се намръщи. — Причината е в мен, Грей. Някак не се вълнувам от тази перспектива или във всеки случай не се вълнувам достатъчно. Не ми се ще да грабна сабята и да вляза в битка заради вестникарска империя. Това е повече по частта на Рупърт Мърдок. Защо наистина Джон Вейл се обърна към мен, а не към него? По-късно тази вечер ще ми остави счетоводните книги на „Листър“, а на мен изведнъж ми се дощя да не го прави. Нямам желание дори да виждам проклетите книжа, а още по-малко да ги разучавам.

— Искаш ли аз да свърша това вместо теб?

Той махна на келнера и поръча още по едно питие.

— Ще видим. — После се наведе към нея и захлупи ръката ѝ с длан. — Грей, все пак мисля, че няма да остана в Лондон за събота и неделя.

Тя го погледна, неспособна да скрие изненадата си.

— В друг случай бих ти предложил да се върнеш с мен, но ми се иска да останеш в Лондон и да свършиш някои неща. До утре вечер сигурно ще си готова. Можеш да се върнеш в Ню Йорк със самолета на компанията, когато желаеш. Утре вечер, в събота, в неделя, дори в понеделник. Самолетът е на твое разположение.

— Лондон през почивните дни не ме привлича особено — измърмори тя, — но все пак ще остана в Европа. Може да прескоча до Париж за два дни. Сигурно ще е забавно.

Тя се поколеба за миг, после се наведе към него и попита тихо и заговорнически:

— Надявам се, че нямаш проблеми в Ню Йорк?

— Не, не. Ако имаше такива, ти първа щеше да научиш. Връщам се малко по-рано, отколкото бях планирал, за да се погрижа за една лична работа. Искам да използвам почивните дни.

Първата мисъл в ума ѝ беше, че тук е замесена жена. Вероятно някакви неприятности с нея. Попита го:

— Какво точно искаш да свърша в Лондон?

— Трябва да се погрижиш за някои банкови дела. И вместо да отменям срещата си с Монтагю Рестън и Джералд Слоун, по-добре ти да ме заместиш. Няма да се затрудниш, можеш да се справиш.

— Добре, както кажеш. Само че трябва да ми изясниш някои неща около сделката с Рестън.

— Разбира се. Ала нека първо поръчаме вечерята. Виждам, че Луис приближава към нас.

3

Бе един и петнайсет след полунощ, когато Максим се прибра в дома си на ъгъла на Честърфийлд Хил и Чарлс стрийт. След вечерята в „Анабелс“ изпрати Грейм до хотел „Риц“ и вървя до къщи пеша, като пресече Пикадили Съркъс и се отправя по Хаф Мун стрийт към Мейфеър. Вече нямаше следа от дъжда, въздухът бе студен и сух и при други обстоятелства той би изпитал удоволствие от разходката. Ала онова гнетящо чувство, с което се бе борил цяла вечер, тъй и не го напускаше.

Влезе в къщата, заключи вратата и окачи палтото си. Спря за миг и се послуша. Отникъде не долитаха шумове. Прислугата отдавна си бе легнала и във внушителното мраморно фоайе се чуваше само тиктакането на големия стенен часовник.

Максим угаси лампите и се качи на втория етаж по извитото стълбище по-бавно от обикновено. Когато влезе в спалнята, побърза да свали дрехите си, с надеждата, че облечен в пижама и халат, ще се почувствува по-добре.

Марко, икономът, добре запознат с навика на Максим да работи до късно, бе светнал лампите и запалил огън в камината, преди да се оттегли в стаята си. През копринените абажури се процеждаше мека светлина, а пламъците зад металната решетка проблясваха весело и разнасяха приятна топлина. Максим седна зад писалището си и погледна телефонните съобщения, които Марко му бе оставил, затиснати под стъклена преса. Нито едно от тях не бе особено важно и той ги остави настрана. Имаше време да напише отговорите, преди да тръгне за летището след няколко часа. Взе ножа за хартия със седефена дръжка и разряза дебелия плик, оставен от Джон Вейл. Вътре бяха счетоводните книжа на тръста „Листър“ и той се залови да ги преглежда без особен интерес. Едно от най-полезните качества на Максим бе умението му бързо да се ориентира във финансови извлечения и да претегля състоянието на дадена компания. Твърде скоро стигна до заключението, че „Листър“ е в отлично състояние по отношение и на най-високите стандарти. Защо тогава не усещаше

пулсът му да се ускорява и я нямаше обичайната възбуда при мисълта за нова успешна сделка? Настроението му си оставаше същото, както след срещата в кабинета на Алан Трентън. Не изпитваше никакво желание да се занимава с тая компания.

А може би изобщо не му се занимаваше с никоя компания?

За свое собствено учудване Максим си даде сметка, че и сделката с „Уинонда“ не го вълнува особено. Този извод го стъписа и той се запита настойчиво на какво ли се дължи тази непривична вялост.

Когато даде на Грейм зелена улица за действие, направи го поради няколко причини. Това бе една от най-големите ѝ сделки и той знаеше колко много означава за нея; не искаше да я разочарова и обезсърчава. Също така още от самото начало бе усетил, че „Уинонда“ ще бъде важна придобивка за корпорацията му „Уест Интернешънъл“. Но с учудване трябваше да признае, че предпочита тя да осъществи сделката с помощта на Питър Хейлброн и финансовия екип в нюйоркския клон. Той нямаше желание да бъде главно действащо лице в предстоящото сражение; мястото на предна линия, което по принцип му носеше удовлетворение, не го привличаше. Щеше да раздава съвети от окопите, но този път персоналът му щеше да влезе в истинската битка.

Максим се намръщи. Откъде идеше тая внезапна неохота да попадне в центъра на действието? Нима бизнесът започваше да го отегчава?

Това ли бе коренът на непонятния му проблем? Та нали бизнесът бе неговият живот. Анастасия винаги бе твърдяла така.

При мисълта за първата си жена трепна и несъзнателно прекара пръсти през косата си. Трябваше да си признае, че не за първи път тази нощ се почувства твърде особено. Напоследък не беше на себе си.

Естествено, бе съумял да запази фасадата непроменена, тази ослепителна фасада на чар и магнетизъм, която светът бе свикнал да очаква от него. Ала вътре, дълбоко в себе си, усещаше огромна празнота. Някаква горчивина незнайно откъде бе пропълзляла в душата му. Кой знае как радостта бе отлетяла от живота му. Непрестанно му се налагаше да се бори с непонятната меланхолия.

Повече от всякога чувстваше как го обзема непреодолимо отчаяние, нещо повече — паника, граничеща с клаустрофобия. Усещаше, че се задушаваше, и изпита силна необходимост да разтвори

широко прозорците, да излезе навън и да тича, без да спира, надалеч, надалеч. Искаше да се махне, да не е тук.

Какво ставаше с него?

Внезапно го обзе студ и потрепери. Изведнъж проумя фразата „да се разхождаш върху собствения си гроб“. Побиха го тръпки. Трябваше да се овладее най-сетне.

Огледа кабинета. От къде на къде му бе хрумнало, че трябва да избяга от тая стая? Тя бе най-любимата му в цялата къща, изпълнена със съкровища, които винаги му бяха носили радост и утеха. Всеки предмет тук бе поставен с обич от него и от Анастасия. А с каква радост бяха купували антиките и произведенията на изкуството в Англия и в другите европейски страни. Не всички имаха висока стойност, но му бяха скъпи. А сега изглежда и те бяха изгубили смисъл.

Не само раздразнен на себе си, а и разтревожен. Максим приближи към красивия инкрустиран шкаф до прозореца, отвори бутилка газирана вода и си наля. Пийна глътка, пое дълбоко въздух и с чаша в ръка се върна до креслото пред камината. Загледа се в пламъците и на лицето му се появи унесено изражение.

След малко се почувства по-спокоен и започна да разсъждава върху поведението си от няколко месеца насам, за да види нещата такива, каквито бяха в действителност. С внезапно настъпило прозрение стигна до отговора на своята дилема. Казано накратко, той беше изпаднал в криза. Не му беше лесно да приеме подобна истина, но от друга страна не бе особено изненадан. И все пак никакъв смисъл нямаше да крие глава като щраус в пясъка — беше го правил достатъчно дълго. Намираше се в повратен момент на живота и не можеше да продължава така с тая бъркотия в личните отношения. Ала не беше съвсем наясно какво точно трябва да стори със себе си и с живота си.

За първи път, откакто се помнеше, се усещаше безпомощен, обзет от колебания и нерешителност, хванат в плен на ситуации, които сам беше създал. Усещаше необходимост да избяга от хората и от собствения си живот.

Максим остави кристалната чаша с вода, подпря лакти на колене и отпусна глава върху дланите си. Беше в пълна безизходица. Не му се бе случвало да не намира решение за проблемите си. След няколко

минути вдигна глава и направи усилие да се отпусне. Отново го налегнаха мисли за живота.

Хлапетото, скъпият му стар приятел, вярваше, че той има всичко — целият свят смяташе така. С изумление осъзна, че освен успеха си в бизнеса, няма нищо друго. Оттам произтичаше и властта, и славата му, оттам идваха парите, къщите, яхтата, скъпият частен самолет, луксозните придобивки, на които можеха да се радват само привилегированите и много богатите. Общуваше с хора, богати и прочути като него. Ето че получи и рицарско звание, голяма чест за всекиго. И макар да се гордееше с всичко това, то не бе достатъчно да запълни огромната празнина в живота му.

Беше сам. И самотен.

Отчуждил се бе от най-близките си хора. Жените, с които бе свързан, вече не го радваха. Децата му съвсем се бяха откъснали от него. Може би това бе само временно, може би все още имаше шанс с Аликс, ала в този момент не можеше да се обърне към тях. Трябваше да е готов и за възможността, че е изгубил всякакъв интерес към своята работа, най-трайната от всичките му страсти, неговото върховно удоволствие и извор на тържество.

Това вече му бе трудно да понесе. Мисълта го изпълваше с вледеняващ страх.

Е, Максим, каза си той, равносметката ти е отчайваща. Направо катастрофална. Във всеки житейски аспект си на червено. Пълен емоционален банкрут.

Вялият му опит да прояви чувство на хумор не го ободри. Той си оставаше един дълбоко нещастен човек.

Нима щастieto не бе само един плах и мимолетен гост през целия му живот? Опита се да си спомни кога е бил истински щастлив и се изсмя горчиво. Щастие — що за пресилена и претенциозна дума! Кой, по дяволите, изобщо е щастлив? Особено за дълго... Наистина, бе срещал доволни хора или такива, които бяха постигнали душевен покой, ала можеха ли да се нарекат щастливи?

Изправи се и закрачи неспокойно из стаята, а мисълта му се рееше в разни посоки.

Най-сетне се успокои, видя нещата по-ясно, подреди мислите си и ги съсредоточи върху жените в своя живот.

Върху две жени по-точно.

Адриана, съпругата му. И Блеър, неговата любовница.

Блеър настояваше за брак. Адриана не щеше и да чуе за развод. А той бе впримчен между двете, коя от коя по-неотстъпчиви.

Не беше уверен, че иска да продължи да живее с Адриана. Но от друга страна, действително ли изпитваше нужда да се разведе? Какви бяха чувствата му към Блеър? Щеше ли женитбата да разреши проблемите му? Спомни си нещо и се разсмя на глас. Един прочут със своята духовитост човек бе казал веднъж, че щом мъжът се ожени за своята любовница, създава вакантно място. Дали ако се оженеше за Блеър, щеше да се изкуши да запълни това място? Да смени с нова любовница онази, която му бе станала съпруга?

Каква цинична мисъл! Отново се засмя горчиво. Възможно ли бе да се е превърнал в мъж, който се обзавеждаше с любовница, без значение какво е положението в брака му? Не биваше да допуска подобно нещо.

В съзнанието на Максим изникнаха образите на хората, които бяха важни в неговия живот. Как ли го виждаха те? Не му бе нужно да гадае дълго, за да си отговори на тоя въпрос.

За Адриана съм неверният съпруг, който се стреми да се освободи от брачните окови.

За Блеър съм любовникът, който все повече я лишава от своята страст и внимание, погълнат от работата си.

За Анастасия съм най-добрият приятел, но само приятел, нищо повече.

За децата съм вечно заетият магнат, бащата, който никога няма време. За мен явно е отредена ролята на фигурант. Още съм важен за тях, защото им плащам сметките, но в техните очи вече не съм любящият баща, когото някога обожаваха.

За майка си съм синът, с когото се гордее най-много от всичко на света, нейният любимец, но при все това тя не приема моето поведение в личния ми живот.

Ала аз не съм онзи, за когото те ме смятат. Никой от тях не ме познава. Защо съм тук и какво е предназначението ми на тази планета? Нима само да печеля пари и да управлявам бизнеса? Какъв смисъл има животът ми?

За Максим тези самопризнания бяха толкова необичайни и изненадващи, че той спря да крачи, изумен от мислите си. Не биваше

да продължава с тези мисли. Не биваше да им придава фатално значение.

Но как да избяга от неопровержимите истини? Накъдето и да се обърнеше, все същият безпорядък. Трябваше да приеме факта, че всичко е безнадежно объркано. И колкото по-скоро, по-добре.

Беше три часът, когато си легна.

Изпадна в неспокойна дрямка, като постоянно се будеше и унасяше. Към шест стана, взе душ и се избърсна. Марко му донесе каничка с кафе и препечен хляб и докато закусваше, написа подробни инструкции за Грейм относно задачите ѝ в Лондон, както и обяснения за срещата с Монтагю Рестън. Точно в осем и трийсет излезе с малко куфарче в ръка — единственият му багаж. До Хийтроу го откара една от лимузините на корпорацията. На летището бързо премина през контрола за пътници и бе отведен във фоайето на „Конкорд“, където до часа на излитането в десет прегледа сутрешните вестници.

Затегна колана и с облекчение забеляза, че самолетът не е тъй претъпкан, както последните два пъти, когато беше пътувал. Беше предпочел да лети до Ню Йорк с „Конкорд“, вместо с личния си самолет, защото беше много по-бързо — само три часа и четирийсет и пет минути, дори по-кратко при липса на силни насрещни ветрове.

Максим отвори куфарчето и прекара първия час от пътуването свел глава над куп книжа. Пи чаша чай, отказа напитките и закуските и отдаде цялото си внимание на документите. Когато свърши, отново заключи книгата в куфарчето, облегна се в креслото и затвори очи. Не можа да заспи, но се отпусна достатъчно, за да се отмори след тежката нощ. Половин час по-късно се загледа през прозореца. Летяха над Атлантическия океан, но гледката бе скрита от гъсти бели облаци. Замисли се за Аликс, за дъщеря си. Тя бе причина да се завърне в Ню Йорк няколко дни по-рано. Искаше да я види, да говори с нея, да прекарат съботата и неделята заедно. След взетото решение да подреди личния си живот, нямаше търпение да възстанови отношенията с първото си дете. Вина имаше и в двама им, дори нейната бе по-голяма, но той нямаше нищо против да поеме пълната отговорност за пропастта, изникнала помежду им. Щеше да ѝ се извини, да моли за

прошка, ако е нужно. На всичко бе готов, само да възроди изгубеното доверие помежду им, да върне тази млада жена отново в живота са.

В слушалката прозвуча непознат женски глас:

— Кантората на Аликс Уест. С какво мога да ви бъда полезна?

— Бих желал да говоря с госпожица Уест, моля — каза Максим.

— Съжалявам, но госпожица Уест не е тук. Мога ли да попитам кой я търси?

— Баща ѝ. С кого говоря?

— О, добро утро, сър Максимилиан! — с внезапно променен почтителен тон изчурулика гласът. — Аз съм Джералдин Боней, новата ѝ сътрудничка. Аликс отлетя за Калифорния тази сутрин. По работа.

— Кога ще се върне?

— Надявам се, че в понеделник ще е тук, сър Максимилиан. Утре има среща с клиент в Бевърли Хилс и ако не се появят неочаквани проблеми, ще пристигне обратно в неделя вечерта. Каза, че утре по някое време ще ми позвъни. Да ѝ предам ли нещо?

— Не, недейте — подхвана Максим, после млъкна, а мисълта му работеше бързо. — Всъщност, госпожице Боней, предпочитам да не ѝ казвате, че съм се обаждал. Подготвил съм ѝ изненада — импровизира той. — Затова, моля ви, нито дума. Иначе всичко ще се развали.

— Разбира се, сър Максимилиан, нито дума! — увери го Джералдин Боней и любезно добави: — За всеки случай, ако решите да ѝ телефонирате довечера или в събота, Аликс е отседнала в хотел „Бел Еър“.

— Не, няма да ѝ се обаждам. Нали разбирате... изненадата. Но все пак ви благодаря за информацията.

— За мен беше удоволствие да разговарям с вас, сър Максимилиан.

— Също и за мен, госпожице Боней. Благодаря ви. Дочуване.

Известно време ръката на Максим се задържа върху телефонната слушалка. Бореше се с разочарованието, че в същия ден, когато пристигна в Ню Йорк, Аликс го бе напуснала. Толкова искаше да я види, да прекара известно време с нея. Трябваше да я извести предварително, че се прибира в Ню Йорк за почивните дни, но в такъв

случай тя със сигурност щеше да избяга под някакъв претекст. Отдавна бе открил, че с Аликс е най-успешен методът на изненадата.

Въздъхна при мисълта, че тя вероятно продължава да му се сърди, макар винаги да го отричаше. Сигурен беше, че враждебното ѝ отношение към него е постоянно подклаждано от брат ѝ Майкъл, който от детинство ѝ влияеше по-силно от всеки друг. Майкъл също имаше причини да таи горчивина по отношение на баща си. Максим го чувстваше, макар и той като сестра си да отричаше, че нещо не е в ред. Деца, измърмори Максим на себе си. Защо правят всичко така трудно. Сякаш животът не беше достатъчно тежък и без деца, които да създават проблеми и да ги раздуват неоправдано!

Той се завъртя в креслото зад бюрото и се загледа в снимката на Аликс в сребърна рамка, поставена редом с други семейни снимки на абаносовата масичка под прозореца. Беше правена преди шест години, на двайсет и първия ѝ рожден ден, и той отново бе поразен в каква красива жена се бе превърнало някогашното рошаво и палаво дете. Руса, с прекрасна бяла кожа и фини черти на лицето, чието изражение неизменно бе тъй ведро и спокойно, че чак дъхът му спираше, когато го гледаше. Най-красивото у нея бяха очите ѝ — големи, сиво-зелени, изпълнени със загадъчна светлина. Тялото ѝ — високо и стройно, приковаваше погледа с неподражаемата си грация. Освен привлекателна външност дъщеря му притежаваше жив и интелигентен ум, който се проявяваше особено блестящо в сферата на бизнеса и финансите. Почти не отстъпваше на брат си, а това вече означаваше много, защото Майкъл бе изключително умен.

Аликс бе проявила желание да работи с него още ненавършила двайсет години и той бе очарован от идеята да включи дъщеря си в бизнеса. Всичко бе планирано и подготвено. И изведнъж, преди четири години, точно когато трябваше да постъпи в нюйоркския клон, дойде сериозното им скарване. Поводът бе връзката ѝ с един мъж, който по негово мнение бе силно дискредитиран и непочтен, а покрай другото имаше и допълнителни проблеми, всъщност тъй незначителни и глупави, та не си струваше да си ги припомня. И тъй, тя му бе обърнала гневно гръб и бе започнала своя самостоятелен бизнес.

Бе открила своя кантора в центъра на Манхатън като посредник за покупко-продажба на антики и произведения на изкуството. Контактите ѝ бяха предимно с видни английски и европейски дилъри и

художествени галерии. Няколко години по-рано бе посещавала курсове по история на изкуството в „Сотбис“ в Лондон, тъй че познанията ѝ бяха значителни. Освен това беше надарена с критичния усет на експерт, който от пръв поглед разпознава както истинската ценност, така и имитацията. Тези качества, към които се прибавяше вроден вкус и делова интуиция, се бяха оказали безценна комбинация. Постигнала бе успех от самото начало и той безкрайно се гордееше с нея. И все пак му липсваше присъствието ѝ. Хубаво би било да работят заедно.

Може би все още не беше късно. Сигурно имаше начин да я примамат в „Уест Интернешънъл“. Той бе решен да се сдобрят. В съзнанието му отекваше гласът на майка му: „Никога не е прекалено късно да излекуваш сърдечните рани, които си нанесъл, Максим. Никога не е прекалено късно да се върнеш при обичан човек и да заличиш обидата.“ Майка му го беше казвала безброй пъти, а той винаги ѝ бе вярвал. И продължаваше да ѝ вярва. Не му оставаше друго, защото тази вяра засилваше надеждата му, че ще спечели отново Аликс, че пак ще бъдат тъй близки, както някога.

Никога не бе копнял така за нечие присъствие, както за това на дъщеря си. Беше близо до пълното отчаяние.

Обстоятелството, че срещата им се отлага за няколко дни, предизвикваше у него физическа болка — усещаше я в гърдите си, тъпа и потискаща, както никога досега.

Но не, това не беше съвсем вярно. Беше изпитвал подобен копнеж много, много отдавна.

По Урсула.

Максим отново спря поглед върху снимката на Аликс.

Тя имаше същата прекрасна руса коса и безупречна бяла кожа като Урсула, същите невероятно красиви блестящи очи, от които струеше мечтателност и ведрината.

Урсула. Напоследък често мислеше за нея, без да може да си обясни причината. Нима болезнените му чувства към Аликс събуждаха някогашните чувства към нея, другата жена, която бе обичал толкова силно, така всеотдайно? Бе погребал тези чувства преди дълго време, погребал ги бе дълбоко, затова бе тъй стъписан, когато преди няколко седмици лицето ѝ бе изникнало тъй ярко в паметта му. Все още си спомняше всичко, свързано с Урсула.

Отключи най-горното чекмедже на бюрото си и взе черния кожен портфейл, който никога не носеше у дома. Отвори го и погледна снимката на Урсула. Беше черно-бяла, вече избеляла, но времето не беше помрачило искрящите очи и усмивката, пълна с доверие и надежда.

Портфейлът беше износен, тук-таме кожата се бе прокъсала. Той го поглади, унесен в спомени. Бе принадлежал на Зигмунд...

Когато прибра портфейла, бе изненадан от бучката в гърлото си и от смъденето в очите. Като отхвърли решително този изблик на чувства, Максим стана и закрачи по кремавия килим. Загледа се през уплътнените с фина метална мрежа прозорци към Парк авеню. Беше така потиснат, че не виждаше почти нищо. Меланхолията, която го бе обзела в Лондон в ранните часове на деня, не го напускаше, а сега, отгоре на всичко, го бяха налегнали и спомени. Напрегна волята си, за да се съсредоточи върху настоящето; трябваше да направи някои планове. Бе дошъл в Ню Йорк за уикенда с надежда да види дъщеря си; тъй или иначе Аликс нямаше да бъде тук чак до понеделник, може би дори до вторник. Днес беше петък. Пред него беше целият уикенд.

Какво да прави? Къде да иде?

Откриваха се най-различни възможности, но нито една не го привличаше. Например апартаментът му на Пето авеню, но ако се прибереше там, неизбежно го очакваше сблъсък с Адриана, чиято единствена цел бе да провокира скандали. Можеше да иде в къщата на Сътън Плейс, където бе настанил Блеър, но в такъв случай го очакваха два дни, изпълнени с мърморене и прикрити закани — всъщност вече съвсем не и прикрити. Разполагаше и с фермата в Кънектикът, но ако идеше там, имаше опасност Адриана, чула за пристигането му, да довтаса, за да се кара с него в провинцията, вместо в града. Напоследък бе твърде войнствено настроена.

Всъщност му се искаше да бъде сам. Съвсем сам.

А за тая цел имаше само едно, при това идеално място — къщата му на плажа в Ийст Хамптън. Винаги я държаха готова за пристигането му. Бе удобна за целогодишно обитаване и през зимата парното бе постоянно включено. Елайъс Мълвейни, неговият градинар и къщен майстор, се грижеше за вилата и я наглеждаше почти всеки ден. Госпожа Мълвейни ходеше веднъж седмично да избърсва праха. Трябваше само да телефонира на Елайъс и да му поръча да отиде до

къщата, за да усили отоплението, както и да уговори идването на госпожа Мълвейни в събота, за да му приготви нещо за ядене.

Максим приближи до бюрото, доволен от идеята да остане сам за два дни в Ийст Хамптън. Щеше да се отдаде на това рядко удоволствие, самотата, и да се опита да сложи в ред мислите си. Щеше да слуша музика и да прави дълги разходки по плажа. Но най-вече щеше да ликвидира този хаос в главата и в сърцето си.

Личният му живот отдавна имаше нужда да бъде поставен в ред, но засега не бе съумял да предприеме никакви действия. Може би бе назрял моментът да вземе някои решения по отношение на Адриана и Блеър. Само тогава щеше да е в състояние да командва себе си и да се измъкне от кризата, която заплашваше да го погълне.

Извади тефтерчето си и набра номера на Елайъс Мълвейни на Лонг Айланд. Звъня дълго, ала никой не вдигна. Погледна часовника на бюрото. Беше само единайсет. Елайъс вероятно правеше обичайната си обиколка — наглеждаше и други къщи и вършеше дребни услуги на постоянните жители в селцето. А госпожа Мълвейни сигурно бе отишла да пазарува за почивните дни.

Няма проблем, каза си Максим, рано или късно ще открия единия от двамата. След това натисна копчето на секретарската уредба.

— Дъглас, би ли дошъл, моля те?

— Разбира се, веднага.

Само след секунди в кабинета влезе Дъглас, личният секретар на Максим в нюйоркската му кантора. Носеше купчина книжа. Роден и отраснал в Ню Йорк, Дъглас бе трийсет и три годишен, нисък, чернокос, с открито и приятно лице. Той имаше готовност да работи по всяко време на денонощието, стига да се наложи. Беше личен секретар на Максим от пет години и му бе изцяло предан, готов да брани шефа си със зъби и с нокти.

— Ето правните документи за сделката „Мистъл“. Секретарката на Питър Хейлброн току-що остави тази бележка относно присъединяването на „Блейн-Грегсън“ — съобщи Дъглас. Той постави книгата в хромираното кошче в десния ъгъл на бюрото и седна на стола срещу Максим.

— Благодаря ти — каза Максим и погледна купчината документи в кошчето. — След малко ще се занимавам с тях. Искам да свършиш няколко неща за мен, Дъглас. Най-напред ангажирай кола под наем, която да бъде пред кантората в четири часа. Прати някоя от секретарките до „Блумингсдейл“, за да ми купи студено пиле, картофена салата, сирене „бри“, франзела и прясно мляко.

— Добре — каза Дъглас, без да успее да скрие изненадата в гласа си. — Заминават ли някъде?

Неуловима усмивка пробяга по лицето на Максим.

— Така изглежда. Ще ми се да отскоча до къщата в Ийст Хамптън за събота и неделя. Сам. Нужен ми е малко покой, време за размисъл. Не искам никой да знае къде съм.

— Разбира се — кимна Дъглас. — Разчитайте на мен. Ще се обадя за колата и ще изпратя Алис до универсалния магазин. Сигурен ли сте, че храната ще ви стигне. Да ви взема още нещо?

— Не. Пилето и салатата ще ми стигнат за тази вечер, а в събота сутринта ще пазарувам в Ийст Хамптън.

— Доста смело от ваша страна да тръгнете в четири часа — осмели се да коментира Дъглас. — Ще има страхотно насрещно движение от Лонг Айланд. Може би ще е по-добре да тръгнете към шест.

— О, през зимата движението не е чак толкова натоварено.

— Как да ви кажа... — Но Дъглас не продължи, тъй като забеляза, че мисълта на Максим е вече другаде. Той стана и тръгна към вратата.

Максим посегна към документите в хромираното кошче, но в следващия миг каза:

— А, да, и попитай, моля те, дали Питър ще може да отдели време за един обяд с мен. Ако е свободен, съобщи във „Фор Сийзънс“ да ми запазят обичайната маса за един час.

— Да, сър Максим — рече Дъглас, отвори вратата и безшумно я затвори зад себе си.

Питаше се дали Максим наистина ще прекара уикенда сам... или пък имаше среща с някоя нова любовница. Щастливец, помисли си Дъглас, има си всичко, а в това отношение дори повече от всичко. Какво не бих дал да съм на негово място!

Но искам ли го наистина, запита се той, когато седна зад бюрото си след минута. Бих ли приел Адриана за съпруга? А и приятелката му, онази от Сътън Плейс, не е много по-добра. Грейм Лонгдън я наричаше Лакомата лъвица и с право.

Та той бе истински избраник на съдбата, как бе попаднал в такова положение? Дъглас бе стигнал до извода, че най-умните и проницателни в бизнеса мъже невинаги проявяват достатъчно разум, що се отнася до жените в живота им.

Той се обади на Питър Хейлброн, началник на екипа по присъединяване на нови компании на „Уест Интернешънъл“.

— Питър, тук е Дъг. Шефът пита дали можеш да обядваш с него днес към един. Надявам се да можеш, защото ми изглежда умърлушен.

— Разбира се... Ще се освободя — отговори Питър. — Какво точно искаш да кажеш с това „умърлушен“?

— Ами, когато пристигна сутринта, стори ми се, че е загрижен за нещо, дори разтревожен. Видя ми се и малко тъжен, а може и да съм се излъгал. Във всеки случай такива настроения не са му присъщи. Знаеш колко добре умее да скрива чувствата си.

— Да. Според теб нещо свързано с работата ли е или лично?

— Не съм сигурен... Лично като че ли.

— Сигурно, защото тук нямаме никакви проблеми, нито пък в лондонския клон, доколкото знам... Ако имаше нещо, аз щях да знам.

— Той се покашля. — Каквото и да е, едва ли е нещо сериозно, иначе щеше да каже. Може просто да е уморен.

— Може би — съгласи се Дъглас, решил, че ще е най-разумно да запази дискретност. Нямаше никакво намерение да обменя предположения или да клюкарства с Питър. — През последните няколко седмици пътува доста. Между другото, никой не знае, че е в града, освен мен, теб и твоята секретарка. Не иска да се разчува.

Шофирането от Манхатън до Ййст Хамптън му отне два часа и половина и когато стигна очарователното малко селце на Лонг Айланд, студеното и мрачно януарско небе вече бе тъмносиво. Само няколко звезди блещукаха на хоризонта над черното необятно море, а сребърната луна бе полузабулена с гъсти облаци.

Максим погледна часовника на таблото, когато завиваше от Оушън авеню към Лили Понд Лейн и видя, че е вече шест и четирийсет и пет. Бързо дойдох, помисли си той, докато караше към плажа в дъното на улицата, където се намираше вилата.

След няколко минути спря пред входа.

Вилата имаше бели капаци на прозорците, черна врата, сив покрив и квадратни комини. Бе разположена на склона навътре от пътя, зад белеещата от скреж поляна с няколко грамадни дъба, които предлагаха прохладна сянка през лятото и закътаност от любопитни погледи през цялата година.

Според стандартите на Максим къщата не бе голяма, но напълно удовлетворяваше нуждите му. Беше просторна, без да е застроена на голяма площ и с добро разпределение: антре, голяма кухня, трапезария и кабинет в предната част; отзад дневна, която преминаваше в библиотека. Двете свързани стаи гледаха към плувния басейн, малката лятна къщичка и цветните лехи.

Имаше още два етажа. На втория беше голямата спалня с баня и будоар. На третия — две спални за гости с отделни бани към тях и една по-голяма стая, превърната в кабинет, обзаведен с две бюра, пишеща машина, компютър, факс, телекс, копирна машина и апарати за унищожаване на листове хартия, както и цяла батарея телефони. Максим имаше възможност да използва вилата като команден пункт, от който можеше да поддържа връзка с всички клонове на империята по света. Често водеше тук Дъглас Андрюз и Грейм Лонгдън, а понякога и Питър Хейлброн, за да подготвят сделки, особено през летните месеци, когато се радваха на всяка възможност да избягат за няколко дни от непоносимата градска жега.

След като паркира край бордюра, Максим взе плика с продукти от „Блумингдейл“ и излезе от взетия под наем ягуар.

Нощта беше студена и откъм Атлантическия океан духаше леден вятър. Огледа се. Уличката тънеше в пълен мрак, в никоя от съседните къщи не се виждаше светлина. Но когато закрачи бързо по пътеката, луната изплува иззад облаците и заля вилата и пътеката пред нея със сребриста светлина.

С крайчеца на окото си Максим забеляза комби, паркирано малко по-нагоре на улицата, и се запита чие ли може да е, но продължи, без да спира пред страничния вход. Влезе през кухненската врата и светна лампите. Бутна вратата с крак, за да я затвори, и занесе продуктите на кръглата маса в средата.

Кухнята, облицована със сини и бели плочки, беше безукорно чиста. Всичко лъщеше, сякаш госпожа Мълвейни току-що бе шетала. Може би наистина бе чистила през деня, помисли си Максим. Не бе успял да се свърже нито с нея, нито със съпруга ѝ и му хрумна, че докато ги е търсил в дома им, нищо чудно да са били тук, каквито бяха старателни и двамата.

Внезапно усетил колко е студено, той потрепери. Парното работеше както обикновено, но в студена вечер като тази явно трябваше да се усили. Тръгна към предния вестибюл, където в един шкаф под стълбите бяха командните бутони на отоплителната система.

Щом отвори вратата към коридора, Максим замръзна на мястото си. Отнякъде долетя слаб шум, леко звънтене като при удряне на метал с метал. Бе едва доловимо и той пристъпи предпазливо в коридора. Зад гърба му идваше светлина от кухнята и той не можеше да види веднага струпаните на пода телевизор и апаратура от кабинета.

Странният звук се чу още веднъж, последва го шум от сблъскване и приглушено изругаване. Шумовете идваха откъм дневната.

Всички сетива на Максим се изостриха, получили сигнал за тревога. Очевидно в къщата имаше някой — най-вероятно крадец, ако се съдеше по струпаните в коридора вещи.

Като се движеше предпазливо и безшумно, Максим прекоси коридора и откря вратата. В дневната беше тъмно, както и в свързаната с нея библиотека. Виждаше се само светъл кръг от фенерче, който обхождаше ъглите.

Като прецени, че най-добрата тактика е изненадата, Максим щракна ключа за централното осветление на стената и шестте настолни лампи в двете помещения оживяха и разпръснаха ярка светлина.

Крадецът се извърна стреснат и видя Максим. Беше невисок и слаб, облечен изцяло в черно. Държеше в ръка черна найлонова торба, издута без съмнение от плячка. Стоеше, зяпнал стъписано Максим.

— Пусни торбата! — викна Максим с разгневено лице.

Онзи продължаваше да го гледа идиотски и не помръдваше, сякаш се бе парализирал.

Максим направи бърз скок през стаята към него, уверен, че ще може да се справи и да го обезвреди до пристигането на полицията. Ала точно преди да го хване, той извади пистолет и стреля.

Максим усети как куршумът го удари в гърдите и тутакси, се просна в цял ръст на пода между дневната и библиотеката. Изражението на изненада по лицето му се смени в болезнена гримаса.

Не е възможно това да се случи на мен, помисли той. Как бих могъл да свърша по този начин след всичко, което съм преживял... Не ми се вярва, че ще умра от ръката на дребен крадец...

Крадецът продължаваше да стои все тъй неподвижно закован и да се ослушва. Запита се дали някой е чул изстрела, но това едва ли бе възможно. Наоколо бе съвсем пусто. Къщите бяха необитаеми през зимата. Ето защо бе избрал тъкмо този район. Вече бе препипал две други вили. Оказа се проста работа. Но там не му се бе наложило да очисти някого, не бяха влезли да го изненадат. Жалко за нещастника все пак. Но нали трябваше да се защити. Изглеждаше доста як и като нищо щеше да го надвие.

Приближи до тялото и го изгледа равнодушно. Човекът, в когото бе стрелял, лежеше на една страна. Изобщо не помръдваше. На бледосинята му риза имаше петно кръв, което се процеждаше върху килима.

Като затъкна обратно пистолета в колана си, крадецът се върна с бърза крачка в библиотеката, грабна още няколко сребърни дреболии и ги хвърли в торбата. Огледа се, доволен, че е обрал каквото може от по-дребните вещи, и на излизане от дневната изгаси осветлението. После отиде до кухнята, угаси лампите и се върна в коридора.

Отново спря да се ослуша.

Тъмната къща бе съвършено безмълвна. Същото бе и на улицата. Нищо не помръдваше. Никакви коли не минаваха. Той започна да изнася телевизора и другите по-тежки вещи на предната веранда. Когато всичко бе отвън, пусна резето на входната врата и я залости. Продължи да действа все така пъргаво и пренесе цялата плячка в комбито. После седна зад кормилото и потегли, без да се обърне назад.

Докато се движеше по Лили Понд Лейн не срещна нито пешеходец, нито кола. Беше в безопасност. Никой не идваше тук в студените дни. Седмици щяха да минат, преди да открият тялото. Пък и как биха могли да свържат него със смъртта на човека. Бе действал хитро и хладнокръвно. Не беше оставил никакъв отпечатък. С тия неща шега не бива. Той винаги носеше ръкавици, когато тършуваше в чужда къща.

Елайъс Мълвейни седеше до кухненската маса в малката си къща зад гарата в Ийст Хамптън. Отдал се бе на удоволствието от блажената топлина на огъня, от втората си чаша кафе и парчето сладкиш в тази мразовита нощ и си мислеше за следобеда, който двамата с Клара прекараха у дъщеря си в Куоуг.

Денят бе празничен за тях, тъй като посетиха първото си внуче и го завариха весело и в добро здраве, а и дъщеря си Лола също. Бяха тъй щастливи, че Клара дори забрави ревматизма си. Тя бе останала в Куоуг за събота и неделя и той бе сигурен, че ще се държи като майка — квачка към бебето и Лола. Но какво пък, нищо лошо няма в това, каза си, напротив, старата ще се поободри.

В този миг тишината бе процепена от острия телефонен звън и Елайъс подскочи стреснат. Стана и прекоси стаята, за да се обади.

— Ало?

— Добър вечер, Елайъс. Обажда се Дъглас Андрюз.

— Здравейте, господин Андрюз — възкликна Елайъс и лицето му засия. Дъглас Андрюз му беше любимец. — Как сте?

— Отлично, Елайъс, благодаря ти. А ти?

— Не мога да се оплача.

— Обаждам ти се, защото искам да се свържа със сър Максимилиан във вилата, но никой не отговаря. Реших, че може да сте се чували тая вечер.

— Не, не сме — изненадан отвърна Елайъс. — Цял ден бях в Куоуг и се върнах чак в седем. Дори не знаех, че сър Максим е пристигнал.

— Той се опитва няколко пъти да се свърже с теб днес. Но след като си бил в Куоуг, очевидно не е могъл да те намери. Тръгна от града към четири и петнайсет. Наех му ягуар и шофираше сам. Прецених, че пътят му ще отнеме около три часа и започнах да звъня към седем и половина. Не разбирам защо не е пристигнал, след като е вече осем часът.

— Да, сър Максим трябва вече да е пристигнал — съгласи се Елайъс. И тъй като Дъглас Андрюз бе доста разтревожен, той се опита да го успокои. — Може и линията да не е в ред. Тук е голям студ, вчера валя и дъжд.

— Да — рече Дъглас и замълча. После пое дълбоко дъх и продължи. — Да си призная, започвам да се плаша. Дано не е катастрофирал по пътя.

— О, какво говорите! — възрази Елайъс. — Сам знаете, че сър Максим е внимателен шофьор. Сигурно всичко е наред и причината е друга.

— Много е важно да разговарям с него тази вечер, Елайъс. Дали би отишъл до вилата, за да провериш какво става?

— То се знае. Дайте ми номера си, та да ви позвъня, щом стигна. — И докато говореше, той притегли към себе си тефтера и молива и записа номера.

Когато приключи разговора, Елайъс забързано отиде до скрина, извади от най-горното чекмедже връзката ключове от вилата и ги пхна в джоба на панталоните. Облече си палтото, сложи шапката с наушниците и се омота с дебел шал, взе ръкавиците и излезе веднага.

Пикапът, с който Елайъс обикаляше в селото, бе паркиран пред къщата. Той се качи и го подкара по пустата улица. Нямаше никакво движение, Ийст Хамптън изглеждаше напълно безлюден. Само след минути Елайъс пристигна пред вилата със сивия покрив.

С бърза крачка приближи до паркирания отпред ягуар, освети го с фенерчето и го огледа.

После тръгна по заледената пътека между поляните. Когато приближи къщата, внезапно го обзе тревога, граничеща с паника. Бе роден и отраснал в Ийст Хамптън и през всичките шейсет и пет

години, докато бе живял тук, никога не се бе плашил. Ала сега действително се страхуваше, без да разбира от какво.

Погледна къщата, която на лунната светлина изглеждаше необичайно мрачна, едва ли не злокобна. Защо не светеше, ако Максимилиан Уест бе вътре?

Елайъс не можеше да си обясни тази тъмнина и продължаваше разтревожено да се взира в къщата. Знаеше, че сър Максим е пристигнал, защото ягуарът беше отпред. Ами ако беше получил удар и лежеше вътре безпомощен, неспособен да стигне до телефона? Той беше още млад и имаше вид на здрав, но може ли някой да е сигурен в днешно време? От друга страна, може да е отишъл на разходка. Но Елайъс мигом отхвърли тази идея. Кой би се разхождал в този кучешки студ? После му хрумна, че някой е извел сър Максим на вечеря с друга кола.

Засега последното обяснение си оставаше най-вероятното и Елайъс почувства огромно облекчение. Той забърза по пътеката и спря пред кухненския вход. Макар да бе почти сигурен, че сър Максим е излязъл с приятел на вечеря, позвъни няколко пъти. Отговор не последва и той извади връзката с ключовете. Влезе, запали лампата и се провикна:

— Ей, има ли някой вкъщи?

Въпросът му отекна и замря в пълна тишина, но това не го изненада особено. Забеляза плика от „Блумингдейл“ на масата, провери съдържанието му и видя, че е пълен с продукти за уикенда. Тръгна към вратата, водеща в предния вестибюл, за да се увери дали на сър Максим не му е станало зле.

Когато отвори вратата, отново го връхлетя лошо предчувствие, цял настръхна и потрепери. После се скара на себе си, че е стар глупак, и като се отърси от странното и неоправдано чувство на страх, запали лампата, огледа се и видя, че всичко е както обикновено.

Окуражен, Елайъс тръгна към двукрилата врата на дневната, отвори я и щракна главния ключ за осветлението. Първото, което видя, бе тялото на пода.

Възкликна високо:

— О, божичко!

Гърлото му се стегна и той остана като замръзнал на мястото си с широко разтворени очи.

След минута-две успя да се овладее и приближи до тялото. Смайването му беше тъй силно, че го усети като удар в стомаха. Взираше се в лицето на Максимилиан Уест и имаше чувството, че краката му са се превърнали в желе. Трябваше да се вкопчи в облегалката на един стол, за да не падне.

Когато се успокои, пристъпи по-близо, ала тогава видя кръвта и раната от куршума и сърцето му отново замря. Нямаше съмнение, че нещата са много сериозни, ако не и фатални. Коленичи и се вгледа в лицето на Максим. Беше мъртвешки бледо. Търсейки признак за живот, Елайъс прилепи ухо към гърдите му. Дишаше. После хвана китката му и потърси пулс. Бе много слаб, но се усещаше.

Елайъс се изправи с широко разтворени очи. Кой бе сторил това? И защо? Обзе го неудържима ярост и вече се канеше да претърси къщата за следи от престъпника, но веднага се отказа. Който и да бе застрелял сър Максим, очевидно се бе измъкнал, без да остави улики. А и сега по-важно бе веднага да извика помощ, за да може сър Максим да бъде спасен. Отиде до бюрото и набра номера.

— Полицейски участък Ийст Хамптън. На телефона полицај Спанк.

— Норман, тук е Елайъс. Намирам се във вилата на Уест на Лили Понд Лейн. Някой е стрелял по сър Максимилиан Уест — с треперещ глас съобщи той. — Току-що го открих. Обади се в болницата да пратят линейка. Жив е, но изглежда е загубил много кръв. Кажи им да побързат, а и ти идвай тук колкото можеш по-скоро.

— Пристигам веднага, щом се свържа с болницата — обеща Норман Спанк. После добави: — Не пипай нищо, Елайъс — и затвори слушалката.

Елайъс се отпусна на стола пред бюрото, бръкна в джоба си и извади номера на Дъглас Андриюз в Манхатън. Избра го и когато в ухото му прозвуча първият звън, пое дъх, за да съобщи на младия човек ужасната вест.

Максим се носеше в пространството... Плуваше в огромното нищо.

Искаше да отвори очи, но не можеше. Имаше чувството, че клепачите му са залепени завинаги.

Къде се намираше?

Нямаше представа. А и не го интересуваше. Тялото, което допреди миг бе усещал безтегловно, изведнъж се отпусна натежало и неподвижно.

Постепенно осъзна, че наоколо звучат гласове. Мъжки глас, ясен и звучен, който не бе чувал преди. Говореше нещо за кръвопреливане и за куршум, заседнал в близост до сърцето.

После се обади женски глас — приятен, мелодичен и като че ли познат, но не можеше да каже чий е.

— Той няма да умре, нали, доктор Морисън? — попита жената.

— Правим всичко възможно, за да спасим живота му — отговори лекарят. Тонът му бе загрижен. — Изгубил е много кръв, а и, както ви обясних, операцията по отстраняването на куршума беше доста сложна. Не искам да ви заблуждавам, състоянието му е много тежко.

— Но има шансове да оживее, нали? — настояваше жената.

Отговорът на лекаря дойде след кратко мълчание.

— За щастие Максимилиан има много здрав и силен организъм. Освен това се намира в ръцете на най-добрите специалисти в „Маунт Синай“. За него се полагат денонощни грижи и наблюдения.

Максим направи върховно усилие и най-сетне успя да повдигне клепачи. Примигна, докато свикне със светлината, после обходи с поглед всичко около себе си.

Мъж в бяла престилка. Това трябва да беше лекарят.

После видя, че от другата страна на леглото му са застанали и други хора.

Жените.

Бяха се наредили в полукръг. Усети приковани в себе си пет чифта женски очи, които го гледаха напрегнато и чакаха. *Майка му. Първата му жена. Третата му жена. Любовницата му. Дъщеря му Аликс.*

Всички жени в неговия живот се бяха събрали край леглото му.

Затвори очи. Не искаше да ги вижда. Не желаше да им обяснява нищо.

Внезапно всичко се проясни. Спомни си как отиде до Лонг Айълънд с наетия ягуар, как влезе във вилата в Ийст Хамптън и изненада бандита. Той извади пистолет и стреля по него. След това не помнеше нищо.

Лекарят в стаята току-що бе споменал „Маунт Синай“. Значи го бяха докарали в Ню Йорк. От колко време бе тук? Нямахше представа.

Запита се дали ще умре. Не искаше да умира. Дивееше му се.

Теди. Къде беше Теди?

Максим се опита да отвори очи, но усилието се оказа прекалено голямо.

Искаше Теди. Тя можеше да го спаси. В миналото винаги го бе спасявала. Веднъж, много отдавна, му бе казала, че и той като котките има девет живота. Колко ли от тях беше използвал?

Не бива да умира сега. Трябва да живее. Толкова много неща има да свърши. Толкова сторено да поправи.

Максим се опита да проговори, но думите не искаха да излязат от устата му.

Теди. О, Теди, къде си? Помощ... Помогни ми...

Почувства как полита в необятната празнота, която го бе погълнала и преди и срещу която се бе борил, но сега вече бе твърде слаб да ѝ противостои и тя го пое.

ЧАСТ ВТОРА
УРСУЛА
БЕРЛИН
1938

*Няма да се уплашиш от
ужасите нощем,
от стрелата, която лети
денем,
от ходещата в тъмата язва,
от заразата,
която опустошава по пладне.
До тебе ще паднат
хиляда и десет хиляди теб
отдесно,
но до тебе няма да се
приблужи.*

Псалм 90

Жената стоеше пред кристалното огледало с резбована рамка и се взираше настойчиво в образа си. Завъртя се бавно и огледа роклята. Беше я купила по време на едно пътешествие до Париж преди три години от ателие на Жан Пату любимият ѝ моделиер. Оттогава я беше обличала само веднъж. Установи, че е запазила несравнимия си стил и елегантност, с които се отличаваха всички модели на Пату.

Тази вечер искаше да облече семпла рокля и тъкмо заради това бе избрала тази — дълга до земята, надиплена на красиви гънки. Ръкавите стигаха до китките, силуетът бе издължен, деколтето изрязано по врата, а платката на гърба — силно набрана. Роклята беше от плътна коприна и скроена безупречно, ала най-много от всичко привличаше цветът, онова особено, известно в света на модата „синьо Пату“, клонящо към виолетово.

Едва ли можеше да се намери по-подходящ цвят, който да подчертае тъй добре нежната северна красота на жената. Косите ѝ бяха лъскаво руси, кожата — гладка, с млечна белота, сиво-сините очи — сияйни, с гъсти светли мигли. Бе средна на ръст, но стройната фигура и дългите крака я правеха да изглежда по-висока. Особено красиви бяха изящните ѝ глезени и аристократичните ръце с тънки, дълги пръсти.

Привлекателната външност и вроденият вкус бяха съчетание, което ѝ придаваше изключителна елегантност и чар. От нея струеше женственост, изисканост и интелигентност. Името ѝ беше Урсула Вестхайм. Беше на трийсет и четири години.

Доволна от обстоятелството, че роклята бе подходяща не само за приема и вечерята в Британското посолство, а и за меланхоличното ѝ настроение, тя тръгна бавно към тоалетката си. Но когато стигна до камината от бял мрамор, спря и протегна ръце към яркия огън, който сгриваше стаята в тази студена зимна вечер.

След миг отново се озова в плен на мислите си, както твърде често ѝ се случваше напоследък. През последните години самовглъбеността ѝ се бе задълбочила. Трябваше да е нащрек, особено на обществени места, защото често се поддаваше на навика да

отпътува с мислите си някъде далеч, където никой не можеше да я последва. Съпругът ѝ Зигмунд се опитваше да проявява разбиране и беше безкрайно нежен и търпелив с нея, ала тя си даваше сметка, че роднините му, особено майка му и сестра му Хеди, я намират отчуждена и непроницаема. Не беше по силите ѝ да се промени. Мислите ѝ я преследваха като същински чудовища без образ, но затова пък още по-страшни.

Живееше с разяждаща я тревога, която изобщо не я напускаше. Нещо повече, вече никъде не се чувстваше в безопасност, освен може би в тази къща. Тя беше нейната обител, нейната крепост, изолираща я от грозния и враждебен свят. На моменти ѝ се щеше никога да не я напуска: твърде малко неща зад стените ѝ я привличаха.

Онзи Берлин, в който се бе родила и израсла, вече не съществуваше. Днес той беше град на страха, бруталността, злостта и предателството. Гестапо и тайната полиция непрестанно обхождаха улиците, бирариите, кафенетата; накъдето и да погледнеш човек, все виждаше есесовци с ледени лица или шумни групички от Хитлеровата гвардия, надуты и позиращи със смешните си оперетни униформи, досущ като дървени войничета, с които се играе на бойни игри — само дето техните игри бяха опасни, пагубни и смъртоносни.

Миналата година бе ходила на прием във Френското посолство на Паризерплац, когато в залата внезапно влезе Хитлер, придружен от Гьобелс, Гьоринг и още неколцина приятелчета. Сториха ѝ се смайващо дребни, незначителни и безлични в сравнение със снимките по вестниците, които ги представяха тъй могъщи и величествени. Видяха ѝ се смешни в карнавалните си униформи и за един миг ѝ бе трудно да ги приеме сериозно; бяха толкова арогантни, вулгарни и преизпълнени с важност. Но този миг бе мимолетен, защото тя действително ги приемаше сериозно. Властта, която олицетворяваха, бе прекалено реална. И ужасяваща.

Не спираше да се пита как е възможно толкова много хора да се оставят да бъдат водени за носа от човек като Хитлер, произлизащ от утайката на обществото, който дори не беше германец, а необразован австрийски ефрейтор и не говореше правилен немски. Невероятно защо, но мнозина бяха убедени, че той радее за благоденствието на германската нация и бяха напълно попаднали под негово влияние. Благодарение на силния магнетизъм демагогията му омагьосваше

тълпата. Нима хората не си даваха сметка какъв ужас се крие в неговото абсурдно кредо? Та той ги водеше по пътя към ада. Как бе възможно да го смятат за свой спасител.

Наскоро бе споделила тези си мисли с най-близката си приятелка Рената фон Тигал и Рената бе казала:

— Немците винаги са проявявали склонност да се кланят на фалшиви божества и да възвеличават фалшиви идоли. Никой от нас не бива да го забравя.

А Райнхард, съпругът на Рената, бе отбелязал с огорчение:

— Хитлер трябваше да бъде спрян още преди години. Западноевропейските страни имаха тази възможност. Но не го сториха и се боя, че сега е твърде късно. И за нас, и за тях.

Курт фон Витинген бе добавил тихо:

— Англичаните, французите и американците не успяха да проумеят един основен факт. Не икономическата ситуация кара нацистите да искат властта. Те просто искат власт.

Е, сега вече имаха власт. Пълна власт. Урсула неволно потрепери, вкопчи се за полицата над камината и отпусна глава върху ръцете си. Затвори очи. *Какво да се прави? Какво да се прави?* Този въпрос непрестанно я преследваше и отекваше в съзнанието ѝ. Обзе я паника, но след миг вече бе успяла да се овладее. Онова, което тя и всички останали щяха да направят, бе просто да продължат да живеят. Това бе единственият отговор. Алтернатива нямаше. Ден за ден, каза си тя, ще живея ден за ден.

Вдигна глава и погледът ѝ обходи стаята. Обстановката в спалнята бе тъй красива и успокояваща — бледозелени копринени тапети, завеси и дамаска на столовете и креслата. Мебелите бяха френски, внимателно подбирани един по един от любимия ѝ стил Луи XVI, тук-там бяха разпръснати изящни украшения, събирани от нея през годините или наследени от семейството ѝ. Купички от розов кварц, миниатюрни акварели, старинни кутийки за енфие, фигурки от майсенски порцелан и фотографии на скъпите ѝ роднини и приятели в сребърни рамки.

И навсякъде вази със свежи цветя, които разпръскваха ярките си багри и ухания в стаята, обляна в мека светлина от лампите с розови копринени абажури.

Най-голямото съкровище в спалнята бяха картините. Очите ѝ се спряха на платната от Реноар и за кой ли път им се полюбува, забравила всичко друго в преклонението и възторга си пред тях. Колко великолепни изглеждаха на фона на бледозелените стени! На две от тях бяха изобразени голи тела, третото бе портрет на майка и двете ѝ дъщери, а четвъртото — пейзаж на лятна градина. Урсула обожаваше цветовете им: бледорозово и перленосиво, наситенорозово и искрящо златно, пастелни сини и зелени нюанси и изумително жълто. Всички бяха изпълнени със светлина, топлина, чувственост и носеха неизмерима радост за очите. Бяха част от колекцията Вестхайм, началото на която бе положено от Фридрих, дядото на Зигмунд, в края на деветнайсети век, непосредствено след историческата първа изложба на импресионистите в Париж през 1874-та година. Присъствието на тези картини бе огромна чест за нейния дом.

Урсула въздъхна и се изправи — Зигмунд отдавна се бе върнал от банката и сигурно я чакаше долу във вечерния си костюм. Трябваше да побърза. Той бе точен, затова мразеше другите да закъсняват. Отиде до тоалетката с венецианско огледало между двата прозореца и отвори черната кожена кутия за бижута.

Механично, без да се замисля, окачи на ушите си семпли диамантени обици, сложи годежния диамантен пръстен до златната си халка и заключи кутията. Не обичаше да носи много скъпи бижута. Дори в най-добрите години бе ненавиждала показността, а тези сега бяха най-лошите. Пък и защо да предизвиква завистта на околните.

Като се отдръпна от тоалетката, Урсула се погледна за последен път в огледалото и приглади с ръка късите си къдрави руси коси. После отиде до гардероба, където държеше палтата и пелерините си.

На вратата се почука и преди да успее да отговори, в стаята забързана влезе личната ѝ камериерка Гизела.

— Готова ли сте, госпожо Вестхайм? Кое кожено палто да извадя?

Урсула се усмихна с прекрасната си усмивка и отвърна:

— Няма да обличам палто, Гизела. Ще се наметна с кадифената пелерина. Ще са ми нужни и чифт бели велурени ръкавици. Почакай ме тук, след малко се връщам.

— Да, госпожо Вестхайм.

Урсула излезе в коридора и отвори вратата срещу спалнята. Вътре светеше лампата на нощното шкафче и стаята тънеше в полумрак. Тя приближи на пръсти до леглото и се загледа в момченцето, което спеше кротко, пъхнало пухкава ръка под розовата бузка. Наведе се, помилва го по русата коса и лекичко го целуна.

Момчето се размърда. Отвори очи и със сънено гласче измърмори:

— Мути? Аз те чаках да дойдеш.

Урсула усети прилив на гореща обич и му се усмихна. Когато беше край детето, изживяваше мигове на несравнима радост. Близко до леглото имаше стол, тя го притегли, седна и го хвана за ръчичката.

— Обличах се, милото ми. С татко трябва да излезем тази вечер.

— Татко дойде да ме целуне. Другото лято ще ми купи пони — сподели с нея малкият ѝ син, вече съвсем разбуден. Широко разтворените му кафяви очи блестяха от възбуда.

Урсула се наведе към него и отново го целуна. Той притисна топлото си личице към бузата ѝ и обгърна шията ѝ с ръчички. Тя го погали по главата, преизпълнена с нежност. *Толкова силно обичаше това четиригодишно момченце. Нейното единствено дете, нейното сърчице. Толкова се боеше за него. Нищо не биваше да му се случи. Щеше да го брани с цената на живота си.*

Като отпъди тревожните мисли, с които вече живееше почти непрекъснато, тя пое дълбоко дъх и каза:

— Другото лято, когато отидем на вилата, там ще те чака твоето пони. Татко ще се погрижи за това.

— Мути?

— Да, Максим?

— Татко ще ме научи ли да яздя?

— Разбира се, миличък — отвърна тя усмихнато.

— А как ще се казва понито?

— Не зная. Нали още не сме го избрали. Но ще ти намерим едно тъкмо за теб. Хайде сега, време е да спиш.

Тя намести снежнобелите възглавници под главата му, но детето все още не искаше да я пусне и продължаваше да я притиска силно, едва ли не отчаяно. Тя нежно се освободи от вкопчилите се ръчички и каза мило:

— Ти си чудесно момченце, Максим, ти си сладурчето на мама. Много те обичам.

— И аз те обичам, мути.

— Лека нощ, сладък мой. Приятни сънища — прошепна тя.

— Лека нощ — отвърна той и се прозя с натезжали клепачи. Урсула знаеше, че ще е заспал дълбоко още преди да е стигнала до вратата. Тихичко се върна в своята стая, откъдето взе пелерината, ръкавиците и вечерната чантичка.

— Лека нощ, Гизела — извърна се тя от прага. — И, моля те, не си прави труда да ме чакаш.

— Но, госпожо Вестхайм, нали винаги ви помагам да...

— Не, не, не е необходимо — прекъсна я Урсула. — Мога да се справя и сама, благодаря ти.

Тя прекоси коридора до стълбите, които се спускаха величествено към просторното фойе. Домът на семейство Вестхайм бе на Тиргартенщрасе, в един от най-красивите жилищни квартали на Берлин.

По средата на стълбите Урсула се спря и се ослуша.

В музикалния салон Зигмунд свиреше на пиано и до слуха ѝ долетяха мелодичните звуци на Бетовеновата „Лунна соната“ — красиви... нежни..., ала тъй безкрайно тъжни. Внезапно гърлото ѝ се стегна от неочаквано нахлулите чувства и очите и се напълниха със сълзи. Тази вечер повече от всеки друг път точно тази музика я вълнуваше необяснимо.

Постоя още един миг, за да се овладее. Възхищаваше се на Зигмунд — свиреше наистина вълшебно. Ако не беше преуспяващ banker, с неговия талант би могъл да бъде прочут пианист. Ала bankerството беше в кръвта му. Семейната традиция продължаваше от векове. Предавана бе от баща на син, още откакто Якоб Вестхайм, основателят на династията, бе открил търговската банка във Франкфурт през 1690-та година. Фамилията се бе преместила в Берлин преди повече от сто години и инвестиционната банка „Вестхайм“ в Жендарменмаркт, финансовия квартал на Берлин, датираше от 1820-та година.

Часовникът във фойето зазвънтя и махалото отмери шест удара, прекъсвайки мислите ѝ. Тя забързано слезе по стълбите, остави пелерината на старинното канапе под големия гоблен, прекоси черно-

белия мраморен под и влезе в музикалния салон. Спря на прага и се загледа в съпруга си — толкова красив, с вечерен костюм и черна папийонка.

В момента, в който я забеляза, Зигмунд стана и тръгна към нея. Кестеняв, с яркосини очи и топла, искрена усмивка, той бе среден на ръст, строен и хубав, с изразителни черти. Беше на трийсет и шест години и бяха женени от петнайсет години.

Той я обгърна с ръка и докосна бузата ѝ с устни. Бяха се познавали през целия си живот и родителите им се бяха надявали, че един ден ще се оженят, което и направиха, и по този начин обединиха две елитни немски семейства. Ала това не бе уреден брак. Зад него се криеше голяма любов в истинския смисъл на думата. Бяха се влюбили един в друг още като деца и не бяха поглеждали към никой друг. Бяха свършена двойка.

Зигмунд я отдръпна от себе си и се вгледа в лицето ѝ.

— Много си красива тази вечер, Урсула.

Слаба усмивка се появи на устните ѝ и в очите ѝ припламна любов, но тя замълча.

Той я прегърна през кръста и я поведе към фойето.

— Канех се да изпия чаша шампанско с теб, но вече няма време. Трябва да тръгваме. Обещах на Ирина, че ще ѝ правим компания на приема, и не искам да я караме да чака, тъй като ще бъде сама.

Урсула кимна.

— Разбира се, скъпи.

Гласът ѝ бе тих, едва доловим. Зигмунд спря, извърна я към себе си и я погледна изпитателно. Смръщи се, когато видя тревогата в очите ѝ и сянката, която легна внезапно на лицето ѝ.

— Какво се е случило? Кажете, какво има.

— Нямам никакво желание да ходим там, Зигмунд.

— Ти толкова се зарадва, когато пристигна поканата! Каква е тази промяна на настроението в последната минута? — попита я озадачен.

— Не съм се радвала чак толкова — възрази тя.

— Сама знаеш, че нашето присъствие е важно. Посланикът ни очаква.

Тя помълча и после рече замислено:

— Там ще има нацисти.

— Да, ще има. Но нацистите напоследък са навсякъде. Не бива да се разстройваш.

Тя отново замълча, после отвърна по-разгорещено, отколкото ѝ бе присъщо:

— Но аз се разстройвам, Зиги. Ние сме евреи.

— Също и германци, Урсула. Истински германци, каквито са били и дедите ни в продължение на векове. Не забравяй, че и двамата произхождаме от известни стари фамилии. Нещо повече, като инвестиционен банкер аз съм много важен и полезен за правителството и държавата, както неведнъж съм изтъквал. Знаеш, че те имат нужда от мен да им помогна за изграждането на икономиката, както и заради връзките ми с чуждестранни банкери и индустриалци, и чуждестранната валута и златото, с които оперира банката. — Той отново я прегърна, притисна я към себе си и заяви с уверен тон: — Ние не сме в опасност, Урсула, моля те, повярвай ми.

Тя се отдръпна и го погледна право в очите.

— Нацистите ме ужасяват. Не мога да понасям да са близо до мен. Нетърпимо ми е да дишам същия въздух с тях.

— Знам, знам. Но много от добрите ни приятели също ще бъдат тази вечер и ние ще бъдем с тях. Рената и Райнхард, Курт и Арабела фон Витинген, Ирина... — Гласът му замря. Едва ли бе успял да я успокои.

— Да, много от нашите приятели наистина ще бъдат там, Зиги — промълви тя. — Включително и онези, които са вече членове на нацистката партия. Това не ми е приятно.

Той кимна в знак на съгласие, после се покашля с гримаса и отсече:

— Не, вече е късно да се извиним, трябва да тръгваме. Не искам да карам Ирина да чака, пък и не ми се ще да обиждаме сър Невил Хендерсън със закъснението си.

— Да, разбира се — веднага отвърна тя и се насили да се усмихне. Нямахше смисъл да разваля настроението му.

Той се усмихна, стисна ръката ѝ и двамата излязоха от музикалния салон във фоайето. Зигмунд взе пелерината. Тъкмо я намяташе, когато от слугинските помещения в задната част на къщата се появи Валтер, икономът. Той кимна почтително и отиде до закачалката, за да донесе палтото на Зигмунд.

— Благодаря, Валтер. Ще го взема на ръка — каза Зигмунд.
Икономът сгъна внимателно палтото и му го подаде, после ги изпрати до вратата и им пожела приятна вечер.

Колата чакаше пред къщата. Карл, шофьорът, ги поздрави почтително и задържа вратата отворена. Зигмунд му каза, че отиват в британското посолство и Карл подкара колата по Тиргартенщрасе към Хофягералее.

Урсула погледна през прозореца, когато минаваха покрай Тиргартен, прекрасният обществен парк, който преди няколкостотин години бе ловна гора на Бранденбургските принцове. Колко мрачен изглежда тази вечер, помисли си тя, като приближи лице до стъклото. Дърветата, оголени от листата, приличаха на тъмни скелети на фона на потъмняващото небе. Внезапно усети хлад и се загърна по-плътно с пелерината.

В съзнанието ѝ изплува образът на парка през лятото в цялата му изумителна красота — ширналите се поляни, покрити с трева, плачещите върби, кестените с пищните си зелени корони, цветните лехи покрай алеите, пъстреещи от цветя във всички багри. От всички разцъфнали храсти люлякът ѝ бе любим с изобилието от розови, бели и лилави цветчета, изпълващи въздуха с нежно ухание.

Проектиран като английска градина, осеяна с изкуствени езерца и буйни поточета, Тиргартен се отличаваше едновременно с царственост и с ведър покой и за нея бе място на щастливи спомени. Тук бе яздила като дете и като младо момиче и все още излизаше на езда, когато времето беше хубаво. Неведнъж се бе разхождала по хладните, сенчести алеи — преди със Зигмунд, а сега с Максим и бавачката му. От време на време ходеше и сама, когато изпитваше нужда да обмисли нещо. За нея паркът все още беше убежище, където намираще тишина и спокойствие от берлинската врява и вълнения. Красотата и простотата на природата я утешаваха и действаха като балсам за тревожния ѝ дух.

Зигмунд спомена майка си, тя потърси да види лицето му в сумрака на колата и нежно положи ръка върху неговата, тъй като знаеше колко загрижен е за старицата. Поговориха за възрастната госпожа Вестхайм, която бе с влошено здраве от смъртта на съпруга си

преди две години, после за сестрите му Хеди и Зигрид и за отношенията им с майка му. Споделиха случки от деня и отново потънаха в мълчание, всеки залутан в сложния лабиринт на мислите си.

Урсула, която не само обожаваше Зигмунд, но и зачиташе преценката му, отчаяно искаше да повярва, че той е прав в съжденията си относно положението им при нацисткия режим. Ала интелигентността и женската ѝ интуиция не ѝ позволяваха да се съгласи с успокоителните му думи. Те ѝ подсказваха нещо съвсем различно и ѝ даваха сигнал за тревога. Най-дълбоките инстинкти ѝ внушаваха, че приближава някакъв истински кошмар, макар да нямаше представа за вида и формата му. Изправи рамене и се облегна в ъгъла на колата. Нима това страшно предчувствие бе причина за нервността и безпокойството ѝ? Тя бе уверена, че е така. Обзе я непреодолимо отчаяние и кръвта ѝ се смръзна.

Мислите на Зигмунд също бяха неспокойни. Ала той се чувстваше относително сигурен в Берлин, въпреки общия политически климат. Макар срещу евреите да бяха взети мерки, никой не беше безпокоил семейство Вестхайм, както и други видни еврейски фамилии, полезни с дейността си на държавата. Не беше докоснато нищо от състоянието им и банката не бе затворена. Нито пък му бяха натрапили арийски съдружници, както се бе случило с други бизнесмени евреи. При все това напоследък все по-често го преследваше тревожно подозрение, че скоро положението ще се промени за всички евреи, живеещи под властта на Третия райх.

Само преди няколко минути успокояваше жена си и ѝ говореше смели слова, тъй като нямаше желание да усилва тревогата ѝ. Ала той бе длъжен да приеме и възможността, че скоро могат да се окажат в опасност. Да вярва сляпо в избавлението би било глупаво и наивно. Може би щеше да е по-разумно да напуснат Берлин, дори да напуснат Германия, както вече бяха постъпили мнозина други. Той беше богат. Щеше да плати за измъкването им от страната, да купи изходни визи и нови паспорти. Нужна му бе връзка с подходящите хора, които да осигурят нужните документи. Подкупът и корупцията се ширеха на всички нива в Третия райх; нещата опираха само до това към кого да се обърне човек, за да получи каквото иска. Имаше приятели, които

щяха да му помогнат. Всъщност щяха ли да го направят? И на кого можеше да има доверие? Изреди няколко имена в ума си и се замисли.

Карл зави от Хофягералее по кръглия площад с високата колона, върху която бе статуята на крилатата богиня на победата, после се насочи към Бранденбургската врата.

Урсула вдигна очи и когато минаха под арката, се взря към Унтер ден Линден. Нацистите бяха загрозили великолепия берлински булевард с издигнати отстрани и в средата колони. Всяка от тях бе увенчана с гигантски нацистки орел и тъй като колоните бяха осветени, те изпъкваха драматично на фона на притъмняващото небе. Типична нацистка бутафория, мислеше Урсула с презрение. За нея колоните бяха физически символи на тиранията и заплахата от страна на Третия Райх. Извърна очи.

Минаваха покрай Паризерплац. Родителите ѝ бяха притежавали къща на този елегантен площад. Тя бе израсла в нея, оттук бе излязла в сватбена рокля, за да се венчае за Зигмунд, и тук през 1935-та година бе починала майка ѝ, а миналата година и баща ѝ. Площадът, който бе играл тъй важна роля в живота ѝ и събуждаше у нея спомени за някогашния толкова обичан Берлин, бе изчезнал завинаги.

Въздъхна и се помъчи да се отърси от своята угнетеност. Карл бе свил надясно и караше по Вилхелмщрасе, където се намираше британското посолство. Вече бяха близо. Постара се да промени изражението си и да нагласи усмивка, както се бе научила да прави напоследък.

Отпред имаше колона коли. Някои официални и от различни министерства, други дипломатически с малки флагчета отпред. Разпозна знаменцата на Италия, Америка и Испания.

Слезе от колата и докато чакаше Зигмунд да заобиколи от другата страна, хвърли поглед по Вилхелмщрасе. Само през няколко сгради се намираше канцеларията на Райха, където бе сборището на Хитлер и страховитите му сподвижници. Тя неволно потръпна при мисълта какви ли пъклени планове крояха там в момента.

Зигмунд застана до нея с окуражителна усмивка. Тя се опита да му отвърне. И да бе забелязал вълата ѝ реакция, той не го показа. Хвана я под ръка и я поведе през огромните врати, над които се развяваше английският флаг.

При вида на триколяра в червено, бяло и синьо настроението ѝ се повиши. Това не бе парче цветен плат, а символ на справедливостта, демокрацията и свободата.

Сър Невил Хендерсън, посланикът, стоеше на горната площадка на широкото стълбище във вестибюла между двете зали за прием и посрещаше гостите. Както обикновено бе усмихнат, лъчезарен и чаровен.

Зигмунд и Урсула се качваха бавно след другите гости, додето най-сетне сър Невил топло стисна нейната ръка и я поздрави сърдечно, преди да се обърне към Зигмунд. Двамата мъже си размениха кратки любезности, после тя и Зигмунд се насочиха към залата, където преди вечерята се сервираха питиета.

Приемът бе в разгара си и залата беше изпълнена с хора. В атмосферата се чувстваше не само аурата на блясък и разкош, но и известно напрежение и вълнение, както обикновено напоследък на подобни тържества. Това се чувстваше особено силно на посолските приеми, където публиката бе интернационална.

Кристалните полилеи пръскаха обилна светлина от високите тавани. Залата бе осеяна с огромни букети, които подсилваха празничната атмосфера, а в ъгъла тихо свиреше струнен квартет. Из множеството се движеха келнери с бели ръкавици и фракове и изкусно крепяха сребърни подноси с чаши шампанско или с разнообразни сандвичи. Цялата тази сцена бе наблюдавана от масления портрет в естествена големина на Крал Джордж VI, коронясан едва миналата година на мястото на лекомисления си брат Едуард, който бе предпочел женитбата с американската авантюристка госпожа Симпсън.

— Доста голямо посещение има тази вечер — пошепна Зигмунд на жена си.

Пред тях изникна келнер и им предложи шампанско. Зигмунд му благодари, взе две чаши, подаде едната на Урсула и се чукна с нея. После се огледа.

— Не виждам Ирина, а ти?

Урсула бързо огледа присъстващите.

— Струва ми се, че я няма, Зиги. Може би е в другата зала. Тази вечер се е събрало пъстро множество.

Тя установи, че дипломатическият корпус присъства без изключения, и зърна няколко познати по физиономия посланици, както и двама британски кореспонденти, които разговаряха с американския си колега Уилям Шайрър. До тях стояха двама министри, неколцина офицери и високопоставени нацисти, представители на немската аристокрация и видни берлинчани.

Присъстваха и някои млади чужденци, които живееха в Берлин. От Ирина знаеше, че се ползват със симпатия в средите на френските и английските дипломати заради това, че са очарователни, забавни, с приятна външност и оживяват официалните приеми. Повечето имаха титли и бяха унгарци, славяни, литовци, австрийци, румънци, имаше и като Ирина — белогвардейци. Заедно със семействата си те бяха прокудени от своите отечества поради смяната на политическата власт, променила облика на много страни в Европа — най-напред чрез Руската революция, а после и чрез разпадането на Австро-Унгарската империя.

Погледът на Урсула обходи залата. Тази вечер всички бяха елегантни, превъзходно облечени. Мъжете бяха с вечерни костюми или с униформи, а дамите сияеха в най-хубавите си тоалети, изключително изискани и красиви. Няколко жени с нацисти под ръка, изглеждаха не на място, твърде вулгарни с ярките си, отрупани с пайети рокли, накичени с безвкусни бижута.

Сред множеството зърна позната глава с лъскави коси и изразително, усмихнато лице с живи очи. Жената ѝ махна с ръка за поздрав.

Лицето на Урсула светна.

— Зиги, Ирина!

— Да, и аз току-що я видях. Да идем при нея.

Той хвана Урсула под ръка и двамата забързаха към приятелката си, а тя тръгна да ги пресрещне с развята над тънките глезени черна дантелена рокля. Миг по-късно се целуваха и смееха.

Ирина имаше весел нрав и бе изпълнена с жизнерадост. Не за първи път Урсула отбеляза с изумление, че ведрият ѝ характер почти не се бе повлиял от необичайната ѝ, трагична съдба на премеждия и превратности.

Княгиня Ирина Трубецкой и майка ѝ, княгиня Натали, бяха избягали от Русия през 1917-та година, когато бе свалена династията

на Романови и след като болшевиките бяха убили принц Игор Трубецкой. Тогава Ирина била на шест години, а майка ѝ на двайсет и пет. Най-напред живели като бежанци в Литва, Полша и Силезия, после пристигнали в Берлин. В града се бяха установили преди десет години и тъкмо тогава Урсула и Зигмунд се бяха запознали с тях. Наскоро майката на Ирина се бе омъжила за овдовял пруски барон и за пръв път от двайсет и една години изгнаничество жените най-сетне имаха истински дом.

Ирина, Зигмунд и Урсула си говореха за принцеса Натали и за закъснялата ѝ сполука в живота, когато Ирина изведнъж се разсмя.

Зигмунд я погледна, повдигна озадачено вежди и я попита:

— Какво има? Нещо смешно ли казахме?

— Не — поклати глава Ирина. — Просто ми хрумна, че след женитбата си за господин барона майка ми най-сетне се сдоби с име на почтена жена. — Тя се огледа и понижи глас. — Що се отнася до нацистите, искам да кажа. Каква нелепост, като се има предвид, че винаги е била с безукорен морал и репутация, да не говорим, че е от царско потекло и братовчедка на покойния император. — Ирина се наклони още по-близо към тях и доверително пошушна: — Между другото, Гьобелс е измислил нов епитет за нас, емигрантите. Нарича ни „международна паплач“ и то с върховно презрение.

— А, да, доктор Гьобелс... — подзе Зигмунд, но замълча.

Двама есесовски офицери с изопнати лица и студени сини очи, с късо подстригани руси коси и сковани стойки спряха точно пред тях. Те изтракаха с токове, поклониха се вдървено и заковаха очи в Ирина. И двамата ѝ отправиха по една мигновена усмивка, а единият поздрави:

— Добър вечер, княгиньо.

— Добър вечер — отвърна Ирина любезно и дори изписа усмивка на лицето си. Ала теменужените ѝ очи останаха студени.

Офицерите отново се поклониха любезно и се отдалечиха в крак като програмирани работи.

— Това пък е нацистка паплач — пошепна Ирина. — Двамина от касапите на Хайдрих. Щеше ми се да ги заплуя.

Урсула нежно докосна ръката ѝ и промълви полугласно:

— Моля те, Ирина, внимавай какво говориш. Не знаеш кой може да те чуе.

— Да, тук гъмжи от доносници — кимна Ирина. — Човек не знае кому да се довери. Гаден режим като техния не може да мине без доносници, за да просъществува.

Рената фон Тигал, която оглеждаше залата от входа, ги видя и забърза към тях. Тя винаги смайваше с вида си, но тази вечер повече от всякога в роклята си от алена коприна, открояваща гарваново черната ѝ коса и матова кожа.

— Здравейте! — възкликна тя. — Търсих ви в съседната зала. Как сте?

Веселите ѝ очи и широката усмивка излъчваха сърдечност.

— Много сме добре — отговори Зигмунд и за трима им. — А ти си великолепна тази вечер, мила!

— Много ти благодаря, Зиги.

Урсула хвана Рената под ръка и попита:

— А къде е Райнхард?

— В другата зала — отвърна Рената и се огледа. — Тази вечер всички са много весели.

— Естествено, всички в Берлин са щастливи — тихо подхвърли Ирина с едва доловим сарказъм. — Изпълнени са с облекчение, че Хитлер отклони войната, като подписа Мюнхенския пакт през септември с британския и с френския премиер.

— Берлинчани са заровили глави в пясъка — отсеке Рената с мрачна гримаса. — Как може някой да си мисли, че този противен дребосък е предотвратил война? — Тъй като Ирина замълча, тя се обърна към Зиги. — Ти вярваш ли в това?

— Надявам се, противно на всяка логика — отвърна той.

Ирина хвърли един поглед през рамо, за да се увери, че никой не подслушва разговора им, видя, че са доста встрани от множеството и тихо отбеляза:

— Хитлер може и да е заблудил Чембърлейн и Даладие, като ги е накарал да си мислят, че и той като тях иска мир. Ала мен и майка ми не успя да заблуди, нито барона дори. Хелмут смята, че догодина той ще нападне западните демократични страни.

— Подозирам, че вторият ти баща не е далеч от истината — промърмори Рената.

— Моля се Хелмут да греши. — Гласът на Зигмунд беше също тъй мрачен като лицето му.

— Треперя при мисълта за горките чехи и словаци — поклати глава Рената. — Влизането на Хитлер в Судетската област миналия месец означава, че с тях е свършено.

— Моля ви, нека тази вечер да не говорим за политика — обади се Урсула. — Чувствам се притеснена дори и в относително сигурната обстановка в английското посолство.

— Напълно права си — съгласи се Зигмунд. — Напоследък това забавление стана опасно. — С крайчеца на окото си забеляза пристигането на семейство Фон Витинген. Тъй като искаше да сложи точка на този разговор и да намери повод да остане насаме с Ирина, каза:

— Ела, Ирина, скъпа. Да посрещнем Курт и Арабела, а по пътя ще си потърсим шампанско.

Ирина се съгласи и двамата се отдалечиха.

Когато останаха сами, Рената се обърна към Урсула.

— Добре ли се чувстваш, Урси? Доста бледа изглеждаш тази вечер.

Урсула помълча за момент, после погледна приятелката си право в очите и отговори:

— Живея с непрестанна тревога, Рен. Ужасно е мъчително. Старая се с всички сили да се контролирам, но почти през цялото време съм измъчена и потисната.

По лицето на Рената се изписа разбиране и съчувствие.

— Всички се чувстваме така, и то основателно. Ние сме в ръцете на престъпници. Няма какво да се лъжем, германското правителство е ръководено от шайка бандити.

— Говори по-тихо — пошепна Урсула. — Гестапо е навсякъде. Сигурна съм, че и тук имат шпиони.

— Да, сигурно си права — също тъй шепнешком отвърна умърлушената Рената.

Двете неволно се отдръпнаха към ъгъла.

Рената погледна отчаяно Урсула и сподави тежка въздишка.

— Защо ли изобщо дойдохме, като се знаеше, че тук ще гъмжи от гестаповци, есесовци и Бог знае какви още разбойници.

— За да бъдем заедно в приятелска атмосфера, където все още са останали цивилизовани хора и да прекараме една приятна вечер — промълви Урсула и стисна окуражително лакътя ѝ.

— Здравейте! — прозвуча зад гърба им плътен глас. Обърнаха се, за да поздравят Арабела фон Витинген.

Висока, слаба и елегантна в зеления си костюм с дълга пола, Арабела беше руса, синеока и с кожа като праскова англичанка. Преди се бе наричала лейди Арабела Кънингам и беше сестра на граф Лангли.

Красивата ѝ уста беше извита в лека усмивка.

— Не мога да повярвам на очите си! — възкликна тя. — Някой от сътрудниците на посланика трябва да е мръднал. Поканили са хора за чудо и приказ! Присъстват някои от най-елитните дами в Берлин, да не говорим за онези котенца, дето са се увидели около нацистките офицери. — Тя се засмя. — И трите изглеждат така, сякаш са излезли от бардака на мадам Кити. — После добави: — И по-точно идат направо от леглото.

Урсула също се засмя и тихо отбеляза:

— Ти си все тъй непочтителна и брутално откровена, но ние затова те обичаме, мила Бел.

Трите жени наистина се обичаха и от осемнайсет години бяха най-близки приятелки. Те се запознаха през 1920-та година, когато бяха шестнайсетгодишни и току-що постъпили в девическия пансион край Брайтън. През двете години, които прекараха там, бяха смятани за очарователно и забележително трио — интелигентни, уверени в себе си, самостоятелни и независими, понякога дори бунтарки. Приятелството им продължи и след като напуснаха пансиона. Рената и Урсула често гостуваха на Арабела в замъка Лангли в Йоркшир, а Арабела на свой ред прескачаше до Берлин да посети дружките си. През 1923-та година двете с Рената бяха шаферки на венчавката на Урсула със Зигмунд. След церемонията Арабела бе отишла с Рената на гости в имението на годеника ѝ, граф Райнхард фон Тигал, край горите на Ширсе, в околностите на Берлин. Тъкмо там бе срещнала принц Рудолф Курт фон Витинген и двамата се бяха обикнали. Година по-късно се ожениха и Арабела заживя в Берлин. Трите жени се сблизиха повече от всякога и станаха тъй неразделни, както някога в английския пансион. Смяхът им разпръсна напрежението, обзело Урсула и Рената преди пристигането на Арабела. Рената махна на един келнер.

— Да изпием по още една чаша шампанско — предложи тя на приятелките си с по-ведро лице.

— Добра идея — подкрепи я Урсула и си взе чаша. — Откога не сме се събирали на спокойствие без децата. Хайде да поседнем и побъбрим.

— Чудесно — каза Арабела, а Рената кимна.

Трите се отправиха към столовете, наредени край един от прозорците, настаниха се удобно и заговориха за незначителни неща, обзети от отчаяно желание да си създадат нормално съществуване в тия ненормални времена.

Станаха оттам чак когато съпрузите им се върнаха с Ирина, за да ги съпроводят до масата за вечеря. По-късно единодушно се съгласиха, че краткото време, което прекараха насаме, е било най-приятната част от престоя им в английското посолство.

— Добре че каза на Хенриета, че трябва да си тръгваме — каза Теодора Щайн на приятеля си Вили Херцог, който бе застанал в другия край на малкото фоайе и си обличаше палтото. — Утре трябва да ставам рано.

Вили взе шапката си и кимна.

— Остават ни само няколко часа сън. Аз също имам работа рано сутринта. Вечерта беше чудесна и прекарах приятно, но малко се проточи.

Теодора погледна вратата към хола, зад която се чуваха развеселени гласове, смехове и музика от грамофон. После сви рамене.

— Колко пъти навършваш двайсет и една години, Вили? — Въпросът беше реторичен и тя продължи: — Хенриета сигурно иска да запомни този ден. Не я осъждам. И аз ще постъпя така, когато стана на двайсет и една. Смятам да организирам страхотно празненство.

— Аз ще бъда ли поканен? — усмихна ѝ се Вили.

— Ако си все още тук, Вили Херцог, а не си се отправил за Америка, както постоянно заплашваш — отвърна тя и го стрелна кокетно. — Все още ли възнамеряваш да заминеш при чичо си Натан в Бруклин да учиш за зъболекар?

— За лекар — поправи я той. — Работата е там, че американски визи се получават много трудно, Теодора. Мисля, че вече ти го обясних. Но баща ми има един приятел във Франкфурт, а той пък има приятел, който познава един чиновник в консулския отдел. Може да ни помогне. Срещу съответната цена, то се знае. Тъкмо затова баща ми вчера замина за Франкфурт с надежда да подкупи онзи човек и да получи три визи — за себе си, за сестра ми Клара и за мен. — Вили се покашля смутено. — Аз наистина искам да замина в Америка..., но... — Той отново се покашля и заби поглед в обувките си. После вдигна кротките си лешникови очи към Теодора. — Не искам да те напусна — изтърси той, като изненада и себе си, и нея. Е, най-последно, каза го. Най-последно бе намерил смелост да ѝ каже онова, което мислеше постоянно от седмици наред. Отдъхна си и погледна Теодора с обожание.

Тя го гледаше изумена и не намираше думи да му отвърне.

Вили захвърли шапката си, прегърна я и я притисна до себе си.

— Обичам те, Теди — промълви и целуна копнинената ѝ руса коса. — Много те обичам.

— О..., Вили... Това да не би да е предложение?

Настана кратко мълчание. Най-сетне той отвърна:

— Дали искам да се оженя за теб? Да... Да, смятай го за предложение.

— О, Вили! Не знам какво да ти кажа. Ние сме само на деветнайсет години. Толкова сме млади. А и...

— Не ме ли обичаш?

Сега бе ред на Теодора да замълчи.

Запита се дали го обича наистина. Не беше уверена. Може би да. Той беше хубав, кротък и ученолюбив, мечтаеше да стане лекар и обноските му бяха много приятни. Госпожа Манделбаум, майката на Хенриета, казваше, че Вили е истинско съкровище. Наистина, той бе тъй спокоен и грижовен. Да, Вили беше добро момче. От една година се познаваха и никога не я бе разочаровал с поведението си. Но чак брак? Не беше мислила по тия въпроси. Все пак, можеше да се каже, че Вили е една добра партия. Пък и никак не ѝ бе неприятно, когато я целуваше. Дори ѝ хареса. Устните му бяха топли и меки и той винаги миришеше хубаво на сапун и „Кьолниш васер“. Беше мил с нея и никога не се опитваше да я принуди да стори нещо нередно. Когато я целуваше, винаги я обземаше особено чувство, сърцето ѝ се разтупваше, ставаше ѝ топло и страните ѝ пламваха. Да, като се замислеше, май никак не бе безразлична към Вили. Не ѝ се щеше да го загуби. Внезапно осъзна, че никога не би намерила по-добър от него.

— Мисля, че те обичам, Вили — рече бавно тя. И след кратко мълчание добави по-уверено: — Да, наистина те обичам.

— О, Теди! Толкова съм щастлив. А искаш ли да се омъжиш за мен?

Последва още една пауза и тя каза:

— Да, Вили Херцог, искам.

Той хвана брадичката ѝ и повдигна дребното ѝ сърцевидно лице към своето; целуна вирнатото ѝ носле, клепачите, а накрая и красивите тръпнещи устни. Целувката им продължи дълго и те стояха плътно притиснати един към друг. Накрая се разделиха, за да си поемат дъх.

Вили притисна главата ѝ към рамото си и я помилва по косата. Останаха дълго така, слети в мълчалива прегръдка. Съзнаваха, че вече са се обрекли един на друг; моментът бе важен и скъпоценен и за двамата им, затова искаха да го продължат.

Накрая Теодора се освободи от обятията му.

— Погледни часовника, Вили. Почти полунощ е. Трябва да тръгваме. Едва ще дремна и ще трябва да ставам да се оправям с Максим. Малкият винаги се буди рано.

— Да, хайде да вървим.

— Почакай да си сложа шапката. Навън е студено, а отзад на мотоциклета ще ми бъде още по-студено.

Теодора взе зеленото си каскетче от закачалката, нагласи го и върза на врата си шалче в същия цвят. После измъкна от джобовете на палтото си вълнени ръкавици, сложи ги и рече:

— Готова съм.

Двамата излязоха от апартамента на семейство Манделбаум и Вили затвори вратата. На стълбите обгърна раменете на Теодора и нежно я притегли към себе си.

— Да смятам ли, че вече сме си дали дума, Теодора? Ти ще станеш моя съпруга, нали?

Тя кимна с много сериозно изражение на лицето, ала светлозелените ѝ очи искряха от щастие.

— Да, Вили. Да и на двата ти въпроса. Ще пиша на леля Кети в Лондон да ѝ съобщя. Като моя единствена роднина тя трябва да знае, че съм... сгодена и... ще се омъжвам.

— А аз ще кажа на баща ми, когато се завърне от Франкфурт, и ще го уведомя също, че не мога да замина за Америка. Не и без теб. Ще трябва да ти взема виза, Теди. Ще остана в Берлин, докато и двамата не сме готови да заминем за Бруклин при чичо Натан.

Тя се усмихна, кимна и взе ръката му в своята. Слязоха заедно по стълбите и прекосиха фоайето към входната врата.

Когато Вили я отвори, за да излязат на улицата, Теодора се вкопчи в рамото му.

— Чуй! Не беше ли това шум от счупено стъкло?

— Точно това беше. Дано не е крадец, който се опитва да проникне в магазина на господин Манделбаум. Ще ида да проверя. Ти стой тук!

— Не! Не излизай, Вили! Може да е опасно.

Той не обърна внимание на предупреждението ѝ и забърза към тясната уличка, но още на входа се сблъска с щурмовак, който стоеше втренчен в сградата. Мъжът сграбчи Вили за рамото и го дръпна грубо.

— Хей ти, къорчо! Гледай къде вървиш!

— Моля да ме извините, господине — учтиво рече Вили, като се опитваше да се изтръгне от хватката му, но тя беше желязна. — Пуснете ме, ако обичате.

Щурмовакът само още по-здраво го стисна и се втренчи в лицето му на слабата светлина, която проникваше от фоайето през стъклената врата.

— Защо пък ще те пускам? Откъде да знам не си ли евреин? Това еврейска къща ли е? Казвай, евреин ли си?

Теодора, която слушаше с нарастваща тревога, не можа да се съдържи. Тя се втурна навън, преди Вили да е успял да отговори и може би неволно да изрече точно каквото не трябва.

— Пуснете го! — изкрещя тя. — Веднага го пуснете! — повтори и гласът ѝ се извиси до крясък. — Нищо не сме направили!

— Направили сте, ако сте евреи. Казвайте, не сте ли гадни, вонящи евреи?

Той се ухили и садистично продължи да стиска рамото на Вили. При тая гледка Теодора цяла изтръпна и рязко пое въздух.

Вили стисна зъби и не издаде нито стон, въпреки силната болка.

— Хайде, признавайте — изръмжа щурмовакът. — Кажете си, че това е еврейска къща, а вие и двамата сте евреи.

— Никакви евреи не сме! Що за приказки са това?! — викна Теодора. Събрала цялата си дързост, тя го измери от горе на долу.

— Името ми е Теодора Мари-Тереза Шмид, а това е Вилхелм Браун. И двамата сме добри католици и добри германци. — Тя преглътна и пое дълбоко въздух. — Освен това сме добри нацисти. — И като изпъна ръка напред в нацистки поздрав, изрече отсечено: — Хайл Хитлер! Да живее прекрасният ни вожд! Да живее Третият райх!

Щурмовакът я зяпаше озадачен.

Същата бе и реакцията на Вили. Когато изтича на улицата, сърцето му едва не спря и той бе обзет от ужас повече за нея, отколкото за себе си. Ала сега вече вярваше в успеха на представлението ѝ, защото на щурмовака не би му хрумвало, че някой

евреин ще се осмели да говори така. Нейният гняв и арогантност бяха така правдоподобни и тя говореше с такава убеденост, че никой не би се усъмнил в истинността на думите ѝ. Вили бе изпълнен с възхищение към нея заради самообладанието ѝ.

А Теодора продължи настъплението си срещу щурмовака.

— Нали имате фенерче в ръката. Хайде, осветете ни! Осветете Вили. Какво се чудите? Сам ще се уверите, че не е евреин.

Тя изтръгна фенерчето от ръката му, включи го и го насочи към Вили.

Вили затаи дъх, вкаменен от страх и за двама им.

— Свали си шапката, Вили! — властно нареди тя и той нямаше как да не се подчини. Със свободната си ръка смъкна шапката, а устните му беззвучно шепнеха молитва.

— Я го вижте! — викна тя на щурмовака. — Погледнете го, де! Косата му е червеникаворуса и има повече лунички, отколкото някога сте виждали. Очите му са лешникови. Това еврейско лице ли е, питам аз? Не, чисто арийска физиономия!

С драматичен жест тя насочи фенерчето към себе си.

— Вижте мен! Че аз съм олицетворение на нордическия тип! — Теди праметна дългата си коса през рамо. — Имам руса коса, зелени очи и лице с цвят на роза. Имам ли семитски вид, а? Естествено, че не, защото не съм еврейка!

Най-сетне щурмовакът си върна дар слово.

— Външността понякога лъже — промърмори той. Ала въпреки това бе загубил войнствеността си и проявяваше колебание пред нейния гняв и потока от думи, изречени тъй надменно и самоуверено. Все още не пускаше Вили, дори го стисна още по-здраво.

Теодора се приближи до него и с леден глас продума:

— Вярно е това, което казахте. Външността понякога лъже. Може би изобщо не сте такъв, за какъвто се представяте. Преди малко казах „Хайл Хитлер“. Защо не ми отвърнахте по същия начин, както е прието? Надявам се, че сте лоялен към партията. — Тя гордо отметна глава и с още по-голяма арогантност заяви: — Баща ми е групенфюрер Шмид. Добър приятел е на райхсфюрер Химлер. — И като събра цялата си смелост, Теодора размаха фенерчето пред лицето на стъписания щурмовак. — Как ви е името, ефрейтор? — попита тя с присвити очи.

Мъжът реагира според нейните очаквания, като гневно отблъсна ръката ѝ.

— Махнете тая светлина от очите ми! — викна той и издърпа фенерчето.

Без да ѝ мигне окото, Теодора продължи.

— Чухте ли ме, ефрейтор? Баща ми е влиятелен човек и приятел на Химлер. Никак няма да му стане драго, като научи, че сме били задържани по тоя начин. Попитах за името ви, ефрейтор. Е, ще го кажете ли?

Щурмовакът очевидно бе повярвал на всичко, изречено от Теодора до момента, и при повторното споменаване на Химлер, началникът на Ес Ес, като че ток мина по тялото му. Той моментално пусна Вили.

Теодора мигом хвана Вили под ръка и го дръпна към себе си.

— Хайде, да си вървим.

— Да, най-добре си вървете! Прибирайте се у дома си! Скоро улиците няма да бъдат безопасни. Тази вечер сме организирали гонка на евреи.

Той се разсмя и се плесна по бедрото, сякаш бе изтърсил нещо много забавно. После им обърна гръб и се отдалечи, като осветяваше с фенерчето си витрините на магазините.

— Погледни какво е направил с витрината на Манделбаум! — изохка Вили.

— Бързо, Вили! Бързо! — пошушна Теодора, хвана го за ръка и двамата затичаха в обратната посока, далеч от дома и от бижутерийния магазин на Манделбаум. Когато излязоха на Курфюрстендам, веднага забелязаха, че на улицата цари пълен хаос, затова продължиха колкото могат по-бързо до електрическия стълб, където Вили бе паркирал мотоциклета си. С облекчение откриха, че никой не го е докосвал, но съзнаваха, че нямат никакво време за губене. Качиха се на него запъхтени.

— Дръж се здраво — поръча Вили и Теди го обгърна през кръста. Мотоциклетът подскочи и се понесе по булеварда с главоломна скорост.

А по него се движеха коли и камиони и спираха до тротоара пред магазини, кафенета и сгради. От тях се изсипваха щурмоваци и цивилни, които размахваха прътове, палки и пистолети. Като

обезумели те тичаха във всички посоки и трошаха витрините на магазините, чиито собственици бяха евреи, като изхвърляха стоката на улицата, чупеха столове и маси в кафенетата и ломяха с брадви вратите на жилищните сгради. Сред шума от чупене на стъкла и врати се чуваха дивите тържествуващи викове на озверялата тълпа, водена от щурмоваците.

Теодора цяла трепереше. Като се вкопчи по-здраво във Вили, тя викна в ухото му:

— По-бързо, по-бързо! Да се махаме оттук!

Чу се изсвирването на гумите на мотоциклета, той се понесе с още по-стремглава скорост и само след минути Курфюрстендам бе зад гърба им. Вили караше по Стюлерщрасе, която преминаваше в Тиргартенщрасе, а там бе домът на семейство Вестхайм. Теодора живееше у тях и се грижеше за малкия Максим.

Сега се намираха на Фазаненщрасе. Пред тях беше прекрасната старинна Централна синагога и когато я наближиха, и двамата бяха поразени. Щурмоваци и хулигани чупеха прозорците и се опитваха да подпалят сградата с горящи факли.

Вили усили скоростта до краен предел, колкото и да бе опасно, за да се махнат възможно най-бързо от сцената на това ужасно варварство. По улицата лежаха разхвърляни молитвеници и обезумялата тълпа ги тъпчеше с истеричен смях и с нецензурни крясъци.

— Не мога да повярвам, че палят синагогата — изстена Теодора в ухото на Вили и притиснала лице в гърба му, се разхлипа. Най-сетне пресякоха Кантщрасе и подкараха по Будапещерщрасе. Това бе дълга и виеща се улица, която водеше направо до Стюлерщрасе. С огромно облекчение Вили установи, че там е спокойно и съвсем безлюдно; сякаш се бяха прехвърлили на друга планета, такъв покой цареше. Паркира край пътя под едно дърво и скочи от мотоциклета.

Теодора още плачеше, притиснала ръце до очите си, за да спре бликащите сълзи.

— Прости ми, Боже! Прости ми, задето се отрекох от произхода си и от това, което съм!

Вили я взе в прегръдките си, а тя продължи да плаче безутешно, притисната до него. Той я милваше по гърба и се опитваше да я успокои.

— Господ ще ти прости. Сигурен съм. Та ти ни спаси. Със своята съобразителност и дързост. Притежаваш истинска еврейска мъдрост, Теди. И кураж, който ни отърва.

— Не биваше да отричам, че сме евреи — простена тя. — Това беше грях, Вили!

— Но той ни спаси. И само това има значение.

Тя погледна мрачното му лице и попита през сълзи:

— Защо, Вили? Защо? Защо вършат това? И защо подпалват синагогата?

Той помълча един миг и после с болка и гняв в гласа отвърна:

— Нацистите превърнаха предразсъдъците в омраза. Тази вечер те съсипват, палят и оскверняват всичко, което принадлежи на евреи, защото ни мразят с ужасна, отмъстителна злоба.

— О, Вили!

Той я притисна до себе си, за да не види тя неочакваните сълзи, които замъглиха очите му.

Теодора се мъчеше да потисне риданията си. След малко се овладя и успокои.

— Вили?

— Да, Теди?

— Те искат да ни убият всичките — промълви тя над рамото му.

Той не отговори. Знаеше, че е права. И се боеше.

Теодора се почувствува значително по-спокойна, щом влезе в дома на Вестхаймови на Тиргартенщрасе.

Тя заключи вратата зад себе си и пусна резето, после се облегна с гръб на нея, като се мъчеше да се овладее. Вече не бе разтърсвана от ридания и сълзите бяха изсъхнали по страните ѝ, но все така бе дълбоко разтърсена. Насилието, което току-що бе видяла по улиците и зверското нападение срещу синагогата се бяха запечатали в съзнанието ѝ.

След като няколко пъти пое дълбоко дъх, за да дойде на себе си, тя тихо прекоси мраморното фоайе и в огромната тиха къща отекна като единствен шум металното почукване на токчетата ѝ по пода. Очевидно всички спяха непробудно, без да подозират за размириците навън. Тълпите не бяха стигнали до този жилищен квартал, обитаван от богати немски семейства, и очевидно бяха съсредоточили вандалските си акции около Курфюрстендам.

Старинната порцеланова лампа върху шкафа под гоблена бе оставена да свети за нея — без съмнение госпожа Вестхайм го бе сторила при връщането си от вечерята в английското посолство. Тя освети пътя ѝ по голямото стълбище.

Когато стигна до горната площадка, светна лампата и тръгна по коридора. Пред вратата на Максим спря, послуша се, после тихичко я отвори и надникна.

Малката лампа на нощното шкафче до леглото на момченцето хвърляше бледа светлина и Теодора се успокои, като видя, че то спи дълбоко. Затвори вратата внимателно, за да не го събуди, но вместо да влезе в собствената си стая, която бе до тази на Максим, тръгна към спалнята на родителите му. Почука леко на вратата.

Изчака малко и тъкмо се канеше да почука отново, когато Зигмунд в пижама и тъмен копринен халат, отвори.

Изненадан, че вижда нея, а не някого от прислужниците, той се смръщи озадачено.

— Теодора! Какво има? Какво се е случило? Бяла си като стена.

Зигмунд примигна срещу нея в слабо осветения коридор. Канеше се да каже още нещо, но Теодора постави пръст на устните си, поклати глава и погледна към детската стая.

— Ш-шт — прошепна тя. — Ще събудим Максим.

Зигмунд кимна и отвори вратата, за да влязат вътре.

Урсула бе станала от леглото и обличаше пенъора си с тревога в очите.

Когато видя преbledнялото, разстроено лице на Теодора, безпокойството на момичето мигновено ѝ се предаде.

— Теди, какво има?! Та ти си плакала! Какво те разстрои така?

Теодора застана в средата на красивата спалня с нежнозелени копринени тапети и множество изящни предмети и творби на изкуството, като се чудеше откъде да започне, как да каже на тази изискана, аристократична двойка за безумията и жестокостите, на които бе станала свидетел в центъра на града. В продължение на няколко секунди не можа да проговори. Устата ѝ затрепери и тя погледна безпомощно Урсула.

Урсула се взря в момичето силно загрижена. Бе поела отговорност за Теди, като я взе в дома си преди три години след смъртта на Роза Щайн, майката на Теди и вдовица на доктор Йохан Щайн. До смъртта си през 1933-та година той бе верен и дългогодишен домашен лекар на Вестхаймови. Теди отиде да живее при тях, когато бе шестнайсетгодишна. Урсула бе обещала на майка ѝ на смъртното ѝ легло да се грижи за нея, докато стане на възраст да се омъжи. Бе приела обещанието много сериозно и макар Теди да бе бавачка на Максим, към нея се отнасяха с топлота и обич, сякаш бе член на семейството.

— Теди, мила, кажи ни какво се е случило с теб — нежно продума Урсула.

Теодора кимна и думите изведнъж се изляха като отприщен поток от устата ѝ.

— Там, навън. На улиците. Нацистите са обезумели. Рушат собствеността на евреите. Трошат витрини на магазини и кафенета. Разбиват врати на сгради. Запалиха Централната синагога. Ще я изгорят до основи. Видях ги с очите си!

— О, боже! — извика Урсула. Лицето ѝ стана пепеляво и тя цяла затрепери. Улови се за облегалката на един стол, за да се задържи

права, и предчувствието ѝ за нещо страшно, което бе потискала у себе си в продължение на седмици, се надигна с пълна сила и се загнезди като камък в сърцето ѝ.

Тя тревожно обърна очи към Зигмунд и двамата се гледаха няколко мига в стъписано недоумение. Обзе ги дълбок смут.

После Урсула се обърна отново към Теди и промълви:

— Слава богу, че не си пострадала. Не ти се случи нищо, нали?

— Не, нищо.

— Нали не беше сама, Теди? — намеси се Зигмунд.

— Бях с Вили, господин Вестхайм.

— Вили? — въпросително я погледна той.

— Синът на професор Херцог — обясни Урсула. — Той следва в университета и извежда Теди през почивните ѝ дни вече цяла година.

— Да, спомням си — каза Зигмунд и отново прикова яркосините си очи в Теодора. — А как се прибра? Как успяхте да си пробиеете път през тълпите?

— С мотоциклета на Вили. Караше като луд. Но нямаше друг начин. Беше много страшно, особено на Курфюрстендам и на Фазаненщрасе.

— О, Теди, Теди... — промълви Урсула с напрегнат глас. — Предупреждавах те да не закъсняваш вечер. Живеем в изключително опасни времена.

— Зная. И много съжалявам, госпожо Вестхайм. Знам, че се тревожите за мен. Но рожденият ден на Хенриета продължи повече, отколкото очаквахме. Все се канехме да си тръгнем и отлагаме. Накрая излязохме оттам към полунощ. Размириците тъкмо започваха.

Урсула се смръщи, като си помисли, че по чудо са се прибрали през разбунения град без произшествия. После попита:

— И никой не ви закачи? Никой не ви спря?

— Когато бяхме на мотоциклета, не, но... Ами... имаше малък инцидент, когато излизахме от къщата. Вили случайно се сблъска с един щурмовак пред дома на Манделбаум. Онзи сграбчи Вили и започна да го разпитва...

— Щурмовак!!! — Очите на Урсула се разшириха и тя затисна уста с ръка.

Цивилни хулигани бяха едно, но включването на щурмови части говореше за нещо много по-сериозно... и обезпокоително.

— Да, щурмовак — кимна утвърдително Теодора и бързо преразказа срещата им с нациста, без да пропуска нито една подробност.

Урсула я слушаше с нескрит ужас и когато Теди свърши, тя възкликна:

— Онова, което си сторила, е било невероятно рисковано! Последниците за теб и Вили можеха да бъдат катастрофални. Ужасяващи! Щурмовакът можеше да ви пребие или да ви застреля. А нищо чудно, което е още по-страшно, да ви беше завел в Гестапо за разпит. Хората, водени принудително на Принц Албрехт Щрасе, невинаги са излизали живи оттам. А и когато са излизали, вече са били лишени от разум развалини, поради мъченията, на които са били подлагани.

Теди се смръзна, като осъзна колко верни са думите ѝ. Тя прехапа устни и с изтънял глас продума:

— Аз просто реагирах... без да се замислям много. Уверена бях, че нахалното ми и надменно държане ще го убеди, че не съм еврейка. И се оказах права. Той наистина повярва, че баща ми е от Ес Ес и е приятел на Химлер.

— Теди е сторила най-доброто и е проявила цялата си находчивост — рече Зигмунд на Урсула. После погледна Теодора и поклати глава. Добрите му очи бяха мрачни, когато след кратко мълчание каза: — Мисля, че не бива да предизвикваш провидението повторно. Следващия път може да не ти се размине.

— Да, сега го съзнавам — призна Теди. — Вили много се уплаши, когато се развиках на щурмовака. После ми каза, че се боял и за двама ни.

— А къде е Вили? — попита Зигмунд. — Долу ли е?

— Не, прибра се. Баща му не е в Берлин и се притесняваше, че сестра му Клара е сама в апартамента.

— Но на улицата е опасно — каза Зигмунд. — Трябваше да настоиш да остане тук тази нощ.

— Вярвам, че Вили е стигнал невредим до дома си, Зиги — обади се Урсула. — Живее недалеч оттук, до Ландверканал.

— Сигурно се е прибрал вече — подкрепи я Теодора. — С мотоциклета са му нужни само няколко минути, пък и в квартала всичко беше спокойно, когато ме остави.

Зигмунд приближи до един от прозорците, откряна копринените завеси и с тревога погледна навън към Тиргартенщрасе. Видя, че улицата наистина е пуста, и това го успокои. Младежът вероятно се бе добрал до дома си без никакви произшествия. Въпреки това той посочи към телефона върху писалището на Урсула и каза:

— Мисля, че всички ще се почувстваме по-добре, ако му звънеш, Теди.

— Да, господин Вестхайм — отвърна Теди и взе слушалката.

Вили се обади след второто позвъняване.

— Да? — прозвуча напрегнатият му глас.

— Тук е Теди — каза тя. — Вили, господин Вестхайм ме помоли да ти позвъня, за да проверя дали си се прибрал невредим.

Вили ги успокои, че не е имал никакви неприятности и по пътя не е срещал никого.

Когато затвори, Теди се обърна към Зигмунд.

— Той е добре и каза, че само за няколко минути е стигнал до дома си. Улиците наоколо са спокойни.

Зигмунд кимна и на лицето му се изписа облекчение.

— Щурмоваци — промълви Урсула и отправи към Зигмунд многозначителен поглед. — Очевидно правителството не си прави оглушки за тези антисемитски изстъпления. Ами активно участва в тях...

— Така изглежда — потвърди Теди. — Видях много щурмоваци по пътя. Те бяха начело на тълпите... — Внезапно ѝ се зави свят и тя се олюля, уплашена, че ще припадне.

Урсула веднага изтича до нея и я прегърна. Помогна на Теди да свали шапката и палтото си с грижливи майчински движения, сякаш пред нея беше Максим. После я хвана за ръката и я заведе да седне до камината, в която още горяха няколко въглена. Обърна се през рамо към Зигмунд и каза:

— Струва ми се, че чашка коняк ще ѝ дойде добре. Ръцете ѝ са ледени.

— Разбира се. Ей сега ще донеса.

Зигмунд отиде в съседната стая — неговият кабинет, където понякога работеше и където държеше малко, но добре заредено барче.

Междувременно Урсула седна до Теди и се помъчи да стопли ръцете ѝ, като ги разтриваше.

Теодора я погледна и внезапно възкликна:

— Те с такава злоба нападаха синагогата! Подпалиха я! Не можех да повярвам, че се случва нещо тъй ужасно!

Картината изскочи отново пред очите ѝ, кошмарно ясна, и по страните ѝ отново потекоха сълзи. Урсула нежно ги бършеше и се мъчеше да успокои момичето.

Зигмунд се върна само след секунди със сребърен поднос, върху който имаше три чаши с бренди.

— Мисля, че и на тримата ни е нужно да пийнем малко.

Теодора отпи голяма глътка и мигом усети топлината в гърлото си. После отпи още веднъж и остави чашата на близката масичка. Премести поглед от Урсула към Зигмунд.

— Благодаря ви — изрече тихо. — Благодаря ви, задето винаги сте тъй добри с мен.

Зигмунд изгълта наведнъж малката чашка с коняк и отвърна:

— Трябва да се обадя по телефона на няколко места... На Хеди, за да се уверя, че двете с мама са добре. Сигурен съм, че в Грюнвалд са в безопасност. А Зигрид е с Томас по работа в Хамбург, тъй че за тях няма защо да се тревожим. После искам да се свържа с нощния пазач в банката, за да проверя какво е положението там.

— Да, трябва да се обадиш — каза Урсула.

Зигмунд кимна и влезе в кабинета.

Теодора бръкна в джоба на синята си вълнена рокля, извади кърпичка и си издуха носа.

— Съжалявам, че не се овладях. Но не бях в състояние. Онова, което изживях, беше ужасно. Едно знам... Никога няма да забравя девети ноември, двайсет и първия рожден ден на Хенриета Манделбаум и нощта, в която нацистите подпалиха Централната синагога. Не, няма да забравя — разпалено изрече тя. — Докато съм жива, ще помня.

— Едва ли някой ще го забрави — тихо каза Урсула.

Тя приближи до прозореца, дръпна завесата и погледна небето. Беше катранено черно, осеяно с ярки звезди, а на хоризонта се виждаше червено сияние. „Пожар — помисли си тя. — И в друг район на града палят. Може би друга синагога. Или нечий дом. Или и двете. Докъде ли ще стигне това? О, Господи, докъде ли ще стигне?“ Усети мъртвешки студ да я пронизва до костите.

Зигмунд не се задържа дълго на телефона и скоро се върна в спалнята. Обърна се към нея с очевидно спокоен вид.

— Говорих с Хеди. Грюнвалд е спокоен и потопен в сън, както обичайно, а нощният пазач ми каза, че нищо нередно не се забелязва във финансовия квартал. Тъй че може би демонстрациите на Курфюрстендам и Фазаненщрасе са изолирани инциденти, предизвикани от разбеснели се хулигани...

— Съмнявам се — отбеляза Урсула с много тих глас. — Не може да е така, щом са намесени щурмоваци. Това е много по-сериозно от всичко досега.

— Може би — с равен глас промърмори Зигмунд.

Той бе съгласен с нея, но не искаше да засилва тревогата ѝ, нито да плаши Теодора още повече. Стигаше ѝ за тая нощ.

— Това е началото — с внезапно рязък тон изрече Урсула.

— Начало ли? На какво? — попита Теодора.

Настана мълчание, преди Урсула да отговори:

— Началото на края на евреите в Германия.

След като Теодора си легна, Урсула и Зигмунд седнаха един до друг на канапето, като се помъчиха да анализират драматичните събития от вечерта и да разберат какво вещаят те за бъдещето.

В един миг Урсула се обърна към мъжа си и произнесе бавно:

— Стига си се опитвал да ме закриляш, като не споделяш с мен истинските си мисли, Зиги. Твърде интелигентна съм, за да бъда заблуждавана, особено от собствения си съпруг, човека, когото познавам от детинство.

— Да, права си — въздъхна той. — Но просто искам ти да си добре.

Тя се помъчи да се усмихне, но безуспешно.

— Както винаги, любими мой Зиги, както винаги.

После хвана ръката му и я стисна силно, а след малко продума със задавен глас:

— Трябва да заминем, Зиги... Да напуснем този дом... да изоставим всичко, което притежаваме... и да се махнем. Трябва да напуснем Берлин, Зиги. Трябва да се махнем оттук.

— Да, зная — мрачно отвърна той. — Всъщност отдавна го зная, но като че не исках да повярвам. — Той отново въздъхна. — Цялото семейство трябва да се прехвърли в чужбина. И Теодора също. Немислимо е да я оставим. Тя ще дойде с нас. Ще трябва да взема изходни визи за всички и входни визи за друга страна.

— Как?

Как ли, наистина...

— Честно казано, Урсула, все още не знам. Но много скоро ще го уредя. Естествено, има нещо, което е изцяло в моя полза.

— Какво е то, Зиги?

— Парите.

— Простете, че ви безпокоя, уважаема госпожо — каза икономът. Урсула го погледна от писалището в стил Луи XVI в дъното на спалнята, където работеше върху някакви книжа.

— Няма нищо, Валтер. Кажете.

— Графиня Фон Тигал е тук, уважаема госпожо.

Урсула веднага скочи.

— Покани я в библиотеката. Аз идвам след минута. Предложи й кафе, аз също ще пия. Благодаря, Валтер.

— Уважаема госпожо — промърмори той чинно, измъкна се гърбом и тихо затвори вратата зад себе си.

Урсула пхна книжата в най-горното чекмедже на писалището, заключи го и пусна ключа в джоба си. После приглади полата на тъмносивата си вълнена рокля и отиде да се погледне в огледалото. Лицето ѝ бе изопнато, устните бледи и напрегнати, а под очите ѝ имаше тъмни кръгове. Това изобщо не я учуди след снощните събития. Не беше спала, а лежа будна до зори, обзета от тревоги и мисли за бъдещето и за съдбата им. Зигмунд също не беше спал, а в шест стана и отиде много рано в банката. Обажда ѝ се няколко пъти по телефона, изпълнявайки обещанието да я държи в течение и да ѝ съобщава за всички новини след изминалата нощ на хаос и безредици в града.

Прекара гребен през късата си руса коса, приглади я разсеяно и тръгна към вратата, като погледна ръчния си часовник. Бе доста рано, нямаше девет. Знаеше защо Рената е дошла да я види. Изпитваше искрена загриженост за нея и Урсула бе трогната от жеста.

Миг по-късно слизаше забързано по стълбите, после прекоси обширното фоайе и отвори вратата на библиотеката.

Рената стоеше до прозореца и гледаше навън. Когато Урсула влезе, мигом се обърна и тръгна насреща ѝ. Прегърна я доста развълнувано и преди да я пусне, няколко пъти повтори:

— О, Урси, Урси, Урси...

После добави:

— Прости, че нахълтах без предупреждение, но спешно исках да говоря с теб, а телефонът ни не работи. Кой знае защо е повреден тази сутрин.

— Много хубаво си направила, че дойде, Рен, и аз се радвам, че си тук. Като те видя, винаги ми става по-добре. Валтер ще ни донесе кафе. Ела.

Хванати за ръце, двете жени отидоха до канапето в стил Бидермайер и седнаха. Рената се отдръпна малко назад и като погледна внимателно приятелката си, каза:

— Ти сигурно знаеш, че снощните акции не са били само в Берлин. Разризили са се в цяла Германия, а също и в Австрия. Да, по лицето ти виждам, че знаеш.

— Всичко това е невероятно. Просто не е за вярване. А още по-трудно е за понасяне. Видя ли вестниците? Слуша ли радио?

— Четох вестник, но радио не съм пукала.

Урсула набързо ѝ обясни как посред нощ са научили всичко от Теодора и какво е преживяло момичето.

Рената побледня, докато я слушаше, и възкликна:

— Теди и приятелят ѝ са имали голям шанс! Можели са да пострадат! Има доста убити!

Урсула се втренчи в нея.

— Убити евреи?!

— Да. — Рената се наведе към нея. — Чуй ме, Урсула, вие трябва... — Тя млъкна, тъй като Валтер почука на вратата и донесе кафето.

— Много благодаря, Валтер — каза Урсула.

Икономът постави подноса върху масичката пред канапето и дискретно се оттегли.

С приглушен глас Рената продължи настойчиво:

— Трябва да обмислите как да напуснете Германия. За вас тук вече не е безопасно.

— Мисля, че отдавна не е безопасно. Трябваше да заминем още миналата година... дори по-миналата. Ала ние вярвахме в германския ред и законност и смятахме, че сме защитени. Намирахме утеха и в мисълта, че е абсурдно Хитлер да се задържи на власт. Много германци го вярваха, включително и твоят Райнхард. Но се оказа, че

всички сме грешали. Сега връщане назад няма. Това е краят. Във всеки случай за евреите поне.

— И за всички нас — отсече Рената с блеснали от гняв тъмни очи. — Тоя проклет мегаломан Хитлер ни води към тъмна бездна на бруталност и убийства. Германия се руши — от него и от мизерните му лакеи. Та те са долни терористи, за бога!

— Четох във вестниците изявленията на нацисти, че снощните демонстрации били спонтанни. Че били предизвикани — каза Урсула. — И за всичко бил виновен седемнайсетгодишен немски еврейин, бежанец в Париж, Хершел Гринзпан, който застрелял Ернст фон Рот, трети секретар в германското посолство в Париж. Нали виждаш, Рената, отново хвърлят вината върху евреите.

— Четохме за това, но Райнхард е убеден, че бунтовете не са спонтанни, а че са хитро замислени и организирани от Хайдрих и Ес Ес. Сигурна съм, че е прав. Нещо повече, и двамата вярваме, че ще има още демонстрации и прояви на жестокост спрямо евреите. — Рената поклати глава и с разтревожен тон завърши: — Хитлер иска да изтреби евреите в Германия до един, Урси.

— Но това е немислимо! — промълви Урсула. — Как може Хитлер да избие целия еврейски народ? Милиони хора! Никой не би могъл да го стори... — Гласът ѝ пресекна безпомощно.

— Възнамерява да опита — мрачно отвърна Рената. — Прочети отново *Mein Kampf*. И този път му повярвай.

— Та ние сме германци — подзе Урсула и внезапно млъкна. Стисна ръце в юмруци и пое дълбоко въздух. — Нашите семейства, на Зиги и моето, са живели тук стотици години... — Гласът ѝ отново секна и тя се овладя с усилие. — Трябва да напуснем страната си... да, страната, която обичаме..., за да запазим живота си.

Обзета от обич и състрадание към приятелката си, Рената утешително постави ръка върху рамото ѝ. Урсула се обърна към нея и двете се погледнаха право в очите искрено и с разбиране.

Пред дълбоката скръб на Урсула очите на Рената се изпълниха със сълзи.

— Не искам да ти се случи нищо! — извика тя гневно. — Аз те обичам, а също и Зиги, и малкия Максим. Райнхард също е много привързан към вас. Ще направим всичко, каквото можем, ще ви

помогнем да напуснете Германия. А вие трябва да го сторите непременно, скъпа, за да се спасите.

— Да.

Урсула седеше, загледана в далечината, с очи, отправени към бледосиньото небе. С внезапно прозрение разбра какво я измъчваше от дълго време насам. Това я разтърси и няколко минути тя не можа да проговори. Най-сетне обърна глава и отново погледна Рената в очите.

Рената имаше чувството, че Урсула се взира право в душата ѝ и леко потрепери.

— Защо ме гледаш така? Какво има?

— Преди миг казах, че е немислимо Хитлер да изтреби целия еврейски род. Но той може да го стори. Сега го знам. Чувствам го с всяка своя клетка. От месеци ме измъчва чувство на отчаяние. Помниш, говорих ти за това. Мислех, че са някакви неоснователни смътни предчувствия, но не е така. То е чувство на обреченост. Семейството ми и аз сме обречени.

— Скъпа моя, най-мила приятелко... — Рената не можа да продължи, толкова силна болка изпитваше за Урсула. Онова, което я очакваше, бе чудовищно: откъсване от корените, бягство, изгнание. Но ако тя, Зиги и малкият Максим останеха, щяха да бъдат подложени на брутално преследване. При сблъсъка с това зло и несправедливост в гърдите ѝ бликна гняв.

— Тези нацистки негодници! Не мога да приема, че е възможно да се случи такова нещо! Това е нечуван грях! Грях!

— Недей, мила. Успокой се. Ние ще се оправим. Все някак.

Рената стисна ръката на Урсула в своята и двете останаха неподвижни, безсилни да продължат разговора.

След малко Урсула продума със странно спокоен глас:

— Зиги има план за спасението ни. Сега действа по него. Очевидно има стабилна връзка. Надява се да купи изходни визи и нови паспорти. — Помълча малко и добави: — Сигурно не знаеш, миналия месец занесе паспортите ни и на тях сложиха печат с буквата „Е“, за да личи, че сме евреи.

Рената я погледна стъписана и невярваща.

— Каква нелепост! Какъв абсурд!

— Да, но нацистите го превърнаха в закон и ние трябваше да се подчиним.

Рената направи усилие да потисне огромния си гняв и да овладее бликналите чувства — щом Урсула може да е тъй храбра и въздържана, такава трябва да е и тя. Дори успя да се усмихне, когато каза.

— Райнхард иска да дойдете в Марк Бранденбург и да отседнете в замъка. Докато напуснете Германия, там ще сте в по-голяма безопасност, отколкото в Берлин.

И тъй като Урсула замълча, Рената приближи лице до нейното и добави:

— На Зиги може да са му нужни няколко седмици, докато събере документите и уреди всичко, свързано със заминаването ви.

— Така е, права си. И много ти благодаря, че ни каниш в замъка. Много мило от твоя страна. Само че не мога да оставя Зиги сам в Берлин. Знаеш колко съм му необходима. Още от деца не сме се делили, освен когато учех в Англия с теб и Арабела.

— Ще се виждате в края на седмицата. Може да идва с кола в замъка всеки петък следобед. Моля те, кажи да.

Урсула продължаваше да се колебае.

— Нека си помисля и да го обсъдя със Зиги.

Зазвъня телефонът и Урсула побърза да се обади, преди икономът да е вдигнал слушалката.

Очакваше да чуе гласа на мъжа си, но беше Арабела фон Витинген. След като я слуша няколко мига, отвърна:

— Благодаря ти, Бел, нищо ми няма, не се тревожи. — Пак слуша две-три секунди, после обясни: — Телефонът им не работи, Рен е тук. Искаш ли да говориш с нея? — Урсула постоя още малко със слушалка, притисната към ухото, и отвърна: — Добре, Арабела, разбира се... Да, довиждане.

— Ще дойде тук, нали? — попита Рената, когато затвори телефона.

— Как иначе. Струва ми се, че и двете с теб я очаквахме. Сигурно разбра, че се е опитвала да ти телефонира.

Рената кимна.

Арабела е в най-войнственото си настроение тази сутрин — съобщи Урсула. — Настоява трите да обядваме заедно. Не другаде, а в хотел „Адлон“.

Рената я погледна въпросително.

— Имаш ли настроение за такова нещо? И смяташ ли, че е редно?

Урсула се замисли дали наистина предложението е разумно. Напоследък толкова се страхуваше да излиза и въпреки това реши, че няма от какво да се притеснява. Обади се чувството ѝ на гордост и сякаш у нея се пробуди бунтарката.

— Разбира се, че съм в настроение. А и защо да не отидем в „Адлон“? Имаме право да го сторим като всеки друг, нали?

— Точно така! — съгласи се Рената. — Хайде да го направим!

Урсула се върна до канапето и погледна към сребърния поднос.

— Така се заприказвахме, че забравихме да си изпием кафето. Съвсем е изстинало. Да накарам ли Валтер да направи друго?

— Не сега, благодаря. Нека почакаме Арабела да дойде. Знаеш колко е специална по отношение на сутрешния си чай. Сигурно ще ти поиска една каничка и ще я изпием заедно. — Рената се приближи до прозореца, който гледаше към Тиргартенщрасе. После изведнъж се върна към Урсула. — Чух, че нацистите вече дали име на миналата нощ. Наричат я Kristallnacht — кристална нощ. Поради счупените стъкла, предполагам. — Рената потръпна и по лицето ѝ се изписа гримаса на отвращение. — Отвратителни са! Да използват такова красиво и поетично име, за да назоват подобни нечувани зверства! — Отново потръпна. — Това е извън човешките възприятия.

— Всичко, което става днес, е извън човешките възприятия — отвърна Урсула.

Паркът Тиргартен бе напълно пуст.

Зигмунд вървеше по алеята и си мислеше, че няма как да не е безлюден в мразовитото време, задържало се в Берлин през целия декември. Тъкмо по тази причина паркът бе избран за срещата. Парк, в който нямаше хора, бе напълно безопасен.

Нямаше никаква представа с кого ще се срещне.

Преди две вечери Ирина му бе пъкнала бележка в ръката в дома на Фон Тигал, където бяха отишли с Урсула на вечеря в ограничен кръг. Секунди, след като я пъкна в джоба си, той се извини и побърза към банята, за да я прочете, нетърпелив да узнае съдържанието ѝ.

Бележката беше лаконична и ясна.

Тиргартен. Събота. 11 ч. предобед. Алеята Хофягер.

Парола: „Днес синята тинтява не цъфти“. Унищожи бележката.

След като я прочете втори път, той подпали листчето със запалката си, държа го, докато почти изгоря, после го хвърли в тоалетната чиния и пусна водата. Когато се върна в салона, завари Ирина да разговаря с Райнхард. Докосна лакътя ѝ, като че случайно, за да ѝ даде да разбере, че е прочел бележката и я е унищожил. Беше достатъчно разумен, за да не обсъжда нищо пред останалите, макар те да бяха най-близките им и доверени приятели. Дори най-малката грешка можеше да постави останалите в сериозна опасност.

Зигмунд бе помолил Ирина за помощ вечерта, когато бяха на приема и вечерята в английското посолство, злокобната нощ на нацистките зверства — Kristallnacht.

Без някога да е ставало дума, той инстинктивно чувстваше, че Ирина е тясно свързана с нелегалните движения, които помагаша на евреи, католици, протестанти, дисиденти и така наречените политически престъпници от всякакъв род да напуснат Германия и да

избегнат преследване от Третия райх. От откъслечната информация, която имаше, беше наясно, че в Берлин действат няколко подобни движения. Начело на всички стояха немски аристократи, макар да бяха включени и някои от младите представители на международната емиграция. Всички бяха яростни противници на Хитлеровия режим и убедени антинацисти.

Когато заговори с Ирина преди четири седмици, той не спомена за различните нелегални движения на съпротивата, защото реши, че е по-разумно да премълчи и само да я попита дали може да го свърже с някого, който би им помогнал да получат изходни визи. Тя бе отговорила, че ще види какво може да направи, а седмица по-късно го покани с Урсула на вечеря в дома на барона на Люцовуфер. Когато издебна удобна възможност да останат насаме, тя му прошепна, че по въпроса се действа и че не е нужно да търси друга връзка.

— Търпение, Зиги. Имай ми доверие — тихо бе казала тя, преди да се отдалечи към другите гости.

Бяха минали три седмици, докато най-сетне Ирина му предаде въпросната бележка в четвъртък. Изживя огромно облекчение. Едва дочака днешния ден.

Докато вървеше по алеята, успоредна на Хофягер, забеляза насреща му да върви мъж. Беше висок и слаб, облечен в тъмнозелен лоден и тиролска шапка, вървеше уверено и въртеше в ръката си бастунче. Стори му се някак познат. Само след няколко секунди той бе обзет от смут. Насреща му вървеше Курт фон Витинген — последният човек, когото би искал да срещне при тази деликатна мисия, бе приятел, който ще го заговори и може би ще развали срещата. Ала Зигмунд знаеше, че нищо не може да стори. Беше в капан. Не можеше да тръгне в друга посока, защото Курт го бе видял и му махаше с бастунчето си за поздрав. Единственият изход бе да се държи съвършено нормално, да побъбри с него няколко минути и да продължи. За щастие силният студ бе в негова полза. Курт едва ли би искал да се задържи дълго.

Миг по-късно двамата мъже си стиснаха ръцете и се поздравиха сърдечно. После Курт каза:

— Твърде студено е, за да стоим тук и да си бъбрим.

Зигмунд тутакси се съгласи.

— Да, прав си. Радвам се, че те срещнах, Курт. Предай поздрави на Арабела и ще се видим идната седмица. А сега трябва да бързам.

— Ще повървя с теб — предложи Курт.

Смущението на Зигмунд прерасна в тревога. Ако онзи човек го видеше със спътник, той или тя нямаше да посмее да се приближи и щеше да изчезне. За част от секундата паниката го лиши от дар слово. Той стоеше безпомощно взрян в него и се чудеше как да се измъкне любезно, без да обиди приятеля си.

— Престани да се тревожиш, Зиги — рече Курт. — Успокой се. Синята тинтява днес не цъфти.

Зиги не бе сигурен, че е чул правилно и продължи да се взира в Курт онемял.

— Хайде да вървим — каза Курт и тръгна с бърза крачка напред. Най-после дошъл на себе си, Зиги го настигна.

— Но защо Ирина не ми каза, че ти си моята връзка?

— Не беше сигурна, че ще бъда точно аз. Защо тогава да рискува и да ме издава, макар и пред стар и надежден приятел?

— Да, разбирам.

— Осемте визи, които искаш са за теб, Урсула, Максим, най-близките ти роднини и Теодора. Така е, нали?

— Да. — Бих искал и нови паспорти за всички. Такива, на които да не е сложен печат с буквата „Е“.

Курт му хвърли бърз поглед и се намръщи.

— Не мога да издействам нови паспорти, Зиги. Има ли значение, че онези, които имате, са с печат „Е“?

— Всъщност може би няма. — Зигмунд се покашля. — Но се надявах, че ще можеш да набавиш паспорти под други имена. Поне за Вестхаймови.

— Защо са ти фалшиви имена?

— Слушай, досега не са ме закачали, нито са ми конфискували банката, защото бях извънредно полезен на правителството в различни финансови сделки, по-специално онези, свързани с чуждестранна валута. Все още съм много полезен. Откровено да ти кажа, едва ли ще им стане драго, че тъкмо сега напускам Германия. Ако научат за това, могат дори да ме спрат. Ако пътувам под фалшиво име, няма да бъда забелязан така лесно.

— Да, разбирам. Обаче знам със сигурност, че моята връзка не може да уреди въпроса с нови паспорти.

— Е, добре, няма значение.

— Арабела ми каза, че ще дойдете с Урсула на вечеря в понеделник. Трябва да носиш със себе си осемте паспорта. Ще са ми нужни за изходните визи. Сложи ги във вътрешния джоб на палтото си. В удобен момент ще ги извадя оттам.

— Няма проблем. Утре ще събера паспортите.

В продължение на няколко секунди двамата мъже вървяха мълчаливо, после Зигмунд попита с безпокойство в гласа:

— Уверен ли си, че ще можеш да осигуриш изходните визи?

— Няма да те лъжа, Зиги, не съм абсолютно сигурен — каза Курт. — Не е лесно. Но имам добри връзки и съм изпълнен с надежда. Да кажем, че съм деветдесет процента уверен.

— Нося в себе си голяма сума пари в брой. Искаш ли ги сега?

— Не, благодаря.

— Ами входните визи за друга страна?

— И такива не се получават лесно.

— Имаш ли представа в коя държава бихме могли да отидем?

Курт поклати глава.

— В момента не. Съмнявам се, обаче, че ще е Америка. Американският конгрес като че няма желание да променя имиграционните закони, за да позволи на повече еврейски бежанци от Германия да влязат в страната. А и Рузвелт не изглежда готов да действа.

— Ами Англия?

— Смятам, че това е най-добрият ви шанс, тъй като англичаните проявиха голямо великодушие при допускането на бежанци евреи от Европа. Във всеки случай моето влияние и връзки с британската дипломатическа служба са много добри. Не се бой, ще направя всичко, което е във възможностите ми.

— Не се съмнявам. Къде ще отидем, когато напуснем Берлин?

— Или в Лисабон, или в Париж. Но по-вероятно в Париж, където можете да получите входните си визи от британското посолство, ако не сте ги взели при напускането на Германия.

— Имаш ли представа кога ще стане това?

— Не смея да ти обещавам конкретна дата. Но едва ли уреждането на документите ще отнеме повече от месец. Да кажем, към началото на януари.

Зигмунд кимна.

— Мога да кажа на Урсула, нали? Просто за да намаля ужасната ѝ тревога за безопасността на Максим.

— Да, но я предупреди да не обсъжда плановете ви с никого извън семейството. И не ѝ казвай кой ти помага. Колкото по-малко казваш и колкото по-малко знаеш, толкова по-безопасно е за мен, Ирина и нашите приятели. А в крайна сметка и за теб също.

— Нямах причини да се притесняваш, Курт. Ще бъда дискретен, Урсула също. Никой от семейството ми няма да знае подробности по плана, освен че ще заминаваме. Съзнавам, че ще трябва да се плащат големи суми и отсега искам да ти кажа, че парите не са пречка.

— Зная, Зиги, но зная също, че сега е невъзможно за еврейин да прехвърли капитали в чужбина. Надявам се, че си се погрижил вече за това. — И Курт го погледна въпросително.

Зигмунд кимна.

— Успях да прехвърля известна сума.

— Но може би не достатъчно. Трябва да накараш Урсула да зашие най-ценните си бижута в подплатата на дрехите, с които ще пътува — в жакета и в полата на костюма, във връхното си палто, дори в подплатата на шапката. Това е най-добрият начин да изнесете незабелязано ценностите си. Накарай майка си и сестрите си да направят същото.

— Непременно.

— И още нещо. Това трябва да го направят сами. И за миг не си помислям, че слугите може да са непочтени, но по-разумно е да бъдете предпазливи. Човек в никого не може да бъде напълно сигурен. Брат издава брат си, затова внимавайте пред слугите. Последното, което ви е нужно, е нацистките граничари да бъдат предупредени, че носите ценности. Ще ви конфискуват всичко.

— Убеден съм, че прислугата ни е вярна, те работят в семейството ни от години. Но, естествено, ще последвам съвета ти — обеща Зиги.

— Внимавай също какво говориш по телефона — и вкъщи, и в банката. Подслушването на телефоните стана любимо развлечение на

нацистите — отбеляза Курт с горчив и презрителен тон.

— Смяташ ли, че моите телефони се подслушват? — бързо го попита Зигмунд.

— Не съм сигурен. Може би в банката. Във всеки случай бъди нащрек.

— От дълго време съм нащрек.

— Добре. Това е. Сега ще се разделим. И когато се срещаме в обществото, няма да обсъждаме срещата ни, нито каквото и да било друго, свързано с пътуването.

— Категорично не — увери го Зиги.

— След като имам документите в ръцете си, ще ти се обадя за нова среща. Ще се видим на някое сигурно място. И, разбира се, трябва да сте готови да отпътувате веднага. Не бива да носите много багаж. За всеки само по един куфар, ако е възможно, но нека поне не са повече от два.

— Разбирам. — Зиги се спря и се обърна с лице към Курт. — Не знам как да ти благодаря, приятелю. Преизпълнен съм с признателност за онова, което правиш за мен и семейството ми. Обикновеното „благодаря“ ми се струва съвсем недостатъчно.

— Не са нужни благодарности между толкова добри и стари другари. Радвам се, че мога да ти помогна. И заради доброто ви се радвам, че ще заминете. След Kristallnacht стана очевидно, че тая страна е в ръцете на масови убийци. — По интелигентното лице на Курт се изписа дълбока тъга. Той въздъхна тежко, помълча известно време и после промълви: — Бъди спокоен. Помъчи се да не се тревожиш. Взети са всички мерки. С малко късмет скоро ще сте извън Германия. Междувременно продължавай с работата си в банката както досега, все едно нищо не се е случило. — Той му протегна ръка.

Зиги я пое и я стисна силно.

— Благодаря ти, Курт, от цялото си сърце. Докато съм жив, няма да забравя. Ти си истински приятел.

Зигмунд постоя загледан в отдалечаващия се Курт. После вдигна яката на палтото, пхна ръце в джобовете си и продължи в обратна посока. Нямаше търпение да се прибере у дома си на Тиргартенщрасе и да съобщи на Урсула добрата новина.

Докато вървеше по алеята, се замисли за принц Рудолф Курт фон Витинген. Имаше безгранично доверие в него. Ако някой можеше да уреди заминаването им, това беше той.

От няколко години Курт бе старши консултант на Круп, немският крал на военната индустрия. Обикаляше из цяла Европа, често пътуваше до Англия и Съединените щати, занимаваше се с преговори на високо ниво, развеждаше високопоставени чужди гости и действаше като един вид пътуващ посланик за корпорацията Круп. Сега Зиги си даде сметка, че подобна служба е идеално прикритие за Курт. Той имаше достъп до важни хора, които на свой ред бяха източник на извънредно ценна информация.

Освен това, Зигмунд знаеше със сигурност, че Курт е пламенен антифашист, идеалист, който едновременно с това бе и реалист с ясната си, обективна преценка на тоталитарната диктатура в Германия. С тези възгледи нямаше как да не е свързан с някое от съпротивителните движения.

Зигмунд се чудеше как подобна възможност не му е хрумвала досега. Може би поради връзката с Круп, а тя най-вероятно бе създадена тъкмо по тези причини: димна завеса, която да отклонява хората от истинската следа. Един вид защита за Курт. Като високопоставен служител на Круп той бе извън всяко подозрение.

Зигмунд се замисли и за другия си близък приятел, граф Райнхард фон Тигал. Графът принадлежеше към древна пруска юнкерска фамилия, която водеше началото си от тевтонските рицари. Тъй че по рождение и възпитание Райнхард също бе естествен противник на нацистите и ги смяташе за най-долни престъпници.

Дали и Райнхард бе свързан със съпротивата срещу Хитлер? Най-вероятно. И тъй като съзнаваше колко е опасно това за двамата мъже, мисълта, че те се бореха срещу нацизма с всички възможни средства, го трогна дълбоко.

Докато в Германия имаше хора, които държат на честта и хуманизма, вярата, че Хитлер и престъпният му режим в крайна сметка ще бъдат свалени и унищожени, щеше да просъществува.

Урсула бързо вдигна поглед към Зигмунд и ядосано захвърли вестника, който четеше.

— Защо ли си правя труда да ги чета тези вестници? — възкликна тя и посочи към купчината различни издания в краката си. — Пълни са с противните лъжи и пропагандата на Хитлер, услужливо поднесени от Гъобелс.

Зигмунд седна на канапето до нея и каза:

— Предполагам, че всички ние продължаваме да четем пресата с отчаяната надежда, че можем да открием вътре поне искрица истина.

— Да, прав си, мили — съгласи се тя.

Зигмунд хвана ръката ѝ и с усмивка се взря в напрегнатото ѝ лице.

— Имам новини, Урсула — тихо каза той. Целуна я по бузата и после пошепна. — Срегнах се с моята връзка преди малко. Планът ни напредва. Ще се измъкнем. Ако всичко върви добре, вероятно до четири-пет седмици.

— Слава Богу! О, слава Богу! — развълнувано изрече тя и го прегърна силно. — Максим ще бъде в безопасност, Зиги! Малкото ни момченце ще бъде спасено! Нищо друго няма значение!

Максим стоеше пред библиотеката и се заслушваше.

Вратата бе открената и той надникна вътре. Точно както очакваше, баба му седеше до камината в любимото си кресло, онова, в което винаги сядаше, когато им идваше на гости. Много пъти я бе чувал да казва, че го предпочита заради правата му облегалка. Седеше втренчена в огъня, с ръце, опрени върху лъскавата сребърна топка на черния бастун, която проблясваше, осветявана от пламъка.

Той харесваше бастуна ѝ — преди бе принадлежал на дядо му.

Дядо Вестхайм бе умрял преди две години. Спомняше си го доста добре и много му бе мъчно, че вече го няма. Когато дядо Вестхайм идваше на гости, той качваше Максим на коленете си и му разправяше приказки, а понякога го взимаше в големия си черен автомобил и Манфред, шофьорът му, ги возеше. Седяха един до друг на задната седалка и си говореха за важни неща, например за банката, където щеше да работи с татко си, когато порасне. А след разходката винаги спираха в любимата сладкарница на дядо му. Там ядеше сладолед, понякога торта, а дядо му пушеше пура и пиеше силно и сладко черно кафе, което бе забранено за Максим.

Много му се искаше дядо му да се върне. Ала умрелите хора не се връщаха. Никога. Да си умрял, означаваше да живееш в Рая с Господ. Това татко му го беше обяснил. Дядо Нойман също беше умрял. Това стана миналата година. Мама беше тъжна и много плака, а това накара и него да плаче. Обичаше дядо Нойман също толкова, колкото и дядо Вестхайм.

Внезапно се зачуди дали дядовците му се бяха срещнали в Рая, дали пушеха пури, пиеха коняк и говореха за важни световни дела, както преди, когато не бяха още умрели... Много се надяваше да е така. Не искаше да бъдат самотни в Рая. Баба Нойман също беше сред умрелите, но той не я помнеше. Смъртта ѝ го беше заварила на една годинка, още бебе, а не вече пораснал както сега, на цели четири години, затова не я помнеше. Беше му останала само баба Вестхайм. „Трябва да я пазим“, все повтаряше майка му.

Максим се наведе и дръпна чорапчето, което се бе смъкнало до глезена.

Когато се изправи, чу шумолене на коприна и тиха въздишка. Усмихна се и зачака. После чу звука — тихо подсвирване като от птичка в Тиргартен. Изду устнички, подсвирна в отговор и отново зачака. Ответното изсвирване дойде почти веднага, той бутна с две ръце голямата двойна врата и се втурна в стаята със смях.

— Аз съм тук, бабо... Ето ме!

Тя също се засмя и когато дотича до нея, тя се наведе и обърна към него бузата си.

Той я целуна силно, после отстъпи назад и я заразглежда, като се люлееше на пети. Както обикновено, баба му бе облечена в черна рокля от коприна и дантела, носеше дълга перлена огърлица със зърна едри като грах на врата си и лъскави обици. Бялата ѝ коса бе вдигната във висока прическа, прибрана от двете страни с кокалени гребени. Кожата ѝ беше сбръчкана като разтегателна хартия, но имаше гладки розови скули и блестящи очи, които му напомняха кръгли сини камъчета.

Той много я обичаше.

— Не се люлей така, Максимилиан — смъмри го баба му, ала гласът ѝ бе нежен.

— Извинявай, бабо.

Тя взе кутията, която лежеше в скута ѝ, и му я подаде.

— Това е от леля Хеди за теб. Не можа да дойде тази вечер, но ти изпрати подарък и много целувки.

— О, благодаря ти, бабо! — викна той и грабна кутията от ръцете ѝ. Развълнувано разкъса луксозната цветна хартия, вдигна капака и погледна вътре.

— О! — възкликна, когато видя подредените шест захарни прасенца. Бяха розови и дебелички, с малки кръгли очи и жълти зурли. Изглеждаха много вкусни. Максим се облиза.

— Направени са от любимия ти марципан — каза баба му усмихната. — Но не бива да ги ядеш преди вечеря. Иначе майка ти ще се разсърди и на двама ни.

— Няма, бабо, обещавам — каза той, като се стараше да бъде учтиво и послушно момченце.

Захлупи отново кутията, постави я на една масичка, вдигна от пода разкъсаната хартия, смачка я на топка и я хвърли в огъня. После приближи до баба си, постави върху ръката ѝ своята пухкава ръчичка и започна да я милва.

— Бабче, мога ли да те попитам нещо?

— Всичко, каквото пожелаеш, Максим.

Той наклони глава и сбърчи носле.

— Откъде знаеш кога да подсвирнеш?

— Какво искаш да кажеш?

— Откъде знаеш, че съм отвън, пред вратата?

Устните ѝ потрепнаха за усмивка, но тя запази сериозна физиономия и каза:

— Всъщност аз не съм сигурна, че си там, само се надявам... И по някакъв начин го чувствам..., защото те обичам.

Той кимна сериозно.

— Харесва ми нашата игра, бабо.

— На мен също.

Маргарете Вестхайм се облегна в креслото и замислено се вгледа в единствения си внук. Толкова много го обичаше, та понякога ѝ се струваше, че сърцето ѝ ще се пръсне от обич. Мисълта, че ще трябва да го напусне, я измъчваше непоносимо. Единственото, поради което съжаляваше, че ще умре, а това бе неизбежно и денят не бе много далеч, беше това момченце. Щеше ѝ се много да е с него през годините, когато щеше да расте, тези прекрасни години. Беше толкова красиво дете, жизнерадостно, засмяно, невинно и палаво, а в очичките му светеше буден ум и интелигентност, учудващи за неговите години. Всяка вечер се молеше на бога Зигмунд да успее да изведе момченцето от Германия. Също като сина си и снаха си тя безумно се боеше за него. Над тази земя вилнееше чума. Тръпки побиха Маргарете и тя се запита къде ли е Господ в тази безбожна нация. Но пък какво ли можеше да стори той? Злото беше човешко изобретение, не божие.

— Боли ли те нещо, бабче?

Стресната в краткия си унес от звънливото детско гласче, Маргарете бързо насочи поглед към него.

— Не. Защо питаш, милото ми?

Защото лицето ти беше особено, като че ще се разплачеш.

— Добре съм — успокои го тя с бърза усмивка, внезапно забелязала тревогата в очичките му. Отвори черната си мънистена вечерна чанта, извади отвътре пакетче със сребриста хартия и му го подаде.

— Заповядай, Максим, това са петъчните ти джобни пари.

— О, бабо, благодаря ти, много благодаря.

Той разгъна сребристата хартия и погледна с блеснали очи монетите в ръката си. Четири марки. Миналата година получаваше три. Догодина щеше да му дава пет. Тя му го бе казала. Една марка за всяка негова година. Той коленичи по-близо до нея, целуна я по бузата и с щастливо лице пъхна монетите в джоба си, заплепен от звъntenето им.

Вратата се отвори. Максим се обърна и видя, че на прага стои баща му. Веднага се завтече към него и завика:

— Папа!

Баща му го хвана, подхвърли го нагоре, целуна го и го понесе на ръце.

— Добър вечер, майко — каза Зигмунд.

— Добър вечер, Зиги — отговори тя и ясниите ѝ сини очи, толкова подобни на неговите, засияха, щом го зърна. Той беше най-малкият ѝ син, третият подред. Двамата му по-големи братя бяха покойници от двайсет години, убити съвсем млади в окопите през войната. Двама сина беше жертвала за Отечеството.

Зигмунд остави Максим на канапето и отиде да я целуне.

— Разбрах от Урсула, че Хеди няма да дойде тази вечер — каза той. — Не се чувствала добре. Надявам се, че не е нищо сериозно?

— Настинка, Зиги, нищо повече — въздъхна тя. — Напоследък на Хеди все ѝ има нещо. Струва ми се, че ѝ е нужно да живее в потопъл климат.

— Нима не е нужно на всички ни? — отрони Зиги и продължи: — Тя не изглежда добре, откакто развали годежа си с Паул.

— Така е — съгласи се Вестхайм и се загледа в огъня.

Като наблюдаваше бабчето, Максим си помисли, че изглежда нещастна. Защо ли? Премести очи към баща си, неговият прекрасен татко, и му се усмихна с обожание.

Зигмунд отправи усмивка към малкото ведро личице и каза:

— Помниш ли какво ти говорих миналия петък вечер за достойнствата, които искам да притежаваш като голямо момче и по-късно като мъж?

— Да, папа. Ти ми каза, че един джентълмен никога не лъже.

— Точно така, Максим, но сега се боя, че трябва да коригирам това твърдение.

— О... — Максим изглеждаше озадачен. Не беше сигурен какво означава думата „коригирам“, но не му се щеше да признае, затова си замълча.

— Предполагам, че не знаеш какво означава думата „коригирам“, нали? — рече Зигмунд, сякаш прочел мислите му.

— Не знам.

Зигмунд нежно хвана ръката на детето.

— И аз така мислех. Означава „променям“ или „поправям“. И аз искам да се поправа в това, което ти казах миналата седмица. Смятам, че е напълно допустимо един джентълмен да изрече лъжа, ако е въпрос за живот и смърт... ако трябва да спаси живота си. Или живота на други хора, разбира се.

Максим кимна.

— Разбираш ли ме?

— Мисля, че да.

— Много добре, Максим. Ти си умно момче. Бързо схващаш. А сега искам да ти кажа и друго: истинският мъж трябва да притежава кураж, чувство за чест и благородство. Искам да го помниш, когато пораснеш.

— Да, папа, ще помня.

— Братята на баща ти, Хайнрих и Петер, имаха куража — обади се баба му. — Бяха много храбри... Отидоха без страх да се бият за страната си в Световната война. Ето това е куражът.

— Умрелите ми чичовци... Те са били смели — изрече Максим.

— Да, така е — потвърди баба му. — А и двамата ти дядовци бяха мъже на честта, защото никога не са извършили жестокост, злина или несправедливост...

— Хайде всички на вечеря — повика ги Урсула от прага. — Марта чака да сервира.

— Веднага, мила — каза Зигмунд и се изправи. — Хайде, Максим, тичай при майка си. Ние също идваме. — Той вдигна

момченцето от канапето, после бръкна в джоба си и извади листче хартия. — Ето, вземи. Написах ти новите думи, както и значенията им.

Максим го взе и го постави в джобчето си. Пазеше всички листчета, които баща му беше дал през последните няколко седмици.

— Благодаря, папа. Ще запомня каквото ми каза.

Зигмунд погледна с обич момчето, трогнат от неговата красота и жив ум. То бе наистина изключително дете. Погали го по русата главица, после помогна на майка си да стане от креслото и бавно я поведе към вратата.

Максим изтича към прага, където го чакаше майка му. Тя го хвана за ръка, двамата пресякоха внушителното мраморно фоайе и влязоха в трапезарията.

— Какво си говорихте с татко ти тази вечер, миличък?

— Той ми каза, че като порасна, трябва да бъда смел, честен и благороден мъж.

Урсула промълви тихо:

— Ако станеш такъв, ще бъдеш точно като баща си.

Затворил плътно клепачи, Максим слушаше как майка му изпълнява ритуала по благословяване на свещите на Сабат.

— Благословен бъди, о Боже всемогъщи, ти и твоите заповеди...

Изговаряше бавно словата с ясният си, чист глас, който той толкова обичаше да слуша, а най-вече, когато говореше на иврит. В нейните уста думите звучаха като музика.

— Амин — присъедини се той към големите, когато тя свърши. После отвори очи.

Всички седнаха около голямата маса, застлана със снежнобяла покривка, със сребърен свещник в средата, чиито кристални шапчици искряха от пламъчетата на свещите. Татко му седеше начело, майка му на другия край с лице към него, а той и Теодора бяха един до друг срещу баща му.

Сега беше ред на баща му да изпълни ритуала.

Той благослови червеното вино в сребърната чашка, после двата обредни хляба с плетенички в сребърното панерче, покрити с бродирана ленена салфетка.

Щом благословиите приключиха, баща му повдигна салфетката, церемониално разчупи хляба и подаде на всички по едно парче. Най-сетне на Марта бе разрешено да сервира храната, която госпожа Мюлер бе приготвяла цял следобед в голямата кухня. В петък винаги Марта сервираше вечерята, защото това бе почивният ден на Валтер и той отиваше да посети дъщеря си и внуците си. Максим знаеше много неща за внуците на иконома. Валтер му бе разправял за тях в дните, когато печеха сладкиши и когато момченцето винаги гледаше да се промъкне в кухнята. Валтер го настаняваше до масата, слагаше пред него парче желирана торта и чаша мляко, разправяше му разни истории, а когато никой не ги гледаше, му даваше допълнително парче от тортата. Само че госпожа Мюлер винаги забелязваше.

— Разглезваш детето — мърмеше тя Валтер, но той за щастие не ѝ обръщаше никакво внимание. Валтер и Максим бяха много добри приятели.

Максим се облегна на стола и зачака.

Всичко се развиваше според очакванията му, защото петъчните вечери протичаха по един и същи начин, откакто се помнеше. „Ритуалите на Сабат са важни за нас и трябва да бъдат съблюдавани“, често казваше майка му. А той харесваше ритуалите и винаги ги очакваше с нетърпение. За него те бяха особено празнични.

Петъчната вечер му бе любимата вечер. С Теди им разрешаваха да се хранят в голямата трапезария, вместо сами в детската стая. Радваше се, че е с мама, татко, Теди и баба — най-обичните му хора на света. Можеше да стои буден до късно, да не говорим, че се сервираха любимите му ястия. Гореща пилешка супа, после печено пиле — златисто и хрупкаво, сочно и крехко, риба или говеждо задушено, а за десерт малки палачинки от картофено брашно, полети с ябълков мус, или щрудел, който се топеше в устата.

Да, петъчната вечер беше най-хубавата. Слагаше началото на празник. В събота и неделя баща му не ходеше в банката, двамата вършеха разни приятни неща и прекарваха чудесно. Петъчната вечер бе така вълнуваща. Само че тази вечер като че никой не бе в особено празнично настроение. Майка му беше много мълчалива. От известно време бе все такава и той не можеше да разбере защо. Онзи ден бе попитал Теди, но тя не му даде отговор, който да го задоволи. Каза, че

майка му си имала грижи, и колкото и да ѝ досажда, не изкопчи нищо повече от нея.

Мама бе престанала да се смее, а красивото ѝ лице беше тъжно, също както по времето, когато почина дядо Нойман. Отначало Максим си мислеше, че му е сърдита, но Теди го увери, че не е така, а той вярваше на Теди. Тя винаги му казваше истината. Пък и не си спомняше да е бил непослушен. Напротив, напоследък беше истинско ангелче, така твърдеше Теди.

Във въздуха се носеше апетитният аромат на вкусна пилешка супа. Максим сбърчи носле и устата му се изпълни със слюнка, когато Марта постави пред него пълната чиния, от която се вдигаше пара.

— Много благодаря, Марта — каза той и взе сребърната лъжица. Потопи я в бистрата златиста течност и загреба парченце морков и фиде. Приказна супа. Всеки ден можеше да я яде и нямаше да му омръзне.

Баща му и баба му неспирно говореха ту за едно, ту за друго, а майка му от време на време казваше по нещо, но той и Теди бяха мълчаливи и кротки както винаги и не се обаждаха, освен ако не ги питаха.

След като приключиха със супата, Герда прибра празните чинии, а Марта се зададе от кухнята със сребърен поднос в ръце, върху който се мъдреше огромен сом.

Максим се надигна и източи врат, за да го види по-добре. Марта показва рибата на майка му, а тя кимна и каза:

— Отлична е Марта. Предай поздравленията ми на госпожа Мюлер. Бъди любезна да я сервираш.

— Струва ми се, че за теб ще бъде полезно да промениш обстановката и сигурно ще ти е приятно да гостуваш за няколко дни на Рената в замъка — обърна се Зигмунд към Урсула, когато бе сервиран десертът. — Не се съмнявам, че Максим и Теди също ще бъдат доволни.

Когато чу да споменават името му, Максим се изправи на стола и с интерес загледа ту баща си, ту майка си. Тъмните му очички светнаха и преди да е успял да се въздържи, възкликна:

— О, да, мути, моля те, нека отидем!

Урсула му отправи нежна усмивка.

— Значи ти се иска, сърчице мое?

— О, да, много ми се иска, а и на Теди също. Нали, Теди? — И той хвърли на Теодора умолителен поглед.

— Вярвам, че на Максим ще му се отрази благоприятно промяната на въздуха — каза Теди.

Зигмунд се усмихна. Доволен бе, че е спечелил съюзници в лицето на Максим и Теди. Беше уверен, че Урсула ще се възпротиви и че няма да поиска да замине, макар че по негово мнение тъкмо тя имаше най-голяма нужда да се откъсне от Берлин и напрежението. Но сега вярваше, че ентузиазмът на Максим ще я склони да приеме.

Точно както бе предположил, Урсула кимна в знак на съгласие.

— Добре, Максим, ще заминем в средата на идната седмица, да кажем в сряда. — После премести поглед към Зигмунд и добави: — Но само ако обещаеш да дойдеш и ти в петък, Зиги.

— Обещавам — без колебание отвърна Зигмунд. — Разбрах от Райнхард, че Рената ще покани Арабела и децата, ако си съгласна да отидеш, така че Максим ще си има компания.

— Това е добре — съгласи се Урсула. Мисълта за пътуването до Марк Бранденбург, където щеше да е с двете си най-добри приятелки, я развесели и внезапно ѝ олекна на душата. Обърна се към Максим с любяща усмивка.

— Там вали сняг и ще можеш да си играеш с другите деца. Ще се возим с шейни, а може дори да се пързаляме с кьнки по езерото.

Максим кимна развълнувано. Тази приятна перспектива го изпълни с радост.

— Ще ти направя един голям снежен човек, мути. И за теб един, Теди.

Майка му се усмихна, а Теди благодари. Щастието му бе пълно. Още повече че в десертната чинийка пред него имаше парче от любимия хрупкав щрудел. Тази петъчна вечер надминаваше всички други по празничност. Щяха да отидат на гости в големия стар замък, където винаги прекарваше много весело с Гретхен, Диана и Кристиан. Но най-важното от всичко бе, че майка му отново се усмихваше.

Горите на Марк Бранденбург, някога владение на бойките тевтонски рицари, се простираха на много километри в блатистите земи на Прусия. С три реки — Хавел, Шпрее и Одер — това бе област, изобилстваща от езера, кръстосвана от безброй канали и малки поточета, свързващи малките живописни селища.

В околностите на едно такова селце се издигаше големият старинен замък на граф Райнхард фон Тигал. Зад него се простираха красиви градини и ливади, а отвъд тях започваха боровите гори, част от огромното имение Фон Тигал, собственост на фамилията от шестнайсети век.

В това неделно утро в началото на януари 1939-та година горите изглеждаха изпълнени с вълшебства, издокарани в бялата си премяна. Сняг и ледени висулки покриваха надвисналите клони на дърветата, а виещите се пътеки бяха скрити под преспите на нощния валеж. На ярката слънчева светлина всичко искреше, сякаш посипано със сребърен прах.

Единственият шум в тази безмълвна и бяла страна на чудесата бе скриптенето на снега по ботушите на Зигмунд и Курт, които правеха утринната си разходка в гората. Двамата мъже бяха пристигнали за почивните дни. Зигмунд бе дошъл с колата си от Берлин в петък вечерта, а Курт — в събота сутринта.

Макар да бяха облечени с дебели палта, с тиролски шапки, вълнени шалове и ръкавици, а панталоните им да бяха напъхани в тежки скиорски обувки, те се движеха доста бързо, тъй като духаше леден вятър.

Известно време никой от двамата не каза нищо, всеки потънал в свои мисли и доволен от безмълвното дружеско присъствие, както става често между стари приятели.

Курт пръв наруши мълчанието.

— Имам новини за теб, Зиги — обади се той.

Зигмунд го погледна развълнуван.

— Наистина ли? Казвай бързо!

— Утре или във вторник вече ще имам изходните визи. Но се яви малка пречка. Мога да взема само три.

Сърцето на Зигмунд замря. Той рязко спря и се втренчи в Курт, неспособен да скрие покрусеното си изражение.

— Но какво стана? Как тъй нещата се объркаха?

— Нищо не се е объркало. Връзката ми държи да действа предпазливо. Поне за момента. Искане да избегне зараждането на подозрения. — Курт улови ръката на Зигмунд. — Хайде да се раздвижим. Иначе ще премръзнем тук. — Двамата мъже продължиха разходката си и принцът продължи: — Осем визи са твърде много, за да се вземат наведнъж, особено след като едва преди седмица-две връзката ми помогна на едно голямо семейство най-сетне да напусне страната след многобройни отлагания. Бяха девет души. Но освен собствените му опасения, неговият човек в Министерството на външните работи в момента е малко притеснен. Въпреки това моята връзка обеща следващите три визи да бъдат готови след две седмици, а последните две — до края на месеца. Не по-късно. Моля те, не се тревожи, всичко ще бъде наред. Сега трябва да знаем кой ще използва първите три визи. Предполагам, че ще пожелаеш веднага да измъкнеш Урсула и Максим. Ти ли ще ги придружиш?

— Урсула и Максим наистина трябва да заминат веднага. Но аз не мога — без колебание отвърна Зигмунд. — Ще напусна Германия едва след като изпратя всичките си близки.

— Така и очаквах — кимна Курт. — И тъй, кой ще пътува с Урсула и Максим? Майка ти ли?

Зигмунд поклати глава.

— Майка ми няма да тръгне без сестрите ми. Не би оставила дъщерите си. Ще започне да ме убеждава, че е стара, че животът ѝ тъй или иначе е свършил и ще откаже. Мисля, че е най-добре с Урсула и Максим да заминат Теодора. След две седмици, когато осигуриш другите три визи, ще тръгнат Зигрид, съпругът ѝ и Хеди. Последните две ще бъдат за мен и майка ми.

— Предполагах, че ще настояваш да останеш, докато цялото ти семейство бъде в безопасност — каза Курт. — Първите три паспорта ще ми бъдат предадени във вторник или най-късно в сряда. Ще ги донеса у вас.

— Много ти благодаря, Курт. Урсула е готова и може да замине веднага. Твоята връзка... — Зигмунд замлъкна в колебание, после довърши: — Твоята връзка ще може да уреди и другите визи, нали?

— Да. — Сега беше ред на Курт да спре и да се обърне с лице към Зигмунд. Погледна го съвсем открито. — Абсолютно сигурен е. Обещавам ти ги, Зиги.

Зигмунд отвърна на погледа на приятеля си. За миг на Курт му се стори, че вижда в очите му сянка на съмнение, а може би на тревога или и на двете едновременно и каза:

— Трябва да ми повярваш. Връзката ми е напълно надеждна. Никога не би обещал да уреди визите, ако имаше каквито и да било резерви.

Настана кратко мълчание, накрая Зиги кимна.

— След като му имаш доверие, Курт, за мен това е напълно достатъчно.

Макар да бяха насред гората, Курт понижи гласа си по навик.

— Слушай, за да се почувстваш по-сигурен, ще ти кажа кой ми помага. Кой помага и на теб. Това е адмирал Канарис.

Зигмунд зяпна.

— Вилхелм Канарис?! Но той е шеф на Абвера.

— Да. И като шеф на немското военно разузнаване ми оказва неоценима помощ. При това по най-различни начини.

— Канарис! — изумен повтори Зиги.

За Курт учудването на Зигмунд бе естествено и той каза:

— По рождение, възпитание, традиция и убеждения адмирал Канарис ненавижда Хитлер и всичко, което той олицетворява. Същото е и с много други, работещи под негово командване. Между другото във всяко министерство има поне двама-трима души, а и повече, с подобни схващания.

— Като човека на адмирала във Външно министерство?

— Точно така:

— Да си призная, ти направо ме стъписа с тая вест — промълви Зиги. — Кой би помислил, че адмиралът е антинацист?

— Омразата му към тях е добре известна... в подбран кръг. Може да се каже, че това е един вид публична тайна. Не са малко генералите, които мислят по същия начин. Но би било безполезно да работят

открито срещу Хитлер, да не говорим, че е истинско безумство. Издадат ли се, мигом ще увиснат на въжето.

— Тъй че Канарис и някои други се борят срещу Хитлер отвътре — заключи Зиги.

— Така е. Канарис смята, че Хитлер в крайна сметка ще доведе Германия до пълна катастрофа. Напълно съм съгласен с него — отбеляза Курт с тежка въздишка. — И двамата сме убедени, че през тази година Хитлер ще влезе във война с Англия. Много хора смятат така. Той иска да погълне Запада.

— Виждаш ми се песимист, Курт.

— И се чувствам такъв — поклати глава принцът. — Бъдещето е от мрачно по-мрачно. Войната е неизбежна. И Германия трябва да загуби тази война, ако иска да оцелее като нация и да възвърне човечността си.

— Да — едва чуто промълви Зиги.

Продължиха да вървят един до друг, потънали в тежки мисли, но след няколко секунди Зиги промърмори замислено:

— Ако Хитлер принуди Чембърлейн да воюва с него, ще се присъедини и Франция като дългогодишен съюзник на Англия и страна, подписала Мюнхенския пакт.

— Несъмнено. — Курт отново поклати глава и изруга полугласно, а после възкликна: — Тоя глупак Чембърлейн! Винаги приема на вяра уверенията на Хитлер в миролюбие. А това са празни думи без никаква стойност. В Англия има само един политик, който прозира намеренията на Хитлер да воюва и задкулисите му цели. Това е Уинстън Чърчил.

— Но гласът му е глас в пустиня, Курт. Никой не слуша Чърчил — изтъкна Зигмунд.

— Да, за беда. Жалко, че Чърчил не е премиер. — Курт за пореден път въздъхна разстроен, после продължи: — Но да се върнем към пътуването на Урсула. Добре ще е да замине до края на идната седмица. Купи билети за влака до Париж, Зиги. И на всяка цена билети за връщане.

— Ще купя. А какво ще стане с входните визи за Англия?

— Решихме, че ще изглежда по-безобидно, ако Урсула води Максим „на почивка“ във Франция, това ще докажат и билетите за връщане. Ето защо тя не бива да има входна виза за Англия в паспорта

си, когато напуска Германия, същото важи за Максим и Теди. Уредил съм Урсула да получи английските визи от посолството в Париж. Няма да има трудности. Бъди спокоен.

Зигмунд кимна.

— Имам пълно доверие в теб, Курт, и отново ти благодаря за всичко, което правиш за мен и задето ми каза за Канарис. Естествено, аз разбирам нуждата от пълна секретност.

След като сме близки толкова години, аз не се съмнявам в твоята дискретност. А сега е по-добре да се връщаме в замъка при Райнхард. Доколкото разбрах, очаква Адам фон Трот за обяд. Той е отседнал наблизо у приятели. Познаваш ли Адам?

— Не много добре. Срещал съм го няколко пъти с Райнхард. Те май са учили заедно в Оксфорд, нали?

— Да.

— Чувал съм, че е половин немец, половин американец.

— В рода му от американска страна има един доста прочут човек. Прапрадядо му е Джон Джей, първият главен съдия на американския върховен съд, освен това изтъкнат държавник и дипломат.

— Не знаех това. Ще ми е приятно да се видя с него — каза Зигмунд. — Ако не се лъжа, той работи в немското външно министерство.

На малко възвишение се издигаше вековен замък с многобройни кулички и куполи, блестящи под яркото слънце. Тъмнозелени, заскрежени борове заобикаляха постройката от бял камък като естествена крепостна стена. Деца, облечени в ярки дрехи, играеха на снега под небе тъй кристалночисто, че приличаше на полирано синьо стъкло.

Такава бе картината, която видяха Курт и Зигмунд, когато излязоха от гората, където се бяха разхождали и разговаряли през последния половин час — такава трогателна и мила картина, че и двамата мъже се спряха очаровани, завладени изведнъж от спомени за собственото си детство. Спогледаха се и разбраха, че мислите им са едни и същи.

Тихо, сякаш на себе си, Зиги промълви:

— Нищо не бива да се случи на тези деца, Курт. Те трябва да бъдат спасени.

— Ще бъдат. Ще сторя всичко, което е по силите ми — изрече развълнувано Курт. Неговите собствени деца, тринайсетгодишният Кристиан и деветгодишната Диана, помагаша на Максим, който се бе заел да прави огромен снежен човек, покрай който момченцето изглеждаше още по-дребно. Осемгодишната Гретхен фон Тигал буташе ръчна количка, натоварена със сняг, към бавачката си Ирмгард, която строеше с Теди леден замък за Гретхен. Двете млади жени приемаха задачата сериозно и бяха погълнати от работата си.

— Здравейте! — извика Курт. Дватама със Зигмунд помахаша на групичката.

— Здравейте! — отвърнаха в един глас деца и бавачки и весело замахаша в отговор, после със смях се върнаха към своите снежни скулптури.

— Искат да свършат преди обяд — усмихна се Зигмунд, — за да се възхитим на творбите им.

Курт също се усмихна и двамата тръгнаха по пътеката вляво, която водеше към едно от страничните крила на замъка.

Когато влязоха в малкото преддверие с облицовани с дърво стени и под, настлан със сини и бели керамични плочки, те изтръскаха от снега палтата си, смениха ботушите с обувки и се качиха по тясното и извито каменно стълбище на горния етаж, където беше кабинетът на Райнхард.

Вратата беше открената. Зигмунд я бутна и влезе, последван от Курт.

Адам фон Трот вече беше пристигнал. Двамата с Райнхард стояха пред буйно пламтящия огън и пиеха шампанско. Размениха си поздрав и Райнхард предложи на новодошлите:

— Ще пийнете ли? Или искате нещо по-силно за сгриване?

— За мен шампанско — каза Зигмунд. — А за теб, Курт?

Принцът кимна.

— И за мен същото, благодаря.

Той извади златна табакера от туиденото си сако и предложи цигари на Зиги и Адам. Зиги взе една, Адам отказа.

Когато запали цигарата си, Зигмунд погледна към Адам фон Трот. Беше забравил колко хубав мъж е той — висок и слаб, с изразително лице и природен чар.

Райнхард беше по-нисък от него, с тъмна коса и очи и мургавото, обветрено лице на човек, който прекарва много време на открито. Имаше приветлив характер и се смееше заразително, макар че през последната година смехът му се чуваше все по-рядко. Лицето му бе много сериозно, когато подаде чашите с искрящо вино на Зигмунд и Курт. После взе своята чаша от полицата на голямата каменна камина и я вдигна.

— Наздраве!

— Наздраве!

Райнхард отпи от шампанското и рече:

— Мисля, че Хитлер губи самоконтрол. От доверени източници научих, че напоследък често изпада в изблици на необуздан гняв в обителта на райхсканцеларията. Да не забравяме и „кристалната нощ“. Според мен вината за тези безсъвестни зверства е изцяло негова. Никой не може да ме убеди, че не той лично е разрешил демонстрациите, и дори го смятам за техен подбудител. Струва ми се, че мегаломанията му прехвърля всякакви граници. Кой знае какво още е способен да стори, ако не бъде спрян.

— Накъде биеш, Райнхард? — намръщи се Курт.

— Изходът е покушение срещу тирана. Той няма да се оттегли доброволно, тъй че трябва да бъде ликвидиран.

— Внимавай! — прошепна Курт, приближи до откритата врата и погледна в коридора. За негово успокоение, той бе свършено пуст. Курт затвори вратата и се върна край камината. — Непредпазливите приказки могат да навредят на много хора — каза той и отправи на Райнхард предупредителен поглед. — Знам, ще ми кажеш, че напълно се доверяваш на прислугата и на всички, които са под този покрив, но ние трябва да сме нащрек какво говорим, независимо къде се намираме.

— Аз не замислям убийството на Хитлер, само теоретизирам — изтъкна Райнхард. — Но, разбира се, ти си абсолютно прав, Курт. — След кратко мълчание той додаде много по-тихо: — Все пак не сте ли съгласни с мен, че убийството на тирана е единственото разрешение?

Другите мъже останаха мълчаливи.

Най-после Зиги каза:

— Не е достатъчно да се ликвидира Хитлер. Неговите съмишленици в престъплението също трябва да бъдат премахнати.

— Така е — съгласи се Курт. — Да убиеш тирана е едно, но тук трябва да се справим с цяло правителство. Всеки заговор за покушение срещу Хитлер би трябвало да е добре обмислен. Нужни са планове за мигновено завземане на властта в минутата, когато е мъртъв. Предварително трябва да бъде подготвен списък на хората, които ще образуват новото правителство и те веднага ще трябва да поемат пълен контрол над страната.

— Да — замислено промълви Райнхард. Приблужи до прозореца, постоя там загледан навън, после се обърна с лице към гостите.

— Искам в Германия да има демокрация, а не диктатура.

— Това е естествено. Всички го искаме — обади се Адам.

— Знам, че е така — поклати глава Райнхард. — Но никога няма да го постигнем, докато нацистите са на власт. За да се освободим от тях, най-напред трябва да отрежем главата на чудовището. А това ме връща към първоначалната ми мисъл... В страната има достатъчно

много убедени антинацисти... Все някой трябва да организира план за премахването на Хитлер.

— Да, но... — започна Курт и рязко млъкна, тъй като на вратата се почука.

За част от секундата мъжете си размениха тревожни погледи.

На прага застана Рената.

— Стресна ни! — възкликна Райнхард.

— О, извинете, не исках — каза Рената. — Дамите ще бъдат ли допуснати тук за чаша шампанско или вие ще се присъедините към нас долу?

— Ще слезем след миг — отвърна Райнхард.

— Добре — усмихна се тя и излезе, като тихо затвори вратата зад себе си.

— Разбра ли сега какво имах предвид? Всеки можеше да е — побърза да отбележи Курт. — Мисля, че засега е най-разумно да изоставим този разговор.

Райнхард мълчаливо кимна в знак на съгласие. Погледна отново през прозореца и възкликна:

— Кой ли може да ни идва на гости точно на обед? Някакъв човек с мотоциклет, при това изобщо не ми е познат.

— С мотоциклет ли? — попита Зиги, като веднага си помисли за Вили Херцог. — Може да е приятелят на Теодора. Неделя е почивният ѝ ден. — Когато отиде до прозореца, младежът вече паркираше мотоциклета си. — Да, това е Вили. Сигурно е дошъл да направи обичайното си неделно посещение.

— Теди! Теди! Виж, това е Вили! — викна Максим и замахна на младежа, застанал на бялата каменна тераса, която се простираше по протежение на задната фасада на замъка.

Теодора стрелна укорително Максим, после погледна към терасата и възкликна:

— Боже мой, наистина е Вили! Мислех, че ми се подиграваш, Максим. — Тя захвърли градинската лопата в една преспа и се изкачи по склона, като не забрави внимателно да нагласи каскетчето на главата си.

Когато стигна до Вили, той я прегърна и я целуна по бузата, без да ѝ даде възможност да каже нито дума! Щом най-после я пусна, тя извика:

— Господи, Вили, какво правиш тук?

— То се знае, дойдох да те видя.

— Да, разбирам... но да биеш толкова път...

— Отне ми само няколко часа с мотоциклета. Когато вчера ми каза по телефона, че госпожа Вестхайм възнамерява да остане в замъка Тигал още няколко седмици, реших, че трябва да дойда. Имам да обсъдя нещо с теб и най-добре е това да стане в личен разговор.

— Да не се е случило нещо лошо? — погледна го тревожно тя.

Той поклати глава.

— Мислиш ли, че мога да вляза вътре да се съблека и да помоля готвачката за чай или кафе? Измръзнах по пътя.

— Разбира се, Вили. Колко съм нелюбезна. Ела, ще те заведа вътре и ще ти донеса нещо топло за пиене. А после ще обядваш с нас. Знаем, че госпожа Вестхайм и графиня Фон Тигал ще настояват да останеш. Надявам се, няма да възразиш, че ще се храниш с децата, Ирмгард и мен?

— Разбира се, че не. И ти благодаря за предложението. А коя е Ирмгард?

— Бавачката на Фон Тигал — обясни Теди. Приблужи се до парапета на терасата и извика: — Максим!

— Да, Теди? — обади се той, вдигна глава и засенчи очите си с ръка.

— Ще заведа Вили в кухнята да пийне нещо топло.

— Аз мога ли да дойда?

— Не, Максим. Ти ще останеш тук да си играеш.

— Но аз искам да поздравя Вили!

— Ще го видиш по-късно. Той ще обядва с нас.

— Ура! Ура! — извика Максим и размаха лопатката си във въздуха.

— Не се притеснявай! — извика Ирмгард. — Аз ще наглеждам Максим.

— Аз също, Теди — предложи услугите си деветгодишната Диана фон Витинген.

— Аз да не съм бебе! — възмути се Максим.

— Благодаря и на двете ви — каза Теди, обърна се към Вили и го хвана под ръка. — Хайде да те водя да пиеш кафе. Можеш да влезеш в стаята на Ирмгард, където се настаних и аз. Там гори огън и ще можеш да се стоплиш. — Погледна го изпитателно. — А после ще ми кажеш какво е това нещо, което те доведе чак дотук с мотоциклет.

— Работата е такава — каза Вили, като погледна Теодора, — че баща ми не успя да вземе входни визи за Америка. Ала някаква еврейска организация в Берлин му е обещала да уреди виза за Палестина, а също и изходна виза.

— И настоява ти да ги използваш, Вили, така ли?

— Да — промърмори Вили с нещастно изражение.

— Тогава трябва да го послушаш.

— Не мога! — развълнувано рече Вили. — Не разбираш ли, Теди, без теб не бих тръгнал никъде.

— Трябва, Вили, нямаш друг избор — промълви Теди и нежно го погали по рамото.

— Няма да те оставя в Берлин и да замина сам — възрази той с треперещ глас.

От отчаяние почти се разплака, ала Теди бе подготвена за този момент, измислила бе нужните думи... и лъжи, ако се наложеше. Когато през ноември господин Вестхайм ѝ поиска паспорта и ѝ обясни, че ще се помъчи да я измъкне от Германия заедно със семейството си, той я закле да пази тайна. „Никой не бива да знае“, предупреди я той. Нацистите можели да спрат Вестхаймови на границата, ако узнаели за плановете им, поради неговата важност за Министерството на финансите и за държавата. Тя го разбра много добре и му даде дума да мълчи.

Същия ден съобщи на Вестхаймови за неофициалния си годеж с Вили и им довери, че Вили се надява двамата да заминат за Америка заедно с баща му и сестра му. Вестхаймови се спогледаха разтревожено и госпожа Вестхайм каза:

— Разбира се, ние не можем да те насилваме да дойдеш с нас, Теди, нито имаме такова желание. Но аз нося отговорност за теб. Обещах на майка ти да те закрилям и много ще се тревожа, ако те оставя тук сама. Честно казано, смятам, че трябва да се измъкнеш от страната при първа възможност. Същото се отнася и за Вили, макар

това да означава той да замине без теб. Във всеки случай, няма никаква гаранция, че професор Херцог ще успее.

Тогава се намеси господин Вестхайм:

— По-вероятно е да не успее, Теодора. Съединените щати няма да допускат повече евреи от Европа. Квотата е изчерпана.

Когато чу тази отчайваща вест, тя премести поглед от господин Вестхайм към госпожата и възкликна:

— Но аз не мога ей тъй да изчезна! Вили ще обезумее от тревога!

Урсула Вестхайм я хвана за ръката и тихо промълви:

— Напротив, можеш, Теди. А когато сме вече в чужбина, можеш да се обадиш на Вили и всичко да му обясниш. Той ще почувства облекчение, когато узнае, че си в безопасност. Имай ми доверие, така ще бъде.

Внезапно бе осъзнала, че казаното от госпожа Вестхайм е истина. Тъй или иначе, Вили имаше по-добри шансове да напусне Германия, ако бъдеше сам. Но тогава ѝ хрумна друга мисъл: ами ако Вили ѝ поиска паспорта?

— Няма да го поиска — увери я господин Вестхайм. — Американците са престанали да издават входни визи. Но ако все пак го поиска, кажи, че си го занесла за продължаване на валидността. Не признавай, че е у мен, и каквото и да става, не споменавай нищо за нашите планове.

За втори път обеща да не издава нито дума.

Накрая, разбира се, Вестхаймови я убедиха да се подчини на желанията им. След като майка ѝ им се бе доверила дотолкова, че да повери съдбата ѝ в ръцете им, додето навършеше двацет и една години, тя трябваше да уважи волята ѝ. Те бяха по-възрастни и по-умни от нея, и сигурно знаеха кое е най-доброто.

Додето седмиците се нижеха бавно, тя започна да признава пред себе си, че казаното от тях е съвсем правилно. Коледа бе дошла и отминала, после дойде и Нова година. Внезапно вече бе 1939-та, а професор Херцог все още не бе получил известие от приятеля си във Франкфурт, чийто приятел познаваше американски чиновник от консулството. Една вечер Вили ѝ бе доверил, че се е отказал от надеждата да получи американски визи. На няколко пъти се канеше да му каже, че леля ѝ Кети в Лондон се опитва да ѝ уреди английска виза, но необяснимо и за нея самата не ѝ се отваряше и дума по този въпрос.

И ето че Вили бе дошъл в замъка с тази последна новина.

Гледаше побледнялото му покрусено лице и сърцето ѝ се свиваше от жалост към него. Загрижен бе, че трябва да замине и да я остави, а тя нямаше никаква възможност да го успокои, като сподели с него истината. Естествено, не можеше да му разправи за плановете на Вестхаймови. За нищо на света не би изложила на риск семейството. Имаше доверие на Вили Херцог и бе готова да му повери живота си. Но що се отнасяше до малкия Максим и близките му, никога нямаше да си позволи да хвърли дори сянка на опасност върху тях.

И тъй, трябваше да убеди Вили да се възползва от визата, която баща му предлагаше, и да напусне Германия, независимо какви лъжи щяха да са ѝ нужни, за да постигне тази цел.

Отиде и седна на канапето до него. Хвана ръката му, помилва я, после я притисна към бузата си в жест на нежност и обич.

След миг промълви:

— Искам да заминеш за Палестина, Вили. Настоявам да заминеш. Изслушай ме. Госпожа Вестхайм възнамерява да остане в замъка за неопределено дълго време. Когато ми позвъни вчера, ти казах, че ще бъдем тук само няколко седмици, защото не исках да те разстройвам. Но всъщност няма да се връщаме в Берлин още дълго, дълго време. Вестхаймови смятат, че тук, в провинцията, е по безопасно. И наистина е така. При Фон Тигал ще ни бъде добре. А ти, щом се озовеш в Палестина, ще можеш да уредиш визи за цялото си семейство. И за мен също. Стане ли това, веднага ще дойда при теб.

— Боя се да те оставя тук и...

— Ще ти е много по-лесно да уредиш визите в Палестина, отколкото тук.

— Кой знае... — със съмнение промърмори Вили.

— Ама, разбира се, че е така. Честна дума, Вили. Господин Вестхайм ми каза, че визите се уреждат по-сигурно, когато си в самата страна. Визите за други хора, искам да кажа. Той разбира от тези неща. Не забравяй, че е банкер. — Теди млъкна за малко и дълбоко пое дъх. — Леля ми Кети в Лондон се опитва да ми уреди английска виза — изтърси тя най-сетне последния си и най-убедителен довод.

Стреснат от последните думи, Вили се втренчи в Теодора.

— Но защо не ми каза?!

Теди прехапа устни.

— Наистина, трябваше да ти кажа. — Тя въздъхна. — Не ми се щеше да ти съобщавам, че е възможно да напусна Берлин преди теб, а и не ми се говори за такива неща, докато още не са напълно сигурни. Малко съм суеверна в това отношение. Леля Кети обаче има големи надежди да успее. — Това, последното, не беше съвсем вярно, но в крайна сметка важен бе резултатът и Теодора додаде: — Ще ти дам нейния адрес още днес, преди да си тръгнеш оттук, за всеки случай. Слушай, додето пристигнеш в Тел Авив, Ерусалим, или където попаднеш там, нищо чудно вече да съм в Белсайз Парк Гардънс с леля ми. Мисли си за това Уили. То ще те окуражава. — И тя се облегна назад с изражение на престорен ентусиазъм и увереност.

Вили ѝ отправи изпитателен поглед и очите му се присвиха.

— Сигурна ли си, че леля Кети ще ти уреди английска виза?

— Разбира се, тя има големи връзки. Затова ти трябва да заминеш за Палестина. Ще се срещнем, когато цялата тази бъркотия приключи... Господин Вестхайм каза, че ще има война. — И тъй като той не отговори, тя възкликна с весел глас: — Разбери, Вили, или ти ще дойдеш при мен в Лондон, или аз при теб в Палестина и после ще заминем заедно за Америка.

За пръв път, откакто бе пристигнал в замъка, Вили се усмихна.

— Америка! О, Теди, там е нашето бъдеще. Това е една прекрасна мечта, която ще ни крепи, докато сме разделени. — Той обгърна раменете ѝ и я придърпа към себе си. — Ще ми пишеш, нали? — попита я развълнувано и я притисна по-силно.

— Всяка седмица — обеща Теодора, обзета от облекчение, че го е убедила да замине за Палестина без нея. Радваше я мисълта, че озовеше ли се там, Вили Херцог щеше да е в безопасност.

Максим седеше в купето, вперил очи в баща си.

— Защо няма да дойдеш с нас, татко? — с треперещо гласче попита той. До мига на тръгването изобщо не знаеше, че Зигмунд остава в Берлин; по лицето му бе изписано дълбоко разочарование, а в очите му личеше тревога.

— Защото имат нужда от мен в банката другата седмица, Максим. Но веднага, щом си свърша работата, ще дойда при вас в Париж — обясни Зигмунд с надежда да успокои детето.

— Но кога, татко?

— След около две седмици. А когато пристигна, тутакси заминаваме на морски курорт.

— Къде, татко?

— В Южна Франция, в Монте Карло или в Кан. Може да дойдем и в Сан Ремо, в Италия, или дори на Корсика. Но непременно ще изберем място с топъл климат, за да може мама да си почине, а аз и ти ще се забавляваме чудесно.

Слаба усмивка докосна устните на момчето, но бързо изчезна и то изрече умолително:

— Моля те, идвай бързо, татко. Моля те!

— Ще бързам, обещавам. А сега дай да ти сваля палтенцето, че в купето е топло — каза Зигмунд. Той повдигна Максим, свали му палтото и го подаде на Теди, а тя го сложи върху куфарите на лавицата.

Зигмунд се наведе и взе Максим на ръце. Прегърна го силно и притисна главата му до рамото си с безгранична обич. След миг го върна обратно на седалката и му се усмихна. Поправи малката му синя вратовръзка и приглади нежно русата му косица.

— Искам да бъдеш добро момче, Максим, и да се грижиш за мама, докато ме няма. И за Теди също, разбира се.

Максим кимна с много сериозен вид.

— Да, непременно, татко, но ти не се бави.

— Няма.

Зигмунд се наведе и целуна Максим, а той обви с ръце врата на баща си и се вкопчи в него. Никога не се бяха разделяли за повече от ден-два и мисълта, че баща му остава в Берлин го тревожеше и плашеше, макар че Теди и майка му щяха да пътуват с него във влака.

Зигмунд прегърна сина си за последен път, а после го пусна и се извърна, като се покашляше и бързо-бързо мигаше, за да отпъди внезапно бликналите сълзи. Нужно му бе известно време да се овладее. Едва тогава се обърна към Теди и ѝ подаде ръка за сбогуване. Но тя я стисна с такава жар, че импулсивно Зигмунд я притегли към себе си и я прегърна с обич.

— Грижи се за тях, Теди, и се пази — промълви той, когато се разделиха.

— Непременно, господин Вестхайм, а вие се постарайте да не се тревожите.

Зигмунд кимна и погледна към малкия си син, чиито очи не се откъсваха от него.

— Пътуването с влак ще ти хареса, Максим. Ще бъде като истинско приключение и преди да се усетиш, вече ще бъдете в Париж... на почивка. Мама и Теди ще те заведат да видиш Айфеловата кула и разни други забележителности.

— Добре... Татко, бабчето ще дойде ли с теб?

— Да, разбира се.

Радостна усмивка грейна на лицето на Максим. Щастлив бе, че баба му ще бъде с тях по време на почивката. Скоро най-обичните му хора в целия свят щяха да са на курорт с него. Настани се удобно на седалката и взе дървеното конче, което татко му бе подарил вчера. Беше също като понито, което щеше скоро да му купи. Той му бе казал така. „Ще го имаш много скоро, обещавам“, добави татко му. Нямаше търпение това да стане. Сигурно бе прекрасно да имаш пони. От толкова дълго си мечтаеше за него. През лятото щеше да го язди в градината на вилата.

Като видя, че Максим вече е насочил вниманието си към дървеното конче, Зигмунд бързо излезе от купето, за да съкрати сбогуването, тъй болезнено и за него, и за останалите. Сърцето му бе изпълнено с мъка, а Урсула, не се и съмняваше в това, бе на ръба на сълзите. Тя го последва и двамата слязоха на перона, където останаха известно време и разговаряха.

Максим ги наблюдаваше, притиснал носле до стъклото. Но тъй като не чуваше какво си казват, отново върна вниманието си към дървеното конче. Започна да блъска с копитата му по дървената част на седалката, докато Теди не го смъмри да престане, при това доста строго, и той я послуша.

Въпреки суетнята и шума по оживения перон, Урсула говореше много тихо, тъй като не желаше никой да я чуе. Хвана ръката на Зигмунд.

— Сега съжалявам, че се съгласих с този план. Не мога да понеса мисълта, че оставаш тук. Мисля, че трябваше да тръгнем заедно. Моля те, Зиги, нека сваля Максим и Теди от влака, докато още има време.

— Не, и дума да не става — отвърна той тихо, но твърдо. — Казах ти, не желая да чакате до края на месеца. Мисля, че е много по-разумно да се изтеглим по двама и по трима, за да не привличаме вниманието. До десетина дни Хеди, Зигрид и Томас ще пристигнат при вас в Париж, а накрая ще дойда и аз с мама.

— Да, Зиги, знам, но не можеш да си представиш колко ми е неприятно, че те оставям тук. Тревожа се за теб. Всичко може да се случи — прошепна тя.

— Нищо няма да се случи. Искам вие с Максим да напуснете Берлин. Като знам, че сте в безопасност, ще дишам по-спокойно.

Свирката на влака изсвири пронизително, придружена с облаци от пара и пушек, които ги обгърнаха, а един железничар се забърза по перона, като размахваше червен флаг и надуваше свирка. Влакът Берлин — Париж всеки момент щеше да потегли и покрай тях бързаха пътници, пристигнали в последния момент и решени да се качат на секундата.

Докато ги блъскаха от всички страни, Зигмунд прегърна Урсула и я целуна.

— Обичам те, Урсула.

— И аз те обичам, Зиги, с цялото си сърце.

Гласът ѝ трепереше. Той повдигна брадичката ѝ и се вгледа в тъжните ѝ сиво-сини очи.

— Не бива да плачеш, любов моя. Скоро ще бъда при теб и Максим. Вие сте моят живот и нищо не може да ни раздели. Поне не за дълго.

— Да — промълви тя, като с всички сили се бореше, да се овладее.

През целия си живот се бяха обичали, никога не бяха живели един без друг, освен в ученическите си години. Сега, когато го оставяше, имаше чувството, че оставя част от себе си, от плътта си.

— Трябва да се качваш вече — каза Зиги и приглушено добави: — Бъди много внимателна във влака. Постоянно трябва да си нащрек. Дръж очите и ушите си отворени и говори колкото е възможно помалко. Бъди любезна, повече не се иска. Не завързвай сложни разговори.

— Да — отрони тя.

— Влакът е претъпкан с есесовци, гестаповци и армейски офицери, но в това няма нищо необичайно, не се притеснявай. Някои от тях вероятно отиват в отпуск, други пътуват по служба.

Тя кимна.

Зиги продължи бързо и все така тихо:

— На границата, освен митничарите и граничните служители ще има полиция. И гестаповски агенти също. Това е в реда на нещата тези дни. Ако се държиш спокойно, както е в природата ти, всичко ще е наред.

— Да, Зиги, разбирам. — Гърлото ѝ бе стегнато и тя не бе способна да каже нищо повече. После се извърна и бързо тръгна към влака.

Зигмунд я последва и ѝ помогна да се качи по стъпалата.

— Хайде — подкани я той, — влизай във вагона. — И веднага затвори вратата зад нея.

Тя мигом отвори прозореца и протегна ръката си към него. Той я стисна здраво.

Колелата бавно се завъртяха, заскърцаха върху релсите и влакът потегли със скорост на охлюв. Той закрачи по платформата, като все още не пускаше ръката ѝ и се взираше в лицето ѝ, което познаваше така добре и обичаше още от момчешките си години; прекрасното лице, сега смъртнобледо. Смелата ѝ усмивка в един миг помръкна, чертите ѝ се сгърчиха и по страните ѝ се затъркаляха сдържаните до този миг сълзи.

— Недей, мила, недей — окуражително стисна той ръката ѝ, но влакът набра скорост и пръстите ѝ се изплъзнаха от неговите.

Вдигна ръка и ѝ помахна за сбогом, а когато влакът излезе от гарата, продължи да стои неподвижен на перона, взрян в него, докато не се изгуби от погледа му. Едва тогава бавно пое към банката на Жендарменмаркт.

Урсула остана на прозореца, докато все още виждаше Зигмунд. Но когато влакът зави, тя го затвори и се отдалечи от него.

Забърза по коридора към тоалетната. Влезе, заключи се, облегна се на вратата и притисна кърпичка към разплаканите си очи. Но само след секунди успя да се овладее, защото знаеше, че Максим и Теди ще се чудят къде е и ще се тревожат за нея, особено Теди.

Когато се погледна в огледалото над умивалника, видя, че лицето ѝ е набраздено от сълзите, а носът ѝ лъщи. Напудри се, сложи руж на страните и очерта устните си с розово червило. После свали филцовата шапка, остави я заедно с чантата над умивалника и се среса. Отново си сложи шапката и се отдръпна назад да се огледа по-добре.

Кимна, доволна, че изглежда елегантна, самоуверена и донякъде безлична, тъкмо както го бяха замислили със Зиги.

Най-важното по време на пътуването им до Франция беше да не привлече внимание. По тази причина бе избрала строгия си туиден костюм в сив меланж, обикновена копринена бяла блуза, тъмносива филцова шапка и палто от тъмен туид. Единствените ѝ бижута бяха венчалния пръстен и скромни перлени обици, а на ръката си бе сложила обикновен часовник.

Също тъй внимателно Урсула бе помогнала на Теодора да подбере своите дрехи — тъмносин вълнен костюм, сив пуловер и тъмносино палто. Както винаги Теди носеше и тъмнозеленото си каскетче, с което бе отказала да се раздели.

— Нали помните, госпожо Вестхайм, подари ми го леля Кети, когато ѝ ходих на гости в Лондон преди три години. То ми носи щастие — обясни Теди, докато стягаха багажа.

А тя бе отговорила:

— Разбира се, мила Теди, сложи си го на всяка цена.

Урсула взе чантата, праметна я през рамо и излезе от тоалетната. Вървеше по коридора малко несигурно, като се люшкаташе ту на една, ту на друга страна и от време на време се подпираше на стената, за да запази равновесие, тъй като влакът набираше скорост.

В купето бяха само тримата с Максим и Теди, когато излезе, за да придружи Зигмунд до перона. Сега, щом отвори вратата и влезе вътре, видя, че е пълно. Но не можеше да очаква друго. Зиги й бе казал, че всички места във влака са продадени. Не беше успял да им вземе нито легла, нито отделно купе. Дори смяташе, че е имал щастие, задето изобщо успя да намери три билета за предварително определения ден.

Като се извини на другите пътници, докато минаваше покрай тях, Урсула зае мястото си между Максим и Теди. Максим бе погълнат от някаква книжка с картинки, но вдигна глава към нея и я попита:

— Къде беше, мамо?

Тя се наведе към него и пошепна:

— Трябваше да си напудря носа, миличък.

Теди държеше книга на скута си, но не четеше. Явно изпита голямо облекчение, когато видя Урсула, и бегло й се усмихна.

Урсула й отвърна с усмивка.

Теди кимна едва доловимо, взе романа си и се задълбочи в него.

Урсула дискретно обходи с поглед пътниците в купето.

До прозореца, точно срещу Максим, седеше офицер на средна възраст в сива фронтова униформа на Германската армия. От отличителните знаци на китела му с висока яка разбра, че е полковник. Върху коленете си бе отворил куфарче, пълно с книжа, и старателно ги разучаваше.

Жената до него беше слаба, около трийсетгодишна, доста невзрачна на вид, с изключение на очите — яркосини, с много остър поглед. Седеше сковано на мястото си с каменно изражение на лицето и се взираше изпитателно в Урсула, без да мига.

Урсула неволно потръпна под този студен взор и веднага отмести поглед, като се питаше дали жената пътува заедно с полковника. Ако беше така, можеше да се каже, че той направо я пренебрегва.

След това Урсула насочи вниманието си към есесовеца в ъгъла, който седеше срещу Теди. Лицето бе сякаш изрязано от стомана, в извивката на устата му имаше нещо жестоко, а изражението му бе презрително. Типичен нацист, помисли си тя. Може би младата жена беше с него. Лика-прилика си бяха. Есесовецът също бе отворил куфарче и четеше някакви документи, но сякаш почувствал погледа на Урсула, внезапно вдигна очи към нея, леко смръщен.

Тя бързо извърна лице и се загледа през прозореца. Влакът, забавил ход, навлизаше във Фридрихщрасе Банхоф, втората спирка в Берлин, за да качи още пътници. След минути отново потегли, но щеше да спре още веднъж на гара Зоологише Гартен, преди да се отпрати в посока ХанOVER и Кьолн.

Облегна глава назад и затвори очи, опитвайки се да отпусне напрегнатите си мускули. Трудно ѝ бе да повярва, че седи във влака, който до вечерта и през нощта щеше да се движи през сърцето на Германия на запад към Франция. Всичко бе станало така бързо, че тя бе изгубила ориентация и се чувстваше объркана. Преди по-малко от седмица, в неделя вечерта, в замъка край Марк Бранденбург Зигмунд ѝ каза, че на следната сутрин трябва да се върнат в Берлин, като ѝ обясни, че скоро ще напуснат страната. А в сряда, малко след връщането му у дома от банката, я повика да изпият по едни коктейл в библиотеката. Без да предчувства сериозен разговор, тя слезе след няколко минути и там завари Курт фон Витинген, който изглеждаше не по-малко загрижен от самия Зиги.

Без много заобикалки Курт ѝ обясни поверително цялата ситуация. След това ѝ даде трите паспорта. Когато видя, че паспортът на Зигмунд не е сред тях, тя възропта и отказа да замине без него. Ала въпреки горещите ѝ възражения, след няколко часа Курт я убеди да тръгне без мъжа си.

Снощи се опита да убеди Зиги да ѝ разреши да остане, докато цялото семейство не е в състояние да тръгне, но той бе непоколебим и не желаше да чуе аргументите ѝ. И тъй, тя нямаше друг избор, освен да изпълни волята на съпруга си.

— Моля, билети и паспорти за проверка! — прогърмя мъжки глас в тишината на вагона.

Урсула тутакси отвори очи и се изправи на седалката, приковала поглед във вратата на купето. Тя се отвори и на прага се появи кондукторът, а зад гърба му стояха двама цивилни с тъмни палта и меки шапки.

Тя извади от чантата си своя паспорт и този на Максим заедно с билетите и ги подаде на кондуктора. Теди стори същото.

Кондукторът погледна най-напред билетите, след това отвори паспорта на Урсула. Очите му се задържаха върху него за миг, той я изгледа внимателно, преди да го подаде на един от мъжете, без да

направи никаква забележка. Дойде ред на паспорта на Максим, а след него същата процедура се повтори с този на Теди. Докато гражданите проучваха документите им, кондукторът провери билетите и паспортите на останалите пътници. Тях гражданите погледнаха съвсем бегло и ги върнаха на кондуктора, който им ги върна.

Урсула погледна кондуктора в очакване да получи своите документи, но срещна ледения му поглед. Заедно с двамата граждани излезе в коридора и известно време се съвещаваха, като на няколко пъти ту извърщаха глави към нея, ту отваряха отново паспортите.

Гестапо, помисли си Урсула, обзета от силна нервност.

Стисна здраво дръжката на чантата, за да спре треперенето на ръцете си. В душата ѝ нахлу страх, ала знаеше, че не може да си позволи да изпадне в паника при каквито и да било обстоятелства. Направи отчаяно усилие да се стегне и успокои. Владей си нервите, Урсула, дръж се спокойно, припомняше си тя инструкциите на Зиги. Опита се да намери упование в мисълта, че паспортите и изходните им визи са в ред и билетите до Париж и обратно са валидни. Единственият проблем беше маркировката на паспортите им с буквата „Е“ — евреи. И какво от това, каза си. Най-лошото, което нацистите могат да направят, е да ме сплашат я да ме унижат. Лесно мога да го преживея. За мен е важно единствено, че ще изведе детето си извън страната и то ще бъде в безопасност.

Но те могат да предприемат срещу мен нещо много по-лошо от сплашване... Неудържимата тревога за миг замъгли разума ѝ. Във всеки момент от пътуването можеха да свалят нея, детето и Теодора от влака, ако така им продиктуваше капризът. „Кристалната нощ“ бе донесла толкова жестокост и болка за много хора. Из цяла Германия арестуваха евреи и ги пращаха в концлагери, а собствеността им биваше конфискувана в полза на Третия райх.

Помисли за бижутата, защити в дрехите ѝ, и стисна по-здраво чантата, защото ръцете ѝ отново затрепериха. Господ знае какво можеха да направят нацистите, ако я арестуваха и откриеха скъпоценностите в подгъва на полата и в подплатата на сакото ѝ. Не смееше да си помисли за последиците. Но нямаше как да не мисли за тях: затвор, неизбежни мъчения, а може би и смърт.

Тези мъже вече прекалено дълго разглеждаха паспортите им! Сърцето ѝ силно тупкаше. О, мили Боже, мили Боже, дано не се

захванат с нас, моля те, не допускай да ме задържат! Трябва да заведе Максим и Теди във Франция, където ще бъдат въвн от опасност. Единствено това има значение!

Тя преглътна, прикова поглед в отсрещната стена и се насили да мисли за Арабела и Рената, за дните, прекарани в английския пансион. „Съсредоточи мисълта си върху приятни неща и това ще ти даде сила — бе поръчал Зиги. — Особено, когато си притеснена.“

Точно това правеше сега, припомняше си младежките години и скъпите си приятелки с безгранична обич и нежност. Вчера бе говорила с Бел и Рен, като ограничи разговора до незначително бърбрене. За пътуването й изобщо не стана дума. И трите знаеха колко е опасно това в тия времена. Гестапо подслушваше мнозина. Бел и Рен нямаше как да не са научили от съпрузите си, че тя заминава. Тъй или иначе помежду им не бяха нужни много думи.

Урсула продължи да се взира в стената. Лицето й бе съвършено безизразно. Бе твърдо решена да не проявява никакви признаци на слабост, нито да поглежда по посока на гестаповските агенти, които продължаваха да си говорят пред купето. А че са гестаповци, тя изобщо не се съмняваше.

Париж. Още една приятна мисъл и тя се залови за нея. Щом пристигнеха в хотел „Плаза-Атене“ утре, най-напред щеше да позвъни на Зиги в Берлин. През последните двацет и четири часа й го бе припомнял поне десет пъти. Подсецанията в случая бяха излишни. Какво облекчение щеше да изпита, когато се увери, че най-послед са в la belle France. Милят Зиги. Толкова силно го обичаше.

Изведнъж кондукторът се озова пред нея тъй неочаквано, че Урсула едва не подскочи. Сърцето се заблъска в гърдите й и в неведение какво я очаква, тя се приготви за най-лошото.

Той й подаде билетите и паспортите, без да произнесе дума.

— Благодаря — чу се да казва и сама се изненада от това, колко спокойно и равно прозвуча гласът й. Кондукторът кимна и приближи до Теди, която също благодари учтиво, щом й върна документите.

Миг след това той излезе от купето и се отдалечи по коридора, а гестаповците забързаха подире му.

Теди и Урсула си размениха погледи на облекчение, после Урсула прегърна през рамо детето и се загледа в картинките на книжката му, без всъщност да вижда нищо.

Съзнанието ѝ все още бе замъглено от преживяния страх и тя съзнаваше, че е нужно да мине време, преди да възстанови равновесието си. Копнееше за дълга въздишка на облекчение, но не смееше, защото и това би могло да я издаде по някакъв начин. Внезапно усети, че ѝ се гади, краката ѝ отмаляха и си даде сметка, че през последните минути е преживяла огромно изпитание. Знаеше, че и това, и треперенето на ръцете ще премине; нужно ѝ бе само да поседи спокойно известно време.

Всичко ще бъде наред. Кой знае защо я обзе пълна сигурност. Щяха да успеят. Да, точно тези мисли трябваше да задържи в съзнанието си. Те ѝ даваха сила.

Около час след минаването на кондуктора вратата отново се отвори. Този път стюард в бяло сако извести, че желаещите да обядват могат да заемат местата си във вагон-ресторанта.

Урсула мигновено се изправи, взе книжката от ръцете на Максим и вдигна момченцето от седалката.

— Хайде, да вървим — тихичко му каза тя и го хвана за ръка. Теди също стана и тримата излязоха от купето.

Тръгнаха залитайки по коридора в посока на вагон-ресторанта и се спряха пред първата свободна тоалетна. Теди отвори вратата и нареди на Максим да си измие ръцете.

— Добре, Теди — отговори послушно той и затвори вратата зад себе си.

В мига, когато останаха сами, Теди се извърна към Урсула и тревожно я хвана за ръката, като дишаше тежко и се взираше в лицето ѝ.

— Толкова се притесних, госпожо Вестхайм! — прошепна развълнувано тя. — Вече си мислех, че ще си имаме неприятности с тия хора. Според вас те от Гестапо ли бяха?

Урсула кимна в потвърждение и постави пръст на устните си, за да предупреди момичето, че трябва да пази пълно мълчание.

Обядът мина без произшествия. Урсула и Теди изпиха кафето си и се върнаха в купето. Скоро Максим задряма след сития обяд, приспан от ритмичното люлеене на влака. Теди отново зачете книгата си, а Урсула се унесе в мисли. Никой от останалите пътници не се обърна и с една дума към нея, а и тя не ги заговори. Радваше се, че я бяха оставили на мира, а не я принуждаваха да любезничи.

Макар да бе преживяла силен стрес от поведението на кондуктора и двамата му спътници сутринта, тя бе успяла да се овладее и да запази спокойствие. Умишлено не си позволяваше да се впуска в предположения какво ще се случи, щом стигнеха граничния пункт Аахен, много рано на следващата сутрин, а само си повтаряше, че дотук всичко е минало успешно. Отдаде се на далечни планове за бъдещето, като следваше заръката на Зиги да мисли само за приятни неща.

Към седем часа вечерта същият стюард се появи на вратата и съобщи, че вечерята всеки момент ще бъде сервирана.

Урсула, Максим и Теди отново тръгнаха по коридора, доволни от възможността да се поразтъпчат и да избягат от еднообразието на тясното купе и от студените, подозрителни погледи на останалите пътници.

Когато влязоха във вагон-ресторанта, той вече се изпълваше с хора, но бе останала свободна маса за четирима. Симпатичният келнер, който ги бе обслужил на обяд, ги заведе до нея и любезно обясни, че вероятно ще трябва да приемат още един сътрапезник.

Тримата едва се бяха настанили на местата си, когато на масата им седна жена на средна възраст с прошарена коса и черни дрехи.

— Добър вечер — поздрави тя.

Урсула и Теди ѝ отговориха и насочиха вниманието си към менюто. Преди Урсула да предложи нещо на Максим, той я дръпна за ръкава.

— Да, миличък, какво има?

— Моля те, мамо, искам пилешка супа.

— Не вярвам да имат, момчето ми. — Тя бързо прегледа менюто.
— Но имат супа от леща.

— Пилешката ми е любимата.

— Знам, но след като я няма в менюто, не мога да ти я поръчам.
Вземи супа от леща.

— Добре — кимна Максим.

— И за мен същото, моля — обади се Теди.

— Сигурно ще е вкусна — каза Урсула. — А какво ще искаш за второ, Максим? Има...

— Печено пиле или сом, мамо.

Тя поклати главата.

— Няма в менюто. Има виенски шницел, наденички...

— Но в петък вечер винаги ядем печено пиле или сом. И къде са свещите за Сабат, мамо? Нали трябва да ги благословим — прозвъня

гласчето му.

Урсула пребледня и хвърли бърз, тревожен поглед на жената, седнала до Теди. Тя ги слушаше и наблюдаваше крадешком.

Урсула безпомощно стрелна Теди, която не по-малко стресната от нея, седеше, загубила ума и дума. Двете заговориха едновременно, за да заглушат Максим, който продължи да бърби за свещите.

Най-сетне млъкна, тъй като нито майка му, нито Теди му обръщаха внимание.

— Извинявай, Теди, не те чух — каза Урсула.

— Казах, че избирам наденички за себе си. А за Максим може би телешки колбас, тъй като това е най-леката храна в менюто.

— Добра идея — съгласи се Урсула и пак погледна жената. Тя изучаваше менюто.

— Но аз не искам... — подхвана Максим.

— Виж, момчето ми, открих нещо, което много обичаш. Ябълков щрудел. Ще ти го поръчам за десерт.

На лицето на малкия се появи щастлива усмивка и той закима ентусиазирано.

— Но къде са свещите...

— Стига вече, Максим! — рязко го прекъсна Урсула. Обърна се към него и се приведе, за да го закрие от жената на масата. После му прошепна: — Тихо, миличко. Не искам да говориш за нещата, които правим у дома. За тях не се разправя пред чужди хора. Разбра ли ме?

— Да, мамо. — И той ѝ се усмихна с оная хитра, дяволита усмивчица, която винаги дълбоко я трогваше.

— Браво на послушното ми момче — похвали го тя и също се усмихна.

После се надигна и когато улови погледа на келнера в другия край на вагона, му махна да се приближи. След секунди той бе вече до масата и записваше поръчката им. Поздрави ги за добрия избор и насочи вниманието си към сивокосата жена. Тя го попита каква е гарнитурата на свинското печено и той ѝ отговори, че се сервира със соев сос.

— По-високо, по-високо — викна тя и се приближи към него с ръка до ухото.

Келнерът се надвеси над нея и повтори на висок глас.

За Урсула и Теди вече бе ясно, че жената е глуха като пън. Теди молитвено вдигна очи нагоре и красноречиво погледна Урсула.

Урсула си отдъхна — жената не бе чула думите на Максим. Много германци бяха антисемитски настроени и с промити от нацистите мозъци, тъй че убедено виняха за всички беди единствено евреите. Но сътрапезничката им очевидно бе най-обикновена пътничка, без специални пълномощия. От друга страна, ако узнаеше, че са евреи, можеше да направи скандал, да пожелае да се премести на друга маса и по този начин да привлече вниманието. Но само в случай че имаше предразсъдъци към евреите, а не всички германци бяха така настроени. И все пак, слава богу, че бе глуха. Урсула нямаше апетит, но Максим и Теди трябваше да хапнат, за да се подкрепят, и тя искаше да се нахранят на спокойствие.

Внезапно ѝ хрумна друга мисъл и тя се смръщи на себе си. Ами ако жената изобщо не бе глуха, а само се преструваше? Но защо ѝ бе нужно това? Тя бе една непозната във влака и нямаше представа кои са. Тъй че Урсула побърза да отхвърли тази нова тревога и реши да не изпада в параноя.

Започна да разговаря с Максим и Теди за Париж — една не само приятна, но и напълно безопасна тема.

Урсула поведе Максим по перона, като здраво го стискаше за ръка. В другата носеше куфара.

Зад нея вървеше Теди, понесла своя куфар и този на Максим. В ранния час на утрото бе доста студено и те крачеха бързо след другите пътници към митницата и граничната служба в края на перона. Бяха пристигнали на гара Аахен преди десет минути и кондукторът бе наредил на всички да слязат от влака за проверка с целия багаж. Опашката не беше много голяма и Урсула заключи, че много от пътниците са слезли на различни междинни гари през нощта.

Тя спря и Теди я погледна въпросително.

— Дай ми билета и паспорта си, Теди — каза Урсула, остави куфара на земята и протегна ръка. — По-лесно ще е аз да поема грижа за документите. А ти се грижи за Максим.

— Добре, госпожо Вестхайм — отвърна Теди, остави двата куфара на перона и извади от ръчната чанта паспорта и билета си.

Урсула ги взе. После настойчиво се взря в очите на Теди и само с устни изрече: „Бъди спокойна.“

Теди кимна.

Двете жени и детето тръгнаха отново, а есесовецът от тяхното купе ги задмина почти тичешком. Урсула бе извънредно доволна да му види гърба. Макар да не им бе обърнал никакво внимание, присъствието му я потискаше през цялото пътуване.

Когато влязоха в сградата на митницата и граничната служба, Урсула видя, че вътре има три маси. Зад едната стоеше член на граничната полиция, когото лесно различи по униформата. По-назад, до прозорците стояха неколцина цивилни. Тя не се съмняваше, че са гестаповци.

Зиги ѝ бе казал, че тайната полиция е навсякъде, и присъствието им не бива да я притеснява, тъй че тя пое дълбоко дъх и решително тръгна напред. Лицето ѝ бе спокойно, изражението ѝ равнодушно, но сиво-сините ѝ очи живо следяха всяка подробност наоколо, когато застана на опашката зад една млада двойка. Погледна през рамо към Теди и ѝ отправи окуражителна усмивка.

Когато редът ѝ дойде, Урсула пристъпи до масата, отправи невъзмутим поглед към униформения полицаи, отвори чантата си и извади трите паспорта и билета.

Полицаят ги постави на масата, разглежда ги един-два мига, после вдигна глава и я попита студено:

— Каква е целта на пътуването ви до Франция, госпожо Вестхайм?

— Водя детето си и бавачката му, госпожица Щайн, на почивка.

— Имате билети за връщане до Берлин. Кога възнамерявате да пътувате обратно?

— След няколко седмици. По-точно след четири седмици.

Той не каза нищо, само продължително ги огледа и тримата. Най-накрая попита:

— Изнасяте ли някакви ценности от Германия?

— Не, никакви — с ясен и твърд глас отвърна Урсула. — Нищо не изнасяме.

— Поставете куфарите си на онази маса. Искам да видя какво има в тях — нареди полицаят.

Урсула отвори своя куфар. Той го прерови основно, като опипа страните и дъното му. После провери и останалите два, а накрая поиска ръчните им чанти. Изсипа цялото им съдържание на масата, внимателно го прегледа и едва тогава можаха да ги получат.

Граничният служител провери отново паспортите и най-сетне ги подпечата, върна ги и с рязко кимване им показа, че са свободни.

— Много ви благодаря — промърмори Урсула и взе своя куфар и куфара на Теди. Обърна се към момичето и каза:

— Да вървим. Ти води Максим, аз ще нося багажа.

— Да, госпожо Вестхайм.

Теди хвана Максим за ръка, взе куфара му и двамата последваха Урсула, макар че им беше малко трудно да я догонват. Тя крачеше тъй бързо, че излезе почти тичешком на перона.

Слава богу, слава богу, беше по-лесно, отколкото си представях. Сърцето ѝ пееше. Бяха на свобода. Е, още не съвсем. И все пак не можеше да сдържи щастливата си усмивка.

Когато излезе отвън и се канеше да тръгне към техния вагон, Урсула се озова лице в лице с полковника, който бе седял срещу Максим по пътя от Берлин насам.

Беше заградил пътя ѝ.

Тя бързо се дръпна встрани и се опита да мине покрай него, но той отново се изпречи пред нея. Усмивката замръзна на лицето ѝ. Тя хвърли поглед назад, за да се увери, че Теди и Максим са зад нея.

Следваха я на няколко крачки, но Теди бе стиснала здраво ръката на Максим и очите ѝ мигаха уплашено на пребледнялото лице.

Урсула отново се обърна към офицера и промълви едва чуто:

— Моля ви, трябва да се качим на влака. Минахме през митническа и гранична проверка. Моля ви. Пуснете ме да мина.

Беше ужасена, че този офицер ще им попречи да напуснат Германия.

— Госпожо Вестхайм — каза офицерът.

Урсула се втренчи в него онемяла. Божичко, той знаеше името ѝ! Кой беше? Какво искаше? Тя отвори уста, но от нея не излезе нито звук.

— Не се бойте — много тихо проговори той. — Казвам се Остер. Полковник Остер от Абвера. Приятел съм на Курт.

В първия миг Урсула не разбра какво ѝ казва и само се взираше в него.

— След малко ще пресечем границата с Белгия и час по-късно ще бъдете във Франция — продължи все така тихо той. — Вие сте в безопасност, госпожо Вестхайм. Пожелавам ви успех.

Усмихна ѝ се едва доловимо, после тракна токове, изпъна ръка напред и вече с нормален глас изрече:

— Хайл Хитлер!

— Хайл Хитлер — автоматично отговори Урсула, изведнъж разбрала всичко. Махна ръка на Теди да се приближи и се обърна отново към полковника. За нейно изумление той вече не беше там. Потърси го с очи по перона, но той буквално бе изчезнал.

— Всичко наред ли е, госпожо Вестхайм? — попита Теди и забърза към нея, повлякла Максим.

— Да — отвърна Урсула. — Напълно. А сега да се качим на влака, който ще ни отведе до Лиеж и оттам до Париж.

— Какво искаше този човек, мамо? — попита Максим.

— По-късно ще ти кажа — отговори тя.

Едва когато бяха вече в купето и влакът бавно излизаше от гарата, Урсула си даде сметка за нещо странно. Полковникът на име Остер, който ѝ бе пожелал успех, ѝ бе говорил на английски.

Влакът Берлин — Париж навлезе с грохот в Северната гара на Париж и спря внезапно със стържещ вой.

Урсула погледна часовника си: беше шест и трийсет сутринта. С типична германска точност влакът бе пристигнал навреме. Тя се изправи и установи, че напрежението, сковавало я по време на цялото пътуване, бързо започва да се изпарява.

Максим беше в безопасност. Теди беше в безопасност. Тя самата бе в безопасност. А скоро и цялото семейство щеше да загърби опасностите. До края на месеца всички щяха да се съберат в Париж и ще отидат на курорт. После щяха да отпътуват за Англия и там да започнат нов живот. Бъдещето ѝ се виждаше светло и тя изпитваше щастие и оптимизъм, забравени от години.

С бързи движения свали куфарите от полицата, помогна на Максим и Теди да слязат от влака и подаде на Теди куфарите един по един.

Веднага намериха носач, който подкара багажа им върху скрибуцаща количка и ги изведе от гарата на площадчето, където чакаха таксита.

След минути и тримата се возеха на задната седалка на едно такси по посока на хотел „Плаза-Атене“ на Авеню Монтен.

Париж, мислеше си Урсула. Париж. Не мога да повярвам, че съм тук. Погледна през прозореца, за да се убеди, че действително е така. Дори на бледата светлина на студеното зимно утро, градът грабваше погледа със своята характерна красота — приглушена и нежна, в бледосиви и черни краски.

Максим се облегна на ръката ѝ и се притисна към нея. Тя го погледна. Бедното ми момченце, помисли си, сигурно е много уморено след това пътуване през цялата нощ. Тя самата се чувстваше изтощена и предполагаше, че и с Теди е същото.

Обърна очи към нея и я видя да се прозява крадешком.

— Знам какво ти е — каза, — но скоро ще пристигнем в хотела, ще хапнем нещо леко за закуска и после ще поспим няколко часа.

Нужна ни е почивка след цяло денонощие, прекарано във влака.

— Да — съгласи се Теди и погледна Максим. Видя, че очите му са затворени, и рече тихо и доверително: — Най-тежко беше притеснението, че нещо ще се обърка, нали госпожо Вестхайм?

— Да — кимна Урсула.

Теди додаде все така тихо:

— Полковникът, който ви заговори на гарата, много ме уплаши. За миг си помислих, че ще се случи нещо ужасно, че той по някакъв начин ще ни попречи да напуснем Германия.

— От същото се боях и аз.

— Страх ме беше да заговоря за това във влака — призна Теди, — дори след като пресякохме границата и влязохме в Белгия, но постоянно се питах какво ли искаше той, госпожо Вестхайм. Много странно, че през цялото пътуване не ви проговори нито дума, а чак на гарата в Аахен ви заприказва.

— Ала едва след като минахме през митнически и граничен контрол, Теди, не забравяй това. Може би преди това не е посмял да ми се представи, а и нямаше как да го стори пред есесовеца и оная подозрителна млада жена. Той е приятел на мой приятел и съм сигурна, че е пътувал във влака, за да ни наглежда.

— Виж ти! — изненадана възкликна Теди. — Смятате ли, че би се намесил, ако имахме някакви неприятности?

— Не съм сигурна. Но кой знае всъщност. Каза ми, че името му е Остер и че работел в Абвера.

— Бил е нашият ангел — хранител — заключи Теди.

— И така може да се каже.

Двете жени замълчаха и скоро таксито спря пред хотел „Плаза-Атене“. Урсула плати на шофьора, погрижи се за багажа и заведе Теди и Максим във фойето. Там я поздрави главният портиер, който помнеше Урсула от предишните ѝ посещения, а управителят забърза да я посрещне. Приятелски се разбъбри с нея и я придружи до рецепцията, а после лично ги заведе до стаите им на шестия етаж.

Когато влязоха в асансьора ѝ съобщи, че е запазил обичайния малък апартамент, но че този път към него е присъединена и втора спалня, за да се поберат и тримата. Мисълта, че ще бъде в същия апартамент, зарадва Урсула и по лицето ѝ се появи усмивка.

— Да, да! Всичко е съвсем наред, Зиги! — извика Урсула в слушалката, опитвайки да надвика шумовете по лошата връзка с Берлин. — Пътуването ни беше напълно спокойно.

— Настанихте ли се удобно? — викаше отсреща Зиги.

— Да — отвърна Урсула, която мереше думите си, защото не се знаеше дали телефонът им на Тиргартенщрасе не се подслушва. — Дадох ми стария апартамент — добави, като се надяваше, че с тая информация няма как да му навреди.

Усети задоволството в гласа му, когато ѝ отвърна:

— Радвам се за теб. Познатата обстановка е нещо много съществено. Непременно гледай да си починеш добре и да прекараш приятно ваканцията.

— Да, да. А при теб всичко наред ли е?

— Всичко си е както вчера, когато тръгнахте. Целуни Максим от мен и поздрави Теди.

— Непременно.

— Засега дочуване. След няколко дни пак ще говорим.

— Дочуване, Зиги, да се пазиш.

Урсула бавно остави слушалката и постоя известно време до леглото с ръка върху телефона. Преди тръгването ѝ се бяха разбрали, че всички телефонни разговори ще бъдат кратки и делови, но едва сега установи колко са неудовлетворителни. Искаше да му разкаже за присъствието на полковник Остер във влака като техен ангел хранител, както го бе нарекла Теди, да поговорят и за други неща. Няма значение, помисли си тя, ще му разправя всичко, като се видим.

Урсула бързо прекоси дневната и влезе във втората спалня. Теди бе отворила куфара на Максим върху едно от двете легла, разположени едно до друго с малко нощно шкафче помежду им, и вадеше отвътре дрехите му. Максим беше в банята и бършеше току-що измитите си ръце.

— Говорих с господин Вестхайм, Теди. Той те поздравява.

Теди се усмихна, кимна и подреди върху леглото бельото и пуловерчетата на детето в спретнати купчинки.

Максим изтича към майка си, а тя се наведе, прегърна го силно и го целуна по бузата.

— Това ти го праща татко!

— Той скоро ли ще дойде? — вдигна очички към нея Максим.

— Да, милото ми.

— Гладен съм, мути.

— Веднага ще закусим. Рохки яйца, хляб с масло и конфитюр и горещо какао. Това харесва ли ти?

— Да, мути, много!

— А ти какво би искала, Теди?

— Същото, госпожо Вестхайм, благодаря.

— След като поръчам закуската, няма да е зле да се обадиш на Вили Херцог в Берлин и да му съобщиш, че си в Париж.

— Той трябваше да замине с баща си и сестра си във Франкфурт в четвъртък — обясни Теди. — Ще отсъстват една седмица. По-добре днес или утре да му пиша, та като се върне, да завари писмото.

— Добре, но не забравяй, че останалите ни близки са още в Берлин. Затова внимавай какво пишеш.

— О, много ще внимавам! — възкликна Теди. — Само ще му пиша, че съм тръгнала на гости на леля си. Той веднага ще разбере какво искам да му кажа. Знае, че имам само една леля и че тя живее в Лондон. Ще му стане ясно, че завинаги съм напуснала Германия и че съм в безопасност, госпожо Вестхайм.

— Не се съмнявам в това. Той е много интелигентен младеж.

Урсула поръча закуска по телефона, после хвана Максим за ръка и го заведе в хола.

— С татко ти винаги отсядахме в този апартамент, когато идвахме в Париж, и сега искам да ти покажа нещо — заяви тя и приближи до високия прозорец. Отвори го и излезе на малката тераса, която гледаше към Авеню Монтен и където двамата със Зиги тъй често бяха сядали да закусват. — Ела — повика тя Максим.

Детето излезе на терасата, тя го взе на ръце и когато се обърнаха, видяха пред себе си Сена.

— Погледни Максим, ето там, виждаш ли? Айфеловата кула.

Невероятната постройка се издигаше гордо в небето и проблясваше на ярките утринни лъчи, които струяха от краищата на облаците.

Максим затаи дъх от смайване.

— Но тя е толкова висока, мамо! Никога не съм виждал толкова високо нещо!

— Ако искаш, можем да се изкачим чак до върха.

— Чак до върха! — извика той с възторг и се обърна да я погледне с блеснали тъмни очички.

— Да, и оттам ще видиш цял Париж. Веднъж се качих горе с татко ти. Гледката беше великолепна.

— Кога ще отидем? — с растяща възбуда попита той.

— Утре, Максим, обещавам ти.

После го свали на терасата и лекичко го побутна напред.

— Хайде, влизай вътре. Тук е студено, а не искам да се разболееш.

Урсула седеше до писалището и се взираше в списъка пред себе си. Изглеждаше невъзможно и все пак го бе постигнала. Бе изпълнила цялата си програма.

В Париж бяха вече шест дни и през повечето време тя бе обикаляла от учреждение на учреждение, за да върши деловите си задачи. Разбира се, в неделята, на втория ден след пристигането им, бе посветила времето си изцяло на Максим. Беше ги завела с Теди на върха на Айфеловата кула — изпълни обещанието си, дадено пред него, а после ги разведе да видят други забележителности на Париж. Следобед отидоха на разходка с кола из Булонския лес, а после вечеряха в едно бистро на левия бряг на Сена. Рано в понеделник отиде в английското посолство, където се срещна с господин Стайлс, консулският служител. Той бе приготвил паспортите с трите визи за Англия и с пристигането ѝ в уречения час ѝ ги връчи. Беше приятен човек, който я насърчи да му се обади, ако по време на престоя си в Париж се нуждае от нещо друго.

Същия следобед отиде да купи още кюфари и обясни на Теди, че след като са тръгнали с толкова малко вещи, през седмицата ще обиколят магазините да си купят дрехи.

Във вторник сутринта отиде на предварително уговорена среща с господин Андре Мале, шеф на банката „Мале“, разположена в една пресечка близо до Плас Мадлен. Обсъдиха някои финансови дела, тя изтегли значителна сума от сметката на Вестхайм, за да покрие текущите си разходи. След като се справи с деловите си задължения, последва двудневно пазаруване. Максим и Теди бяха разведжани в бутици и универсални магазини, където Урсула им купи топли и хубави зимни дрехи, както и здрави обувки, да им пазят краката сухи в дъждовното английско време.

Този следобед бе планирала да избере няколко тоалета за себе си. Нямахше намерение, обаче, да посещава ателието на Жан Пату или на други известни парижки моделиери. Образците на висшата мода бяха скъпа прищявка и тя вече не можеше да си ги позволи, но това ни най-малко не я тревожеше. Сега я вълнуваха много по-належащи и по-важни неща, например оцеляването на семейството ѝ.

Телефонът пред нея рязко иззвъня и тя веднага вдигна слушалката. Телефонистката на хотела ѝ съобщи, че я търсят от Берлин и че след миг ще я свърже. Прозвуча гласът на Зиги, който я питаше как е.

— Каква чудесна изненада! — възкликна тя и сърцето ѝ се разтупка от радост, че го чува. — Очаквах да се обадиш утре или в неделя. Аз съм добре, всички сме добре. А ти как си?

— Отлично. В банката също всичко е наред. Нещата вървят както обикновено.

Мигновено и инстинктивно тя разбра, че нещата съвсем не са наред, че се е появило някакво ужасно объркване. Гласът му беше твърде равен и много напрегнат.

— Зиги, какво се е случило?! — викна тя и скочи от стола.

— Мама се разболя. Много е зле. Тя...

Гласът му пропадна някъде сред пукота на линията. Пак лоша връзка.

— Зиги! Зиги! Не те чувам! Какво каза?

— Аз... мама... получи удар... рано... четвъртък... — Гласът му се изгуби, после пак се чу: — Вчера почти цял ден бях с нея... Зигрид... Хеди...

— О, господи! Горката жена! Как се случи това тъкмо с Маргарете?! О, Зиги! Много ми е мъчно! — Тя стисна слушалката. Вълнението ѝ беше толкова силно, че сърцето ѝ се бе качило чак в гърлото. Преглътна с усилие и попита:

— Какво казват лекарите? Какво предвиждат? — И затаи дъх, като изричаше молитви на ум, докато очакваше отговора му.

— ... не са сигурни... не бива да я местим... не може да отиде при детето...

— Зиги, постоянно се губиш. Ти чуваш ли ме?

— Да... чувам.

— Тя ще се оправи ли? — извика Урсула.

— Така предполагахме. Надяваме се. — Гласът му прозвуча ясно и отчетливо, сякаш бе в съседната стая. Най-после линията беше чиста. — Само че още не може да замине на почивка. Разбираш ли ме?

— Да. А другите могат ли?

— ... не искат да...

— Ти! Ти можеш ли да тръгнеш, Зиги?

— Аз... да се надяваме... както беше по план... Вече трябва да свършваме, мила. Аз... — Гласът му бе изцяло заглушен от странични шумове.

— Поздрави майка си от мен! — викна Урсула. — Поздрави всички. Ще чакам пак да ми се обадиш. И още, Зиги...

Линията беше рязко прекъсната от берлинската страна. Урсула стоеше с онемялата слушалка в ръка. Постави я върху вилката и остана втренчена в стената, все още зашеметена от тъй неочакваната лоша новина. Бедната Маргарете. Каква трагедия, да получи удар тъкмо в този момент. Майката на Зиги тъй и не се съвзе след смъртта на мъжа си и напоследък здравето ѝ бе твърде крехко. Как ли щеше да понесе този удар? Урсула много обичаше Маргарете и състрадателното ѝ сърце се свиваше от болка за нея и за Зиги. Съпругът ѝ открай време бе много привързан към майка си...

Внезапно Урсула се вкамени на стола.

В миг осъзна ужасната истина. Докато майка му бе в това състояние и не биваше да се движи, Зиги нямаше да напусне Берлин. Не и Зигмунд Вестхайм, когото тя познаваше. Неговата почтеност, чувството му за отговорност и силната обич към майка му нямаше да му позволят да я изостави, за да избяга на свобода без нея.

Урсула прекоси Шан-з-Елизе в долния му край и пое по Авеню Монтен, като леко трепереше, макар да бе облечена в дебел кремав вълнен костюм и кремава пелерина, а на главата си носеше плътно прилепваща филцова шапка, която изцяло скриваше косата ѝ.

Беше ужасно студен февруарски ден. Духаше леден вятър и тя ускори крачка, жадуваща за топлината на хотела след дългото ходене пеша от банка „Мале“. Когато излизаше, Максим пожела да я придружи, но тя настоя да остане в хотела и сега се радваше, че прояви твърдост и не се поддаде на молбите и умилкването му. Вече и без това имаше малко хрема, а въпреки яркото слънце и синьото небе студът беше невероятен. Последното, от което имаше нужда, бе болно дете на ръцете.

Тормозеше я мисълта, че болест бе връхлетяла семейството им именно в този момент. Маргарете бе все още парализирана от удара, който я бе повалил в средата на януари, а само преди седмица Хеди, най-малката сестра на Зигмунд, бе паднала на външните стълби пред къщата им в Грюнвалд и си бе счупила ключицата. По причина на всички тези здравни проблеми, никой от останалите членове на семейството не бе пристигнал още в Париж и колкото по-дълго ги чакаше Урсула, толкова по-силно се тревожеше и изнервяше. Постоянно си налагаше да проявява търпение, но при създадите се обстоятелства подобна задача ѝ бе много трудна. По характер бе решителна и действена личност и напоследък откри, че за нея няма по-голямо мъчение от чуждото на природата ѝ бездействие и чакане.

Когато наближи хотела, въздъхна и се опита да прогони мрачните мисли, владели съзнанието ѝ почти през целия ден. Урсула чувстваше, че е неин дълг да прояви повече вяра и оптимизъм, да се показва спокойна и весела пред детето и пред Теди. Всъщност Теди нямаше нужда някой да я ободрява. Тревогата ѝ за Вили Херцог бе напълно изчезнала, след като Вили ѝ писа дълго писмо от Палестина, препратено от Лондон чрез леля ѝ Кети.

— Той се е измъкнал! На свобода е! Вече е в Тел Авив! — извика тържествуващо Теди и размаха писмото, а после се забърза към стаята, за да му напише тутакси отговор. Тази щастлива новина зарадва Урсула не по-малко от Теди. Винаги бе приятно да узнае, че още един човек се е изтръгнал от нацистката тирания и е намерил свободата си извън Германия.

Униформеният портиер докосна фуражката си и я поздрави с приятелско кимване, когато наближи входа. Отвори вратата пред нея и тя влезе във фоайето.

Спря се пред рецепцията, където Шарл, главният портиер ѝ отпрати дружеска усмивка.

— Преди малко ви търсеше един господин, госпожо Вестхайм — съобщи Шарл. — Отиде в дневния бар да пие чай. Помоли ме да ви предам, че ще ви чака.

Урсула се смръщи леко при тая изненадваща новина.

— Не каза ли името си?

— Не, госпожо.

Тя благодари на Шарл и като сваляше ръкавиците си в движение, се запъти към дневния бар, за да види кой е тайнственият посетител. Влезе вътре, застана на прага и обходи с поглед малкото помещение.

Той я забеляза, преди да го е зърнала.

Изправи се и тръгна бързо насреща ѝ.

Урсула почти гласно възкликна от изненада и лицето ѝ светна при вида на високия и слаб рус мъж с тъмен делови костюм, който ѝ се усмихваше сърдечно. Скъпият им, верен приятел принц Курт фон Витинген.

— Курт! — Тя тръгна срещу него с протегнати ръце.

Той ги пое в своите.

— Здравей, Урсула — каза ѝ и се наведе да я целуне. — Ела да седнем, мила моя. — Поведе я към масата в ъгъла, пътем поръча на келнера кана китайски чай, защото знаеше, че тя го предпочита, и продължи: — Съжалявам, че не можах да те известя предварително за пристигането си в Париж. Пристигнах рано сутринта от Берлин и още от Северната гара един колега ме поведе на делово съвещание. След обяда последва ново съвещание и нито за момент не можах да остана сам. Нямах как да ти телефонирам.

— О, не се притеснявай, Курт. Какво значение има? Важното е, че те виждам. Радвам се, че се прибрах в хотела. Щях да бъда ужасно разочарована, ако се бяхме разминали.

— Щях да те чакам, скъпа. Нямахте да си тръгна, без да съм те видял.

Тя кимна и му се усмихна.

— Как е Зиги? — попита и потърси тревожно очите му. — Виждал ли си го?

— Да, преди няколко дни. Добре е. Казах му, че по всяка вероятност ще пътувам за Париж, и той изпраца поздрав за теб и Максим. Изрично ме помоли да ти предам, че не бива да се тревожиш. Прави каквото може и се надява, че скоро майка му ще е в състояние да пътува. Тя вече се подобрява и, както изглежда, доста бързо. Искаше непременно да знаеш това.

— Слава Богу! Толкова бях загрижена за тях! Сигурно си представяш колко е изнервящо да седиш в безпомощно очакване. А връзката по телефона е направо кошмарна. Не стига, че се боим да си кажем нещата от страх да не ни подслушват, ами и линията е от лоша по-лоша. Едва се чуваме. И въпреки това само тези разговори ме крепят.

— Същото е и със Зиги. Те му дават кураж и сила.

— Така е и с двама ни, Курт. Прости ми, че съм тъй невъзпитана и още не съм попитала за Арабела и децата. Как са те?

— Много са добре. Арабела те поздравява, а също и Рената и Райнхард. Много ни липсваш.

Прекрасните ѝ искрящи очи се напълниха със сълза.

— О, Курт, и аз много тъгувам за всички вас — проговори тя с дрезгав от вълнение глас.

Той стисна ръката ѝ със съчувствено изражение.

— Знам, знам. На теб сега ти е много трудно, но помни, че си на най-доброто място за момента. Повярвай ми, така е.

— Да — промълви тя и си наля чай от каничката, която келнерът донесе на масата. Замълча, после погледна Курт и сподели с тих глас: — Надявах се поне Зигрид и Томас да пристигнат, но Зигрид вероятно не иска да остави майка си, а Томас несъмнено няма да тръгне без жена си.

— Така е. А в момента Зигрид чувства, че е нужна в Берлин повече от всякога, поради счупената ключица на Хеди.

— Бедната Хеди, на нея открай време все й се случват разни неприятности. Сигурно много я боли. Но доколкото разбрах от Зиги, и тя се поправя.

— Така е.

— Какво е положението с изходните визи за семейството? — още по-тихо попита Урсула.

— Трите получих още в средата на януари, а последните две в края на месеца. Вече са у Зиги.

— Значи всички могат да пътуват?

— Да, веднага щом госпожа Вестхайм бъде достатъчно здрава.

— Е, това ме окуражава — промълви тя с усмивка на облекчение и нежно докосна ръката му. — Благодаря ти за всичко, което направи за нас, Курт. Ти си истински, предан приятел.

— Знаеш, че бих сторил всичко, за да помогна на теб и Зиги.

Урсула се наведе и каза:

— Във влака имаше един човек, полковник Остер... Каза, че е твой приятел...

— Точно така е.

— И ти си уредил той да е във влака. Това не беше съвпадение, нали?

— Не беше, но не съм го уредил аз. Просто помолих връзката си да изпрати някого в твоето купе, за да те наглежда, докато минаваш през граничния и митнически контрол.

— И адмирал Канарис се съгласи?

Курт кимна.

— Адмиралът също беше извънредно добър към нас — каза Урсула. — Той е другият човек, на когото никога няма да успеем да се отблагодарим.

— Вие всъщност вече му се отблагодарихте, и то по един прекрасен начин.

— Как?

— Зиги ми даде солидна сума пари за един фонд, който адмиралът контролира и който използва, за да помага на бедни хора да напуснат Германия... Евреи, католици, политически бежанци. Тъй че вие вече сте дали своето. Адмиралът беше много благодарен.

— Радвам се, че сме могли да бъдем в помощ на едно тъй благородно дело. Трябва да се подкрепят хората, изпаднали в беда, особено онези, които са в по-тежко положение от нас.

Курт ѝ се усмихна, после погледна часовника си. Направи гримаса и тъжно поклати глава.

— За съжаление нямам много време, Урсула. Имам още една служебна среща на другия край на Париж, преди да взема влака за Цюрих.

— О, Курт, та ние се видяхме толкова за кратко... — Тя млъкна и погледна встрани, за да не забележи сълзите, които бликнаха от очите ѝ. Отчаяно копнееше да го задържи; имаше такава нужда от неговото разбиране и дружеска топлина именно в този момент. Той беше играл важна роля в живота ѝ поради приятелството ѝ с Арабела и присъствието му този следобед ѝ донесе неизмерима радост и утеха.

Курт поиска сметката, остави парите на масата и ѝ подаде ръка да се изправи. После взе палтото и куфарчето от съседното кресло и те се запътиха към фоайето.

— Имам още няколко минути на разположение, Урси — каза той. — Може ли да се кача горе да видя Максим?

— Ще бъде чудесно, Курт! — усмихна се радостно тя. — Максим ще бъде много щастлив.

— Чичо Курт! Чичо Курт!

Максим скочи от канапето, където седеше до Теди и слушаше поредната приказка, и се втурна през стаята.

Курт бързо остави куфарчето и палтото си на стола до вратата и разтвори ръце да прегърне момченцето. След като и двамата се разцелуваха сърдечно, Курт рече:

— Ето на, Максим, дошъл съм чак от Берлин да те видя.

— А татко тук ли е? — развълнувано попита Максим и погледна към вратата. — Ти доведе ли татко?

— Не, приятелю — поклати глава Курт, — не го доведох. Но ти нося много поздрави и целувки от него. Поръча ми да ти кажа, че съвсем скоро ще бъде при теб.

При тази новина Максим цял засия от радост.

— Ама скоро ли? Значи татко идва скоро?

— Да, точно така — потвърди Курт и се изправи.

След като поздрави Теди, седна на един стол и настани момченцето на коляното си.

Максим с любопитство се взираше в лицето му.

— Кристиан дойде ли? Ами Диана? Те тук ли са?

— Не са тук, Максим. Останаха при майка си в Берлин.

— Ех, как ми се ще да са тук, та да си поиграя с тях!

— Да, хубаво би било. А сега ми разправи какво правиш в Париж.

Максим, който имаше доста развити говорни умения за възрастта си, подхвана цял рецитал за това как се изкачил с майка си и Теди на самия връх на Айфеловата кула и какво видял оттам и така изреди подробно всички забележителности, които бяха посетили, откакто бяха пристигнали в Париж. Курт го слушаше внимателно, кимаше и се усмихваше със симпатия.

Урсула ги наблюдаваше от прага със светнали от радост очи. Неочакваното посещение на Курт фон Витинген я бе ободрило в много тежък за нея момент. Ала още по-важна бе новината, която донесе от Берлин, за подобреното състояние на свекърва й. Това означаваше, че тя и Зиги скоро ще са в състояние да пътуват. Увереността, че най-късно до две седмици ще ги види, я окуражи и повиши настроението й.

— Как е леля ти? — попита Урсула, когато Теди се върна в хола след редовния седмичен разговор по телефона с леля си Кети Бърнърс в Лондон.

Теди ѝ се усмихна щастливо и се настани срещу нея.

— Леля Кети е много добре и няма търпение да отидем в Лондон, госпожо Вестхайм. Гори от желание да се запознае с вас и Максим. Все ми повтаря колко ви е благодарна за всичко, което сте сторили за мен, и особено, задето сте ме измъкнали от Германия.

— Никога не съм помисляла да те оставя там сама — отвърна Урсула. Помълча и после продължи: — Ти не си ми разказвала много за леля си, освен че е сестра на баща ти и че е вдовица.

— Да, чичо Хари почина преди две години. Леля Кети е на шейсет и една години и има една дъщеря, братовчедка ми Рейчъл, която живее в Брайтън. Рейчъл е омъжена и има момиченце на име Хариет.

— Леля ти от дълго време живее в Лондон, нали?

— Повече от трийсет години. Омъжила се е за чичо Хари през 1904 година, когато е била на двацет и шест, тогава се е заселила в Англия. Вече е англичанка, искам да кажа, английска поданичка.

— Чичо ти англичанин ли беше?

— Да, от немски произход. Чичо Хари ми е разказвал, че родителите му напуснали Берлин около 1860-та година, когато имало голямо преселение на евреи в Англия. Той и двамата му братя се родили в Лондон. Леля Кети много ще ви хареса, госпожо Вестхайм. Тя е прекрасна жена.

— Ако прилича на баща ти, уверена съм, че е прекрасна.

Урсула отиде до спалнята, отвори вратата и влезе вътре. Приблужи на пръсти до леглото, където Максим лежеше сгъшен под завивките, увери се, че е дълбоко заспал и се върна в хола.

Теди бе взела ръкоделието си, докато Урсула бе в другата стая и без да вдига глава, попита:

— Спи непробудно, нали?

— Да — промълви Урсула, седна на креслото, облегна се назад и затвори очи.

Теди я погледна, като се канеше да каже нещо за Максим, но щом видя, че си почива, замълча. В тази поза лицето на Урсула изглеждаше уморено, уязвимо и малко тъжно. Изтощена е, помисли си Теди, изтощена да брой дните от януари насам и да чака семейството ѝ да пристигне. Не е в природата ѝ да бездейства. Но какво ли друго ѝ остава да прави, освен да седи и да чака. Аз поне съм заета с грижите по Максим, с уроците му и с разходките. А горката госпожа Вестхайм е в безизходица. Поне да бяхме в Лондон, можеше да търси дом за нас — апартамент или къща и да го обзавежда, за да се намира на работа, докато пристигнат господин Вестхайм и останалите от семейството. А това ужасно чакане тук я съсипва.

Теди въздъхна приглушено и отново се зае с ръкоделието си, като се замисли за живота, който Урсула водеше в Берлин. Там тя се грижеше за две къщи — домът на Тиргартенщрасе и старата вила, занимаваше се с прислугата, а освен това участваше в най-различни благотворителни комитети, срещаше се с приятели, организираше светските ангажименти. Едва сега си даде сметка, че Урсула за миг не оставаше без работа. А колко различен бе животът ѝ в Париж...

Внезапно Урсула отвори очи и се изправи в креслото.

— Теди?

— Да, госпожо Вестхайм?

— Какво представлява къщата на леля ти в Лондон? Голяма ли е?

— Доста голяма. Дала е под наем приземния етаж и мансардата. Тя самата разполага с два етажа, а зад къщата има прекрасна градина и поляна с алпинеум и ябълково дърво. Живее в Белсайз Парк Гардънс, много приятен квартал близо до Хампстед.

— Добре звучи, Теди... — Урсула млъкна, след това продължи: — Мислиш ли, че леля ти ще приеме теб и Максим за няколко седмици?

Теди вдигна поглед и макар да бе много смаяна от въпроса, кимна.

— Не се съмнявам. Но защо искате да отидем при нея?

— Защото искам да ви изпратя там с Максим. Аз ще дойда към края на месеца.

— О — можа само да каже Теди, а очите ѝ, отправени към Урсула, бяха пълни с въпроси. След миг попита: — Защо и вие не заминете с нас?

— Онзи ден взех решение — подзе Урсула. След секунда добави бавно и много тихо: — Връщам се обратно.

— Обратно? — недоумяващо повтори Теди. — Извинете, не ви разбрах.

— Връщам се обратно в Берлин.

Теди онемя от стъписване. Все пак бързо възвърна гласа си и прошепна развълнувано:

— Но това е невъзможно, госпожо Вестхайм! Невъзможно е!

— Не, Теди, възможно е.

— Ала в Берлин е опасно!

— Може и така да е. Въпреки това ми се налага да се върна. Трябва да помогна на господин Вестхайм. Той има нужда от мен. Инстинктивно го чувствам. Двамата заедно трябва да изведем от страната майка му. И сестрите му също. Това е единственият начин. Все някак ще успеем да го сторим.

Теди бе не само стресната от внезапното съобщение на Урсула, но и много изплашена. Спомените за „кристалната нощ“ бяха все още живи в съзнанието ѝ. А оттогава положението в Третия райх едва ли се бе подобрило. По-скоро се бе влошило. Чудеше се как да предаде собствения си ужас на Урсула, как да ѝ внуши, че не бива да се връща там, но се чувстваше безсилна. Познаваше добре Урсула Вестхайм, знаеше колко упорита може да бъде и колко е трудно да я разубедиш веднъж взела решение.

Урсула се наведе и се взря изпитателно в Теди.

— Доколкото схващам, чудиш се как да ме накараш да се откажа от плана си, но няма да успееш. Помисли сама, вече приближава март, скоро ще дойде пролетта. Не мога да стоя и да чакам шансът да разреши положението. Безумна съм от тревога за близките си, нямам представа какво става там в действителност. Чувала си ме да говоря по телефона с господин Вестхайм. Телефонните разговори са безнадеждни, само ни разстройват повече, тъй като нито той, нито аз смеем да кажем на глас онова, което мислим. В едно обаче съм сигурна — той има нужда от помощ, за да се погрижи за майка си. Сестрите му са прекрасни жени, но, за съжаление, не са особено решителни и едва

ли са от голяма полза при дадените обстоятелства. Но аз мога да помогна. А не се съмнявам, че принц Фон Витинген и съпругата му ще сторят всичко, което е по силите им, за да ни измъкнат от страната със съдействието на адмирал Канарис и на полковник Остер от разузнаването.

Теди не каза нищо и Урсула продължи:

— Има и друго. Вече и двете знаем от френските вестници, че войната между Англия и Германия е неизбежна, а Франция няма друг избор, освен да се включи в нея. Не знаем кога ще е това, ситуацията става все по-напечена. Естествено, за нищо на света не искам семейството ми да остане в Берлин. Трябва да действам сега, докато все още има време.

Урсула се облегна назад и зачака отговора на Теди. Но тъй като момичето мълчеше, тя прибави с още по-настойчив тон:

— От мен имат нужда в Берлин! Не го ли разбираш?

— Да, сигурно сте права — отрони Теди, като отчаяно се стремеше да прогони страховете си.

— Знаех, че ще ме разбереш. Ще ти бъда извънредно благодарна, ако телефонираш на леля си утре сутринта и я попиташ дали може да останете при нея за две седмици. Разбира се, аз самата също ще разговарям с нея.

— Тя ще се помъчи да ви разубеди.

— Не, няма, защото не се каня да ѝ казвам за пътуването си до Германия. Ще ѝ обясня, че имам работа в Швейцария и смятам, че е по-разумно ти и синът ми да заминете за Англия. Тази версия е най-разумна, не мислиш ли, Теди?

— Да, госпожо Вестхайм — едва успя да прошепне Теди.

Урсула скочи на крака, внезапно изпълнена с енергия след дългите дни на летаргия и отчаяние, отиде с бърза стъпка до писалището, отвори най-горното чекмедже и извади два плика. Занесе ги на Теди и продължи все така бързо и делово:

— Ще ти дам тези писма в деня на тръгването ви за Лондон, а междувреме ще останат заключени тук, в бюрото. Първото е адресирано до господин Хенри Роситър от „Роситър Мърчант Банк“ в Лондон. Вече съм говорила с него по телефона и той очаква да му се обадиш веднага щом се настаниш в дома на леля си. Ще отидеш при него и ще му дадеш писмото ми. В общи линии в него се разпореждам

да ти дава пари, когато се нуждаеш от тях. В момента средствата ни, които са тук, в банка „Мале“, се прехвърлят в „Роситър Мърчант Банк“. Уредих тази операция преди няколко дни. Помни, че тези средства са на разположение на теб и Максим до нашето пристигане.

— Не ми трябва пари, госпожо Вестхайм — запротестира Теди.
— Леля ще се грижи за нас, докато сме при нея.

— Сигурно, Теди. Но ще се чувствам по-спокойна да знам, че винаги можеш да изтеглиш пари при спешен случай.

Теди кимна, разбрала, че няма смисъл да спори.

Урсула продължи:

— Второто писмо е до теб. Не бива да го отваряш, обаче, освен в случай че нещо се случи с мен и със съпруга ми. Ако умра, а той ме надживее, ще дадеш писмото на него. Помолех господин Роситър да ни осигури сейф в банката и писмото трябва да се пази там.

— Добре, но нищо няма да се случи с вас или с господин Вестхайм! — обяви Теди с пресилена усмивка, като се опитваше да повярва, че говори истината.

— Трябва да ти спомена и нещо друго — каза Урсула. — Когато напуснахме Германия, пренесох в подплатата на дрехите си някои скъпоценности. Главно диаманти и сапфири. Откакто сме в Париж, те се пазят в сейф в банката „Мале“. Утре ще бъдат изпратени в „Роситър Мърчант Банк“ в Лондон. Бижутата също трябва да бъдат поставени заедно с писмото в сейфа и преди да тръгнете, ще ти дам пълния им списък.

Теди кимна в знак на разбиране.

— И още нещо, Теди. Знам, че си интелигентно момиче и говориш английски добре, но господин Стайлс от английското посолство тук, в Париж, е уредил един човек от Британското външно министерство да ви чака, когато преминавате през граничния контрол в Англия. За всеки случай, ако имаш нужда от помощ при уреждане на формалностите.

— Благодаря ви — каза Теди и погледна внимателно Урсула. — Сигурно не сте казали на господин Стайл, че се връщате в Германия?

— Естествено, че не.

— Ако му бяхте съобщили, той също щеше да възрази и да се опита да ви спре! — с присъщата си откритост възкликна Теди.

Урсула замълча, тъй като добре знаеше, че това е вярно.

След миг тя се премести до Теди на канапето.

Стисна ръката ѝ и тихо промълви:

— Помъчи се да не се тревожиш, Теди, всичко ще бъде наред. Знаем какво ти е, мила.

Четири дни след този разговор всичко бе уредено за пътуването на Теди и Максим до Англия.

Леля Кети Бърнърс веднага се бе съгласила да останат при нея до пристигането на Урсула и Зигмунд в Лондон.

— Ще ви посрещна на гара Виктория — каза тя на Теди и го повтори на Урсула, преди да се впусне да ѝ описва колко е щастлива и развълнувана, че пристигат и как няма търпение да ги види и приеме в дома си.

В продължение на няколко седмици съзнанието на Урсула бе непрестанно заето с въпроса как да постъпи, че да е най-добре за всички. Оказа се в плен на почти неразрешима дилема. Обичаше еднакво силно детето и съпруга си, но тук не ставаше дума да избира между двамата, а да предприеме най-уместните мерки. Мерки, които биха гарантирали събирането на трима им.

Зиги очевидно не можеше да мръдне от Берлин, но по каква причина, освен здравето на майка си, тя нямаше представа. Нямаше начин да узнае, освен ако Курт фон Витинген не минеше отново през Париж по работа и не ѝ донесеше новини. Но при посещението си преди близо месец той ѝ бе казал, че не е много вероятно това да стане.

По едно време ѝ бе хрумнала мисълта да телефонира на Арабела или Рената, но бързо се отказа. Телефоните им сигурно отдавна се подслушваха, а тя не желаше да създава усложнения за двете си най-близки приятелки. Дори и да им се обадеше, не бе сигурна ще могат ли да обяснят положението. Във всеки случай едва ли щяха да кажат нещо повече от самия Зиги, защото и те се бояха да говорят.

И тъй, най-сетне стигна до решението да се върне в Берлин. Целта ѝ бе да помогне на Зиги да измъкне семейството по най-бързия начин. Нито за миг не се съмняваше, че тя и той заедно ще съумеят да го постигнат. Бяха отличен екип, и то от деца.

Зиги вече разполагаше с петте изходни визи от адмирал Канарис и пристигнеше ли веднъж в Берлин, тя буквално щеше да принуди

Зигрид и мъжа ѝ Томас Майер да тръгнат веднага. Всичко бе обмислила предварително и планът ѝ беше добър. Майерови щяха да кажат на прислугата, че отиват в Хамбург по работа, както често им се случваше, и щяха да вземат Хеди със себе си, все едно за компания на Зигрид. Щом стигнеха в Хамбург, веднага щяха да се качат на параход за Англия, дори и товарен, ако нямаше друга възможност.

Междувременно тя и Зиги щяха да заведат майка му в Швейцария по здравословни причини, това не можеше да се оспори. Намерението ѝ бе да пътуват с кола през Франкфурт и Щутгарт, а оттам през Манхайм и Констанц. Щяха да преспиват и да почиват по пътя, за да не се уморява Маргарете от пътуването. Щяха да прекосят немско-швейцарската граница близо до Констанц и така щяха да се озоват в близост до Цюрих, където, ако се наложеше, приятелите им банкери щяха да помогнат.

Урсула бе напълно убедена, че приятелят им адмирал Канарис ще прояви готовност да им помогне за последен път и ще ги улесни в преминаването на границата.

Мисълта, че Максим тъй или иначе щеше да е в абсолютна безопасност, ѝ носеше огромно утешение. Имаше пълно доверие в Теодора Щайн. Момичето бе почтено и с чувство за отговорност, а Максим обичаше като свое дете и нямаше да допусне да му се случи нищо лошо. Колкото до Англия, това бе идеалното място за сина ѝ — демократична и цивилизована страна, където справедливостта и честността бяха общоприети житейски норми, страна, където към евреите се отнасяха по-великодушно, отколкото навсякъде другаде.

Нещо повече, беше се уверила, че Кети Бърнърс е солидна и добродетелна жена. Няколкото телефонни разговора, които бе провела с нея през последните дни, я бяха убедили, че тя е също тъй достойна за възхищение като покойния си брат, доктор Йохан Щайн. Урсула вярваше, че Теди и Максим ще намерят добри грижи при тази жена, която изглеждаше олицетворение на самата доброта.

И все пак сутринта, когато трябваше да заминат, Урсула почувства как тежест притиска сърцето ѝ. Тежестта се превърна в болка и гърлото ѝ се стегна, когато закопчаваше сакото на Максим, приготвяйки го за пътуването. Беше толкова малък, само на четири и половина, в някои отношения все още бебче.

В един миг едва не се разколеба в плановете си, разбрала, че ще ѝ бъде безкрайно трудно да се отдели от него дори за миг, а какво остава за няколко седмици. Но след това си напомни, че дългът я зове в Берлин, и овладя чувствата си.

— Ела да поседнем на канапето, милото ми, искам да си поговорим — каза му тя с нежна усмивка.

— За какво? — обърна той към нея ясните си кафяви очички, които винаги разтапяха сърцето ѝ.

— За пътуването до Англия — отвърна тя, когато се настаниха един до друг на канапето. С крайчеца на окото си виждаше Теди да говори по телефона в съседната стая. Разпореждаше на носачите да им помогнат за багажа.

Урсула се покашля и продължи:

— Теди сама ще те заведе в Лондон, Максим. Ще бъдеш с нея и с леля Кети. Аз не мога да дойда днес, но ще пристигна много скоро.

Малкото личице мигом се сгърчи от тревога. Очите му се разшириха и той викна с негодувание:

— Как така, мути? Защо няма да дойдеш с нас? Искам да дойдеш!

— Тихо, моето момче. Няма защо да се разстройваш. — Тя хвана ръката му и я стисна здраво. — Аз трябва да се върна в Берлин, за да помогна на татко. Ще доведем баба ти в Англия. Помниш ли, казах ти, че е болна и че татко не може сам да се погрижи за нея. Тя е стара жена и има нужда от много внимание.

— Не искам да отивам без теб! — заплака Максим. Горната му устничка затрепери, той се хвърли в обятията ѝ и избухна в сълзи.

Урсула го притисна към себе си и взе да го гали по косата. За нея също бе трудно да се раздели с него, макар за толкова кратко време. Дълги години го бяха чакали да се роди и тя го обичаше до полуда. Беше част от нея... нейната душа, нейното сърце.

Сълзите задавиха и нея и тя не можа да проговори дълго, само седеше и люлееше с обич малкия си син.

Накрая успя да се овладее и продума:

— След не повече от десет дни отново ще бъдем заедно, милото ми... аз, ти и татко..., също както бяхме в Берлин.

Детето се откъсна от нея, погледна я в очите, после протегна пухкавата си ръчичка и я погали по бузата.

— Обещавах ли, мути? — попита с все още разплакано гласче.

— Да, обещавам ти. — Урсула извади носна кърпичка от джоба на жакета си и изтри мокрите му бузки. — Ето, така е по-добре, сърчице мое. Няма да плачеш повече. Не ще сме разделени за дълго, а и ти си имаш добричката Теди да се грижи за теб, докато мен ме няма.

Максим кимна и ѝ отвърна с усмивка.

— И като дойдеш, ще доведеш татко и бабчето с теб, нали, мамо?

— Разбира се... Точно затова се връщам, за да ги доведа.

Той я погледна замислено, после наклони глава на една страна и промълви:

— Нали няма да ме изгубиш, мути?

Тя се стресна от въпроса му, но видяла как тревогата отново се връща на лицето му, побърза да отговори:

— Какво говориш, момчето ми? Как бих могла да те изгубя?

— Теди ми чете една приказка веднъж... за момче на име Ханс... Неговата майка го изгуби... и вече не може да го намери. Не искам да бъде изгубено момче! Не ме изгубвай! Моля ти се!

— Никога, миличък! Никога, никога! Ти си ми толкова скъп! Безкрайно много те обичам! — И тя отново го прегърна и го притисна с все сила до себе си.

Внезапното почукване на вратата накара Урсула да го пусне и да се изправи. Теди възкликна:

— Това трябва да са носачите! — И забърза да им отвори.

— Максим, заведи ги в спалнята, моля те, и им покажи кои куфари да вземат — предложи Урсула, за да разсее детето и в същото време да поговори с Теди насаме.

— Ей сега ще им покажа! — извика Максим, скочи от канапето и изтича към носачите.

Двете жени го гледаха как изтича в спалнята, после се обърнаха една срещу друга.

С много тих глас Урсула промълви:

— Няма да тръгна за Берлин, докато не бъде сигурна, че сте пристигнали. Ще чакам тук, в хотела, да ми се обадите.

— Ще ви телефонирам веднага, щом бъдем у леля Кети.

— Помниш всичко, което ти поръчах, нали, Теди?

— Всичко до най-малката подробност. В чантата ми са двете писма, списъкът на бижутата и парите, които ми дадохте.

— Имам голяма вяра в теб и способностите ти, Теди. Ако нещо се обърка... — Гърлото на Урсула се стегна и тя отмести поглед в страни, неспособна да продължи. Но си наложи да се успокои и добави със същия тих глас: — Ако не успеем да се доберем до Англия, ти ще се погрижиш за Максим, нали? Толкова дълго, колкото се наложи.

— Знаете, че ще го сторя. — Теди стисна ръката ѝ окуражително. — Но няма да се наложи. Вие сама ще си поемете грижите за него. Скоро ще бъдете при нас. Всичко ще стане, както е по плана ви.

— Да се надяваме. — Урсула пристъпи до момичето и сърдечно го прегърна. — Пази себе си и Максим.

— Всичко ще бъде наред, госпожо Вестхайм. Нямаме причини да се тревожите за него.

— Знам. А сега май е време да тръгваме за Северната гара. Макар че ще ми бъде мъчно и за двама ви, радвам се, че ви качвам на влака, откъдето ще се прехвърлите на ферибота за Англия. — Отправи към Теди смела усмивка и каза: — Там и двамата ще бъдете в безопасност:

**ЧАСТ ТРЕТА
ТЕОДОРА
ЛОНДОН
1944**

*Зло няма да ти се случи, и язва
няма да се приближи до твоето
жилище,
защото ще заповяда на
Ангелите Си за тебе,
да те опазват във всички свои
пътища.*

Псалм 90

Беше чудесна лятна привечер в последния августовски ден.

Слънцето се бе скрило и сетните му проблясващи лъчи заливаха небето над хоризонта с багри, преливащи от наситено алено до бледовиолетово. Теодора седеше и се любуваше в захлас на красивия залез. В миг небето вече бе тъмносиньо и бързо се изпълни с облаци; неусетно се спусна здрач, който потопа в перленосиви сенки поляната, старото ябълково дърво, ароматните розови храсти и алпинеума, отрупан с красиви малки цветя.

От настланата с каменни плочи тераса, където бе седнала, Теодора гледаше очарована градината пред себе си, която бе сякаш омагьосана. Не помръдваше нито тревичка, нито листенце, нито се чуваше някакъв шум, все едно цялата бе покрита с купол, пълен с прозрачна и неподвижна вода.

Теди облегна глава на платнената облегалка на шезлонга, изпълнена с наслада от покоя, който постепенно навлизаше и в душата ѝ и разпръскваше ведрина.

Бе имала толкова натоварен ден, че бе безкрайно благодарна на този кратък отдых преди приготвянето на вечерята. Максим и съученикът му Алан Трентън, който им гостуваше за няколко дни, бяха започнали да ѝ създават работа от ранна сутрин. След като цяла сутрин бяха обикаляли околността с „изследователска“ цел и се бяха возили с лодка в езерцето Уайтстоун, те се прибраха изгладнели за обед.

Приготвила им бе наденички, пържени картофи и печен фасул, най-любимите им ястия за момента, плюс един рядък лукс — две пресни яйца, които бакалинът Сам Джайлс ѝ беше дал предишния ден. Бе се редила търпеливо половин час пред бакалницата заедно с други жени, за да купи продукти за събота и неделя. Продавачът ѝ ги пъкна крадешком в кошницата с думите:

— Никому нито дума. Имам само девет яйца в магазина, а на опашката са над двајсет жени.

Теди отнесе скъпоценната придобивка вкъщи, благодарна, че от години е сред предпочитаните клиенти на Сам Джайлс. Напоследък бе

трудно с продуктите, особено с пресните яйца, захарта, месото и вносните плодове. Кой знае откога не бяха виждали портокали, банани или грейпфрути, а и останалите провизии се взимаха с купони. Появата на яйцата се равняваше едва ли не на пир и Теди с огромно удоволствие наблюдаваше как лицата на момчетата светнаха от радост.

А следобед леля Кети им бе поднесла друга приятна изненада: завела ги бе на дневна прожекция в кварталното кино, за да гледат Клод Рейнс във филма „Фантомът от операта“. И четиримата го харесаха много. Беше достатъчно страшен, та да развълнува десетгодишните момчета, и по пътя за вкъщи те правеха страшни физиономии на леля Кети и на Теди, имитирайки Клод Рейнс в потайностите на Парижката опера.

Десетгодишен вече, мислеше си тя. Колко бързо бе отлетяло времето, откакто двамата с Максим пристигнаха в Англия преди пет години. Мъчно ѝ беше само, че семейство Вестхайм все още не се бяха присъединили към тях. Непрестанно мислеше за тях и се питаше къде ли се намират и как ли са. Всяка вечер, преди да си легне се молеше за благополучното им избавление. Понякога ѝ бе трудно да повярва, че Максим е вече на десет години, но бе точно така, а и той бе пораснал не само на години. Според Теди това се дължеше отчасти на обстоятелството, че живееше в пансион с други момчета от неговата възраст. Бе станал доста независим през последната година. Но това беше за добро. Макар да представляваше центъра на живота ѝ, тя не искаше той да се държи за полата ѝ и вечно да разчита на нея. Съвсем целенасочено го бе насърчавала да стъпи самостоятелно на краката си и за нейно удовлетворение, той го бе постигнал.

В училието Максим бе блестящ. На осем години с лекота издържа приемните изпити в „Колет Корт“ и получи такива високи оценки, че дори леля Кети беше възхитена. Теди много се гордееше, че момчето не среща никаква трудност при изпитите, защото изискванията на именитото старо училище бяха много високи, а и защото тя сама го бе подготвила.

След пристигането им в Англия през март 1939 година по препоръка на леля Кети го бе пратила в кварталната забавачка в Белсайз Парк. Бе започнал да посещава занятията от септември, малко след петия си рожден ден на 12 юни, и смайващо бързо се бе приспособил към английския начин на живот, тъй странен за нея

самата. Досега не ѝ бе създавал никакви проблеми нито в детската градина, нито в „Колет Корт“.

Тя го бе обучавала на английски през първите пет месеца след настаняването му у леля Кети, преди още да тръгне на забавачка и Максим бе показал отлична склонност към езици. Сега той говореше безупречен английски, а в момента усъвършенстваше и френския.

Макар да бе едва петгодишен, когато тръгна на забавачка, Теди скоро установи, че програмата е твърде елементарна за способностите му, защото той бе изключително умно момче. Тогава тя започна да го обучава през почивните дни, като му преподаваше английска история, география и математика. Още тогава математиката му стана любимия предмет — имаше невероятно чувство към цифрите. А сега, в „Колет Корт“, учителят му твърдеше, че е математически гений, и по този начин доказваше онова, в което Теди отдавна бе убедена.

Острият и настойчив писък на сирената за въздушна тревога мигом прогони покоя над градината. Той прекъсна размишленията на Теди за Максим и я върна към мисълта за войната, която и без това рядко я напускаше.

Чу тропот зад гърба си и като се обърна, видя, че леля ѝ, Максим и Алан забързано излизат през френските прозорци, които водеха от задната гостна в градината.

— Пак идват майските брѳмбари, Теди! — викна Максим, като нарече с прякора бомбите, които германците систематично пращаха над Англия от бази отвѳд Ламанша. Докато ѝ казваше това, помагаше на леля Кети да слезе по каменните стълби.

— Не се съмнявам, че са те — отвърна Теди и им замах енергично. — Хайде по-бързо, вие, тримата! Да бягаме към скривалището. Не се бавете, моля ви!

— Ето ни, идваме, мила — успокои я леля Кети.

Теди дотича първа до противобомбеното укритие в дъното на градината, на чийто ламаринен покрив бяха струпани толкова чували с пясък и прѳст, че приличаше на окоп от предните линии.

Тя слезе бързо по трите стъпала и отвори вратата, грабна фенерчето, което държаша пред самия праг, светна и отиде до масата в средата на помещението. На нея бяха поставени три големи бели свещи в буркани от конфитюр и две керосинови лампи. Запали ги, когато влязоха леля Кети и момчетата.

Кети здраво затвори вратата зад себе си и отиде да седне на обичайното си място, като сподави една въздишка. Петте години война, бомбардировките, рисковете и страхът, всевъзможните лишения и тревоги плюс всекидневният престой в укритието я бяха изтощили.

Противобомбеното укритие беше прилично по размери и имаше достатъчно място за четирима им. Джок Филипс, местният командир на гражданската отбрана, го бе построил за леля Кети с двама от своите помощници. Това бе станало през 1939-та година, скоро след като британското правителство, доведено извън търпение от безмилостното нападение на Хитлер над Полша, също както и френското бе обявило война на Германия.

Тримата мъже се бяха справили чудесно с монтажа на скривалището, чиито отделни секции пристигнаха в готов вид. То бе във форма на тунел и частично разположено в изкоп в земята. Стените и извитият таван бяха от гофрирани метални листове. Отгоре бе насипана пръст и за допълнителна защита бе покрито с пясък. До едната стена имаше два нара един над друг, а край другата — походно легло; двете кресла и износеният ориенталски килим създаваха известен уют. В ъгъла имаше и малка печка, с която се топлеха през студените дни.

До третата стена беше бюфетът с толкова важните провизии. Леля Кети и Теди го бяха натъпкали с всевъзможни консервирани храни, както и с бутилки вода, в случай че улучат водопровода и възникне недостиг на вода. Върху бюфета бяха наредени прибори, съдове, тенджери и тигани, примус и термос, а в шкафчето имаше аптечка и противогазови маски, в случай че немците все пак решат да използват отровен газ. В друго подобно шкафче държаха сапун, паста за зъби и тоалетни принадлежности, както и няколко хавлиени кърпи, термофори, одеяла, дебели пуловери, шалове, шапки и ръкавици.

Двете жени се бяха постарали да заредят скривалището с всичко жизнено необходимо, тъй като ако къщата бъдеше улучена от бомба, то щеше за известно време да бъде единственото им жилище. Максим заведе Алан до походното легло и му каза:

— Седни тук, Хлапе. Имам нова картинна мозайка и можем да я опитаме, ако искаш.

— Давай я тук, Херцог — възкликна Алан и се тръшна на походното легло. — Каква е картината този път?

— Хубава е — отвърна Максим, докато вадеше картинната мозайка от шкафчето. — Изобразява Свети Георги, при това никак няма вид на лесна.

— Естествено, че за теб не е лесна — ухили се дяволито Алан. — Хайде, отвори я и да започваме да я редим.

— Ти я отвори — каза Максим и му я подаде. — А аз ще извадя подноса, за да я редим на него.

Когато подносът бе изваден, момчетата сведоха глави над мозайката и скоро бяха толкова погълнати от нея, че напълно забравиха леля Кети и Теди, та дори и бомбеното нападение отвън.

Теди, седнала на стол срещу леля Кети, ѝ прошепна:

— Дано не седим пак цяла нощ.

— С тия бомби човек никога не може да е сигурен — промърмори леля Кети. — Тайното оръжие на Хитлер се оказа направо сатанинско, не мислиш ли, Теодора?

— Да, така е... Толкова много хора бяха убити през последните няколко месеца само в Лондон и околностите му. Сърцето ми се свива, като си помисля. Вкаменявам се от ужас, лельо Кети.

Кети потрепери и мълчаливо кимна. С мрачно лице извади от шкафчето торбичката с плетиво и изруга полугласно побъркания австриец, както наричаше Хитлер, а ведно с него и всички нацисти. Извади от торбичката пуловера, който плетеше за Максим, и след секунди куките бавно заподскачаха в ръцете ѝ.

За шейсет и шестте си години Кети Щайн Бърнърс беше забележително хубава и младолика жена. Може би това се дължеше на спокойния и оholen живот, който бе водила в Англия, обгърната като в пашкул от нежните грижи и обич на покойния си съпруг. Макар косата ѝ да беше съвсем бяла, лицето ѝ бе свежо и розово, почти без бръчки. Нито то издаваше възрастта ѝ, нито стройната ѝ фигура и енергичната ѝ жизненост. Имаше топли кафяви очи, добра душа и весел нрав. Единствената ѝ мъка в живота бе, че обичният ѝ Хари бе починал съвсем без време от сърдечен удар. Хари Бърнърс, единственият мъж, когото някога беше обичала, ѝ остави добро състояние; двамата му братя, негови съдружници в бизнеса за готово облекло, който той бе основал, продължаваха да ѝ плащат пълна заплата, както и дял от

печалбата. Това щеше да продължи до смъртта ѝ. След това дъщеря ѝ Рейчъл щеше да получава нейния дял, докато братята Бърнърс останеха в бизнеса.

Кети внезапно престана да плете, вдигна глава и се послуша напрегнато.

Същото сториха Теди и момчетата.

Силният ревящ шум се приближаваше, докато стана оглушителен и ги разтревожи, защото се чуваше точно над главите им. Знаеха, че е летяща бомба и по лицата им се изписа страх. Ревът на двигателя достигна кресчендо, после замря и за една-две секунди се възцари мъртвешка тишина, последвана от трясък и разтърсваща експлозия.

— О, Божичко! Къщата! — в паника изпищя Кети с разширени очи. — Удариха ни! Право върху къщата падна!

— Не, лельо Кети — възрази Максим. — Експлозията щеше да е десет пъти по-силна, ако майският бръмбар беше паднал над нашата къща. Мисля, че беше през няколко улици.

— Максим е прав, госпожо Бърнърс — подкрепи го Хлапето, както винаги на едно мнение с приятеля си. — Но където и да е паднала, бомбата е изровила цял кратер.

— Горките хорица, бедничките — промълви Кети и печално поклати глава. — Всяка вечер все същото... Смърт и разрушения. И скръб за толкова много хора.

Тя се замисли за дъщеря си Рейчъл и за мъничката си внучка Хариет, които бяха в Брайтън. Взе да се моли горещо на бога и те да са невредими в своето противобомбено скривалище. Помоли се и за зет си Джералд, сега някъде в Италия с генерал Алегзандър и английската армия. Запази ги, мили Боже, изрече с надежда в притихналото си от тревога сърце. Запази семейството ми, запази и всичките си храбри войници, където и да се намират.

— Летящата бомба е с размера на спитфайър — отбеляза Максим и гласът му стресна Кети. — Това е безпилотен самолет, лельо Кети, при това много голям. Затова вдига толкова силен шум при разбиването си.

Хлапето кимна, а бледосините му очи и луничаво лице бяха много сериозни.

— Въпреки това татко се надява, че ще ги бием — загрижено рече той. — Нашите изстребители и противосамолетни оръдия вече свалиха много от летящите бомби, а сега покрай Ламанша строят нови противобомбени площадки.

Това беше изречено с такъв авторитет, че Кети го погледна изненадана.

— Какви неща знаят тия деца! — възкликна тя с неподправен ужас. — Какво им дойде до главите само... бомби, изстребители, оръдия, смърт. Не мога да го понеса. Копнея тая кошмарна война да свърши, та дечицата да забравят всичко за самолети, танкове и оръдия, а отново да се върнат към детските си игри.

— Много добре те разбирам, лельо — кимна Теди.

— Татко казва, че войната скоро ще свърши — обяви Хлапето. — Обещава другото лято да празнуваме победата.

— Да се надяваме, че татко ти е прав, Алан — пророни Теди. После се изправи и приближи до бюфета със запасите. — Какво ще кажеш за чаша чай, лельо Кети? Ще ти отпусне нервите.

— Нервите ми са наред, Теодора. Но от друга страна чаят ще ми дойде добре. Знаеш, че рядко отказвам да си пийна.

— Аз също ще се присъединя — каза Теди и запали примуса. После отвори една от бутилките и наля вода в чайника. — А вие, момчета, искате ли нещо за пиене? — попита, докато заливаше с вряла вода чаените листенца, отмерени съвсем точно в голямата кафява кана, в която според настойчивите твърдения на леля Кети, ставал най-хубавият чай на света.

— Да, моля — отвърна Максим и погледна приятеля си. — Ами ти, Хлапе? Искаш ли настойка от глухарче и детелина?

— Вкуснотия! — прихна Хлапето, но припомнил си, че трябва да покаже добри обноски, бързо добави: — Да, ако обичаш, Теди.

— Добре — кимна тя. — Но само по една чаша. Не ми се ще да се наливате с тая бутилирана сода.

Теди отпиваше от чая и се опитваше да не обръща внимание на бомбеното нападение, което продължаваше отвън. Трудно ѝ бе да го забрави при непрестанните експлозии, гърмежите на противосамолетни оръдия, писъка на линейките и звъntenето на камбаните на пожарните коли — една какофония от шумове, която проникваше през металните стени на укрытието и съсипваше нервите.

Боеше се да си представи бъркотията по улиците, да си мисли за ранените и убитите или за онези, които бяха загубили близки хора или домовете си. Всяка нощ бе едно и също — навсякъде смърт и нещастия, причинявани от тая безсмислена война.

На тях поне скривалището им бе свършило добра работа. Бе ги спасявало още откакто Англия влезе във войната, после през дългите и страшни месеци на 1940-та година, когато страната бе останала самичка след падането на Франция. Лондон и по-големите градове бяха осеяни с руини от хилядите бомби, хвърлени над тях, много от жителите им бяха ранени или убити. Всички бяха претърпели ужасни дни и нощи, когато над главите си чуваха тътена на бомбардировачите на Луфтвафе и не знаеха дали не е ударил часът им.

Но момчетата от Кралските военновъздушни сили, всички до един герои, или по думите на журналистите „най-великата въздушна флота, събрана в рамките на една нация“, бяха откъснали Луфтвафе. Лятото бе преминало в есен, дойде зима и в началото на 1941-ва година британците все още се държаха, а после продължиха да се държат още три години.

Какво щастие имаха те, че не бяха понесли дори драскотина. Ето че и сега скривалището им отново ги бе опазило, този път от смъртоносните летящи бомби, които бяха започнали да падат като несекващ порой през юни и не преставаха да ги тормозят.

Теди неспирно се молеше тримата с Максим и леля Кети да доживеят края на тая война. Опасността за тях и изобщо за цяла Англия още не бе преминала. От друга страна тя бе склонна да се съгласи с предсказаното от бащата на Хлапето, че до идното лято

съюзниците ще победят. Крахът на Третия райх, за който някога си мислеше, че е невъзможен, сега изглеждаше неизбежен. Много неща се бяха случили напоследък, които възродиха надеждите им.

Преди два месеца, на шести юни, голяма армада кораби бе отплавала от Англия към Франция и британските и американски части бяха щурмували нормандския бряг. Успехът на съюзниците бе изключителен. А точно преди една седмица, миналия петък по обед, на двайтсет и пети август, Свободната френска армия, водена от генерал Жак Льоκληрк и подкрепяна от американски пехотни части, се бе изляла като поток през мостовете на Сена. В града бяха влезли френски танкове, пехотинци бяха завзели улиците и само след часове генерал Льоκληрк бе освободил Париж от немска окупация и господство. По-късно същата вечер бе пленен командващият немски генерал и накрая се предадоха и последните немски части. Тогава генералът предаде града обратно на французите.

На следващата сутрин генерал Шарл де Гол бе марширувал по Шан-з-Елизе от Триумфалната арка до Плас дьо ла Конкорд, начело на тържествен парад сред ликуващите френски граждани.

Тя, леля Кети, Максим и Хлапето бяха гледали паметни кадри в кинопрегледа във вторник вечер от освобождението на Париж, което бе много обсъждано и от английската преса.

Теди постоянно се осведомяваше за хода на войната, като всеки ден четеше „Дейли Експрес“ и други вестници; двете с леля Кети редовно слушаха бюлетините по радиото и най-вече обръщанията на Уинстън Чърчил към нацията. Теди се прекланяше пред Уини, както англичаните го наричаха с обич още откакто бе станал премиер през май 1940-та година. Десети май, помнеше тази дата много добре, защото предишния ден бе навършила двайтсет и една години.

За Теди Чърчил беше пример за чест и доблест, въплъщение на всички най-ценни качества на британската нация — стоицизъм, целеустременост и справедливост. Той бе вдъхновение не само за нея и за всички обикновени хора в Англия, но и за онези, които се сражаваха по фронтовете. Чърчил даваше на всеки боец частица от огромния си кураж, вдъхваше му от своята сила на волята, за да продължи да се бори.

Отчасти съумяваше да стори това благодарение на бляскавите си ораторски способности и впечатляващите си речи, които неизбежно

дълбоко вълнуваха Теди. Думите му я омагьосваха и отекваха многократно в съзнанието ѝ. Много от онова, което бе казал по различни поводи, тя знаеше наизуст и често черпеше сила от словата му, когато положението изглеждаше безизходно или когато я налегнеше отчаяние.

Спомените я отнесоха към първата негова реч, която бе слушала — през лятото на 1940-та година, точно след Дюнкерк. Тогава беше казал: „Ще се бием по бреговата линия, ще се бием по предмостията, ще се бием в полето и в планината, ще се бием и на улицата; ние никога няма да се предадем.“ И докато седеше, залепена до радиото, усети как смелостта му прониква и у нея самата.

През същия този юни, малко преди падането на Франция, когато целият свят очакваше да разбере какво ще предприеме Англия, Уинстън Чърчил бе дал обет, че Англия ще продължи да се бие и сама. А на своите сънародници бе заявил с великолепия си звучен глас: „Нека изпълним своя дълг и да се държим така, че и хиляда години още да се държи Британската Империя, хората да продължават да говорят, че това е бил най-славният ѝ час.“

И тя, макар да бе немска еврейка бежанка, бе плакала, докато го слушаше. Бяха докоснати най-съкровените ѝ чувства и тя се изпълни с преклонение и обич към този човек, който бе пример за мъжество и за сънародниците си, и за целия свят. Бе се окуражила след тази реч, защото разбра, че водени от човек като Чърчил, англичаните няма как да не спечелят войната. Колкото и време да им отнемаше, накрая те неизбежно щяха да успеят, защото той бе решен да ги изведе до победа.

И ето че през това лято на 1944-та година те вече побеждаваха.

Скоро всичко ще свърши, мислеше Теди. Бойните действия ще бъдат прекратени и ние отново ще заживеем нормален живот..., а може би ще успеем да си върнем и изгубеното в миналото...

Прозвуча сигналът за отменяне на въздушната тревога и тя стресната скочи на крака. Същото стори и леля Кети, прибра плетивото в торбичката и я захвърли на стола.

Ала момчетата не вдигаха глави от своята картинна мозайка и дори не погледнаха Теди, когато се втурна към вратата. Тя я отвори, надникна навън и се обърна.

— Слава богу, лелю Кети! Опасността премина. Вече можем да се връщаме в къщата. Хайде, момчета, идвайте.

— Можем ли да си вземем и мозайката, Теди? — попита Максим.

Тя кимна и излезе в градината. Вдигна поглед към небето, откъдето доскоро бяха падали смъртоносните бомби. Мастиленосиньо и подобно на кадифе, то бе особено красиво тази вечер, осеяно с ярки звезди и озарено от лъчите на прожектори, които все още го кръстосваха в търсене на вражески обекти. Тук-там по него пробягваха и червените отблясъци от пожарите, които бомбите бяха причинили в различни райони на Лондон.

Смърт и болка, скръб, отчаяние и разруха, каза си Теди, в това се превърна всекидневието ни. Усети как огромна тежест я притиска при мисълта какво им остава да изживеят, преди в този объркан и съсипан свят да настъпи мирът.

С бърза крачка тръгна по градинската пътека. В ароматния допреди малко августовски въздух се носеше лютив мирис на дим, на изгоряло дърво и на нажежен метал. Въпреки че вечерта бе топла, тя неволно потрепери, когато си представи разрушенията само през няколко улици от дома им. Шумът от линейки и пожарни коли потвърди опасенията ѝ, че загубите във всяко отношение са значителни. Знаеше, че Червеният кръст и болничните отделения за бърза помощ цяла нощ ще са на крак.

Тя се изкачи по външните стълби и отвори вратата на задната гостна. Спря на прага на тъмната стая. При воя на сирената за бомбена опасност леля Кети бе излязла бързо и не бе изключила радиото в кухнята. Сега в коридора звучеше познатият глас на армейската любимка — Вера Лин бе станала известна от радиопрограмата „Искрено Ваша“.

Теди опря глава на рамката на вратата и се заслуша в песента — една от най-обичаните и популярните през годините на войната. „Додето има селски път в полето, додето и една къщурка има, ще бъдеш жива, Англия, любима.“

В гърлото на Теди се появи буца, докато слушаше песента. Защото най-сетне осъзна една безспорна истина: тя не искаше да живее никъде другаде, освен в Англия.

Помисли си за Вили Херцог и сърцето ѝ замря. Той копнееше да замине за Америка по-отчаяно от всякога. Така поне личеше от писмата му напоследък. Може би имаше начин да го убеди да размисли, да го уговори да се установи тук, в Лондон. Във всеки случай трябваше да опита. Порази я мисълта, че го изразява пред себе си в повелително наклонение, но с внезапно прозрение за истинските си чувства откри колко много вече означава тази страна за нея. Тук се чувстваше сигурна и спокойна, беше напълно възприела английските нрави, както и Максим, впрочем. Знаеше, че това се дължи отчасти на Урсула Вестхайм, която им бе внушила обич към Англия, като не спираше да говори за нея и да я възхвалява, докато бяха в Париж през 1939-та година. А Теди сама се бе уверила, че всички тези хвалебствия отговарят на истината. Не можеше да се отмине и влиянието на леля Кети, която след четирийсет години живот тук бе станала истинска лондончанка.

Теди откровено признаваше пред себе си, че англофилството е нейният начин да отрече нацистка Германия, да отхвърли родната си страна, заради това, че тя самата я бе отблъснала със своя антисемитизъм. Що се отнася до Максим, той искаше да е като съучениците си. Теди добре съзнаваше колко е болезнено за децата да се открояват от другарчетата си и да бъдат сочени като „различни“.

Чу стъпките на леля си по каменните стъпала и като прекоси гостната, забърза по коридора към кухнята. След като провери дали тъмните завеси покриват плътно прозорците, светна лампата, отхвърли тягостните мисли за Вили Херцог и се залови да приготвя вечерята.

На Кети и Теди им бе станало навик след вечеря да седат в задната гостна с по чаша чай и да си бърбят, преди да легнат. И тази вечер не направиха изключение.

След като Максим и Хлапето се качиха в стаите си, двете жени измиха съдовете и Кети отиде в гостната да чака племенницата си, която винаги приготвяше чая.

— Вечерта е много топла — рече Теди, когато влезе след няколко минути със сребърен поднос в ръце. Остави го на малка старинна масичка пред камината и попита: — Да изгася ли лампите и да отворя френския прозорец?

— Защо не, Теодора, нека глътнем малко свеж въздух.

След като подаде на Кети чашата с чай, Теодора загаси осветлението, дръпна тежките тъмни завеси и отвори стъклената врата към градината.

Високо над тъмните облаци грееше пълна луна, която посребряваше ябълковото дърво, розовите храсти и алпинеума — голяма гордост и наслада за Кети. Лек ветрец шумеше в листата на старото дърво и разнасяше уханието на късните летни рози в приятния нощен въздух.

Двете жени седяха мълчаливо, загледани към градината, от която лъхаше покой и красота в необичайно тихата лунна нощ. Отново изживяха усещането, че войната е някъде много далеч, и въздушното нападение отпреди няколко часа им се струваше нереално. Отпиваха от чая, без да говорят, потънали в мислите си.

Първа проговори Кети.

— Напоследък децата станаха много осведомени за неща, които според мен им е твърде рано да знаят.

— Така е — съгласи се Теди. — Боя се, че е виновно времето, в което живеем.

— Точно така. С тия непрекъснати информации по радиото, кинопрегледите и вестниците не виждам как нещо може да се скрие от тях, за съжаление — добави Кети.

Теди помълча, все още в плен на своите мисли, после внезапно изрече развълнувано:

— Откъде да взема мъдрост, за да го отгледам и възпитам правилно, лельо Кети?

Кети остави рязко чашата си в чинийката, стресната от тези думи, които ѝ прозвучаха твърде необичайно.

— Какво те кара да се питаш подобни неща, Теодора?

— Няма как да не се питам, когато си помисля за Максим. Толкова е умен и схватлив. Няма защо да те уверявам, че е изключително момче, защото ти го знаеш сама. Но задавала ли си си някога въпроса доколко той самият го осъзнава? — Без да дочака отговор, тя продължи: — Учителите му в „Колет Корт“ постоянно го хвалят, че е отличен в учението, че е извънредно интелигентен. Доскоро си мислех, че може би го надценявам поради силната си привързаност към него, но се уверих, че не е така. Максим е просто невероятен, лельо Кети, понякога ми се струва, че знае повече и от

мен. Почти във всяко отношение... Коя съм аз, че да го възпитавам...?
— Тя замлъкна и загледа леля си, изпълнена с тъга и объркване.

Кети се изправи, затвори стъклената врата и внимателно дръпна завесите. После седна до Теди и я загледа изпитателно с присвити очи.

— За първи път те чувам да говориш така, мила Теди. Сякаш си загубила надежда, че Вестхаймови сами ще го отглеждат и възпитават. Да не би да имаш лоши новини от Германия? Криеш ли нещо от мен?

Теди поклати глава, но въпреки това гласът ѝ прозвуча тревожно, когато каза:

— Нямам никакви новини, нито добри, нито лоши. Ако бях узнала нещо, първо на теб щях да съобщя. Ала дори да не са били арестувани и отведени в някой от онези ужасни лагери, дори да са останали в Берлин, възможно ли е още да са живи? Берлин беше изравнен със земята от английските и американските бомбардировачи.

— Бомбардировките в Лондон са не по-малко безмилостни, а ние все още сме живи. Не бива да се отчайваш. Дори да са били отведени в лагер, напълно е възможно да са оцелели.

Кети млъкна, пое дълбоко дъх и рече убедено.

— Аз не губя надежда за тях! Аз се опитвам да вярвам, че са добре, лельо Кети. Честна дума. Трябва да вярвам заради детето. Но толкова отдавна нямаме никаква вест... Години вече. Арабела фон Витинген, приятелката на Урсула, също не се е обаждала кой знае откога. Няма как да не ме гризе съмнението, че знае нещо... нещо, което не иска да ни съобщи.

— Глупости, Теодора! Принцесата е истинска аристократка и никога не би се побояла да изпълни дълга си, дори ако този дълг означава да съобщи лоша вест! — възкликна Кети. — Дълбоко в сърцето си вярвам, че Урсула и Зигмунд Вестхайм са живи. И ти трябва да го вярваш, мила.

Оптимистичното отношение на леля ѝ се отрази добре на Теди и тя се поободри.

— Да, сигурно си права, лельо Кети. Глупаво е да гледам така мрачно на нещата, съзнавам го. Освен това Урсула Вестхайм е невероятно умна и находчива жена. Ако някой може да оцелее при трудни обстоятелства, това е тя. Съгласна съм с теб, вероятно с господин Вестхайм са живи. Както и останалите от семейството. Тя се е погрижила за всички.

— Бабата на Максим сигурно е починала, мир на праха ѝ — отрони леля Кети.

— Да, тя беше с крехко здраве, а и ударът преди пет години я парализира... — Теди не намери сили да продължи.

Кети се облегна в креслото и отпи от чая. Отново настана мълчание. Кети наблюдаваше племенницата си. Чудесно момиче, мислеше тя, изпълнено с честност и благородство. А и силно по дух. Лоялността и добротата на Теди не знаеха граници. Но като че привързаността ѝ към това момче беше прекалена. Тя подготвяше трагедия за себе си, като го приемаше като свое собствено дете. Но той не беше неин, един ден родителите му щяха да дойдат и да си го вземат и какво щеше да стане с нея? Без съмнение, сърцето ѝ щеше да бъде разбито. Това, от което се нуждаеше, бе да се омъжи. Това щеше да смекчи болката, когато Вестхаймови приберяха Максим, а те несъмнено щяха да го сторят след края на войната. Да, разрешението беше бракът. Бракът и свои собствени деца, които да обича.

Кети се покашля и предпазливо подзе:

— Като стана дума за новини, нямаш ли вести от Вили Херцог? Отдавна не си споменавала за него.

Теди погледна леля си и леко сви рамене.

— Онзи ден получих писмо, то се знае отворено от английската цензура заради чуждестранния щемпел. Но не е имало защо да си правят труда. Почти нищо съществено не ми е писал, пък и писмото е доста кратко. — Тя въздъхна леко. — Така и не ми стана ясно защо реши да напусне Палестина и замине за Шанхай. Да, разбирам, той е интернационален град, но какво може да означава това за Вили? — Поклати глава в недоумение и сама отговори на въпроса си. — Няма какво да търси там. Преместването му според мен е напълно безсмислено.

— И аз съм на същото мнение, Теди. Не виждам защо му трябваше да отива в този далечен Китай.

— Америка също е далеч — промърмори Теди.

— Какво искаш да кажеш, мила?

— Нали знаеш, че Вили иска да живее в Америка, когато войната свърши?

— Да, ти ми каза. Но аз мислех, че и ти имаш желание да заминеш с него.

— Имах, когато бяхме в Берлин заедно. Ала тази вечер си дадох ясна сметка, че не желая да напускам Лондон. Искам да прекарам живота си тук. Англичаните ми харесват, а ти си единствената ми роднина на света. Освен това на Максим му е добре в Англия. Обича „Колет Корт“ и няма търпение да постъпи в училището „Сейнт Пол“, когато стане на тринайсет години, а после в Оксфордския университет. Тъй че и без това не бих могла да замина за Америка с Вили заради Максим. — Помълча и попита: — Така е, нали?

Кети я гледаше, силно разтревожена от думите ѝ. После изрече бавно:

— Когато Вестхаймови пристигнат, ти можеш да правиш каквото желаеш, Теди, тъй като те сами ще отглеждат детето си.

— Да, знам, лелю Кети, но не ме разбирай погрешно... Ако, не дай боже, нещо се е случило с тях, аз нося отговорност за него, докато порасне. Обещала съм пред госпожа Вестхайм. Но дори да пристигнат, аз все пак предпочитам да живея в Англия. Ще ми се да съм близо до Максим, да го посещавам в училище, изобщо да го виждам от време на време. Не смяташ ли, че това е съвсем естествено?

— Може би — промърмори Кети. После заяви: — Прощавай, че ти го казвам, но няма как да не си помисля, че Максим като че означава за теб повече от Вили Херцог.

Теди отвори уста да каже нещо, но размисли и млъкна.

— Не обичаш ли Вили? — настоя леля Кети.

— Не знам — отговори след кратко мълчание Теди и казаното бе самата истина. — Дори не съм сигурна искам ли да се омъжа за него.

— Ти си ми говорила много хубави неща за него, Теди. Но ако правилно си спомням, никога не си споменавала думата „любов“. Никога не си казвала, че го обичаш.

— Всъщност никога не съм била напълно сигурна в това. Тогава, в Берлин, бях много млада и си мислех, че няма да намеря по-добър човек от Вили. Предполагам затова се съгласих да се омъжа за него...

Кети остана мълчалива, но умът ѝ бързо работеше. Сватовница, ето какво ми е нужно! Но пък какво ли може да свърши една сватовница, когато всички добри еврейски младежи са на война и се бият? Няма значение. Ще ида да поговоря с Ребека Коен. И със Сара Ливайн. Още утре. И двете имат прекрасни синове. Сестрите им също имат добри момчета. Ще намеря жених за чудо и приказ за моята

Теодора, сирачето на брат ми. Тя ще се омъжи за английски евреин. Това ѝ е нужно на нея.

— Нещо не е в ред ли, лелю Кети?

— А, не, защо питаш? — И леля Кети отпрати на Теодора най-милата си усмивка.

— Защото изглеждаш загрижена?

— Просто се бях замислила, Теодора. Мислех си за... за дългите години, през които не сте се виждали с Вили Херцог. А ти се промени през тези пет години, Теодора. Промени те животът тук, войната, отговорността за Максим. Вече си зряла жена. Сега си на двайсет и пет години, а не на деветнайсет. Вили също се е променил, няма начин, след всички нови преживявания в Палестина и Шанхай. Та вие двамата ще бъдете като непознати, когато се срещнете отново.

— Да — почти прошепна Теди. — Мислила съм за това.

— Ще се съгласиш ли да отидем да обядваме в „Лайънс Корнър“? — попита Максим, отправил поглед към Теди.

— Да, защо не — кимна тя. — И то можем да го сторим още сега, преди да сме тръгнали да ти търсим шлифер. Както казва леля Кети, стомахът ми се обажда. Твоят?

— И моят също.

Теди и Максим стояха пред щанда за юношеско облекло в магазина за конфекция „Селфридж“ и търпеливо чакаха младата продавачка да провери дали има трета риза с размера на Максим. Скоро момичето се върна и поклати глава.

— Съжалявам, госпожо, но тези са последните две с размера на вашето момче. Бихте ли искали да видите пуловерите?

— Не, благодаря ви. Ще вземем двете ризи.

Момичето направи сметката и я подаде на Теди заедно с рестото и двете книжки, откъдето беше откъснала използваните купони.

После се усмихна на Максим и подхвърли:

— Ваканцията май все не стига, нали? Сега отново на училище, а? Голяма досада.

— На мен пък училището ми харесва — отвърна Максим.

Момичето го погледна недоверчиво и многозначително повдигна вежди. След това леко усмихната се отдалечи, за да обслужи друга клиентка и малкия ѝ син.

Теди смигна заговорнически на Максим, метна ръка през рамото му и бързо го поведе покрай щандовете за детска конфекция, през голямото фоайе навън, към Оксфорд стрийт.

Двамата тръгнаха към Марбъл Арч, където се намираше „Лайънс Корнър Хаус“. Не разговаряха, тъй като вървяха доста бързо и изпреварваха останалите минавачи. Беше събота сутрин в началото на септември. Небето, съвсем чисто, яркосиньо, сякаш трептеше от бледата слънчева светлина. Беше мек, спокоен ден, необичайно топъл за сезона, ден, в който е най-добре да седиш в градината, а не да бродиш по оживените градски улици.

Теди би предпочела двамата да са у дома и, седнали под сянката на голямата ябълка, да пийват нещо разхладително и да четат. Ала тази обиколка по магазините не можеше да се отлага повече — само след няколко дни Максим отново тръгваше на училище и имаше нужда от нови ризи и шлифер. Растеше толкова бързо, като че ли с дни. Беше висок за момче на десет години, а ръцете и краката му се източваха все повече — или поне на нея ѝ се струваше така.

Неочаквано Максим каза раздражено:

— Онова момиче явно не ми повярва, че в училище ми харесва.

Теди го погледна крадешком.

— Нали знаеш, на повечето наистина не им харесва. Не са като теб. — Тя започна да се смее, но смехът внезапно застина на устните ѝ. Теди рязко спря и погледна нагоре. Максим, а и всички други хора по двата тротоара на Оксфорд стрийт, също загледаха небето.

Това тънко бръмчене беше твърде познато на лондончани. Идваше от летяща бомба — въздушно устройство без пилот, която се носеше през синьото небе право към тях с равномерен шум, сравнително ниско над сградите. Сирената за въздушна тревога вече виеше и всички звуци се смесваха с обичайния шум на уличното движение.

Теди и Максим останаха за миг неподвижни, вцепенени, втренчили погледи в ясения небесен свод. Бомбата летеше толкова ниско, че свастиката, нарисувана на кръглия ѝ корем, се виждаше съвсем отчетливо.

Хората започнаха да пицят и да бягат в различни посоки, търсейки някакво прикритие.

Теди сграбчи ръката на Максим, изкрещя „Хайде, бързо!“ и го повлече към средата на булеварда, по-далеч от витрините на магазините. Бомбата вече хвърляше огромна сянка върху тълпите. Изведнъж моторът спря — и всички знаеха, че веднага след това ще започне да пада. Без да се замисля, Теди бутна Максим на земята и се хвърли върху него, като го покри с тялото си.

Хората наоколо също легнаха, с надеждата, че така ще се защитят от бомбата. Някакъв автобус с вой закова спирачки, пътниците с шофьора и кондуктора изскочиха навън и се втурнаха да търсят укритие или налягаха по земята, за да избягнат, доколкото могат, опасността.

Едно такси зави и спря до Теди и Максим. Шофьорът изскочи, просна се до Теди и викна:

— Майчице мила! Това е от онези дяволски бръмчащи бомби. И е точно над нас, проклетията!

После обгърна главата си с ръце и им извика:

— Хайде, малките, направете като мен. Покрий и себе си, и момчето! Пази се от стъклата. Най-много поразии стават от счупените витрини на магазините. Хвърчащите стъкла могат да те накълцат целия.

— Зная — извика в отговор Теди и покри с ръце главата си.

— Освен за мен внимавай и за себе си — се чу приглушеният глас на Максим.

— Аз съм добре, Максим, не се притеснявай — отвърна му тя, но думите ѝ потънаха в оглушителния гръм от приземяването и експлозията на бомбата.

Пръв вдигна глава и се огледа шофьорът. Чевръсто се изправи, изтупа панталоните си и се обърна към Теди:

— Е, малките, късметлии сме. Можеше да падне точно върху нас. Проклетията май се стовари някъде зад хотел „Къмбърланд“. По-надолу, откъм Еджуеър Роуд. Горките хора, дето са били там.

Теди го гледаше безмълвно. Единственото, което ѝ се искаше, беше краката ѝ да спрат да треперят. За миг усети, че няма сила да се изправи.

Изведнъж се чу бръмченето на нова летяща бомба, която, както първата, се носеше право към тях. Всички погледнаха нагоре и започнаха отново да крещат.

Шофьорът подаде ръка на Теди, изправи я, след нея и Максим със залитане стъпи на краката си.

— Ама тия проклети шваби са ненаситни! — каза мъжът. — Хващай момчето и тичай към метрото, малката. Това нападение няма да свърши скоро, слушай какво ти казвам.

И без да се обърне дори да погледне таксито си, той хукна към Марбъл Арч. Теди сграбчи плика с ризите, стисна ръката на Максим и двамата затичаха колкото можеха по-бързо по петите на шофьора, към спирката на метрото при Марбъл Арч.

Когато Теди и Максим се втурнаха надолу по първите стъпала, той беше вече изчезнал сред тълпата, която се стичате надолу.

Платформата беше претъпкана с хора, главно жени и деца, които бяха излезли да пазаруват в съботната сутрин. Мъжете бяха малко. Всъщност повечето англичани бяха на фронта — в армията, флота или въздушните сили.

Останали почти без дъх, Теди и Максим спряха чак долу. За късмет успяха да си намерят свободно местенце встрани до стълбите и седнаха там, като се допряха плътно един до друг, за да освободят място за още хора.

Разтреперани от изпитанието, през което току-що бяха минали, те не проговориха дълго време, като постепенно се опитваха да се успокоят, да се овладеят след уплахата.

— Не се бой, Максим, тук сме в безопасност — каза тя най-накрая.

— Когато съм с теб, Теди, никога не се боя от нищо — отвърна ѝ Максим и извади кърпичка от джоба си. Наплюнчи я и започна да търка коляното си.

— Да не си се ударил, когато те бутнах на земята? — възкликна Теди, като се наведе към него.

Максим поклати глава и ѝ се усмихна:

— Само драскотина, нищо повече. Дори не го чувствам, честна дума.

Тя се намръщи, наведе се към коляното му и внимателно го разгледа. После вдигна глава и се озърна към тълпата.

— Не изглежда нещо сериозно... но все пак добре е да му се сложи йод... Обикновено по време на бомбардировка винаги има сестри от Червения кръст, които помагат на пострадалите. Но сега не виждам. А ти? Той поклати отрицателно глава.

— Както и да е, аз изобщо не съм ранен. Не прави от нищо нещо, Теди. Като стигнем в „Лайънс Корнър Хаус“, ще си измия коляното в тоалетната. Нали няма да се откажем от обяда там?

— Ако бомбардировката продължава така, ще стигнем, когато е време за чай — измърмори тя.

Максим замълча. Облегна се на стъпалата, протегна крака и остана така замислен, загледан във върховете на обувките си. След малко се обърна към нея и каза тихо:

— Благодаря ти, че ме покри с тялото си.

— Винаги ще те пазя, Максим. Поне докато съм жива. Ти си мое момче. Страшно те обичам.

— И аз те обичам, Теди.

После и двамата замълчаха. Само след малко пръстите му се плъзнаха между нейните и той се притисна до нея, като облегна глава на голата ѝ ръка. Останаха така, без да говорят, както винаги спокойни, че са заедно, с ясната увереност, че каквото и да се случи, всеки от тях може да разчита на другия.

Изведнъж, съвсем неочаквано, в метрото запя непознат женски глас:

*На Довър белите скали
ще зазвънят от птичи весел глас.
Любов и смях ще има пак, нали,
щом утре дойде мир за нас.*

Жената продължаваше да пее и много хора започнаха да ѝ пригласят, и гласовете им се сливаха с нейния. Станцията закънтя от чудния звук — песента на хиляди хора, между тях Теди и Максим, които пееха с цялата си душа:

*Овчарят своите овци
на паша пак ще изведе,
градината ще разцъфти,
щастливо ти ще спиш, дете.
На Довър белите скали...*

Когато песента свърши, жената се изправи и извика:

— Няма да позволим на швабите да ни смажат, нали?

— Не! — изрева в отговор тълпата.

— Тогава нека пеем!

— Какво ще кажете за „Дръж всички грижи в старата си чанта“?

— попита високо една стара дама.

— А, малките, това не е за тази война! — чу се гласът на техния шофьор на такси, който ненадейно се изправи съвсем близо до Теди и Максим и весело им се усмихна.

— Хайде да изкараме „Пред очите ми ще светне заедно със светлините на Лондон“ — извика някой.

Раздаде се одобрителен възглас, жената със сопраното веднага поде песента, а след нея — и всички останали. Когато свършиха, тя започна друга песен, после още и още, и така цял час.

Теди и Максим пееха с удоволствие. Не бяха забравили за бомбардировката навън, само се опитваха да не позволяват мисълта за ужаса да ги обсеби. Двамата се чувстваха добре сред тези така сърдечни и дружелюбни лондончани, с които споделяха обща участ, с които ги свързваха и смелостта, и упорството, и възторженото желание да се противопоставят на врага.

Песента беше прекъсната от един отговорник на противовъздушната отбрана, който си проправи път по претъпканите с хора стъпала и радостно наду свирката. Всички млъкнаха и десетки очи се впериха напрегнато в него.

— Опасността е отминала — съобщи той. — Можете да си тръгвате, всичко е наред. Но ви моля да излизате навън спокойно, без паника. Нека поне тук долу да няма нещастни случаи. Горе е достатъчно тежко.

Максим скочи на крака и помогна на Теди да се изправи.

— Ще ям грах с препечен хляб — каза ѝ той, докато двамата бавно се изкачваха нагоре по стълбите, притиснати отвсякъде. — А ти какво ще си поръчаш?

— Вероятно същото. Напоследък изборът не е особено богат, нали, миличък? — подхвърли тя и изведнъж усети, че е гладна. „Трябва да оцелеем, каза си Теди. Всичко се свежда до това. Трябва да съм сигурна, че ще оцелеем, докато Хитлер не бъде победен и светът отново не стане свободен.“

Максим сложи двете си нови ризи най-отгоре в куфара, затвори го, завъртя ключето и го отнесе от леглото до вратата.

После се върна към скрина до прозореца и за миг се загледа в снимките върху него. Правеше го винаги, преди да замине за училище. През последните две години това се беше превърнало в нещо като малък ритуал.

Снимките бяха три, доста големи, поставени в сребърни рамки и старателно подредени върху скрина в полукръг. Една от тях задържа вниманието му и той напрегнато се загледа в нея. Беше любимата му снимка, защото всеки път, щом си спомнеше деня, в който я бяха направили, го обземаше щастие и тъгата му изчезваше в миг.

На нея бяха четиримата души, които обичаше повече от всички на света. И той беше там — снимката бе направена в деня, когато стана на четири години, през 1938-ма, направена в градината на вилата им във Ванзее недалеч от Берлин, близо до езерата, на които беше наречена цялата местност.

Направи я леля Хеди. Максим помнеше как тя тогава подреди семейството — накара ги да седнат на тревата под липите до по-малкото езеро — Клайнер Ванзее.

Той седеше между мама и татко. Баба му беше до баща му, а Теди от другата страна, до майка му; всички се усмихваха и лицата им сякаш грееха под слънчевата светлина, която се процеждаше през гъстите клони на дърветата. От снимката струеше щастие — всъщност целият онзи ден беше необикновено щастлив, поне такъв се беше запечатал в паметта му.

Когато затвореше очи, както направи и сега, той можеше да си спомни целия следобед, да извика в мислите си всеки детайл, всеки нюанс така живо, така кристално ясно, сякаш отново го преживяваше...

Днес навършваше точно четири години.

Стоеше в огромната градина и закриваше с ръка очите си от яркото слънце. Денят беше приказен. По синьото небе се рееха пухкави бели облаци, а надолу, в края на леко наклонената зелена ливада, езерото блестеше като огледало и големите бели платна на тяхната лодка се издуваха от порива на вятъра.

Носът му изведнъж трепна. До него долетя лек полъх с аромат на люляк, примесен с ухание на рози, а от езерото се носеше и някаква друга, по-остра миризма. Той затича през ливадата към масата под липите. Беше постлана с бяла покривка, с прибори за осем души и красивия сервиз от костен порцелан на майка му. До нея, на друга маса, имаше цяла купчина красиво накичени с панделки кутии и пакети, в които Максим със сигурност знаеше, че са скрити прекрасни играчки и книжки с картинки.

Чу гласа на майка си и внезапно видя, че двамата с баща му са застанали до него и му се усмихват. Докато го прегръщаха, той с крайчеца на окоето си видя как през ливадата към тях се приближават леля Зигрид и чичо Томас. Зад чичо Томас вървеше техният шофьор — Хайнц, който носеше нещо страшно голямо, увито в кафява хартия. Хайнц внимателно постави огромния пакет пред него, леля Зигрид извика „Това е за теб, скъпи!“ и започна да му помага да го разопаковат. Пред очите му се показва най-красивото люлеещо се конче, което някога беше виждал — със златна грива и трептящи ноздри и полирано седло, украсено със сребърни звънчета.

Татко го сложи върху кончето и го залюля; Максим въодушевено се залюля, а леля Хеди го снима много пъти, докато накрая татко му каза „достатъчно“ и го свали. След това всички останали му връчиха и своите подаръци в красивите кутии, а леля Хеди каза, че нека да направи семейна снимка, отведе ги под липите, накара ги да седнат на тревата и защрака с апарата си.

На терасата ненадейно се появи Валтер, който тръгна по стъпалата и по ливадата към тях с големия сребърен поднос за чай в ръце; след него вървеше цяла процесия — Марта, Герда и Ана — трите камериерки от къщата им в града, и дори госпожа Мюлер, готвачката. Подносителите, които носеха четирите жени, бяха отрупани със сандвичи, красиви сладки, марципанени прасенца и истинска шварцвалдска черешова торта с богат шоколадов крем, разбит с череша — специален подарък от госпожа Мюлер за рождения му ден.

Баба му го хвана за ръка и го поведе към масата. „Ти ще седнеш на почетното място, съкровище“, каза тя. Всички заедно пиха специален празничен чай, бъбриха, смяха се и бяха много щастливи.

Когато приключиха с чая, Валтер отново се появи и донесе торта с четири свещички. Всички пяха специалната песен за рожден ден, Максим също, на което възрастните много се веселиха. Когато песента свърши, той започна да духа, докато не загаси всичките свещички, после бързо си каза наум едно желание, точно както го беше посъветвала майка му, а след това всички отново започнаха да го прегръщат, да го целуват и това беше най-хубавият, най-щастливият ден в целия му живот...

След миг Максим отвори очи и отново се взря в снимката от четвъртия си рожден ден — последният, който беше прекарал заедно с родителите си. Те бяха възнамерявали да пристигнат при него и Теди в Лондон за петгодишнината му, но така и не успяха да дойдат, защото бабчето се беше разболяла и не можеше да пътува. После започна войната и те останаха в Берлин като в капан. Вече беше отпразнувал шест рождени дни без тях и дори само като се сетеше за това, сърцето му се свиваше.

Мислеше за тях всеки ден, питаше се къде ли са сега, какво ли правят, непрестанно се тревожеше за тях. Знаеше какво става с евреите в Германия, Теди му каза, когато стана на седем години. „Достатъчно голям си, за да знаеш“, каза тя и му обясни, че всъщност това е била причината баща му да настоява те първи да напуснат Германия. Ала Максим беше сигурен, че родителите му са живи и здрави. Винаги се беше чувствал част от тях и затова вярваше, че непременно ще усети, ако с тях се случи нещо лошо, че сърцето му само ще отгатне, ако ги загуби. Така че той твърдо вярваше, също както Теди и леля Кети, че и двамата са още живи.

Обичаше Теди страшно много и знаеше, че тя също го обича. Когато беше съвсем малък и мама не можеше да дойде при него, той плачеше много. Тогава Теди го люлееше на ръце, успокояваше го и с нея той се чувстваше в безопасност. Не знаеше какво ли би правил без нея, тя беше най-важният човек в живота му след мама и татко. Когато майка му и баща му накрая все пак пристигнат, всички заедно ще

живеят тук в Лондон, в голяма къща, може би в Риджънтс Парк или Хампстед. Предполагаше, че леля Хеди също ще живее при тях, но не знаеше дали и баба ще успее да дойде, всъщност не знаеше дали тя е още жива. Тя беше много, много стара още преди шест години, когато се разболя, и сега може би е вече на небето при дядо Вестхайм. Тя щеше да му липсва.

Максим загледа и другите снимки.

Едната беше от 1935 година и на нея се виждаха родителите му. Теди наричаше тази фотография „портрет“, защото и двамата бяха във вечерно облекло — майка му с бяла копринена рокля, с малка шапчица и блестяща диамантена огърлица, а баща му с бяла папийонка и фрак.

На третата снимка бяха мама, Теди и той застанали пред хотел „Плаза-Атене“ в Париж, беше ги снимал главният камериер, който винаги се държеше с тях много мило.

Максим приближи скрина, отвори горното чекмедже, извади черния кожен портфейл на баща си, който той му подари преди тримата с мама и Теди да заминат за Париж. В портфейла имаше една увеличена снимка на майка му — същата, която баща му харесваше най-много.

Майка му стоеше на еркера на вилата им във Ванзее, а зад нея езерото блестеше на слънчевата светлина. Беше толкова красива — с ореол от руса коса, с хубави очи, светнали от усмивката ѝ. Той целуна лика ѝ и бързо прибра снимката в един от джобовете на портфейла. В другата му част бяха сгънати листчетата, които баща му му даваше, когато беше още малък. Не ги извади, защото помнеше много добре какво пишеше на тях. „Има правила, според които трябва да изживееш живота си“, казваше често баща му. Момчето не разбираше напълно думите, които баща му записваше на тези листчета, тъй като беше още съвсем малко, едва на четири. Сега беше голям, десетгодишен, и вече знаеше какво значат тези думи. Смяташе да живее именно по правилата, по които беше живял и баща му.

Максим сложи портфейла обратно в чекмеджето и взе гравираното дървено конче — подарък от баща му преди заминаването им от Германия. Погали нежно дървото и преизпълнен с обич, се замисли отново, първо за татко, после и за мама.

Стисна очи, за да спре сълзите, които внезапно запариха под клепачите му. „Пазете се, прошепна момчето. Пазете се и се върнете

при мен, мамо, татко. Моля ви, върнете се при мен.“

Остана така дълго време, стиснал в ръце кончето, преглъщайки сълзите си. Тъга обзе душата му.

— Максим! Максим! — чу той гласа на Теди, която го викаше отдолу. — Време е да тръгваме!

Той сложи кончето до портфейла, затвори чекмеджето и за последен път хвърли поглед към трите снимки. После се затича към вратата, вдигна куфара, въздъхна дълбоко, изправи рамене и излезе.

— Направо ненавиждам гарите! — заяви Максим, когато двамата с Теди тръгнаха по перона на „Виктория“.

Теди го погледна отстрани и макар че не отвърна нищо, сърцето ѝ се преобърна.

— На гарите трябва винаги да се сбогуваш — промърмори той и внезапно спря.

Тя също спря и се обърна към него. Гладкото му младо лице, тъй свежо, нежно, леко загоряло от лятното слънце, сега изведнъж беше добило остри очертания и на Теди неочаквано ѝ се стори, че в стиснатата уста и в горделивата извивка на малката му брадичка открива упорит нрав, също като на майка му.

— Зная, миличък — отвърна тихо тя, остави куфара на земята и сложи ръка на рамото му.

— На гарата в Берлин трябваше да се сбогувам с татко, после на парижката гара — с мама, а сега всеки път, когато тръгвам за училище, трябва да изоставям теб. Неприятно ми е.

Тя го придърпа и го притисна към себе си.

— Аз няма да замина никъде. Винаги можеш да ме намериш тук, а освен това вече си достатъчно умен, за да разбираш, че сега е съвсем различно. Обстоятелствата са други, не като тогава.

— Да, права си..., но все пак гарите са ми противни.

— Скоро всичко ще се промени, Максим. След войната училищата няма да са евакуирани извън Лондон, а щом се върнат тук, ще ходиш там само за часовете и пак ще си живееш у дома.

Той кимна и лицето му просветна.

— Бащата на Хлапето казва, че нашите две училища са изиграли важна роля във военните действия. Нали в „Колет Корт“ се

подслоняват новобранци, а „Сейнт Пол“ е щабквартира на генерал Монтгомъри. Той самият е учил в „Сейнт Пол“, нали знаеш.

Тя се засмя.

— Как пък бих могла да забравя! Вие двамата не пропускайте да ми го напомните всеки път. Щом нещата се нормализират, двете училища ще се върнат в старите си сгради в Хамърсмит. А, като стана въпрос за таткото на Хлапето, това там не е ли самото Хлапе — нещо ми се вижда угрижен?

— Той е! Къде ли е госпожа Трентън? Обикновено лично го изпраща на гарата. Хайде, Теди, да отидем да видим какво става. — Максим метна на гръб училищната си чанта, пълна с книги, и забърза напред, като ѝ направи знак да го последва.

— Не си влачи новия шлифер по земята! — извика тя и понесе големия куфар, дамската си чанта и плик със сандвичи и кифли за обяд.

— Здравей, Теди — поздрави я Хлапето, когато стигна до тях.

— Здравей, Алан. Къде е майка ти?

— Трябваше да бърза, има някаква среща в Уайтхол. В Министерството на труда. Нещо във връзка с работата на татко. Опитва се да го уреди откакто чичо получи инфаркт, а татко е в Кралските въздушни сили. Знаеше, че двамата с Херцога ще пристигнете всеки момент и че ще ми помогнете да се кача на влака.

— Ето го влака за Кроторн! — възкликна Теди. — А също и някои ваши съученици, нали? Не е ли чудесно, че ще можете да пътувате заедно с тях?

Максим и Хлапето проследиха погледа ѝ и въздъхнаха недовошно, когато видяха момчетата, които се влачеха по перона.

— Изобщо не желаем да седим до тях — измърмори Максим и погледна недовошно. — Теди, та те са толкова малки. Нима не виждаш?

— Това са новите от миналия срок — обясни Хлапето.

— Бихме искали да пътуваме сами в купето — заяви Максим. — Теди, нали може?

— Мисля, че да. Май няма много пътници, а и учениците са доста по-малко, отколкото очаквах.

— Повечето са се върнали още вчера — каза ѝ Хлапето и се засмя. — Сигурно майките им едва са дочакали да се отърват от тези противни грозници.

— Вие двамата пък сте страшни красавци, така ли? — попита тя с вдигнати вежди.

Като типични десетгодишни малчугани, те започнаха да ѝ се кривят, а тя се разсмя. Развесели се, като гледаше момчешките им щуротии, а и се радваше, че настроението на Максим се оправи. Всичко ще бъде наред, каза си тя, с него всичко ще е както трябва.

Ала когато седна в рейса за Белсайз Парк Гардънс, на път за дома, Теди се запита дали все пак не направи грешка, като го пусна да учи в провинцията. Може би, след като и двамата Вестхайм ги нямаше, щеше да е по-разумно да го беше задържала при себе си.

От друга страна обаче той беше толкова умен, че наистина заслужаваше да е в най-доброто училище. „Сейнт Пол“ и началното „Колет Корт“ ѝ бяха изрично препоръчани от леля Кети. Така, както бяха свързани, в училището и колежа учеха момчета от първия до последния клас. Учебното заведение беше старо, с либерални традиции, без никакви предразсъдъци, и затова в него учеха много еврейчета от семейства, избягали от Германия.

Хенри Роситър от търговската банка „Роситър“ горещо беше подкрепил предложението на леля Кети. Той смяташе, че семейство Вестхайм непременно би одобрило този избор. Освен това я беше уверил, че парите ѝ са достатъчно, за да покрива училищната такса, разходите за учебници и униформа, макар че сега, когато за дрехите имаше купони, носенето на униформа не беше задължително.

И така, тя го изпрати в това училище. Не беше виновна, че през 1942-ра година, точно когато Максим постъпи там, училището и колежът трябваше да се евакуират в Съри, в колежа „Уелингтън“.

„Решението ми беше правилно“, каза си тя, облегна се назад и отвори „Ивнинг Стандарт“, току-що купен от гарата. Първото заглавие я накара да се усмихне. Съюзниците вече освобождаваха Франция.

— Теодора, толкова се радвам, че дойде! — възкликна Лидия Пел и лицето ѝ светна, когато отвори на Теди вратата на дома си в Хампстед. — Влизай, влизай, не стой на студа.

— Здравей, Лидия — отвърна Теди и се усмихна сърдечно, докато влизаше вътре. — Нали ти казах, че ще направя всичко възможно да дойда, и ето ме, пристигнах — продължи да говори тя, докато махаше шала и палтото си, за да ги подаде на Лидия. — Всъщност проблемът беше единствено леля Кети. Беше се уговорила да отида с нея на вечеря у госпожа Ливайн. Но изобщо не ме беше предупредила. Така че накрая трябваше да се съгласи, че не е честно да приема покани от мое име, без да е сигурна дали съм свободна.

Лидия погледна крадешком Теди и попита:

— Госпожа Ливайн случайно да има син?

— Да. Всъщност дори двама. И двамата са в армията. Защо?

— Обзалагам се, че единият е бил днес в отпуската — каза Лидия и се изкикоти. — Като я зная тази твоя леля Кети, сигурна съм, че се опитва да те уреди с някой симпатичен млад мъж.

— О, леля никога не би помислила за такова нещо! — възкликна Теди и изгледа Лидия накриво.

— Не бих била толкова уверена — отвърна приятелката ѝ през смях. После окачи палтото на Теди в гардероба, мушна ръка в нейната и каза: — Хайде да вървим при останалите!

Двете млади жени тръгнаха през фойето към хола.

Вътре някой свиреше на пиано — така виртуозно, че Теди веднага се сети за Зигмунд Вестхайм, който беше прекрасен пианист, и гърлото ѝ се стегна от вълнение. Неволно се запита къде ли са в момента двамата с Урсула, дали с тях всичко е наред. В този миг Лидия отвори вратата и я въведе вътре, така че Теди бързо отпъди тревожните мисли и се усмихна.

Познаваше стаята много добре. През последните четири години, откакто познаваше Лидия, беше прекарала тук много приятни вечери и винаги се беше чувствала като у дома.

Стаята имаше особен старинен чар и подредбата ѝ напомняше атмосферата на провинциална къща — от боядисаните в нежно бежово стени струеше топлина и гостоприемство, тежките завеси и огромният килим бяха в червено, а пред камината беше постлана черга с източни мотиви. Диванът и столовете бяха с дамаска на цветя, вече поизбеляла. Мебелите бяха старинни, от хубаво дърво. На стените висяха стари картини и акварели, а над камината — прекрасно огледало в стил кралица Ана.

Зад решетката на камината гореше силен огън, от кристалните вази надничаха златисти и бели хризантеми, а в медната кана, поставена върху малкото пиано грееше букет лъскави есенни листа. Всичко навяваше есенно настроение и в студената октомврийска вечер стаята изглеждаше по-уютна от всякога.

Пред пианото имаше няколко души. Арчи, братът на Лидия, който служеше в Кралските въздушни сили, беше прегърнал приятелката си Пенелъпи Джардийн. На пианото се бяха облегли двама от съучениците на Арчи от Итън — Том Андрюз и Виктор Спенсър, също пилоти, а до тях стоеше приятелката на Виктор — Дафин Ходжис.

— Ето я най-накрая и Теодора! — обяви Лидия. Пианото спря и всички се обърнаха да я поздравят. Тя им се усмихна и отвърна:

— Привет!

Като поведе Теди през стаята, Лидия каза:

— Единственият, когото не познаваш, е този, който свиреше така възхитително на пианото. Служи в трийсет и втори ескадрон на Бигин Хил в Кент, заедно с Арчи. Казва се Марк Луис.

Когато чу името си, Марк бутна назад табуретката и стана, за да се запознае с Теодора.

— Теди, това е Марк — каза Лидия. — Марк, запознай се с любимата ми приятелка Теодора Щайн.

— Здравей, Теодора — каза Марк, пристъпи към нея и ѝ подаде ръка.

— Добър вечер, Марк — стисна тя ръката му и се загледа в момчешкото му лице. То ѝ се стори толкова детско, съвсем не като на пилот изстребител. После обаче видя очите му. Бяха тъмнокафяви, почти черни, непроницаеми. Очи на възрастен човек върху лице на юноша, каза си тя, очи, които вече са видели много убийства, смърт и

разрушения. И в този миг ѝ се стори, че долавя какво се крие зад това странно изражение — болка и безмерна тъга.

— Досега свирех любимите песни на гостите — каза той, за да наруши настъпилото мълчание. — Теодора, ти имаш ли любима песен?

— Като че ли не — отвърна тя и внезапно усети, че си е глътнала езика от смущение. Измъкна ръката си от неговата и отстъпи назад, удивена от начина, по който ѝ въздействаше присъствието му.

— Значи няма да си поръчаш някоя песен? — попита той.

Тя поклати отрицателно глава, неспособна да отрони дума.

Леко усмихнат, той се обърна, отиде до пианото и седна пред него.

— Ако никой друг няма желания, Марк, би ли изсвирил другата ми любима песен — „Ще те срещам!“ — каза Дафни.

— Добре — засмя се Марк. — Но само ако ти пееш, Дафърс!

— Готово! — извика Дафни. — Ще пеем всички, нали?

— Разбира се — съгласи се Виктор, Марк подхвана припева и всички запяха.

В това време Теди седна на стола до камината. Лидия ѝ донесе чаша вино.

— Не ти ли се пее заедно с останалите? — попита тя, като ѝ подаде кристалната чаша и приседна върху дръжката на стола.

— Благодаря — отвърна Теди и пое виното. — Тези разпевки са наистина много мили и много весели, обикновено ми е приятно и аз да участвам, но просто тази вечер не ми се пее. Не ме питай защо.

— Честно казано, и на мен не ми се пее — прошепна поверително Лидия. — Това като че ли е най-приятното нещо, което можем да измислим в последно време, за да минават часовете по-леко. А така не може да се получи никакъв сериозен разговор, нали?

— Да — съгласи се Теди. — Но все пак сигурно отстрани изглежда странно, дори малко невъзпитано, че сме се изолирали така от другите. Може би е по-добре да отидем при тях. Предполагам, че не е задължително и ние да пеем.

— Ами хайде тогава — изправи се Лидия. — Не бих искала да обидим никого.

Теди застана права до пианото и двете с Лидия заслушаха Марк. Той беше наистина изключително талантлив. За втори път тази вечер

тя си спомни за Зигмунд Вестхайм. Мислено си представи стаята за музика в къщата на Тиргартенщрасе, ала споменът беше толкова болезнен, че за миг тъгата я завладя отново, а чувството за загуба я преряза като с нож. Теди пое дълбоко въздух, за да пропъди болката, и си каза, за кой ли път, че войната скоро ще свърши, че съвсем скоро семейство Вестхайм ще пристигне в Англия и всички ще са пак заедно. Всичко ще е отново както беше в Берлин. Миналото ще стане настояще... и бъдеще.

Както и друг път, тези мисли веднага я ободриха. Тя отпи глътка вино и впери поглед в Марк Луис над ръба на чашата си.

Докато младият летец продължаваше да свири, тя го разгледа с любопитство. Беше много хубав, с гладки кръгли страни, високо чело и плътни устни, които говореха за открит характер. Вълнистата му, отнетната назад коса, беше тъмнокестенява, а над изразителните му будни очи се извиваха гъсти вежди. Когато ги запознаха, той ѝ се стори доста висок, много силен и широкоплещест. Изглеждаше едър дори зад пианото.

Ненадейно той вдигна глава и погледите им се срещнаха. Теди опита да извърне очи настрана, но с изненада установи, че не е в състояние да го изправи. Той я гледаше така втренчено, че сякаш я беше приковал. Почувства се беззащитна, защото усети как сърцето ѝ без причина се разтуптява от непознато ѝ до този миг вълнение, как кръвта нахлува в лицето ѝ.

Накрая успя да откъсне очите си от него, но само след миг отново го гледаше. Погледът му беше пряк и сякаш говореше.

Теди сведе очи надолу и се опита да се овладее. Когато отново вдигна глава, видя, че той все още я наблюдава внимателно. После ѝ се усмихна. Усмивката му беше прекрасна и сякаш проникна дълбоко в сърцето ѝ, толкова силно, че тя изведнъж разбра — между тях двамата в този миг ставаше нещо изключително важно. Това я уплаши.

Лидия ѝ пошушна на ухото:

— Отивам в кухнята да помогна на мама с вечерята. Извини ме за момент. — И се отдалечи от пианото.

Теди веднага се обърна и последва приятелката си. Когато я настигна, промърмори:

— Още не съм казала добър ден на майка ти. Ще дойда с теб, може би има нужда от още помощ.

— Почти съм сигурна, че мама е готова с всичко, Теди, миличка, но разбира се, че можеш да дойдеш. Ще ѝ помогнем да занесе храната в трапезарията.

Теди последва Лидия към вратата. Докато вървяха по коридора, който отвеждаше към кухнята в задната част на къщата, Теди плахо отбеляза:

— Марк свири прекрасно, нали?

— О, да — съгласи се Лидия. После замълча, погледна Теди и заяви: — Струва ми се, че ти, миличка, страшно му хареса.

— Какво искаш да кажеш? — разшири тревожно очи Теди.

— Ами той те гледаше, Теди, по онзи, особения начин.

— Какъв начин?

— По който един мъж гледа жена, която му харесва и която би желал да ухажва.

— О! — възкликна Теди, неспособна да каже каквото и да е.

— А ти харесваш ли го?

— Но аз почти не го познавам, Лидия!

— Питам те харесва ли ти как изглежда?

— Да — призна Теди, но изведнъж се засрами и заекна. — Аз... аз... струва ми се, че е много хубав, всъщност изглежда много мил, много приятен.

— Според мен Марк е висока класа. Честно казано, бих искала да се заинтересувам от мен, но нищо не става. Вероятно не съм неговият тип. — Лидия се загледа в нея и по лицето ѝ бавно се плъзна усмивка. — Обаче ми се струва, че ти си неговият тип! Затова толкова исках да дойдеш тази вечер.

— Значи ли това, че ме сватосваш? — начумери се Теди и погледна недоволно приятелката си.

Лидия се засмя.

— Да, май точно така излиза. Но защо пък не? Какво лошо има да запознаеш двама души?

За момент Теди не отвърна нищо, а после каза:

— Надявам се Марк да не се досети, че го правиш нарочно. Бих се чувствала ужасно. Бих се притеснила.

— Не би могло изобщо да му мине наум такова нещо. Честна дума! А, между впрочем, освен че е толкова симпатичен, Марк е истински герой! Медалите му с лопата да ги ринеш.

— Но как, той е толкова млад! — възкликна с изненада Теди. — Всъщност да, мога да си го представя като храбрец.

— Нали? В излъчването му има нещо храбро — промълви замислено Лидия. — Нещо особено, което не мога да определя. Арчи ми разказва за него, че е сериозен и голям патриот. Всъщност не е чак толкова млад, колкото изглежда и колкото ти се струва.

— На колко години е?

— Двайсет и пет, с една година по-голям от Арчи. Точно колкото теб.

— Аха.

— Той е един от „малкото“, нали се сещаш.

— Пилот от „Битката за Британия“? — учудено възкликна Теди. — Това обяснява всичките му медали. — Тя си спомни думите на Уинстън Чърчил за тези млади момчета, всичките на около двајсет, които през 1940 година защитаваха Англия от въздушни нападения. „Никога в историята на военните конфликти не е имало случай да дължим толкова много на толкова малко хора“, беше казал Чърчил в речта си пред Камарата на общините и оттогава тези храбри пилоти от „Битката за Британия“ бяха известни като „малкото“. Всички ги наричаха така. Фактът, че си един от тях, беше изключителна чест, дори и за онези, които не бяха наградени с отличия.

Когато Лидия и Теди влязоха в просторната уютна кухня, Джулия Пел надничаше в готварската печка. Чу стъпките им и се обърна.

Щом ги видя, лицето ѝ светна. Тя беше изключително привързана към Теди и възкликна:

— А, ето те и теб, Теодора! Радвам се, че все пак успя да дойдеш.

— И аз, госпожо Пел — отговори Теди, като се приближи до майката на приятелката си и я прегърна. Възрастната жена топло отвърна на сърдечния жест. Теди попита: — Имате ли нужда от помощ?

— В момента не, миличка, но благодаря ти. Защо не седнеш на масата и не си допиеш виното, ти също, Лидия. Всичко е наред. След няколко минути ще извадя храната от фурната и тогава ще можете да запретнете ръкави, каквито сте ми пъргави.

Госпожа Пел бързо се отправи към килера и се върна с голяма стъклена купа. Сложи я на масата и отново тръгна към килера.

Докато я наблюдаваше как опитно и чевръсто шета из кухнята, Теди неволно се замисли за това колко много си приличаха с Лидия.

Джулия Пел беше висока, стройна, красива жена с тъмноредвена коса, сини като метличина очи и безброй ситни бръчици по бялото лице. Лидия беше взела от майка си високата стройна фигура, блестящите очи и буйната коса, грацията и лъчезарното ѝ излъчване. Теди установи с изненада, че тази вечер двете повече от всякога приличат на сестри, а не на майка и дъщеря. Беше искрено привързана към тях — последните няколко години те бяха станали най-добрите ѝ приятелки. Лидия и Теди се харесаха в мига, в който се срещнаха, а покъсно госпожа Пел я прие по същия начин, сърдечно и без резерви.

Джулия и съпругът ѝ Майкъл произхождаха от англо-ирландски католически семейства и бяха отраснали в Ирландия. Откакто бяха женени, живееха в Лондон, тук се бяха родили и децата им, но въпреки това все още поддържаха къща в Дънигол, наследство на Майкъл от

баща му. До 1939-та прекарваха там всяко лято. „Когато войната свърши и отново можем свободно да пътуваме, трябва да дойдете с нас в Дромлокан и да прекараме заедно лятото“, казваше от време на време госпожа Пел на Теди, като включваше в тази покана Максим, леля Кети и дори семейство Вестхайм. Теди беше трогната от щедрото предложение и все се надяваше някой ден наистина да отиде в Дромлокан. Отдавна ѝ се искаше да види Ирландия, дори си го беше поставила за цел. Семейство Пел имаше още две деца — Шивон, която сега служеше в Женския корпус в Шотландия, и Нийл, офицер в търговската флота при конвоите, осъществяващи размяна на оръжия и петрол между Русия и Англия. И двамата бяха като останалите от семейството — свободомислещи, общителни и сърдечни.

Госпожа Пел направи последен тур до килера и изнесе оттам още една купа от гравирано стъкло.

— Е, скъпа моя — каза тя на Лидия, — тази вечеря за Арчи и приятелите му ни струва май всичките купони. Все пак изобщо не съжалявам, пък и брат ти ще може да си хапне от любимите си ястия.

Лидия се разсмя и отвърна:

— Също любимите и на татко, нали? Как можа да замине на север точно днес? Така щеше да се радва на хубавата вечеря!

— Какво да се прави, мила... — И без да чака отговор, Джулия добави. — Трябваше да отиде в завода за муниции в Лийдс, а влаковете в последно време са толкова бавни, че така или иначе нямаше да успее да се прибере за вечеря. Затова реши, че ще е по-добре да преспи в хотел „Куинс“ в Лийдс и да пътува на спокойствие утре сутринта.

— Не зная какво се пече там в печката, госпожо Пел, но мирише чудесно — каза Теди.

— Нали? — засия Джулия. — Месарят ми даде мляно телешко, е, срещу купоните за следващите няколко седмици, естествено! Направих огромен селски пирог, Арчи направо го обожава. А освен това пека и щрудел. Бях си запазила няколко буркана консервирани ябълки, нали разбирате, за някакъв по-специален случай, и тази вечер ми се стори достатъчно добър повод да ги използвам.

— Мамо, а направи ли плодова салата? — попита Лидия.

— Да, мила, направих — отговори госпожа Пел, като хвърли поглед към стъклените купи, — но, уви, като във военно време, защото

никъде не могат да се намерят банани. И много други плодове също. Е, нищо, нали успях да осигуря пухкав кейк, желе, крем „Птиче око“ и шери, да сме благодарни и на това — засмя се тя. — Шерито поне ще е изобилно, а нали знаете какъв приятен аромат придава на плодовата салата...

— Мили боже, значи пак, а, мамо! — възкликна Лидия и направи театрална гримаса към Теди. — В последно време майка ми се е научила да прави плодови салати с толкова много шери, че всички се напиваме, честна дума!

Джулия Пел започна да протестира, но преди Теди да успее да каже каквото и да е, на кухненската врата се показа рижата глава на Арчи.

— Кога ще си готова с вечерята, мамо? — попита той. — Народът там съвсем изгладня. Скоро няма да мога да ги удържам, ще те нападнат като монголска орда.

— Всъщност, Арчи, вечерята е готова — отвърна госпожа Пел на сина си с ослепителна усмивка. — Моля те, покани приятелите си в трапезарията. Лидия и Теди ще ми помогнат да сервирам.

Когато Арчи си идваше в отпуска, вечерята в дома на семейство Пел винаги се превръщаше в бурно преживяване, особено когато доведеше приятелите си.

И днес, както обикновено, момчетата от Кралските въздушни сили обсебиха вниманието на всички. Те разказваха истории, от които те побиваха тръпки, описваха в детайли случаи, когато са се измъквали на косъм от смъртта, шегуваха се, смееха се, току се ръгаха в ребрата и общо взето забавляваха добре дамите цялата вечер.

Теди, която обикновено се държеше еднакво с всички и по природа беше много жизнена и весела, седеше смълчана, почти отчуждена от компанията. Даваше си сметка, че това се дължи на присъствието на Марк Луис. На вечеря го бяха сложили да седне до нея и тя усещаше физическата му близост необичайно силно. Той я запrikaзва няколко пъти и тя му отговори учтиво, без да повежда разговор, макар да ѝ се искаше. Беше изненадана от собствената си сдържаност. Сякаш си беше глътнала езика.

Проблемът беше изцяло в самата нея и тя се опита да разбере какво точно чувства. Още в мига, в който видя Марк Луис, тя реагира на присъствието му като жена. Стори ѝ се изключително привлекателен и красив, изглеждаше мил и очарователен. В същото време интуитивно долавяше, че той е човек с характер, че е силен и смел. Долавяше и някаква скрита чувствителност, нежност.

През петте години, откакто живееше в Лондон, Теди се беше запознавала с млади мъже, които я бяха харесали и канили да излизат. Но тя отклоняваше поканите и откакто беше напуснала Берлин, досега не беше излизала с никого. Причината беше не само връзката ѝ с Вили Херцог, просто всички тези младежи не я привличаха. Ето защо толкова се смути и обърка от вълнението си в присъствието на Марк. Нямаше смисъл да се самозалъгва — той ѝ харесваше толкова, колкото явно и тя на него, и така ѝ се искаше да го види отново, да останат насаме, за да го опознае по-добре.

Когато преди малко държеше стола ѝ, за да седне, ръката му случайно докосна нейната и Теди цялата изтръпна от този допир. Пръстите му сякаш опариха кожата ѝ и тя бързо отдръпна ръката си, въпреки че всъщност ѝ се искаше не това, а точно обратното — да сплете пръсти с неговите. Усети как я овладяват невероятно силни и напълно непознати досега чувства. Подобно нещо не ѝ се беше случвало никога. Нито даже с Вили, годеника ѝ. Горкият Вили. Преди миг мислите ѝ бяха отлетели при него, в далечния Шанхай. Трябваше честно да си признае — връзката им нямаше бъдеще, независимо от появата на Марк Луис. Всъщност Марк нямаше нищо общо с този факт. Неотдавна леля ѝ каза, че когато с Вили се срещнат след тази петгодишна раздяла, двамата ще са като непознати един за друг. Теди трябваше да признае, че леля Кери бе съвсем права.

Инстинктивно усещаше, че Марк Луис ще я покани да се срещнат отново, и отсега беше решила да приеме. Може би нямаше да се получи нищо, пък и всъщност тя нямаше ни най-малка представа какво би могло да стане между двама им. Но поне в едно беше сигурна. Не обичаше Вили толкова, че да се омъжи за него. Чувствата ѝ към него бяха по-скоро като към брат и в момента си даваше ясна сметка, че на практика те се изчерпваха с това. През 1938-ма година е била влюбена не в него, а по-скоро в мисълта за любовта, в мечтата да

бъде омъжена. Именно затова беше приела предложението му. Но да се омъжиш от такива подбуди не е редно.

— Откога познавате семейство Пел? — попита Марк и въпросът му я стресна. Той леко отдръпна стола си от масата и се обърна към Теди, като кръстоса дългите си крака.

— Вече близо четири години и половина — отговори тя.

— Вероятно най-напред сте се запознала с Лидия?

— Да, и двете работим, за да помогнем във войната.

— Войната — повтори той и се загледа в нея. — Искате да кажете, че работите в някой завод. Така ли?

— Не, имах предвид работата ни в пункта за първа помощ на Хейвърсток Хил и като доброволни сътрудници на Червения кръст — обясни Теди.

— Ясно. Иначе не работите, така ли?

— Не... всъщност не — колебливо отвърна Теди, като се чудеше дали да му каже за Максим. Реши, че засега не е нужно. — Двете с Лидия се занимаваме с тази доброволна работа по цял ден — промълви тя тихо.

Марк кимна.

— А наблизко ли живеете, Теодора?

— Да, в Белсайз Парк Гардънс.

— С родителите са?

— Винаги ли задавате толкова въпроси, когато се запознавате с някого? — попита тя тихо.

Той се засмя с ослепителна усмивка.

— Не! — Зъбите му бяха равни, бели. Марк се облегна назад и небрежно преметна ръка през облегалката на стола. Погледна я многозначително. Гласът му прозвуча тихо, малко дрезгаво. — Само когато някой наистина много ме интересува.

Теди безпогрешно долови подтекста на думите му и не можа да отговори нищо. Опита се да откъсне поглед от тези тъмни пронизващи очи, които я гледаха без да мигат, ала усети, че няма сила да го направи. После почувства как втренченият му, внимателен поглед я кара да се изчервява и съвсем се ужаси от себе си. Тъкмо се чудеше как да насочи разговора в друга посока, когато госпожа Пел я спаси от притеснението.

— Хайде да прием кафе в хола — обади се тя, стана от масата и устремно тръгна към вратата.
Всички я последваха.

В края на вечерта Марк предложи на Теди да я закара до дома ѝ и тя прие.

Двамата се носеха в червената му спортна кола по хълма от Хампстед към Белсайз Парк Гардънс. По време на краткото пътуване Марк беше мълчалив — неочаквано за човек, който преди това я беше засипал с толкова въпроси. Теди също не говореше, само от време на време му показваше посоката.

Когато най-накрая спряха пред къщата на леля ѝ, той се извърна с лице към нея и каза:

— Бих искал да те видя отново, Теодора. Искаш ли да излезеш с мен?

— Да.

— Такова тихичко „да“! Ти май си доста срамежлива, нали?

— Всъщност не. Просто... — Тя не издържа, погледна го в тъмнината на колата, пое дълбоко въздух и отсече: — Просто бих искала да изляза с теб... наистина много искам.

— Чудесно, радвам се — дълбокият му глас беше толкова топъл.
— Какво ще кажеш за утре вечер?

— Не мога. Обещах да отида на гости на една приятелка, която е болна, и не бих искала да я разочаровам.

— За съжаление пък аз съм зает в петък.

— Аз също.

— Тогава надявам се да си свободна в събота, Теодора, защото отпуската ми е до неделя.

— О, да, в събота съм свободна.

— Ще те заведа на танци — усмихна ѝ се той в тъмното.

Заведе я в хотел „Савой“, близо до брега на Темза. Вечеряха в красивата зала, която гледа точно над реката, а после танцуваха в друга зала, където свиреше Каръл Гибънс с оркестъра си.

Теди го гледаше и си мислеше, че Марк Луис е по-красив от всички мъже, които беше виждала през живота си. Тази вечер той беше в синята униформа на Кралските въздушни сили и беше закачил всичките си отличия на военен герой. Момчешкото му лице наистина изглеждаше странно над тези отличия.

На няколко пъти по време на вечерята тя забеляза, че всички го гледат с възхищение. В един момент към тях се приближи възрастен господин във вечерно облекло, който танцуваше със съпругата си, и каза:

— Ние трябва да сме благодарни на такива млади мъже. Браво, вие сте гордост за страната си!

Марк измърмори нещо и се усмихна на възрастната двойка. После обаче, когато двамата с Теди продължиха да танцуват под звуците на „Бесаме Мучо“, той не използва този повод, за да започне да се хвали, само неочаквано я притисна до себе си много по-плътно от преди. Тя така се разтрепери в ръцете му, че се уплаши да не би той да усети колко силно бие сърцето ѝ. Постепенно се успокои. Как би могъл да усети сърцето ѝ.

Двамата седяха на масата, пиеха шампанско, очакваха десерта и разговаряха. До този момент бяха говорили само за най-обща неща — за новите немски летящи снаряди Фау 2, които бяха много по-страшни от предишните Фау 1 и през последните няколко бомбардировки на Лондон предизвикаха много разрушения. Обсъждаха също и хода на войната, победата на съюзниците в Италия и в други части на Европа. Марк потвърди това, което говореха всички — че до идващото лято войната ще свърши. До този момент не бяха говорили за нищо друго. Като че ли и двамата не се решаваха да направят първата стъпка и да заговорят за нещо по-лично.

Теди беше все така замаяна от близостта на Марк Луис и чувствата ѝ бушуваха точно както по време на вечерята у семейство Пел преди няколко дни. Въпреки това беше решила да не издава вълнението си и го прикриваше доста успешно. Изглеждаше сдържана, спокойна и невъзмутима.

— Съжалявам, че пудингът се забави толкова — извини се Марк. — Какво ще кажеш да потанцуваме, докато чакаме, Теодора?

— Не, точно сега не ми се танцува — поклати глава Теди. — А освен това можеш да ми казваш Теди, ако искаш. Теодора е толкова дълго.

Той се усмихна.

— О, не, не е. Името ти е красиво. Т-е-о-д-о-р-а... звучи ми толкова мелодично. Е, разбира се, Теди е по-непринудено. Ще те наричам и с двете — понякога Теодора, понякога Теди.

Тя кимна, облегна се назад, отпи от шампанското и се усмихна очарователно. После се обърна към оркестъра и се заслуша в музиката, като потропваше с крак под масата. Беше доволна, че даде пет лири, за да си купи тази елегантна вечерна рокля — дълга, в модерния цвят пепеляворозово. Знаеше, че в подобна рокля всяка жена изглежда стройна и хубава. Видя я в пробната на магазин „Хародс“ и веднага реши, че ще ѝ отива. Беше с огърлица и обици от перли, а на ръката с аметистова гривна — всичките останали от майка ѝ. На дясната ръка носеше годежния пръстен на майка си.

Когато тази вечер Теди се издокара и слезе долу, леля Кети ахна и заяви, че изглежда прекрасно, но тя не ѝ повярва. След това, когато дойде да я вземе, Марк каза същото, но този път тя повярва, вероятно защото ѝ се искаше наистина да я харесва.

Беше го поканила в хола, за да се запознае с леля Кети, която веднага му предложи да свали палтото си и да пийне нещо, но той слава богу отказа, като обясни, че ги чака такси. Шофьорът бил нервен и явно искал да се върне в своя район, в Уест Енд, затова трябваше да побързат.

Когато влязоха в таксито, Теди въздъхна облекчено, че най-после са излезли. Леля Кети я беше разпитвала за Марк безкрай, а Теди наистина не знаеше какво да отговори. Никак не ѝ се искаше леля ѝ да започне да разпитва Марк за семейството му и, което беше още по-лошо, за вярата му. На нея самата това ѝ беше съвсем безразлично.

Никога досега не беше срещала толкова чаровен мъж и всичко останало нямаше значение.

Теди не подозираше, че Марк Луис беше омаян от нея също толкова, колкото тя от него. Гледаше я срещу себе си, потънала замечтано в мисли, и правеше всичко възможно, за да се овладее. Искаше да се държи като зрял мъж, а не като ученик, който за пръв път излиза с момичето, което харесва, макар че тази роля в случая му подходеше най-добре.

Той запали цигара и погледна Теди, която беше огряна от светлината на свещите. Лицето ѝ беше ангелско, струваше му се, че никога не е виждал толкова красива жена, освен, може би, Ингрид Бергман в последния ѝ филм — „Казабланка“. Теди удивително му приличаше на актрисата, лицето ѝ беше обло, скулите високи, носът малък, прав, а устата широка, с пълна чувствена долна устна. Макар косата ѝ да беше светла, веждите бяха тъмни, гъсти и слава богу с естествената си форма, а не изскубани на тънка чертица, както беше модерно.

Големите ѝ очи бяха яркозелени, с огромни тежки ресници. Освен че бяха красиви, в тях прозираше интелигентност и той си каза, че освен лице на мадона, Теди сигурно притежава и остър ум.

Марк отпи от шампанското си с непреодолимото желание да има пред себе си по-силно питие. Присъствието на Теди го обезоръжаваше. Копнееше да разбере нещо повече за нея, но все не се решаваше да я разпита. Веднъж вече му беше намекнала, че си пъха носа там, където не му е работа — в сряда у семейство Пел.

Нима я познаваше само от сряда?

Струваше му се, че я е познавал през целия си живот. Няколко дни беше мислил непрестанно за нея, а нощем я беше сънувал. Даваше си сметка, че това е най-опасната жена, която някога беше срещал. Опасна, защото можеше да се влюби в нея, и то сериозно. През последните пет-шест години беше имал връзки с няколко жени, но никога досега не се беше чувствал така... така безпомощен.

Теодора Щайн беше различна от всички останали жени в миналото му, безкрайно различна. У нея имаше нещо, което караше сърцето му да трепти и да я желае, но също да я закриля, да я обича. Теодора Щайн, повтори той наум името ѝ. Запита се дали не е еврейка.

Майка му беше попитала същото днес на обяд, когато ѝ каза за срещата си.

„Щом се казва Щайн, най-вероятно е да е еврейка“, каза майка му. Отговори ѝ, че не знае и че какво значение има каква е: еврейка или не, за него нямаше никакво значение. Веднага след като изрече тези думи, той съжали, трябваше да съобрази, че не е редно да ги казва. „Все пак по-добре да разбереш. Знаеш какъв е баща ти“, предупреди го майка му и той съжали стократно, че ѝ спомена за Теди. Сигурно вече беше казала на баща му и утре на неделния обед непременно щяха да го разпитват. Винаги правеха така, когато узнаеха, че е увлечен по някоя жена — нали сега той беше най-големият син в семейството. Брат му, милият Дейвид, когото боготвореше и обожаваше, загина в сраженията в Северна Африка. Сега се полагаше Марк да заеме неговото място. Като че ли изобщо е възможно някой да заеме мястото на друг човек. Но той знаеше, че от него се очаква да постъпи именно така, да поеме семейните дела, изобщо всичко, което иначе се полагаше на Дейвид. От него се очакваше някой ден да прояви и една друга лоялност към семейството си — да се ожени за подходяща жена.

О, по дяволите, каза си Марк, ще излизам с когото си пожелае и ще се ожена за жената, която обичам, когато я намеря и когато му дойде времето, независимо от това дали е еврейка, католичка, протестантка или хинди. Освен за стария трябва да мисля и за себе си, пък и не мога да бъда като него, също както и не мога да стана онова, което щеше да бъде Дейвид. Ще правя каквото искам. Бъди верен на себе си, нали така е казано...

Тези мисли го насърчиха да проговори и като се наведе напред, той пое дълбоко въздух и заяви:

— Искам да зная нещо повече за теб, Теди. Искам и ти да ме опознаеш. Ако обаче продължаваме да седим така, да слушаме музика и да се усмихваме един на друг, едва ли ще се опознаем. Въпреки това признавам, че се колебая дали да те разпитвам за теб, защото като си спомня как ме скастри онази вечер...

— Ами! Изобщо не съм искала да прозвучи така! — възкликна Теди. — Дано не си се обидил!

Той се усмихна и поклати глава.

— Не, не съм. Както и да е, сега е твой ред... Питай и аз ще ти отговарям съвсем честно, обещавам.

— Не, Марк, ти трябва да ме питаш... Дълга ги го, щом съм те накарала да се почувстваш по този начин в сряда.

— Добре, щом казваш. — Той замълча за миг, после сведе очи и каза: — Има ли някой друг, с когото да излизаш, Теди, приятел, който може би сега е в армията?

— Не — отвърна тя веднага, като го погледна право в очите. — Имаше едно момче... преди доста време. Не съм го виждала почти шест години. Сега живее в чужбина. Той ми е... само приятел.

— И оттогава не си излизала с никого?

— Не.

— Но защо, Теди, ти си толкова красива? Сигурно си имала доста обожатели?

— Да, имаше — срамежливо промърмори тя. — Но не съм излизала с никого... Не ми харесваха.

Той я изгледа тежко, протегна ръка и я сложи върху нейната. Усети я как трепери и това го развълнува. Наведе се напред и прошепна:

— А аз харесвам ли ти, Теодора?

Чувствата към него така изпълваха сърцето ѝ, че тя не можа да продума, само преглътна няколко пъти и отвърна на напрегнатия му поглед, леко открехнала устни. Накрая кимна.

Лицето му засия и като стисна по-силно ръката ѝ, той промълви:

— Не можеш да си представиш колко съм щастлив, Теди. Аз също те харесвам, и то много, вероятно вече си го усетила.

Тя продължи да го гледа втренчено, очите ѝ радостно блестяха, а страните ѝ леко се зачервиха.

— Сега е твой ред да питаш — каза Марк.

— Ами ти? — попита тя след миг колебание. Гласът ѝ леко потрепваше. — Искам да кажа, имаш ли някоя приятелка, с която излизаш редовно?

— Не! Е, имало е няколко жени в живота ми досега, не отричам, но никога не е било нещо сериозно, а и отдавна не съм имал никаква връзка. — Марк продължи наум: „Всъщност истината е, че никога не съм изпитвал такова чувство, като това към теб, скъпа моя.“

В това време келнерът най-после поднесе десерта. Двамата се умълчаха и го загледаха как сипва горещия маслен пудинг, който си

бяха поръчали, но който вече никак не ги съблазняваше. Келнерът се отдалечи и Марк продължи:

— Когато дойдох да те взема, мислех, че ще се запозная с родителите ти. Бяха излезли някъде, така ли?

— Родителите ми не са живи, Марк — тихо отвърна Теди.

— О, господи, колко съм глупав! Моля те, извини ме! Толкова съжалявам...

— Няма нищо, та ти няма откъде да знаеш. Така или иначе те са починали много отдавна.

— Значи затова живееш с леля си?

— Да. А твоите родители живи ли са?

— Да. Имаш ли брат или сестра?

Тя поклати глава.

— Не. Бях единственото им дете. А ти?

— Имам по-малък брат, Лайънел. Учи извън Лондон, в „Хароу“.

— „Хароу“! Това е отлично училище! Нали самият Уинстън Чърчил е учил в него!

— И аз също — усмихна се Марк.

— Наистина ли? А срещал ли си Уинстън Чърчил? — попита развълнувано тя.

— Само веднъж.

— Истински щастливец! Как бих искала и аз да съм го виждала отблизо. Той е най-великият мъж в Англия. Всъщност в целия свят, поне според мен. Той е моят герой.

Марк се усмихна и за малко да каже, че би искал той да е нейният герой, но замълча. Вместо това попита:

— А ти в кое училище си учила, Теодора?

— Едва ли го знаеш... в Берлин е.

Марк беше така изненадан, че свъси вежди и я погледна стъписано.

— Какво, за бога, си правила в Берлин? Сигурно родителите ти са живеели там по онова време, но защо?

— Те бяха берлинчани. Аз също съм от Берлин. Там съм родена.

— Германка ли си? — Марк не вярваше на ушите си, чак гласът му се разтрепери.

— Да.

— Но на теб изобщо не ти личи. Нямах никакъв акцент. Английският ти е безупречен и, ако ми позволиш, говориш много изискано.

— Научих английски от майка си, когато бях съвсем малка — обясни Теди. — Тя говореше отлично, а преди войната често идвахме в Англия на гости на леля Кети. Нали разбираш, тя живее тук повече от трийсет години, последният ѝ съпруг, чичо Хари, беше англичанин. Както и да е, говоря този език от петгодишна. Може би затова нямам акцент. Когато децата учат чужд език като малки, нямат никакъв акцент.

Марк продължаваше да я гледа втренчено, после изведнъж сякаш нещо прещрака в главата му.

— А откога живееш тук?

— Вече пет години. Пристигнах през пролетта на 1939-та година, през Париж.

Той кимна и се запита дали това, което започваше да подозира, е наистина вярно. Теди видя как върху лицето му се изписва особено изражение, което не можеше да определи. Не разбираше дали е смущение, объркване или тревога или всичките едновременно.

— Аз съм еврейка — отсече тя и се облегна назад, като го погледна изпитателно, чудейки се дали това има някакво значение за него. Горещо се молеше да няма, дано той да не беше от онези, които имат предразсъдъци към евреите.

Марк мълчеше. Седеше и я гледаше смаян. После върху устните му се появи лека странна усмивка. Той протегна ръка през масата и хвана нейната.

— Аз също съм евреин, Теди — каза той. — Както би се изразил баща ми, нашето семейство също живее според мойсеевия закон.

Двамата останаха така, вперили поглед един в друг, обсебени от мисълта за всичко онова, което имаха да си кажат.

Марк ѝ разказа подробно за семейството си и за семейните сделки. Каза ѝ, че след войната от него се очаква да започне работа в сдружението заедно с баща си и че когато баща му се оттегли, ще трябва да поеме всичко. Обясни ѝ, че музиката му е хоби и че никога не е мислил за кариера на концертен изпълнител, така че изобщо не изживял разочарование, когато разбрал какво бъдеще му предстои — и без това светът на бизнеса открай време го привличал.

На свой ред Теди го засипа с подробности за живота си в Берлин, в дома на семейство Вестхайм на Тиргартенщрасе. После внимателно му разказа всичките си преживявания преди заминаването от Берлин, набързо му описа „кристалната нощ“ на девети ноември, защото това беше дата, която нямаше никога да забрави. Разказа му даже за Вили Херцог, без да премълчава нищо. После спомена за дните с Урсула Вестхайм в Париж и накрая заговори за идването им с Максим в Англия, за живота, който беше успяла да устрои за двама им, като сподели всичките си притеснения за бъдещето на детето.

Марк я слушаше безкрайно внимателно и когато накрая свърши, той отново взе ръката ѝ и много сериозно я попита:

— Значи госпожа Вестхайм и съпругът ѝ са все още в Германия?

— О, да, уверена съм, че са там — отвърна Теди. — Ако бяха успели да се измъкнат, аз първа щях да узная. А и принцеса Фон Витинген би ми писала, ако... ако им се е случило нещо лошо. Но до този момент няма вест, пълно мълчание. — Теди се усмихна и доверчиво довърши мисълта си: — Сигурно се крият някъде и са в безопасност, убедена съм. Леля Кети мисли същото.

Марк кимна. Не искаше да ѝ припомня за жестоките бомбардировки над Германия и за концентрационните лагери — двете най-реални заплахи за сигурността на семейство Вестхайм. Нямаше защо да я тревожи и да проваля прекрасната вечер, като ѝ припомня

мъчителната реалност, която никой от тях двамата не можеше да промени. Той вдигна към нея чашата с шампанско и каза:

— Пия за теб, Теди! Възхищавам ти се. Изумен съм от твоята храброст. А си и най-красивото момиче, което някога съм виждал.

— Благодарни ти — щастливо се усмихна тя. — Не зная дали съм храбра, просто правя това, което чувствам, че трябва. А що се отнася до външността ми, Марк, изобщо не съм чак толкова хубава.

— За мен си... — Той спря за миг и добави по-тихо. — Освен това си много опасна.

— Опасна! — Тя го изгледа намръщено и присви зелените си очи. — Какво искаш да кажеш?

— Опасна си, защото усещам, че връзката ни много лесно може да стане твърде сериозна, Теди. Поне за мен.

Тя отвори уста от изумление, не знаеше как да отвърне на думите му. После внезапно си даде сметка, че собствените ѝ чувства към него са точно същите. В началото, когато се запознаха, тя се уплаши, защото усети, че той е опасен, защото тя самата се чувства напълно уязвима и беззащитна пред него.

Марк я гледаше все така изпитателно, после се наведе през масата и отново я хвана за ръката.

— Никога не съм го казвал на друга жена, Теодора, вярваш ми, нали?

— Да.

— А какво мислиш... би ли могло... това между нас би ли могло да бъде сериозно, Теди?

— Да, Марк — отвърна му тя ясно и уверено.

Той стисна ръката ѝ, развълнуван от отговора.

— Хайде, скъпа моя, нека да танцуваме — продума той, като за първи път я нарече така нежно. — Искам да те държа в ръцете си — и като каза това, я поведе към дансинга, стиснал здраво ръката ѝ.

Светлините в цялата зала бяха приглушени, а на дансинга беше почти тъмно — атмосфера наистина романтична, съвсем в хармония с настроението на двамата влюбени, които се унесоха в танци, откъснали се за миг от ужаса и напрежението на вилнеещата война.

Марк прегърна Теди, а оркестърът на Гибънс започна да свири една от най-известните по онова време любовни песни. Двамата

затанцуваха бавно, здраво притиснати един до друг, а Теди пригласяше припева — толкова тихо, че само Марк можеше да я чуе.

*Навсякъде, любима, по нашите места
откривам теб и твойта нежна красота —
в дърветата, в цветята, в бледата луна
дори и в слънчевата ярка светлина...*

По-нататък тя не знаеше думите и продължи само да тананика мелодията, притисната до него толкова плътно, че усещаше твърдия допир на копчетата от униформата му. Започвам да се влюбвам в него, мислеше тя, знаех си, че ще стане така още първата вечер. Ала при тази мисъл я изпълваше не съжаление, а най-безмерното щастие, което някога беше изпитвала.

Марк я погледна. Лицето ѝ беше вдигнато към неговото и радостно сияеше. Той я привлече още по-близко до себе си, сложи главата ѝ на рамото си и леко целуна косата ѝ. Щеше да помни този миг до смъртта си... Мигът, в който разбра, че е намерил жената на своя живот.

После, без да спира да танцува, докосна устни до бузата ѝ. Двамата продължиха да се носят по дансинга.

До края на вечерта танцуваха все така, унесени като в сън.

Хванати за ръце, двамата мълчаливо вървяха покрай речните укрепления.

Имаше пълнолуние, нощта беше ясна, безоблачна и доста студена, откъм Темза духаше пронизващ вятър, но те не го забелязваха.

Теди се беше свила във взетото „на заем“ за случая палто от норки на леля си, на главата си имаше ефирен мохерен розов шал, а Марк бе с дебелото униформено палто, офицерската шапка и белия копринен шал на летците.

Двамата бяха така погълнати от чувствата си, че изобщо не можеха да мислят за нещо толкова прозаично като времето. Бяха забравили всичко друго на света, освен любовта, която ги свързваше.

След като излязоха от хотел „Савой“, тръгнаха зад него покрай тъмната част на укреплението. Тук нямаше никакви светлини, заради изискванията на противовъздушната отбрана — прозорците на хотела

бяха затъмнени, а уличните лампи — угасени. Единствено луната осветяваше пътя им. Марк вдигна поглед към небето и каза:

— Знаеш ли, това време е идеално за летене, Теди. Бих искал да съм там, горе, в моя самолет и ти да си до мен.

Докато произнасяше тези думи, той погледна към нея и дъхът му спря. Тя го гледаше захласнато, както на дансинга. Луната ярко осветяваше лицето ѝ и той видя как върху него се изписва копнеж, а от очите ѝ струи обожание. За миг сърцето му спря. Той я дръпна към себе си почти грубо, прегърна я и силно я целуна по устата.

Тя отвърна на целувката му страстно, прилепила тялото си до неговото. Когато най-накрая разделиха устни, и двамата бяха останали без дъх, замаяни от силата на този първи физически допир. Гледаха се един друг, без да могат да продумат от изумление.

— О, Теди, скъпа моя... — каза Марк. Не можеше да намери думи — само стоеше и я гледаше обляна от лунната светлина, очарован от красотата ѝ, преизпълнен с любов. След миг отново я придърпа към себе си и прошепна: — Знаеш ли, през цялата вечер исках да те целуна. Всъщност, ако трябва да съм откровен, пожелах го още първата вечер, у семейство Пел.

— И аз исках да ме целунеш — отвърна му тя без никакво притворство.

Това признание го развълнува така силно, че без да може да се владее повече, Марк започна все по-страстно да я целува с топлите си жадни устни. Тя му отвърна със същата страст, и като обви ръце около врата му, отвори уста, за да се плъзне езикът му към нейния. За миг той го задържа там, после бавно и сладно започна да гали с него езика ѝ. Прилепи длани до лицето ѝ и започна да пие устните ѝ така жадно, че беше изненадан от самия себе си.

По цялото ѝ тяло се разля необичайна топлина, която заседна някъде под гърдите ѝ. Тези непознати, странни нови чувства, копнежи и желания, които я обсебваха, бяха толкова силни, че тя се олюля в ръцете му.

Марк също почувства леко замайване. Страстната целувка го възбуди толкова силно, че краката му се разтрепериха, за миг дори се уплаши, че ще се подкосят. И тъй като усети, че повече не може да се владее, той с неохота откъсна устни от нейните и пое дълбоко въздух,

за да укроти бясното биене на сърцето си и неустойимото желание да я притежава. Леко я освободи от ръцете си и каза нежно:

— Студено е, скъпа моя Теодора. По-добре да те заведа у вас. Леля ти сигурно вече се чуди къде си. И дори се тревожи.

— Няма нищо — докосна тя нежно ръката му. — Вече съм на двайсет и пет години и леля ми не може да ми държи сметка какво правя.

— Зная — отвърна той с многозначителна усмивка. — Но аз не бих искал да ми пише черна точка. Няма да е добре за по-нататък, нали?

— Да — съгласи се тя. От думите му ѝ стана приятно.

Марк чувстваше, че отново владее положението, и затова сложи ръката ѝ под своята, и с бърза стъпка я поведе по крайбрежната алея. Вървяха бързо и през цялото време се оглеждаха за такси. Успяха да хванат кола едва на площад „Графалгар“, близо до паметника на Нелсън, и явно имаха късмет, защото това беше единственото такси в района.

— Белсайз Парк Гардънс, номер четирийсет и три — съобщи Марк адреса на шофьора. Двамата с Теди седнаха отзад и здраво стиснаха ръцете си, а колата пое към северната част на Лондон.

Марк изпита огромно желание да я прегърне и отново да я целуне, но устоя на изкушението, защото си даваше сметка, че засега това не би могло да промени нищо, само дето накрая щеше да се чувства още по-неловко. За секунда даже му хрумна да каже на шофьора да обърне и да ги закара в квартал Мейфеър, на Фарм стрийт, където имаше малка къща, но после се отказа. Едва ли би се поколебал да го направи, ако беше с друга жена, и веднъж вече пристигнали там, вероятно щеше да я съблазни без особени угризения. Но той не би постъпил така с Теди. С нея беше по-различно. Тя беше по-особена от другите жени. Тя щеше да бъде негова съпруга.

Улиците бяха почти празни — не само заради късния час, вече един след полунощ, но и заради ограниченията на горивото. И тъй като нямаше почти никакви движения, скоро пристигнаха пред къщата на леля ѝ и слязоха от колата заедно.

Като държеше Теди за ръка, Марк я заведе до стъпалата. След като отключи, тя се обърна към него.

— Теди, благодаря ти, че прекара тази вечер с мен. Чувствах се прекрасно, наистина. Всичко това значи много за мен, мила, повече, отколкото бих могъл да опиша с думи.

— Аз съм тази, която трябва да ти благодаря, Марк — тя се повдигна на пръсти и го целуна по бузата. — И за мен тази вечер е изключителна.

— Страшно се радвам. — Той я погледна сериозно и добави: — Има нещо, което от няколко часа насам все се каня да те питам.

— Да?

— Искам да бъдеш моята приятелка, Теди! Каж ми „да“! Нали правилно съм разбрал какво чувстваш към мен?

— Да, разбира се, че правилно си разбрал. Искам да съм с теб — отвърна тя и си каза наум „Завинаги! За цял живот.“ Ала не изрече тези думи, само му се усмихна.

— Слава богу, че те намерих! — възкликна той, сграбчи я в ръцете си, целуна устните ѝ и силно я прегърна. После я пусна да си тръгне с думите: — Утре трябва да обядвам с родителите си, нали ти казах. Но непременно ще ти се обадя по телефона, преди да отпътувам за Бигин Хил.

— Няма да излизам през целия ден, Марк. Ще чакам да ми се обадиш. Лека нощ.

— Лека нощ, скъпа.

Той изтича надолу по стълбите. Преди да влезе в таксито, се обърна и ѝ махна. Тя отвърна, после влезе в къщата и заключи след себе си.

После за миг остана неподвижна в тъмното преддверие, като се опитваше да си поеме въздух и да успокои биенето на сърцето си. Все още беше като замаяна, удивена от силно физическо привличане. Досега не беше подозирала, че е способна да изпита такава страст и че въобще е възможно между мъж и жена да съществуват такива необуздани чувства.

След като остави коженото палто в стенния гардероб, Теди тръгна нагоре по стълбите. Не ѝ се искаше да безпокои леля си. Но когато стигна на горната площадка, тя се усмихна. Трябваше да се досети, че леля Кети няма да заспи, преди да я дочака. Вратата на спалнята ѝ беше широко отворена и върху тъмната площадка падаше светлина. Теди бързо прекоси пътеката, надникна през вратата и извика:

— Лельо Кети, върнах се! Изобщо не е трябвало да ме чакаш!

Кети беше в голямото си удобно легло. Полулегнала, подпряна на старомодните си големи ленени възглавници, тя четеше. Леля ѝ се усмихна.

— Здравей, Теди. Зная, че не се е налагало да те чакам, скъпа, но всъщност не ми се спеше. Пък и исках да разбера как си прекарала вечерта. Освен това си казах, че бихме могли да пийнем по чаша чай, както винаги преди лягане. Само веднъж сме пропускали този малък ритуал, нали помниш, когато бях на гости на Рейчъл в Брайтън.

— Веднага ще сляза долу и ще направя чай.

— Приготвила съм всичко, миличка. Трябва само да кипнеш вода.

— Ей сега ще се върна — каза Теди и бързо излезе.

Върна се само след няколко минути, като носеше сребърния чаен поднос. Внимателно го постави на полицата под прозореца, наля двете чаши, подаде едната на леля си и седна в креслото със своята чаша.

Кети отпи глътка, остави чашката и чинийката на нощната си масичка и хвърли на Теди изпитателен поглед.

— Добре ли прекара? — попита тя. — Къде те заведе Марк?

— В хотел „Савой“. Вечеряхме, после танцувахме и да, наистина, прекарах фантастично.

Кети продължи да я гледа замислено.

— Аха, очите ти са светнали.

Теди кимна и изведнъж лицето ѝ доби сериозно, почти тържествено изражение.

— Да, леля Кети, правилно се досещаш. Марк е направо прекрасен... — отрони тя, замислена като леля си. После тихо довери тайната си: — Струва ми се, че се влюбвам в него.

Кети ѝ хвърли пронизващ, доста тревожен поглед и започна да нарежда, като едва си поемаше дъх. Гласът ѝ нервно затрепери.

— Теди, Теди, чакай малко, всичко това става твърде бързо! Да, твърде бързо, поне според мен.

— Не! Зная много добре какво чувствам. Марк също.

— Не ми се иска да ти се случи нещо лошо.

— Какво искаш да кажеш?

— Та ти почти не го познаваш! Ами да, Теди, миличка, нали се запознахте само преди три дни...

— Марк никога няма да ми стори нищо лошо, сигурна съм! — възкликна Теди, като прекъсна леля си. После стана, отиде до леглото и приседна на края му. Покашля се леко и добави по-меко: — Е, поне едно нещо сигурно ще те зарадва.

— Какво е то?

— Той е евреин.

По лицето на леля Кети веднага се изписа радостно учудване, изражението ѝ се проясни, очите ѝ светнаха.

— Та това е истинско благоволение свише! Когато хората са от една вяра, това обикновено им спестява много неприятности.

— Останах с впечатлението, че Марк не е особено религиозен, макар да спомена, че баща му непрестанно се тревожи да не би да вземе съпруга от друга вяра.

— Само не ми казвай, че вече ти е направил предложение! — извика Кети, като се изправи в леглото, а в очите ѝ се изписа тревога и изумление.

— Не, разбира се, че не! Не говори такива глупости! — троснато отвърна Теди и поклати глава, стъписана, че леля ѝ е в състояние да си помисли такова нещо. — Само си разказвахме един на друг как сме живели досега — продължи тя, после внезапно се засмя и добави: — А като ме изпращаше до стълбите, той ме попита дали искам да бъда негова приятелка. Аз казах да.

— Естествено! — Кети отпи от чая си, шумно постави чашката върху чинийката и продължи да разпитва: — Какво друго ти разказа за себе си, за семейството си?

— Има брат, Лайънел, който учи в „Хароу“, а и той самият е учил там. Тъкмо е трябвало да започне следването си в Оксфорд, когато заради войната се записал в Кралските въздушни сили. А, между другото Марк е англичанин четвърто поколение, прапрапрадядо му е дошъл тук от Одеса в началото на деветнайсети век.

— Охо, значи са от руско потекло, така ли? При това Ашкенази! Добре, много добре — закима Кети, докато явно обмисляше новината. — Най-вероятно истинското им име е било Левенщайн, а после са го съкратили и направили да звучи по английски — Луис. Имам една приятелка — Райба Луис, чието семейство също е дошло преди време от Одеса. Божичко! Да не вземе да се окаже, че са някакви роднини? Какъв е баща му? Марк спомена ли?

— Да, разказа ми. Имат компания „Луис и синове“, някъде около Халтън Гардънс, която засега се управлява от баща му. Занимават се с търговия с диаманти. Въртят и друг бизнес, включително притежават и магазин за скъпоценности на Риджънт стрийт...

— Нима ми говориш за „Танън енд Граф?“ — възкликна Кети и стрелна с поглед племенницата си. — Нима искаш да ми кажеш, че Марк е този род?

— Ами да, точно от него, лельо Кети. Знаеш ли, изглеждаш много особено. Какво има?

— И още ме пита какво има! — промърмори под нос Кети. — Не, господи, няма нищо. Поне така предполагам. „Танън енд Граф“ значи, а? Тогава Марк трябва да е внукът на Айзъдор Танън.

— Лельо Кети, да не би да си познавала дядо му? Разкажи ми за него, кажи ми какво знаеш за семейството им — настоя Теди.

— Ох, това е дълга история! Но щом питаш, ще опитам да ти разкажа по-накратко. Айзъдор Танън беше собственик на „Танън енд Граф“, наследил го беше от баща си, който пък го наследил от своя баща. Изабел, майката на Марк, беше единственото дете на Айзъдор и сега магазинът е неин. Баща ѝ го подари преди много години. Айзъдор е много стар. Много стар наистина, сигурно някъде към деветдесет, и магазинът от дълго време се управлява от съпруга на Изабел, Чарлс Луис, бащата на Марк. Семейство Танън са немски евреи. Всъщност фамилията им е била Таненбаум, но са я съкратили отдавна. Танън е по-лесно за произнасяне и звучи по-добре в Англия. Айзъдор Танън е тъкмо това, което наричам евреин от класа —

невероятно богат, с великолепни имена, ужасно претенциозен. И напълно се отъждествява с английската аристокрация — подхвърли накрая шеговито тя.

— Ами семейство Луис? За тях знаеш ли нещо?

— А, те са друг вид. Интелектуалци, мислители, музиканти, художници, макар че те като Танън винаги са били богати и малко екстравагантни. Занимават се с благотворителност. Както ти е казал Марк, пристигнали са тук от Русия преди около век и някои от тях продължили да се занимават с търговия с диаманти. Други се захванали с лихварство и банкерство, а пък някои се изявили в изкуствата. Ако не ме лъже паметта, те са голям род с много клонове.

— Ясно... А ти, виждала ли си родителите на Марк?

— Веднъж на някаква благотворителна вечер, съвсем за малко. За Изабел Луис мога само да кажа, че е жена, която върши добри дела и е раздала милиони за благородни начинания, най-вече за закрила на децата и на болните... И мъжът ѝ е голям филантроп, също като баща си.

— Но, лельо Кети, откъде знаеш толкова много за тези две семейства?

— Евреите в Лондон се познават много добре — отвърна възрастната жена. — В известен смисъл ние сме едно малко общество и всички считаме, че е редно да се осведомяваме с кого какво става. Но ако искаш да знаеш конкретната причина, приятелката ми Райба наистина им е роднина, май втора братовчедка на бащата на Марк и всичките тези подробности ги зная от нея. Съпругът на Райба е от фамилията Ливайн и дори ми се струва, че си я срещала.

— Да, и на мен така ми се струва. Ах, лельо Кети, колко е малък светът, нали?

Кети кимна.

Двете замълчаха за миг, а после Теди продължи.

— Защо преди малко погледна така особено? Какво, не харесваш ли семейството на Марк?

— Какво има да ги харесвам или да не ги харесвам, след като изобщо не ги познавам? Само съм слушала за тях. За бога, мила моя, та те просто не общуват с такива като мен.

— Не те разбирам.

— Те са сноби, движат се в своя затворен кръг. И освен това са истински англичани.

— А няма ти не си, лельо Кети? Живееш тук от трийсет години, че и повече. Аз не познавам човек, който да е по-типичен англичанин от теб. Ти си истинска лондончанка.

— Да, така е, но не съм родена тук, нито пък съм имала предци, родени в Англия. Освен това принадлежа към друга прослойка. Аз съм... хм, нещо като, да речем, представител на средната класа, нали така? А те са елит. Ами да, човек може дори да каже, че са по-големи англичани и от самите англичани.

— Това съм го чувала и преди.

Кети повдигна изненадано вежди.

— Сега е мой ред да кажа, че не те разбирам.

— Немските евреи са повече германци и от самите германци.

— Да, за съжаление е точно така.

Изведнъж Теди се стресна от една неочаквана мисъл.

— Да не би да мислиш, че семейството на Марк може да сметне, че не съм достатъчно добра партия за него? Това ли искаше да ми кажеш?

— Не, ни най-малко! Ти си от чудесно интелигентно семейство, в рода ти има професори, лекари. Мен ако питаш, ти отговаряш и на най-високите изисквания. Очевидно и Марк мисли същото.

Теди се усмихна.

— Да, лельо, и на мен така ми се струва.

Кети отвърна на усмивката ѝ.

— А ти какво каза на Марк за себе си?

— Всичко.

— О, няма? Знае ли вече и за Максим?

— Разбира се, че знае! — Теди погледна леля си уплашено. —
Защо да не му казвам за Максим?

Кети само сви рамене, без да отговори.

— Марк мисли, че съм изпратила Максим в най-доброто училище — продължи Теди, — и иска да се запознае с него на Коледа или дори по-рано, ако е възможно. Сигурна съм, че двамата много ще се харесат. Дори ми се струва, че ще е като любов от пръв поглед.

— И аз така мисля — съгласи се Кети, долавяйки вълнението в гласа на Теди. Потисна прозявката си, погледна часовника върху

камината и възкликна:

— Божичко, ама ние наистина добре сме се разговорили! Минава два. Хайде, мила, целуни ме за лека нощ и да спим.

Теди се наведе и нежно прегърна леля си, после стана от леглото и събра чашите.

— Преди да си легна, ще ги занеса долу и ще ги измия.

Кети кимна и отново потъна във възглавниците си. Загаси лампата и се приготви за сън. Ала съвсем скоро установи, че изобщо не може да заспи. Мислите ѝ непрестанно се връщаха към двете семейства — Танън и Луис. Отново я обзе тревога — как ли ще реагират, ако Марк се окаже сериозно увлечен по Теди и пожелае да се ожени за нея. Знаеше за тях достатъчно много, за да си дава ясна сметка, че когато става въпрос за брак, и двата рода са доста амбициозни, целят се високо и се съобразяват с изискванията на своята класа. Всъщност те бяха елитът на английското еврейство и едва ли биха допуснали този факт да бъде пренебрегнат от когото и да било.

Тя искаше да омъжи Теди за някое добро момче от еврейски род, заселен в Англия. Но не се беше подготвила за подобни отношения с аристократи като тях.

Както беше обещал, в неделя, преди да замине за ескадрон 32 в Бигин Хил, Марк се обади на Теди по телефона. И продължи да ѝ се обажда всеки ден.

Когато не успяваше да ѝ звънне, тя знаеше, че е с бойна задача някъде над Германия, и сърцето ѝ оставаше свито, докато не чуеше отново гласа му. Теди поначало беше отговорна и всеотдайна по природа и винаги се тревожеше дали хората, които обича, са добре. А сега в живота ѝ се беше появил още един човек, при това така различен от другите, към когото мислите ѝ бяха постоянно отправени. Освен че разговаряха често по телефона, двамата редовно си пишеха и постепенно научаваха все повече един за друг. С всяка изминала седмица се чувстваха все по-близки.

Към края на октомври Марк съвсем неочаквано успя да си издейства едно денонощие отпуск и веднага пристигна в Лондон. Тъй като искаше да види и родителите си, и Теди, а нямаше време, той

разреша въпроса, като в събота вечер ги заведе и тримата на вечеря в „Кларидж“.

Стана така, че Изабел и Чарлс Луис останаха очаровани от Теди, също като влюбения си до уши син. Майка му хареса нейната естествена красота и изтънченост, невинността и откровеността ѝ. Изабел Луис си каза, че тази млада жена вероятно ще може да роди хубави деца. Тя взе своето решение още на масата — Теодора щеше да бъде чудесна съпруга на сина ѝ, ако се стигне дотам.

Бащата на Марк също беше въодушевен от Теди. И той като съпругата си намираще, че е много хубава. Знаеше, че за сина му това е особено важно. Марк имаше отношение към красивите жени. В много случаи външният вил беше решаващ за него. Докато я разглеждаше, Чарлс все повече се уверяваше, че тя напълно отговаря на вкуса на Марк. Друго, което особено му допаднаше у нея, беше нейната задълбоченост. Останалите млади дами, които Марк беше водил у дома им, бяха някак повърхностни и „маскирани“ — така Чарлс наричаше гримираните жени. Очевидно бяха добри в леглото, но в същото време ако трябваше да завържеш с тях разговор, се оказваха истинско недоразумение. А освен всичко друго Теодора Щайн беше еврейка, факт, който за Чарлс Луис беше жизненоважен. Ако синът му наистина беше толкова увлечен по това момиче, вероятно връзката им щеше да завърши с брак. Не би го преживял, ако Марк вземеше жена от друга вяра. Макар и мълчаливо, бащата даде на Теди своята благословия.

Още щом се запозна с Изабел и Чарлс Луис, Теди усети, че родителите на Марк съвсем не са такива, каквито ги беше описала леля Кети преди няколко часа, когато разбра с кого ще вечеря племенницата ѝ тази вечер. Тя не долови у тях нито снобизъм, нито мания за величие. Сториха ѝ се приятна, дори чаровна двойка, хора с ведър характер и без склонност да поучават околните. Освен това се държаха толкова мило с нея. С тях се чувстваше напълно спокойна.

Всъщност вечерята в „Кларидж“ беше много приятна и пред двамата влюбени се разкриваше безоблачно бъдеще.

Теди нямаше търпение да запознае Максим и Марк и за нейна радост следващата отпуска на Марк съвпадна със завършването на срока в „Колет Корт“, когато Максим се върна вкъщи за малка ваканция.

В мига, когато Марк влезе — наистина ослепителен в униформата на офицер от Кралските въздушни сили, и се ръкува с Максим, двамата станаха приятели. Той предложи на момчето да го вземе за едно кръгче с колата или да го повози на лодката си в Уайтстоун Понд в Хампстед. Максим пламна от въодушевление.

През целия уикенд разговаряха за футбол, крикет, летене, самолети и състезателни коли и въодушевено се забавляваха. Теди ги наблюдаваше и все повече си даваше сметка колко много липсва на Максим мъжко присъствие в този дом, където единствена компания за него бяха тя и леля Кети. Това я натъжи и Теди отново си спомни за Зигмунд Вестхайм. Всъщност Теди рядко спираше да мисли за него и за Урсула, молеше се всеки ден двамата да доживеят края на войната, за да дойдат при тях в Англия.

Марк се върна в поделението в неделя вечер и Теди и Максим вечеряха сами в трапезарията. Леля Кети беше на карти у Сара Ливайн. В един момент момчето я погледна право в очите и попита:

— Марк е твоят приятел, нали, Теди?

Въпросът я изтръгна от обзелата я тъга. Тя замълча за миг, а след това отговори с лека усмивка:

— Да, може да се каже и така.

— Значи ли това, че ще се омъжиш за него?

Теди отвърна на прямия му поглед и пророни предпазливо:

— Не зная, скъпи мой, той не ми е направил предложение.

— Но ако го направи? — настоя Максим.

— Най-вероятно — да.

Последва дълго мълчание. Най-накрая момчето каза съвсем тихо:

— А какво ще стане с мен?

— Нищо няма да стане с теб! — възкликна тя и намръщено се облегна назад. — Ти ще си с мен. Ако реша да се омъжа за Марк, или за когото и да е, никога няма да го направя, преди родителите ти да пристигнат при нас. Знаеш го много добре.

Максим кимна.

— Да, ти винаги си казвала, че ще живеем заедно. Ти, аз, мама и татко. А ако се омъжиш за Марк, вероятно ще трябва да отидеш да живееш при него, нали така?

— Да. Но ще си вземем апартамент или къща съвсем близо до вас и така ще се виждаме всеки ден. Всичко ще е както сега — увери

го тя, долавяйки колко неспокоен се чувства. Загледа го през масата усмихнато, с обич и преданост.

— Зная — съгласи се Максим, ала въпреки това сведе очи към чинията.

Теди го наблюдаваше внимателно. Внезапно я завладя тревога. Тъкмо се питаше какво да направи, за да го успокои, когато той вдигна глава и я погледна право в очите. Изглеждаше толкова безутешен, така уплашен, че от безпокойство гърдите ѝ се стегнаха. Тя пое дълбоко въздух и попита:

— Максим, какво има? Марк Луис не ти ли харесва?

— Харесва ми — измърмори той, — но...

— Тогава какво има, скъпи?

Той отговори съвсем тихо, бавно, а гласът му леко потрепваше.

— А ако мама и татко не се върнат? Какво ще стане, ако... ако нещо... — той замълча, сякаш не беше по силите му да произнесе на глас от какво се страхува. Рязко се облегна на стола, захапал долната си устна в желанието си да овладее плача, който напираше в гърлото му.

Теди почувства силна тревога. Тя скочи от стола си и седна до него. Прегърна го с една ръка и го привлече плътно до себе си.

— Те са в безопасност, Максим. Не се тревожи. И непременно ще пристигнат в Лондон, когато войната свърши. Но каквото и да се случи, искам да запомниш много добре — аз винаги ще бъда с теб. Ако трябва, ще се грижа за теб чак докато пораснеш. Толкова пъти съм ти го казвала, нали?

— Да — прошепна той, сгушен в рамото ѝ, като преглъщаше напиралците в гърлото му сълзи.

— Ти си моето момче и аз много те обичам. Никога не го забравяй.

След няколко дни започна новият срок и Максим се върна в „Колет Корт“, а Теди отново започна да работи като доброволка в местния клон на Червения кръст.

Струваше й се, че времето лети страшно бързо и през декември Максим отново пристигна у дома за зимната ваканция. И двамата с Теди бяха единодушни, че тази Коледа и Нова година бяха най-щастливите от години насам. Една от причините беше Марк, който се върна за празниците и през цялото време беше с тях. Освен това и новините от бойните действия все повече ги изпълваха с надежда.

Към началото на февруари 1945-та година съюзническите сили завзеха цяла Европа и в Англия вярваха, че през пролетта най-после ще бъде сключено примирие.

През един априлски ден Теди приготвяше закуска за леля Кети и изведнъж неволно си спомни предсказанието на бащата на Хлапето. Внезапно си даде сметка, че господин Трентън е бил напълно прав. Всички английски вестници тръбяха, че сриването на нацистка Германия е въпрос на седмици, а нали Артър Трентън все повтаряше на нея и на момчетата, че ще празнуват победата преди рождения ден на Максим, през юни.

Докато подреждаше чашите и чинийките върху дървения поднос, Теди въздъхна. Понякога чувстваше, че едва издържа на това непрестанно очакване... цялата обсебена от мисли за семейство Вестхайм. Мина толкова много време... вече шест години, откакто Урсула ги качи на влака за Лондон. Дватама със Зигмунд наистина биха се гордели с Максим, ако можеха да го видят днес. Момчето беше изключително! В училище се проявяваше блестящо, но никога не се хвалеше с успехите си — беше едно чудесно дете. Когато на Коледа най-после се запозна с него, майката на Марк каза, че Максим е истински малък джентълмен. При тези думи Теди просто се разтопи от удоволствие, а гордостта й беше безгранична. Родителите му, естествено, ще са страшно изненадани, когато го видят. През

последните две години той израсна толкова много. Стана доста висок и изглеждаше по-голям за възрастта си.

Теди чу шум от процепа за пощата на входната врата. След като отнесе порцелановия сервиз за закуска в трапезарията, тя прекоси дневната, отиде до вратата и видя на пода сутрешните вестници заедно с пощата.

Пощаджията бе минал доста рано. Тя мушна вестниците под мишница и прегледа дали сред писмата няма някое и от Марк. Зърна почерка му върху един от пликите и сърцето ѝ радостно трепна. Без да се бави, тя отиде до кухнята, хвърли всичко останало на масата и нетърпеливо отвори писмото. Както и предишните, то беше нежно, сърдечно, пълно с планове за предстоящия уикенд и за бъдещето. Прочете го два пъти и все още усмихната, го пъхна в джоба си.

Когато се обърна, за да напълни чайника, погледът ѝ неволно падна върху първата страница на „Дейли Експрес“ и усмивката замръзна на лицето ѝ. Грабна вестника и с разширени от изумление очи се вторачи в снимките и заглавията. Лицето ѝ застина ужасено.

Пред погледа ѝ се мяркаха имена на селища. Ордруф... Белсен... Бухенвалд. В очите ѝ се набиваха страшни думи. „Лагери на смъртта... безчовечност... зверства... унищожение... евреи... милиони убити... геноцид.“

Тя погледна снимките и още повече се вцепени. Те безстрастно разказваха една потресаваща, нечовешка история — за най-немислимата жестокост, позната до днес, за безмилостните мъчения и масовите убийства на невинни човешки същества.

Ръцете на Теди се разтрепериха и тя изпусна вестника на масата. Затвори очи, за да не вижда, за да не научава нищо повече, но след малко се застави отново да погледне. Тя трябваше да знае.

Седеше приведена над масата и разглеждаше снимките. Полуголи хора, измършавели дотолкова, че приличаха не на човешки същества, а на скелети, с хлътнали очи и окапала коса, които надзъртаха с блуждаещ поглед иззад телените мрежи на лагерите. Други снимки... на газови камери, зали за мъчения, огромни купчини човешки тела, нахвърляни като боклук в масови гробове, медицински лаборатории за експерименти с хора, лампи, направени от човешка кожа, грамади от натрупани изкуствени зъби, от очила или обувки, и

още, още тела — на мъже, жени, малки деца, дори пеленачета — всичките жертви на нацистката машина за унищожение.

Теди избухна в плач и сложи ръка на устата си. Горещи сълзи заляха лицето ѝ и се зарониха върху вестника. Тя кръстоса ръце пред гърдите си, олюля се и заридя:

— О, не, господи! Господи, не! Не е възможно! Не може да бъде... не може да е вярно...

Ала вътре в себе си знаеше, че е вярно.

Краката ѝ се подкосиха и тя се строполи на стола. Преви се на две, като притискаше устата си с ръце, за да задуши напирания в гърлото ѝ вик на ужас и гняв.

Мина доста време, докато се овладя и протегна ръка към другите вестници. Даваше си сметка, че да продължава да чете ще е истинско мъчение, но усещаше, че трябва да знае всичко.

И „Дейли Мейл“, и „Дейли Телеграф“ бяха пълни със снимки. Репортажите разказваха за едно и също, за ужасяващите разкрития в концентрационните лагери. Напредващите в западна и източна Германия английски и американски войски бяха влезли в тях през последните няколко дни, за да открият ужаса, който трудно можеше да се опише. Първият освободен лагер беше Ордруф, близо до Гота. В него американците бяха намерили огромни ями, пълни с трупове, над четири хиляди тела на евреи, руски пленници и полски работници, които явно са били оставени да умрат от глад и от болести или са били избити. Англичаните, които бяха освободили Белсен, още не можеха да се съвземат от ужасните разкрития, също и американците — всички разказваха за шока и вцепенението, в което изпаднали при вида на лагера и хората в него. Цитираха се думите на генерал Бедел Смит, началник-щаба на генерал Айзенхауер, който казваше, че сред всички тези места Бухенвалд е като гноен цирей.

Теди усети, че ѝ се повдига, и за момент се олюля на стола, уплашена, че ще повърне. След малко се почувства по-добре. Остави на масата вестниците, замаяна от прочетеното, неспособна да мисли или да прави каквото и да е.

Седя доста време така, вперила празен поглед в стената, но накрая се застави да стане. Сложи чайника върху печката и застана пред него. Направи сутрешния чай в кафявия чайник, който леля Кети обичаше, сложи върху подноса чаша, чинийка и малка каничка с

мляко. Движеше се съвсем машинално, неспособна да мисли за друго, освен за написаното в днешните вестници.

Занесе подноса горе в стаята на леля си. През плътните пердета се процеждаше светлина. Теди погледна към леглото и се запита дали леля ѝ е вече будна, но в този миг се чу бодрият ѝ глас:

— Добро утро, Теодора. Ти наистина ме глезиш, като ми носиш чая в леглото.

— Добро утро — тихо отвърна Теди, сякаш не беше сигурна в собствения си глас, и остави подноса до прозореца. После рязко дръпна завесите. Ярката слънчева светлина внезапно нахлу в спалнята и я заслепи за миг.

Теди занесе чашата на леля си. Тя седеше, облегната на възглавниците.

— Благодаря — каза Кети и изведнъж забеляза, че ръката на Теди трепери. Погледна лицето ѝ и видя, че е побеляло и посърнало. — Теди, изглеждаш ужасно! Какво има? Случило ли се е нещо?

Теди не отвърна, само кимна.

— Не е Марк, нали? Кажи ми, нищо не му се е случило, нали? — извика Кети, като разтревожено се изправи.

— Не, не е Марк — отговори Теди и тежко се отпусна на ръба на леглото. И тъй като не знаеше как да започне, бавно продума: — Лельо Кети... този комитет, в който работиш, комитетът за работа с бегълците, който е към синагогата...

— Да, какво за него? — намръщи се Кети.

— Нали ми разказваше разни ужасяващи истории, които си научила от избягалите от Европа хора, на които се опитвате да помогнете...

Кети кимна.

— Имаш предвид жестокостите, които ставали в концентрационните лагери, така ли?

— Но това е вярно! Това е самата истина! — промълви Теди. — Това са били лагери на смъртта, а не концентрационни лагери. Сутрешните вестници са пълни с разкрития и вече никой по света не може да се съмнява в това.

Кети се отдръпна, гледайки втрещено племенницата си. Явно не беше в състояние да проумее това, което току-що беше чула.

— Не разбирам — промърмори тя и поклати глава.

Теди започна да ѝ обяснява.

— През последните няколко дни английски и американски части са започнали да влизат в тези места, да освобождават лагеристите и това, което са заварили, е толкова ужасяващо, толкова кошмарно, че човешкият разум не може да го проумее. Неописуема жестокост, падение, което не можем да си представим. Там са били избити милиони хора. Евреи, руснаци, поляци, славяни, цигани, но най-много... евреи.

Ръката на Кети потрепери и чашката зазвънтя върху чинийката. Теди се протегна, взе ги и побърза да ги остави на нощната масичка, за да не разлее чая.

— Не е възможно — прошепна Кети, цялата побеляла, с широко разтворени очи. — Не биха могли... не биха се осмелили...

— Могли са! — Теди се задушаваше от гняв. — Английските вестници казват, че става въпрос за тотален геноцид.

Същия ден следобед Кети обиколи цялата къща да търси Теди. Тревожеше се за нея. Намери я в стаята на Максим, седнала на един стол, вперила поглед в снимките на семейство Вестхайм върху скрина. Когато отвори вратата, Теди се обърна и леля ѝ видя, че е плакала.

— Добре ли си, скъпа моя?

— Да.

— Може ли да остана?

— Да, разбира се.

Кети влезе и приседна на ръба на другия стол. Знаеше, че Теодора е в паника за двамата Вестхайм и затова не се беше осмелила да ги спомене до този момент. Дори сега се колебаеше дали да заговори за тях. Теди можеше да се разстрои още повече.

Като че ли прочела мислите на леля си, Теди промълви:

— Откакто видях днешните вестници, не мога да спра да мисля за Урсула и Зигмунд, лельо Кети, сигурно се досещаш.

— Да, Теди. Ти си толкова привързана към тях, че е естествено да се тревожиш за съдбата им, особено сега... след всичко, което прочетохме днес.

— Онези снимки са непрестанно пред очите ми... онези ужасяващи картини. О, лельо Кети — измъчено извика тя, — а ако Урсула и Зигмунд все пак са попаднали в онези ужасни лагери? —

Гласът ѝ потрепери, а очите ѝ се напълниха със сълзи. — Ще умра от безпокойство, просто не мога да мисля за нищо друго.

— Зная, че ти е трудно — отвърна Кети, — но не трябва да губиш надежда. Нали си спомняш последното известие от Арабела фон Витинген, беше толкова успокояващо.

— Да, но то беше толкова отдавна, изминаха вече няколко години!

— Нищо — Кети се наведе напред и продължи с възможно най-насърчителен глас. — Зная, че оттогава насам принцесата изобщо не ни е писала. Може би това да означава, че и до този момент нещата са останали непроменени. Нали тогава, когато се обади от Швейцария, ти каза, че и двамата се укриват у семейство Тигал в замъка им в Марк Бранденбург и че са в безопасност. Ти самата си ми казвала стотици пъти, че там са в безопасност.

— Да, семейство Тигал лесно биха могли да ги укриват. Под замъка има десетки тунели и килии, останали от векове. Предполагам, че има и тайни стаи и коридори — Теди погледна към леля си и продължи. — Не се съмнявам, че ако са останали в замъка, са в безопасност. Но непрестанно се тревожа дали са успели да останат там..., ако е трябвало по някаква причина да се върнат в Берлин. В града сигурно веднага са ги арестували... и са ги изпратили в лагер, освен ако не са загинали при някоя от бомбардировките.

— Толкова пъти сме говорили за всичко това, Теди, миличка, и дори не бих се опитала да кажа, че тревогата ти е излишна или неоснователна. Сам бог вижда, няма защо да се безпокоиш за Урсула и Зигмунд. Но все пак трябва да вярваш, че са още живи, където и да са. Ако изгубиш надежда, ще полудееш.

Теди не отговори нищо.

Кети продължи бавно, много нежно.

— А освен това, Теди, миличка, нали трябва да мислиш и за Максим. Момчето има нужда от теб.

— Никога няма да престана да се надявам, че са живи — каза накрая Теди. — Ще продължа да се надявам, докато не получа сигурни... сигурни доказателства за обратното.

Британското знаме в червено, бяло и синьо се вееше от всеки прозорец.

Хората танцуваха, викаха радостно, пееха, смееха се и плачеха, прегръщаха се и се целуваха — приятели, непознати, всички изпълнени с щастие, ликуване, гордост.

От прозорците, които вече нямаше нужда да се затъмняват заради вражеските нападения, струяха ярки светлини, навсякъде горяха огънове, в които хвърляха портрети на Хитлер. Кръчмите бяха препълнени, всички вдигаха наздрависи за момчетата в униформи, чукаха чаши и викаха:

— Да живее Уинстън! Той ни спаси!

Беше вторник вечер, осми май, и цяла Англия ликуваше. Рано сутринта на предишния ден, седми май, точно в 2 часа и 41 минути генерал Алфред Йодл, представител на висшето военно командване на Германия, и адмирал Фон Фрадбург, упълномощен от адмирал Карл Дьониц, настоящ глава на немската държава, подписаха акт за безусловната капитулация на всички немски земни, въздушни и морски военни сили в Европа пред съюзническите войски и съветската армия. Войната с Германия свърши.

В нея Великобритания беше победителка и затова англичаните празнуваха деня на победата. Всички бяха излезли на улиците — къде другаде можеха да споделят с възторжените си съграждани обзелата ги радост. Беше истински национален празник и оттогава той винаги щеше да се чества — ден в памет на унищожението на най-жестокия политически режим в човешката история.

Теди и леля й бяха сред хилядите хора, събрали се пред Камарата на представителите, за да чуят речта на министър-председателя. Той беше направил обръщение към нацията по радиото в три следобед, но хората искаха отново да чуят „булдога“, своя любим Уини, своя забележителен предводител, може би най-великият в историята на тази страна, под чието ръководство бяха стигнали до трудна, но достойна победа.

Когато в десет и половина вечерта той се появи на един от балконите на правителствената сграда и направи с ръка своя прочут знак на победата V, тълпата започна да крещи неистово, оглушително.

Пред него се разстилаше море от хора. Когато той започна да говори, Теди, леля Кети и хилядите около тях постепенно утихнаха, а по улиците към Уайтхол се разнесе изпълнено с уважение шъткане.

— Скъпи приятели — започна Уинстън Чърчил, — днес е вашият ден. Това не е победа на отделна партия, на отделна класа. Това е победа на цялата велика британска нация. Ние, които живеем на този древен остров, първи изтеглихме меч, за да се противопоставим на тиранията. После останахме съвсем сами срещу най-чудовищната военна сила, която някога хората са познавали. Бяхме сами цяла година и устояхме, сами. Нима някой от нас се огъна? — Чърчил спря за миг и в отговор дойде ревът на тълпата: „Не!“ — Нима паднахме духом? — попита министър-председателят. Отново хиляди гласове като един отговориха: „Не!“

Той продължи:

— Гасяхме светлините, лежахме под бомбите. Ала никой мъж, жена или дете в тази страна не помисли да се предаде. Лондон може да понесе всичко. След дълги месеци, ние започнахме да се изтръгваме от лапите на смъртта, от самия ад, а целият свят гледаше удивен — дали ще изневерят някога на своето достойнство тези английски мъже и жени? Казвам ви — още дълги години хората, живеещи на този остров, а и всички други по света, в чиито сърца звънти песента на свободата, ще си спомнят за това, което ние с вас направихме, и ще си казват: „Не се отчайвай, не се огъвай пред тиранията и жестокостта, върви право напред, ако трябва, умри, но непобеден!“ Сега излизаме от смъртоносната схватка, а ужасният враг лежи на земята смазан и очаква нашата присъда и нашата милост.

Теди усети, че по бузите ѝ текат сълзи, и бръкна в чантичката си за носна кърпа, с която започна да бърше мокрите си страни.

— Добре ли си, миличка? — попита Кети, като я хвана за ръка и я погледна в лицето.

— Да, всичко е наред, лельо Кети. — Теди издуха носа си и преглътна сълзите си. Винаги се вълнувам, когато слушам Чърчил. Той умее да казва самата истина по такъв особен начин, едновременно успокояващо и с вдъхновение. Неповторим е.

Очевидно хилядите хора на площада мислеха същото. Когато Уинстън Чърчил свърши речта си, те започнаха да викат възторжено, да го приветстват, докато съвсем не прегракнаха. После запяха „Той е чудесен човек“ и „Земя на надеждата и славата“. Кети и Теди също запяха. Внезапно Теди си даде сметка, че тази война мина под знака на речите на Чърчил и на песните. Като че ли неговите думи и популярните мелодии ги бяха подкрепяли и насърчавали дори в най-мрачните дни.

Когато министър-председателят махна с ръка за последен път и се прибра, тълпата бавно започна да се разотива. Теди и Кети също си тръгнаха. Ставаше късно, а денят беше наистина изтощителен, макар и пълен с толкова вълнения. Успяха да спрат едно такси близо до гара „Виктория“ и с облекчение се качиха в него. Радваха се, че са най-последни сами, далеч от тълпите.

Теди погледна леля си и успя да забележи дори и на оскъдната светлина, че тя изглежда съвсем изтощена.

— Лельо Кети, изглеждаш страшно уморена! — възкликна тя.

— Да, страхувам се, че се поуморих. А ти?

— Аз също — призна Теди. — Но си заслужаваше. Нали трябваше да отпразнуваме падането на нацистите и на Третия райх.

На следващия ден, девети май, Теодора навърши двайсет и шест години. Леля Кети реши да отпразнуват случая, като поканят на гости приятелката на Теди Лидия Пел и майка ѝ Джулия.

Те пристигнаха точно в четири, като всяка носеше красиво опакован пакет. Когато разопаковаха подаръците си, Теди остана очарована, както винаги, от вкуса им. От госпожа Пел получи ръчно изработен копринен шал в лилаво, пурпурно и розово, а от Лидия — огърлица от аметисти, които бяха наистина прекрасни.

— Вие ужасно ме глезите с тези фантастични подаръци — възкликна тя и разцелува майката и дъщерята. — Благодаря ви много, и на двете.

Скоро след това леля Кети внесе сребърния сервиз за чай и четирите жени седнаха край масичката в стил кралица Ана, която беше отрупана с малки сандвичи, кифлички и сладоледена торта, върху която имаше една-единствена свещ. Тъкмо пиеха чая, когато на вратата се позвъни.

— Кой ли може да е, за бога? — намръщи се Кети. — Теди, нали не очакваме никого?

— Не. Сега ще отида да отворя.

Тя скочи и бързо се отправи през коридора към входната врата. Отвори я и за огромно изумление се озова лице в лице с Марк, който стоеше на стъпалата.

— Честит рожден ден, скъпа моя! — извика той, влезе и я прегърна, вдигна я и я завъртя.

— Но нали ми честити по телефона! — учуди се Теди, когато най-после я пусна на земята и я целуна по бузата.

— Да, но исках да ти го кажа и лично — заедно с това — заяви той, като ѝ подаде пакета, който носеше. — Розово шампанско, от татковото, най-доброто.

— О, Марк, страхотен си, много ти благодаря! Влизай в гостната. Там са леля Кети с Лидия и госпожа Пел, тъкмо пиехме чай. Нали няма да откажеш една чаша и парче торта?

— Не, благодаря — усмихна се той. — Предпочитам шампанското.

Когато Теди тържествуващо го въведе в гостната, всички се изненадаха. Марк галантно ги поздрави и се зае да отваря бутилката.

— Достатъчно е студено, можем да го пием веднага — увери той Теди, която взе чашите за шампанско от шкафа със сервизите. — Баща ми винаги държи няколко бутилки изстудени, ако стане нещо непредвидено, така че задигнах една от тавана му — случаят е наистина много специален. — Тапата на бутилката „Дом Периньон“ изгърмя силно и пенливото вино бързо преля. Хоп! — извика Марк и веднага започна да го сипва в широките чаши. — Не бих искал да изхабим дори капчица от тази скъпоценна течност!

Марк вдигна чашата си с тост за здравето на Теди. Всички се присъединиха, чукнаха се и отпиха от чудесното вино. Марк остави чашата и се обърна към нея.

— Мога ли да говоря за миг с теб насаме?

— Разбира се — Теди го погледна озадачена с крайчеца на окото си. Той изглеждаше необичайно тържествен, дори някак строг.

Двамата се извиниха и Марк я поведе по коридора, през задната тераса към градината. Знаеше, че когато е топло, Теди обича да седи

под старата ябълка с книга или ръкоделие в ръка, и затова я заведе именно там, стиснал здраво ръката ѝ.

Погледна я право в лицето, по което сега беше изписано недоумение, и каза:

— Теди, знаеш, че те обичам и че искам да се оженим, зная, че и ти ме обичаш. Но досега все не се съгласяваше да се сгодим. Все казваше, че искаш най-напред войната да свърши. Ето, тя наистина свърши. Моля те, кажи да, моля те, нека днес да се сгодим.

— Да, Марк, съгласна съм — отвърна тя след моментно колебание. Обзелата я радост се помрачаваше единствено от тревогата за съдбата на семейство Вестхайм, ала Теди не го показва с нищо. Погледна озареното му от обич лице и му се усмихна възторжено.

Той извади от джоба си малка черна кожена кутийка и ѝ я подаде, без да продума. Само я гледаше — така втренчено, сякаш очите му не можеха да се откъснат от нея.

Теди бавно отвори кутийката. Сред красиво нагъната бяла коприна лежеше великолепен пръстен с квадратен изумруд, заобиколен от диаманти.

— О, Марк! Толкова е красив!

— Ти също, мила моя Теди — отвърна той и попита: — Наистина ли ти харесва?

— Разбира се! Чудесен е!

— Изумрудът е камъкът на твоята зодия, а освен това очите ти са същия цвят, затова избрах именно него. И още веднъж честит рожден ден, скъпа!

— О, Марк...

Той извади пръстена от кутията и го сложи върху средния пръст на лявата ѝ ръка.

— Е, сега вече наистина всичко е съвсем официално — и като заяви това, той я сграбчи в ръцете си и я целуна по устата.

Върнаха се по градинската алея, хванати за ръка. Влязоха в хола и съобщиха на леля Кети и на Лидия и Джулия Пел, че са се сгодили. Те като че ли не се изненадаха от тази вест. Когато ги поздравяваше, Кети каза:

— Отдавна го очаквахме, нали разбираш. Трите тъкмо си говорехме, че никога не сме виждали други хора така влюбени като вас.

При тези думи всички се разсмяха. Годениците благодариха за добрите пожелания, и компанията отново вдигна тост.

Марк отпи глътка и бързо остави чашата си.

— Теди, трябва да тръгвам — каза той. — Скоро трябва да съм обратно в Бигин Хил, отпуската ми е само за няколко часа. Всъщност я дължа единствено на романтичния си командир, който се съгласи с мен, че ще е хубаво да получиш годежния пръстен точно на рождения си ден. И който, между впрочем, много държи да присъства на сватбата ни.

— Тогава непременно ще го поканим — отвърна Теди.

Марк се сбогува с леля Кети и двете дами от семейство Пел, а Теди го изпрати до външната врата. Повдигна се на пръсти и го целуна за довиждане. Марк промърмори нежно:

— Хайде да определим датата на сватбата.

Лицето на Теди изведнъж помръкна.

— Но, Марк, знаеш, че не мога! Преди това искам да се свържа със семейство Вестхайм и да разбера кога ще пристигнат. Винаги съм ти казвала, че не можем да се оженим без родителите на Максим.

— Да, но могат да минат месеци наред, без да получиш някаква вест! В Германия всичко е с главата надолу, пълен хаос!

— Да, Марк, така е, но като зная що за жена е Урсула Вестхайм, предполагам, че в скоро време ще намери начин да се свърже с мен. Лично или чрез друг човек.

— Добре — посърнал отвърна Марк. — Ще изчакаме малко. — Той й се усмихна и Теди му отвърна, без да забележи неспокойния му поглед. А също и без да подозира, че ще очаква вести от родителите на Максим съвсем напразно. Седмици наред след това тя не успя да научи нищо за тях. Всъщност известие така и не пристигна.

Накрая Теди реши да замине за Германия, за да потърси Урсула и Зигмунд Вестхайм. Когато пристигна, ѝ се стори, че се е озовала в непозната страна.

Не беше в състояние да познае града, в който беше родена и където беше живяла почти до двайсетгодишната си възраст. Целият в ями, изровени от падналите бомби, в планини от отломки, Берлин напомняше лунен пейзаж.

Въздушните нападения на съюзническите войски бяха опустошили града. Около петстотин хиляди сгради, повечето в централната част на Берлин, всъщност около една трета от всички постройки, бяха сринати със земята. А оцелелите от бомбардировките бяха разрушени на втори май, когато градът беше завзет от Червената армия начело с маршал Жуков. Всички двайсет и две хиляди руски оръдия бяха насочени срещу Берлин, за да го подложат на невиджан по силата си артилерийски обстрел. Оцелелите сгради останаха само прах и руини.

Теди беше стъписана от гледката на разрушения Берлин. От доста време следеше внимателно международните новини и особено онова, което се отнасяше до Германия, и знаеше в подробности за всички събития от последните месеци. Въпреки това никога не си беше представяла, че градът е толкова опустошен, нито пък беше допускала, че над него витае такова чувство на безнадеждност.

Пристигна от Лондон в началото на октомври. В подготовката за пътуването много ѝ помогнаха Джулия Пел и родителите на Марк. Чарлс Луис лично се погрижи да уреди документите, а освен това настоя, въпреки съпротивата ѝ, да плати разноските. Най-накрая обаче тя все пак деликатно отстъпи.

Майката на Лидия се погрижи за квартира в Берлин, Джулия уреди Теди да отседне при старата ѝ приятелка — Ан Рейнолдс, която заемаше отговорна длъжност в Международния Червен кръст. Преди войната, когато още не беше загубила мъжа си, Ан живееше в Германия. Ето защо говореше свободно немски и познаваше добре

страната. Освен заради личните си качества, тя беше избрана на този твърде отговорен пост и заради тези очевидни преимущества.

Джулия Пел разказа, че госпожа Рейнолдс била пратена в Берлин през юли. Тогава британските, американските и френски войски влязоха в Берлин, за да се срещнат с руската армия и да заемат местата си в разделения на четири окупационни сектора град. Сега живееше в малък апартамент в границите на британската зона, в квартал Шарлотенбург. Тя писа на Джулия Пел, че макар жилището ѝ да е съвсем малко, с удоволствие ще приеме Теодора. В писмото си госпожа Рейнолдс обясняваше, че работата ѝ в Червения кръст е свързана с непрекъснати обиколки из британската зона и затова най-вероятно Теди ще може да разполага с цялата квартира през по-голямата част от престоя си. Точно така и стана.

Когато Теди пристигна в апартамента ѝ в неделя вечер, Ан Рейнолдс я посрещна сърдечно, но се извини, че почти веднага трябва да замине по работа за Франкфурт.

— За съжаление май ще имам време само за чаша чай, преди да те оставя — каза ѝ, когато двете седнаха в хола.

— Няма нищо, госпожо Рейнолдс. Напълно ви разбирам — отговори Теди, която веднага хареса домакинята си — висока, приятна жена към края на четирийсетте, руса и като повечето англичанки, с румен цвят на лицето. Усмивката ѝ беше предразполагаща, маниерите ѝ — решителни, но в същото време тя цялата излъчваше състрадателност.

— Настани се удобно, а аз ще сложа чайника — каза Ан Рейнолдс, — ей сега ще се върна. — Ала след малко ѝ предложи: — Защо не дойдеш с мен в кухнята — тъкмо ще ти покажа всичко, а ще можем и да си побъбрим.

— С удоволствие. Толкова съм ви задължена, че ме приехте у вас. Страшно великодушно от ваша страна да подслоните напълно непознат човек — отвърна Теди, а благодарността ѝ беше изписана на лицето ѝ.

Ан само се усмихна и я поведе към мъничката кухня, която представляваше по-скоро голям килер.

— Джулия Пел много те обича — заговори тя. — Ти си ѝ като втора дъщеря. И тъй като тя е една от най-старите и най-скъпите ми приятелки, за мен е удоволствие да ти помогна — та тя държи толкова

много на теб. Освен това тук няма никакви хотели, така че изобщо не мога да си представя къде ли можеше да се настаниш. „Кайзерхоф“, „Бден“, „Адлон“ — всичките са разрушени до неузнаваемост, също и по-малките хотелчета. Стаите се дават на фантастични цени. — Тя въздъхна, после добави: — Повечето берлинчани живеят в мазетата или на палатки сред развалините. В града цари пълен хаос, а и непрекъснато пристигат нови бежанци.

— Откъде?

— Откъде ли не. Повечето са стари берлинчани, които са напуснали града по време на войната, но хора прииждат и от всички части на Германия, защото мислят, че тук ще се устроят по-добре. — Тя поклати глава и се намуси. — Това, разбира се, не може да стане. Тук условията са ужасни, никога не съм виждала такова стълпотворение.

Ан запали газта, сложи чайника и продължи.

— Трябва да ти призная, че цялата ни работа е почти парализирана. Почти всички болници са унищожени от бомбардировките, а които все пак са оцелели, са в ужасно състояние. Претъпкани са и пациентите умират масово, главно от туберкулоза, тиф и дифтерит. — Ан замълча за миг и после попита делово: — Нали преди да тръгнеш, те имунизираха? Предупредих Джулия да го направите на всяка цена.

— Да, имунизираха ме — отвърна Теди.

Тя мислеше за Урсула и Зигмунд. Чудеше се къде ли са сега, дали не са сред потока бежанци, които прииждаха към Берлин. Искаше ѝ се да разкаже на Ан Рейнолдс за тях, но после се отказа. Реши, че може да го направи, когато седнат да пият чай.

— В града върлуват всякакви болести, Теодора — осведоми я Ан. — Заразата е буквално във въздуха, защото все още хиляди трупове не са погребани.

— Господи, но това е кошмарно! — възкликна Теди, едновременно смаяна и ужасена. — Къде са?

— В реките, затрупани под развалините или заровени в плиткия ями в парковете. Атмосферата съвсем не е здравословна. И естествено е пълно с плъхове.

Теди потрепери и по кожата ѝ полазиха тръпки.

— Сигурно по улиците е доста страшно.

— Да, наистина е кошмарно — съгласи се Ан и тъжно поклати глава. — Имаме страшно много работа. Правим каквото можем. Помагаме на всички.

— Аз нали работих малко за Червения кръст в Лондон, там всички разказват за изключителната работа, която вие вършите тук — каза Теди. — Не зная какво би било без организация като нашата. Толкова се гордея, че съм свързана с нея.

— Аз също — промълви Ан и сложи чашите, чинийките и купичката мляко на прах върху подноса. После отвори двата шкафа и започна да показва на Теди кое къде е. — Ето тук са съдовете, чиниите... Тук има някои основни продукти. Всичко е предостатъчно, макар че повечето храни са консервирани — говеждо, други меса, супи.

Ан отвори следващия шкаф и продължи.

— А тук има нещо като деликатеси... консервирани плодове, захар, шоколадови бисквити, подаръци от един майор от американската армия, мой приятел. Той ме снабдява постоянно, така че можеш да си взимаш от всичко.

— Благодаря, госпожо Рейнолдс — продума Теди. — Толкова сте мила. Безкрайно съм ви признателна. — Изведнъж осъзна, че без помощта на Ан Рейнолдс беше загубена. Неволно си помисли, че има голям късмет с приятели като семейство Пел и един бъдещ свекър като Чарлс Луис. Без тях това пътуване щеше да е много по-трудно, дори невъзможно.

По-късно, когато седяха и пиеха чай в малкия хол, Теди тъкмо се нареди да заговори за семейство Вестхайм, когато любезната ѝ хазайка започна да разказва за живота в Берлин. Теди трябваше да изчака.

— След като Германия се предаде на съюзническите войски, руснаците се захванаха да възстановят някои от службите — например снабдяването с ток и газ — обясни Ан. — Освен това оправиха и метрото, трамваите, влаковете, така че човек отново може да се движи из града. Има и едни разнебитени стари таксита, но са много малко заради дефицита на бензин. Най-добре да не излизаш от британската зона — предупреди я тя. — Гледай да не попаднеш, докато се разхождаш, в руската зона. Там е опасно, много често стават изнасилвания.

— Да, разбирам.

— Телефонните връзки все още не функционират добре — добави Ан. — Понякога телефоните работят, понякога не. Ако искаш да се обадиш на леля си, че си пристигнала благополучно, опитай, но не гарантирам, че ще успееш да се свържеш.

— Много мило, че ми го предлагате. Довечера непременно ще се опитам да се свържа с леля Кети. Но настоявам да платя всички телефонни разговори.

— О, няма нужда — махна с ръка Ан.

Теди най-после се реши и започна:

— Тъй като досега не ми споменахте нищо за семейство Вестхайм, предполагам, че Международният Червен кръст не е успял да ги открие. Или въобще да получи някаква информация за тях, така ли?

Ан поклати глава.

— Да, за съжаление няма никакви сведения. Ако имах някакви вести, щях веднага да ти кажа.

Теди притеснено прехапа устните си.

— Не се отчайвай — нежно ѝ каза Ан, изоставяйки обичайния си делови тон. — Това, че все още нямаме никаква информация, не значи нищо. Нали ти обясних, всичко тук е пълна бъркотия. През Европа се движат милиони хора, които са напуснали родните си места, по-точно някъде около десет милиона. Документацията е практически унищожена — или при бомбардировките, или от нацистите, когато са разбрали, че губят войната. А освен това повечето служби, които биха могли да ти помогнат, нямат достатъчно хора. Да се издирят изчезналите е херкулесов подвиг, така че търсенето сигурно ще отнеме доста време. Сигурна съм, че ще ги намериш.

Теди кимна, молейки се госпожа Рейнолдс да се окаже права.

Ан отново я погледна окуражително, после ѝ кимна да се приближи към писалището до прозореца.

— Тук съм написала имената и адресите на службите, в които трябва да се обадиш утре, а също и моя телефонен номер в Червения кръст. Секретарката ми Елизабет Джефард е много оправна, познава отлично британската и американската зона, така че ако имаш нужда от помощ, непременно ѝ се обади. До попивателната съм оставила връзката ключове от апартамента.

— Благодаря ви, госпожо Рейнолдс, благодаря за всичко.

— Няма нужда да ми благодариш — отвърна Ан. — Радвам се, че мога да ти помогна. Всъщност исках да ти кажа...

— Само да ви попитам нещо — внимателно я прекъсна Теди и бързо заприказва. — Ако берлинските служби не успеят да ми помогнат, бих искала да отида до замъка Тигал в Марк Бранденбург. Зная, че там е руската зона, но може би...

Този път Ан прекъсна гостенката си.

— Няма защо да ходиш там, Теодора — каза тя. — Тъкмо щях да ти кажа, че Джулия ми писа преди няколко седмици. В писмото си споменава, че този замък е последното място, откъдето са пристигнали вести за семейство Вестхайм. Така че аз на своя глава помолих моя приятел майор Еванс, американец, да провери в замъка. За щастие той успя да се промъкне през постовете и да влезе. Откри, че замъкът не е разрушен, макар че Потсдам и Бранденбург са били тежко бомбардирани.

— Това е чудесна новина! — извика Теди и очите ѝ радостно светнаха.

— Да, така е. След като замъкът не е бил бомбардиран, можем да сме сигурни, че Вестхайм не са загинали при въздушно нападение. Но пък замъкът е напълно пуст, в него живее само един пазач. Руснаците са завзели замъка и според майор Евънс възнамеряват да направят в него казарма.

— А този пазач не знае ли нещо? — бързо попита Теди, като гледеше напрегнато Ан.

— Нищо. Казал само, че всички предишни обитатели са напуснали.

— Сякаш семейство Вестхайм са изчезнали, без да оставят никаква следа? — мрачно промълви Теди, чието въодушевление се изпари.

— Да, точно така — кимна Ан. — Но от друга страна все още няма защо да решаваш, че са загинали.

Тя стана, отиде в коридора и извади палтото си от гардероба. Докато го обличаше, продължи да говори.

— Вече трябва да тръгвам за Франкфурт. Не се отчайвай, Теодора, и не се притеснявай. Не забравяй, че секретарката ми винаги ще е готова да ти помогне с каквото може. Ще се видим към края на седмицата.

— Довиждане, госпожо Рейнолдс. Добър път — отвърна Теди.

Рано другата сутрин Теди излезе от апартамента в Шарлотенбург и взе метрото до Тиргартенщрасе.

Когато не след дълго стигна там, тя слезе от влака и пое по Будапещерщрасе към Тиргартен — хубавия стар парк, където се разхождаха толкова често с Максим и Урсула.

Денят беше влажен, леко ръмеше. Теди крачеше бързо и непрекъснато се оглеждаше, изумена от опустошението, което цареше навсякъде. Запита се дали изобщо има смисъл да проверява какво е останало от къщата на семейство Вестхайм. И по двете улици нямаше нито една запазена постройка, така че на Тиргартенщрасе едва ли щеше да е по-различно. Берлин беше сринат със земята. Видя го с очите си още вчера, а разказът на госпожа Рейнолдс само потвърди, че всичко е в руини.

Когато стигна, тя внезапно спря. Не можа да овладее изумлението си. Гледката я вцепени. Нито едно дърво не беше останало в някогашния парк, който изглеждаше безнадеждно гол и опустошен под непроницаемото сиво небе.

Теди долови странен звук, който напомняше удари на метал върху камък, и се обърна, за да види откъде идва.

Върху грамадата от отломки, струпани на място, където някога бе имало къща, работеше една жена. Тя дялкаше с длето тухлите, явно искаше да очука старата мазилка. Когато свърши, слагаше тухлите в някаква количка, сглобена от малки колелца и стара дървена щайга, прикрепени едно към друго с канап и парчета тел.

Теди се приближи до жената и учтиво попита:

— Извинете, какво се е случило с дърветата в парка? Моля ви, бихте ли ми казали защо паркът е целият изсечен?

Жената вдигна изнурения си поглед, измери Теди от глава до пети и в първия миг не отговори. После каза:

— Явно не сте от Берлин, щом задавате такъв въпрос.

— Да, така е. Какво стана с дърветата в парка? — повтори Теди.

— Изсякоха ги — безизразно каза жената. — За огън. Хората в Берлин трябваше да се стоплят през зимата. Нямаше друго гориво.

— Да, ясно, разбирам — отвърна Теди. — Благодаря ви... благодаря много — тя сведе глава и забърза нататък, усещайки враждебност в гласа на жената.

Съвсем скоро стигна до средата на Тиргартенщрасе, където някога се издигаше красивата къща на семейство Вестхайм. Забави крачка и спря, загледана в покритата с прах и кал купчина развалини — всичко, което беше останало от нея.

Внезапно в главата ѝ нахлуха спомени — ярки, живи. За миг тя се пренесе в доброто старо време, когато живееше щастливо в тази къща с Максим и родителите му.

Изведнъж образите на двамата застанаха пред нея.

Сякаш отново видя Урсула — елегантна и изискана, с грациозна походка, красива и свежа с русите си коси. Видя и Зигмунд — хубав, мил, истински джентълмен, седнал на пианото в стаята за музика, а под пръстите му се лее прекрасна мелодия. После Максим, който се втурва в стаята, започва да ги вика, а детското му лице грее от радост. Споменът беше и сладък, и горчив, защото я държеше впримчена между миналото, такова, каквото беше, и настоящето, така болезнено, така грозно. Стори ѝ се, че се задушава, зад клепачите ѝ запариха сълзи, но тя ги преглътна.

Странно, че толкова се разстрои за къщата. Та тя беше само тухли и цимент и сама по себе си не значеше нищо. Важно беше да открие не нея, а хората, които я бяха притежавали, които я бяха изпълнили с любов и щастие и бяха направили от нея прекрасен дом за детето си. И за самата нея.

Обзета от силна тъга, Теди тръгна обратно. Тя се върна надолу по Тиргартенщрасе, сви между Хофягералее и Щюлерщрасе и пое към дома на семейство Фон Тигал. Някога те имаха апартамент, който гледаше към Ландверканал, а и домът на Вили Херцог беше съвсем наблизо.

Ала тя забеляза веднага, че този район също е опустошен, затова се обърна и тръгна отново към Банхоф Зоо. Тук нямаше какво да прави.

Не мога да витая в миналото и да живея със спомените, каза си тя. Единственото, което има някакво значение, е настоящето. В Берлин съм дошла, за да намеря семейство Вестхайм, и трябва да се заема именно с това.

През целия ден Теди непрестанно си повтаряше тези думи и обикаляше службите от списъка на Ан Рейнолдс. Това бяха няколко групи на еврейски бежанци, ционистки организации, които издирваха изчезнали, а също и Обществото на приятелите, създадено от американски квакери, което оказваше всякаква помощ и извършваше някои възстановителни работи в сринатия от войната град. Всички, с които се срещна, се опитаха да ѝ помогнат. Във всяка служба ѝ даваха да прегледа дълги списъци с имена на хора, изпратени в лагери, депортирани от нацистите или онези, които със сигурност са починали. В никой от тях тя не откри имената на двамата Вестхайм.

— Не губете надежда — каза американката от Обществото на приятелите. — Проверявайте във всички служби всеки ден, защото непрекъснато прибавяме в списъците нови имена.

Теди ѝ благодари и се върна в апартамента в Шарлотенбург. Хапна и си легна, твърдо решена на следващия ден да поднови търсенето.

Теди непрестанно се връщаше в района на Тиргартен. Мястото, където беше прекарала по-голямата част от живота си, я привличаше неудържимо като магнит.

От онази първа дъждовна понеделнишка утрин беше идвала вече няколко пъти. Не можеше да устои на изкушението отново и отново да види познатата, пълна с горчиви спомени улица. Ала така и не откри нещо, което би могло да ѝ помогне да намери семейство Вестхайм. Прибираше се оттам смутена, разстроена, твърдо решена никога повече да не се връща.

Около две седмици след пристигането си в Берлин, в един съботен следобед, Теди отново тръгна към Тиргартен. Днес обаче имаше повод да отиде там. Секретарката на госпожа Рейнолдс — Елизабет Джефард ѝ даде идеята да се свърже с жените, които работеха на групи из целия град, разчистваха развалините и събираха здравите тухли с надеждата, че един ден в Берлин отново ще се строи.

Предишната вечер Елизабет обясни на Теди по телефона, че тези „трумерфрауен“ са изградили собствена мрежа, осведомяваха се по техни канали и затова можеха да са безценен източник на информация за какво ли не — от стоките на черния пазар до хората, които бяха изчезнали. Жените работеха близо до местата, където са били домовете им, и живееха в импровизирани жилища. Елизабет предполагаше, че някоя от тях може да е видяла или чула нещо или да е срещнала някой, който би могъл да помогне на Теди в издирването на Урсула и Зигмунд.

Теди пристигна в района — за последен път, каза си тя, когато взе метрото и слезе на Банхоф Зоо. Вървеше бавно по Тиргартенщрасе, като през цялото време се оглеждаше смутено.

Скоро установи, че днес никой не работи на развалините. Почувства такова ужасно разочарование, че изведнъж осъзна колко силно е била обнадеждена след снощния разговор с Елизабет.

Тъкмо се беше отчаяла, че няма да успее да намери някоя от жените, когато ненадейно зърна три от тях, седнали до един ров, на

едно поразчистено от отломките място. Те разговаряха и пушеха по ред от една цигара.

Теди спря на разстояние и се загледа в тях. Жените дърпаха дълбоко от цигарата, и си я подаваха. Теди забеляза, че това разточителство им доставя истинско удоволствие.

Елизабет я беше предупредила да не тръгва с празни ръце. В чантата си носеше кутия „Лъки Страйк“ и три шоколада, които взе от шкафа с лакомствата в апартамента. Очевидно бяха подарени на госпожа Рейнолдс от нейния приятел, американския майор. Ан беше заминала с него в Бон за уикенда, а Елизабет я беше посъветвала непременно да вземе „лакомствата“, като я увери, че госпожа Рейнолдс не би имала нищо против. Добре че беше послушала съвета ѝ. Цигарите и шоколадът може би щяха да ги разприказват.

Когато Теди се приближи, жените спряха да разговарят и се обърнаха към нея. Лицата им изглеждаха така затворени и непроницаеми, а погледите — толкова студени. Теди неволно си спомни враждебността на единствената друга такава жена, с която беше разговаряла — когато попита какво се е случило с дърветата в парка. Дано тези три жени да са по-отзивчиви.

— Моля ви... бихте ли ми помогнали — пророни тя.

Жените я гледаха втренчено, без да отговорят.

Тя опита отново.

— Моля ви... Търся свои близки или поне някаква информация за тях... едно семейство, което познавах още преди войната. Живееха тук... — Теди спря за миг и посочи Тиргартенщрасе. — В една от големите къщи. Господин Зигмунд Вестхайм и госпожа Урсула Вестхайм. Имаха малък син, едно чудесно момченце на име Максимилиан.

Три чифта очи я пронизваха, без да мигнат.

Теди се обърна към най-близко седналата жена.

— Може би вие сте познавали семейство Вестхайм?

— Не.

— А вие, познавахте ли ги? — попита Теди жената в средата, която в момента дръпваше от общата цигара. Тя въздъхна, поклати глава и отвърна:

— Не.

Теди реши, че няма смисъл да пита и третата. Тези жени нямаше да ѝ помогнат. Тя отвори чантата си и извади кутията „Лъки Страйк“.

— Цигари? — предложи им тя. Всяка от тях взе по една, промълви „благодаря“ — но нищо повече, и внимателно прибра цигарата в джоба си.

— Наистина трябва да намеря тези хора — каза отново Теди, този път по-настойтелно. — Моля ви, кажете ми, ако знаете нещо, ако сте чули нещо за тях. Моля ви. — Тя се загледа настойтелно във всяка една от тях поотделно.

Последва мълчание, нарушено от една от жените:

— Онази къща беше бомбардирана заедно с всички — каза тя. — Сама виждате. Никой не остана.

— Все пак някои от хората, които живееха на Тиргартенщрасе, оцеляха — тихо ѝ възрази другата и после продължи. — Има една жена, която разчиства развалини на Люцовуфер. Преди войната познаваше повечето хора от квартала. Питайте нея.

— Да, непременно ще отида! — възкликна Теди и лицето ѝ светна. — Коя е тя? Как се казва? Как да я позная?

— Не я зная нито коя е, нито как се казва. Само съм чувала за нея — отвърна най-любезната от трите жени. — Поразпитайте там наоколо, някоя от другите „Trümmerfrauen“ ще ви я покаже.

— Благодаря ви! Благодаря много! — развълнувано каза Теди. — Толкова ми помогнахте!

Обнадеждена, тя тръгна бързо, а когато стигна моста, който минаваше над Ландверканал и водеше към Люцовуфер, почти тичаше от нетърпение. Спря едва когато стигна улицата и, цялата задъхана, се огледа наоколо. За огромно нейно учудване и разочарование тук беше дори по-безлюдно, отколкото на Тиргартенщрасе. Цареше зловеща тишина.

Тъй като по берлинските улици нямаше почти никакво движение, всички други звуци, особено човешките гласове и стъпки, се чуваха много ясно. Но дори и те липсваха този следобед. Не се чуваше и постоянното почукване от инструментите на жените, които почистваха годните за използване тухли и камъни.

Теди въздъхна тежко и се запита къде ли може да са отишли всички тези жени; самата Елизабет я беше уверила, че те работят през цялата седмица. Веднъж дошла дотук, тя реши да поразгледа района и

тръгна напред, като леко потреперваше от студ. Загърна се в палтото си, защото откъм Ландверканал духаше пронизващ вятър. Само след миг разбра защо на улицата няма никой. Вятърът вдигаше праха от руините във въздуха. Обвиха я облаци пепел и мръсотия, които се просмукаха в косата ѝ, напълниха устата ѝ, напластиха се по лицето и заслепиха очите ѝ.

Няма защо да вървя нататък, каза си тя, това е като истинска пясъчна буря. По-добре да се върна в апартамента в Шарлотенбург. Тя се обърна и тръгна обратно към моста. Защо ли изобщо беше дошла насам. И тук, както и преди, нямаше да открие нищо.

Внезапно откъм руините се чу пискливо детско гласче, което процепи тишината.

— Ето, дядо! Насам. Намерих още един.

Теди спря и напрегнато се заслуша.

Последва звук на суха кашлица и след малко до ушите ѝ долетя дрезгавият глас на стар човек:

— Събрахме хубава купчина плочки, Вилхелм. Днес поработихме добре.

— Да, да! — Детето явно беше въодушевено.

Теди не можеше да разбере откъде идват тези призрачни гласове, но ѝ се стори, че е някъде наблизко. Поколеба се накъде да се обърне, за да потърси момчето и стареца, и тогава отново чу кашлицата. Идваше иззад една грамада отломки точно вдясно от нея. Старецът и момчето бяха там, сред развалините.

Теди сви вдясно от пътя. С мъка се промъкна през руините, и най-после доближи грамадата. Заобиколи я и пристъпи напред.

— Извинете — започна леко тя.

Момчето и старецът се стреснаха от внезапната ѝ поява, явно не я бяха чули да приближава.

Гледаха я със зяпнали уста. Старецът заговори с нападателен, враждебен тон:

— Коя сте вие? Какво искате?

Теди долови, че зад тази неприязън се таи страх и отвърна спокойно:

— Аз съм от друг град. Търся една от жените, които работят тук сред развалините.

— Защо? — попита старецът.

— Жените на Тиргартенщрасе ми казаха, че тя може да ми помогне.

Старият човек хладно се изсмя.

— Как би могла една бедна жена, която работи сред развалините, да ви помогне на вас? — Той я измери с унищожителен поглед. Теди бе добре облечена и явно добре нахранена.

— Надявам се да ми каже нещо за едни хора, които някога живееха наблизо — обясни Теди със спокоен глас. — Дошла съм, за да ги потърся. Казаха ми, че тази жена познавала всички от този квартал преди войната.

— Може и да ги е познавала — процеди старецът. — Не зная. Нито пък зная коя точно жена търсите. Така или иначе днес няма никой. Сама виждате, да не сте сляпа. Махайте се оттук!

— А дали ще работят утре? — попита търпеливо Теди.

— Откъде да зная? Да не съм им пазач! — гневно измърмори старецът и като наведе глава, започна безцелно да подрежда купчината бели плочки, които двамата с момчето явно бяха събирали.

Момчето слушаше внимателно и разглеждаше Теди. Изведнъж продума жално:

— Моля... имате ли нещо за ядене? Гладен съм. — С умоляващ поглед той протегна ръка напред като повтори: — Моля ви, имате ли нещо?

Теди се обърна и го погледна. Очите му бяха хлътнали в мъничкото бяло лице. Тя неволно се сети за Максим. Това момче обаче не беше здраво, беше дребно, слабичко и недохранено. Вероятно гладува, каза си тя. Изглеждаше на около седем-осем години, но очите му бяха като на възрастен човек, уморени, сякаш бяха вече познали всичко.

Тя отвори чантата си, извади един шоколад и му го подаде, без да каже нито дума.

— Благодаря! — възкликна то, трескаво разкъса станиола и жадно напъха с две ръце шоколада в устата си. Едва сега Теди си даде сметка колко е гладно.

Само след миг момчето, което старецът нарече Вилхелм, спря да дъвче и погледна дядо си. После извади голямо парче шоколад от устата си, счупи го на две и даде половинката на стария човек.

— Дядо, вземи. Ти също си гладен.

— Благодаря, Вилхелм — усмихна се старецът, взе шоколада и замляска.

Теди стоеше и ги гледаше. Немците предизвикваха у нея смесени чувства, особено откакто беше отново тук. Погледът ѝ спря върху стареца и се запита наум: а къде бяхте през „кристалната нощ“? Къде бяхте, когато хвърляха моя народ във влаковете за депортиране, когато го измъчваха и пращаха в газовите камери? Какво ще ми отговорите, ако ви задам този въпрос? Ще отречете ли, че сте бил един от нацистите? Нима ще се оправдавате с това, че не сте знаели какви ужасни неща стават с евреите? Всички вие сте знаели. Всички германци са знаели, че тези лагери съществуват. Нито един германец не може да отрече това. Какво бихте направили, ако знаехте, че съм еврейка? Дали щяхте да приемете от мен шоколад? Щяхте ли да изядете шоколада на една мръсна еврейка?

Теди се опита да овладее тези мисли, преди да са я разгневили и озлобили. Все пак не всички немци са били нацисти, каза си тя. Обикновените хора са били безсилни, неспособни да се противопоставят на Хитлер и неговата шайка. Пък и никой не е подозирал преследванията на евреите. Никой не е можел да допусне, че милиони хора ще бъдат подложени на избиване. Нито евреите, нито повечето немци са могли да предположат, че ще започне масово изстребление на един цял народ. Навремето самата тази мисъл изглеждаше чудовищна.

Теди премести погледа си към момчето. Всъщност децата не трябва да плащат за греховете на родителите си. Тя отвори чантата, извади другите два шоколада и ги подаде — единия на момчето, другия на стареца. Двамата изглежда се стъписаха от щедростта ѝ, усмихнаха се и дълго ѝ благодариха.

Изведнъж старият човек ѝ се поклони най-учтиво и каза с пресипналия си глас:

— В събота следобед „трумерфрауен“ предават тухлите, които са събрали, в склада. Затова ги няма, получават си парите. Но утре непременно ще дойдат отново. — Той се усмихна леко. — Нали разбирате, няма къде другаде да отидат.

— Елате утре — каза малкият Вилхелм и се усмихна с препълнената си с шоколад уста.

Теди му се усмихна в отговор.

— Да, ще дойда — отвърна тя, обърна се към стареца и добави:
— Благодаря.

— Ние ви благодарим, мила госпожице — отговори старият човек и отново почтително се поклони.

Когато следващата сутрин Теди се върна на същото място, на Люцовуфер работеше само една жена. Реши да действа направо и затова уверено тръгна към нея.

— Добро утро.

Жената стоеше до стара детска количка, в която поставяше тухли. Тя вдигна глава, погледна Теди и, за нейно учудване и огромно облекчение, ѝ се усмихна.

— Добро утро — отговорът ѝ беше любезен.

Окуражена от дружелюбния и предразполагащ тон, Теди продължи.

— Искам да ви попитам нещо...

— Кажете — отвърна жената със същата сякаш вродена изисканост.

Теди заговори.

— Вчера на Тиргартенщрасе срещнах няколко „трумерфрауен“. Говорих с тях, защото търся сведения за мои близки, които преди време живееха на тази улица. Жените ме посъветваха да се опитам да намеря някаква жена, която работи в разчистването на Люцовуфер и която може би е познавала тези хора и знае какво се е случило с тях.

— Познавам всички жени, които разчистват развалините в този район. Как се казва тази, която търсите?

Теди вдигна рамене и отвърна.

— Точно това е проблемът — не зная как се казва... — Гласът ѝ стихна, тъй като съзнаваше колко странно звучат тези думи.

Жената се наведе над разнебитената детска количка, за да покрие тухлите с парче скъсан линолеум. После се изправи, изпъна назад рамене, поклати глава, погледна втренчено Теди с будните си сини очи и промърмори:

— Щом е така, съжалявам, едва ли мога да ти помогна.

Гласът ѝ се стори на Теди странно познат, а също и рязкото движение на главата. Тя започна внимателно да разглежда жената.

Внезапно я осени далечен спомен.

Както всички други „трумерфрауен“, тази жена носеше на главата си шал, завит на тюрбан, а облеклото ѝ беше странна смесица от различни дрехи. Но макар да носеше вехто, покрито с кърпки палто и големи мъжки ботуши, у нея имаше нещо аристократично. Тя излъчваше особено достойнство, което веднага правеше впечатление, допълвано от приятни маниери и учтиво поведение.

Теди изведнъж се сети коя е тази жена, истината блесна в главата ѝ като светкавица и тя едва успя да се сдържи да не извика. Сърцето ѝ се сви. Въпреки това тя се опита да говори спокойно и със затаен дъх продума:

— Всъщност, уважаема госпожо, мисля, че именно вие сте тази, която търся.

Жената се начумери и вдигна недоверчиво вежди.

— Аз? О, едва ли. Сигурна съм, че грешите.

Но Теди, която вече беше съвършено сигурна кой стои срещу нея, каза:

— Не греша. Аз ви познавам. Вие също ме познавате. Аз съм Теодора Щайн, гувернантката на Максим.

Жената застана сред развалините като зашеметена от смайване. Известно време не можа даже да продума, после задъхано прошепна:

— Теди, това ти ли си? Наистина ли си ти?

— Да! Аз съм! — извика Теди и като пристъпи напред, сграбчи напуканите, загрубели от работа ръце на една от най-близките приятелки на Урсула — княгиня Ирина Трубецкой.

Теди и руската княгиня останаха така, хванати за ръце, вперили поглед една в друга, сякаш не вярваха на очите си. Вълнението им беше прекалено силно. На лицата им се изписа огромна радост и изумление от неочакваната среща в опустошения от войната град.

Княгинята пристъпи напред и силно прегърна Теди. Двете жени дълго стояха така прегърнати сред руините на разрушения Люцовуфер.

Когато най-накрая се отдръпнаха, за да се погледнат отново, Ирина възкликна:

— Максим! Как е той? Добре ли е? Сигурно много е пораснал.

— Да — отвърна Теди. — Той е чудесно момче, блестящ ученик... учи в отлично училище в Англия — Теди погледна внимателно княгинята, покашля се и напрегнато продължи: — Веднага, щом можах да го уредя, тръгнах за Берлин. Търся родителите му. Знаете ли какво стана с тях?

Усмивката изчезна от лицето на Ирина и тя поклати глава.

— Княгиньо, кога за последен път ги видяхте?

— През септември 1941-ва, когато бяха отседнали в замъка на Фон Тигал до Бранденбург — отвърна тя. — Скоро след това се разболях от бронхит. Когато се оправих и можех да ставам от леглото, установих, че са заминали.

— Дали са се скрили някъде другаде? Или просто са напуснали замъка?

— Честно казано, не зная. Беше... беше направо необяснимо.

— А семейство Фон Тигал, те поне не знаят ли нещо?

Ирина Трубецкой отново поклати глава и на лицето ѝ се изписа огромна мъка.

— Те също изчезнаха. Сякаш всичките се стопиха във въздуха.

Теди отвърна на тъжния поглед на Ирина, а в очите ѝ се четеше тревожен въпрос.

— Кога изчезнаха, по едно и също време със семейство Вестхайм? Или по-късно?

— Не зная точно. Зная само, че през ноември 1941-ва, когато отново отидох да ги видя, и четиримата бяха напуснали замъка.

— Но прислугата на Фон Тигал сигурно е знаела нещичко. Имаше доста слуги, а Гретхен имаше и гувернантка, казваше се Ирмагард.

— Да, точно така — отвърна Ирина и като се наведе, погледна Теди право в очите. — През 1941-ва всички мъже, които работеха в замъка, бяха мобилизирани в армията, а жените — разпратени в оръжейните заводи или във военните производства. Когато отидох в замъка през ноември, намерих само една стара жена, пазачка. Тя ми каза, че графът и графинята са се върнали в Берлин преди няколко дни и че мога да ги намеря в апартамента им — същия, който беше на това място, където сме сега. Когато пристигнах, тук нямаше никой, дори и слугите.

— И семейство Фон Тигал не ви се обадиха, така ли? И никога повече не ги видяхте? — промълви тихо Теди, вперила поглед в другата жена.

— Не. Нито пък получих вест от Урсула и Зигмунд. През лятото на същата година къщата на Тиргартенщрасе беше улучена от бомба, така че явно не са можели да се върнат там. Скоро след това отидох да ги търся във вилата им на Ванзее, но тя беше пуста. Заключена, с пуснати капаци.

— Аз ходих до вилата миналата седмица — каза Теди. — Закара ме една приятелка, госпожа Ан Рейнолдс, работи в Международния Червен кръст. Не че се надявах да ги намеря, но не можех да се успокоя, докато не проверя и там. Двете с госпожа Рейнолдс разговаряхме с жената, която живее във вилата. Така и не узнахме нищо от нея. Тя дори не знаеше за съществуването на семейство Вестхайм.

Княгинята кимна и погледна Теди многозначително.

— Вилата беше взета от високопоставен нацист. По онова време подобни неща се случваха непрестанно. Важните клечки на Третия райх крадяха каквото си поискат.

— Да, и особено от евреите — кимна Теди. — Но все пак, нима не направихте опит да научите как и къде са изчезнали двете семейства? Да проверите, пък дори и с помощта... на хората от съпротивата, на нелегалните?

— Аз самата участвах в съпротивата, Теди, и се опитах да разбера дали приятелите ми са напуснали Германия или са били арестувани от Гестапо. Но не успях да открия нищо. Навсякъде удряхме на камък. Но това не се случваше толкова рядко — хората изчезваха, без да оставят следи. Всъщност такава беше съдбата на милиони. Милиони, Теди. И все още има милиони хора, които се смятат за изчезнали.

— А другите членове на семейство Вестхайм? Имате ли представа какво стана с тях?

— Госпожа Вестхайм, майката на Зигмунд, почина през пролетта на 1940-та година. Сърцето ѝ не издържа. Нали помниш, че от дълго време не беше добре със здравето. През същата година Зигрид и съпругът ѝ Томас Майер бяха убити в Хамбург при въздушно нападение, а горката Хеди се оказа, че била в къщата на Тиргартенщрасе, когато я улучи бомба — някъде през лятото на 1941-ва. Вероятно е загинала заедно със слугите, които са били в къщата.

Теди се умълча и остана загледана в Ирина, без да може да продума. Вестта за печалната съдба на лелите и чичото на Максим я натъжи. Спомни си за тях и очите ѝ се напълниха със сълзи. Та те бяха толкова млади, още нямаха трийсет години.

Теди въздъхна и тъжно отрони:

— Значи всичките са мъртви. Какво нещастие! Бях почти сигурна, че баба Вестхайм е починала, беше доста болна и много възрастна. Но останалите... Толкова се надявах, че поне един от тях ще оцелее... О, господи, не мога да го повярвам!

— Разбирам те — кимна печално княгинята. После възкликна: — Никой от нас не искаше тази война. Тя беше обявена от един луд и от самото начало беше толкова безсмислена, толкова ненужна. Това не биваше да се случи! Войната взе жертви по целия свят. Милиони хора са убити, други осакатени за цял живот, всички пострадахме от войната по един или друг начин. Велики градове в Европа са сринати със земята... изгубихме толкова неща... завинаги.

Теди вдигна глава, все така обсебена от мрачни мисли. После обърна поглед към руската благородничка и ѝ каза поверително, като безпомощно вдигна рамене:

— Наистина не зная какво още бих могла да направя. Обиколих всички служби — Международния Червен кръст, еврейските и

ционистките организации, квакерите. Напразно. Прегледах всички техни списъци име по име, но не открих в тях нито семейство Вестхайм, нито двамата Фон Тигал. Толкова е странно, просто не мога да го проумея, как е възможно... да изчезнат ей така.

— Не са само те. Милиони изчезнаха. — Ирина леко докосна ръката ѝ и добави: — Хайде да не стоим така. По-добре да отидем в малката ми квартира, там ще поговорим на спокойствие. — Тя се обърна, хвана с напуканите си ръце старата детска количка, подкара я и каза: — Хайде да вървим към къщи. Там не е особено изискано, но поне е удобно. Ще се постолим.

— Да, днес е доста по-студено от преди две седмици, когато пристигнах в Берлин — отбеляза Теди и тръгна през руините, като смутено се оглеждаше наоколо и търсеше с поглед нещо, което да наподобява място за живеене. Не се виждаха никакви къщи, всичко беше разрушено.

Докато крачеше до рускинята, Теди не се сдържа и я попита:

— Но все пак къде живеете? Къде е тази къща?

— О, оттук не може да се види — засмя се Ирина Трубецкой. — Наричам я къща, но то всъщност е нещо като земянка.

Теди се смути и не можа да отговори.

Не след дълго принцесата спря и посочи най-близкия кратер пред тях.

— Ето, това е моята дупка! Живея тук като... троглодит — Ирина погледна Теди крадешком и продължи: — Не се страхувай, не е чак толкова ужасно, колкото изглежда. Почакай да оставя тухлите.

Княгинята подпря количката до една купчина отломки, след това се наведе и внимателно закрепил колелата с камъни.

Теди клекна, за да ѝ помогне, и плахо попита:

— Княгиньо?

— Да?

— А защо работите с тези жени на развалините?

Ирина Трубецкой вдигна гордо глава и прикова яносините си очи върху Теди.

— Защото няма какво друго да правя. — После въздъхна и добави: — Пък и за събраните тухли ми плащат, дават ми и допълнителни купони за храна. — Усмихна се и продължи: — Освен това има и друга причина. Така имам чувството, че върша нещо нужно,

нещо полезно за бъдещето. Нали с тухлите, които събирам, може би някой ден Берлин ще бъде възстановен. Това придава на живота ми някакъв смисъл, някаква цел. Нещо като залог за бъдещето.

— Разбирам — кимна Теди. — Да, да, отлично ви разбирам. — Но съвсем неволно се замисли какъв ли щеше да е животът на Ирина Трубецкой, ако не беше руската революция. Майка ѝ, княгиня Наталия, беше от семейството на Романови, братовчедка на цар Николай. Ако руският двор все още съществуваше, Ирина щеше да живее в спокойствие и охолство. А не да се рови в руините на Берлин, да събира тухли и да се подслонява в някаква дупка.

Ирина пропълзя на колене, погледна към Теди, която още седеше клекнала, и като извика „Ела!“, пристъпи в кратера и изчезна от погледа ѝ.

Теди едва се сдържа да не извика, скочи и се втурна след нея. Разтреперана, тя надникна и видя, че надолу има няколко каменни стъпала — доста разрушени, явно от бомбардировка. Княгинята внимателно вървеше по тях. Теди пое дълбоко въздух и я последва.

— По времето, когато тази къща на втория ми баща беше цяла, това беше стълбата от кухнята надолу към мазето — каза Ирина. — Както виждаш, единствено тя е оцеляла от дома на стария хер барон. Е, разбира се, и моето малко убежище, което е точно зад тази врата.

Ирина извади голям железен ключ и отвори тежката дървена врата.

— Теди, моля те, изчакай за миг, докато запаля газовите лампи — каза тя и се мушна вътре.

Само след миг иззад вратата се чу гласът ѝ, който подкани Теди да влиза.

Младата жена пристъпи и се озова в малко мазе. Единствената светлина идваше от току-що запалените лампи, които мъждукаха в сумрака. Теди примигна няколко пъти, докато очите ѝ се адаптират към тъмното помещение, после с любопитство се огледа.

Грозното мазе беше оскъдно мебелирано. До стената имаше стар, протрит диван, от който стърчаха пружини. От двете му страни бяха сложени малки масички от тъмно дърво, върху които светеха лампите, освен това имаше и две кресла, обърнати към дивана. В средата беше поставена голяма дървена щайга, покрита с дантелена покривчица — масичката, на която можеше да се пие кафе и чай. До другата стена имаше старомоден бюфет, който очевидно помнеше и по-добри времена, а върху него — купчина книги, голяма бяла свещ в гравирен свещник и няколко поочукани порцеланови чашки и чинийки.

Цялата обстановка издаваше желанието на княгинята да придаде на мазето уют и топлина, та да изглежда поне малко като истински дом. Върху бетонната плоча на пода беше постлан изтърган килим с източни мотиви, върху тъмносиния диван бяха нахвърляни няколко измачкани възглавнички от червено кадифе, а едното кресло беше покрито с избеляло шотландско одеяло. Върху щайгата имаше буркан с букет прашни изкуствени цветя. Теди беше така трогната от обстановката в стаята, че усети как от вълнение в гърлото ѝ засяда буца.

Ирина явно беше наблюдавала реакцията ѝ, защото каза оживено:

— Зная, че не е нещо особено, но е наистина по-добре от това, с което разполагат повечето берлинчани. Днес хората най-често побират

вещите си в хартиен плик и ги носят със себе си из руините, където нощем се подслоняват както могат. Аз съм направо щастливка. Мазето е сухо и най-важното — напълно безопасно. Дори може да се затопля — от газовата печка... Студено ли ти е, Теди? Мога да запаля печката.

— Не, не! — възкликна Теди. — Не искам да хабите скъпоценната газ заради мен. Няма да си свалям палтото.

— Аз също, ако това може да се нарече палто — отвърна Ирина и се засмя, като погледна опърпания мъжки балтон, в който цялата се губеше. После се загърна и добави: — Хайде, Теди, сядай. Бих искала да ти предложи нещо за пиене, но май не разполагам с кой знае какво. Все пак да видим какво ще се намери.

— Благодаря, но не искам нищо, наистина не искам, добре съм — започна да я уверява Теди и се отпусна в креслото. Свали вълнените ръкавици и ги пхна в джоба си, после размота дългия кариран шал и го метна през врата си.

Княгинята седна на дивана срещу Теди и махна с ръка.

— Всъщност това беше нещо като склад. Тук държаха сребърните и порцеланови сервиси и някои други по-ценни вещи. А ей там — тя посочи с ръка — е винената изба, макар че няма никакво вино. В нишата съм си устроила... спалня!

Теди отново се огледа и попита:

— Тези мебели сигурно сте успели да измъкнете от развалините на къщата?

— О, не, от къщата не беше останало нищо — осемдесет и два дни подред съюзническите войски ни бомбардираха всеки ден. Тези жалки остатъци бяха тук от преди това. Още през 1940-та година вторият ми баща устрои двете мазета като убежища в случай на въздушни нападения. Сама виждаш — това малко жилище едва ли не ме очакваше да се върна. Направих го след една от последните бомбардировки, когато от сградата не остана нищо.

— А баронът... княгиня Наталия... — Теди изведнъж замълча, защото не беше уверена дали е редно да продължи да разпитва. Може би майката и вторият баща на Ирина са били убити и споменът за тях само би я разстроил.

Ирина усети смущението на Теди и отвърна:

— Всичко е наред, и двамата са добре, слава богу. Живеят в едно от именията на барона близо до Баден-Баден. Но не в замъка, който,

разбира се, е заключен, а в къщата на градинаря. Хелмут не може да поддържа замъка, няма нито прислуга, нито гориво, нито хранителни запаси.

— Толкова се радвам, че и двамата са добре и не им се е случило нищо лошо — каза Теди. После огледа усойното мрачно мазе и попита: — А вие няма ли да се чувствате по-добре, ако отидете при тях в провинцията?

— Ни най-малко! — енергично поклати глава Ирина. После внезапно звънко се разсмя. — А и те са такава странна двойка — руска княгиня и пруски барон. Знаеш ли, те са като... как да ти ги опиша, като влюбени гургулици. И освен това съм сигурна, че предпочитат да са сами. На всичко отгоре онази къщичка е съвсем малка и тясна дори за тримата. Е, поне не съм в руската зона.

— Да, госпожа Рейнолдс ми каза, че в червения сектор често стават изнасилвания и че сама жена не бива да ходи там.

— Особено жена като мен! — Представяш ли си как биха се отнесли с мен болшевиките! — възкликна Ирина. — Когато в началото на май завзеха града, бях изпаднала в паника. Седмици наред не излизах, докато не се появили англичаните, французите и американците, за да заемат окупационните зони... Е, стига толкова за това, сега нали съм в безопасност.

Теди се умисли за момент, после отбеляза:

— Никак не ви е леко, макар че имате покрив над главата си. Зная, че в Берлин трудно се намира храна, и бих искала утре да ви донеса малко зеленчуци и други продукти. Сигурна съм, че когато ѝ разкажа за вашия подвиг, госпожа Рейнолдс с удоволствие ще ми даде от запасите си, за да ви помогне.

— Не е нужно, но все пак благодаря ти, Теди. Много мило, че ми предлагаш някаква помощ. Оправям се доста добре, а когато имам нужда от нещо, отивам в Тиргартен.

— В Тиргартен? — възкликна изненадано Теди.

— Да, в парка става голям черен пазар — обясни Ирина. — Ако имаш пари, можеш да купиш масло, кафе, чай, шоколад, цигари, паста за зъби. Всичко.

— И все пак бих искала да ви донеса нещичко. Няма да ми струва нищо, честна дума. Наистина искам да ви помогна. Моля ви, позволете ми да направя нещо.

— Добре, Теди, благодаря ти. — Ирина грациозно наклони глава и лицето ѝ грейна. — Много мило от твоя страна. Но нали в трудни времена човек трябва да разчита на приятелите си.

— В Лондон имам чудесни приятели. Всъщност те ми помогнаха да дойда тук, за да търся госпожа и господин Вестхайм. А вие имате ли добри приятели? Тук, в Берлин?

— Останаха един-двама. За съжаление повечето от приятелите ми не оцеляха. — Ирина се облегна и затвори очи. Когато ги отвори, те бяха помръкнали от скръб и върху миглите ѝ блестяха сълзи.

Теди забеляза отчаянието върху бледото, посърнало лице на Ирина, и сърцето ѝ се сви.

— Съжалявам. Толкова съжалявам.

— Приятелите ми бяха избити, жестоко избити... — гласът на Ирина Трубецкой потрепери и тя не можа да продължи. Тихо заплака. След малко бръкна в джоба си, извади оттам едно парцалче и изтри очите си.

— Извинявай — пророни тя и се опита да се усмихне. — Не исках да се разкисвам, но ти си толкова мила, разчувствах се и се сетих за всичките си приятели... — Ирина спря, отново затвори очи и въздъхна на пресекулки, сякаш мъката ѝ беше твърде голяма.

Теди мълчаливо я чакаше да се съвземе. Знаеше, че не може да каже или направи нищо, с което да намали скръбта ѝ. За втори път тази сутрин се замисли за трудния живот на тази руска аристократка. Вгледа се в лицето ѝ на оскъдната светлина и за кой ли път се възхити на изящните черти — красиви скули, изписани устни, фина брадичка, гладко широко чело и кестеняви вежди над ярките сини очи. Очите и устата бяха заобиколени от ситни бръчици, но въпреки това Ирина беше красива жена. Сигурно е на трийсет и две-три, помисли си Теди, но изглежда по-възрастна след преживяното.

Княгинята погледна Теди.

— С Курт фон Витинген работехме в съпротивата. Имахме един добър приятел, адмирал Канарис... Вилхелм Канарис. Именно той помогна на теб, Урсула и Максим да напуснете Германия. Ти знаеше ли за това?

— Да, госпожа Вестхайм ми каза.

— Вилхелм Канарис също е мъртъв — рече тихо Ирина. — Той ненавиждаше Хитлер и се отвърщаваше от идеите на този престъпник.

Плати за това с живота си. — Тя зарея поглед и за миг потъна в спомени. След малко продължи: — Адмиралът поемаше невероятни рискове, за да помогне на съпротивителното движение, за да ни съдейства да помогнем на нацистките жертви, които отчаяно се опитвахме да спасим... — Ирина отново замълча, без да довърши думите си.

Теди я наблюдаваше внимателно и видя как сянка на безумно отчаяние внезапно прекоси лицето ѝ. Изведнъж разбра, че княгинята си е спомнила нещо ужасно. Само при мисълта какво може да е то, Теди почувства как я побиват тръпки. Въпреки това се опита да остане спокойна.

Ирина скочи от дивана, отиде до бюфета, отвори едно чекмедже и извади кутия цигари. Обърна се към Теди и я попита:

— Пушиш ли? Искаш ли цигара?

— Не, благодаря, но имам цигари. — Теди бръкна в чантата си, извади оттам кутия „Лъки Страйк“ и я остави върху щайгата до буркана с изкуствените цветя. — Изобщо не се сетих, че може да пушите... иначе щях да ви ги дам веднага.

— Благодаря, Теди — отвърна Ирина. После се върна на дивана и седна. Взе безценния подарък, запали цигара и започна да разказва за Вилхелм Канарис. — Арестуваха го през лятото на 1944-та. Обвинението беше в предателство към Третия райх. — После спря за миг, изпусна дима от цигарата и продължи тихо: — Обесили го през април, в концентрационния лагер Флосенбург. Каква ирония на съдбата, съюзническите войски влязоха в лагера дни след това.

— Да, четох във вестниците. Колко жалко, че американците не са успели да го спасят. Само като си помислиш, и ти става страшно — отвърна Теди и отново замълча, потънала в мисли за ужасната смърт на този храбър човек.

Ирина също се умълча. Пушеше, потънала в мислите си. След малко пое дълбоко въздух и заговори бавно, внимателно, сякаш претегляше всяка дума.

— Надявам се, че хората в Англия започват да разбират, че в Германия имаше много смели мъже и жени, които се противопоставяха на Хитлер и шайката му с всички сили и се опитваха да ги спрат. Това бяха изключително достойни хора, които искаха да предотвратят унищожението на толкова човешки същества, опитваха се да сринат

пъкления зловещ режим, да премахнат Хитлер и нацистите. И в тази борба загубиха живота си.

— Да, в Англия знаят това — увери я Теди. В последно време четох много публикации за германското съпротивително движение. Знаете ли, английските вестници наричаха адмирал Канарис „герой“.

— Той наистина беше такъв.

— Двамата с Максим му дължим живота си.

— Така е. Но за вашето бягство помогнаха и други хора. Помниш ли полковника, който във влака от Берлин за Аахен пътуваше във вашето купе?

— Полковник Остер? След като влязохме в Белгия, госпожа Вестхайм ми каза кой е бил той.

— Трябваше да пътува с вас, за да се увери, че всичко е наред и че сте заминали. Помощник на адмирала във военното контраразузнаване, той също беше истински храбър мъж. Двамата бяха много близки, най-вече заради общата им ненавист към нацистите.

Ирина загаси цигарата и скръсти ръце в скута си, загледана в тях. Явно спомените от последните няколко години бяха все така живи и ярки. Може би никога нямаше да избледнеят в паметта ѝ. Без да вдига поглед, тя разказа на Теди невероятни неща.

— През 1944-та имаше заговор за убийството на Хитлер... Представяш ли си, само преди една година, а ми се струва, че беше толкова отдавна. Може би защото оттогава всичко се промени, толкова неща се случиха. Наричат го заговора от двайсети юли. За съжаление не успя, всичко пропадна. Хитлер не беше убит, а само ранен, макар че граф Клаус фон Щауфенберг постави куфарчето с бомбата само на дванайсет фута от него. И така Хитлер пострада доста, но оживя, а някои от заговорниците бяха арестувани веднага. Полковник Фон Щауфенберг беше разстрелян още същата вечер... в полунощ, в двора на военното министерство.

Ирина взе нова цигара и продължи.

— В Гестапо мислеха, че полковник Остер също е бил замесен, и го арестуваха. Затвориха го в главната квартира на Гестапо. Знаехме, че са го подложили на ужасни мъчения. Измъчваха ги всичките...

— А кои бяха другите? — попита Теди шепнешком, затаила дъх.

— Адам фон Трот, Готфрид Бисмарк, Фрици Шуленберг и много други. Никой от тези мъже не се огъна при разпитите, никой не ни

издаде, не спомена нашите имена. Да, те не ни предадоха... — Ирина Трубецкой погледна Теди право в очите и каза: — Аз бях в много, много тесни връзки със заговорниците, всичките ми бяха приятели, но мен не ме арестуваха. Те умряха, но спасиха мен и много други мъже и жени.

— О, колко сте храбра! Та вие самата можехте да загинете! — извика Теди. Ирина винаги ѝ се бе струвала много смела, винаги горда с безстрашието си. Урсула Вестхайм я наричаше „героична личност“.

Ирина кимна.

— Да, можеше да ме убият — съгласи се тя. — Но не умрях. Останах да ги оплаквам.

В малкото мазе отново легна гробно мълчание.

Теди реши да попита какво се е случило с принц Курт фон Витинген, но преди да отвори уста, Ирина отново заговори, сякаш изпитваше огромно облекчение да излива пред някого мъката си.

Тя продължи разказа си спокойно.

— Повечето от моите приятели загинаха. Някои от тях умряха мъченически. През август миналата година Адам фон Трот беше обесен на една кука за месо със струна от пиано. Умирал бавно, с часове, в затвора в Пльотцензее. Теди, можеш ли да си представиш, че са заснемали на лента тази бавна смърт на куката за месо и после са показвали филмите на Хитлер. Садисти! Ханс Остер също беше обесен през април във Флосенбург заедно с адмирал Канарис. Толкова ми е мъчно за тях. Никога няма да ги забравя, никога. Те са в мислите ми всеки божи ден и ще ги помня, докато съм жива.

Теди беше така потресена, че известно време не беше в състояние да продума. Когато накрая заговори, гласът ѝ беше задавен.

— Господи, какъв кошмар! Целият свят трябва да узнае за тези ужасяващи престъпления, както узна за концентрационните лагери. Никога повече не трябва да допуснем това да се случи!

Ирина се обърна към Теди, пое дълбоко въздух и каза:

— Хитлер е мъртъв. Но все си казвам, че по-добре щеше да е, ако не се беше самоубил през април в онзи бункер. Трябваше да бъде пленен от съюзническите войски и съден за всичките си престъпления срещу човечеството заедно с останалите престъпници. Следващия месец в Нюрнберг започва процес, който ще се води от международен трибунал от представители на четирите страни победителки. Целият

свят ще го следи. Справедливостта трябва да възтържествува. В името на милионите убити — за да не остане тяхната смърт неотмъстена.

— Не се тревожи, справедливостта наистина ще възтържествува — увери я мрачно Теди. — Онези чудовища няма да се отърват безнаказано. Всички ще бъдат наказани и ще увиснат на въжето. Въпреки че според мен да ги обесят ще е направо проява на милост.

— Око за око, зъб за зъб — каза на себе си Ирина.

Теди се наведе и като я погледна напрегнато, попита притеснено:

— Не споменахте принц Курт фон Витинген... Нима и той беше хванат от нацистите и убит?

— Не от нацистите — очите на Ирина потъмняха и преди да продължи, тя пое дълбоко от цигарата. — Всъщност, Теди, никой не знае какво точно се е случило с него. Последното лято е бил в Берлин. Аз не го видях, но се е срещнал с друг член на нашата нелегална група — Волфганг Шрьодер. Двамата се поздравиха, а няколко дни по-късно Волфганг отново видял Курт. Разговарял с руски офицери, в онази част на Берлин, която сега е в Източната зона. Оттогава никой не го е виждал. Просто изчезна.

— Също като семейство Вестхайм и семейство Фон Тигал.

Ирина помълча, после предпазливо отрони.

— Не е съвсем същото.

— Нима мислите, че принцът може да е мъртъв? — попита Теди.

— Възможно е. Когато Курт не се появи след края на войната, започнахме да мислим, че е пострадал при сраженията в окопите и барикадите тук, в града. Те продължиха дори след като руснаците разрушиха и завзеха Берлин. Започнахме да го търсим в болниците. Преобърнахме всичко с главата надолу, разпитахме кого ли не. Един мъж от нашата група — Дитер Мюлер, се зае отново да го издирва, съвсем внимателно. Ала напразно. Така и не открихме Курт. Нито пък тялото му.

— А не е ли... не е ли възможно тялото на принца да е затрупано някъде под развалините? — попита Теди, спомняйки си разказа на Ан Рейнолдс за стотиците трупове, които гният под руините и в реката.

— Да, съществува и такава възможност — призна Ирина. — Но Дитер Мюлер има друга хипотеза. Според него Курт е бил задържан от руските офицери, с които Волфганг Шрьодер го е видял да разговаря. Може би още тогава, същия ден.

Приседнала на самия ръб на креслото, Теди слушаше внимателно. В главата ѝ нахлуха хиляди въпроси, но тя зададе най-логичния:

— Но защо им трябва на руснаците да арестуват принц Курт фон Витинген?

— Може би са решили, че е шпионин — предположи Ирина. — По-точно американски шпионин, а това автоматично го прави в техните очи враг на Съветския съюз. Знаеш ли, тези болшевици са направо обхванати от параноя, особено по адрес на американците. Такива са заради своя вожд — Йосиф Сталин. Неговите ръце са до лактите в кръв, истински тирании.

— А вие! Вие какво мислите? Нима също вярвате, че те са задържали принца?

— Не зная, Теди. А много бих искала.

— Онзи ден ходих до мястото, където беше къщата на семейство Витинген... От нея е останала само купчина развалини, както навсякъде в Берлин. Арабела в Цюрих ли е?

— Да. Дойде в Берлин лятото — веднага, щом стана възможно, но тъй като Курт е изчезнал, домът им е разрушен, а тя няма друг подслон, реши, че няма какво да прави тук. Върна се в Швейцария с Диана и Кристиан.

— Така и предположих.

— Арабела вече не е същият човек. Откакто Курт изчезна, ѝ стана нещо... От време на време губи представа за реалния свят.

Теди се натъжи.

— Горката жена... какъв ужас. Поне има за утеха децата.

— Да, Диана и Кристиан наистина са ѝ единствената утеха.

Двете жени отново замълчаха, всяка унесена в собствените си мисли. Най-накрая Ирина заговори.

— О, Теодора, само за тъжни неща си приказваме. Още повече се измъчваме. А не сме се виждали цели шест дълги години. Вината е моя, така се разприказвах — тя продължи с ослепителна усмивка: — Искам да ми разкажеш всичко за вас двамата с Максим, за живота ви в Лондон! Всичко, без да пропусках нищо.

— Няма да пропусна нищо — обеща Теди. — Всъщност наистина имам много за разказване. — Тя бръкна в чантата си, за да изрови плика със снимките, и продължи: — Ето няколко чудесни

снимки на Максим. Взех ги, за да ги покажа на родителите му, когато ги намеря. Толкова ще се гордеят с него, когато отново се съберат. Голямо и наистина прекрасно момче.

Ирина Трубецкой не продума.

Рязко стана, отиде до бюфета и започна с разтреперани ръце да рови в едно от чекмеджетата, уж търсеше нещо. Не искаше Теди да види мъката, изписана на лицето ѝ, нито сълзите, които внезапно нахлуха в очите ѝ.

Късно следобед на другия ден Теди отново дойде в мазето.

Ирина вече я очакваше, защото още след първото почукване, вратата веднага се отвори. Ирина сърдечно я поздрави и я въведе в своето малко убежище.

Теди не можеше да се примири с мисълта, че някой, и особено княгиня Ирина Трубецкой, може да живее в подобна дупка — тъмна, влажна, нехигиенична, цялата пропита с миризма на мухъл. Ала си даваше сметка, че в момента не е в състояние да ѝ помогне. Предишната вечер разказа на Ан Рейнолдс за княгинята и тя обеща да я посещава и да се опита да ѝ помогне. Теди беше много доволна.

Газовата печка гореше отдавна и мазето не беше толкова студено и влажно като миналия ден, макар че навън валеше. Ирина беше запалила свещта и двете си лампи. Те осветяваха помещението и създаваха някак по-уютна, по-задушевна атмосфера.

След като помогна на Теди да свали палтото си, Ирина обяви:

— Не би отказала да пийнеш малко шнапс, нали, Теди? Ще се сгрееш, днес е ужасно студено. — Тя постави внимателно палтото върху облегалката на стола и посочи към бюфета.

Теди погледна и видя, че е извадила две нацърбени кристални чаши и една почти празна бутилка „Киршвасер“ от района на Черна гора.

— Благодаря, с удоволствие — отвърна младата жена, макар че точно в момента никак не ѝ се пиеше черешово бренди. Не искаше да обиди Ирина, която беше направила всичко възможно да придаде на мазето по-спретнат и приятен вид. А предложението да раздели с нея скъпоценните глътки „Киршвасер“, останали на дъното на бутилката, я трогна.

— Преди да пийнем, бих искала да ви дам това — каза Теди и взе пазарската чанта, която беше оставила на пода. — Успях да намеря нещичко.

— О, Теди, страшно си мила — възкликна Ирина със светнали очи.

Теди занесе чантата на бюфета и я разтвори.

— Ето пакет чай, истинско кафе, шоколадови бисквити — американски са, страшно вкусни, един хляб, четвъртинка масло. А това тук са консерви — супи, говеждо, сьомга, сардини, всичките са американски, кутия мляко на прах и кутия яйчен прах. А на дъното има още нещичко — елате да погледнете.

— Господи! — извика Ирина наистина поразена. Тя не беше очаквала да получи толкова много продукти и когато се приближи към Теди, лицето ѝ беше самата благодарност. Докосна ги почти благоговейно, после се осмели и надникна вътре в чантата. Погледна Теди напълно смаяна.

— Паста за зъби, тоалетен сапун и... о, Теди, не мога да повярвам! Червило „Макс фактор“, тоалетна вода „Ябълков цвят“! Благодаря ти, благодаря! — Тя пристъпи напред и цялата грейнала, прегърна Теди.

— Толкова се радвам, че мога да ви помогна.

— Но откъде, за бога, успя да намериш всички тези чудесии?

— От госпожа Рейнолдс, от Международния Червен кръст, жената, за която ви разказвах, и от секретарката ѝ Елизабет. Двете ми дадоха собствените си запаси, а освен това госпожа Рейнолдс успя да намери още нещо за вас от майор Еванс, неин приятел, от американския окупационен корпус. Всъщност именно майорът ни снабди с червилото. А тоалетната вода е от госпожа Рейнолдс.

— Колко са щедри. Непременно трябва да им благодариш от мое име. Само като си помисля — червило! Невероятно е, че отново имам червило.

— Май повече се радвате на червилото, отколкото на храната — възкликна Теди и се разсмя.

Ирина също се засмя.

— Не, не е така. Но е истински разкош след всичките тези лишения да имаш нещо, което да ти припомни, че си жена. Хайде да пийнем по глътка шнапс!

— С удоволствие — отговори Теди и седна, докато княгинята наливаше черешовото бренди в чашите за ликьор.

Установи, че този следобед Ирина Трубецкой повече приличаше на жената, която Теди помнеше от преди войната. Беше си сложила черна вълнена рокля, доста старомодна, плътни черни чорапи и

всекидневни обувки, също черни. Макар че тези дрехи бяха доста овехтели, от нея се излъчваше елегантност и особено достойнство, които явно се дължаха на благородническия ѝ произход. Косата ѝ беше великолепа, както едно време — бухнала в прекрасен ореол около лицето, падаща на красиви, все още непосребрени вълни. Успяла е да се изкъпе, каза си Теди. Лицето на Ирина светеше от чистота, съвсем различно от вчера, когато работеше сред развалините. Днес тя изглеждаше на толкова години, на колкото беше, а не като жена над четирийсет. Беше все така красива, дори под трепкащата светлина на свещите.

Ирина подаде чашата на Теди и каза:

— Теди, искам да пия за теб. Поздравления за годежа! — Тя протегна ръка, чукнаха се и сетне добави: — Толкова се зарадвах, когато ми съобщи новината!

— Благодаря много. — Теди отпи глътка ликьор от ненащърбения край на чашата.

Ирина също отпи и седна на стола срещу дивана.

Теди остави чашата върху щайгата, отвори чантата си и извади оттам малка снимка в кожена обложка.

— Вчера имах със себе си само снимките на Максим — обясни тя. — Това е Марк, годеникът ми. — Тя подаде снимката на княгинята.

— Но той е много хубав, Теди — възкликна Ирина, докато разглеждаше фотографията. — И много храбър, униформата му е обсипана с отличия.

— Участвал е в „Битката за Британия“.

Ирина кимна и ѝ върна снимката.

— Вчера, след като си тръгна, си спомних, че преди войната ти май излизаше със сина на професор Херцог. Доколкото си спомням, те също живееха някъде на Люцовуфер. През 1939-та година замина за Палестина, нали?... Какво стана с него?

— Казваше се Вили. Всъщност той не остана дълго в Палестина. Премести се в Шанхай. Все още е там, но се надява някой ден да отиде в Америка — заразказва Теди. — Двамата си пишехме редовно и преди да срещна Марк, той беше единственият мъж, за когото съм мислила. Но когато се влюбих в Марк, осъзнах, че трябва да му пиша и да му разкажа всичко, за да развалим годежа си, който бездруго беше съвсем неофициален.

— Сигурно е било голям удар за Вили Херцог?

Теди поклати отрицателно глава и се засмя.

— Не. Дори ми писа, че се чувства облекчен. Той също се влюбил там в някаква жена и от дълго време се чудел как да ми го съобщи. Получих писмо с най-сърдечни поздравления. Никакви истории с разбити сърца, слава богу, останахме си добри приятели. Вероятно вече се е оженил.

— А ти, Теди, кога смяташ да се омъжиш? — попита Ирина и отпи от чашата си.

— О, засега все още не мога. И не е възможно да се омъжа без госпожа и господин Вестхайм. Марк напълно ме разбира. Ще трябва да изчакаме, докато ги намеря. Или докато ми се обадят, което сигурно ще стане в най-скоро време.

Ирина Трубецкой се изправи на стола и вторачи поглед в Теди. Не промълви нито дума, но остана така, с полуотворена уста, с празен поглед, цялата побледняла.

Теди забеляза как се измени лицето ѝ и бързо попита:

— Какво има? Не ви ли е добре? Да не ви е лошо?

Княгинята прошепна едва:

— Да, нещо не ми е добре. Ей сега ще се оправя. Само момент...

— Тя остави чашата върху щайгата с трепереща ръка. Стисна силно пръстите си, за да спре неволните потрепвания, наведе се и погледна напрегнато Теди.

Младата жена също я погледна внимателно и си каза, че в този миг очите ѝ са по-невероятно сини и красиви от всякога. Изведнъж видя, че те са пълни със сълзи и че лицето на Ирина е бяло като платно.

— Но какво има? Кажете ми, каквото и да е!

— Аз не ти казах истината — отвърна глухо Ирина. — Всъщност не те излъгах, но премълчах... Всъщност защо ли се оправдавам? Защо казвам, че не съм те излъгала, след като го направих? Излъгах те, като не ти казах, че...

— Какво... искате... да кажете? — заекна Теди. Думите сякаш заседнаха в гърлото ѝ. Тя също се наведе напред и впери поглед в Ирина. В същия миг я обзе ужасно предчувствие и от уплаха сърцето ѝ започна лудешки да бие.

— Не ти казах... — Княгинята отново спря, пое дълбоко въздух и бързо продължи. — Не ти казах нещо важно, Теди. Нещо за Урсула и Зигмунд. Трябваше да ти го кажа още вчера. Няколко пъти се опитах, но все не намирах смелост.

— Какво? — извика Теди с изтънял от вълнение глас. — Кажете ми! Моля ви, кажете ми веднага!

— Теди, скъпа моя... Теди... никога няма да ги откриеш. Нито пък те ще ти се обадят, както се надяваш. Урсула и Зигмунд не са сред бегълците, които се връщат в Берлин, нито пък ще бъдат освободени от някой лагер. — Гласът на Ирина трепереше. — Те няма да се върнат. Никога.

Княгинята стана, седна на дивана и взе ръката на Теди в своята.

Устата на Теди започна да трепери, очите ѝ се разшириха, а лицето ѝ цялото побледня. Тя стисна ръката на Ирина, погледна я право в очите и промълви задавено:

— Те са мъртви, така ли? Урсула и Зигмунд Вестхайм са мъртви.

Княгинята кимна.

— Да — прошепна тя, привлече Теди до себе си, прегърна я и сложи ръка на главата ѝ.

Теди се разрида неудържимо.

— Знаех си... дълбоко в себе си. Знаех го. Непрекъснато бях в постоянен страх за тях — хълцаше тя. — Шансът им да оцелеят беше едно на милион. Знаех си, че няма да се спасят..., но не смеех да го призная сама на себе си...

Ирина прегърна Теди като малко дете и се опита да я успокои, да я утеши. Двете останаха дълго време вкопчени една в друга. Теди изведнъж се изтръгна от ръцете ѝ и извика:

— О, господи, защо те? Защо трябваше да се случи точно на тях?

Ирина Трубецкой поклати глава. Никога не би могла да отговори на този въпрос.

След малко двете жени престанаха да ридаят и изтриха очите си. Теди попита тихо.

— Къде... къде са умрели?

Като изтриваше с ръка мокрите си страни, Ирина отвърна:

— Зигмунд умря в Бухенвалд. През четирийсет и втора.

— Сигурна ли сте?

Ирина кимна уверено.

— Научихме го от Курт фон Витинген. Той успя да разбере... Чрез хора от заводите „Круп“ в Есен... Група затворници работели в един от лагерите на Круп. Повечето били жени. Една от тях, полска графиня, познавала Зиги още от Берлин. Видяла го в Бухенвалд. Тя каза, че са го убили. Бил разстрелян. — Очите на Ирина отново се напълниха със сълзи и тя сложи ръка на устата си, опитвайки се да сподави риданието. След малко продължи: — Курт все успяваше да научи какво става с приятелите ни. Ала твърде често не можеше да помогне с нищо. Само много рядко.

Теди се опита да преглътне напирещите сълзи и попита:

— А Урсула? И тя ли в Бухенвалд?

— Не. Равенсбрук. Почина през 1943-та.

— Сигурна ли сте?

— Да, напълно. Една от жените в нашата група от съпротивата — Мария Ланген, беше затворена в Равенсбрук от 1943-та до лятото на 1944-та година. После ненадейно я освободиха. Срећнала в лагера Урсула и Рената. Двете били заедно. Рената също починала в Равенсбрук.

— И тях ли са ги разстреляли? Как са умрели?

Ирина прехапа устни и замига тежко. Извърна поглед настрани, преглътна напрегнато и остана неподвижна, вперила очи във въздуха.

— Моля ви — настоя Теди. — Трябва да зная.

Ирина се обърна, погледна я право в очите и отново избухна в плач. Сълзите ѝ започнаха да се ронят върху стиснатите ръце.

След миг прошепна:

— Била е пребита до смърт.

— О, господи, не! Не! Не! Не! Не и Урсула! — изкрещя Теди и стана. — О, господи, не, не мога да го понеса! Не мога! — При мисълта за ужасната смърт на Урсула се разрида. Представи си мъката ѝ и се сви на две от ужас. Започна да се клати назад-напред, разтърсена от кошмарното видение. Плака, докато не ѝ останаха никакви сили.

Ирина седеше до Теди, обвила раменете ѝ с ръка, и се опитваше да я успокои, ясно съзнавайки, че не би могла. Смазани от общата скръб, двете жени дълго време ридаха за своите приятели Урсула и Зигмунд.

Мина много време, преди Теди да успее да се успокои и да се овладее. Тя взе чашата шнапс, изпи я и тихо попита:

— А Рената фон Тигал? И тя ли... по същия начин? Знаете ли нещо?

— Рената също е била подложена на побой. Но починала покъсно, от спукан апандисит. Никой не я погледнал, не я завели на лекар, така че развила перитонит и починала. Няколко месеца след смъртта на Урсула.

Теди прехапа устните си и извърна глава. След малко промълви:

— А Райнхард фон Тигал?

— За него не успяхме да научим нищо.

— Значи може да е още жив — възкликна Теди с надежда.

— Едва ли. Рената разказала на Мария, че четиримата са напуснали замъка Тигал, защото ги предупредили, че ще ги арестуват. Зиги и Урсула, защото са евреи, а Рената и Райнхард, защото ги укриват. А освен това в Гестапо подозирали, че Райнхард участва в съпротивителното движение, което беше самата истина.

— И какво, така и не са успели да намерят друго убежище?

— Да. Арестували ги още в Потсдам. Рената и Урсула били изпратени веднага в Равенсбрук. Така и не научили къде изпратили Зиги и Райнхард.

— Но защо имената им ги няма в списъците на всичките служби, които обиколих? — възкликна Теди.

— Не зная — отвърна Ирина и като поклати глава, безпомощно сви рамене. — Знаем колко прецизни бяха нацистите, съставяха какви ли не списъци — на всички арестувани, включително и на номерата, които са татуирали върху ръцете на жертвите си. Но явно са били също толкова старателни и когато са унищожавали списъците — по времето, когато съюзниците вече напредваха и започваха да освобождават лагерите. Не зная как да си го обясня, Теди... Имената им сигурно са били в унищожените от нацистите списъци.

— Сигурно — кимна Теди. — А тази ваша приятелка от съпротивата, Мария Ланген... може ли... дали бих могла да се срещна с нея, да говоря с нея? Може би тя ще ми разкаже нещо повече...

— За съжаление тя почина тази година. Един бог знае как успя да преживее толкова дълго. Горката Мария, била подложена на такива мъчения, че никога не успя да се съвземе.

Теди се облегна, без да продума.

Нямаше какво повече да се каже.

Тя затвори очи и в мислите ѝ нахлу споменът за Урсула — красивото лице, нежният глас и усети, че от ужас ще закрепци. Успя да се овладее и стисна здраво очи, за да спре сълзите. Мисълта за ужасната смърт на Урсула, за това как е била измъчвана и пребита, беше непоносима. Теди знаеше, че никога няма да може да заличи от паметта си мисълта за жестоката смърт на тази жена. Тя щеше да я преследва до края на дните ѝ.

— Ето, тук можете да се настаните удобно, госпожице Щайн — каза господин Джонсън от банката „Роситър“ и я въведе в една малка стая. — Ще бъдете ли така добра да подпишете този талон и веднага ще ви донеса сейфа.

— Благодаря ви, господин Джонсън — отвърна Теди, седна, взе пълномощното, подписа го и му го върна.

Банковият служител се усмихна и излезе.

Докато чакаше, Теди се загледа в картината на стената, без да я вижда. Още мислеше за разговора, който току-що проведе с Хенри Роситър.

Лошата вест за гибелта на семейство Вестхайм явно го натъжи, но Теди си даде сметка, че той не беше твърде изненадан. След като ѝ поднесе внимателно съболезнованията си, банкерът ѝ съобщи, че тя става настойница на Максим, до двацет и първата му годишнина.

— Всъщност това беше последното желание на госпожа Вестхайм — обясни той. — Нали помните, че когато пристигнахте в Лондон през 1939-та година, ми донесохте писмо от нея? С него тя потвърждаваше това, за което се бяхме споразумели устно по телефона в един разговор седмица преди да дойдете. Предположих, че ще поискате да видите писмото. — Хенри Роситър ѝ го подаде през писалището, тя го взе, прегледа го и му го върна. — Всичко наред ли е? — попита той и тя кимна.

Теди му благодари за съветите как да инвестира парите на Вестхайм и го помоли в бъдеще да продължи да я напътства. Той се усмихна мило, както винаги, и я увери, че ще направи всичко възможно, за да ѝ помогне и че ще се грижи за парите на Максим.

Вратата на малката стая се отвори. Влезе господин Джонсън, който носеше сейфа. Сложи го на масата, каза „Заповядайте, госпожице Щайн, разположете се удобно“ и излезе, преди да успее да му благодари.

Преди шест години бе решила да сложи всички неща от Урсула в сейф за съхранение. Дълго време остана загледана в металната кутия,

преди да извади ключа от чантичката си и да я отвори.

Вътре бяха всички бижута на Урсула Вестхайм. Лежаха, увити в мекия кадифен калъф, който бе купила в Париж през 1939-та. Теди втренчи поглед в широката диамантена гривна, която заблестя на светлината в цялата си красота.

Докосна гривната и изведнъж си спомни кога за последен път я беше виждала върху ръката на Урсула. Гърлото ѝ се сви. Беше през 1937-ма, на една малка вечеря, която двамата със Зигмунд дадоха в къщата си на Тиргартенщрасе. Урсула беше по-красива от всякога. Носеше виненочервена вечерна рокля, която контрастираше на бялата кожа и на русата ѝ коса, като подчертаваше божествената ѝ хубост. Теди усети, че сълзите напират в очите ѝ, но ги преглътна, опита се да заглуши скръбта си по мъртвата Урсула.

Откакто преди седмица научи за смъртта ѝ от Ирина Трубецкой, непрекъснато я преследваха кошмари. Не беше в състояние да затвори очи, без в мислите ѝ да изникне образът на Урсула — пребитата, цялата в синини и рани, измъчвана до безсъзнание от нацистките изверги в Равенсбрук. Ала преди два-три дни Теди започна да си дава сметка, че ако иска да запомни Урсула, трябва да се опитва, макар насила, да извиква в мислите си именно този образ — на красивата дама преди войната. Понякога се оставяше ужасяващите видения на нейната мъченическа смърт пак да я завладеят и тогава ѝ се струваше, че самата тя агонизира от мъка. От време на време се питаше дали изобщо някога ще успее да заличи от съзнанието си тези кошмарни картини. Трябва, казваше си тя, заради Максим, заради самата мен, заради Марк и бъдещия ми живот с него.

Теди извади всички останали бижута, за да стигне до плика, който лежеше на дъното на сейфа.

Този плик ѝ беше даден от Урсула Вестхайм преди години, когато ги заведе с Максим на ферибота за Лондон. Върху него пишеше с големи печатни букви: „Лично. Поверително. Да се отвори само след смъртта на Зигмунд и Урсула Вестхайм.“

Под тези думи Урсула беше написала с полегатия си почерк: „За мис Теодора Щайн“.

„Мис“, отбеляза наум Теди и се замисли. Все искаше да ме накара да се чувствам англичанка, още тогава. Тя бързо отвори

кафявия плик. В него имаше два по-малки плика — на единия беше изписано нейното име, на другия — името на Максим.

Теди отвори първия и видя, че писмото е писано в хотел „Плаза-Атене“:

Париж

10 март 1939

Скъпа моя Теди,

Ако в момента четеш това писмо, значи двамата със съпруга ми сме вече мъртви. Връщам се в Берлин с ясното съзнание, че едва ли е възможно някой от нас двамата, нито от семейство Вестхайм, да оцелее от репресиите на Третия райх. А ако не умрем в ръцете на нацистите, най-вероятно ще загинем по време на войната между Германия и Съюзническите сили, която вече е неизбежна.

Ето защо се чувствам длъжна да ти кажа нещо изключително важно, което засяга моя син Максим. Зная, че то ще те изненада, може би дори шокира, но ако не оживея, трябва да има поне един човек, който да знае истината. Това можеш да си единствено ти. Преди да продължа, искам да те предупредя, че правя това разкритие единствено пред теб. Никой друг не бива да узнае това, освен, разбира се, Максим — когато ти решиш, че е достатъчно голям, за да му кажеш. Но всъщност ти по-добре ще прецениш дали това е нужно. Използвай вродената си деликатност. Може би ще решиш, че ще бъде по-добре той никога да не научи.

Вероятно не е редно да те натовавам с подобна отговорност, но действително няма никой друг, на когото бих могла да поверя тази тайна. Теди, не мога да те посъветвам как да постъпиш. Аз самата никога не съм била наясно какво ще направя, когато Максим порасне достатъчно, за да може да му се каже истината. Ти си силна, разумна, интелигентна, затова съм убедена, че каквото и да решиш, то ще е най-доброто за сина ми, когато зная, че обичаш така, както и аз.

Историята започва още през 1931-ва година. Тогава...

Теди поглъщаше един след друг редовете, написани от ръката на Урсула преди шест години. Писмото беше доста дълго и когато най-после го прочете, тя се облегна смаяна, сякаш не можеше да повярва на очите си.

Неволно си каза, че по-добре Урсула никога да не ѝ беше писала това писмо.

Теди излезе от банка „Роситър“ и пое през площад Бъркли. Беше студен, но ясен зимен ден. Хладният въздух я ободри. Мисълта за писмото я тревожеше, но Теди си даваше сметка, че засега трябва да я отпъди от съзнанието си. Трябваше да се заеме с нещо много по-важно и неотложно — Максим щеше да се върне у дома за уикенда, вероятно вече дори беше пристигнал. Трябваше да му каже веднага за съдбата на родителите му. Но нямаше никаква представа как да го направи — щом стигнеше до този момент, спираше да мисли.

Някъде около Марбъл Арч спря такси. През целия път до Белсайз Парк Гардънс се питаше как да се справи с предстоящия разговор. Когато влизаше в къщата на леля Кети, беше сигурна поне в едно — че каквото и да разкаже на Максим, не бива да разкрива как точно е умряла майка му. Би било неразумно да се натовари едно дете с подобна чудовищна вест.

Той явно я беше очаквал на прозореца на стаята си, защото щом влезе в антрето, Максим вече препускаше по стълбите.

— Теди, ето ме — извика той, втурна се през хола към нея и силно я прегърна. Тя също го прегърна и вдигна поглед — на вратата на задния салон стоеше леля ѝ и ги гледаше притеснено, тревожно.

— Чакай да си сваля палтото, миличък — каза Теди на момчето и отиде към гардероба.

— Този път като по чудо влакът беше съвсем навреме, Теди — съобщи Кети. — Госпожа Трентън също беше на гарата, посрещаше Хлапето. Поканиха Максим утре на обед. Но точно преди да тръгна се обади Марк. Ще излезе в отпуска за уикенда. Звънни на госпожа Трентън, да ѝ кажеш какво решаваш за неделния обед.

— Да, лелю, ще ѝ се обадя по-късно. Благодаря ти, че посрещна Максим на гарата.

— Ура! — възкликна Максим. — Щом Марк ще се връща за уикенда, бих искал да го видя. Нали с Хлапето сме непрекъснато заедно в училище? Всеки ден обядваме заедно.

— Вярно — съгласи се Теди. — А защо Хлапето да не ни дойде на гости? Така ще прекараме с Марк целия ден.

После тя обгърна с ръка раменете му и двамата поеха по коридора. Когато стигнаха до вратата на малкия кабинет, тя спря и каза:

— Да влезем тук за малко. Имам да ти казвам нещо важно.

— Олеле, че си сериозна! — намръщи се Максим. — Да не би да е нещо свързано с училището? Старият господин Хелиуел...

— Не, няма нищо общо с училището. Не си направил никаква беля, бъди спокоен — отвърна тя и влезе в кабинета.

Седна на дивана и потупа мястото до себе си.

— Седни до мен, Максим.

Той седна, като я гледаше заинтригуван.

— Не бях тук близо две седмици. Ходих в Берлин.

Очите му се разшириха.

— И не си ми казала! — възкликна той леко обидено, дори с укор.

— Отидох, за да потърся родителите ти. Не исках да се вълнуваш напразно.

— Откри ли ги? — извика той, целият пламнал от нетърпение.

— Не, за съжаление.

— Нима не откри нищо? — настоя той, вперил поглед в нея.

Тя преглътна.

— Нищо. Почти нищо.

— Но какво все пак?

— Открих, че до 1941-ва са били в замъка на семейство Фон Тигал. След това и четиримата изчезнали. Безследно.

— Но това го знаехме и преди!

— Само това успях да науча.

— Не ти вярвам — отговори Максим и лицето му се изостри. — Познавам те добре, Теди, познавам те, откакто се помня. Ти си

прекалено умна, за да оставиш нещата така и да не се добереш до нещо повече. Зная, че си научила и още нещо.

— Не — поклати глава тя.

Той замълча и продължи да я гледа втренчено.

Теди сякаш чуваше как мислите му трескаво се лутат и затаи дъх. Макар и само единайсетгодишен, той беше преждевременно развит за възрастта си, изключително буден, твърде умен, за да се остави да го заблудят. Теди знаеше, че ще продължи да я пита отново и отново. Устата ѝ в миг пресъхна. Очите ѝ се напълниха със сълзи и тя примигна смутено. Не знаеше как да произнесе страшните думи, не знаеше дори как да ги намери.

Той веднага забеляза всичко и попита:

— Те... те... мъртви ли са?

— Толкова съжалявам, скъпи мой, толкова съжалявам — прошепна тя нежно и взе ръката му в своята.

Той я хвана, стисна я здраво и промълви:

— Как са умрели мама и татко?

Теди не можа да продума.

— При някоя бомбардировка... или... или в лагерите? — с треперещ глас продължи момчето.

Теди все така не можеше да отрони дума, само сълзите ѝ преляха и бавно започнаха да се ронят.

— Значи било е в лагерите — прошепна той съвсем тихо. — Мама и татко са умрели в лагерите, така ли?

— Да.

— Къде точно?

— Баща ти в Бухенвалд... майка ти в Равенсбрук.

— Как?

— Това вече не зная! Наистина не зная. Заклевам ти се, Максим, не зная как са умрели — решително отвърна тя.

Той остана така, безмълвно загледан в нея. Лицето му цялото побледня, а очите потъмняха от болка и изумление.

— О, Теди... Теди... — проплака момчето накрая и лицето му се сгърчи.

Тя го обгърна с ръце. Държа го дълго време в прегръдките си, докато той ридаше от болка и скръб за изгубените си родители. Полюшваше го и се опитваше да го успокои. След малко прошепна:

— Винаги ще се грижа за теб. Марк също. Зная, че не е същото, но ние ще сме винаги до теб. Ти ще си нашето момче.

Максим не отвърна нищо, но Теди знаеше, че я е чул, че е разбрал, макар да плачеше сърцераздирателно.

Мина доста време, докато се успокои, и тя го остави да седне спокойно до нея на дивана. Избърса с кърпичката си мокрото му лице, после бръкна в джоба си.

— Когато през 1939-та двамата с теб напускахме Париж, майка ти ми даде един кафяв плик. Помниш ли?

Той кимна.

— Ето какво имаше в него. — Теди му подаде малкия бял плик, върху който беше написано неговото име.

Той го пое и го загледа, без да мигва. След малко прошепна:

— Бих искал да отида в стаята си, Теди. Имаш ли нещо против?

— Не, напълно те разбирам — отвърна тя. Облегна се назад и го проследи с поглед как пресича стаята. Сърцето ѝ се сви от болка. Той беше едно малко момче. А беше толкова храбър.

Максим седна на стола, обърнат с лице към скрина, върху който бяха наредени снимките на родителите му. За момент се загледа в тях, после отвори писмото от майка си и започна да чете:

Париж

10 март, 1939

Скъпи мой Максим,

Връщам се в Берлин, като ясно осъзнавам, че е възможно никога повече да не те видя. Въпреки това сега, когато съм решила да се върна, се чувствам много по-добре. Зная, че двамата с Теди скоро ще сте в Англия, в безопасност. Там няма да ви се случи нищо лошо. За нас двамата с баща ти твоето щастие и благополучие винаги са били жизненоважни, не забравяй това.

Връщам се в Берлин, за да помогна на татко ти да изведе успешно баба от Германия.

Татко и аз те чакахме много дълго време. Затова денят, когато дойде на този свят, беше най-щастливият в живота ни. Ти ще пораснеш и ще бъдеш прекрасно момче, Максим, ние наистина се гордеем с теб.

Ако не успеем да дойдем в Англия, Теди ще се грижи за теб, докато пораснеш. Доверявай ѝ се, тя е умна, мъдра и те обича много. Обичай я и ти.

Каквото и да се случи с нас, знай, че двамата с баща ти те обичаме много. Ти си част от нас — най-добрата.

Винаги ще мисля за теб, съкровище мое.

Твоята любяща майка

Той остави писмото и потърси носната си кърпичка. Избърса очите си и бавно прибра кърпичката в джоба. Остана на стола така, безсилен да овладее болката. Част от него си беше отишла завинаги.

После сложи писмото обратно в плика и отиде до скрина. Отвори чекмеджето, извади портфейла на баща си, мушна вътре писмото и остави портфейла на мястото си до малкото дървено конче. Затвори чекмеджето.

— Мамо, мамо... — прошепна той, преизпълнен с копнеж. Мисълта, че никога повече няма да я види, беше непоносима. Никога няма да чуе гласа ѝ, да се гушне в ръцете ѝ, да долови любимия ѝ парфюм с аромат на див люляк. Не можеше да повярва, че никога вече няма да отива с баща си на разходка в гората или с лодката в езерото, че когато порасне, те двамата няма да работят заедно в банка „Вестхайм“. — Татко, татко... — проплака тихо Максим и почувства, че сърцето му се свива. Затвори очи. И сякаш в главата му долетя звука на пианото от къщата им на Тиргартенщрасе, сякаш отново чу как баща му свири...

Взе снимката на майка си и баща си, облечени във вечерни дрехи. Остана дълго загледан в нея, а горещите му сълзи капеха върху стъклото. В този миг Максим почувства, че тъгата ще остане там, вътре в него, завинаги. Че никога няма да го напусне. До края на дните му.

ЧАСТ ЧЕТВЪРТА
АНАСТАСИЯ
ПАРИЖ
1959

*Моят възлюбен ми заговори:
„Стани, моя мила, моя
хубавице, излез!
Ето, зимата се вече мина,
дъждът преваля,
престана, цветя се показаха по
земята,
време за песни, и гласът на
гургулицата
се чува в страната ни“.*

*Песен на
песните*

Докато се качваше по широките стълби, тя дочу нежен момичешки глас. Лек и мелодичен, той се носеше в топлата юлска утрин. Необработен, съвсем естествен — може би именно затова звучеше така пленително.

Момичето има идеално гласче за сцената или за екрана, каза си Марго Деревенко, но слава богу, че не си и помисля за това. Дори и да поиска да си опита късмета, баща ѝ никога не би разрешил да стане актриса. Твърде добре познава суровия и тъй несигурен свит на изкуството, за да позволи на дъщеря си да влезе в него.

Когато наближи втората площадка, Марго спря да послуша — едната ѝ ръка остана подпряна на полирания дъбов парапет, а другата държеше кошничка с току-що набрани бели цветя. Гласът на момичето се чуваше по-ясно и Марго разбра, че тя разговаря с шивачката.

— И тогава, Мари, аз казах на клошаря: „Елате с мен. Зная, че сте гладен. Каня ви да обядваме заедно в отсрещното бистро.“

Мари пое дъх и недоверчиво попита:

— И какво, дойде ли с вас в бистротото?

— Естествено не, Мари! Изглежда ме така, сякаш го бях поканила на собственото му погребение! Тогава казах: „Е, добре, щом не искате да обядваме заедно в бистротото, хайде да ви заведа у дома. Нашата готвачка Маруба ще ви сготви чудесен обяд, всичко, каквото пожелаете.“ И можеш ли да си представиш какво стана, Мари?

— Не, госпожице, не мога.

— Той отказа.

— Слава богу. Съмнявам се, че родителите ви щяха да са особено доволни, ако бяхте довели в красивата им къща някакъв скитник.

Наистина нямаше да сме доволни, измърмори на себе си Марго.

Анастасия не отвърна нищо.

Последва минута мълчание, след което шивачката отбеляза смутено:

— Не мога да разбера, госпожице, защо е трябвало да каните този скитник на обяд?

— Защото беше гладен, Мари.

— Но това си е негов проблем. Пък и всичките тези скитници покрай Сена са истински разбойници.

— Как можете да говорите така! Не е тяхна вина, че са изпаднали в беда, че са принудени да живеят по този начин. Нали често ходя при тях, разговарям с тях — повярвайте ми, Мари, клошарите далеч не са щастливи, че трябва да живеят под мостовете, да спят на открито по всяко време, да чистят улиците, за да се прехранват.

— Те сами са причина за всичките бедни.

— Не е така. И затова се опитвам да им помагам.

Мари не отговори и момичето продължи:

— Освен това вече успях да помогна на една жена. Сега се опитва да си стъпи на краката.

— Така ли? — гласът на Мари прозвуча доста скептично.

— Да, точно така, помогнах ѝ. Убедих я да спре да пие. Намери си работа и вече има квартира.

— Разбирам. Но все пак, кажете ми, мадмоазел, знаят ли родителите ви за увлечението ви по клошарите край Сена?

— Разбира се. И горещо го одобряват.

Така значи, учуди се Марго. Откога ли, много странно? Тя забърза по полираните дървени стълби към просторния хол на първия етаж. Тук на видно място беше поставена малка скулптура на балерина от Дега, а вдясно от нея — картина на танцьорки в зелено, също от Дега. Той и Моне бяха любимите художници на мъжа ѝ и затова в къщата имаше доста техни произведения.

Огромните двойни врати на малкия салон бяха отворени и преди да влезе вътре, Марго надникна. Това, което видя, беше така прелестно, че дъхът ѝ секна.

В средата на стаята стоеше осемнайсетгодишната ѝ дъщеря и с разперени ръце се въртеше бавно — за да може Мари да огледа за последен път новата вечерна рокля. Роклята представляваше феерия от бледосиня и бледосива коприна, която падаше ефирно като морска пяна. Дрехата беше великолепна, но пък и момичето беше самото съвършенство.

През високите прозорци нахлуваше утринното слънце и огряваше девойката с меко сияние. Светлорусата ѝ коса падаше почти до тънкото ѝ кръстче и сега, огряна от силното слънце, цялата блестеше около изящното сърцевидно лице, което светеше като полирана слонова кост. Леко раздалечените ѝ очи бяха прекрасни — сиво-сини, с огромни ресници. Момичето беше средно на ръст, но с дълги, изящни крайници; тънките ръкави на роклята откриваха прекрасни рамене и ръце, а под полата се подаваха красиво оформените ѝ глезени и изящните ѝ ходила.

Толкова е красива, че сякаш не е истинска, каза си Марго. Такава си е открай време, още от дете — фина и нежна. А освен това е романтична, пълна с възвишени идеи. Какво ще правя с нея? Толкова е непрактична и доверчива за суровия свят, в който живеем. Като въздъхна дълбоко, Марго отвори вратата и влезе в стаята.

— Тук ли си, Анастасия? — възкликна тя и се усмихна на дъщеря си.

— Мамо, гледай, не е ли страхотно? — Анастасия вдигна края на роклята си, завъртя се в пирует и застана пред майка си с въпросителен поглед.

Марго кимна одобрително и се обърна към шивачката.

— Добро утро, Мари. Виждам, че отново сте създали истински шедьовър.

— Добър ден, госпожо. Всъщност не аз, а вие сте създали истинския шедьовър — отвърна Мари, като погледна към Анастасия. Но комплиментът ѝ беше доставил удоволствие и тя се усмихна на госпожа Деревенко.

— Страхувам се, че не всичко е мое дело — разсмя се Марго. — Бащата на Анастасия също има дял в това творение.

Анастасия се засмя звънко, ясно.

— Роклята е наистина божествена! Мари е надминала себе си. Мерси много, Мари — каза тя с лек поклон.

Лицето на шивачката грейна от удоволствие. От всичко тя най-много обичаше клиентките ѝ да са доволни, а пък двете дами от семейство Деревенко ѝ бяха любимки. През последните години им беше ушила доста тоалети, повечето от тях за Анастасия. Мадам все повече се увеличаваше по висшата мода. Но да шиеш за това момиче,

което с хубостта си, с изящната си фигура и идеалната си стойка украсяваше всяка дреха, беше истинско удоволствие.

Марго огледа внимателно дъщеря си и изведнъж възкликна:

— Опалите! Точно така! За новата рокля трябва да сложим моите опали. Страшно ще отиват на тези синьо-сиви тонове.

— О, мамо, благодаря, че ще ми ги дадеш! Страхотна си!

— Ще си възхитителна! Всички ще говорят за теб като за красавицата на бала.

— Едва ли. Звездата на този бал трябва да е не друг, а Ивет. В края на краищата правят го в нейна чест, нали? — отбеляза Анастасия.

Марго се усмихна и огледа стаята. Камериерката Соланж беше сложила цветя в няколко вази. Марго взе кошничката си и започна да пълни малките гърнета и тесните високи вадички с току-що набраните цветя, като от време на време се отдръпваше назад, за да огледа букетите.

Анастасия наблюдаваше майка си и си мислеше, че когато става въпрос за обзавеждане, подреждане на маса или аранжиране на цветя, майка ѝ е ненадмината с изтънчения си вкус. Всъщност тя винаги я изпълваше с възхищение.

Марго се обърна към дъщеря си и впери в нея бадемовидните си очи.

— Отново ли бленуваш?

— Не, мамо — разсмя се Анастасия. — Всъщност по-добре да отида да съблека роклята. Мари, моля те, би ли дошла да ми помогнеш?

— Разбира се, госпожице.

— Обедът ще е в градината, Анастасия. Точно в един.

— Да, вече ми каза — отвърна момичето и се понесе във от стаята като лек облак от коприна и аромат на парфюм „Ма Гриф“.

Александър и Марго Деревенко живееха в този *hôtel particulier*, разположен на изисканата улица „Кобур Сан-Фирмен“. Наоколо имаше и други красиви къщи, скрити от външните погледи зад високи каменни огради. Улица „Фобур Сен-Жермен“ се намираше в седми парижки район — един от най-известните квартали на левия бряг на Сена, в който живееха много благороднически фамилии, но в същото време се подвизаваха и студенти, артисти и писатели.

Близо до къщата се намираха музеят на Роден, Френската академия, Военното училище и „Инвалидите“, където беше гробницата на Наполеон I. Наред с тези исторически сгради в квартала имаше малки бистра, антикварни магазинчета и художествени галерии. Тук бяха и две от най-известните парижки заведения, където се събираха хора на изкуството — „Кафе де дьо Мага“ и „Кафе дьо Флот“.

Макар че гледаше към улицата, къщата на семейство Деревенко не се виждаше от минувачите, защото я скриваше масивна тъмнозелена врата. Непосредствено зад нея се намираше къщичката на пазача в началото на типичния парижки вътрешен двор, покрит с калдъръм, с фонтан в средата и голям кестен, който почти докосваше с клоните си обраслата с бръшлян стена.

Къщата беше продълговата, с класическа архитектура — с множество високи прозорци с дървени капаци и големи каменни стъпала, които водеха към масивна двойна входна врата. Стаите бяха просторни, светли, с много въздух. Бяха обзаведени възхитително — благодарение на безупречния вкус на Марго към старинни вещи и мебели. Цялата къща беше доказателство за нейния талант да съчетава в пълна хармония отделните елементи на обзавеждането.

Входното фойе на долния етаж водеше към задната част на къщата. След като минеше през няколко стъклени врати, човек се озоваваше в градината, която след дългогодишни усърдни и нежни грижи Марго беше превърнала в истински шедьовър. Макар да живееше във Франция още от дете и да беше получила образованието си тук, в Сорбоната, Марго, по рождение англичанка, беше възпитана в английски дух. Ето защо, когато дойде времето да устрои свое кътче в сърцето на Париж, тя се върна към идеята за една класическа английска градина, вдъхновена от прочутата Бяла градина в замъка Сисингхърст. Подобно на известния си модел в графство Кент, и тази малка градина, разположена току до „Инвалидите“, представляваше пищно съчетание от зеленина и цветя и цветни храсти в един-единствен цвят — бяло. Това съчетание на зелено и бяло придаваше с простотата и изчистената си красота хладна и спокойна прелест на тази иначе обикновена градина.

В края на ливадата имаше малко езеро с лилии, оградено с каменен бордюр, около който бяха разположени широки лехи с различни бели цветя — азалии, рози, лалета, нарциси, хризантеми и

кокичета, според сезона. До лехите растяха люлякови храсти и кестени, буйни рододендрони и хортензии. Градината беше оградена от високи каменни стени, обвити с бръшлян.

Покритата с каменни плочи тераса, дълга почти колкото къщата, гледаше точно над градината. Именно тук, на масата от ковано желязо, скрити от слънцето под голям чадър, бяха седнали да обядват Анастасия и Марго. Тяхната готвачка, африканката Маруба, им беше поднесла риба на грил, зелена салата и прясно нарязани праскови, напоени с шампанско.

— Не че съм подслушвала — каза между две хапки Марго, — но когато се качвах по стълбите, неволно чух какво си приказвахте с Мари. Нима не разбираш, че трябва да престанеш да ходиш при клошарите. Не е редно.

— Но, мамо, аз се опитвам да им помогна, нищо повече.

— Не можеш да им помогнеш. Мисля, че те сами са избрали този начин на живот.

— Как можеш да говориш така? Все едно слушам Мари! Каж ми само кой би искал да живее по този начин?

Марго поклати глава.

— О, мила, не бъди толкова наивна... — Гласът ѝ прозвуча колебливо и тя се замисли, преди да продължи. — Двамата с баща ти се тревожим за теб. Ти май не разбираш колко си хубава, а онези скитници един господ знае какво...

— Те са чудесни хора! — прекъсна я Анастасия. — И въобще не са опасни, ако намекваш за това. Никога няма да ме нападнат, да ме изнасят или нещо такова. Няма защо да се тревожите и много те моля, не ми се сърдете... не мога да понасям, когато двамата с татко ми се сърдите.

— Боже мой, не ти се сърдим, само се тревожим за теб — усмихна се Марго. — Всъщност и двамата сме много доволни, че успя да завършиш така успешно и че си приета в Сорбоната. Дори повече от доволни, скъпа. Въпреки това обаче...

— Мамо, зная какво ще кажеш — възкликна Анастасия, — че не искате да се движа сред разни отрепки.

— Точно така.

— Но те са толкова нещастни. Мисълта за ужасния живот, който водят, ми е направо непоносима.

— Да, всичко това е наистина печално, Анастасия. Но светът е пълен с несправедливост. Винаги е било така. Никой не би могъл да направи нещо, за да помогне на тези бедни създания.

— Не мисля така, мамо. Според мен всеки може да помогне с нещо.

Марго погледна внимателно дъщеря си и реши, че може би засега ще е по-разумно да остави тази тема. Анастасия съвсем не беше глупава, дори обратното, имаше бърз и остър ум. А освен това беше изключително упорита. Ако майка ѝ продължеше да я упреква за връзките ѝ със скитниците, момичето само щеше да започне да се съпротивлява още по-яростно. Нали и без това след няколко дни щяха да напуснат Париж. Искаха да прекарат остатъка от юли и част от август на вилата си в Кан, а после Анастасия трябваше да замине за Лондон при баба си. Дълго време щеше да е далеч от своите любими клошари, а когато наесен се върнеше в Париж, следването щеше да заеме цялото ѝ свободно време.

Така че Марго промени темата и каза:

— Днес следобед ще изляза с Лукреция по магазините. Искаш ли да дойдеш с нас, скъпа?

— Благодаря, но не мога. Искам да се поразходя из книжарниците. Търся няколко исторически книги. Ивет ми каза, че е най-вероятно да ги намеря в някаква стара книжарница на „Ке Сен Мишел“.

Марго кимна.

— Не забравяй, че тази вечер сме на вечеря. Баща ти отново има гости от Холивуд.

— Да, той ми каза. Къде ще отидем?

— В „Ла Тур д'Аржан“.

— О, ще бъде пълно с богати туристи. Зная как е там през лятото.

Марго се усмихна.

— И все пак е красиво. Само си помисли каква фантастична гледка има към „Нотр Дам“ и към Сена. А каква вкусна патица приготвят! Освен това всички гости от Холивуд искат да вечерят именно там.

— Зная, зная — промърмори Анастасия и попита: — Татко отново ли прави филм с американците?

— Така изглежда. Ще вземем аперитива си тук към осем, а после около девет ще потеглим за ресторанта.

— Не се притеснявай, мамо, няма да закъснея. Зная колко държи татко на подобни вечери. — Тя погледна крадешком майка си и добави с присвити устни: — Няма да споменавам нито дума за моите клошари.

Марго буйно се разсмя.

— Е, радвам се, че новоразвитото чувство за социална справедливост не е притъпило чувството ти за хумор.

Максим бавно крачеше по кейовете, разположени успоредно на Сена. Разходката в този приятен следобед му доставяше истинско удоволствие.

Преди малко беше обядвал с един американски съдружник, който беше дошъл на екскурзия във Франция. Двамата сключиха отлична сделка и Максим се чувстваше прекрасно. Първият му ден в Париж мина отлично.

Когато стигна до „Ке Волтер“ спря, погледна тясната уличка вдясно и се поколеба дали да поеме към „Сен Жермен дьо Пре“, където да пие чаша кафе в „Ле дьо Маго“. След миг се отказа от тази идея. Беше се отправил към друга част на града и не искаше да се отклонява от пътя си.

Тръгна към катедралата „Нотр Дам“, чиито величествени готически кули, ясно очертани на синьото небе, се извисяваха като гигантски стражи. Летният ден беше прекрасен, облян от ярката, така типична за Париж светлина, която омайваше художниците. Водите на Сена просветваха през листата на дърветата край брега.

Париж беше любимият град на Максим. Предпочиташе го пред Лондон, където живееше и работеше, и пред Ню Йорк, където често отиваше по работа, и пред Берлин, където беше роден. Всеки път, когато идваше тук, градът му се струваше по-красив от всякога; всеки път го откриваше отново и отново.

За пръв път беше видял Париж през 1939-та, когато тримата с мама и Теди бягаха от нацистка Германия. Никога нямаше да забрави онези щастливи мигове от детството, прекрасните дни, които беше прекарал тук с майка си, всъщност последните дни с нея. В паметта му бяха запечатани множество картини от онова щастливо време, споменът щеше да го съпътства винаги.

Дойде за втори път в Париж след цели тринайсет години. Беше 1952-ра година и отпразнуваха осемнайсетия му рожден ден. Идеята за пътуването беше на Марк, който дори покани и Хлапето да ги придружи. Прекараха чудесно, а Теди беше наистина щастлива.

Същата година, през февруари, тя беше родила второто си дете — момченце, което нарекоха Дейвид, на убития във войната брат на Марк. Ето защо идеята за един дълъг уикенд в Париж страшно я въодушеви.

— Точно от това имам нужда — възкликна тя, когато Марк ѝ съобщи за плановете му за рождения ден на Максим. — Толкова седмици наред приличах на истински слон в палатка. Нямам търпение да си купя нещо елегантно в Париж, нали съм пак във форма. Така че напред към Париж!

Истинската причина толкова да се радва, че заминават за Париж, беше друга — тя отлично знаеше какво значи този град за любимия ѝ скъп Максим, знаеше, че той храни най-прекрасни спомени за няколкото щастливи месеца, прекарани там заедно с майка му. Ето защо за пръв път не се оплака, че трябва да остави двегодишната си дъщеричка Кей на грижите на свекърва си. Връчи ѝ с усмивка и бебето. Празненството по случай осемнайсетия рожден ден на Максим беше по-важно от всичко друго. Той ѝ беше като син, така поне го беше чувствала винаги — като свое дете. За нея Максим винаги щеше да бъде безпогрешен, най-голямата ѝ гордост и радост, нейният любимец.

Пътуването до Париж през юни 1952-ра стана паметно събитие, тъй като на него отпразнуваха не само осемнайсет годишнината на Максим. През по-голямата част от времето двамата с Хлапето шумно се радваха и се поздравяваха, защото току-що бяха сключили първата си успешна сделка. Само месец преди рождения ден на Максим двамата продадоха на лондонска строителна компания един парцел в Ийст Енд, тяхна собственост, от което получиха доста добра печалба.

Бяха се решили на това рисковано начинание благодарение на една случайност. Повод за това стана госпожа Трескоу, прислужничка в дома на семейство Трентън.

Още от дете Хлапето я чувстваше много близка, а с течение на годините той се беше превърнал в неин любимец и пръв довереник. През 1950-та година, когато мъжът ѝ беше блъснат на улицата от камион и по-късно почина от удара в главата, бездетната госпожа Трескоу често изплакваше мъката си на рамото на Хлапето. Джек Трескоу ѝ беше оставил твърде малко спестявания. Всичките му пари бяха вложени в малък парцел в Ийст Енд, купен от него през 1946-та година. След като Джек си отиде, тя искаше да продаде земята,

всъщност ѝ се налагаше да я продаде. Но, както обясни на Хлапето, никой не искаше да я купи.

Когато Хлапето разказа всичко това на най-добрия си приятел, Максим обмисли добре възможността и след няколко дни предложи те двамата да отидат да огледат парцела.

— Щом ще ставаме бизнесмени, сега му е времето да започнем — заяви той тогава и изтъкна, че в много райони на Лондон вече са започнали възстановителни и строителни работи. — Тази земя може би е перспективна. Да я купим, а, Хлапе! Хем ще помогнем на госпожа Трескоу, хем, ако имаме късмет, може да се окаже изгодно капиталовложение.

Стана точно така, както беше предрекъл Максим.

Двамата бяха на шестнайсет години, затова преди да купят земята, Максим отиде да се посъветва с Хенри Роситър, който все още се грижеше за парите му. Банкерът повика своите експерти по недвижимо имущество и те огледаха терена. След като получи доклада им, той съобщи на Максим, че капиталовложението е наистина изгодно и безопасно.

— Едва ли ще спечелите кой знае колко, когато един ден решите да го продадете — защото явно това възнамерявате да направите с него, но поне е сигурно, че няма да сте на загуба — каза той на Максим и купи земята от негово име. Госпожа Трескоу беше поискала пет хиляди лири, което ѝ осигуряваше съвсем приличен доход, и момчетата се съгласиха на тази цена без пазарлъци. Разделиха парите на две, като истински съдружници. Максим вложи пари от сумите на семейство Вестхайм, които все още бяха в банка „Роситър“, а Хлапето, с разрешение на баща си, изтръска цялото наследство от чичо си, плюс триста лири, които преданата му майка даде, за да допълни сумата.

Две години по-късно продадоха голия, все още покрит с развалини от бомбардировките парцел за двайсет и пет хиляди лири, което им донесе чиста печалба от двайсет хиляди лири — за огромна изненада на всички, включително и на тях самите.

Когато през юли същата година завършиха училището „Сейнт Пол“, и от двамата се очакваше веднага щом навършат осемнайсет, да се запишат в университета. Ала те отказаха да отидат в Оксфорд. Вместо това решиха да основат собствена компания със стартов капитал печалбата, получена от сделката с имота.

В началото Теди беше изцяло против, също и бащата на Хлапето, но постепенно и двамата отстъпиха, най-вече благодарение на намесата на Хенри Роситър.

— Да ги принудите точно в този момент да станат студенти в Оксфорд е все едно да затворите вратите на обора, след като жребците са вече избягали — каза многозначително господин Роситър на Теди и на стария Трентън. — Тези двама млади юначаги вече са се захванали здраво с търговия, при това доста успешно, бих казал. Защо да им пречим? Мисля, че ще се справят отлично.

Марк беше по-склонен да се съгласи с банкера. Всъщност фактът, че той също мислеше така, в края на краищата убеди Теди, че не прави грешка, като позволява на Максим да се захване с бизнес, вместо да продължи образованието си. Така той получи благословията ѝ.

Открай време Максим искаше да се занимава с финанси и никога не беше възнамерявал да започне търговия с недвижими имоти. Едва ли щеше и да го направи, ако не беше Хлапето. Но след като спечелиха от парцела в Ийст Енд, Хлапето успя да убеди Максим да продължат тази дейност, поне временно. Двамата наеха кантора на Джърминстрийт, основаха компания, наречена „Уестрент“ — съчетание от фамилните имена на двамата, и започнаха да изкупуват все още невъзстановени след бомбардировките имоти навсякъде, където успяваха да ги намерят.

Търсеха предимно в големите индустриални градове в провинцията, които по време на войната бяха подложени от Луфтвафе на най-страшни бомбени нападения. Разгърнаха бизнеса си в Лийдс, Брадфорд, Шефилд, Ковънтри и Бирмингам. Купуваха на прилични цени всички терени, които им се стореха подходящи и перспективни за бъдещо строителство. После разчистваха земята, ограждаха я и оставаше само да изчакат да дойдат наистина изгодните предложения. В някои случаи трябваше да минат няколко години, докато се отвори удобен случай, но във всички случаи „Уестрент“ беше печеливша преди всичко заради голямото строителство, разгърнало се в Англия след войната, около средата на петдесетте.

През 1952-ра година Максим направи и друга важна стъпка — смени името си. Реши да му придаде по английско звучене, като махне

„хайм“ и стане по фамилия Уест. Теди веднага се съгласи и като настойница му даде нужното разрешение.

— Така или иначе родителите ти възнамеряваха да направят същото — осведоми го тя. — Всъщност майка ти няколко пъти повдигаше този въпрос, когато през 1939-та бяхме в Париж. Знаеш колко обичаше Англия. И колко искаше всички да станем истински англичани. Сигурна съм, че и тя, и баща ти биха били доволни от това решение. Всъщност той мислеше да промени фамилното име на Уест още преди да напуснем Германия, но тогава принцът се усъмни, че адмирал Канарис ще успее да извади нови паспорти...

И така Максим смени и фамилията, и националността си. Сега беше Максимилиан Уест, натурализиран британски поданик, с британски паспорт и с право да гласува.

През всичките тези години от осемнайсетия му рожден ден насам Максим продължи право напред, без да се обръща назад, към миналото.

Когато търговията с недвижими имоти престана да бъде сериозно предизвикателство и започна да му става безинтересна, той купи няколко малки непечеливши компании, голяма печатарница в Уейкфийлд, автобусна фирма в Бристъл и тухларна работилница в Нотингам. За сравнително кратко време проведе блестящо замислени реорганизации, осъществени от висококвалифицирани специалисти по мениджмънт, и така успя да ги изправи на краката им. Когато след време продаде и трите, печалбите му бяха изключителни. Така се стигна до създаването на новата му компания — „Уестинвест“.

Освен че беше много проникателен и боравеше безпогрешно с цифрите, Максим умееше светкавично да оценява счетоводните баланси. Имаше въображение и някакъв вътрешен инстинкт, на който винаги се доверяваше. Той интуитивно „усещаше“ сделката и често това засенчваше всички анализи и експертни препоръки. Вроденият усет и способности в еднаква степен допринасяха за успеха.

Двайсет и петгодишен, той беше изпълнителен директор на „Уестрент“ и „Уестинвест“. Притежаваше елегантен апартамент в луксозния квартал Мейфеър и съвсем нова скъпа кола — виненочервен ягуар. Членуваше в няколко от най-известните лондонски частни клубове, и жънеше успехи в изисканото общество, като непрекъснато се появяваше в компанията на красиви млади жени, в последно време

например на две доста известни кинозвезди. Английските вестници често го наричаха плейбой. Писачите на светски хроники направо го обожаваха. Умираха да се прехласват по прекрасната му външност, елегантността му, изисканите му маниери и страхотните му приятелки, също и по приемите, които даваше, и най-вече по огромното му богатство.

За самия него приемите, жените и блестящият светски живот бяха не повече от дрънкулка, претенциозно украшение на живота му, и всъщност не значеха нищо. Единственото, което действително го вълнуваше, беше работата.

Беше заявил на Хлапето, че до трийсетгодишнината си ще спечели един милион лири. Старият му приятел дори за миг не се съмняваше, че ще успее. Максим също беше уверен в успеха. Той преценяваше и себе си, и начинанията си само от върха на тази голяма цел. И нито за миг не спираше да върви към нея.

Е, имам още пет години, каза си той, докато стоеше на кръстопътя на Плас Сен Мишел и чакаше да светне зелено. Неволно се усмихна. Беше напълно сигурен, че ще успее да постигне целта си.

Ако трябваше сам да анализира успеха си, Максим би казал, че дължи всичко на тази своя целеустременост, на всеотдайността си, на упорития си труд и на способността си да работи дълго време без почивка. Беше изключително издръжлив, за негово щастие, и минаваше с не повече от пет часа сън на ден. Обикновено ставаше в четири сутринта, в четири и половина беше вече седнал на бюрото, където преглеждаше документи до седем, а после тръгваше за кантората на Джърмин стрийт, за да прекара там целия ден. Работеше седем дни в седмицата, седмици наред без почивка. Отдавна беше установил, че е истински работохолик, и винаги се развеселяваше, когато вестниците го наричаха плейбой.

Усмихна се и промърмори на себе си: „Ама че плейбой“. Само да знаеха...

Всъщност всички красиви жени, с които излизаше, бяха като украшение на ревера му. Е, разбира се, беше се влюбвал няколко пъти. Но и бързо разлюбваше. Никоя от тези приятелки не успя да остане за по-дълго време в живота му. Досега не беше намерил истинската жена. Понякога дори се питаше какво ли всъщност търси у жените. Съвършенство? Беше достатъчно умен и разбираше, че идеалната жена

просто не съществува. Същото, между впрочем, се отнасяше и за мъжете. Да, във всички случаи не се стремеше да открие някакъв образец на съвършенство.

Въпреки това истинската любов все така му се изплъзваше.

Светофарът светна зелено, Максим пресече Плас Сен Мишел и се отправи по Рю дьо ла Юшет.

Тръгна по малката тясна уличка, като се оглеждаше наоколо, и изведнъж го обзе носталгия. Отляво се намираше хотел „Мон Блан“, където с Хлапето бяха отседали няколко пъти, а на отсрещната страна — „Ел Джазие“, африкански нощен бар, в който редовно се отбиваха, пиеха ментов чай, гледаха унесено танцьорките и ядяха кускус с пикантен сос хариса, който лютеше, но въпреки това беше вкусен. А само няколко крачки по-надолу започваха джазклубовете, където свиреха и най-добрите американски изпълнители. Музиканти от цял свят идваха да ги слушат. Хлапето и Максим често се отбиваха там.

Когато пред очите му се откри Рю дю Ша-ки-Пеш, той спря.

Това беше малка алея, но той я помнеше, защото името ѝ го беше очаровало още първия път, когато чу, в детските си години. „Котката, която лови риба“, преведе майка му. Той бурно се разсмя и дълго време се развеселяваше при мисълта за котката, която лови риба.

Беше по време на една от разходките с мама и Теди. „Експедиции сред чудатостите на Париж“ — така наричаше майка му техните екскурзии. Този живописен квартал беше любимото му място в целия град. Често идваше тук, дълго се разхождаше по калдъръмените улици и надничаше в книжарниците и галериите.

Максим продължи по Рю дьо ла Юшет, подмина малките гръцки и африкански ресторантчета и стигна до горния край на улицата, където излезе на широкия площад, наричан Рю дьо ла Бушери. После тръгна към редицата градински кафенета, които гледаха към „Нотр Дам“, кацнала върху Ил дьо ла Сите, едно от по-малките островчета в Сена.

Седна на една маса на тротоара и си поръча citron presse. Беше доста топло. Облегна се в люлеещия се стол, разхлаби възела на връзката и разкопча най-горното копче на ризата, за да се поразхлади. Само след миг лимонадата му беше поднесена. Максим отпи от нея и се отпусна, а мислите му се зареяха. Странно наистина как го привличаха отново и отново тези места, свързани със спомени от

детството. Същото беше и в Берлин — винаги, когато отидеше там, независимо дали по работа или за да види леля Ирина, той не пропускаше да мине по Тиргартенщрасе и да влезе в зоопарка.

Милите спомени от детството... Дали всички хора си ги спомнят така ясно като мен?... Или при мен са така живи, защото още като дете загубих тъй много... и то безвъзвратно? Дали не се връщам в Берлин и Париж с надеждата да открия нещо, което ми е убягнало преди много, много време? Вечно ли ще преследвам неуловимото? И какво ли е това, което се опитвам да открия?

Както винаги, всички тези въпроси оставаха без отговор...

Малко след това Максим влезе в „Шекспир енд Къмпъни“, където се продаваха книги втора ръка. Собственик на книжарницата беше негов познат, американец, с когото се запознаха преди няколко години. Попита за Бил и младата американка, която обслужваше щанда, му каза, че той няма да се върне преди шест.

— Да му предам ли нещо? — усмихна се тя, като откри прекрасните си бели зъби.

Максим поклати глава.

— Кажете му, че е идвал Херцога. Ще опитам да намина утре.

— Добре — отвърна тя и продължи да подрежда книгите.

Максим остана за момент да я наблюдава, очарован от странния ѝ подбор. На пръв поглед беше направила напълно хаотична смесица — Хенри Милър, Ричард Райт, Лорънс Даръл и Анане Нин. Максим беше чел произведенията им, те действително нямаха нищо общо помежду си, поне ако се съди по написаното. После изведнъж разбра — всичките бяха живели в Париж по едно и също време. Дори са били приятели. Очевидно момичето намираше това за достатъчно силен обединяващ ги елемент. Да, парижкото затворено общество, каза си той и се усмихна.

Поразходи се из „Шекспир енд Къмпъни“ и внезапно, за огромно свое удоволствие, зърна екземпляр от „Младите лъвове“ на Ъруин Шоу, любимият му писател. Разгърна го и видя, че това е първото издание, публикувано от „Рандъм Хауз“ през 1948-ма. Веднага си го купи и излезе от книжарницата, доволен от откритието. В лондонския си апартамент имаше цял рафт с първи издания и този екземпляр на една от ранните книги на Шоу беше истинска придобивка.

Пресече площада, мина покрай хотел „Нотр Дам“ и тръгна по Ке Сен-Мишел към друга антикварна книжарница — „Арсел е фис“. Тя беше по-различна, в нея се продаваха главно книги с антикварна стойност, някои дори от осемнайсети век, повечето доста редки или първи издания — истинско съкровище за всеки колекционер.

Когато чу, че вратата се отваря, собственикът погледна надолу от стълбата, на която се бе качил, за да достигне горните рафтове, и при вида на Максим лицето му светна.

— Monsieur West! Quel plaisir de vous revoir!

— За мен също е удоволствие да ви видя, господни Арсел — отвърна Максим и му протегна ръка.

Собственикът на книжарницата сърдечно се здрависа.

— Книгата, за която ви писах, е тук. Ей сега ще отида да я донеса. Извинете ме за момент.

Максим с нетърпение очакваше да види този много рядък труд за старинната бижутерия. Надяваше се книгата да е наистина много ценна, така твърдеше в писмото си господин Арсел. Щеше да бъде чудесен подарък за Марк.

Максим облегна лакът на широкия плот и се огледа. И в този миг видя момичето.

Загледа я втренчено. Тя стоеше в другия край на книжарничката и силуетът ѝ се очертаваше на прозореца. Светлината на късното следобедно слънце я обгръщаше като ореол, в който русата ѝ коса светеше като златна. Беше в профил и той видя колко изящно е лицето ѝ — гладко чело, малък заострен нос, красиво изваяна брадичка, дълга шия. Беше облечена в бяла копринена блуза и широка морскосиня пола. Тъничка... стройна като топола. На босите си крака носеше сандали, но дори с тези съвсем семпли дрехи излъчваше изящество, достолепие и аристократичност.

Максим я гледеше като омагьосан. Коя ли е?

Тогава, сякаш беше усетила, че някой я проучва с поглед, тя бавно се обърна и очите им се срещнаха.

Бяха големи, блестящи, светли — сиво-сини. Очи на мечтателно същество, каза си той, неспособен да откъсне поглед от нея, застинал като омагьосан от красотата ѝ. Но освен красотата у нея го поразиха и нещо друго. Тя му се стори така загадъчна, че дъхът му спря.

Неочаквано момичето се усмихна. Усмивката ѝ беше пленителна — ъгълчетата на нежните ѝ устни дяволито се извиха нагоре, на бузите ѝ се появиха трапчинки, а очите ѝ изведнъж заблестяха весело.

Максим също се усмихна.

Внезапно почувства, че го обзема щастие — толкова силно, че чак главата му се замая. Осъзна, че именно усмивката ѝ е предизвикала у него това усещане. Тази усмивка най-неочаквано беше успяла да запълни онази огромна празнота в душата му.

Двамата стояха, вперили поглед един в друг, и се усмихваха.

— Ето я — заговори собственикът на книжарницата, появил се със старинната книга в ръка. — Наистина е уникална. А илюстрациите... те са фантастични.

Максим с облекчение откъсна погледа си от момичето и започна да разглежда книгата, която възрастният французин постави пред него.

— Погледнете какви илюстрации! — възкликна господин Арсел и отвори наслука дебелия, подвързан в кожа том.

— Да, виждам — измърмори Максим и неволно се обърна и погледна момичето. Ала за негова огромна изненада до отсрещния прозорец вече нямаше никой. Тя беше изчезнала.

Максим погледна господин Арсел и попита:

— Младата жена, която стоеше там, до прозореца... Тя тръгна ли си?

— Ами да, господин Уест, само преди миг, докато разглеждахте книгата.

— Извинете ме — Максим се втурна към вратата, изтича навън и огледа улицата.

Видя я малко по-нагоре, покрай кея. Качваше се на едно такси.

— Почакайте! — извика той.

Шумът на уличното движение заглуши вика му и тя не го чу.

Максим остана безпомощно да гледа как таксито леко се присъединява към колоната коли по Ке Сен Мишел и изчезва от погледа му. Той въздъхна и унило се върна обратно в магазинчето.

— Господин Арсел, познавате ли това момиче? — попита той.

Старият французин поклати отрицателно глава.

— Много съжалявам, но не я познавам. Виждам я тук за пръв път. О, наистина беше красива, нали, господин Уест?

— Най-красивото момиче, което някога съм виждал — каза Максим.

— Ей, Херцог, не съм те виждал така провесил нос от години насам — недоволно измърмори Хлапето, докато се взираше в приятеля си. — Хайде, за бога, стегни се.

Максим не отвърна нищо. Само взе чашата бургундско, което Хлапето беше поръчал, и отпи глътка.

Хлапето също взе чашата и докато отпиваше, замислено загледа приятеля си.

Двамата вечеряха в „Ше Андре“, първокласно бистро на Рю Марбьоф, недалеч от хотел „Плаза-Атене“, където бяха отседнали.

Още щом се върна в хотела към шест и половина, Хлапето забеляза, че Максим е странно унил. След като отпи още веднъж от хубавото червено вино, той остави чашата и каза:

— Изглеждаш така, сякаш е настъпил краят на света.

— Точно така се чувствам — при тези думи Максим срещна притеснения поглед на Алан Трентън и промърмори: — Никога вече няма да я открия.

— Не мога да повярвам! — възкликна Хлапето и сините му очи се разшириха от изумление. — Точно пък ти, не някой друг, а ти да се заплеснеш така по някаква жена! Ти! Само като си помисля, че през всичките тези години смятах бизнеса за единствената ти голяма страст! Това показва какъв глупак съм бил, нали така? — Хлапето поклати глава. — Наистина беше успял да ме заблудиш, Херцожо.

Максим оцени шегата и се разсмя.

— Не приличам на себе си, така ли?

— И още как.

Двамата замълчаха, заслушани в шума от разговорите в заведението.

Максим се наведе през масата и попита:

— Мога ли да споделя с теб една тайна?

— Защо не? От осемгодишна възраст насам споделяш с мен всичките си тайни. Не виждам защо да се отказваш.

— Мисля, че съм влюбен.

— О, я стига! — ахна Хлапето. После избухна в бурен смях, който постепенно замря. — Господи! Ама ти говориш съвсем сериозно! Но как може да се влюбиш в момиче, с което не си разменил дори дума? Точно ти, Максим! Обикновено жените са последното нещо, което те вълнува.

— Зная. И, разбира се, ти си напълно прав, Алан — отвърна Максим, чувствайки се някак неловко. — Сигурно изглеждам глупаво. Дори странно. Е, хайде да забравим за това момиче. Очевидно оглупявам, нищо повече. Кажи, как мина срещата ти? — попита той, за да смени темата.

— Добре. Даже повече от добре. Французите горят от желание да сключим сделката. Наистина си заслужаваше да отида чак до Версай, за да говоря с господин Верлан. Те действително имат интереси в Северна Африка. По-точно в Либия. В основни линии нещата стоят така — господин Верлан е готов да пристигне в Лондон, за да разговаря с баща ми, когато се върне от Хонконг. Предполагам, че старият ще е доволен от това как се справих с тази работа. — Хлапето се облегна и се усмихна. — Но на мен все още ми се иска да въртим бизнес заедно, двамата с теб, приятелю.

— На мен също, Хлапе. Защо не кажеш на баща ти, че сделките с нефта те отегчават и че искаш отново да работиш при мен в „Уестрент“.

— Максим, отлично знаеш, че не мога. В последно време татко не е твърде добре и ако офейкам... няма да го преживее. Наистина съм му нужен.

— Разбирам. Но винаги си добре дошъл, нали знаеш. Липсваш ми.

— И ти на мен, Максим. Винаги сме били страхотна двойка, нали?

— Най-добрите.

Хлапето се взря в него замислено.

— Онова момиче... на каква възраст беше?

— Около седемнайсет — осемнайсет. Защо? — повдигна вежди Максим.

— Най-вероятно е студентка. Обзалагам се, че е търсела някой учебник и че ще отиде отново при Арсел. Защо да не се отбием там утре? Събота е, няма какво друго да правим.

— Но защо? С каква цел?

— Бихме могли да поразпитаме стария Арсел. Може би знае нещичко повече. Ще го накараме да поразрови паметта си. Кой знае, може да е споменала нещо, което да ни помогне да разберем коя е.

— О, Хлапе... това е толкова абсурдно... Все едно да търсим игла в купа сено... — гласът на Максим заглъхна и спря.

Ала беше готов да даде всичко на света, само да открие коя е тя. И да я срещне отново.

Анастасия го видя преди той да я забележи. Стоеше с гръб към нея, но в един момент леко се извърна. Тогава тя видя лицето му и сърцето ѝ подскочи. Нямаше нужда да се взира дълго, за да познае младия мъж, който вчера в книжарницата я загледа така пронизващо.

Фактът, че и той беше сред гостите на тържеството в чест на годеча на Ивет с Филип Арно, беше достатъчно изненадващ, но това, че успя да го види сред тълпата от около двеста души, и то още в началото на вечерта, беше наистина изумително. Още по-странно беше, че в момента той разговаряше не с друг, а с майка ѝ. Всъщност разговаряше главно русият младеж, който го придружаваше, а той стоеше до тях и учтиво слушаше. Приятелят му и майка ѝ явно се познаваха доста добре, ако се съдеше по оживения разговор.

Анастасия се поотдръпна встрани, покрай дансинга. Озова се до огромна саксия с орхидеи — едно от множеството екзотични растения, с които беше украсена градината на семейство Мийне.

Тя застана зад растението и полускритата продължи да наблюдава майка си и двамата млади мъже.

Беше пристигнала с родителите си преди половин час и след като се ръкуваха с домакините и поздравиха младата двойка, побъбриха няколко минути помежду си, като пиеха от поднесеното им шампанско и с възхищение разгледаха красивата къща, разположена в квартал „Ньойи-сюр-Сен“, близо до Булонската гора, и елегантно облечените гости. Мъжете бяха във фракове, жените с дълги рокли и скъпи бижута. Обществото беше много шикозно — елитът на висшите парижки кръгове, хора от филмовия свят и от международните светски кръгове.

След малко тримата Деревенко се разделиха. Александър Деревенко мерна няколко стари приятели от филмовия бизнес и отиде да пийне с тях на бара. Марго се промъкна край дансинга към приятелките си Лукреция и София. Анастасия започна безцелно да се

разхожда, като се оглеждаше за някой от своите познати. За изненада не успя да види почти никого, нито едно от момичетата, при които би отишла с удоволствие. Почувства се малко изоставена, още повече че Ивет се беше вкопчила в ръката на годеника си Филип. И без това всички гледаха към тях двамата. Изобщо младите хора бяха твърде малко и Анастасия започна да се пита дали това няма да се окаже скучно събиране на възрастни. Семейство Мийне бяха поканили главно свои връстници, а не приятели на дъщеря си. Често при подобни поводи ставаше тъкмо така.

Точно в този миг го видя. Веднага си каза — това е съдба! Било е писано да се срещнем отново. Знаех си, още снощи, знаех си, че ще го видя пак.

От вчера следобед мислите ѝ бяха обсебени от този млад мъж. Щом пристигна у дома, тя съжали, че избяга толкова бързо от малката книжарница на мосю Арсел. Но тъмнокосият красив млад мъж излъчваше такава самоувереност и сериозност, пък и я прониза с тъмните си очи така дълбоко, че тя едва ли не се уплаши. Изгуби дар слово. Почувства се неловко, смутена като ученичка. Нямаше никакъв опит с мъжете. Затова избяга и се метна на първото появило се такси.

Но по-късно, когато се обличаше за вечерята с холивудските колеги на баща си, реши да се облече така, че да изглежда по-голяма. „Трябва да се тренирам“, промърмори и вдигна косата си нагоре. После си сложи бледорозово червило и избра по-дамски тоалет — черен копринен костюм и високи черни обувки.

Когато слезе при родителите си и гостите, които пиеха коктейли в градината, баща ѝ я изгледа изненадано. Каза, че изглежда много шик — никога не ѝ го беше казвал по-рано. Майка ѝ само кимна в знак на одобрение. По-късно, по време на вечерята в „Ла Тур д'Аржан“, забеляза, че много хора поглеждат към нея с възхищение. Това ѝ достави огромно удоволствие.

Всъщност миналата вечер тя опипваше почвата. Искеше да се подготви, да е готова за мига, когато ще го срещне отново. Беше напълно сигурна, че пътищата им пак ще се пресекат, въпросът беше кога.

Това е истинско предопределение, мислеше си Анастасия, докато се взираше в красивия му профил. Зачуди се какво да направи.

Можеше да се приближи до тях още сега, докато майка ѝ говореше с русия, така че да я представи и на двамата.

Докато се колебаеше, видя, че майка ѝ кимва грациозно и тръгва към друга група познати.

Веднага, заповяда си тя, тръгвай веднага! Иди при него, преди да е станало късно и да е изчезнал в тълпата.

Като мина по края на дансинга, където вече се носеха няколко танцуващи двойки, тя пресече градината и застана точно зад него.

Беше добре сложен и доста висок, по-висок, отколкото ѝ се стори в началото. Поне шест фута.

— Добър вечер — каза тя.

Той се извърна бързо, също и приятелят му. И двамата се вторачиха в нея. Тя видя как той пое дълбоко въздух, стъписано, сякаш не вярваше на очите си, и как върху лицето му се изписа радост.

— Но това сте вие! — възкликна той.

— Здравейте.

Той веднага протегна ръка.

— Казвам се Максимилиан Уест. Бързо ми кажете името си, преди отново да сте избягали.

Тя се ръкува с него.

— Анастасия Александровна Деревенко — представи се тя.

— Какво прекрасно име. Здравейте, Анастасия. — Той се обърна към приятеля си. — Алан, това е Анастасия. Младата дама, която срещнах в книжарницата на Арсел.

— Така и предположих — отвърна Хлапето. — Не мога да ви опиша колко се радвам да ви видя, Анастасия. Вероятно преди миг говорех не с друг, а с майка ви. Вие сигурно сте дъщеря на госпожа Деревенко, нали?

Анастасия кимна.

— Срещали ли сме се?

Алан се засмя.

— Родителите ми имат вила в Кан и са приятели на семейство Мийне. Да, мисля, че веднъж сме се срещали. Но доста отдавна. Трябва да сте били на около дванайсет, така ми се струва. — След тези думи той припряно добави: — Моля ви и двамата да ме извините. Току-що зърнах една своя позната — Камилия Галанд, актрисата.

Мисля да отида да си поговоря с нея. Сама е и изглежда малко унила. Ще се видим по-късно, нали?

— Мислех, че никога повече няма да ви видя — каза Максим, след като Алан се отдалечи. Все още държеше ръката ѝ в своята. — Страхувах се, че съм ви загубил и никога няма да ви намеря.

— А аз бях сигурна, че отново ще се срещнем — отвърна тя искрено.

— Наистина ли? — изненада се той.

— О, да, бях съвсем сигурна.

— Но от къде на къде? Искам да кажа, защо бяхте толкова сигурна?

— Това е предопределение.

Той не отговори, само я загледа напрегнато.

— Нима искаш да ми кажеш, че аз съм предопределен за теб, Анастасия?

— Да. И аз за теб.

— Моля се на всички богове да е така.

Полуусмихната, тя го загледа замечтано. Вчера не беше успяла да забележи колко е красив — мъжествено лице с решителен израз, блестящи тъмни очи, правилен нос и широки, плътни, чувствени устни, които ѝ се сториха прекрасни. Беше лице на добър, щедър човек, който никога не би постъпил подло. Тя интуитивно долавяше това в очите, в устата, в цялото му изражение. Тъмнокестенявата му коса беше леко вълниста, сресана назад, откриваше високо чело. Анастасия веднага отбеляза, че е облечен безукорно. Вечерното сако явно беше дело на най-добрия шивач в „Савил Роу“, а копчетата на муселиновата риза бяха малки сапфири, обковани в злато — скъпи, но дискретни, също като изящния златен часовник на ръката му. Това, че беше така изискано облечен, ѝ достави огромно удоволствие. Обичаше, когато мъжете са елегантни, вероятно защото дрехите на баща ѝ винаги бяха безупречни.

Максим се взираше в лицето, което го беше преследвало през последното денонощие като видение. Невероятно красиво лице, одухотворено и някак загадъчно, както бе забелязал предишния ден. Ангелско лице, каза си той. Тя е като ангел от картина на Ботичели. Очите и бяха толкова красиви, че човек не можеше да откъсне поглед

от тях — сини и така искрящи, че изглеждаха прозрачни. Приличаха на очите на майка му.

Максим с учудване забеляза, че тази вечер момичето изглеждаше някак пораснало. Може би заради прическата — косата ѝ беше завита на плитка високо на главата. Също и заради бледорозовото червило и черния туш върху гъстите светли ресници. Вчера не беше гримирана. Естествената ѝ красота се подчертаваше от изисканата копринена рокля и дискретните бижута с инкрустирани опали и диаманти.

Той заговори пръв.

— С какво се занимаваш, Анастасия?

— Уча. По-точно учех — до началото на лятото, когато взех бакалавърската си степен. От есента ще бъда студентка в Сорбоната.

— На колко години си?

— Осемнайсет. А ти, Максимилиан?

— Двайсет и пет. Казвай ми Максим.

— Добре, Максим. А ти с какво се занимаваш?

— С финанси.

Тя се разсмя.

— На дваайсет и пет години?

— Естествено — усмихна се той. — Аз съм много умен.

— Да, сигурна съм в това. — Тя отново се засмя. — Хайде да потанцуваме. Обичам тази песен.

— Как се казва?

— „Je Vous Aime Beaucoup“.

— Съвсем подходяща за случая. Хайде да танцуваме.

И като продължи да държи ръката ѝ в своята, обгърна раменете ѝ и я поведе към дансинга. Когато стигнаха, я прегърна. За миг я задържа така, близо до себе си, съвсем неподвижно, и тя усети, че и неговото сърце, както нейното, бие лудешки.

— Чудесна песен — каза той.

— Написа я една приятелка на баща ми — Ана Сосенко. Тя също се занимава с шоубизнес.

— Значи ли това, че баща ти е в този бизнес?

— Да. Той е филмов продуцент.

Унесени в ритъма на мелодията, двамата се носеха в пълен синхрон. Максим плъзна ръка по гърба ѝ и я притисна до себе си. Анастасия също се долепи до него. Танцуваха мълчаливо, с допрени

лица. Тя си каза, че би искала песента никога да не свършва. Той си помисли същото.

Максим я задържа и за следващите няколко танца, сякаш не искаше да я освободи от прегръдките си. Накрая прошепна:

— Анастасия, хайде да седнем и да си поговорим.

Имаха да си казват толкова много.

Седнаха на една скрита зад огромна саксия с хортензии, лалета и азалии маса и пийнаха от чашите с шампанско.

— Беше ми много приятно да се запозная с майка ти — каза Максим, — тя е наистина очарователна. Баща ти също ли е тук?

— О, да, ето го там, до бара, с група приятели. Мъжът със синята метличина на ревера — Анастасия се засмя. — Татко винаги се закичва с някакво цвете. Нещо като... запазена марка.

Максим проследи погледа ѝ.

— Аха, виждам го. Много красив мъж — отбеляза той и отново се обърна към нея. — Името ти е руско, но предполагам баща ти живее във Франция от дълго време?

— Тук е роден. През 1918-та. Баба ми и дядо ми са били беларуси. Пристигнаха в Париж през 1917-та, точно по време на революцията и се заселили тук.

— Доколкото разбрах от разговора с майка ти, тя е англичанка.

— Да, а една от бабите ѝ е била французойка, така че тя има малко френска кръв, а значи и аз. Съвсем малко, капчица, също и английска, и руска кръв. Аз съм типичен мелез.

— По-скоро бих казал, че си от най-чиста порода.

Комплиментът смути Анастасия и тя се изчерви. После промълви:

— А ти си англичанин, така ли, Максим?

— Израснал съм и съм получил образованието си в Англия, освен това съм британски поданик, но всъщност съм роден в Германия.

— Сериозно? Никога не бих могла да предположа. — Тя оживено се наведе напред през масата. — Но сега живееш в Париж, нали?

— Не, в Лондон. За съжаление.

— Защо „за съжаление“?

Той ѝ хвърли дълъг, многозначителен поглед.

— Защото ти не живееш там.

Тя също го погледна внимателно и очите ѝ заиграха весело.

— Много обичам Лондон и ходя там доста често — на гости при баба ми, англичанката.

— Значи когато дойдеш следващия път, ще се видим.

Анастасия кимна.

— Баба ме кани през август.

— Ще те посрещна на летището.

— Чудесно!

Максим я погледна внимателно и попита:

— Дали ще ти разрешат да се омъжиш?

— Кога?

— Сега.

— Не, все още не. Вероятно когато навърша двацет. След две години.

— А догодина?

— Може би.

— Говоря съвсем сериозно, Анастасия.

— О, зная. Аз също.

Двамата останаха дълго време безмълвни, вперили погледи един в друг, сякаш осъзнаваха това, което току-що си бяха казали.

Внезапно Анастасия каза:

— Ела да те запозная с баща ми.

Двамата станаха и пресякоха градината по посока на бара.

Когато видя дъщеря си да се приближава, Александър Деревенко светна от удоволствие. На лицето му се изписа нескрито обожание. Деревенко беше висок, добре сложен и много внушителен мъж, с черна къдрава коса, светлосиви очи и някак по славянски широко лице. Беше облечен в прекрасно ушит вечерен костюм, а тъмносинята кърпичка в малкото му джобче беше точно с цвета на закиченото на ревера му мъничко свежо цветче.

— Анастасия! — възкликна той с усмивка. — Къде беше през последния половин час?

— Танцувах... разговарях... с Максим, татко — тя стрелна с поглед Максим, после баща си и продължи: — Бих искала да ти го представя. Максимилиан Уест... Александър Деревенко.

— Много ми е приятно, сър — каза Максим и пое ръката на баща й.

— На мен също, господин Уест. Това са мои приятели и колеги — Иля Лопер, Грегъри Ратоф, Анатоли Литвак и Сам Спигъл.

Максим се ръкува с четиримата мъже, които сърдечно го поздравиха, а после насочиха вниманието си към Анастасия. Тя очевидно беше тяхна обща любимка.

Александър се обърна към Максим.

— Откъде познавате семейство Мийне, господин Уест — от Париж или от Кан?

— От Кан. Но всъщност, сър, не съм много близък с тях. Те са приятели на семейство Трентън — родителите на моя най-добър приятел, Алан. Той ме доведе тук тази вечер.

— О, нима и семейство Трентън са тук? — попита Деревенко. — Бих искал да ги видя. През последните години сме се срещали няколко пъти, най-често у Мийне в Кан. Те са очарователна двойка.

— Сега са в Хонконг, господин Деревенко. Именно затова двамата с Алан дойдохме от Лондон за уикенда. Трябваше да почетем вместо тях годежа на Ивет. Е, сключихме и една сделка.

— С какъв тип сделки се занимавате, господин Уест?

— С финансови операции. Аз съм финансист.

— Колко интересно — отвърна заинтригуван Александър Деревенко.

В този миг Анастасия мушна ръката си под лакътя на Максим и каза решително:

— Хайде да намерим Алан. Нали му обещахме да седнем заедно за вечеря.

— О, да. Добре — отвърна бързо Максим, който веднага разбра, че тя иска да се измъкне от компанията на баща си.

Анастасия с усмивка прати няколко въздушни целувки на Деревенко и приятелите му и се отдалечи, облегната на ръката на Максим.

— Съжалявам, че трябваше да излъжа — прошепна тя, — но баща ми щеше да те увлече в безкраен разговор за филмовото финансиране и всякакви такива скучни работи. Видях как светнаха очите му, когато му каза, че си финансист.

Максим се засмя.

— Но аз не финансирам филми.

— Той не знае това. Пък и нали не би искал да се озовем за вечеря на една маса с мама и татко?

Максим поклати глава.

— Да, идеята ти беше наистина добра. Освен това трябва да намерим Алан и да видим какво толкова прави с Камилия Галанд.

— Познаваш ли я? — попита бързо Анастасия, като го погледна крадешком.

— Не, никога не съм я срещал лично. Но я гледах в последната ѝ постановка в Уест Енд. Много добра актриса.

— Струва ми се, че ѝ предстои да участва във филм на един от татковите приятели — Пиер Петровичи. Сигурно затова е поканена тази вечер. Пиер е много близък с Жак дьо Мийне, чиято банка финансира кинопродукции, особено ако са на някой от татковите приятели.

— Кой са тези четиримата, с които ме запознахте? С какво се занимават?

— Те са обитатели на фойета — отвърна Анастасия и очите ѝ весело заблещукаха. — Мама казва, че те са най-великите обитатели на фойета, които светът някога е познавал.

— Не те разбирам — озадачено рече Максим. — Защо ги наричате така?

— Защото по-голямата част от времето си прекарват във фойетата на най-скъпите хотели по света. „Жорж Сенк“ и „Пренс дьо Гал“ тук в Париж, „Кларидж“ в Лондон, „Екселсиор“ в Рим, „Сейнт Риджис“ в Ню Йорк и „Бевърли Хилс“ в Бевърли Хилс — обясни през смях тя. — Все разговарят на четири очи с някого. Уреждат разни филмови сделки. — Тя отново се засмя и добави: — Но шегата настрана, всичките са доста влиятелни във филмовата индустрия.

— С какво точно се занимават?

— Сам Спигъл е страхотен продуцент. „Мостът на река Куей“ и „Африканската кралица“ са само два от най-известните му филми. Татко разправя, че е решил да прави филм за Лорънс Арабски. Гриша Ратоф и Тол Литвай и двамата са режисьори, а Иля Лопер е продуцент като татко и господин Спигъл. Един от последните му филми беше „Лятно време“. Когато го снимаха, татко ни заведе във Венеция. Любимото ми място! Както и да е, филмът беше много хубав, сантиментален... доста тъжен. Може би си го гледал?

— Да. С Катрин Хепбърн и Росано Браци, нали? А баща ти? Дали съм гледал някой от неговите филми?

— Сигурно. Последният се казваше „Очите на любовта“. — Анастасия замълча за миг, после добави. — В него играе Камилия Галанд, но не главната роля. Звездата беше Дженис Милс.

— Да, гледах го, прекрасен филм — каза Максим. — Чудесна история. Значи познаваш Камилия?

— Не много добре. Срещали сме се.

— А аз не. Какво ще кажеш да я намерим и да я поздравим. Ето я там, при това все още с Алан. Явно здраво го е хванала. Или обратното — Максим намигна на Анастасия дяволито, многозначително. — Доброто старо Хлапе. Радвам се, че си е намерил компания за цялата вечер.

— Хлапе ли? — възкликна Анастасия. — Ама че странно име!

Тя го изгледа така учудено, че Максим неволно се разсмя.

— Да, вероятно си права. Започнах да му казвам така в училище, когато бяхме на осем-девет години. Той пък ме нарича Херцога — от херцог Максимилиан Австрийски, защото съм се държал високомерно и властно.

— Наистина ли се държиш така?

— Понякога. Поне според Хлапето.

Тя се замисли, после заяви.

— Херцога във всички случаи е по-добро име от Хлапето.

— Така е — съгласи се Максим. — Е, хайде да отидем при тях.

— Здравей, Анастасия, толкова се радвам да те видя — каза Камилия Галанд и като се усмихна мило, целуна момичето по бузата.

— Аз също — отвърна Анастасия. — Бих искала да ти представя Максимилиан Уест. Приятел е на Алан.

Камилия и Максим се ръкуваха.

След това Алан обяви:

— Тъкмо мислехме да тръгнем да ви търсим. Май е време да си намерим маса, гостите започват да сядат за вечеря.

— Да, хайде — съгласи се Анастасия. — Ивет ми каза, че няма да има предварително разпределение на местата и всеки ще може да седне, където и с когото пожелае.

— Ей там виждам една закътана маса за четирима, бързо да я вземем — предложи Максим и, както обикновено, пое нещата в свои

ръце. Той поведе Анастасия към масата и ѝ пошепна: — Избрах малка маса, защото ще бъде по-интимно. Сега, когато току-що съм те намерил отново, не искам да те делия с други.

Тя впери в него сериозен, почти тържествен поглед и каза тихо:
— Аз също не искам да те делия с никого.

Двамата останаха така за миг, загледани един в друг, забравили всичко около себе си. Максим едва устоя на изкушението да я целуне. Дъхът му секваше само от присъствието ѝ, с нея сякаш забравяше всичко останало. Той преглътна с усилие и я поведе напред, като се чудеше кога ли ще може да я види насаме.

Щом седнаха на масата, Максим се протегна и хвана ръката ѝ:

— Какъв невероятен късмет, че двамата с Хлапето дойдохме тук тази вечер.

Тя кимна и отново го загледа замечтано, погълната от красотата му. Искаше ѝ се да останат сами, за да може да я целуне. Знаеше, че иска да я целуне, а и ти го искаше.

Камилия и Алан седнаха на масата и актрисата веднага поведе разговор с Максим.

Хлапето се обърна към Анастасия и ѝ се усмихна дружелюбно.

— Майка ти ми каза, че имате нова вила в Кан.

— Да, на хълма над града. Много е красива. Майка ми е влюбена в нея, защото мястото е много по-просторно и ще може да се занимава с градинарство колкото иска. Предполагам родителите ти все още имат къща там?

Хлапето кимна.

— Преди няколко години купиха нова къща. Знаеш ли, защо не се съберем там някъде към края на месеца? Двамата с Максим искахме да отидем в Кан късно през юли. Дали ще бъдеш там по това време?

— О, да.

Максим, който надаваше ухо към разговора им, макар да слушаше и Камилия, стисна ръката на Анастасия и я стрелна с поглед. После каза:

— Трябва да ми дадеш телефонния си номер — и в Париж, и в Кан, а аз ще ти дам моя, за да може...

— Да, сега се сецам защо така ми се струва, че ви познавам, Максимилиан — прекъсна го Камилия и бързо продължи: — Виждала

съм ви по вестниците... Всъщност вашите снимки се появяват непрекъснато. Пресата май доста се занимава с вас.

Максим се молеше наум дано актрисата да не спомене за репутацията му на плейбой, която нямаше нищо общо с истината. За голямо негово облекчение Камилия не заговори за това. Вместо това продължи да го разпитва:

— Значи сте приятел с Фент Кар, така ли?

— Да. Също и Хлапето. Нейният приятел — Джон Фулър, ни беше съученик. Познавате ли се?

— Тя е една от най-близките ми приятелки — отвърна Камилия с усмивка.

— Добрият стар Джони, той е момче и половина — засмя се Хлапето и тримата потънаха в дълъг разговор за младите годеници, за безкрайните им раздели и събирания.

Анастасия се отпусна в стола си и отпи от ледената вода, която келнерът току-що беше налял. Почти не следеше разговора. Вниманието ѝ беше насочено изцяло към Камилия Галанд. У тази жена имаше нещо, което не ѝ харесваше. Не беше в състояние да определи какво точно. Никога не се беше чувствала особено приятно в присъствието на Камилия. Беше цялата нащрек.

Тримата се смееха и бяха наистина в празнично настроение, но Анастасия внезапно се почувства някак изолирана. Потънала в мълчание, тя сякаш беше наблюдател, а не участник в тържеството. Поне до този момент.

За нейно успокоение Максим, увлечен в разговора, така и не забеляза притеснението ѝ. За нищо на света не би искала да реши, че е затворена или пък някоя снобка. Защото ни най-малко не беше така, само присъствието на Камилия я изнервяше и напругаше. Но защо, запита се Анастасия? Познаваше английската актриса съвсем бегло, бяха се срещали няколко пъти по времето, когато играеше във филма на баща ѝ. Ако трябваше да бъде напълно честна пред себе си, трябваше да признае, че младата жена винаги се беше държала много сърдечно с нея. Камилия беше наистина красива, макар и ненатрапчиво. Беше типична англичанка — с червеникаворуса коса, бледа кожа и зеленикави очи. Изглеждаше доста по-млада от своите двайсет и шест години, въпреки пищната рокля от черна дантела и скъпите бижута.

Чудно кой ли ѝ е дал тези диаманти? Изведнъж в главата ѝ проблесна един разговор между майка ѝ и леля Лукреция в Кан. Обсъждаха поредния „покровител“ на Камилия и фантастичната ѝ колекция от бижута. Тогава леля ѝ подметна: „А пък изглежда така, сякаш е самата невинност!“ Двете дами се засмяха и майка ѝ добави „Тя е хвърлила примамките и чака.“ Двете отново се разсмяха и заговориха за картината, която баща ѝ възнамеряваше да купи.

Нима изпитвам неприязън към нея само заради онова, което мама и леля намекваха, запита се Анастасия. Или има и нещо друго?

Внезапно Максим каза:

— Анастасия, толкова си се умълчала. Всъщност говорим за хора, които не познаваш, и съвсем сме те изолирали. Ужасни сме — при тези думи той впери поглед в нея. — Изглеждаш страшно умислена. Какво има?

— Нищо особено — отвърна Анастасия и му се усмихна.

— Хайде, ела да танцуваме — предложи той, стана и ѝ подаде ръка, за да се измъкне от малкия стол с позлатена облегалка.

На дансинга отново я притисна плътно до себе си и тя отвърна на порива му. И двамата усещаха, че привличането помежду им е неудържимо.

Бяха минали няколко мига от началото на танца, когато той прошепна в ухото ѝ.

— Сигурно добре познаваш къщата. Не бихме ли могли да се измъкнем за миг, да останем сами? Да се поразходим някъде. Когато пристигнахме, забелязах, че дворът е доста голям.

— Да, голям е. Добре, хайде да излезем на свеж въздух. Тук е доста задушно.

Хванати ръка за ръка, Анастасия и Максим напуснаха дансинга. Тя го преведе през покритата с навес част от градината, където специално за празненството бяха опънати и три огромни чадъра, нататък, към парка.

Топла, уханна и нежна, нощта беше наистина прекрасна. Мاستиленочерното небе беше обсипано със звезди. Виждаше се и пълният диск на луната, леко забулен в облаци. Орловите нокти, розите и всички останали летни цветя ухаеха силно.

Максим пое дълбоко въздух и прошепна:

— Нощта е толкова красива, а ти, Анастасия, си прекрасна, направо невероятна.

Той обгърна раменете ѝ с ръка и я целуна по бузата. Мълчаливо тръгнаха към старата розова градина, оградена със стена. Когато вчера му се усмихна, той усети как го изпълва непознато дотогава чувство на щастие и веднага разбра, че за него тя е единствената. Беше щастлив, както никога досега през живота си, освен може би в най-ранното си детство. Тъгата, която не го напускаше, в нейно присъствие някак избледняваше.

Поразходиха се из старата розова градина и после седнаха на покрита с ръжда желязна пейка. Максим обгърна с ръка лицето ѝ към своето, погледна я дълбоко в очите и жадно започна да целува устните ѝ. Тя отвърна със същата страст. Целувката им постепенно ставаше все по-пламенна. В горещата си възбуда те сякаш забравиха целия свят наоколо. Разтърсена от бурни чувства, Анастасия цялата трепереше. Желаше само едно — да бъде с Максим винаги и никога да не го напуска. Макар да беше съвсем неопитна, вътре в себе си тя усещаше, че това е мъжът на нейния живот. Единственият мъж, когото желаше. Единственият, когото някога би пожелала.

Знаеше това със сигурност. Още от снощи.

Максим нежно се отдръпна от нея и сложи главата ѝ на рамото си, сякаш беше прочел мислите ѝ. После попита:

— Защо преди малко каза, че сме били предопределени един за друг?

— Имах някакво непреодолимо усещане. Обзе ме още вчера, когато те видях в книжарницата. Бях абсолютно сигурна, че отново ще се срещнем. Често се случва да усещам нещата по особен начин... един вид предчувствие. Майка ми казва, че съм свръхпроницателна, а баща ми — че съм вещица. — Тя въздъхна леко, погали го по бузата и прошепна: — *Que sara, sara.*

— Това, което ще бъде, ще бъде — повтори Максим, прегърна я силно и я целуна нежно. Искаше да остане при него завинаги. Двамата бяха като едно цяло. Не можеше да съществуват един без друг.

Макар да не изрекоха и дума за това, те вече знаеха, че тук, в розовата градина, помежду им беше сключен вечен съюз.

— Възнамерявам да се ожения за моята красива мечтателна Анастасия — обяви внезапно Максим на приятеля си Алан Трентън. Двата бяха в самолета за Лондон. Беше понеделник, рано сутринта след дългия уикенд, прекаран в Париж.

Алан погледна приятеля си и каза:

— Да, зная. Всъщност разбрах го още в събота вечер.

— Господи! — възкликна Максим. — Нима ни личеше?

— Да, поне за мен. Когато е пред очите ми, мога да разпозная подобна любов от пръв поглед... или както казват французите, *coup de foudre*.

— Като поразен от гръм е по-точно, приятелю. Влюбен съм в нея до уши. Искам да я направя своя жена, майка на децата ми и въобще съм твърдо решен да бъда с нея до края на живота си. Искам да споделя с теб една тайна, Хлапе — разболявам се само при мисълта, че трябва да бъда далеч от нея. — Максим поклати глава. — Никога не съм се чувствал така. Май съм хлътнал много здраво.

— Има защо, Херцоже. Тя е красива, а по характер — много сърдечна и пряма. — Хлапетото се поколеба за миг дали да продължи, после добави тихо: — Естествено, ужасно е млада.

— Така е... Но от друга страна, на осемнайсет години ще е като мека глина.

— Не бих бил толкова сигурен. Анастасия може да се окаже далеч не толкова покорна и поддаваща се на влияние, колкото си въобразяваш.

Максим повдигна вежди и погледна Алан изпитателно.

— Какво те кара да мислиш така?

— Всичко, което видях в събота вечер. Най-напред, тя е момиче с характер и доста силна воля... готов съм да се обзаложа, че може да бъде упорита като магаре. Освен това си спомних и най-различни неща, които съм чувал да се говорят за дъщерята на семейство Деревенко — най-вече покрай родителите ми. Очевидно е била изключително добра в училище, с блестящ ум, освен това е много

артистична, като майка си. А, между впрочем, може би не знаеш — в Париж майка ѝ е известна като изключителен специалист по вътрешен дизайн.

— Анастасия не ми спомена нищо за това. Май бяхме твърде заети да говорим само за себе си.

— С две думи, Максим, момичето е наистина необикновено. Определено не е типа покорна женичка.

— О, да, Хлапе, напълно съм съгласен. И слава богу, че не е! Далеч не съм от тези, които изискват от жените непременно да са покорни... Ти би трябвало да ме познаваш достатъчно добре, за да го разбереш. Когато казах, че ще е като мека глина, имах предвид, че на тази възраст жената не би могла да е твърдоглава и непреклонна, а е все още податлива на влияние, може тепърва да научи много неща. Искам да живея с жена, която да се развива заедно с мен, ако аз израствам, тя също да израства. Не искам жена ми да е като от глина, така, че да мога да ѝ придавам каквато форма ми хрумне.

Дали бе така, зачуди се Алан, но на глас каза само:

— Значи в лицето на Анастасия си намерил наистина идеалната съпруга. — После леко се надигна, наклони се към Максим и попита: — Казваш, че ще се ожениш за нея. А родителите ѝ? Искам да кажа, те няма ли да сметнат, че е все още твърде млада за брак?

— Сигурно. Но Анастасия мисли, че следващата година, когато навърши деветнайсет, няма да е толкова трудно.

— Охо, значи вече си ѝ направил предложение? — Алан вдигна изненадано вежди.

Максим се засмя.

— Ами нещо такова. Още в събота, и то стана по доста необичаен начин. Но тя веднага разбра, че имам предвид точно това, а и аз бях уверен, че има предвид същото. Анастасия ми заяви, че и нейните намерения са сериозни като моите. Алан, двамата с нея се разбираме без думи. Наистина. — Максим замълча, погледна през прозорчето, после бързо погледна отново приятеля си и каза: — Много е странно, но сме като настроени на една и съща вълна.

— Ах, ти, негоднико, какъв късмет имаш само! Надявам се и аз някой ден да срещна жена, с която да се почувствам толкова близък.

— Ще срещнеш, сигурен съм. Ами Камилия Галанд? Чувстваше се доста добре с нея в събота. Пък и нали в неделя имахте среща.

Какво, не те ли интересува?

— Бих могъл да се увлека сериозно по нея, но тя изобщо не ме възприема по този начин.

— Дали не е обвързана с друг мъж?

— Доколкото зная не, при това от доста време насам. Имала е връзка с някакъв мъж, май твърде сериозна, но той починал. Съвсем неочаквано. Тя е много интересна жена, и далеч не такава, каквато би предположил, ако съдиш по страхотната ѝ външност и блясък. Оказа се много задълбочена, вглъбена, интелигентна. А освен това през този уикенд открих, че е и много чувствителна. Изобщо няма нищо общо със стандартната глупавичка руса красавица от екрана.

— Не съм мислил подобно нещо. Прекалено добра актриса е, за да бъде глупава. Добре, но щом няма връзка с друг, би могъл отново да я поканиш да излезете заедно, нали?

— Вече я поканих — призна Хлапето. — И тя прие. В петък ще вечеряме заедно.

Максим го бутна по ръката и се засмя.

— Ама че съм и аз! Как бих могъл да помисля, че ще се предадеш току-така.

— Чакай малко! Не аз, а ти се славиш като плейбой!

— Отлично знаеш, че това е само измислица на английската преса — възрази Максим, както винаги при подобни подмятания, дори когато беше сигурен, че са на шега. Все още не се беше научил да ги възприема с чувство за хумор.

— Добре де, зная — съгласи се Хлапето. — Не се впрягай, само се пошегувах. Кога значи ще дойдеш отново в Париж, за да видиш възлюбената си?

— Следващия уикенд. Но няма да бъда в Париж, а в Кан. Анастасия заминава в сряда с майка си там, на тяхната вила. Така че мисля да хвана самолета в петък сутринта и да прекарам един дълъг уикенд на Лазурния бряг.

— При тях ли ще отседнеш?

— Не са ме поканили, Хлапе.

— Ако искаш, може да отседнеш във вилата на родителите ми. Тя стои празна, а е напълно обзаведена.

— Благодаря за предложението, но няма да го приема. Ще си запазя стая в хотел „Карлтън“. Така ще е по-удобно.

— Ако все пак промениш решението си, обади ми се — каза Хлапето. После рязко се изправи и погледна Максим: — Ама как така мислиш да пътуваш в петък сутрин? Нали същия ден имаш среща в Шефилд — с управителния директор на „Хардкасъл Силвърсмит“? Нали възнамеряваш да купуваш компанията?

— Да, но реших да променя деня. Ще отида до Йоркшир още в четвъртък.

— Всичко е ясно!

— Какво е ясно? — попита озадачено Максим.

— Това, че заради една жена отменяш делова среща. Никога досега не си го правил, никога през живота си. Ясно е като бял ден, че Анастасия е за теб повече от всичко!

— Точно така. Пък и ако не я видя този уикенд, няма да се срещнем чак до началото на август.

— Защо? Няма ли да дойдеш през юли с нас в Кан?

— Няма да мога да дойда преди август, Хлапе. Съжалявам, но не зависи от мен. Трябва да отида в Берлин, за да видя леля Ирина, а след Берлин ще летя за Ню Йорк. Ще остана там три-четири дни. Трябва да се срещна с няколко банкери от Уолстрийт.

— Явно програмата ти за този месец е доста напрегната.

— О, не се оплаквам, дори, честно казано, ми е приятно. — Максим погледна Алан, без да говори, после се усмихна широко: — Нали ще ми станеш кум?

Алан се ухили.

— Защо въобще питаш?

Седнал в грил — ресторанта на хотел „Савой“, Максим чакаше Теди. Този хотел беше едно от любимите ѝ заведения, тъй като ѝ навяваше романтични спомени. Той беше избрал за разговора им мястото нарочно, искаше тя да е в добро настроение, когато ѝ съобщи за Анастасия.

Пристигна пръв. След малко Теди се появи на вратата на ресторанта и той неволно ѝ се възхити. Вече четирийсетгодишна, Теди беше красива жена. Годините не ѝ личаха, а това, че имаше щастлив брак, беше изписано на лицето ѝ. Тя излъчваше увереност, доволство, очите ѝ грееха. Теди, каза си той, скъпа моя, най-скъпа моя Теди.

Какво ли бих правил без теб? Когато бях малък, ти беше центърът на моето съществуване и никога не ме изостави, независимо от всичко. Той я обичаше неимоверно много и одобрението на решението му беше жизнено необходимо.

Когато се приближи, придружена от метрдотела, Максим стана да я посрещне и с удоволствие отбеляза, че в морскосиния ленен костюм от „Живанши“ изглежда изключително елегантна. На рамото ѝ беше закичена копринена роза, носеше малка бяла шапчица и бели обувки.

— Теди, изглеждаш зашеметяващо — възкликна той, а тя го целуна по бузата.

— Благодаря ти, драги мой — отвърна тя и му се усмихна лъчезарно, после седна и започна да сваля ръкавиците си. — И ти не изглеждаш никак зле. Явно уикендът в Париж е минал добре.

Той се усмихна.

— Какво ще пиеш?

Тя погледна неговата чаша.

— Ако това е тоник, както предполагам, и аз ще пия същото.

Той поръча тоник и за нея и като се наведе през масата, заяви:

— След около седмица ще видя леля Ирина. Искаш ли да дойдеш с мен в Берлин?

— О, Максим, идеята е страхотна! — възкликна Теди. — Наистина много ми се иска, но не мога. С Марк сме планирали да отидем на малка почивка сами, без децата. Искаме да отидем в Дромлокан. Нали помниш, че семейство Пел имат там къща? Където прекарахме медения си месец. Но искам да пратя две-три неща на Ирина, нали нямаш нищо против да ѝ ги занесеш?

— Разбира се, че не. — Той се покашля, погледна я право в очите и каза: — Теди, искам да ти кажа нещо.

Гласът му прозвуча толкова сериозно, че тя го погледна уплашено:

— Какво? Какво има? Нещо лошо ли?

— Ни най-малко... Срецнах една жена. И искам да се оженя за нея.

Теди засия.

— О, скъпи, толкова се радвам! Коя е тя? И защо досега не си ни запознал, след като имаш толкова сериозни намерения? Трябваше да я

доведеш на вечеря у дома.

— Срецнах я съвсем скоро.

— Кога? — попита тя и го погледна с усмивка.

В този момент келнерът донесе тоник за Теди и Максим изчака, докато останаха отново сами.

— Всичко се случи през този уикенд. В петък. Е, всъщност в петък само я видях, а се запознахме в събота.

— Но днес е едва сряда!

— Въпреки това съм напълно сигурен в чувствата си. Зная, че е нещо, което не съм изпитвал никога досега. Тя е тази, която винаги съм очаквал. Единствената.

Теди беше така смаяна, че не отговори нищо, само го гледаше, без да мигне.

Максим продължи:

— Ще я харесаш. Зная, че веднага ще я обикнеш, Теди. Тя е точно такова момиче, каквото винаги си искала да срещна.

— О, Максим, скъпи мой... толкова... бързо. Как, за бога, можеш да си сигурен...

— А на теб колко време ти трябваше, за да разбереш какво изпитваш към Марк, когато го срещна? — попита Максим и я изгледа пронизително.

Тя замълча замислено.

— Е, хвана ме на тясно. Съвсем малко — само няколко часа... е, най-много няколко дни.

— Ето, виждаш ли! И ти си била веднага наясно с чувствата си. Като мен.

— Така е.

— А освен това не възнамерявам да се оженя за нея още утре. Така че ще имаш възможност добре да я опознаеш.

— Кога мислиш да се ожените?

— Другото лято. Трябва да изчакаме дотогава. Знаеш ли, тя е едва на осемнайсет.

Това изненада Теди още повече. Опита се да не го показва, макар и не много успешно. Отпи от тоника, остави чашата на масата и погледна Максим право в очите.

— Коя е тя?

— Казва се Анастасия Деревенко — отговори той и започна да разказва как са се запознали и изобщо всичко, което знаеше за нея.

Когато свърши, Теди възкликна:

— Нямам търпение да се запозная с нея. Тя трябва да е изключителна млада жена... И от всичко, което ми казваш, явно е от добро семейство. Аз...

— Теди, те не са евреи — прекъсна я той. — Казвам ти, за да не си помислиш, че са руски евреи... Ашкенази... не са. Надявам се това не те притеснява или смущава. — Докато говореше, Максим я хвана за ръката и я загледа въпросително с тъмните си очи.

Теди остана за миг неподвижна и само отвърна на втренчения му поглед. После заговори бавно:

— Не, не ме притеснява особено. Естествено, щеше да ми е приятно, ако се беше оженил за момиче от еврейско семейство. Винаги е много по-лесно с децата, когато и двамата родители са от едно и също вероизповедание. Но за мен щастието ти е по-важно от всичко друго. — Тя му се усмихна нежно и добави: — В края на краищата може да вземеш еврейка и да си нещастен с нея. По-добре да се ожениш за момиче, което не е еврейка, и да бъдеш щастлив.

Максим въздъхна облекчено и напрежението в погледа му веднага изчезна.

— Знаех си, че мога да разчитам на теб, Теди. Знаех, че ще приемеш нещата разумно, без да позволиш религиозни съображения да те подведат. Никога не си ми ги натрапвала, пък и Марк не е особено религиозен, нали?

— Не, нито някога е бил, отлично знаеш. Той така и не настоя да спазим ритуала „бар мицва“ на тринайсетия ти рожден ден. Но родителите му са доста религиозни. Пък и леля Кети... Е, хайде да не се притесняваме за това какво ще кажат — все пак ти си на двайсет и пет години и най-добре знаеш какво ти е нужно.

Освен това и аз самата не обръщам особено внимание на религията, помисли си тя. Защо да мисля за Бога след всичко, което ни стори. Той отдавна е изоставил евреите. Ако изобщо съществува, в което също се съмнявам.

Максим се протегна и я хвана за ръката.

— Благодаря ти, Теди. Благодаря, че си такава, каквато си. Няма друга като теб, наистина.

— И аз мога да кажа същото за теб, скъпи. Е, за да довършим разговора за Анастасия, имаш благословията ми, също и на Марк, сигурна съм. Кажи ми сега най-важното — кога ще ни запознаеш с нея?

— През август. Тя има леля, която живее недалеч от вас, на Честър стрийт. Ще ѝ бъде на гости. Би могла да ни поканиш на вечеря у вас, само нас двамата. Или предпочиташ да излезем някъде?

— Ще решим, когато му дойде времето, нали?

Максим кимна.

— Сега, след като обядваме, имаш ли някакви ангажименти?

— Не, нищо специално. Защо?

— Бих искал да отидем в банка „Роситър“ и да погледна диамантения пръстен на мама в сейфа. Може би Марк ще се погрижи да го поизлъскат. Мисля да го подаря на Анастасия като годежен пръстен.

— Чудесно, Максим. Можем да отидем в банката веднага след като обядваме. И щом така или иначе ще сме там, бих искала да прехвърля сейфа и скъпоценностите на твое име. Знаеш, че те моля да го направим от сума време... Не зная защо все го отлагаш.

— О, Теди, това е досадна формалност. Бих предпочел да остане на твое име.

— Не, сейфът трябва да е лично твой — настоя тя.

— Ох, добре тогава, щом така мислиш. Ще свършим и тази работа.

— Чудесно. Би могъл да разгледаш и другите бижута на майка ти. Може да подариш още нещо на Анастасия.

— Добра идея. Хайде да поръчаме нещо за обед.

— Да, наистина, ако искаме да стигнем в банката преди три.

Максим направи знак на един от келнерите, които кръжаха наоколо, и той веднага донесе менюто. Теди го взе и се зачете в него, ала мислеше не за поръчката си, а за писмото на Урсула, написано в Париж преди двайсет години. Теди така и никога не се беше решила да даде това писмо на Максим или пък да му каже какво пише в него, дори когато той навърши двайсет и една. То все още лежеше в отделен сейф в банката — беше го отделила от бижутата на Урсула преди много време.

Щом е достатъчно зрял, за да се ожени, значи е достатъчно пораснал и да прочете това писмо, мислеше си тя. Ще му го дам. Трябва. Ще му го дам, преди да се ожени. След всички тези години на колебание тя изпита огромно облекчение, че е взела най-последно това решение. Сякаш от раменете ѝ беше паднал огромен товар.

Бързо прегледа листа, погледна Максим над менюто и се усмихна:

— За начало ще си поръчам задушени скариди, а след тях — писия на грил.

— Браво! — възкликна Максим и се разсмя. — Аз току-що реших да взема същото.

След като дадоха поръчката, двамата продължиха да разговарят оживено. Теди се наслаждаваше на щастието на Максим. Погълната от плановете му, тя отпъди мисълта за писмото.

Все още не знаеше, че и този следобед няма да се осмели да му го даде и че писмото ще остане все така заключено в банка „Роситър“ на Бъркли Скуеър, без Максим да подозира за него.

— Успехите на Максим са направо изключителни, нали? — каза Марго Деревенко и погледна Александър.

Съпругът ѝ седеше в любимия си стол близо до прозореца, в малкия салон на къщата им на Фобур Сен Жермен. Беше приятна топла вечер в края на юли 1961-ва година и двамата току-що пиеха аперитива си преди вечеря.

Александър отпи глътка от уискито със сода и отговори:

— Да, наистина невероятно. Да имаш един милион лири, преди да си навършил трийсет години е изумително. Свалям му шапка.

— И е толкова мил с Анастасия — Марго се засмя, по-скоро на себе си. — Само като си помисля, че когато преди две години обявиха, че искат да се оженят, аз бях скептично настроена към него...

— Не и аз, знаеш много добре — отвърна Александър. — Изобщо не повярвах на всички онези глупави слухове, че бил плейбой. — После се усмихна и погледна жена си многозначително. — Всъщност, Марго, ако трябва да съм напълно откровен, аз се надявах Максим вече да се е налудувал, за да не се разлудува по-късно, когато са женени. Смятам, че преди да се ожени и да улегне, мъжът трябва да е опитал всичко.

— О, напълно съм съгласна с теб! — възкликна Марго. Тя се отпусна в малкото канапе с копринена дамаска в стил Луи XIV, кръстоса изящните си крака и замислено отпи глътка шампанско. След малко подхвърли: — Максим е много умен, нали, Алекс?

— Умен е слабо казано, скъпа моя. Мисля, че е истински гений — финансов гений.

— Така ли? Какво според теб го прави финансов гений?

— Трудно е да се каже — Александър се замисли. После остави чашата на малката старинна масичка до стола, стана и прекоси стаята. На вратата се обърна и я повика: — Ела с мен, Марго!

Озадачена, Марго го последва.

Той стоеше пред картината на Дега с танцьорките, облечени в зелено. Когато жена му приближи, той я попита:

— Какво е това?

— Картина, разбира се.

— Да. Но освен това е продукт, резултат от труда, ако трябва да съм по-точен, на един гений. „Уестинвест“, компанията, която Максим създаде от нищо, също е продукт на истински гений. Разбираш ли какво имам предвид?

Марго кимна.

Той продължи:

— Е, както не бих могъл да ти обясня този творчески порив, който дава сили на художника да създава възхитителни произведения на изкуството, така не бих могъл да ти обясня и какво е това у Максим, което му помага да прави една компания свръхпечеливша или да сключва невероятните си сделки. — Александър поклати глава и се усмихна. — Както не бих се наел да обяснявам гения на Рахманинов, Пучини, Шекспир или Емили Бронте.

— Значи това е дар божи — заключи Марго. — Артистичността е изключителен дар! Човек се ражда с него. Дарбата живее още от детството и разцъфва с годините. Значи както големите музиканти, писатели и художници се раждат с таланта си, така и Максим е роден с тази дарба. Веднъж Теди ми разправяше, че на шест-седем години бил истински математически гений. Дете — чудо.

— Да, помня. Но аз ти говоря за нещо много повече от съвършеното боравене с цифри. — Александър я хвана под ръка и двамата тръгнаха обратно към малката дневна. — Според мен нашият зет е неправдоподобно умен, притежава изключително бърз и остър ум и, което е по-важно, удивително въображение.

— За човек, който заяви, че не е в състояние да обясни какво е това финансов гений, ти се справи отлично — заяви Марго и го погледна с възхищение.

— Не, не съм, едва ли съм успял, Марго. Само докоснах повърхността, опитах се да опиша характера му. Но не бих претендирал, че съм опознал изцяло Максим, че съм го разбрал напълно, защото зная, че това е невъзможно.

Марго кимна с разбиране.

— Сигурна съм, че никой никога няма да успее да проникне изцяло в него. У него има неподозирани дълбочини, толкова е непроницаем понякога. Дори Анастасия ми е говорила за това.

Александър я погледна изпитателно.

— Няма проблеми, надявам се?

— Не, скъпи, абсолютно никакви. Те са все така лудо влюбени един в друг. Ти самият го виждаш.

— С детството, което е имал, нищо чудно, че е със сложен характер — отрони Александър, после погледна съпругата си и ѝ каза поверително: — Понякога си мисля, че Максим си има добър дух, който му казва какво да прави. Никога няма да разбере откъде му идват тези блестящи идеи и мъдри решения и какво му подсказва безпогрешните ходове, които са гениални. Всъщност, Марго, всички начинания на нашия зет в бизнеса са смайващи. Не се съмнявам нито за миг, че Максим ще натрупа невероятно богатство и огромна власт. Това, че сега продаде „Уестинвест“ и получи чиста печалба един милион лири, е само началото. Не забравяй, че е само на двацет и седем години.

— Той е изключителен търговец — отбеляза Марго. — И безспорно прекрасен съпруг, толкова всеотдаен и нежен, Александър, сигурна съм, че ще е и чудесен баща. Виждам го отсега. Направо е луд за мъничката Аликс.

— О, тази наша внучка! Хайде да се качим и да я погледнем, преди да излезем за вечеря, какво ще кажеш?

Марго му отвърна с възторжена усмивка и веднага скочи на крака. Дватама тръгнаха по стълбите към горния етаж, където някога беше стаята на Анастасия. Марго я беше обзавела отново и сега там беше детската стая за четиримесечното бебе на дъщеря им.

На вратата на съседната стая се появи бавачката Дженифър, англичанка. Когато чу стъпките им, тя се обърна и усмихната ги изчака да пресекат площадката.

— Дженифър, може ли да погледнем Аликс, преди да излезем на вечеря? — попита Марго.

— Разбира се, госпожо Деревенко. Тя спи дълбоко, както обикновено. — Младата жена се усмихна. — Такова чудесно бебе. Никога не плаче.

Марго и Александър прекосиха на пръсти полутъмната стая и се наведоха над малката си внучка, която спеше спокойно в люлеещото се кошче, украсено с панделки и фльонги от розова коприна.

Двамата вдигнаха глави, очите им се срещнаха и те се усмихнаха един на друг, щастливи и горди. После излязоха пак така тихо, за да не събудят бебето.

Когато слязоха в малкия салон, Александър каза:

— Много се радвам, че отидоха във Венеция на втори меден месец. Ако ни се усмихне щастието, може отново да ни дарят с внуче. Този път момче.

Марго му отвърна само с усмивка.

Венеция беше като сън, в който всичко се носеше бавно, леко, в мека синьо-сива мъгла, стелеща се над лагуната и каналите. В сумрака смътно се очертаваха силуетите на старинните сгради. Над града цареше спокойствие, умиротворение.

La Serenissima, прошепна Анастасия. С това име венецианците наричаха своя град от стотици години насам. La Serenissima... толкова неустоима в красотата и усамотението си, сякаш хваната в капан между небето и земята. Това беше любимото ѝ място под слънцето, беше се влюбила в този град още когато дойде тук за пръв път като дете. Загадъчната му старинна красота, чувството, че сякаш си попаднал в чуден сън — всичко в него я омайваше и заплеляваше.

В това ранно утро Анастасия стоеше на прозореца на апартамента в „Даниели“ и гледаше навън към лагуната, над която все още се разстиляше утринната мараня. Беше така преизпълнена с щастие, че не смееше да мисли за него от страх да не го загуби. Не предизвиквай ревността на боговете, каза си тя. Боса, все още полузаспала, тя залепи чело на стъклото, потънала в мисли. Те всички бяха отправени към Максим. Той изпълваше едновременно и мечтите, и живота ѝ. Целият свят — слънцето, луната, звездите — за нея всичко съществуваше чрез нейния любим. Без него би била загубена.

Тя въздъхна. Скоро трябваше да си тръгват. Бяха тук вече седмица и времето на кратката им лятна почивка изтичаше. Всеки от дните тук беше вълшебен, прекрасен, сякаш отново караха медения си месец, само дето всичко беше още по-хубаво, ако това изобщо беше възможно. Този красив мой съпруг, каза си тя, та той е възхитителен. Обичаше го толкова много, че не можеше да понесе мисълта да бъде далеч от него дори за миг.

Внезапно си спомни един стих от Песента на песните: „Възлюбленият ми е мой и аз негова“. Да, точно така е и при нас. Двамата принадлежаха един на друг. Анастасия си спомни и друг стих (от същата книга в Библията): „Болна съм от любов“. Колко точни са тези думи, каза си тя. Често ѝ се струваше, че ѝ прилошава, краката ѝ се подкосяваха, цялата трепереше — толкова силно копнееше за него. Нямаше нито миг, в който да не изгаряше от желание да усеща ръцете му върху тялото си, да не жадува за близостта му. Беше невероятен любовник и прекрасен съпруг...

Толкова беше погълната от мисли за Максим, че не усети как той стана и прекоси стаята. Трепна от изненада, когато усети на раменете си хладните му силни ръце.

— Защо си станала толкова рано, любов моя? — прошепна той с топлия си мелодичен глас, заровил лице в дългите ѝ руси коси. После я обърна към себе си.

— Не можех да спя — отвърна тя и докосна с ръка лицето му, вперила в него преливащия си от любов поглед.

Той се наведе към нея и тя към него, като жадно се търсеха с устни. Максим я обсипа с целувки и я привлече плътно до себе си. Останаха за миг вкопчени един в друг, после той я отдръпна от себе си, плъзна ръце надолу по гърба ѝ и след това пак я привлече към себе си. Телата им сякаш бяха създадени едно за друго. Две половинки на цялото, помисли си той. С целувка разтвори устните ѝ и езикът му жадно затърси нейния. Анастасия веднага усети как в нея се надига неудържимо желание да бъде с него. Цялото ѝ тяло пламна от страст. Максим усети залялата я топлина през тънката копринена нощница, хвана я за ръка и я поведе към леглото. Знаеше, че тя го желае. Седнаха на ръба на леглото и той нежно започна да я целува. Отпуснаха се върху пухената завивка и целувките им станаха още по-страстни.

Максим я желаеше не по-малко, отколкото тя него, но след миг се отдръпна, повдигна се на лакът и като се наведе над нея, се вгледа в блестящите ѝ очи. Обсипа с леки целувки челото, очите, носа, страните ѝ. Тя протегна ръце към него, той се отпусна в тях, и отново започна да я целува страстно, толкова силно, че сякаш искаше да изпие устните ѝ. Анастасия отвръщаше буйно на целувките му. Желаше го толкова неудържимо силно, че тялото ѝ се уви около неговото.

Макар превъзбуден, Максим се отдръпна за миг, за да се възхити на красотата ѝ. Главата ѝ беше отметната назад и очите му спряха върху дългата бяла шия. Тя беше тъй нежна. Максим долепи устни и притисна лице в гладката ѝ кожа. Ръката му се плъзна и бавно загали гърдите ѝ. Зърната им набъбнаха в пръстите му под копринената тъкан.

Той усети огромната си ерекция, така беше винаги, когато беше с Анастасия. Неволно изстена от удоволствие и плъзна ръката си по гладкия ѝ корем.

Познаваше всяка нейна частица. Пръстите му се устремиха още по-надолу към най-съкровената част на тялото ѝ и леко затрептяха. Анастасия извика и се изви към него, топлината на цялото ѝ тяло сякаш се събра в тази нежна сърцевина на необузданата ѝ страст.

Топлата нежна влага възбуждаше Максим неудържимо. Искаше му се да потъне в нея веднага, да я обладае, да я притежава цялата, но не го направи веднага, защото искаше да ѝ достави удоволствие. Дръпна копринената нощница, която се свлече на рамото ѝ. Протегна ръка и хвана нежно едната ѝ гърд. В бледата утринна светлина кожата ѝ светеше като гладката повърхност на перла, а когато я целуваше, беше хладна като мрамор. Устните му се плъзнаха по тялото ѝ и тя въздъхна дълбоко. Той рязко се изправи, привдигна я, издърпа нощницата през главата ѝ, после бързо, нетърпеливо съблече пижамата си.

Двамата се отпуснаха на леглото голи, извърнати един към друг, почти без да се докосват. Блестящите му тъмни очи я пронизваха. Когато заговори, гласът му беше дълбок и изпълнен с желание.

— Обичам те, Анастасия. Не можеш да си представиш колко те обичам, скъпа моя. Не мога да намеря подходящите думи, за да ти го кажа. „Обичам те“ ми изглежда толкова слабо.

— Зная, и с мен е така — прошепна тя, протегна ръка и го погали, преизпълнена с копнеж.

Той се надвеси над нея и се вгледа в огромните ѝ сиво-сини очи.

— Ти си целият ми живот — каза той.

Тя се усмихна, изпъна жадно тялото си, разтвори бедра и притвори очи. Той се наведе над изящната ѝ източена снага, като поглъщаше с очи младостта и красотата ѝ. Започна да целува гърдите ѝ, първо едната, после другата, бавно, докато се втвърдиха от възбуда. После устните му се плъзнаха надолу, към корема ѝ, по-надолу и по-

надолу... Галеше я, а тялото ѝ се виеше и притискаше към неговото. Анастасия извика задъхано името му.

Той се привдигна и я обви с ръце. Лицето ѝ беше озарено от любов и обожание. Копнееше да се слее с него, също както и той.

Максим простена и потъна дълбоко в нея. Тя се прилепи плътно до тялото му и обви с крака гърба му. Той я подхвана с ръце, привдигна я към себе си и двамата се залюляха във вълшебния ритъм, който бяха открили още през първата си брачна нощ. Телата им в пълна хармония приближаваха кулминацията на възбудата и страстта. Когато достигнаха до нея, той промълви името ѝ с любов и нежност.

Лежаха все още прегърнати. Максим каза:

— Миналата година, когато бяхме тук, ти забременя с Аликс. Как искам, скъпа моя, и сега да сме направили същото.

— Също като татко — разсмя се тя, както беше положила глава на гърдите му, собственически преметнала ръка през тялото му. Повдигна очи и го загледа с насмешлива тържественост. — За съжаление ми се струва, че засега не сме успели. Само засега. Защо да не опитаме пак? Толкова е прекрасно да се правят деца, наистина не мога да се сетя за нещо, което обичам повече от това.

Максим се усмихна.

— Но вие сте ненаситна, госпожо Уест!

— Ако наистина е така, вината е само твоя. Ти си този, който ме научи на всички лоши и потайни неща, ти ми показва всичко, което сега зная — тя се разсмя, плъзна ръка по слабините му и ги погали.

— Но ти се оказа изключително въодушевена и талантлива ученичка — промълви той, усещайки, че отново я желае. Повдигна лицето ѝ към своето, целуна я и само след миг отново я облада.

По обед наеха лодка до Торчело, едно от островчетата в лагуната, където преди време е имало рибарско селище. Разходиха се по старите улички, после се отпавиха към любимата си кръчма. Джовани, собственикът на заведението, ги познаваше добре. Поздрави ги и ги заведе в градината.

— Две кампарита със сода, Джовани — поръча Максим, след като ги бяха настанили.

— Si, Signore — отвърна с поклон Джовани и усмихнат се отдалечи.

Масата беше под голям сенник от плетени сламени рогозки. Слънцето се процеждаше през тях и хвърляше нежни отблясъци върху лицето на Анастасия. От светлината косите ѝ грееха като златни. Максим, който не можеше да откъсне поглед от нея, започна бавно да рецитира:

— „Красива е като нощта безоблачна, обсипана в звезди.“

— Байрон — отвърна тя на погледа му. — Съвсем подходящо за Венеция, нали той самият е бил влюбен в този град. Скъпи, благодаря ти... ужасно ме ласкаеш.

— Сякаш е писал за теб, Анастасия. Господи, страшно си красива. О, господи, колко те обичам!

— И аз теб — тя се усмихна и се отпусна в стола. Тази малка, съвсем обикновена и непретенциозна кръчмичка беше едно от любимите ѝ места — позанемарена, но именно затова очарователна. Площадката, където седяха, гледаше към просторни поляни с лехи орлови нокти, рози и тъмночервени като бургундско вино азалии. Дърветата около масата пазеха прохлада в горещия августовски ден — внушителни кипариси, върби и огромна магнолия с цветове като човешка длан и дебели тъмнозелени листа, които блестяха като полирани.

— О, Максим — възкликна внезапно тя. — Тук е толкова красиво, нали? И толкова спокойно. Никога не съм била толкова щастлива. Никога през живота си.

— Аз пък съм винаги щастлив, щом съм с теб, независимо къде сме — отвърна чистосърдечно Максим. — Ти ми помагаш да забравя болката. — В мига, в който промълви тези думи, той съжали, защото знаеше, че никога досега не ѝ го бе казвал. Обикновено гледаше да не споделя мислите си. По природа беше изключително затворен.

Тя се взря в него и веждите ѝ се свиха от недоумение. Тъкмо щеше да каже нещо, когато келнерът се приближи с питиетата.

— Grazie, grazie — каза Максим, взе чашата, докосна я до нейната и отпи. — Чудесно е, страшно освежава.

Анастасия също отпи, после остави чашата си и го погледна напрегнато.

— Какво искаше да кажеш с това, че ти помагам да забравиш болката?

Как можах да го кажа, упрекна се Максим.

— Честно казано, не зная какво точно исках да кажа — излъга той и бързо добави, ловко излизайки от неудобното положение. — Всички жени, с които съм излизал и които съм обичал, преди да те срещна, ме разочароваха непрестанно. Като си мисля, бил съм винаги самотен. Да, тъкмо това исках да кажа... — Той протегна ръка и стисна дългите ѝ тънки пръсти. — С теб всичко е различно.

Тя засия.

— Максим, толкова се радвам. Не бих могла да понеса мисълта, че някога дори за миг си бил нещастен или тъжен. А като дете, беше ли самотен?

Той поклати глава.

— Разбира се, че не! — възкликна той, но гласът му прозвуча излишно приповдигнато. — Нали имах Теди, а също и доброто старо Хлапе.

Джовани се появи отново и им съобщи специалитетите за деня. Когато се отправи към кухнята, Максим заговори за предстоящото му посещение в Берлин, където трябваше да се види с Ирина Трубецкой.

— Не искаш ли да дойдеш с мен? Мисля да замина около десети.

— Много искам да дойда, пък и мисълта, че ще съм далеч от теб, е непоносима — отвърна Анастасия и отново леко смръщи вежди. — Но не ми се иска пак да оставям Аликс сама. Поне не толкова скоро след това пътешествие до Венеция. Нали нямаш нищо против?

— Естествено, че имам нещо против, но те разбирам — усмихна се той с обич и нежно я загледа.

След няколко минути обедът беше поднесен. За предястие бяха поръчали гореща полента с мънички запържени скариди с различни изтънчени подправки. Залети с мазнина, те бяха толкова меки и сочни, че се топяха в устата като масло. После ядоха *fritto misto* — дребни хрупкави рибки. Блюдото отлично се допълваше от поднесената зелена салата и обикновения местен хляб. Максим беше избрал изстудено бяло вино, което беше пил и друг път във Венеция, леко, бистро, зеленикаво на цвят, доста младо — подходящо вино за този обед.

— Ох, че беше вкусно! — възкликна Анастасия, когато свършиха. — Но ми се хапва още нещо. Мислиш ли, че съм започнала да ям за двама?

— Най-вероятно дори за трима, ако съдя по това колко сме ненаситни един за друг, откакто пристигнахме във Венеция — отвърна Максим с дяволита усмивка. — Искрено се надявам да е така. Много ще се радвам на близачета.

Тя се разсмя, очарована от думите му. Когато келнерът дойде, за да прибере чиниите им, тя си поръча от дребните диви ягоди, които растат в тази част на Италия и Франция и са най-вкусни без да им се добавя сметана или захар. Максим предпочете резен сирене „Бел Паезе“ с грозде и поиска черно кафе и за двамата.

След като обядваха, отидоха с лодка до остров Джудеча, в другия край на лагуната.

Тръгнаха да се разхождат пеша по улицата, която гледаше точно към Джудеча Канал надолу към Канале Гранде, там, където се вливаха в лагуната.

Прегърнал Анастасия през раменете, Максим спря и се загледа в далечината. Пред тях сред водата лежеше като на длан Венеция — величествена, вълшебна, цялата блестяща под следобедното слънце.

— Най-красивата гледка, която някога съм виждал — каза Максим и се обърна към нея. — Погледни колко са свършени очертанятията на куполите, върховете на кулите и сградите.

Погледът и на двамата се плъзна към Палата на дожите, към дворците на някогашните венециански благородници, църквите на Паладио и солните къщи, където преди векове хората добивали сол от лагуната. Бяха като омагьосани от невероятната красота на този град, сякаш изникнал сред спокойната вода.

— Нищо чудно, че художници като Каналето и Търнър са искали да рисуват Венеция — каза Анастасия. — Има ли художник, който не би пожелал да увековечи върху платното си тази красота?

— Красотата на този град е вечна и несравнима с нищо друго — отвърна Максим, а в гласа му се долавяше истинско възхищение.

Хванати ръка за ръка, те продължиха разходката си чак до края на Джудеча, после се върнаха обратно и взеха лодката, която ги закара в „Даниели“.

Лежаха в огромното легло, върху дебелите меки пухени възглавници, същите, каквито Максим помнеше още от детските си години в Берлин. След обяда и разходките се чувстваха лениви и отпаднали, но спалнята беше приятно прохладна и спокойна. Жаркото слънце не проникваше през дървените капаци на прозорците.

Максим прокара устни по голата ѝ ръка, като се наслаждаваше на копринената ѝ кожа и нежен аромат. Загоряла от слънцето, тя ухаеше приятно. Кожата ѝ имаше съвсем лек привкус на сол, явно от вятъра, който ги беше духал в лодката на връщане от остров Джудеча. Кожа като злато, с цвят на кайсия и също толкова нежна на допир, каза си той и леко прокара пръсти от рамото ѝ надолу до китката. Разцъфнал розов цвят.

Анастасия го погледна с огромните си очи и томително се усмихна. Последният час, през който се бяха любили дълго, я беше преизпълнил с нежност, чак до отмаляване, а освен това ѝ се спеше от виното, което пи на обед.

— Защо не си подремнеш — предложи той, като се наведе и я целуна по косата.

— Точно това ще направя — отвърна тя и като се сви сред възглавниците като в гнездо, придърпа чаршафа върху голото си тяло.

Той остана, облегнат на лакът, загледан в нея, потънал в съзерцание, преизпълнен с любов. Тя беше невероятно момиче, от нея струеше толкова топлина и радост, готова беше да се раздаде цялата. А освен това с изненада откри, че е и изключително чувствена и страдна, нещо, което му доставяше огромно удоволствие.

Този мой малък ангел от картина на Ботичели се оказа страшно сексапилен, помисли си той и се усмихна при спомена за медения им месец. Когато се ожени, Анастасия беше девствена, и въпреки това той научи от нея за секса повече, отколкото от която и да е предишна жена в живота му. У нея нямаше и помен от фалшива скромност или сдържаност. Още в първите месеци след сватбата той вече знаеше какво ѝ доставя най-голямо удоволствие, тъй като тя го показваше съвсем открито. Заедно с това, колкото и странно да беше, тя му откри собственото му тяло. С нея то като че ли беше по-изпълнено с живот от всякога. Обожаваше тялото му и не криеше това, защото обичаше да получава от него всички удоволствия. В същото време тя умееше да го

задоволява като никоя друга жена досега. Когато се любеха, забравяха за всички условности, и във възбудата и екстаза на страстта си намираха неизказани наслади.

Максим се измъкна от леглото, отиде към прозореца и застана там, където беше стояла сутринта Анастасия. Впери възхитения си поглед над водата към невероятно красивата гледка на стария град в светлината на залязващото слънце.

Споменът за тези дни във Венеция щеше да остане у него завинаги, спомен за мекотата на въздуха... спокойствието... влагата, сиво-синьото небе, което напомняше цвета на нейните очи... уханните ноци... пляскането на водата, която се удряше в крайбрежните подпори. Венеция щеше да живее винаги в мислите му с образа на неговата изящна, красива Анастасия, неговата скъпа мечтателна съпруга, момичето на мечтите му, любовта на живота му, единствената съпруга, която би искал някога да има.

— Благодаря за прекрасния обед, този път надмина себе си — каза с усмивка Максим на Ирина Трубецкой. Той остави салфетката на масата, дръпна стола и кръстоса дългите си крака.

— Радвам се, че ти харесва — отвърна тя, също усмихната, със светнали от удоволствие заради похвалата очи.

— Винаги ми е харесвало как готвиш, но все пак си мисля, че днес беше твърде горещ ден и не е трябвало да го прекарваш целия в кухнята. Трябваше да ми позволиш да те изведа да хапнем някъде извън, както исках.

— Не, не, Liebeng, настоявам винаги, когато си в Берлин, поне веднъж да ядеш при мен. Толкова си мил с мен, това е най-малкото, с което мога да ти отвърна.

— Но тази вечер, лельо Ирина, непременно ще те изведа. Ще вечеряме в някой от любимите ти ресторанти, а после, ако искаш, може да отидем да потанцуваме. Зная колко обичаш.

— Максим, ти ще ме разглезиш. Караш ме да се чувствам отново млада — засмя се тя весело.

— Но ти не си стара.

— През март станах на петдесет, нима забрави.

— Това изобщо не значи, че си стара, пък и ни най-малко не изглеждаш на петдесет — отвърна той съвсем искрено. Загледа се в нея и си каза, че днес Ирина наистина изглежда чудесно — стройна и много елегантна в морскосинята копринена рокля, която идеално отиваше на очите ѝ. Кестенявата коса, както винаги лъскава, дължеше отличния си вид на грижите на фризьорите, но поне не беше боядисана и прекрасно подходеше на светлата ѝ розово-бяла кожа. Най-забележителното в нея беше лицето ѝ, все още красиво и доста гладко, въпреки трудния живот.

— Гледаш ме така втренчено... — отбеляза Ирина въпросително, като отвърна на погледа му.

— Да, но с възхищение, лельо Ирина. Знаеш ли, наистина изглеждаш отлично.

— Само благодарение на теб, на обичта и на грижите ти. През всичките тези години ми помагаше толкова много, Теди също. Тя открай време е толкова всеотдайна. И двамата сте изключително добри към мен, никога няма да успея да ви се отблагодаря.

— Няма защо да се отблагодаряваш, ти си част от нашето семейство — отговори той. — А сега какво ще кажеш за чаша чай с лимон? Наистина много ми се пие след тази твоя черешова торта.

Ирина се разсмя.

— Не съм те карала да я ядеш, ти сам се поддаде на слабостта си — подхвърли тя. — Това е едно от любимите ти ястия от малък.

— В шоколадовите и черешовите торти със сметана няма нищо лошо, когато си на четири години, но когато си на двайсет и седем, лесно можеш да напълнееш.

Ирина поклати глава и промълви бавно:

— Все забравям, че си вече възрастен. Струва ми се, че беше вчера, когато те държах на коленете си и те люлеех на заспиване във вилата ви до Ванзее.

— Времето наистина лети, нали, лельо Ирина?

— Да, точно така. Само като си помисля, че баща ти беше на твоите години, когато го срещнах за първи път. Господи, колко отдавна... та ти дори не беше роден! — Ирина внезапно извърна лице, зарея поглед, после рязко стана и каза: — Най-добре да отида и да помоля Хилде да направи чая. Извини ме за момент. — Тя бързо се отдалечи от масата.

Максим също стана и предложи:

— Хайде да го изпием в хола, какво ще кажеш?

— Защо не, там е доста по-прохладно — отвърна тя и бързо излезе от трапезарията.

Максим остана загледан след нея, озадачен от внезапната промяна в настроението ѝ. После вдигна рамене, мина през антрето и през извитата като арка рамка влезе в хола. Той беше просторен и гледаше към Люцовуфер и Ландверканал. Той се приближи до прозореца и се загледа през канала към зелените корони на дърветата, там, където се намираще зоологическата градина.

През 1956-та той и баронът, вторият баща на Ирина, ѝ купиха този апартамент. Когато двамата с Теди дойдоха в Берлин, за да видят жилището, двете жени много се смяха, защото то се оказа съвсем близо

до „убежището“ на Ирина от времето на войната. Той така и не видя „дупката в земята“, но Теди му беше разказвала за нея. Едно ужасно място — за всеки, но особено за княгиня от рода на Романовите.

Когато през 1950-та Максим дойде в Берлин за пръв път, Ирина живееше в едно студио. Там я беше настанила госпожа Рейнолдс, още през 1949-та. Жилището му се стори приемливо, но само временно. Дори и следващото, доста по-голямо студио на Будапещерщрасе, където по-късно се премести, беше някак мрачно и неудобно. Ето защо, когато научи, че този апартамент се продава, той го купи с огромно удоволствие. Винаги беше желал Ирина да разполага с удобно изискано жилище, което да превърне в свой истински дом.

Откакто беше навършил шестнайсет, той изпращаше на Ирина пари благодарение на връзките на „Роситър Мърчант Банк“ с клона на „Дойче Банк“ във Франкфурт. Тя никога не беше искала от него каквото и да било, нито пък знаеше, че той има възможност да ѝ помага, но мисълта за условията, в които живееше тогава, а и за целия ѝ героичен живот, го преследваше и гнетеше. Беше решил на всяка цена да я подпомага както може. Теди, която все още беше законната му настойница, се съгласи и двете банки уредиха парите да се превеждат направо на Ирина. Нейният втори баща също я подпомагаше, макар да не беше много богат, а освен това и самата Ирина имаше собствени доходи — през последните години беше станала преводачка на свободна практика и работеше за няколко немски издателства. На Максим му беше безразлично дали тя печели пари или не. Доставяше му удоволствие да ѝ помага. Тя беше една от най-близките приятелки на родителите му и той знаеше, че ако баща му беше жив, щеше да постъпи по същия начин.

Чувстваше се възнаграден от начина, по който Ирина създаваше атмосфера на красота, удобство и изящество. Беше използвала доста от мебелите на барона от имението му в Черна гора, а явно притежаваше и голям усет и находчивост. Максим огледа хола и забеляза, че от последното му идване има няколко промени — върху кремавия диван бяха сложени красиви копринени възглавници, които подхождаха на новите копринени лампиони. Нова беше и снимката на дъщеричката му, Аликс, сложена в рамка върху пианото до няколко други снимки.

Максим се приближи до пианото, за да ги разгледа. В единия край стояха копията, направени от Теди специално за Ирина от

любимите му снимки, които пазеше от детството си. Това бяха мама и татко във вечерно облекло — „портретът“ от 1935-та година, и снимката от четвъртия му рожден ден, където беше цялото семейство. Третата беше с мама и Теди, застанали пред „Плаза-Атене“, от 1939-та година. Имаше и фотографии от сватбата му с Анастасия. Той взе една, поставена в сребърна рамка, и се загледа в нея. Спомни си онзи ден, когато се ожениха в Париж, и колко красива изглеждаше тя в дантелената си булчинска рокля, дълъг бял воал и диадема от портокалови цветчета.

Остави снимката на място и се обърна — тъкмо когато Ирина влизаше отново в хола с поднос, върху който димяха две чаши чай.

Остави го върху малката масичка пред дивана и като седна, каза: — Онзи ден получих чудесно писмо от Марго и Александър Деревенко. Канят ме да им гостувам в Кан през последната седмица на септември.

— Мисля, че трябва да приемеш, ще прекараш приятно — отвърна Максим и седна на един от двата фотьойла до дивана.

— Да, мисля да отида, те са такава мила двойка... Обичам компанията им.

— Александър неотдавна купи още една забележителна картина — отбеляза Максим. — На някаква разпродажба, още един Дега. Колекцията му става все по-внушителна... — Той внезапно млъкна, взе чашата чай, която Ирина беше поставила пред него, и отпи няколко глътки, след което се облегна назад. Лицето му доби замислен израз, явно се беше сетил за нещо.

Докато седяха в мълчание, Ирина напрегнато го изучаваше с поглед. Накрая попита тихо:

— Замисли се за колекцията от произведения на изкуството на семейство Вестхайм, нали?

Той кимна.

— Предполагам, така и никога няма да разберем какво е станало с картините на Реноар и всички други произведения, които семейството ми е събирало от дълго време.

— Да, сигурно няма да узнаем... Изчезнаха безследно. Но нали знаеш, Максим, толкова ценни предмети потънаха вдън земя по време на войната. Някои са били унищожени при бомбардировките, другите

са били конфискувани от нацистите. Всъщност може би по-точно е да се каже откраднати.

Максим впери тъмните си очи в нея.

— Така и никога няма да проумея защо баща ми не е напуснал Германия в началото на трийсетте, когато толкова много евреи са успели да се измъкнат.

— Откакто навърши шестнайсет години, непрестанно ми задаваш този въпрос, а аз все не мога да ти дам отговор или поне някакво обяснение.

— Та той е бил толкова проникателен, banker от международна класа — каза Максим. — Знаел е къде какво става. Защо се е забавил толкова, защо го е отлагал, докато е станало прекалено късно — докато съм жив, няма да го проумея.

— Така беше с много други хора, Максим. Милиони немски евреи мислеха, че нищо не може и няма да им се случи, особено по-богатите и високопоставените. Беше, разбира се, ужасна заблуда.

— Зная, казвала си ми го толкова много пъти. Но въпреки това не мога да разбера защо баща ми е пренебрегнал всички явни признаци...

— Баща ти не беше единственият, който не успя да прецени правилно обстановката. Милиони други хора направиха същата грешка. Иначе всички щяха да напуснат Германия и да избегнат собствената си гибел.

— Да, разбирам.

— А когато най-накрая реши да изведе от Германия цялото ви семейство, всички ние — Курт и аз, Райнхард и Рената, всички мислехме, че все още има достатъчно време. Бяхме съвсем сигурни, че ще успеем да ви измъкнем с помощта на адмирал Канарис и полковник Остер... но ти, естествено, си чувал цялата тази история много пъти.

— Извинявай, че заговарям за това всеки път, когато идвам в Берлин. Изглежда не мога да се овладеея.

— Разбирам те, скъпи. Тук спомените се връщат при теб и ти непрестанно мислиш за майка си и баща си — Ирина се обърна към пианото и загледа портрета на Урсула и Зигмунд. След малко рече усмихната: — Толкова приличаш на баща си, когато беше на тази възраст. Той... — Ирина внезапно спря. Устните ѝ затрепериха и очите ѝ се напълниха със сълзи. Тя закри уста с ръка и се обърна настрана.

— Лельо Ирина, какво има? — попита разтревожено Максим.

Нужно ѝ беше доста време, за да се успокои. Когато отново беше в състояние да разговаря, тя се обърна към Максим и каза тихо:

— Знаеш ли, аз бях влюбена в него. Само моля те, не ме разбирай погрешно. Между двама ни никога не е имало нищо. За него съществуваше единствено майка ти. Всъщност той така и не разбра за чувствата ми, криех ги твърде добре. — Тя замълча и се усмихна. — Бяхме страшно добри приятели. Така ме е възприемал винаги — като приятелка. Бях му нещо като другар. Влюбих се в него още когато пристигнах в Берлин и за пръв път видях Зиги и Урсула. Обичах и нея, тя ми беше най-скъпа приятелка. — Ирина въздъхна и погледна Максим с все още насълзените си очи. — Баща ти е единственият мъж, когото някога съм обичала.

Максим се приближи и седна до нея на дивана.

— О, лельо Ирина, лельо Ирина — прошепна той тихо, взе ръката ѝ в своята и потърси погледа ѝ. — Защо не си ми казала досега?

— Не зная. Може би ми се е струвало нередно. Пък и всичко беше толкова отдавна...

— Да, така е... — отвърна той и стисна здраво ръката ѝ. — Сега зная защо никога не си се омъжила.

— Да, точно така.

Той я прегърна през раменете и дълго я държа притисната до себе си. Беше му наистина много мъчно за тази чудесна жена.

Максим си тръгна и Ирина седна отново на дивана. Затвори очи с надеждата да успокои лудешкото биене на сърцето си.

При всяко свое идване в Берлин Максим я заговаряше за едно и също нещо и всеки път тя му отговаряше по един и същи начин. Искаше ѝ се да намери нови, по-верни отговори, но не можеше. Годишите не променяха нищо. Сам Бог ѝ беше свидетел, че и тя непрестанно си задаваше същите въпроси, че не минаваше и ден, без да се сети за Урсула и Зигмунд, за трагичната им участ. Зиги, който беше жестоко убит в Бухенвалд, и Урсула, пребита до смърт в Равенсбрук. Изпитваше облекчение и благодарност от факта, че Теди така и не каза на Максим как точно е починала майка му, че му спести чудовищната истина. Защото как ли би могло момчето, сега вече зрял

мъж, да понесе вестта за тази ужасяваща гибел и да живее с тази мисъл цял живот.

Мария Ланген, приятелката ѝ от групата в съпротивителното движение, която беше видяла Урсула и Рената в Равенсбрук, ѝ беше разказвала много за тях след освобождаването си през лятото на 1944-та. Разказ, който причини на Ирина непоносими страдания и я разтърсваше всеки път, когато си спомнеше за него. Неща, които е трудно да се произнесат на глас. Ала тя помнеше — не можеше да ги заличи от паметта си.

Мария ѝ беше разказвала, че в Равенсбрук имало една стена за наказания. Там надзирателките водели жени от лагера и ги биели безмилостно, до безсъзнание, като после ги карали да стоят прави пред стената, макар жертвите да нямали сили дори да се държат на краката си. Мария ѝ беше разказвала как техните писъци, викове и стенания се чували непрекъснато, ден и нощ, как ги оставяли да стоят там под дъжда, в студа, без да им дават нито храна, нито дори капка вода.

Мария разказваше, че Урсула била водена на стената толкова често и бита така свирепо, че било истинско чудо как успяла да оживее тъй дълго. Рената и Мария пропълзявали нощем до стената, опитвали се да помогнат на Урсула, носели ѝ вода, за да превържат кървящото и пребито тяло с парцалите, които откъсвали от собствените си дрехи. И всеки път, когато го правели, били изправяни следващия ден на стената.

Пребивали ги и ги оставяли да лежат там до Урсула, но те не се страхували от наказанието. Винаги след това се връщали отново да ѝ помагат и го правили чак до деня, когато тя починала до стената в ръцете на Рената.

Каква храброст, мислеше си Ирина, каква невероятна храброст. И двете бяха проявили героизъм и бяха платили за това с живота си — Рената в Равенсбрук, Мария след освобождаването си.

Мисълта за мъченическата смърт на Урсула и Зигмунд преследваше Ирина като кошмарно видение и никога не я напускаше. Минаваха година след година, а ужасният спомен оставаше все така жив — и щеше да я владее чак до края на дните ѝ.

Докато пътуваше с таксито към хотел „Кемпински“, Максим се замисли за Ирина.

В началото признанието, че е била влюбена в баща му, го смути, но после го обзе състрадание към тази жена. Несподелената любов е печална участ. Не беше успял да намери подходящите думи, с които да я утеши. А вероятно за нея не би могло да има утеха след всичките тези години. Може би се е научила как да живее с мъката си.

Той погледна през прозореца на колата, която минаваше по Курфюрстендам.

Берлин. Мисълта за този град беше постоянно с него, дори когато се намираще далеч оттук. Сякаш за него той криеше някаква лична тайна — но каква точно, нямаше представа. Понякога му се струваше, че тук го води носталгията, споменът за родителите му, за детството. Но заедно с това си даваше сметка, че се връща и заради Ирина.

Още когато за пръв път се върна в родния си град през 1950-та година, той усети, че тя има нужда от него. Сега вече знаеше защо. Той беше единственото, което я свързваше с родителите му и по-специално с баща му — голямата любов в живота ѝ.

Всъщност и тя представляваше за него същото — единствената връзка с миналото. Ирина беше от поколението на неговите родители, тяхна близка приятелка. И можеше да му разказва за тях, в известен смисъл дори повече, отколкото Теди. Двамата с Ирина винаги разговаряха надълго и нашироко за родителите му. Тя често му разказваше за тях, за това как са прекарвали времето си заедно. Това сякаш ги връщаше към живота. Поне в нейните, а и в неговите мисли. И някак ги утешаваше, което всъщност единствено имаше значение.

Внезапно го осени мисълта, че е възможно тя да го възприема като свое собствено дете, като сина, който би могла да има от Зигмунд, ако животът им се беше стекъл по различен начин.

О, колко неизбродни са пътищата на човешкото сърце. Максим бе доволен, че през всичките тези години се беше грижил за нея, че ѝ

беше помагал, и че не пропускаше година, без да я посети. Беше уверен, че така ѝ помагаше да преживява самотата.

Както винаги, когато беше в Берлин, Максим и Ирина прекараха чудесна вечер. Вечеряха навън, разговаряха, смяха се много, преизпълнени с радост, че са заедно. После, верен на обещанието си, той я заведе да потанцуват в един от клубовете на Ку'дам.

Когато си тръгнаха от клуба към два през нощта, двамата се смееха и бърбеха оживено. Максим я хвана нежно под ръка и двамата поеха бавно по Курфюрстендам, дишайки с наслада свежия въздух. Както винаги в събота вечер, клубът беше претъпкан с хора, много задимен, а през последния час вътре не можеше да се диша. Макар в този нощен час на улицата да беше горещо, двамата изпитаха истинско облекчение, че са вече навън, в приятната августовска нощ.

Повървяха десетина минути, после Максим спря едно такси. Едва се бяха настанили отзад, когато шофьорът се обърна, погледна ги в слабата светлина и каза:

— Строят барикади.

— Кой? — намръщи се Максим, без да разбира за какво говори мъжът.

— Източните германци — отвърна шофьорът. — Комунистите.

Максим усети как Ирина цялата се вцепенява. Погледна я бързо и после каза:

— Къде? Къде строят барикади?

— На Потсдамер Плац.

— Ние пътуваме в тази посока. Бихте ли минали оттам. Искам да видя какво става.

— Разбира се — съгласи се шофьорът и запали колата.

Таксито пое надолу по Ку'дам и се отправи към Люцовуфер, която водеше към Потсдамерщрасе. Тя свършваше на Потсдамер Плац, границата между двете зони.

Ирина каза:

— През последната година твърде много хора напуснаха Източна Германия. Някъде около двеста хиляди, най-вече млади хора.

Максим я погледна тревожно.

— Нима искаш да ми кажеш това, което предполагам, че имаш предвид?

— Да. Строят барикадите не за да държат западните берлинчани навън, а за да задържат източните берлинчани вътре, да им попречат да идват свободно в западната зона. — Тя се усмихна: — Това е комунистическият режим, нали разбираш? Държат хората зад телени мрежи, за да не избягат.

— Мисля, че си съвсем права.

След няколко минути таксито пое по Потсдамерщрасе. Максим и Ирина видяха, че там се е събрала голяма тълпа. Спогледаха се тревожно.

— Ще слезем тук — каза Максим на шофьора и той спря колата до тротоара. Максим помогна на Ирина да слезе, после плати и двамата забързаха към Потсдамер Плац.

Гледката, която се разкри пред очите им, ги смая. Докато си проправяха път през натрупаните хора, те видяха, че през площада бяха опънати огромни рула бодлива тел, която препречваше свободното движение между източната и западната зона. Някои от граничните постове все още работеха по монтирането на преградата под гневните и подигравателни викове, подсвирквания и дюдюкания на западните берлинчани, които стояха от другата страна, в западната зона, и наблюдаваха. Бодливата тел се опъваше под светлината на огромни прожектори, зад които стояха танкове и въоръжени до зъби войници. По пътя пристигаха на групи още войници.

— Всичко това прилича на военна операция — каза Максим на Ирина.

Тя се вкопчи в ръката му и той я усети как трепери, макар августовската нощ да беше гореща.

— Сам виждаш, че намеренията им са сериозни — промълви тя. — Градът ще стане жива лудница. И досега беше зле, но от днес нататък нещата все повече ще се влошават. — Тя отново потрепери и стисна по-здраво ръката му. — Моля те, Максим, хайде да се прибираме.

— Разбира се. Хайде да вървим, късно е.

Те се обърнаха и се отдалечиха от барикадите. Ирина промълви със злокобен тон:

— Бодливата тел няма да е краят. Ще построят стена, която да разделя Берлин, ще видиш.

Княгиня Ирина Трубецкой беше права. Стана точно така.

Стената беше дълга над сто мили и висока девет фута. Откъм източната страна беше боядисана в болнично бяло, а откъм западната — нашарена с графити.

Когато през 1963-та година Анастасия придружи Максим при пътуването му до Берлин, той я заведе да види стената. Тя не беше идвала тук от няколко години и не я беше виждала. Както и всички останали, жена му не беше подготвена за гледката, нито за чувството на омерзение, което видът ѝ пробуждаше.

— Но това е отвратително! — възкликна тя, като местеше поглед от Максим към Ирина, която беше дошла с тях. — Страшно отвратително.

— Да, така е — съгласи се Максим.

— Много хора се опитват да преминат стената и намират тук смъртта си. Защото по тях стрелят — обясни Ирина. — Но пък други хиляди успяват да я прескочат, успяват да избягат на свобода в западната зона. — Тя поклати глава и отсече презрително. — Комунистите! Направо ми се повдига от тях!

— На мен също, лельо Ирина — отвърна Максим и се обърна към Анастасия. — Хайде, ела да ги покажа графитите. Ще ти се сторят много интересни. Някои от рисунките са агресивни, други са цинични. Има и тъжни, и смешни, и презрителни. Наистина пълен спектър. — Той хвана Анастасия и Ирина под ръка и тримата тръгнаха покрай стената.

— Наричат стената най-дългия комикс в света — обясни ѝ Ирина. — Сама виждаш, простира се километри.

— Някои от тях са произведения на изкуството — добави Максим, — изпълнени са наистина майсторски.

Анастасия рисуваше и имаше артистични наклонности, затова беше очарована от графитите и дълго време остана да се разхожда край стената. По-късно Максим я заведе на една от високите платформи, от които се виждаше Източен Берлин от другата страна на стената.

— Улиците изглеждат толкова унили и неприветливи — прошепна Анастасия на съпруга си, когато застана до него. — Толкова пусти, безлюдни. Къде ли са хората?

Максим вдигна рамене.

— Не зная... най-вероятно на работа. А тези, които не са на работа, гледат да не се показват много. Всеки път, когато дойда тук и се кача да погледам през стената, улиците отатък са пусти и все така потискащи.

— Сякаш е ничия земя — продължи Анастасия. — Съвсем различна от Западен Берлин. Тук животът кипи.

Тримата си спомниха тези нейни думи на следващия ден, когато отидоха на Рудолф Вилде Плац. Посещението на Максим и Анастасия в Берлин съвпаднаше с официалната визита на американския президент Кенеди, който по това време беше на европейска обиколка. Стоотици хиляди западни берлинчани бяха излезли на улиците, повечето се отправяха към Голямата градска зала, където президентът щеше да държи реч, след като посетеше стената и се разпишеше в златната книга.

Кенеди, придружен от кмета Вили Бранд и западногерманския канцлер Конрад Аденауер, се появи и хиляди хора започнаха да викат възторжено, да пляскаат и да махат с ръце за поздрав. Когато заговори, всички се смълчаха. На площада не се чуваше нито звук, носеше се само неговият глас.

Анастасия проточи врат, за да може да вижда красивия млад американски президент, и внимателно се заслуша в речта му.

— Не зная друг град на земята, в който след осемнайсетгодишна обсада все още така да бликат увереност, надежда, сила и жизненост, както в Западен Берлин. Стената е най-очевидният и ярък пример за провала на комунистическата система, и това е ясно на целия свят, ала въпреки това нейното съществуване не ни радва...

Президентът спря за миг и след това патетично продължи:

— Всички свободни хора, независимо от това къде живеят, са граждани на Берлин. Ето защо аз, като свободен човек, с гордост мога да кажа: *Ich bin ein Berliner*.

При тези думи тълпата сякаш подлудя, всички започнаха да викат неистово. От очите на много берлинчани, както и на чужденците, които присъстваха, бликнаха сълзи. Трогнати, както всички наоколо, от речта на американския президент, Анастасия, Максим и Ирина също започнаха да викат във възторг от думите му.

Изведнъж Максим усети как настроението на тълпата става все по-неконтролируемо и инстинктивно прегърна през раменете двете

жени. Привлече ги близо до себе си, сякаш за да се защити. Неволно се запита дали постъпи правилно, когато ги доведе тук, на този претъпкан със стотици хиляди хора площад. Ако тълпата станеше неуправляема, можеха лесно да пострадат. Едва когато се върнаха в апартамента на хотел „Кемпински“, той пое спокойно въздух.

Месеци по-късно той все така ясно помнеше онова, което чу на Рудолф Вилде Плац в Берлин, и се радваше, че в онзи топъл юнски ден все пак отиде да чуе речта на своя президент.

Беше прекрасен ден — слънцето светеше ярко, а небето изглеждаше бездънно синьо.

В тази ясна утрин Анастасия си каза, че днес Манхатън е като току-що полиран. Тя гледаше блестящите небостъргачи и бавно вървеше по Пето авеню в посока към „Бергдорф Гудман“.

Когато стигна до луксозния магазин, тя влезе през въртящата се врата и взе асансьора до етаж с детските стоки. Вчера беше видяла чудесна официална рокличка, която вероятно щеше да стане на двегодишната Аликс, а също и няколко други неща за бебето Майкъл, което растеше страшно бързо.

При мисълта за тях Анастасия се усмихна. Максим ги наричаше венециански бебета, защото всъщност и двете деца бяха заченати във Венеция — Аликс през юли, по време на медения месец, Майкъл през август, когато отидоха на почивка и на втори меден месец.

С Максим бяха пристигнали в Ню Йорк едва преди седмица, а децата вече ужасно ѝ липсваха. Непрекъснато се тревожеше за тях, макар да бяха под грижите на бавачката Дженифър, а също и на госпожа Удсън — тяхната камериерка и готвачка. Освен това при тях беше и майка ѝ, която взе самолет от Париж, за да остане с внуците си, докато Анастасия придружава Максим по време на командировката му.

Не трябва да се страхувам чак толкова, каза си Анастасия, докато излизаше от асансьора, те са в сигурни ръце. Ала въпреки това ѝ беше неприятно да бъде далеч от децата, защото целият ѝ свят се свеждаше до тях и съпруга ѝ. Не искаше от живота нищо друго, освен тях тримата. Обичаше ги повече от всичко.

За голяма нейна радост розовата муселинена рокличка все още беше изложена на щанда. Анастасия я загледа, като си представяше как ще изглежда в нея русокосата ѝ синеока дъщеричка.

Само след миг до нея се приближи една продавачка, която също я увери, че размерът на рокличката е подходящ и я свали от стойката. Загъна я внимателно в тънка хартия, сложи я в сребриста кутия и я

върза отгоре с тъмночервена панделка. Разгледа гащеризончетата и малките ризки и купи на Майкъл по три от всяко.

Двайсетина минути по-късно слезе обратно с асансьора, натоварена с два големи плика. На излизане погледна колко е часът. Наближаваше един, тъкмо щеше да стигне навреме за срещата с Максим. Двамата се бяха уговорили да обядват заедно в дъбовата зала на хотел „Плаза“, който беше точно отсреща.

Когато се качи по стълбите и влезе във фойето на хотела, Анастасия предизвика истинско смайване и събра върху себе си множество възхитени погледи, макар изобщо да не го осъзнаваше. Вече на двасет и две, тя беше по-красива от всякога — гладката ѝ свежа кожа сякаш светеше, а дългата ѝ руса коса беше красиво вдигната нагоре. Носеше черно палто от норки, което Максим ѝ подари само преди няколко дни, високи лачени обувки и дълги бежови чортови ръкавици. На ушите ѝ проблясваха малки диаманти, а на врата — перлена огърлица.

Тя остави пликовете и палтото в дамския гардероб и тръгна през фойето на хотела към дъбовата зала.

Максим я видя, че се задава, придружена от оберкелнера, усмихна се и стана да я посрещне.

Анастасия го погледна с обожание — съпругът ѝ изглеждаше приказно в тъмносивия, дискретно раиран костюм и светлосиня риза. Беше най-красивият мъж в заведението. А от това как радостно светеха очите му можеше да се досети, че сутринта му е била много успешна, и че деловите му срещи на Уолстрийт са минали добре. Не би могло да бъде другояче. Той беше истински гений. Всички казваха, че е като цар Мидас — винаги печелеше, при това много, винаги се оказваше пръв. Баща ѝ казваше, че Максим е най-талантливият и умен бизнесмен и предприемач, който някога е познавал, а когато тези думи идваха от Александър Деревенко, те бяха повече от похвала.

Все така усмихнат, Максим я целуна по бузата и каза:

— Изглеждаш страхотно. Трябва по-често да носиш червено, много ти отива, скъпа.

— О, благодаря, благородни господине — отвърна тя и го погледна кокетно. — А ти очевидно си очаровал всички банкери и делови партньори на Уолстрийт и пак си постигнал своето, поне ако се съди по лицето ти.

Той се наведе към нея и каза с приглушен глас:

— Стаси, любов моя, най-важното от всичко е, че те имам теб. Ако случайно не съм ти го казвал в последно време, трябва да знаеш, че те обожавам. За този следобед имам грандиозни планове. Свърших с работата си и съм изцяло твой. След като обядваме, ще се върнем в хотела и... — Той се наведе още по-близо до нея и прошепна в ухото ѝ: — ... ще се любим. Кой знае, може даже да си направим още едно бебе.

Тя се разсмя и от смущение лицето ѝ порозовя. Очите ѝ заблестяха още по-ярко.

— Фантастична идея. Аз също те обожавам, мили. — Тя се протегна и стисна ръката му, после погледна към чашата, която стоеше пред него и попита изненадано: — Какво пиеш?

— Зная, че не е типично за мен да пия алкохол през деня, но днес реших да поръчам бутилка „Сансер“. Мислех, че можем да отпразнуваме успешната ми сделка. Тя е за около двайсет и един милиона долара, но това е само началото.

— О, скъпи, това е чудесно! Поздравявам те! А какво искаш да кажеш с това, че е само началото?

— Началото на „Уест Инвестмънтс“ в Америка. Ще пийнеш ли чаша вино с мен, за да отпразнуваме случая?

— Разбира се.

Максим кимна на келнера, който стоеше на няколко крачки от масата, и той веднага напълни чашата ѝ. Остави бутилката в кофичката с лед и попита дали са готови с поръчката за обета.

— Благодаря ви, след няколко минути — отвърна Максим, обърна се към Анастасия и вдигна чаша. — Пия за великите приключения, които ни очакват в Ню Йорк!

Анастасия го погледна заинтригувано.

— Приключения?

— Искам да остана тук за по-дълго. Ще ми се да открия клон на компанията тук, може дори ви наема апартамент на Пето авеню, на Парк авеню или някъде около Сътън Пленс. Където кажеш. Би ли искала да живееш в Манхатън?

Тя за момент се поколеба, после отговори:

— Щом ти искаш, да, разбира се. Ню Йорк е удивителен, вълнуващ град. Ами децата? Къде ще ходят на училище? И всякакви

подобни усложнения?

— Милото ми момиче, та те са още бебета. Имаш много време да се тревожиш за училището. А иначе си съвсем права — този град е наистина вълнуващ, при това по различен начин. Особено в сферите на бизнеса. Тук лежи бъдещето — поне според мен. Точно това имах предвид, когато казах „приключения“.

— Всички казват, че си мъдър и проникателен, аз също съм уверена в това. — Тя замълча за миг, след това се усмихна. — Така че ще бъда до теб, където и да отидеш.

Той се засмя и лицето му цялото светна от удоволствие.

— Благодаря ти, че ми вярваш, любов моя. Ти си възможно най-добрата съпруга, която можех да имам.

— И единствената, която изобщо ще имаш — подметна тя засмяно.

— Хайде да погледнем менюто — предложи Максим и ѝ го подаде.

— Благодаря — тя го остави пред себе си и отвърна: — Всъщност вече съм решила какво да си поръчам. Супа от задушени миди с лук и бостънски специалитет.

— Аз ще си поръчам същата супа, но бих искал да опитам ростбифа, който келнерът тъкмо разрязва на количката. Изглежда страшно апетитен.

Максим даде поръчката и Анастасия го попита:

— Много си тайнствен за тази нова сделка. Можеш ли да ми кажеш за какво става въпрос?

— Разбира се. Купих една фирма — „Аландейл Груп“. Базата ѝ е тук, в Ню Йорк.

— Каква е? Името не ми говори нищо.

— „Аландейл Груп“ притежава контролния пакет акции в няколко доста разнородни предприятия. Нейна собственост е „Мариана Монтевекио“, една малка фирма за козметика, също недвижими имоти в Манхатън и в Лонг Айланд, фирма за производство на бои и инструменти и една голяма пекарна, от която снабдяват половината магазини в града и предградията. Нали ти казах, авоарите ѝ са вложени в най-разнородни дейности и това е всъщност най-големият проблем. Възнамерявам да продам непечелившите сектори и да задържа само онези, които носят пари.

— А те кои са?

— Притежанието на недвижимите имоти и козметичната компания. Тях двете ще ги преустроя изцяло. През следващата година ми се иска да лансирам козметичната серия „Монтевекио“ в Англия и в цяла Европа. Сигурен съм, че ще има успех, продуктът е наистина първокласен. — Той се усмихна. — Това всъщност е изкуството да поемеш контролния пакет акции — веднага да си наясно какво да задържиш и какво да продадеш.

— Тези твои малки начинания най-много ти допадат, нали?

Максим я погледна втренчено.

— Малки ли? Те изобщо не са малки, захарче.

Тя го погледна рязко.

— Бих искала да не ми казваш така.

— Защо, идеално ти подхожда. Толкова си сладка, че човек може да те схруска. — С чаровна усмивка той се наведе, целуна я по бузата и продължи: — Да купиш контролния пакет е най-прекрасното начинание, което някога е било измисляно. Всичко става възхитително бързо. Спестяваш си всички години, нужни за създаването и развиването на фирмата, пък и носи много добри пари. Освен това е страшно вълнуващо да откриеш коя точно фирма е изгодно да купиш и след това я дебнеш, докато дойде подходящият момент.

— Тази част вероятно ти е най-приятна.

Той поклати глава.

— Признавам, че е вълнуващо, но най ми допада да се заровя във финансовите отчети и да преустроя изцяло компанията. Това е истинско творчество — да направиш така, че да се разрасне, да подобри качеството. Не искам да си изграждам царство от картонени кули. Нито пък да печеля от чужди авоари. Обичам да задържам всички фирми, които съм купил, и след като им смъкна излишните килограми, да ги ръководя. Както и да е, аз...

Максим спря, защото келнерът пристигна със супата.

— Значи според теб козметичната компания има бъдеще?

— При това много добро, както тук, така и в Европа. Мениджмънтът ѝ е бил ужасен. Продуктите имат нужда от нова опаковка. Трябва да се потърси и нов подход към пазара. Иначе козметиката е великолепна и... — Максим внезапно спря. Вниманието му беше привлечено от суматохата на входа на залата. Двама келнери

разговаряха с оберкелнера, като единият оживено ръкомахаше, а другият направо ридаеше. Максим забеляза, че оберкелнерът е целият побледнял и гледа слисано.

— Странно. Мисля, че става нещо — каза той на Анастасия. — Само виж оберкелнера. Келнерите също са разтревожени.

— Може би на някой в ресторанта му е станало лошо — каза Анастасия и се огледа. Тя успя да хване погледа на един келнер, който бързаше откъм кухнята, и му кимна да дойде.

Той се спря до масата им.

На лицето му бе изписана скръб и истинско смайване.

— Какво става? — тихо попита тя. — Нещо не е наред ли? Неволно забелязахме...

— Разстреляли са го... — каза келнерът с треперещ глас. — Президентът е убит...

— Президентът — повтори машинално Максим, вперил втренчено поглед в келнера, като явно си даваше сметка, че човекът е много разстроен. — Да не би да имате предвид президента Кенеди?

Келнерът кимна, тъй като не беше в състояние да проговори, очите му се напълниха със сълзи, лицето му се изкриви от мъка, той бързо се обърна и се завтече към кухнята.

Максим и Анастасия останаха загледани смаяно един в друг, сякаш не бяха в състояние да осъзнаят това, което току-що чуха.

Новината се беше разнесла из заведението. Хората се обръщаха към съседните маси, заговаряха непознати. Десетки гласове изпълниха помещението.

Максим хвърли салфетката върху масата, дръпна назад стола и бързо скочи на крака.

— Хайде! — извика той и се втурна към изхода толкова бързо, че Анастасия трябваше да изтича след него, за да го настигне.

Когато стигна до оберкелнера, Максим попита тихо:

— Вярно ли е? Наистина ли президентът Кенеди е убит?

Лицето на оберкелнера беше покрусено.

— Да. В Далас. Около един и половина часа. Чухме го по радиото в кухнята, новините текат непрестанно.

Максим и Анастасия не можеха да продумат нито дума.

Максим бръкна в джоба на самото си, извади портфейл, взе две банкноти по сто долара и ги подаде на оберкелнера.

— Това вероятно ще покрие сметката ни — промърмори той и като хвана Анастасия за ръка, излезе от дъбовата зала.

Вперили поглед в телевизора, Максим и Анастасия стояха в дневната на апартамента си в „Пиер“, точно срещу хотел „Плаза“.

Стояха като заковани и слушаха смаяни извънредната емисия на Уолтър Кронкайт, който съобщаваше фактите около убийството на президента.

Лицето на Кронкайт неволно потрепваше, гласът му бе развълнуван. Той обобщаваше това, което беше казал току-що, явно за зрителите, включили телевизорите си по-късно.

Джон Фицджералд Кенеди, трийсет и петият президент на Съединените щати, беше мъртъв. Задната част на главата му била отнесена от изстрела на убиец по време на обиколката в град Далас. Тялото му се намираще в болницата „Паркленд Мемориал“ в Тексас.

Максим все още не можеше да повярва, умът му отказваше да приеме новината. Той трескаво сменяше каналите — от Си Би Ес на Ен Би Си, после на Ей Би Си и пак отново. Искаше да събере допълнително информация, но другите говорители изглеждаха като Уолтър Кронкайт — смаяни и опечалени.

В един момент Анастасия сведе поглед надолу към яркочервената си пола. О, господи, каза си тя, кървавочервено! Притисна уста с ръка и се втурна към спалнята, където избухна в сълзи. Свали червената рокля и облече тъмносин кашмирен пуловер и пола. После се върна в дневната.

Максим дори не беше забелязал краткото ѝ отсъствие, толкова беше погълнат от телевизионното предаване. Отиде до дивана и седна. След миг седна до нея и я хвана за ръка. Продължиха да гледат новините.

Той внезапно се обърна към нея и с пресипнал глас промълви:

— Не мога да повярвам. Та нали това лято в Берлин го видяхме и чухме речта му в градската зала „Шьонеберг“. А сега е мъртъв. Невероятно.

— Тогава в Берлин изглеждаше толкова млад, толкова красив с червеникаворусата си коса, която сякаш светеше на слънцето. Тогава той каза „Ich bin ein Berliner“.

— Да, помня... Помня много добре.

— Но защо? Защо са го убили?

Максим поклати глава. Не можеше да отговори на този въпрос.

— Защо ли изобщо някой би поискал да го убие? — запита тя отново, още по-настойтелно.

— Не зная, Стаси. Просто не зная.

— В какъв ужасен свят живеем само! — възкликна Анастасия.

— Светът винаги е бил такъв — промърмори замислено Максим.

— Да. Да. Зная, скъпи — прошепна тя и внезапно се сети за мъчителната смърт на двамата му родители.

Максим и Анастасия останаха пред телевизора в продължение на много часове. Беше като дълго бдение, през което почти не разговаряха, погълнати от непрестанния поток новини, напрегнато заслушани да узнаят всеки нов детайл от безсмисленото убийство, най-ужасното в историята на Съединените щати.

Същият този ден — петък, 22-ри ноември, в шест и петнайсет вечерта, в качеството си на нов президент Линдън Джонсън направи изявление по телевизията. В обръщение към нацията той постоянно се връщаше към необяснимия акт на насилие в Далас.

— Мъртъв е — продума тихо Максим, по-скоро на себе си, отколкото на Анастасия. — Джон Кенеди е мъртъв. — Той въздъхна дълбоко, сякаш и най-накрая примирено беше приел този факт.

Ich bin ein Berliner. Ich bin ein Berliner. Ich bin ein Berliner.

Максим се събуди рязко. В главата му отекваха думите и гласът на Кенеди. Премигна няколко пъти, докато очите му свикнаха с тъмнината в стаята, после погледна Анастасия, която спеше спокойно. Дишането ѝ беше равномерно. Той се опита да заспи отново, но след малко разбра, че е напълно буден. Измъкна се от леглото и отиде към хола, като затвори вратата на спалнята след себе си.

Холът гледаше към Пето авеню. Той се приближи до прозореца и загледа короните на дърветата в Сентрал Парк. После обърна глава наляво и спря поглед върху „Плаза“. Светлините на хотела ярко осветяваха площада пред широките му парадни стълби. Улиците бяха пусти и на бледата светлина на лампите изглеждаха студени и мрачни.

Максим въздъхна и се отдалечи от прозореца, отиде до дивана и се излегна на него, потънал в мисли.

Убийството на Кенеди изглеждаше напълно безсмислено — както на него, така и на всички останали, ако можеше да се вярва на телевизионните коментари. Дали беше дело на отделен човек, който е действал сам? Може би някой луд? Или е било заговор? На фашисти? На комунисти? Кой би могъл да каже? Дали изобщо някой някога щеше да узнае? Ала едно беше ясно — в Америка се беше възцарило злото, този безумен, ужасен акт на най-безсмислено насилие сякаш беше върнал цялата страна във времето на първобитните дивашки нрави.

Още в детството си беше подозирал, че злото се спотайва навсякъде около него. Беше го почувствал, когато Теди му разказа за ужасните неща, които нацистите са правели с евреите. Отношението на самата Теди към германците открай време беше противоречиво. Той самият не изпитваше към тях никакви по-определени чувства, във всички случаи не омраза. Може би само неизтощимо любопитство. Нещо повече, макар и евреин, чиито родители бяха станали жертви на Третия райх, той не мислеше, че новото поколение трябва да поеме вината за греховете на предишното.

Когато отиваше в Германия, за да види Ирина Трубецкой, той често се заглеждаше в хората по улиците, в заведенията и в магазините и се питаше как е възможно такъв силен и благороден народ като немския да изпадне в такава заблуда, че да тръгне след човек като Хитлер. Този мегаломан очевидно ги беше заслепил с някакво особено излъчване, с патетичните си речи, с обещанията за икономически разцвет, за по-добър живот и за една силна и стабилна Германия без комунисти. Повечето германци го бяха подкрепили безрезервно, виждайки в него не измамника, а фюрера с магнетично присъствие, който можеше да ги поведе към слава и благоденствие.

В училището „Сейнт Пол“ след математиката и езиците Максим най-много обичаше историята. Беше й отделил много време. Според него Хитлер беше въплъщение на злото в най-чистия му вид, а режимът, създаден от него — най-зловещият в цялата човешка история, режим, изтъкан от фанатизъм, жестокост, расова ненавист, потисничество и масови убийства. За дванайсетте години и четири месеца на управлението си Третият райх беше държал Европа в страх

и подчинение в мащаби, непознати дотогава. Той не беше нищо повече от зловеща машина за унищожение и смърт, управлявана от безмилостни, жестоки хора със зли сърца и престъпни умове.

Когато престъпниците завземат затвора, настъпват хаос и кървав терор. Максим се чудеше как изобщо се беше стигнало дотам. Никога нямаше да го разбере. Злокобни личности като Хитлер и неговото обкръжение винаги са разчитали на невежеството, слабостта и страховете на обикновените хора. А германците, макар да бяха висококултурна и цивилизована нация, се бяха поддали и бяха приели антисемитизма. Максим въздъхна и отново се излегна на канапето. Умът му работеше трескаво. Злите хора явно умеят да събуждат омраза и нетолерантност у околните, каза си той. Именно до този извод го бяха довели дългите му проучвания на историята. Нейните страници бяха изпълнени с примери за варварски злодеяния — испанската инквизиция, руските погроми, клането на арменците от турците... Векове наред зверствата бяха част от човешката история, зверства, извършвани от уж цивилизовани хора спрямо други човешки същества.

Кое ли ще е следващото, запита се Максим.

Той отиде до малкия бюфет, върху който имаше поднос с бутилки. Наля си коняк и се върна на дивана. Отпи от чашата и с тъга заключи, че от древността до днес нищо не се е променило. И нямаше да се промени. Винаги ще има хора, служещи на злото, които ще държат в подчинение другите. Докато един ден някой от тях в пристъп на безумие не натисне копчето, унищожавайки цялата планета.

А Кенеди, един блестящ млад мъж беше безмилостно повален в разцвета на дните си и сигурно целият свят щеше да скърби за него така, както скърбеше Америка. Максим стана и включи телевизора. Показваха филм за Кенеди, заснет в Берлин през юни, точно когато президентът беше произнесъл паметните думи „Ich bin ein Berliner“.

Максим го гледаше на екрана — точно такъв, какъвто го беше видял само преди шест месеца — с разрошена от вятъра коса, леко усмихнат. Сърдечен, с чудесно чувство за хумор...

Докато гледаше кадрите с убития президент, Максим усети, че очите му се насълзяват. По дяволите, изруга той наум, по дяволите тези негодници, които го убиха. Обзет от мъка, той яростно заби юмрук в облегалката на дивана.

— Групата „Аландейл“ с нейния феноменален успех е най-страхотното постижение на Максим — каза Марго Деревенко, като остави броя на списание „Тайм“ и погледна дъщеря си. — Тази статия е пълна с дитирамби по негов адрес.

Анастасия остана безмълвна. Седеше загледана в прекрасната градина, която майка ѝ така старателно беше създавала в продължение на години. Мислеше си, че това райско кътче в самото сърце на Париж е истинско царство на красотата и спокойствието. Анастасия преглътна въздишката си, не искаше майка ѝ да я разпитва дали нещо не е наред. Защото наистина не беше наред. Чувстваше се уморена, изтощена, без всякакви сили. И така беше от толкова отдавна. Години наред.

Марго попита настойчиво:

— Скъпа, не ме ли чу?

Анастасия се усмихна бодро на майка си и отвърна:

— Извинявай. Бях се замислила.

— Казах, че в тази статия има чудесни неща за Максим и споменах, че успехът на „Аландейл“ е наистина феноменален.

— Да. През последните няколко години „Аландейл“ се превърна в невиджан концерт. Само че за мен е просто моят кръст — отбеляза Анастасия с безизразен, равен глас.

Марго я погледна озадачено.

— Що за странни приказки?

— Този концерт е в основата на всичките ни проблеми... — започна Анастасия, но веднага съжали за думите си и рязко спря.

— Проблеми ли? — възкликна Марго и се изправи в градинския си шезлонг. — Какво, за бога, искаш да кажеш?

— О, мамо, не ми се говори за това. Моля те, забрави, че съм го споменала.

— Не мога да забравя, Анастасия. През последната година не изглеждаш добре и ако искаш да знаеш, двамата с баща ти се тревожим за теб. Бях толкова радостна, когато се обади, че ще дойдеш за няколко седмици. — Тя стисна пръстите на дъщеря си. — Моля те. Не можеш

ли да ми се довериш? Винаги сме били добри приятелки. — Анастасия не отвърна нищо и Марго продължи: — С баща ти забелязахме, че от доста време насам не приличаш на себе си, но и за миг не сме допусkali, че двамата с Максим имате някакви проблеми.

— Може би всъщност проблемите са само вътре в мен, мамо.

— Какво значи това? — попита Марго.

— Непрекъснато се чувствам уморена. Омаломощена, като след тежка болест. Сякаш съм изгубила вкус към живота.

— Изгубила вкус към живота! — възкликна Марго. — Но за бога, та ти си само на двайсет и девет!

— Зная, звучи нелепо, но е точно така. Нямам никакви сили. Постоянно съм в депресия.

Последните думи на Анастасия ужасиха Марго Деревенко. Тя се вгледа в бледото лице на дъщеря си и изведнъж усети, че тя казва самата истина.

Обзе я съчувствие.

— Анастасия... миличка моя... точно ти нямаш никакви причини да си потисната. Млада си, толкова си красива. Имаш прекрасен, чаровен съпруг, при това милионер, който те обожаваш, обсипва те с всичко, което би могла да пожелаеш. Имаш две чудесни умни деца и предани родители. На всичко отгоре имаш къща в Мейфеър, къща за чудо и приказ, разкошна вила в Болийо и голям апартамент на Пето авеню. — Марго поклати глава. — Ако ти си в депресия, значи има нещо наистина тревожно. Някакво заболяване може би? Струва ми се, че трябва да се консултираш с лекар.

— Нямам нужда от лекар, мамо. Честно казано, не зная какво ми е. — Всъщност отлично зная от какво имам нужда, каза си тя. Максим — такъв, какъвто беше, когато се оженихме. Сега той е друг човек и аз просто не разбирам. Вече не е същият. Не зная защо, но с любовта ни е свършено.

— Понякога човек може да е потиснат, защото не се храни добре. Какво ще кажеш да се посъветваш с някой специалист по хранене? — предложи Марго.

Анастасия поклати глава.

Лицето на майка ѝ доби замислено изражение. Тя замълча, след това бавно заговори:

— Може би се чувстваш самотна, защото децата са вече в училище?

— Не, не е това.

— Преди малко, когато споменах „Аландейл“, ти каза, че концернът е в основата на всичките ви проблеми. Моля те, кажи ми какво имаше предвид. Само така бих могла да ти помогна.

Анастасия се обърна към майка си и когато видя цялата обич и тревога, изписани по все още красивото лице на Марго, очите ѝ се напълниха със сълзи.

— Наистина съм самотна, мамо — призна тя. — Но не толкова заради Аликс и Майкъл. Този, който ми липсва най-много, е Максим. Него непрекъснато го няма. Откакто купи „Аландейл“, все лети до Ню Йорк и обратно. Или до Хонконг, Австралия или Лос Анджелис. Струва ми се, че през последните шест години не е слязъл от самолета, и то само заради „Аландейл“. О, зная, че тя е основата на цялата му империя и че му донесе невероятен успех. Но на каква цена? — Тя въздъхна и продължи тихо: — Според мен, цената беше провалът на нашия брак.

— Анастасия... Не съм подозирала...

— На първо място е работата му. Винаги е било така. И ще бъде така. Работата, на която той дава всичко от себе си. Вече съм убедена в това. Знаеш ли, той не е като нормалните хора, когато става въпрос за работата му. Мамо, Максим не е обикновен работоман. Няма човек, който да работи като него. Денонощно! Издръжливостта му е чудовищна, а способността му да се концентрира — изключителна!

— Май не е редно да бъде упрекуван, че работи толкова много. Но съм изненадана от това, че те пренебрегва.

— Дори когато е с мен, мислите му са заети с работата му, със сделките. Колкото и да е странно, станал е по-затворен, по-необщителен — продължи да споделя с майка си Анастасия.

— Но ти винаги си казвала, че е изключително сдържан и много сложен човек.

— Така е — засмя се Анастасия и поклати глава. — Ако искаш, вярвай, но след десетгодишен брак аз все още не зная какви вътрешни сили движат този мъж.

— Анастасия, мила, надявам се няма да се подразниш от думите ми, но може би трябва да пътуваш с Максим по-често, отколкото го

правиш напоследък. Да отиваш по-често в Ню Йорк, особено сега, когато децата не са у дома.

— Това, че съм в Ню Йорк, не променя особено нещата, мамо. Максим тръгва за кантората си рано сутрин и остава там до късно вечер. С никого не се виждаме. Когато съм в Ню Йорк, ми е толкова скучно. Там почти нямам приятели. Пък така или иначе, обикновено се налага Максим да отскочи до желис за ден-два и аз оставам сама със себе си.

Марго погледна Анастасия изпитателно и попита деликатно:

— А другото... наред ли е? Искам да кажа в леглото...?

— Ако ме питаш дали още спи с мен, отговорът е да, спим заедно. Максим е много страстен, не сме спрели да се любим. Е, не така често както едно време, дори когато си е у дома.

— Разбирам — промълви Марго и внезапно лицето ѝ доби тревожен израз. — Мислиш ли, че е възможно да има друга жена? — осмели се да попита тя.

Анастасия поклати глава.

— Напълно ли си сигурна, че няма любовница в Ню Йорк?

— Съмнявам се. О, мамо, виж какво, сигурно е имал някакви епизодични връзки... В края на краищата в последно време той е далеч от мен през половината година. Но не мисля, че ме мами за чувствата си.

Тя млъкна, прехапа устни и извърна поглед настрана.

— Какво има? — възкликна Марго. — Сети се за нещо, нали? Или по-точно за някого.

— Нищо кой знае какво. Преди няколко седмици, когато Максим беше в Лондон, го видях да влиза в „Кларидж“ с друга жена. Минавах покрай хотела с такси. Вероятно я беше поканил на обед.

— Коя беше, знаеш ли?

Анастасия се поколеба за миг:

— Камилия Галанд.

— Камилия! Но тя съвсем наскоро се омъжи повторно?

— Мамо, не бъди толкова наивна. Съпругеският обет ни най-малко не изключва изневярата.

— Значи все пак ги подозираш!

— Не зная. Не, не ги подозирам. Имам пълно доверие в Максим. И в действителност не мисля, че между него и Камилия Галанд има

нещо. Ако трябва да бъда откровена, никога не съм я харесвала. Вероятно никога не съм ѝ вярвала изцяло.

— Не започвай да си съставяш обвинителен акт срещу Максим само защото си ги видяла да влизат в „Кларидж“. Никой не познава по-добре от мен мъжете и техните... странности, по липса на по-точна дума. Но откакто сте женени с Максим, винаги съм мислела, че ти е верен.

— Преди това мислеше, че е женкар.

— То беше отдавна. — Марго се наведе и стисна ръката на дъщеря си. — Ще ти помогна да организиращ живота си с Максим по-добре. А когато следващия месец пристигне в Южна Франция, трябва да му заявиш, че си решила да пътуваш с него по-често.

— О, не зная... — Гласът на Анастасия потрепери.

— Да не би да искаш да кажеш, че той ще има нещо против?

— Не, но...

— Никакви „но“, Анастасия. Въпросът е решен.

Денят беше горещ, леко мъглив. Максим се надяваше, че мистралът ще се вдигне, но лекият вятър беше започнал да спада. Въздухът беше мек, морето — съвсем спокойно.

Той стоеше на терасата на „Ла Серенисима“, вилата в Болийо-сюр-Мер, между Ница и Монте Карло. Погледът му се плъзгаше по голямата зелена ливада покрай басейна чак до Средиземно море, което се виждаше в далечината.

Усещаше, че месецът, който прекара тук със семейството си, му се е отразил добре. Чувстваше се починал, освежен, пълен с енергия и жизненост. Времето, прекарано с Анастасия и децата, беше истинско удоволствие. През първата седмица се беше отдал на мързелуване, после няколко пъти трябваше да отскочи до Лондон по работа, но се връщаше почти веднага. Работеше в тукашния си кабинет. Съвсем наскоро го беше оборудвал с всички най-модерни съоръжения за комуникации, така че можеше да е в постоянна връзка с канторите в Лондон, Ню Йорк, Париж и Хонконг.

— Татко! Татко!

Той се обърна и видя Аликс, която се качваше по стъпалата откъм плажа, люлееше хавлията си в ръка и му махаше. Зад нея

идваше брат ѝ Майкъл с кофа и рибарска мрежа в ръце.

Децата му бяха толкова красиви.

Вече деветгодишна, Аликс беше като умалено копие на Анастасия — руса, с много бяла кожа, с изящни крайници като майка си. Очите ѝ обаче бяха сиво-зеленикави, а и явно щеше да е доста по-висока от Анастасия. Беше източена, стройна, пъргава като жребче и доста буйна. Осемгодишният Майкъл изцяло приличаше на баща си — имаше същата черна коса, черни очи, същата конструкция и вероятно щеше да бъде висок като него. И двете деца бяха здрави и пълни с енергия. Загаряли от лятното слънце, те се сториха на Максим по-красиви от всякога.

Двамата изтичаха по ливадата и дойдоха при него на терасата.

— Татко, ще правим ли огън? — попита Майкъл.

— Разбира се — отвърна Максим, като си спомни, че има доста документи за изгаряне. Още на закуска беше казал на Майкъл, че ще палят огън, защото машината за унищожаване на документи се беше развалила.

— Може ли и аз да помагам, татко? — попита Аликс и го погледна умолително, като наклони глава на една страна и набръчка носле.

— Защо не? Мисля да се захванем с тази работа още сега, преди да стане време за обед. Майка ви едва ли ще е доволна, ако въздухът е целият в пушек, особено щом ще имаме гости. Хайде, идете да намерите Марсел и му кажете да запали огъня, а аз ще отида да донеса документите. Ще се срещнем в малката горичка след три-четири минути.

— Хайде! — извика Майкъл на сестра си и двамата се втурнаха по ливадата към задната част на вилата.

Максим влезе вътре. Докато прекосяваше големия салон, с наслада си помисли колко хладно и спокойно е тук. Стаята беше цялата в бледи тонове — кремаво, бяло и бежово, с едва загатнати тук-там цветни петна в прасковено розово и бледозелено. Анастасия бе наследила от майка си таланта за обзавеждане и вилата им беше подредена с изключителен вкус.

Когато влезе в мраморната зала, Максим неочаквано намери там жена си и дъхът му замря — толкова красива беше тази сутрин. Беше облечена в бледозелена памучна рокля без презрамки, на главата си

носеше голяма бежова сламена шапка с лента, в която беше закичено снопче макове и житни класове, а в ръката си държеше кошница с цветя. Златисторусата ѝ коса, изсветляла от слънцето и морския въздух, се спускаше почти до кръста. Ръцете и раменете ѝ бяха красиво загорели, също и краката ѝ, обути в леки сандали.

Тя му се усмихна, той ѝ отвърна с усмивка, после протегна ръце към нея, хвана я през кръста и я привлече плътно до себе си. Сгуши лице в шията ѝ и промърмори:

— Тази сутрин си наистина като захарче!

Тя се засмя и нежно го побутна назад.

— Трябва да подредя цветята.

— А аз да изгоря ненужните документи.

— Добре, хайде да се видим на басейна и да поплуваме малко преди обяд.

— Там съм — намигна ѝ той.

Двамата се разделиха. Анастасия тръгна по коридора към кухнята, Максим пое към кабинета си. Дни наред беше събирал ненужните документи в два големи плика. Взе ги и се запъти към задния двор.

Аликс и Майкъл вече го чакаха при огъня, който Марсел, градинарят, беше запалил. Четиримата застанаха около огъня, а Аликс и Майкъл започнаха да хвърлят в него хартиите.

— Защо ги изгаряш, татко? — попита внезапно Аликс.

— Защото са поверителни — отвърна Майкъл, преди Максим да успее да си отвори устата.

— Да, разбирам. Но защо не ги заключиш в сейфа си? — попита пак тя.

— Първо, Schatzi, твърде много са. А освен това вече не ми трябват. И вместо да се мотаят наоколо, по-добре да ги унищожа — или така, или като ги пусна в машината, която ги разрязва на лентички.

— Ясно — отсече Аликс и продължи. — Защото не искаш никой друг да ги види, нали?

— Умно момиче — отбеляза Максим и потупа голото ѝ рамо.

— Тя е най-умното момиче, което познавам — обяви Майкъл горделиво. — Всъщност, татко, тя е толкова умна, че дори можем да я включим в нашия бизнес.

— Заслужава си да помислим по този въпрос — съгласи се Максим като прикри усмивката си, защото усети, че синът му говори съвсем сериозно. — Ако самата Аликс има желание да се включи в нашия бизнес, тя е добре дошла.

— Добре — каза Аликс, очевидно поласкана от комплиментите на брат си. — Но трябва да помисля. Още не съм решила каква точно кариера ще избира.

Максим и Майкъл си размениха многозначителни погледи и продължиха да пускат листовете в огъня.

По-късно сутринта, след като беше провел няколко делови разговора с Лондон, Максим слезе при басейна да поплува заедно с децата. Доставяше му удоволствие да бъде с тях. Тримата наистина се обичаха.

Анастасия слезе при басейна около час преди обед. Застана край него и снизходително ги загледа как беснеят във водата.

— Мамо, няма ли да дойдеш и ти? — извика Аликс, като не спираше да се потапя и да изскача нагоре, облежната на гумената си топка.

— Мамо, хайде скачай? — размаха ръце и Майкъл.

— Не, май не ми се влиза във водата, поне не сега, милички — отговори Анастасия и отиде към шезлонгите. Свали плажната си рокля, хвърли я на облегалката на един от тях и се излегна. Взе „Пие матен“ и се зачете.

След няколко минути Максим излезе от басейна, дойде при нея и с разтревожен глас я попита:

— Стаси, скъпа моя, да не би да не се чувстваш добре?

— Не, чувствам се отлично. Но не съм в настроение за лудории в басейна.

Той се отпусна в шезлонга. Протегна дългите си крака, сложи ръце под главата си и се загледа в ясното синьо небе.

— Времето е великолепно, нали? А и цялата ни почивка тази година е направо приказна, нали?

— Да, така е — отвърна тя и му се усмихна широко, преизпълнена с обич. А наум си каза — да, така е, благодарение на теб. Почивката беше прекрасна, защото почти през цялото време си с нас и не си толкова погълнат от работа както през последните години. Целият юли беше приказен, поне за Анастасия. Отдавна не се беше

чувствала толкова щастлива. Всъщност откакто Максим беше купил „Аландейл“.

Тя взе отново вестника си и продължи да чете.

Максим затвори очи, наслаждавайки се на топлото слънце, което галеше тялото му. За него то беше като допинг, никога не можеше да му се насити. Единственото неприятно нещо в Англия беше лошото време.

Мислите му се насочиха към новата фирма, която възнамерявате да основе. Щеше да я нарече „Уест Интернешънъл“. Щеше да бъде холдингова компания за добиване на контролния пакет акции на други фирми. Подобни компании почти не съществуваха. Всъщност имаше само една. Само една, която действително го интересуваше и която възнамеряваше да направи своя.

Готвеше се за големия скок в наистина големия бизнес.

Мисълта за това го възпламеняваше както нищо друго. В известен смисъл бизнесът беше за него като афродизиак. Даваше си сметка, че е така, и осъзнаваше, че не би могъл да се промени. Само ако можеше Анастасия да го разбере.

За миг се поколеба дали да не ѝ каже за новата компания, но веднага се отказа. Нямахме да ѝ бъде интересно. Разговорите за бизнес винаги я отегчаваха. Но той не се дразнеше от това. Тя притежаваше толкова други забележителни качества. Обичаше я толкова много...

— Стаси...

— Да, мили, кажи — погледна го тя и остави вестника.

— Когато преди две седмици ходих в Лондон, се отбих в „Кемпър енд Никълсън“ на улица „Бъркли“.

— Наистина! О, скъпи! — Тя се изправи в шезлонга, спусна крака и се взря в него. — Нима наистина ще наемеш от тях яхта за следващото лято? Както беше обещал?

Максим не отговори. Седна, обърнат с лице към нея, и ѝ се усмихна.

Поръчах да построят яхта. Красива яхта за красивата ми жена. За теб, захарче.

Нарече я „Прелестна мечтателка“. Това бе една от най-великолепните морски яхти, създадена от най-добрите конструктори и построена според всички изисквания на Максим от известните британски корабостроители Кемпър и Никълсън.

Беше красива, с изящни очертания и съоръжена с всичко необходимо за плаване, където и да е по света. Дълга седемдесет и два метра, тя имаше средна скорост петнайсет възела в час. Първоначално Максим възнамеряваше да си направи една по-малка и по-къса яхта, отдавайки предпочитание на бързината и подвижността пред големината и разкоша. Не след дълго осъзна, че голяма част от удоволствието да притежаваш яхта се състои в това да каниш гости и да обикаляш с тях.

При многото роднини, които двамата с Анастасия имаха, бе абсолютно наложително яхтата да бъде с повече каюти и салони. Освен за Анастасия, за себе си и за децата, той мислеше и за удобството на всички, които обичаше и му бяха близки: родителите на Анастасия, Теди, Марк и техните деца, които в известен смисъл му бяха брат и сестра. Кей, двайсет и четири годишна, работеше за него в „Уест Интернешънъл“ в Лондон, а брат ѝ Дейвид, който бе на двайсет и една, наскоро бе завършил Оксфорд и се канеше да се включи в семейния бизнес с диаманти и скъпоценности при Марк. Кей и Дейвид винаги му се бяха възхищавали и за тях той бе като по-голям брат. Освен тях имаше и още две много важни особи в неговия живот — любимата му Ирина Трубецкой и най-добрият му приятел, вярното предано Хлапе. Трябваше да се погрижи и за тях.

След като бе погълнала няколко милиона лири, „Прелестна мечтателка“ бе завършена. Тя можеше да побере двайсет души и още толкова екипаж.

Яхтата бе последна дума на лука. Освен трите големи каюти имаше и седем спални, всяка от които с отделна баня, елегантен салон и обширна столова — предназначени за по-тържествени случаи — библиотека, кабинет за Максим плюс изцяло оборудван

комуникационен център в близост до помещението за секретарките. Басейнът заедно с предната и задна палуби предоставяха възможност за спорт и слънчеви бани, а салонът на палубата със спасителните лодки служеше за игрална зала и трапезария. За Максим беше задължително да има и площадка за хеликоптери. Тя бе включена в проекта на яхтата, така че да може да идва и да си отива когато пожелае.

Строежът на „Прелестна мечтателка“ продължи три години. На Анастасия и майка ѝ им трябваше още година, за да я обзаведат и декорират както подобава.

Когато приключиха работа, яхтата наистина бе изключителна — изящна и луксозна, без да смущава с излишна претенциозност. Преобладаваха бледи цветове, френски и английски антики, забележителни произведения на изкуството и чудесни картини. Максим бе доволен, че интериорът излъчва топлина и уют. Яхтата наистина бе подредена с вкус.

През юли 1974-та, когато я видя напълно готова в едно от най-хубавите заливчета на пристанището в Монте Карло, той бе покорен от красотата ѝ. Стоеше на кея с Анастасия, Аликс и Майкъл и ѝ се възхищаваше, очарован от нейните изваяни линии, от високия ѝ аеродинамичен нос и нескрито изящество. В светлината на ранното утро тя лъщеше ослепително бяла на фона на проблясващите тъмносини води и на него му се струваше, че това е най-хубавата яхта в пристанището на Монте Карло. По-хубава дори и от „Атлантис“, която бе собственост на гръцкия корабен магнат Ставрос Ниаркос.

— Е, Стаси, заслужаваше си чакането, а? — каза той, докато се качваха по подвижния мост.

— Наистина. Толкова време, талант и любов бяха вложени в нейното създаване — тихо отвърна Анастасия. — Жалко само, че не можа да стане за четирийсетия ти рожден ден.

— Мисля, че трябва да забравим за това — засмя се Максим, стъпи на палубата и помогна на Анастасия да се качи на борда. Двамата се приближиха да поздравят капитана, който ги очакваше с другите членове на екипажа.

В края на седмицата „Прелестна мечтателка“ отплава покрай средиземноморския бряг към Сен Тропе. Максим бе поканил Марго и Александър Деревенко и Теди и Марк да ги придружат заедно с

Анастасия и децата в това първо кратко пътуване. След няколко славни дни в морето яхтата зави и потегли обратно за първия прием, който щяха да дадат на борда ѝ: вечеря с танци за седемдесет души в събота вечер.

Анастасия украси яхтата с цветя и блещукащи лампички, нае най-доброто трио на Лазурния бряг, поръча каси с шампанско марка „Рьодерер Кристал“ и с двамата френски готвачи състави вкусно меню. Вече можеше да открие първия голям прием за сезона на 1974-та година.

Към средата на вечерта гостите започнаха да я поздравяват за прекрасната яхта и грандиозния прием, които според тях се дължали изключително на нейния талант.

Анастасия им благодареше любезно. Усмиваше се през цялото време, въпреки че вътре в себе си изпитваше болка. Отношенията им с Максим не вървяха, и то от няколко години. Точно тази вечер най-много от всякога тя се чувстваше на ръба на нервен срив или най-малкото на края на физическите си сили.

Анастасия стоеше в края на дансинга и го наблюдаваше внимателно. Той танцуваше с Шедлия Ел Бай, младата мароканка, която дойде с Дейвид Мейн — приятел на Алан и на компанията им. Тази вечер Максим изглеждаше невероятно красив с тъмната си коса и блестящи очи и в кремавия си копринен смокинг, който подчертаваше тена му. Той гледаше Шедлия право в очите, говореше ѝ, смееше се и слушаше внимателно всяка нейна дума.

Намира време за всички, освен за мен, с тъга си помисли Анастасия. Той успява да очарова и заслепи хората със своето излъчване, със силата и огромното си богатство. По време на плаването до Сен Тропе дори на баща ми обърна повече внимание, отколкото на мен. Сигурно е нямал какво толкова да ми каже, освен да дава заповеди с императорски тон. Същински херцог Максимилиан.

Тя прехапа устни и бързо премигна, когато го видя да се притиска към Шедлия и да ѝ шепне в ухото. Младата жена се засмя и го погледна развеселена. У него винаги е имало нещо хипнотично и възбуждащо, отчаяно си помисли Анастасия. Повечето хора попадат под магията на неговото обаяние. За ужас забеляза, че Максим и Шедлия танцуват съвсем притиснати и във внезапен пристъп на сляпа

ревност, тя сякаш усети нож да се забива в корема ѝ. Това чувство ѝ бе станало твърде познато напоследък.

В последно време Анастасия не можеше да намери успокоение. Болката вътре в нея не изчезваше и тя се чувстваше самотна и потисната. Знаеше, че причина за това е начинът на живот и поведението на Максим. Той почти постоянно отсъстваше, повече от всеки друг път. Непрекъснато бе в движение, заминаваше ту в Лондон, ту в Париж. После се връщаше и отново хукваше — към Ню Йорк или Желис или господ знае къде. При тези дълги раздели на нея ѝ ставаше все по-трудно да повярва, че не кръшка и не се замесва с разни жени. Може би случайните сексуални контакти бяха станали вече част от живота му, норма на поведение, докато тя седеше тук и чакаше. Чакаше го да се прибере в къщи, когато пожелае.

Мина ѝ през ума, че последните няколко години бяха преминали в очакване. В очакване на Максим. В очакване яхтата да бъде построена. В очакване да пристигнат мебелите, антиките, картините, тъканите, килимите, украсата — всичко необходимо за направата на мечтания плаващ дворец. Чакане, чакане, чакане. И притеснение. Убийствено притеснение.

Тя си припомни лятото на 1970-та, когато бяха провели онзи откровен разговор с майка ѝ в Париж. После с Максим и децата бяха прекарали чудесна почивка на вилата. Абсолютна идилия. В края на лятото, следвайки съвета на майка си, тя започна да пътува с него. Отначало всичко вървеше добре, но в крайна сметка тя не можа да издържи на ритъма. Всекидневието на Максим, неговите ходове в света на големия бизнес криеха постоянни изненади. Понякога пристигаха в Ню Йорк и прекарваха само няколко дена, макар че по план трябваше да останат повече. Внезапно се връщаха в Лондон по служебни причини. Или пък се налагаше веднага да заминат за някой град в Щатите. Или за Хонконг. Понякога за Австралия. Или за някой забутан край на планетата, където той имаше сделка. Тя не притежаваше нито слабостта на Максим към летенето, нито неговата неизчерпаема издръжливост. Напрегнатото ежедневие скоро отне всичките ѝ сили и се отрази на здравето ѝ.

Намериха се и други причини, които изискваха нейното присъствие в Англия и Франция. Трябваше да се грижи за голямата къща в Мейфеър и за вилата в Болийо, да решава постоянно

възникващите около тях проблеми, да се занимава с децата по време на техните почивки.

След година трябваше да се откаже да бъде спътница на Максим. Беше ѝ дошло прекалено много. Преди да успее да си поеме дъх, трябваше да се заеме с яхтата. Наложил се сама да се оправя, тъй като Максим винаги беше на някоя от деловите си срещи някъде по света.

Разделите им неминуемо ставаха все по-дълги и понякога не се виждаха цели седмици. Често седмиците се превръщаха в месеци. Беше доволна, ако го виждаше поне през половината от годината.

Ставаме все по-чужди, помисли си Анастасия и изведнъж ужасно се изплаши.

Тя съсредоточи поглед върху съпруга си — мъжът, когото безумно обичаше — и видя, че той все още държи мароканката в прегръдките си. Анастасия не можеше да свали поглед от него. В стомаха ѝ нещо започна да се преобръща. Усети, че трепери от гняв и ревност и трябваше да положи усилие, за да се овладее. Ревността е признак на себелюбие, не на любов, припомни си тя афоризма на Ларошфуко.

Опита се да погледне обективно на нещата. Максим притежаваше хипнотичен чар и поразяваща външност, на която жените не можеха да устоят. Без да си мръдне и малкия пръст, те бяха готови да му се хвърлят на врата. А кой мъж би устоял на такова изкушение...

„Обзалагам се, че той не се и опитва да ги ухажда“, шепнешком промълви Анастасия. Тя все още не можеше да откъсне очи от него и мароканката, която бе започнала да ненавижда.

Максим я видя и се усмихна, но тя бързо отвърна глава и се престори, че не го е забелязала.

Анастасия се обърна и се отдалечи от дансинга. Отвътре ѝ кипеше. Ревността я задушаваше и в гърдите ѝ се надигаше ярост.

Дейвид Мейнс тръгна по петите ѝ. Нямахше начин да се измъкне, без да обиди този чудесен човек. От дълги години той беше познат на баща ѝ и постоянно се движеше сред филмовите среди на Лондон и Париж. Беше сценарист, а напоследък и много нашумял писател. Преди известно време Хлапето се беше сприятелил с него и от пет години той се движеше в тяхната компания. Обикновено се случваше да бъде в Южна Франция, когато и те бяха там, и често се забавляваше, обядваше или играеше тенис с тях. Преди две години му бяха

гостували на неговата прекрасна вила в Танжер и бяха прекарали известно време заедно. Това бе преди появата на Шедлия.

Дейвид ѝ препречи път, поклони се галантно и каза:

— По всичко личи, че моята приятелка Шедлия е задигнала съпруга ти, и аз смятам за справедливо да направя същото с теб. Анастасия, каня те на танц.

— О, не, благодаря! Аз... — понечи да откаже тя, но усети, че не бива да бъде неучлива с госта си и добави: — С удоволствие, Дейвид.

Дейвид я поведе към дансинга и те затанцуваха в ритъма на музиката. Той не пропусна да я похвали за фантастичния прием.

— Що се отнася до яхтата, тя е истински образец на красота и безупречен вкус — отбеляза Дейвид.

— Благодаря. Честно казано с приема ни беше по-лесно, отколкото с яхтата. — Тя направи усилие да се усмихне и добави: — Не трябва да се подценява и заслугата на мама. Както знаеш, тя е изключително талантива дизайнерка.

— Ти също — каза Дейвид и се усмихна, изпълнен с възхищение. Наред с артистичните си способности тази жена притежаваше очарование и Дейвид не можеше да не завиди на Максим за прекрасната му съпруга.

— Не знаех, че си и художничка — отбеляза Дейвид, докато се носеха по дансинга. — Харесаха ми акварелите в салона и Хлапето ми каза, че ти си ги рисувала.

— Да, преди години. Просто си играя с четката понякога — промърмори тя небрежно и погледна през рамото му към Максим. Ала той бе изчезнал.

— Ако е толкова лесно, може би ще нарисуваш нещо и за мен — каза писателят. — Слушай, Анастасия, ако някога имаш изложба или решиш да продадеш някоя от картините си, обади ми се. С удоволствие бих купил няколко за къщата в Танжер.

— Много си мил, Дейвид — разсеяно благодари тя, притеснена къде ли може да е отишъл Максим с приятелката на Дейвид. — За съжаление аз не рисувам често. Това дори не ми е хоби.

Искаше ѝ се да избяга. Дишаше учестено. Паника изопна чертите на лицето ѝ. Дали не се бяха усамотили някъде? Може би се любеха?

— Дейвид, имаш ли нещо против да спрем да танцуваме? — припряно запита Анастасия. — Току-що се сетих, че трябва да кажа

нещо важно на готвача.

— Разбира се, че не. Благодаря за танца — отвърна Дейвид. — А! Ето я и Шедлия! Сигурно търси мен. Ще се видим пак, скъпа.

Анастасия леко се усмихна, извини се и побърза да се отдалечи. Как искаше сърцето ѝ да спре да бие така лудо. С крайчеца на окото си тя забеляза Максим на бара в компанията на Хлапето и баща ѝ. Те се смееха на някакъв виц и на нея изведнъж ѝ олекна. Само че нямаше как да остане, след като вече бе казала на Дейвид Мейнс, че трябва да говори с готвача.

Тя заобиколи бара, направи се, че не вижда майка си и Ирина, които ѝ махаха, бързо прекоси горната палуба и влезе в каютата си. Отиде право в банята. Трепереше толкова силно, че едва успя да заключи вратата. Приблужи се, залитайки до огледалото.

В този миг тя не можеше да оцени колко е красива. Виждаше само тревогата в очите си, напрегнатото изражение, болезнено стиснатите устни, капките пот, избили по лицето и врата ѝ. В действителност на трийсет и три Анастасия изглеждаше по-прекрасна от всякога. Тази вечер тя носеше бяла надиплена рокля без презрамки от колекцията на мадам Гре и разкошна диамантена огърлица, която Максим наскоро ѝ бе подарил. И роклята, и огърлицата чудесно изпъкваха на фона на нейната златисто шоколадова кожа. Русата ѝ коса бе вдигната и оформена в ситни къдрици. Анастасия бе неземно красива.

Но заслепена от безумната си ревност, гняв и болка, тя не виждаше истината. Единственото, което я интересуваше, бе, че Максим я пренебрегваше, отсъстваше дълго, занимаваше се само с бизнеса си и нямаше време да ѝ обръща внимание.

Отново я изби студена пот и тя взе кърпа, за да я попие. Обичам го прекалено много, помисли си Анастасия. Проблемът е, че за мен той е всичко, а аз за него — почти нищо. Сиво-сините ѝ очи се напълниха със сълзи и тя с мъка ги задържа. Отново се погледна в огледалото. Може би нещо не съм наред. Не може би, а със сигурност не съм... Аз съм болна. Болна от любов. От любов към него. Спомни си думите от Библията: „Моят възлюбен принадлежи на мене, аз нему.“ Само дето той вече не ми принадлежи, помисли си тя. Въпреки това все още съм изцяло негова и винаги ще бъда.

Ах, защо Максим не беше обикновен човек? Защо трябваше да е толкова гениален, предприемчив и преуспяващ бизнесмен? Тя въздъхна и сълзите ѝ започнаха бавно да се стичат по бузите. Искаше ѝ се бракът им да бе както в началото. Тя го искаше целият за себе си. Но това не беше възможно, защото Максим не би ѝ дал всичко от себе си.

Не мога повече така. Трябва да направя нещо. Не мога да понасям болката да го обичам, мислеше Анастасия.

Тя си спомни за гостите, взе салфетка и избърса очите си, преди да излезе от банята. Седна пред огледалото на тоалетката и си сложи малко грим и червило. Напръска се с парфюм, оправи няколко къдрици. Стана, пое дълбоко дъх, успя да възвърне присъствието на духа си и се върна при гостите.

— Моите поздравления, скъпа — каза Максим няколко часа по-късно. Той съблече кремавия си смокинг и го окачи на облегалката на един стол.

Анастасия стоеше в другия край на каютата. Тя бавно се обърна и спря поглед върху него. Толкова много го обичаше и така силно го желаше. Но всичко бе загубено. Той не беше вече неин. Както преди петнайсет години, когато се срещнаха, тя знаеше, че щяха да се съберат, така сега бе сигурна, че им бе отредено да се разделят. *Que sara, sara...* Да става каквото ще.

Тя бе отвратена от всички жени, които през цялата вечер му се хвърляха на врата, умилкваха му се, докосваха го и го целуваха най-нагло, когато си тръгваха. Мразеше ги всичките.

Гадеше ѝ се. Краката ѝ се подкосиха.

Максим свали папийонката, сложи я на шкафчето и започна да си разкопчава ризата, като не откъсваше очи от Анастасия. Усмихна се със своята чаровна усмивка.

— Приемът пожъна фантастичен успех. Яхтата е превъзходна, а диамантената огърлица ти стои великолепно — отбеляза Максим и отново ѝ се усмихна.

Анастасия усети силна вътрешна болка. Хвана се за облегалката на стола.

— Аз ти служа само за това, нали? Да ти организирам приемите, да ти декорирам къщите и да ти нося и показвам диамантите — хладно

изрече тя.

Максим бе смаян и само я погледна учудено, смутен от необичайните ѝ думи и ледения тон. Той бързо се съвзе и каза:

— Стаси, ти си също и жената, която обичам.

— Жената, която обичаш! Това е една от твоите шеги. Колко други още обичаш?

— Какво, за бога, искаш да кажеш? — попита той с променен глас. Погледна я пронизващо и в очите му вместо объркване се четеше раздражение.

— Хайде, мили, не се прави на невинен. Зная, че ходиш с други жени.

— Разбира се, че не ходя! — избухна той, разгневен от неоснователните ѝ обвинения.

— Надявам се не очакваш да ти повярвам, че мъж като тебе, красив и чувствен, няма тайни любовни връзки. Познавам те много добре, Максим. Сексът винаги е бил изключително важен за теб. Жизненоважен дори.

— Ако се опитваш да ме обвиниш във флирт, значи изобщо не ме познаваш! — Гласът му прогърмя. — В живота ми няма други жени и никога не е имало. Винаги съм ти бил верен!

— Ами Камилия Галанд — чудото на английската сцена? — хапливо подхвърли Анастасия.

— Камилия Галанд ли? — недоумяващо повтори той и се засмя. — Намекът ти ме обижда. Анастасия, не го мислиш сериозно, нали?

— Напротив. Освен че аз самата съм свидетел на тази връзка, има и други хора, които са ви виждали заедно.

— Виждала са ни заедно? — учуди се той. — Кога?

— Тази пролет, например, в „Риц“ и преди няколко години в „Кларидж“. Изглежда често обядваш с тази дама. Да не говорим за обедите ви в Ню Йорк. Виждали са ви, така че недей да отричаш.

— Нямам такова намерение. А и защо да отричам? С Камилия сме приятели от години. За никого не е тайна. Обядвал съм с нея няколко пъти в Лондон и както сама знаеш, понякога ѝ се обаждам по телефона. В Ню Йорк също съм обядвал с нея, когато е играла на Бродуей. Давам ѝ съвети как да си влага парите, това е всичко. А що се отнася до обедите ни в Ню Йорк, съпругът ѝ винаги е присъствал на

тях. Ако случайно си забравила, Камилия се омъжи за Питър Джарвис преди пет години. Тя все още е много влюбена в мъжа си.

— Съпрузите обикновено последни научават за извънбрачните връзки на жените си. Същото се отнася и за съпругите. Не се опитвай да ме заблуждаваш с нейния брак, защото не можеш.

Ядосан повече от всякога, Максим пристъпи към нея и изкрещя:

— Попитай Хлапето. Веднага иди в каютата му и го попитай, по дяволите! Той ще ти отговори, че аз я съветвам как да си влага парите. Той сам ми предложи това.

— Да попитам Хлапето! — възкликна Анастасия с глас, пропит от сарказъм. — Ха, това е вицът на годината! Защо ли не го питам, наистина. Колко си смешен, Максим. Той би казал всичко, за да те защити. Би продал собствената си майка заради теб. Ами че Хлапето те мисли за бог!

— Не разбирам защо е всичко това! — извика Максим извън себе си от ярост. Той наистина не разбираше защо тя се нахвърляше така върху него. Лицето му бе станало сиво въпреки тена. — Какво те прихваща, Анастасия? Толкова ни беше хубаво заедно тези дни. А и приемът беше чудесен.

— За тебе може и да е бил чудесен, но не и за мен. Остави ме да се забавлявам сама, докато флиртуваше с Шедлия и с куп други жени.

— Не ставай глупава. Танцувах с Шедлия веднъж. Не забравяй, че съм домакин. Трябва да танцувам с гостенките.

Лицето на Анастасия изведнъж се изкриви в грозна гримаса и за миг красотата ѝ изчезна.

Максим се вцепени. Не можеше да я познае. Все едно че бе надянала маска.

— Нещата между нас вече не са наред, Максим — извика тя. — Теб постоянно те няма. Ти нищо не споделяш с мен. От години си се затворил в себе си.

Насъбралият се гняв избликна и тя затрепери неудържимо. Вкопчи се в облегалката на стола, за да не падне.

— Никога не съм се затварял в себе си! — възрази Максим. Лицето му бе потъмняло. — Ти не се интересуваш от работата ми и затова аз не я обсъждам с теб. Това те отегчава. Винаги те е отегчавало. Правя каквото мога да бъда по-често с теб. Ти не искаш да пътуваш с

мен, защото казваш, че не издържаш на ритъма ми, че се изморяваш. Какво, за бога, искаш от мен?

Тя не отговори.

— Знаеш, че те обичам, Стаси — гласът му се сниши и той се приближи към нея. — Винаги съм обичал само теб. Ти си единствената, която някога съм желал. Всякак се старая да ти докажа чувствата си. Дълго време копнееше за яхта и ето — изпълних желанието ти. Нарекох я „Прелестна мечтателка“, защото за мен ти винаги си била моята прелестна мечтателка. — Той ѝ се усмихваше нежно и се опитваше да я успокои.

— Не ти искам яхтата! — изкрещя тя. — Не ти искам и диамантите! — Анастасия не бе на себе си. Дръпна огърлицата от врата си и я захвърли на леглото. — Не я искам, чуваш ли!

Максим потрепери и се отдръпна. Все едно че Анастасия го бе зашлевила. Побиха го студени тръпки. Нямаше никаква представа защо бе всичко това и какво го беше предизвикало. Знаеше само, че веднага трябва да излезе на чист въздух. Гърлото му се стегна и той помисли, че ще му прилошее.

Без да продума, Максим се обърна и затръшна вратата след себе си.

— Единственото, което искам, си ти, Максим! Това исках да ти кажа! Искам само теб! Материалните неща не ме интересуват! — извика тя след него, вперила очи във вратата. Но той не се върна. Тя се хвърли на леглото и заридя:

— Аз искам само теб, скъпи, искам само теб.

Но Максим не я чуваше.

Максим излезе на горната палуба. Нямаше никой. Всички си бяха легнали. Облегна се на перилата. Погледът му се плъзна по тъмните води към неясния хоризонт. Той си пое дълбоко въздух и се опита да спре да трепери. Почти му беше прилошало от думите ѝ.

Трудно му бе да преглътне обидата, която Анастасия му бе нанесла. Обвиненията ѝ бяха абсурдно смешни. И все пак тях той можеше да понесе. По-силно го заболя от начина, по който бе хвърлила огърлицата на леглото, крещейки, че не я иска. Тези думи го срязаха като с нож.

Диамантената огърлица бе нещо неவிжданo и струваше цяло състояние. Но това нямаше значение за него. Важна бе любовта, която той бе вложил в нейното създаване. Беше отишъл при Марк и го бе помолил да направи нещо наистина уникално за нея. Най-добрите бижутери сътвориха изящен модел. Марк прекара повече от година в търсене на най-красивите синьо-бели камъни в света. Максим искаше диамантите и огърлицата да бъдат съвършени, защото обичаше Анастасия изключително много. Марк бе разбрал това и се зае да създаде шедевър.

Докато огърлицата се правеше, Максим се отбиваше на Риджънт стрийт в скъпия бижутерски магазин на Марк винаги, когато можеше. Той искаше да гледа как майсторът монтира камъните върху изящна дантелена плетеница от бяло злато. Нямаше търпение да бъде завършена и да я подари на Анастасия, да види как огърлицата я прави още по-красива.

Подари ѝ я в деня, когато за първи път стъпиха на яхтата и отплаваха към Сен Тропе. Бижутото ѝ стоеше великолепно. Анастасия бе трогната или поне така му се стори. Но само преди няколко минути тя демонстративно го бе захвърлила. Той съзнаваше, че този жест не значи нищо. Чрез него тя искаше да покаже колко му е сърдита. Онова, което не можеше да разбере, бе причината за нейното ожесточение.

Максим тихо въздъхна, отиде до бара и си наля чаша вода. Изправен до перилата, той отпиваше бавно и се опитваше да сложи в

ред обърканите си мисли. Освен гнева си Анастасия бе изсипала върху него куп яростни и неоснователни обвинения. Не можеше да си представи какво я бе накарало да избухне така и да изрече толкова нелепи неща.

Както повечето семейни двойки и те се бяха карали понякога, но не и по този начин. Той никога не я бе виждал да изпада в истерия и да се държи като обезумяла. Това изобщо не беше в стила ѝ. По природа тя бе спокойна и сдържана.

Преуморена е, помисли си Максим, изтощена от работата по яхтата. Дойде ѝ твърде много въпреки помощта на майка ѝ. Анастасия има нужда от пълна почивка и от моето присъствие и любов. Да, тя се нуждае от мен и от моите грижи. Прелестната ми мечтателка, толкова е крехка.

На Максим изведнъж му стана приятно, че беше решил да я изненада с екскурзия по море до гръцките острови. Щяха да заминат след няколко дни и да плават в Егейско море около три седмици. И за двама им щеше да бъде добре. Може би щяха да прекарат незабравими дни както преди четири години. Онова лято на вилата бе толкова хубаво, че споменът за него не го напускаше.

Веднъж да свърши пътуването и той щеше да се опита да организира живота си по друг начин, така че двамата да бъдат повече заедно. Поне така бе решил. Той наистина искаше да я направи щастлива.

Нощта бе топла и Максим остана на горната палуба няколко часа. Кроеше планове за тяхното бъдеще.

Когато се прибра в каютата, Анастасия спеше дълбоко.

Той почувства облекчение, защото не бе очарован от възможността отново да се скарат. Промъкна се тихо в банята, съблече се, пригответи се за сън и си каза, че след като се наспи добре, жена му сигурно ще се успокои.

След закуска щеше да ѝ каже за пътуването до гръцките острови. Той знаеше колко ще се зарадва Анастасия и очакваше този миг с нетърпение.

— Татко! Татко! Събуди се! Ставай! — разтърси го гласът на Аликс.

Максим се стресна и недоумяващ погледна двете деца, които стояха до леглото му.

— Какво има? — попита той. Веднага разбра, че нещо ги е разтревожило.

— Мама току-що си тръгна. Отива на летището — събщи Майкъл, сочейки през илюминатора. — Виж, татко, тя излита с хеликоптера.

Докато Майкъл говореше, Максим чу рева на хеликоптера, който се издигаше над яхтата. Той скочи от леглото и се втурна да погледне през илюминатора. За своя изненада видя собствения си хеликоптер да се издига нагоре и да се губи в ясното утринно небе.

— Тя се връща в Лондон, татко — Аликс изтича към Максим и го хвана за ръката. — Тази сутрин плачеше — продължи Аликс, като едва сдържаше сълзите си. — Няма да се разведете, нали, татко? Ние с Майкъл не искаме с мама да се разведете!

Максим бе толкова смаян, че възкликна:

— Разбира се, че няма да се разведем! Не бъди толкова глупава, съкровище мое.

Той се наведе и я прегърна. Кимна с глава на Майкъл и дванайсетгодишният му син се хвърли в неговите прегръдки. Тримата стояха прегърнати. Максим обожаваше децата си и му се късаше сърцето да ги гледа как страдат заради внезапното заминаване на Анастасия.

Най-после той се изправи, пусна децата от силната си прегръдка и каза:

— Всичко ще бъде наред. Не искам никой от вас да се безпокои за нищо. Ясно ли е?

— Да — отвърна Аликс. — Но защо мама си тръгна?

— Наистина не знам — отговори искрено Максим. — А сега да ви няма. Трябва да се изкъпя, да се обръсна и да се облека.

— Какво смяташ да правиш, татко? — запита Майкъл.

— Ще доведе мама обратно. Аз много я обичам. Ето защо съм длъжен да направя точно това.

— За бога, Херцог, карай по-бавно! — извика Хлапето. — Още малко и ще ни хвърлиш с ролса на Марго в морето. Нека аз да карам.

Максим освободи педала на газта и колата намали. Беше взел на заем новия ролс-ройс на тъща си.

— Прав си. И аз не знам какъде бързам толкова. Докато стигнем до летището в Ница, самолетът на Анастасия вече ще е излетял. Ако Марго не е успяла да ми уреди чартърен полет, ще трябва да чакам следващия редовен самолет.

— Сигурен съм, че докато стигнем до летището, Марго ще е намерила частен самолет. Нищо, че е неделя — успокой го Хлапето. — При всички случаи, когато пристигнеш в Лондон, Анастасия ще се е успокоила, повярвай ми. Знаеш какви са жените. Капризни като чистокръвни коне.

— Надявам се да е дошла на себе си — промърмори Максим. — Един господ знае как започна всичко това. Все още нямам и най-малка представа за какво се скарахме. Наистина съм в недоумение.

— Правеше всичко възможно яхтата да е готова за рождения ти ден и макар че не успя и закъсна малко, Анастасия наистина положи къртовски труд. Може би напрежението и стресът са ѝ се отразили — предположи Хлапето. — Сигурно е преуморена.

— И аз мислех така. — Максим стисна кормилото и добави: — Представи си, Стаси ме обвини, че съм имал връзка с Камилия Галанд.

Настъпи кратка пауза. После Хлапето попита:

— Ти не си имал, нали?

— Хайде стига! Не бъди такъв идиот! Разбира се, че не съм. Ти трябва да знаеш това най-добре от всички.

— Това, което знам, е, че от години Камилия се навърта около теб. С две думи тя си пада по теб, въпреки двамата си съпрузи.

Максим бързо го стрелна с крайчеца на окото си и се подсмихна недоверчиво:

— Това е смешно!

— Вярвай ми, само да ѝ смигнеш и тя е твоя.

— Грещиш. Във всеки случай Камилия изобщо не ме интересува и никога не ме е интересувала.

Хлапето мълчеше. След малко се осмели да попита:

— Мислиш ли, че Анастасия е дочула някоя и друга клюка по твой адрес?

— Клюка? Какво, по дяволите, искаш да кажеш?

— Ами, клюка за теб и за разни други жени.

— Какви жени?

— Онези, с които си ходил.

— Откакто съм женен, само няколко пъти съм спал с други жени, и то само по веднъж — избухна Максим. — Това не значи, че съм ходил с тях, както твърдиш!

— Със Сали Батърсън беше повече от веднъж. Спомням си я много добре, защото по това време бях с теб в Ню Йорк.

— Бяхме заедно три седмици! Кратко увлечение — това бе всичко. Не беше нищо сериозно. И ти, приятелю, си единственият, който знае за това.

— Освен въпросната дама.

Максим му хвърли изпепеляващ поглед, но не каза нищо.

— Сали знаеше — подчерта Хлапето.

— Тя едва ли е казала на някого.

— Не бъди толкова сигурен. Някои жени обичат да се фукат, а трябва и двамата да признаем, че всяка би се изфукала с теб.

— Повярвай ми, Сали на никого не е разправяла за краткия ни флирт. По онова време тя бе сгодена, макар да го узнах едва когато получих покана за сватбата ѝ няколко месеца по-късно.

Хлапето се изсмя:

— Много са пресметливи понякога жените, не мислиш ли?

Максим се съсредоточи върху пътя, който се виеше успоредно на морето. Един завой го накара да натисне спирачката. Когато отново излязоха на права отсечка, той нетърпеливо натисна газта и ролсът на Марго полетя.

— Не, не е възможно Анастасия да е чула някакви клюки за мен по простата причина че няма основание за такива — отбеляза Максим след малко. — От дълго време животът ми е безупречен. Всъщност, като се замисля, винаги е бил безупречен. — Той се изсмя. — Знам, че има хора, които искат да ме изкарат плейбой, нещо средно между Порфирио Рубироза и Али Хан. Но те са далеч от истината.

— Бог да ги прости — измърмори Хлапето. — И двамата умряха млади, но как само си поживяха, ех! Той въздъхна и след малко продължи: — Знам, че не си женкар и няма нужда да ме убеждаваш във верността си към Анастасия. Виждам какъв предан съпруг и грижовен баща си. По дяволите, съжалявам, че изобщо те помолих да помогнеш на Камилия да се оправи със сметките си. Но оня глупак съпругът ѝ само дозабърка кашата, която тя бе успяла да направи.

Между другото, кое накара Анастасия да се заяде заради бедната невинна Камилия?

— Вероятно ме е видяла да влизам с Камилия в „Риц“ тази пролет. Обядвахме там заедно със счетоводителя ѝ. Освен това предполагам, че някоя „истинска“ приятелка ѝ е казала, че сме вечеряли и в Ню Йорк. Която и да е тази доброжелателка, тя е пропуснала да спомене, че и съпругът ѝ присъстваше.

Хлапето отбеляза:

— Това само показва колко трябва да си внимателен, когато си женен. Слава богу, че съм ерген и такъв ще си остана винаги. Всъщност, харесва ми да бъда вечният годеник.

Максим се засмя.

— Ако някой от двамата е плейбой, то това си ти! Винаги съм се чудел защо искат да прикачат това прозвище на мен.

— На теб повече ти приляга. Ти си красив, елегантен, очарователен. Повечето хора ме смятат за невзрачната ти сянка.

— Боже мой! Само ако знаеха! Жени, коли, скутери, рулетки — всичко при теб се върти с бясна скорост. Само внимавай с колите и скутерите, синко! Не искам да те загубя.

— Виж ти, кой ми го казва! Ти не си отлепяш крака от педала, не аз. За мен не се бой. Възнамерявам да живея още дълго.

Хлапето се облегна назад със замислен поглед. Известно време Максим караше при пълна тишина.

Внезапно приятелят му каза:

— Тя винаги е искала да те притежава.

— Да, прав си.

— И винаги малко те е ревнувала. Аз много обичам Анастасия, тя е най-прекрасното момиче на света. Но тя се разстройва дори само ако погледнеш друга жена.

Максим го погледна и учудено сбърчи вежди:

— Наистина ли мислиш така?

— Да.

— Но тя сигурно знае колко я обичам. Винаги съм я обожавал.

— Жените понякога са особени. — Хлапето замълча, после добави: — Има и нещо друго. Тя ненавижда да си далеч от нея... Може да ти прозвучи странно, но мисля, че Анастасия се дразни от работата ти и от времето, което ѝ посвещава.

Максим се изненада и бурно възкликна:

— Но аз не мога просто да сложа край! През последните години изградих огромна империя. Имам задължения към хиляди хора — служители, акционери, обществеността. Аз обичам работата си.

— Сигурен съм, че тя е наясно с това, и не казвам, че тя иска да сложиш кръст на всичко. Прекалено интелигентна е, за да очаква такова нещо от теб. Само се опитвам да ти кажа, че... може би прекарваш много време далеч от нея. На коя жена не би й писнало?

Максим кимна:

— Добре го каза. Съгласен съм с теб. Ще трябва да променя работния си график.

Той въздъхна толкова тежко и изглеждаше така притеснен, че Хлапето се провикна:

— Е, хайде усмихни се, Херцог! Всичко ще бъде наред. Ще видиш, че като се прибереш в Лондон, Анастасия ще се е успокоила. Сигурен съм, че утре или вдругиден ще карам ролса отново към Ница, за да ви посрещам и двамата.

— Дано. Не мога да понасям нещо да не е наред между нас.

Сдобриха се и отплаваха на пътешествие в Егейско море. За известно време бракът им потръгна. Но след година отново изпадна в криза. Поради същите причини. Анастасия стана нервна и унила, крехката ѝ психика бе разбита от безброй проблеми, кои истински, кои въображаеми. Без да иска, тя създаде пропаст между двама им и никога не даде шанс на Максим да я запълни. Неспособна да издържи на стреса и напрежението, през 1976-та година тя настоя временно да се разделят. Отначало той се съпротивляваше, но накрая се принуди да се съгласи. Обичаше я толкова много, че не искаше да рискува здравето ѝ.

Когато Анастасия се разведе с него през 1977-ма, Максим не можеше да повярва. Той бе съсипан, децата — огорчени и объркани, а роднините и приятелите им — шокирани и натъжени.

ЧАСТ ПЕТА
КАМИЛИЯ
ТАНЖЕР
1981

*Но царят ме попита:
защо ти е тъжно лицето?
Ти не си болен, такава нещo
няма,
а навярно имаш тъга на сърце.*

Книга на
Неемия

Камилия Галанд чакаше Дейвид Мейнс в прохладния мраморен бар на хотел „Ел Минза“ в Танжер, където бе отседнала.

Беше в онези часове на деня, когато блъсканицата по улиците спира и става тихо. Слънцето захождаше и обагреше тъмносиньото море в златисто и пурпурно. Тя знаеше, че след малко нощта бързо ще се спусне, както обикновено ставаше тук.

Камилия обичаше това време на деня в Северна Африка, когато е нито ден, нито нощ. В Шотландия, откъдето бе родом, му казваха „здрачаване“. Това бяха мигове на покой.

Тишината в бара се нарушаваше само от приглушеното бръмчене на вентилаторите. До нея стигаше и ехото от далечния проточен вик на мюезина, който призоваваше вярващите на молитва от минарето на джамията.

В полумрака на бара тя видя Дейвид да се задава към нея — висок, слаб, загорял през годините, прекарани тук. Той се спря до масата, протегна ръце и я притисна в прегръдките си:

— Камилия, толкова е хубаво, че си тук! Добре дошла!

— Радвам се да те видя, Дейвид — искрено отвърна тя.

Седнаха на масата, огледаха се одобрително и избухнаха в смях. Винаги им харесваше да работят заедно във филми, някои от които той бе написал специално за нея. В известен смисъл бяха като бойни другари, калени заедно в битките.

— Никога не съм се надявал да те видя в Танжер сама — каза Дейвид и се облегна на стола.

— Разведох се с Питър Джарвис, както знаеш, и вече две години живея сама.

— Прочетох за това в жълтата хроника. Но се учудих, защото от Алан Трентън дочух, че си се хванала сериозно с Максим Уест. Къде е сега великият Максим? Сигурно пак сключва някоя от изумителните си сделки.

Изненадана и неподготвена, Камилия заекна:

— Вероятно отдавна не си се чувал с Хлапето. От шест месеца не сме се виждали с Максим. — Тя погледна към чашата с вино, за да скрие смущението си.

С проникателно око на писател, Дейвид веднага схвана всичко.

— О, боже! Сложих пръст в раната, нали! Как може да съм толкова нетактичен. Моля те да ми простиш. — Той ѝ се усмихна мило и продължи: — Хайде да се почерпим и после ще си клюкарим. Още бяло вино?

— Да, благодаря.

Той отиде до бара и каза на бармана нещо на арабски. Когато Дейвид се отдалечи, тя се стегна и се опита да се успокои. Трябваше да му пише от Париж, преди да тръгне. Така щеше да си спести неудобството от споменаването на Максим и най-вече болката при мисълта за него. Не можеше да не го свързва с болка. Той жестоко я бе наранил.

— Искаш ли да поприказваме за това, или да го оставим за после? — попита Дейвид, когато се върна на масата и седна.

— Все ми е едно. — Камилия леко сви рамене. — Няма нищо за казване. Срецнах Максим миналия септември в Ню Йорк и така започна връзката ни. Продължи три месеца. После той ме заряза. — Тя се опита да се усмихне и поклати глава. — Знаеш го какъв е — все пак Хлапето и той са ти приятели от доста време. Дай му само да сключва големи сделки. Това е проблемът.

— Няма съмнение, че този човек е маниак на тема работа — отбеляза Дейвид.

— Абсолютно си прав — съгласи се Камилия. — Анастасия бе права в това отношение.

Дейвид я погледна изпитателно:

— Това ли бе причината за развода им?

— Не знам. Максим не говори много. Той е от типа силни и мълчаливи мъже. И много потайни. Не можеш да го разгадаеш. Наистина ме озадачава. Въпреки чудесното ни приятелство през годините и близката интимност през трите месеца признавам, че нямам никаква представа що за човек е.

Дейвид изглеждаше учуден докато я слушаше, но не ѝ зададе други въпроси. Само каза:

— Съжалявам, че сте скъсали. Максим ми изглеждаше толкова самотен след развода... Най-самотният човек на света.

Камилия замълча, но личеше, че е съгласна.

— А, ето го и Мохамед с напитките — съобщи Дейвид.

Усмехнатият сервитьор поднесе чашите с леденостудено вино, поклони се и се оттегли.

Дейвид докосна чашата ѝ със своята чаша.

— До дъно! — засмя се той и ѝ намигна.

— До дъно! — Тя отпи една глътка и каза: — Максим е самотен, Дейвид. Безпокоя се... Не ми е безразлично какво ще стане с него. Той е толкова особен.

— Разбирам. — Дейвид се облегна, погледна я с умните си очи и за да смени темата, попита:

— Какво всъщност правиш в Танжер?

— Смятам да си купя къща — отвърна Камилия. — Климатът ми харесва, близо е до Париж и Лондон, ако трябва да снимам там, и въпреки това е някак уединено. — Тя се засмя на удивения поглед на Дейвид и добави: — Аз съм същата като теб, скъпи. Обичам да се усамотявам от време на време.

— Това е страхотна новина, Камилия. Ще бъде чудесно да си постоянно тук. Имаме си приятно малко англо-американско общество, което ще те посрещне с разтворени обятия. Но когато имаш нужда от тишина и спокойствие, те винаги ще те оставят на мира. Това му е хубавото на Танжер. Обичам това място.

— Надявах се, че ще можеш да ме насочиш към някой подходящ агент по недвижимите имоти.

Дейвид се усмихна и възкликна:

— Подходящ агент! Това е много важно тук. За щастие познавам една симпатична францужойка, която навремето ми намери вила. Ще ѝ се обадя утре и ще я поканя на обяд. Надявам се, че си свободна.

— Като птичка. Но сега е твой ред да разкажеш за живота си. Кажи ми още ли ходиш с онова красиво момиче, мароканката?

— Шедлия ли? Отдавна вече не. Тя се омъжи преди няколко години за млад марокански художник. Половината време живеят тук, а останалото — в Казабланка. Сега, както се казва, съм си господар на сърцето. — Той отпи от виното и продължи: — Всъщност, харесва ми да не съм обвързан, за първи път в живота ми.

И двамата замълчаха за миг. После Дейвид каза:

— Между другото, поздравявам те със спечелването на „Оскар“ за най-добра актриса. Надявам се да си получила картичката, която ти пратих през април.

— Да, благодаря ти — отвърна Камилия с усмивка и започна да му разправя за филма, с който бе спечелила „Оскар“. Дейвид поръча още вино и те продължиха да обсъждат настоящето и да се връщат към спомените си още около час. Накрая Дейвид каза:

— Хайде да се махаме оттук и да отидем да вечеряме някъде.

Прекошиха слабо осветеното, покрито с мозайка фоайе на хотела и излязоха на главната улица. Беше тъмно. Далечното черно небе бе осеяно с хиляди ярки звезди, сред които се открояваше бледата луна. Дейвид вдигна глава, докосна ръката ѝ и посочи към небето:

— Добър художник на декори, а, Камилия?

Тя се засмя, както винаги развеселена от духовитостта му, и двамата тръгнаха по крайморския път към любимия му ресторант на покрива на най-високата сграда в Танжер.

— Не е чак толкова висока. Не може и сравнение да става с небостъргачите в Манхатън — поясни Дейвид. — Но ресторантът от пода до тавана е целият в прозорци, през които се вижда градът, а когато е ясно и по-надалеч. Чувстваш се сякаш увиснал в небето над Танжер.

Минаха през „Соко Шико“ и „Гранд Соко“ — двата пазара. Няколко мароканци седяха в едно кафене. Те си приказваха, доближили забулените си глави, без да се интересуват от ментовия чай.

Тъмните улички, които водеха към Казба, изглеждаха тайнствени и недружелюбни. Камилия потръпна и се притисна към Дейвид.

— Тези улици изглеждат зловещи — сподели тя и го хвана под ръка.

Той се засмя и я потупа по ръката:

— Нали си с мен, Камилия. Ние сме в пълна безопасност, уверявам те.

Когато стигнаха крайбрежния път, тя се отпусна. Кафенетата с изглед към океана бяха претъпкани с мароканци и европейци и работеха с пълна пара. Разноцветните им лампи осветяваха пътя. Подмина ги върволица берберски жени, които се прибираха в домовете си на хълмовете. Те шляпаха с боси крака по песъчливия път, увити

като буби в своите кафяви роби. Едно магаре, натоварено с планина от пакети, неохотно ги следваше.

Камилия проследи с поглед странната група жени.

— Днес беше пазарен ден — обясни й Дейвид. — Сигурно са продавали зеленчуци и цветя и сега се връщат обратно с чай и платове, а ако са имали късмет и със захар и брашно.

— Не е ли странно, че не носят фереджета — учуди се Камилия, докато с Дейвид настигаха процесията с магарето.

— Селските жени никога не носят. Понякога се загръщат с бурнуси, техните роби, така че да скрият лицата си. Впрочем сега доста мароканки са еманципирани и също не носят фереджета. А, ето че пристигнахме. — Той я поведе към сградата, където беше ресторантът.

Камилия погледна назад към жените. Те сякаш бяха същества от друг свят — с очи черни като мъниста, които се стрелкаха и се взираха от смуглите им набраздени лица, напомнящи полиран орех. Или може би като на новоизлюпени врабчета, помисли си тя.

Влязоха във фойето. Сградата бе изключително модерна — с излъскан мраморен под, огледални стени и кристални полилеи. Качиха се с асансьора до последния етаж и влязоха през стъклените врати в пълния с цветя ресторант.

Оберкелнерът ги поздрави радушно и ги заведе до една маса в ъгъла. Докато Дейвид поръчваше бутилка бяло вино, Камилия поглъщаше с очи великолепната гледка през стъклената стена. С леко завъртане на погледа тя можеше да види цял Танжер — заливът и пристанището, странните кубоподобни къщи в Казба, тъмните хълмове отвъд. А право пред нея небето и морето се сливаха в безкрайността.

Затаила дъх от възхищение, тя възкликва:

— Дейвид, това е приказно!

— Нали! И те кара да се чувстваш като господ, който гледа от небето. — Той се усмихна нежно. — Заповядай, Камилия, целият град е твой.

— Толкова се радвам, че дойдох, Дейвид. Мисля, че тук ще ми хареса. Надявам се да намеря подходяща къща.

— Сигурен съм, че ще намериш. А дотогава имам за теб едно предложение. Защо не се настаниш в моята вила и не останеш при

мен? Къщата ми е голяма и мястото е много красиво, или поне така мисля аз.

— О, много мило от твоя страна... — Тя замлъкна, обхваната от колебание.

— Хайде, кажи да. Ще си правим чудесна компания.

— Добре тогава, дадено!

— Браво! А сега да поръчаме вечерята. Не знам ти как си, но аз умирам от глад.

— Да си призная и аз.

Дейвид поръча и за двама им. Той избра френски пастет за предястие, местна риба, стотвена с много подправки и асорт от задушени зеленчуци.

Докато чакаха вечерята, те отпиваха от изстуденото вино и Дейвид я засипваше с подробности за Танжер и за неговия живот тук. По време на вечерята сподели, че пише сценарий и неочаквано ѝ предложи да се снима във филма.

— Ролята е тъкмо за тебе, Камилия — каза Дейвид между две хапки риба. — Ще си призная, че когато започнах да пиша, не бях помислил за теб. Нямах предвид никоя конкретна актриса. Но сега, като те гледам колко си красива, си представям, че ще бъдеш чудесна в тази роля.

— Голяма красавица, няма що — на четирийсет и седем години!

— Ще ме извиниш, но историята е за една малко по-възрастна жена — засмя се той, удивен колко красива изглеждаше тя тази вечер. Беше облечена в бледозелена копринена рокля и носеше смарагдови обици. С червеникаворусата си коса, зелени очи и розова кожа тя приличаше на разцъфнала роза. Какъв глупак е този Максим — да я изостави... Освен че изглежда добре, тя е много приятна жена и е изключително умна. Някои мъже не знаят къде им е късметът...

— Гледаш ме по особен начин — промълви Камилия.

— Да, така е. И тъкмо си мислех, че лесно можеш да минеш за трийсет и шест годишна. — Той се наведе и прикова студените си сиви очи в нея. — Знаеш ли какво! Май че изглеждаш прекалено млада за ролята.

Тя избухна в смях.

— Говоря сериозно. Наистина.

— Млъкни и ми кажи за какво се разправя във филма. Една добра роля може би ще успее да изличи болката ми.

По-късно, между прохладните чаршафи на леглото в хотела, Камилия се замисли над филма. Дейвид Мейнс умееше да разказва добре и я беше заинтригувал. Може би не беше лошо да го остави да я предложи на продуцента. Да, заслужаваше си да си помисли. Освен това наистина вярваше, че една добра роля може да изличи болката ѝ.

Камилия Галанд обичаше работата си и артистичната ѝ кариера винаги бе стояла на първо място. Тя ѝ бе донесла най-голямо удовлетворение в живота. И двамата ѝ съпрузи не бяха успели да го проумеят и това бе довело до развод. Те се бяха почувствали застрашени от нейната кариера, от славата и от огромния ѝ успех. Само Чарлс Малингам бе разбрал нейната артистичност, вродената ѝ необходимост да играе на сцената или пред камерата и по този начин да забавлява и да вълнува хората. Тя бе срещнала Чарлс съвсем в началото на кариерата и се бе сгодила с него, но той внезапно почина от инфаркт на четирийсет и девет години. Тогава Камилия бе на двайсет и три, но никога не бе обръщала внимание на възрастовата им разлика. Неговата смърт я съсипа от скръб. Бездетен вдовец и богат banker, Чарлс остави всичкото си наследство на нея и я направи много богата млада жена.

Чарлс бе единственият мъж, когото бе обичала, преди да се появи Максимилиан Уест. Когато за пръв път срещна Максим в Париж през 1959-та, тя ужасно се влюби в него. Но той не ѝ обърна никакво внимание, тогава го интересуваше единствено Анастасия. И тъй като бе благоразумна, тя погребва чувствата си към Максим и впоследствие се омъжи два пъти. Първият ѝ съпруг бе Роланд Викърс, английски актьор, а вторият — Питър Джарвис, посредствен театрален режисьор. С Максим се бяха сприятелили през годините и той ѝ помагаше от време на време със съвети как да си влага парите. Но за нейно разочарование между тях никога не бе имало нищо. До септември 1980-та, точно преди десет месеца, когато случайно се срещнаха в Ню Йорк.

Максим я покани няколко пъти на вечеря и изведнъж, за нейна изненада и радост, те станаха любовници. Тя бе на върха на щастието.

Той бе толкова внимателен и любвеобилен, съблазнителен и очарователен, винаги страстен. Изпращаше ѝ цветя и книги, дори ѝ подари скъпо бижу. През декември, точно преди да отлети за Лондон, за да прекара Коледа с Анастасия и децата, той ѝ подари диамантена брошка „Картие“.

Когато се върна в Ню Йорк през януари, той се държеше хладно и резервирано, сякаш не го интересувахе вече. Съвсем неочаквано и без видима причина ѝ съобщи, че между тях всичко е свършило. Когато поиска обяснение, той стана уклончив, затвори се в себе си и започна да излъчва ледено безразличие. Камилия бе смаяна от неговата грубост и дори жестокост. Но тези непознати досега черти от характера му не промениха нейните чувства. На нея не ѝ оставаше нищо друго, освен да махне с ръка и да продължи да живее.

Ангажиментът ѝ в една пиеса на Бродуей приключи в началото на март и тя отлетя за Калифорния да присъства на връчването на „Оскарите“. Два месеца по-късно, с „Оскар“ в куфара, тя замина за Париж, където живееше в един апартамент от няколко години.

Камилия се обърна неспокойно в леглото. Сънят все още не идваше. Съзнанието ѝ отново се насочи към сценария на Дейвид и тя си каза — да, ще го направя, а Максим Уест да върви по дяволите. При мисълта за Максим очите ѝ се напълниха със сълзи и тя зариде от мъка върху възглавницата. Дълбоко в себе си разбираше защо бе прекъснал връзката им. Максим все още обичаше Анастасия. Камилия го знаеше дори по време на краткия им любовен романс. Той винаги щеше да обича Анастасия и никой друг.

Тя нервно отметна завивките и отиде в банята, където откри кутия със салфетки. Избърса очите, издуха носа и напписка лицето си със студена вода.

Да обича мъж, който не я обичаше, бе загуба на време. Все още не можеше да преглътне безразличието му, когато се върна от Лондон миналия януари. Да върви по дяволите, промърмори тя и твърдо реши да се заеме с филма. Щеше да го съобщи на Дейвид още утре.

Работата ще ми помогне да преодолея болката, каза си тя и изгаси лампата на банята, след което отново си легна.

Трудно ѝ беше да обясни на таксиметровия шофьор къде точно да я закара. Дейвид все още не беше кръстил голямата бяла вила на хълма, където съхраняваше книги, картини и всичките си трофеи, събрани при пътванията му по света.

Тя плати на шофьора и бутна огромната желязна порта. Разнесе се звън на камбанка и от къщичката до портала се появи пазачът. Камилия кимна с глава и старецът се поклони дълбоко, като докосна тъмночервения си фес. Тя се усмихна в отговор, кимна отново и забърза по алеята, покрита с чакъл, който скриптеше под краката ѝ.

Вилата се издигаше на едно възвишение. Млечнобелите ѝ мраморни колони проблясваха на слънцето, тревата бе росна, благодарение на многото пръскачки, инсталирани от Дейвид, а храстите и дърветата омайваха с ярките си цветове. Вече три седмици откакто се бе преместила тук, но все още не можеше да свикне с красотата на гледката, която се разкриваше от портала и алеята.

Когато стигна до стълбите на колонадата, Камилия се обърна и погледна надолу. Както винаги лицето ѝ се озари от блажена усмивка.

Погледът ѝ се плъзна по зелената морава, обградена от евкалипти и портокалови дървета, и прехвърли каменния зид, който опасваше имението. В далечината покривите на Танжер едва се различаваха. Още по-нататък се простираше пясъчната ивица и лазурното Средиземно море.

Тя влезе в притихналата къща. Остави покупките на старинното, инкрустирано със седеф канапе в мраморния вестибюл и отвори вратата към всекидневната. Капаците на прозорците бяха спуснати, за да не влиза слънчева светлина, и тя примигна, докато свикне с тъмнината.

Когато за първи път влезе в тази стая, Камилия я кръсти „ментовата стая“ заради преобладаващия зелен цвят на фона на белите стени, по които висяха лимонено зелени копринени завеси. Тъмнозелени килими покриваха белия мраморен под. Копринени възглавнички в различни оттенъци на зелено бяха разхвърляни по

белите дивани и столове стил Луи XIV, тапицирани също в бяло. Огромни фикуси и други тропически растения с тъмнозелени листа растяха в месингови кашпи близо до прозорците. Единствените ярки петна в стаята бяха модернистичните картини по стените, рафтовете с книги и белите керамични вази с кичести цветя, откъснати от градината зад къщата.

Камилия се усмихна, когато забеляза старинния сребърен чайник и стъклените чаени чаши в сребърен филигранен обков на ниската месингова масичка.

— Ти нарече тази стая „ментова“, затова отсега нататък в нея ще се пие ментов чай — беше казал Дейвид преди няколко седмици и оттогава всеки следобед Фатма или Менуба зареждаха масичката за чай. Това се превърна в ритуал, който с Дейвид невинаги спазваха.

Камилия затвори вратата на всекидневната и се отправи към библиотеката на Дейвид. Чуваше се как трака на пишещата машина и съчинява сценария си. Все още пишеше на овехтяла електрическа машина — като истински майстор в занаята Дейвид не признаваше никакви ултрамодерни компютри.

Той бе в стихията си и тя се поколеба дали да почука. И точно когато вдигаше ръка да го стори, гласът му прогърмя през тежката, инкрустирана с месинг, врата.

— Влез, Камилия, знам, че си ти. Познах те по токчетата. Фатма и Менуба обикновено шляпат боси. — Вратата пред нея рязко се отвори. — Освен, разбира се, ако нямам някоя неочаквана посетителка.

— Преча ли ти? — Тя го погледна в очите.

— Съвсем не. — Той я въведе в библиотеката. — Имам много изострен слух, Камилия, и всъщност леките ти стъпки ми липсват в тази огромна стара къща. Когато не работя, просто седя и те чакам да се върнеш.

— Дейвид, толкова си мил с мен и това място е тъй прекрасно... Искане ми се никога да не го напусна.

— Няма защо да го напускаш, Камилия. Можеш да останеш колкото пожелаеш.

— Много любезно от твоя страна, но аз трябва да си намеря собствена къща.

— Знаем... Нещо ново?

Тя поклати отрицателно глава.

— Жанин все още претърсва всяко кътче на Танжер. Досега нищо не ми хареса. Сигурно това божествено място ме е разглезило.

— Трябва да проявиш малко търпение и тогава, когато най-малко очакваш, ще попаднеш на идеалната вила. А сега какво ще кажеш да пийнем нещо? Наближава шест, а тъкмо се канех да си наляя малко шампанско. Заслужил съм го след цял ден в солните мини.

— По-скоро в златните — прекъсна го тя.

— Едно на нула за теб — засмя се той и отиде до бара в другия край на стаята. Пресегна се, за да отвори хладилника, и извади бутилка розово шампанско. — Чаша за теб? — попита Дейвид.

— Защо не? Идеята ти не е лоша.

След малко се върна с две чаши и пакет тънки, черни цигари, които понякога пушеше.

— Каква бе тайната цел на забягването ти в Танжер веднага след обяд? — запита Дейвид и дяволито намигна. — Знам, че днес не си ходила да оглеждаш къщи. Жанин ми каза, че отива до Фез с богат клиент американец.

— Не ставай смешен — засмя се тя. — Отидох да си купя папуци, за да се нося из къщата леко и безшумно като Фатма и Менуба. Купих и няколко книги.

— Надявам се, че сред тях има поне една от мен. Нещо съм закъсал с парите — пошегува се Дейвид.

— Не, но затова пък има една специално за теб, за моя най-добър и щедър приятел. — Тя стана и преди той да успее да отвърне, изчезна от стаята. Надяваше се, че подаръкът ще му хареса. Беше прекарала целия следобед в търсене по магазините и сергиите в желанието си да му подари нещо наистина необикновено, с което да изрази благодарността си към него.

Когато се върна и му подаде пакета, той започна да го отваря трескаво като момче, което е получило първия си ценен подарък.

— Не биваше, Камилия. Но съм очарован, наистина! Единственото момиче, което ми прави подаръци, е двайсетгодишната ми дъщеря Поли. — Той разкъса опаковката и радостно възкликна: — Но това е стар марокански ръкопис на Корана! Къде го откри? От години мечтая за такова нещо. Не мога да повярвам — толкова е красив!

Той прокара ръка по украсената със златни орнаменти кожена подвързия и започна внимателно да разлиства безценната стара книга.

— Писана е много отдавна, нали? — запита Камилия с интерес. — Постарах се да намеря нещо наистина автентично.

— Успяла си. Според мен книгата е шедевър. Тя идва от школата на Фез — старият университетски град. Толкова съм ти благодарен!

Дейвид положи Корана на масата, прегърна я и я целуна по бузата.

— Подарявам ти я с голяма любов, Дейвид.

Той се отпусна отново на дивана, усмихна се и запали една от тънките си черни цигари:

— Хайде, скъпа, пий си шампанското, докато не се е стоплило.

Камилия седна на стола срещу него, вдигна чашата си от масивната махагонова маса и отпи от розовото питие.

— М-м-м, разкошно е. В града бе ужасно горещо. Май че здравата се потеше над машината, когато влязох. Как напредваш със сценария?

— Много добре. Доволен съм от работата си. След няколко дни ще завърша черновата и тогава ще ти го дам да го прочетеш. Говорих с Дик Томлинсън и той гори от нетърпение да те види в главната роля.

— Умирам да го прочета, Дейвид.

Поседяха и известно време си приказваха за сценария. След още една чаша шампанско Дейвид изведнъж се сети:

— Забравих да ти кажа, че съм поканил гости за вечеря.

— Познавам ли ги? — погледна го тя и повдигна русите си вежди въпросително.

— Не, не си ги виждала — семейство Марон от Казабланка. В Танжер са за няколко дни заедно със сина си Мишел и неговата жена мароканка Лейла. Обадиха ми се тази сутрин и аз ги поканих на вечеря. Ще ти харесат. Те са много чаровни. И, съвсем естествено, изгарят от желание да се запознаят с теб. Те са твои почитатели.

Камилия се усмихна. После погледна часовника си:

— Сигурно всеки момент ще пристигнат, а аз още стоя тук, прашна и потна в тази овехтяла памучна рокля.

— Има още поне час и половина. Достатъчно време, за да се преоблечеш. Аз по-добре да отида в кухнята и да пришпоря старата

Фатма. Станала е много ленива напоследък. — При тези думи той стана, а след него и Камилия.

Излязоха заедно във вестибюла. Камилия взе чантата си и останалите пакети и се отправи към широкото вито стълбище.

Когато мина покрай кухнята, тя чу гласа на Фатма — икономка и готвачка на Дейвид, — която се заливаше от смях в отговор на неговите инструкции на арабски и испански.

Дейвид я беше настанил в най-хубавата спалня. Просторна и светла, с три стъклени врати, които водеха към тераса с изглед към градината и морето.

Отначало тя се възпротиви, като мислеше, че го лишава от собствената му стая. Но той се закле, че стаята никога не е била негова, и тя му повярва. Обстановката беше прекалено женствена за мъж. По-късно ѝ показа личните си покои — няколко съседни стаи с оскъдна мебелировка и доста спартански вид. Подобно на библиотеката на долния етаж, те бяха предназначени за писане и ергенски живот.

Дейвид бе купил вилата и по-голяма част от мебелите от френски banker, който бе напуснал Танжер. Излезе ми почти без пари, беше казал Дейвид още първия ден. Горкият нещастник! Това място му навяваше тъжни спомени. Почувствах се неудобно, че я купувам толкова евтино. Банкерът бил построил вилата за любовницата си — млада алжирка, която загинала при катастрофа със скутер в залива на Танжер. Сега Камилия заемаше нейната стая и откакто бе тук, често се улавяше, че мисли за момичето и се опитва да си я представи.

Интериорът бе изчистен и създаваше усещане за непорочност. Стаята бе просторна и висока, с бели стени и бял мраморен под. Имаше широко легло с балдахин, огромен гардероб и тоалетка. Всички мебели бяха от черно дърво със златиста украса в испански стил. Килимите и завесите също бяха бели, но Дейвид бе придал живот на този целомъдрен будоар чрез няколко от пъстрите си картини, а Менуба всеки ден пълнеше със свежи цветя големите марокански глинени делви.

Камилия влезе да се изкъпе в разкошната баня, облицована с мозайка, и се замисли какво да си облече за вечерта. През юли в

Танжер бе непоносимо горещо и тя реши да си сложи къса бледосива рокля без презрамки с набран корсаж и клош пола. Беше лека като паяжина и държеше хладно.

След банята се уви в кърпа и седна пред тоалетката да срещне червеникаворусата си коса. Вдигна я на кок и я закрепил с два старинни сребърни гребена, които бе открила на един пазар.

Беше леко почерняла от слънцето и нямаше нужда от друг грим, освен малко кафяв туш за миглите, сребристи сенки и яркочервено червило. След като се напръска с „Джой“, тя си сложи бледосиво копrienено бельо, бледосиви чорапи със сребриста нишка и облече роклята. Обув високи сиви атлазени обувки, уви около врата си подходящ дълъг шал и остави краищата му да висят свободно върху голия ѝ гръб.

Камилия хареса бледосивия силует, който видя в огледалото. Чертите ѝ бяха омекотени и нежни, а сивото отиваше на нейния тен и стоеше много по-елегантно, отколкото ако беше облякла нещо в бяло или в бледосиньо. Нямаше нужда от много бижута. „Да не прекалявам с разкрасяването“, промърмори тя на глас. От кутията за бижута избра само големите перлени обици и вечерния часовник с диаманти.

След миг излезе от стаята. Погледна си часовника и видя, че е осем без двацет, което значеше, че, слава богу, е закъсняла само с няколко минути. Не обичаше да пристига след другите гости, защото като известна актриса знаеше, че всички — или поне онези, които не я познаваха — очакваха да влезе последна.

Тя слезе по широкото стълбище и се отправи към хола, който излизаше на дългата тераса, където Дейвид обикновено сервираше коктейли. Когато влезе, Камилия го видя през откренатата стъклена врата да разговаря с някого. Тя бутна вратата и възкликна:

— Ето те и теб, Дейвид! Надявам се, че не сте ме ча... — Гласът ѝ секна и Камилия изумена впи поглед в госта.

Беше Максимилиан Уест. Той стоеше и се усмихваше. Слабото му красиво лице бе загоряло. Бе облечен в безупречно ушит кремав копrienен костюм, кремава риза от швейцарски муселин и тъмносиня вратовръзка. Всичко по него блестеше — от върха на излъсканите му кафяви обувки до тъмните искрящи очи. На четирийсет и седем години той бе неотразим. И както винаги приличаше повече на филмова звезда, отколкото на финансов магнат.

Способна да излезе от всяка ситуация, Камилия онемя. Стоеше като закована на мястото си и бе толкова изненадана, че дори не отвърна на усмивката му. Започна да трепери и краката ѝ омекнаха.

— Пожелавам ви приятна вечер. Ще се видим по-късно — проговори Дейвид.

Камилия успя да възвърне гласа си най-после и извика:

— Но, Дейвид, къде отиваш? — Тя се вбеси от пискливия си глас.

— Имам среща — отвърна Дейвид и ѝ намигна. — Забавлявайте се. — Той весело махна с ръка и изчезна през стъклената врата.

— Май ни оставиха сами, Камилия. — Максим се отдели от перилата и се приближи към нея.

— Това е заговор — избухна Камилия. — Двамата с Дейвид сте се наговорили. Не е честно. Направо съм възмутена.

— Не, не си. Красивото ти тяло не притежава и една фибра, способна да се възмуцава — отвърна Максим. Бяха седнали до малката масичка на терасата и той я гледаше с пряма усмивка. — Освен това не е точно така както си мислиш, наистина не е.

— А как е, тогава? — студено попита тя.

Той замълча. След това се изправи и ѝ подаде ръка. Тя я пое автоматично и изтръпна при допира му. Веднага разбра, че той все още притежава същата опустошителна власт над нея, както преди. Камилия овладя чувствата си и го остави да я отведе до перилата на терасата.

— Какво виждаш ей там? — запита Максим и се обърна към нея преди и той да погледне в същата посока.

— Нищо особено — отвърна тя. Беше озадачена и напразно шареше с очи из градината. — Трева, дървета, цветя.

— Оттатък градината... Погледни към морето.

Тя проследи погледа му и възкликна:

— О, това е лодката ти, нали?

— Корабчето — поправи я той с усмивка. — Или по-точно яхтата. Да, това е „Прелестна мечтателка“. Плавахме с приятели и на Хлапето му дойде гениалната идея да се отбием да видим нашия стар приятел Дейвид. Да го изненадаме, така да се каже. Най-последно вчера пристигнахме и хвърлихме котва тук.

Максим махна с ръка по посока на яхтата и продължи:

— Снощи Хлапето се обади на Дейвид да му съобщи за пристигането ни. И по типично свой обичай се самопокани на обяд. Само че Дейвид му даде да разбере, че не можем да дойдем на обяд, защото ти си му била на гости и той не искал да те притесняваме.

Последва кратко мълчание. Максим я погледна право в очите и завърши:

— По-точно аз да те притеснявам. — Той се усмихна малко тъжно и добави: — Дейвид се обади на Хлапето да му каже да не се

обиждам...

— А ти обиди ли се?

— Не съвсем. Но това ме накара да се замисля. Разбрах, че ти дължа извинение, Камилия.

— И за това ли си тук?

— Отчасти да.

— Какво означава това? — Камилия внимателно опипваше почвата и бе готова за всякакви изненади. Тя незабавно се приготви за отбрана. Срещу нея стоеше най-смъртоносно опасният чаровник, когото познаваше. Мъжът, който отдавна обичаше. Той бе в състояние да я съсипе. Трябваше да внимава.

Максим не отговори веднага. После промълви с глас на разкаял се грешник:

— Съжалявам, Камилия, ужасно съжалявам. Държах се лошо с теб и знам, че не трябваше да те отблъсквам така безцеремонно. Направих голяма грешка.

Не последва никаква реакция и той попита:

— Приемаш ли извинението ми?

— Да.

Максим се усмихна широко, както винаги на една страна.

— Хайде да се целунем и да се сдобрим тогава.

— В никакъв случай — извика тя. — Никакви целувки. — Камилия се отдръпна и подаде ръка. — Да си стиснем ръцете и да се сдобрим.

Максим се засмя развеселен и тържествено се ръкува с нея, но неочаквано се наведе и целуна пръстите ѝ.

Когато усети устните му върху кожата си, тя загуби самообладание. Издърпа ръката си и посегна към чашата шампанско на масичката. В опита си да прикрие своето смущение, тя запита с неестествено тънък глас:

— Щом като Дейвид е бил категоричен, че не бива да ме безпокоите, как Хлапето успя да го убеди да дойдете?

— Той няма нищо общо с това — отвърна Максим и се приближи към нея. — Аз се обадох на Дейвид от яхтата рано тази сутрин. Казах му, че искам да те видя. Обясних, че трябва да ти се извиня и че искам отново да сме приятели. С две думи, той ми предложи да се отбия към седем и половина и да пийнем по едно.

— И той се съгласи толкова лесно? — Тя не можеше да повярва, че Дейвид може да бъде толкова наивен.

— Съвсем не. Беше безмилостен към мен. Всъщност трябваше доста да го убеждавам. Но накрая се предаде.

Разбира се, помисли си Камилия, ти можеш да бъдеш много убедителен, когато искаш. Добре те познавам.

— И все пак аз още се чувствам жертва на заговор между вас двамата — заяви тя.

— Моля те, не приемай така нещата. И не се сърди на Дейвид. Този прекрасен човек истински те обожава и сметна, че постъпва правилно. Намеренията му бяха добри, каквито са впрочем и моите.

Камилия го погледна изпитателно.

— Когато преди малко те попитах дали си тук, за да ми се извиниш, ти отговори „отчасти да“. Искам да знам какво всъщност имаш предвид.

— Виж какво, дойдох не само за да ти се извиня. Искан да те видя отново, да поговорим, да излезем някъде на вечеря.

— Не мога! — почти извика тя. Отново я обзе паника. — Знаеш защо, а освен това вечерята ни вече е приготвена. Аз вечерям тук. Сама.

Той само се усмихна.

Вбесена, Камилия добави с леден глас:

— А не ти ли е идвало на ум, че може да не искам да излизам с теб?

Без да отговори, Максим невъзмутимо поясни:

— Дейвид се погрижи готвачът да сготви кускус. Това е едно от любимите ми яденета. Едно време го ядох в „Ел Джазир“ в Париж. Всъщност ще вечеряме тук — усмихна се отново той.

Тя отстъпи крачка назад в желанието си да бъде по-далеч от него. Погледна го гневно и заядливо рече:

— Бях права! За всичко сте се наговорили. Изиграхте ме!

За Камилия бе ясно, че Дейвид с желание бе участвал в конспирацията. Той бе надминал себе си в стремежа обстановката да бъде по-изумителна от всякога, макар че вилата и градината изглеждаха достатъчно прекрасни.

Беше се погрижил да вечерят в градината на свещи, където ги обслужваха Али и Менуба — главният прислужник и икономката.

Когато се стъмни, точно преди да им сервират яденето, Али включи скритите прожектори и изведнъж фонтаните, портокаловите дървета и цветята изплуваха в цялата си красота, окъпани в светлина. Градината бе като омагьосана. Али пусна звуковата уредба и те вечеряха на фона на тиха романтична музика, подбрана предварително от Дейвид.

Кръглата маса бе поставена близо до няколко евкалипта. Пред тях се простираше зелената морава, която се сливаше в далечината с тъмносребристото море. Мастиленосиньото небе бе ясно, с много звезди, а въздухът топъл и напоен с аромата на жасмин. Тази вечер бе пленителна.

Али постоянно пълнеше кристалната чаша на Камилия с изстудено бяло вино и тя почувства, че се отпуска. Не беше особено гладна и само опитваше, а от време на време хапваше ту от кускуса, ту от салатата.

Без да иска и без да съзнава, тя отново попадеше в плен на Максим, омаяна от неговия чар, пленена от обаянието му, от хипнотичния му глас, от неговата красота и топлина. Обичаше го толкова отдавна, че отлично знаеше притегателната му сила. Неусетно за себе си започна да се смее на историите му, слушаше го с интерес и бе щастлива, че е с него. Не можеше да устои на неговия магнетизъм.

Той се държеше толкова непринудено, че в един момент за малко не го попита защо бе изчезнал от живота ѝ така внезапно през януари. Но се въздържа. Страхуваше се от отговора — всъщност, изобщо не искаше да го чуе. Тя се боеше дали ще го понесе, ако ѝ кажеше, че е заради Анастасия. Мисълта, че може би все още обича нея, я накара да се опомни. Беше се заклела да не се поддава на чара му. Едно бе сигурно — тази вечер Максим бе възхитителен. Тя бе запленена от него. И когато той я целуна нежно по бузата, след като го бе накарала да се смее от сърце на нещо, и когато после взе ръката ѝ и я целуна, Камилия не се отдръпна и не се възпротиви.

Малко по-късно, след като им поднесоха малките чашки със силно и много сладко кафе, тя го погледна внимателно на светлината на свещта и се опита да прецени какви бяха мотивите му. Бе дошъл с определена цел, не само да се извини и да поприказва с нея.

След една дълга минута, през която той не трепна от погледа ѝ, тя го попита:

— Какво искаш?

— Теб, Камилия.

— За колко дълго?

— За тази вечер. За следващите две седмици, докато съм тук.

— А после?

— Не знам.

— Е, поне си откровен, Максим.

— Аз съм длъжен да бъда откровен с теб. Не мога да те лъжа. Не и сега. Е? Какъв е отговорът ти?

— Аз също те желая, не мога да го отрека. Но... се страхувам.

— Недей. Обещавам ти да не те наранявам отново.

— Не може да не ме нараниш, ако се любиш с мен и ограбиш чувствата ми, а после ме зарежеш.

Настъпи пълно мълчание. Нито един мускул не трепваше по красивото му смугло лице.

Камилия не помръдваше.

Те впиха поглед един в друг, изгарящи от страст. Желая се толкова силно.

— Няма да стана твоя любовница — промълви тя.

— Знам — отвърна той с приглушен глас. После бутна стола назад и се изправи. — Да се поразходим в градината — предложи той и ѝ помогна да стане.

Максим я хвана за ръка и тя се остави да я води. Всякакви сили я напуснаха в присъствието на Максимилиан Уест. Внезапно той спря, сложи ръка на голото ѝ рамо и я накара да се обърне с лице към него. Погледна я и докосна с пръсти лицето ѝ.

— Толкова си красива, Камилия, и нямаш представа колко силно те желая. Но не искам да те увещавам. Трябва сама да решиш.

— Аз също те желая, Максим — прошепна тя. Той се притисна към нея, целуна я съвсем леко по устните и веднага се отдръпна.

— Какво ще кажеш да влезем вътре?

Камилия кимна с глава.

Максим заключи вратата на спалнята, обърна се и се облегна на нея. Гледаше Камилия с истински плам.

Тя бе влязла преди него и стоеше в средата на стаята неподвижна като статуя, осветена от снопа лунна светлина, който струеше през

отворения прозорец.

Колкото повече я гледаше, толкова по-силно ставаше напрежението в гърдите му. Тя беше много красива жена. С бяла кожа и светла коса, спокойна и изискана, Камилия бе истинска дама. Но под тази изтънченост се криеше нейната земна чувственост и страст. Именно този контраст най-много го възбуждаше и разпалваше огъня в кръвта му. Още първия път, когато се любиха, той разбра, че тя е способна да го възбужда многократно и да го довежда до екстаз няколко пъти на нощ.

През трите месеца, в които бяха заедно миналата година, Камилия му бе доставяла върховно удоволствие всеки път, когато я беше любил, и то както никоя друга жена досега, с изключение на Анастасия. Но нея той не можеше да си върне. Максим се отърси от мисълта за жена си. Вече бивша. Да мисли за нея в този момент би било пагубно. Ако в главата му изплуваше нейният образ, той нямаше да може да направи нищо. Не беше изминал целия този път в търсене на Камилия, в желанието си да спи с нея и да разпали наново връзката им, само за да се провали поради минали спомени. Нямаше да позволи плановете му да рухнат. През последните шест месеца бе живял само с мисълта за тяхната среща. А доколкото познаваше Камилия, тя също. Тя не беше от жените, които спят с когото им падне, и той бе сигурен, че след него не бе поглеждала друг мъж.

— О, Максим — задъхано изрече тя и пристъпи напред, без да откъсва очи от него.

Той хвърли сакото си на стола, махна вратовръзката и започна бързо да разкопчава ризата си. Когато застана пред Камилия, Максим се усмихна, разви дългия копринен шал от врата ѝ, остави го да падне на земята и махна сребърните гребени от главата ѝ. Водопад от коса се изсипа около лицето ѝ.

Той прокара ръка по роклята и промълви:

— Свали я.

Тя дръпна ципа и остави роклята да се свлече в краката ѝ. Прескочи я и се озова в прегръдките му. Голите им тела се притиснаха.

Максим я целуна леко по устните, както преди малко, и се наведе да целуне гърдите ѝ. Те бяха малки, заоблени, стегнати и високи като на момиче и той не преставаше да ги целува, докато я водеше към леглото. Положи я леко върху него, наведе се, събу обувките ѝ и ги

захвърли настрана. Свали внимателно сивите ѝ копринени пликчета и започна да откопчава жартиерите ѝ един по един. Чорапите леко се плъзнаха надолу един след друг.

Очите ѝ не се откъсваха от лицето му.

— Постоянно мислех за теб. Непрекъснато те желаех, месеци наред. Не искам да бързам — каза той.

— Да — прошепна тя. Сърцето ѝ лудо биеше. Цялата тръпнеше. Никой друг мъж не я караше така да гори от желание. Само Максимилиан Уест. Начинът, по който събличаше бельото ѝ, толкова внимателно и бавно, я подлудяваше. Тя притвори очи и едва успя да обуздае надигацията се в нея страстен повик. Не искаше никакъв звук да развали удоволствието от възбудата, която нарастваше и у двамата им. Искам те сега, помисли си тя. Веднага. В този миг. Сега. Вземи ме. Обичам те. Обичам те. Максим. Максим. Винаги съм обичала само теб. През целия си живот. Само теб. Вземи ме. Вземи ме. Едни и същи думи непрестанно се повтаряха в главата ѝ като фуга от Бах, повтаряха ли се, повтаряха...

Той галеше тялото ѝ, после спря и се надигна. Тя чу стъпките му по облицования под и отвори очи. Видя го как си разкопчава ципа. Стоеше до стола и трескаво се събличаше. Камилия го наблюдаваше и с чувствена наслада поглъщаше всяка извивка на тялото му — широките рамене, тесния ханш, дългите му бедра. Той пристъпи гол към леглото и сърцето ѝ замря, като видя колко е възбуден.

Максим легна до нея, обви я с ръце и я целуна страстно, впивайки топлите си устни в нейните. Тя почувства как мекият му влажен език търси нейния и пое дълбоко сладкия му дъх.

Камилия лежеше върху прохладния чаршаф, опиянена от удоволствие. Беше се заклела никога повече да не го допуска близо до себе си. Сега това ѝ изглеждаше смешно. Нима имаше нещо по-важно от това да се любят, устните му да я гаят, ръцете му да я докосват. Красивите му ръце. Деликатни и нежни, те се движеха леко по цялото ѝ тяло, милваха гърдите ѝ и се спускаха към бедрата в търсене на най-съкровеното.

Тя отвори очи и го видя как целува корема ѝ, после бедрата. Устните му се плъзнаха и стигнаха до мястото, където винаги се спираха. Ръцете и устните му достигнаха сърцевината на женската ѝ

природа. Той знаеше, че така бързо ще я възбуди. Но когато започна да потръпва, тя се опита да се овладее.

— Недей да се съпротивляваш — пошепна той и я погледна настойчиво. Тогава тя го остави да прави с нея каквото иска и му се отдаде изцяло. Камилия не можеше да се сдържа повече и в миг на върховна възбуда и наслада страстно извика:

— Максим! О, Максим!

Той я облада внезапно, бурно, със силен тласък. Тялото ѝ се изви в дъга и тя обви с ръце широкия му гръб. Максим пое с длани тялото ѝ и я повдигна към себе си, по-високо и все по-високо, докато тя обгърна с крака талията му и сякаш се сля с него. Телата им се движеха в пълен унисон.

Месеци наред Максим бе копнял да я държи в прегръдките си и сега всяка брънка на тялото му неистово я желаше. Сексът с нея бе върховно удоволствие. Изведнъж му се прииска да я притежава напълно. Трябваше да я докара до онази точка на физическо удоволствие, която самият той скоро приближаваше. Започна да се движи все по-бързо и по-бързо. Тя поде ритъма му и ускори тласъците си нагоре и надолу заедно с него.

Вулканичното чувство на върховна наслада изригна внезапно. Тя извика отново името му, но той не издаде нито звук. Само се отпусна върху нея и изпадна в забрава.

Лежаха един до друг. Максим се надигна на лакът, погледна я, отстрани кичур руса коса от лицето ѝ и попита:

— Щеше ли да се разстроиш, ако днес заедно с Хлапето и приятелите се бяхме отбили на обяд?

— Да. Но щях да се справя и никой нямаше да разбере какво чувствам. Знаеш, че съм добра актриса.

— Не просто добра — ти си велика! — Той я целуна по носа. — Но през изминалия час не се преструваше, нали? Всичко бе истинско.

— Да.

— Аз също не се преструвах.

— Знам.

Максим се поколеба, преди да заяви:

— Може и да не ми вярваш, но не съм спал с друга жена, откакто се разделихме през януари.

Изненадана от това признание, Камилия отвърна:

— Вярвам ти. Какъв смисъл има да ме лъжеш. Но защо?

— Нямах време.

— Негодник!

В очите му заблестя игриво огънче.

— Това е само отчасти истина. Въпреки че бях затрупан с работа, аз наистина не исках да спя с никоя друга. — Той зарови лице в нейната коса и пошепна в ухото ѝ: — Ти си прекрасна, Камилия.

Тя се усмихна и стана от леглото. Отиде в банята и се появи с голяма кърпа. Включи вентилатора на тавана и се върна в леглото. Изтри с кърпата първо неговото тяло, а после и себе си.

— Толкова е горещо тук, че и двамата сме потни — рече тя. — Нямах нищо против вентилатора, нали? Мислех, че може да ни поохлади малко.

— Нищо не може да ме охлади. Не и когато си до мен — отвърна Максим с момчешка закачливост.

Камилия се усмихна. Тя се долепи до него и започна да го възбужда с милувки и ласки, както той нея преди това. Бавно и пламенно плъзна устни по тялото му, докато неговото дишане стана тежко и учестено. Когато вече не можеше да издържа и му се струваше, че всеки момент ще избухне, той бързо я притисна и отново проникна в нея.

— Тежа ли ти много? — попита Максим.

— Не. Харесва ми да усещам тежестта ти.

Въпреки това, след като я целуна по бузата, той се отмести настрани и легна на възглавницата си.

— Има ли тук бутилка с вода, Кам?

— Да. Ей сега ще я взема. Аз също съм жадна.

Камилия отиде до шкафа близо до прозореца, наля вода в две високи чаши и ги занесе в леглото.

— Трябва да си призная нещо — каза Максим.

— Какво?

— Идеята да дойдем тук не беше на Хлапето, а моя. Опитвах се да се свържа с теб по телефона преди да отлетя за Монте Карло да взема яхтата. Пробвах няколко дни. Накрая се свързах с прислужницата ти и тя ми каза, че си отишла в Танжер и си отседнала в „Ел Минза“. Обадих се на хотела, но оттам ми съобщиха, че си напуснала. Настоях да ми посочат новия ти адрес и те казаха, че си се пренесла при Дейвид Мейнс.

— Защо искаше да ме намериш?

— Сигурен съм, че знаеш.

Тя не отговори.

— Не можеш да отречеш, че между нас съществува силно сексуално привличане — продължи Максим.

— Затова ли дойде?

— Да.

— Беше сигурен, че няма да ти откажа, нали? — забеляза тя и го погледна право в очите.

— Не съвсем. Но аз съм на четирийсет и седем години, ти също и не сме деца. Нас ни свързва огромното взаимно привличане. Сама виждаш — няколко минути заедно и неминуемо се озоваваме в леглото.

Тя продължи да го гледа втренчено, без да промълви дума.

— Признай си, Камилия. Знаеш колко добре се разбираме двамата с теб в леглото.

— Да — рече тя най-после. С тази разлика, че тя бе влюбена в него. Нямахше намерение да му разкрива чувствата си. Той явно не я обичаше. Харесваше я, в това бе сигурна. Но това бе всичко.

— Имаше и друга причина да те търся. Искях да те поканя да ни придружиш в нашето малко пътешествие. — Той протегна ръка и прокара пръст по скулата ѝ. Усмихна се нежно и попита: — Ще дойдеш ли с нас?

— Защо?

— Защото имам нужда от теб, Кам.

— Колко дълго ще продължи това?

— Преди малко споменах, ще плаваме още две седмици.

— Знаеш, че нямах това предвид, Максим. Казах ти вече в градината, че няма да ти стана любовница.

— Знам, че искаш да се оженим, но не мога да ти обещаю това. Нека видим какво ще се случи, как ще се погаждаме две седмици на яхтата. Ще дойдеш ли?

— Ще си помисля.

Той поклати глава.

— Докарваш ме до лудост — промълви той и като се наведе над нея приближи устни към нейните. Бавно започна да я люби наново.

— Много се радвам, че дойде с нас, мило момиче — сподели Хлапето една сутрин, докато си пиеха кафето в салона. Това се бе превърнало в ритуал, тъй като и двамата не обичаха ослепителното сутрешно слънце и предпочитаха прохладната сянка.

— Аз също — отвърна Камилия с усмивка. — Тези две седмици прекарах чудесно.

— Ти влияеш много добре на Максим. Забелязах, че когато си край него, той се чувства по-спокоен. Откакто се разведе, той е самотен, Камилия. А ти се грижиш за него, правиш го щастлив.

— Аз го обичам — изведнъж изтърси Камилия. После се облегна и поклати глава: — Пустата ми уста! Нямах намерение да ти го казвам.

— О, ами че аз знам всичко. Открай време. Влюбена си в Максим от 1959-та година, нали?

Камилия се изненада от тези наблюдения и припряно запита:

— Толкова ли ми личи?

— Не. Но в онези години, когато излизахме заедно, ти никога не се интересувахте от мен като мъж. Постоянно ме разпитваше за него. Един ден ми просветна каква е работата. Оттогава пазя тайната ти като гроб. — Той се ухили и стисна ръката ѝ. — Ти си добро дете, Камилия.

— Пораснало дете — засмя се тя.

— Все пак се надявам, че ще се задържиш по-дълго.

— Май не разбирам накъде биеш.

— Имам предвид и след като пътуването свърши. Животът продължава и след това.

— Дейвид иска да се снимам в главната роля на филма, който пише...

— Знам. Всеки ден на обяд ми приказва за това. И трябва да призная, че е много отдаден на работата си, дори сега, по време на пътуването. Пише толкова усилено, всяка сутрин заключен в каютата. Всъщност, става въпрос за Максим... Искях да ти кажа, че се надявам да останеш с него.

— Нямам представа... Не знам какво ще се случи.

Хлапето я погледна сериозно.

— Остани с него, Камилия. Той има нужда от теб.

Тя го изгледа продължително. Лицето ѝ бе замислено. Най-сетне каза:

— Да знаех само какво наистина изпитва към мен. Максим е толкова затворен. Той не обича да разкрива чувствата си.

— Всеки може да види, че много те обича. Вие изглеждате родени един за друг и очевидно ви е добре заедно. Виж какво — Хлапето се наведе към нея и я погледна с бледосините си очи, — ако мъж и жена все още имат какво да си кажат след няколко седмици „изгнаничество“ на една яхта, работата според мен е ясна.

— Но ти изобщо не спомена думата „любов“!

— Не се занасяй. Нито ти, нито Херцога сте на седемнайсет. И двамата сте на четирийсет и седем години. Ако питаш мен, имате ужасен късмет, че в този гаден свят ви се случва нещо прекрасно. Между двама ви цари истинска хармония, с каквато малко двойки могат да се похвалят.

— Максим никога ли не ти е говорил за мен? Не е ли споменавал какво изпитва?

— Не — излъга Хлапето. След малко прочисти гърлото си и каза с възможно най-искрен тон: — Максим е много потаен. Той не би споделил подобно нещо. Не би обсъждал личния си живот. Макс е истински джентълмен, както сама знаеш.

Камилия кимна с разбиране.

— Честно казано, не искам да стана негова любовница. Много го обичам и тази роля не ми допада.

— Разбирам те и въпреки това мисля, че трябва да останеш. Ако не заради Максим, то заради нещо също толкова важно.

— Какво е то?

— Заради себе си, Камилия. На тебе връзката ви също ти се отразява добре. Изглеждаш прекрасно, по-добре от когато и да било. У теб няма и капка напрежение. Направо цъфтиш. Попитай Дейвид, ако не вярваш.

— Значи говориш зад гърба ми — възкликна Камилия, но в гласа ѝ се долавяше закачлива нотка.

— И то с голямо удоволствие.

Тя се усмихна, но не отговори. Седеше неподвижна, загледана в тъмносините води на Средиземно море. Съзнаваше, че Хлапето говори истината. Максимилиан Уест ѝ се отразяваше добре. Никога в живота си не се бе чувствала толкова щастлива. Откакто стъпи на борда на „Прелестна мечтателка“, Максим се отнасяше с любов и уважение към нея. И не само това — те прекарваха чудесно заедно, смееха се до припадък и разговаряха дълго за най-различни неща. Да не говорим за нощите, когато страстно се любеха. Желанието му към нея не намаляваше, дори напротив — той не можеше да ѝ се насити. Тя също.

Камилия бързо започна да разбира, че никога не бе познавала Максим истински. Приятелството им през годините бе доста повърхностно. Той бе женен и не се интересуваше от нея, затова тя погреха чувствата си към него. После през трите месеца на кратката им връзка в Ню Йорк също нямаха достатъчно време да се опознаят. Откраднати мигове, една-две вечери, неделите. Причината за редките им срещи бе разминаването в техните програми. Тя участваше в нашумяла пиеса на Бродуей, а той управляваше финансовата си империя. Когато Максим си лягаше, Камилия тъкмо слизаше от сцената, готова да излезе някъде на вечеря и да се забавлява. Между тях нямаше никакъв синхрон, що се отнася до свободното им време.

През тези две седмици, докато обикаляха около Балеарските острови и Сардиния, те постоянно бяха заедно. Не се отделяха за миг, с изключение на часовете сутрин и преди вечеря, в които Максим работеше.

Камилия бе започнала да го разбира по-добре. Тя винаги го бе обичала, но сега истински го хареса. Откри у него много качества — доброта, съчувствие, почтеност. Той бе добряк. В бизнеса бе безмилостен и упорит, дори жесток. Но в отношенията с хората бе човек на честта, със силен характер и тя го обожаваше за това.

Може би Хлапето е прав, мислеше Камилия. Може би трябва да остана с Максим. Самият той няколко пъти ми го е предлагал. И какво лошо има да му стана любовница? Ключките, отговори си тя. Не искам да се занимавам с ключките, с пресата. По дяволите всичко това — кой го интересува какво мислят другите. Не мога да се съобразявам с целия свят. Трябва да съм вярна на себе си. Искам да бъда с Максим...

— Готов съм да платя за мислите ти в момента — каза Хлапето.

— Ще ги получиш безплатно — широко се усмихна Камилия. — Мислех си, че може би... ще последвам съвета ти и ще остана. В края на краищата кой го интересува какво мислят хората.

Той се стъписа за миг.

— Скъпа, ти си прекалено зряла, за да се притесняваш от такива неща. И много, много над тях. Освен това Максим изобщо не те е компрометирал на яхтата. Ти си имаш своя апартамент, той своята каюта...

— Като каза каюта, се сетих да те питам нещо — прекъсна го Камилия. — Когато дойдох, Максим се изнесе от своя апартамент и го даде на мен. Което беше много мило от негова страна. Но не разбирам защо и за него няма апартамент. Мислех, че на яхтата има три такива апартамента.

— Има. Ти си в единия. Аз и Марша сме в другия. Третият стои винаги заключен.

— Защо?

— Той е на Анастасия. Само тя може да го ползва.

Камилия го изгледа недоумяващо:

— Все още не разбирам.

— Когато се разведох, Максим й каза, че може да вземе каквото си поиска. Къщата в Мейфеър, вилата, апартамента на Пето авеню, яхтата. Буквално всичко, стига тя да желае. Но единственото нещо, което тя поиска, бе апартаментът на яхтата. Да я ползва, когато ходят с Максим и децата на пътешествия. Каза му също, че предпочита никой друг да не я ползва. Той уважава желанията й. Апартаментът е заключен, когато Анастасия не е на яхтата.

— Защо само апартамента? Защо не е поискала цялата яхта?

Хлапетото се наведе и каза доверително:

— Анастасия не искаше нищо от Максим, освен достатъчно пари, за да живее добре. Никоя от грандиозните къщи, нито пък яхтата. Тя не се разведе с него, защото го мразеше. Тя се разведе, защото прекалено много го обичаше. Любовта й бе прекалено обсебваща и фанатична. Анастасия го издигна на пиедестал, той бе началото и краят на всичко, центърът на съществуването й. — Хлапетото сви устни и поклати тъжно глава. Нищо добро не излезе от това. За никого. Тя го разбра и си тръгна, в известен смисъл, за да спаси себе си.

— Но Максим сигурно я е обичал и тя сигурно е знаела това — внимателно подхвърли Камилия.

— Знаеше. Но не можеше да понася начина му на живот, неговата работа, ангажиментите му. Той не е от мъжете, които излизат в девет и се прибират в пет. И никога не е бил. Максим е амбициозен, напорист и е много добър в това, с което се занимава.

— Но защо го прави? Защо продължава да купува все нови и нови компании, да разширява бизнеса си?

— Той е създател на империи по природа и не може да се промени. Освен това, както току-що ти казах, има дарба.

— Но сигурно вече е натрупал достатъчно пари. Той е мултимиллионер.

Хлапето се усмихна сдържано.

— Това няма нищо общо с парите. Причината е в неговата необходимост да твори, да сключва сделки, да поема големи рискове и в удоволствието, което получава от всичко това. Все едно да ме питаш защо един алпинист иска да се изкачи на Еверест.

— Защо?

— Защото има изкачване, покоряване. Максим иска да покори света.

— Анастасия не е ли разбирала това? — попита Камилия предпазливо.

— Мисля, че разбираше. Но това не ѝ помогна да го приеме. Винаги съм смятал, че има малко слаба психика. Мисля, че за да приеме начина на живот на Максим, една жена трябва да притежава повече сила. — Той спря и после добави: — Ти можеш да го направиш. Сигурен съм, че ще успееш.

— Да не искаш да кажеш, че съм силна? — възпротиви се Камилия и го изгледа предизвикателно.

— От сърце се надявам да си такава! Да, в теб има сила! Ти винаги оцеляваш. Моля те, не ме разбирай погрешно. Когато казвам, че си силна, имам предвид твоята устойчивост, волята и способността ти винаги да се изправяш на крака. Не бъркай думата „сила“ с думата „грубост“. Има голяма разлика. Жената, която има сила, може да бъде емоционална, женствена, чувствителна, нежна и любяща. Всичко, което си ти...

— Благодаря ти за хубавите думи.

Той се усмихна.

— От друга страна грубата жена е лишена от емоционалност, от чувства. Тя е като камък.

— Искаш да кажеш, че Анастасия не е издържала на напрежението и стреса в неговия живот, не е разбирала жертвите, които той прави за бизнеса.

— Точно така. А също и неговата преданост и вгълбеност в работата му. Виж, лесно е да гледаш отстрани. Анастасия изпадна в дълбока депресия след развода, но сега е по-добре и полага усилия да се съвземе.

— Той ми каза, че са все още приятели...

— Да. Тя все още го обича, да не кажа, че обожава земята, на която стъпва. И все пак приятелство от далеч. Мисля, че това е единственият начин за нея да го обича, без да страда. Сигурен съм, че не иска да споделя начина му на живот отново.

Камилия кимна и замълча. Как искаше да го попита дали Максим все още обича Анастасия, но не посмя. Предпочиташе да не знае какво изпитва към бившата си жена.

Неочаквано в салона влезе Дейвид Мейнс.

— Добро утро! Добро утро! — поздрави той и така сложи край на разговора за Анастасия. — Уф! Тази сутрин е ужасно горещо. Съсипващо. Имате ли нещо против да изпия чаша кафе с вас, или си говорите нещо тайно? — попита Дейвид.

— Съвсем не — отвърна Камилия и веднага стана, отиде до бюфета и му наля чаша кафе. Постави я на масичката до него и Дейвид ѝ благодари.

— Как върви сценарият? — поинтересува се Хлапетото.

— Страхотно! Открих, че ми харесва да пиша на яхта. Тук съм в пълна изолация и нищо не ме разсейва.

В този миг на вратата се появи Максим с документи в ръка. Той се облегна небрежно на вратата.

— Добро утро на всички. Отивам да свърша малко работа, но преди да ви напусна искам да знаете, че смятам да удължим пътешествието с още десет дни. Кой е за? — Въпреки че се обърна към всички, блестящите му тъмни очи не се откъсваха от Камилия.

— Аз, скъпи — усмихнатата отвърна тя, без да се колебае.

— Пиши ме и мен, капитане — провикна се Дейвид.

— Каква чудесна идея, Херцоже — въодушеви се Хлапето. — На Марша ще ѝ хареса.

Максим грейна в усмивка.

— Семейство Лейн и семейство Търнър ще си тръгнат утре, както бяхме говорили, за да вземат самолета за Лондон и Ню Йорк. Така че ще бъдем само петимата.

Десетте дни прераснаха в две седмици. „Прелестна мечтателка“ стигна до Сицилия, продължи към Малта и навлезе в Йонийско море, където на няколко пъти хвърляха котва в пристанищата на гръцките острови. Най-последно яхтата зави и пое по обратния път към Танжер.

След като някои от гостите си тръгнаха, на Камилия ѝ се стори, че Максим още повече се отпусна и успокои. Нещо повече — за нейна приятна изненада той прекарваше голяма част от времето си с нея и не можеше да се насити на компанията ѝ. Въпреки че работеше по няколко часа всеки ден, Максим бе мил и внимателен и изпълняваше всичките ѝ желания. Нощем, в интимния сумрак на нейната спалня, той я любеше все така страстно както преди месец, когато за първи път дойде в Танжер да я търси.

Един ден, след като вечеряха и гостите се прибраха по стаите си, Максим се заседя на бара по-дълго отколкото обикновено. Когато и екипажът се оттегли, двамата останаха сами и той изрече тихо:

— Камилия, искам да поговоря с теб.

— Разбира се. Какво има? Изглеждаш ми притеснен, Максим.

— О, не. Няма нищо за притеснение. Но говоря сериозно. — Той я изгледа продължително. — Би ли се омъжила за мен?

Камилия се смая. Това бе последното нещо, което очакваше да чуе. Тя седна и го зяпна.

Максим се засмя.

— Май загуби ума и дума, съкровище. Но преди да ми отговориш с „Да“ или „Не“, ще трябва да ти изтъкна няколко задължителни условия за нашия брак. Да ти кажа ли какви са?

Камилия кимна. Изобщо не я интересуваха неговите задължителни условия, стига само да се оженеха. Тя бе толкова сляпо влюбена, че би приела всякакви условия, бе готова дори да му стане любовница, само да не го загуби.

— Ако се омъжиш за мен, не искам да се отказваш от кариерата си — каза той. — Тя е неизменна част от живота ти, Кам, и за мен е

важно да продължиш да играеш. Бих искал, също така, през януари да заснемеш филма на Дейвид.

— Искаш да кажеш, че предпочиташ да бъда заета, докато ти управляваш империята си.

— Да. Така ще е по-добре и за теб. Ти си велика актриса, в разцвета на своя талант. Кариерата ти преуспява. Името ти е известно, много известно. Не ми се иска да се откажеш от всичко това, да пожертваш онова, за което си се трудила и към което си се стремяла през всичките тези години, за да се омъжиш за мен. Искам да имаш успех, да се чувстваш удовлетворена от себе си.

— Аз имам нужда да работя, Максим — точно като теб. Само усмирителна риза би ме спряла. Изобщо, не знам какво бих правила, ако не играя.

— Знам какво имаш предвид. Но нека продължа, Кам. Аз имам нужда от свобода. Трябва да я имам, за да мога да работя спокойно. Не искам да увисваш на врата ми и да ме превръщаш в център на съществуването ти. Налага ми се да пътувам много и надявам се, разбираш това. Можеш да ме придружаваш при по-дългите пътувания. Бих се радвал да си до мен. Но не и при кратките пътувания. Те са много напрегнати и постоянно съм зает със срещи. Не желая в такива моменти някой да ме разсейва. Или да не мога да се съсредоточа върху това, което върша в момента, защото се безпокоя за жена си. Винаги съм бил като кон с капаци — гледам само напред и не се отклонявам. Не мога да се променя. Бизнесът заема голямо и важно място в живота ми.

— Знам.

— Освен това трябва да прекарвам известно време с Анастасия и децата, да бъда с нея, с Аликс и Майкъл. Това няма да те натъжава, нали?

— Разбира се, че не. Би било неестествено да не се виждаш с тях. Ами Аликс и Майкъл? Как, мислиш, ще приемат нашата женитба? Вторите съпруги обикновено не се харесват.

— Няма проблеми. И двамата вече са големи. Не забравяй, че Аликс е на двайсет, а Майкъл на деветнайсет. Те са зрели хора.

Тя кимна.

— Добре. Продължавай. Какви са другите ти условия?

— Няма други — това е всичко.

Камилия замълча умислена.

— Сега да чуем теб. Може би и ти имаш някои задължителни условия? — Черните му вежди се повдигнаха въпросително.

— Не, Максим, нямам.

— Ще се омъжиш ли за мен?

— Разбира се, че ще се омъжа за теб. — Тя не спомена, че това бе най-съкровено то й желание, но си го помисли.

Лицето му засия, той приседна до нея на дивана и я прегърна.

— Не съм създаден за ерген. Аз съм моногамен по природа — сподели той и докосна леко бузата й. — Винаги ще бъда добър с теб, Камилия.

— Знам, че ще е така — отвърна тя, грейнала от щастие.

Той се наведе, целуна я по устата и прошепна в косата й:

— Да отворя ли бутилка шампанско да отпразнуваме годежа или ще направим това в леглото?

Тя не отговори. Изтръгна се от прегръдката му, стана и му подаде ръка с многозначителна усмивка.

Максим пое ръката й и двамата се отправиха към нейния апартамент. Нямаше търпение да я съблече и отведе в леглото. Той бе разтърсван от желание и стигна до върховния миг почти веднага, след като я облада. За първи път откакто се любеха, Максим извика името й, когато се сля с нея.

По-късно през нощта, след като я бе любил отново, този път побавно, за да й достави удоволствие, той се изправи на лакът и я погледна в очите:

— Хайде да не чакаме, Камилия. Да се оженим веднага.

— Когато пожелаеш. — Тя протегна ръка и го погали по гърба. Лицето й преливаше от любов.

— Ще го направим утре — обяви той тържествено и широко се усмихна. — Или вдругиден. След няколко часа пристигаме в Танжер. Британският консул ще ни бракосъчетае. Всичко ще уредя. Така добре ли е за теб?

— Всичко е добре за мен, когато съм с теб, Максим.

Беше слънчев ноемврийски ден — истинско циганско лято.

Слънцето грееше в яркосиньото безоблачно небе. Камилия се спря на стълбите на къщата в Мейфеър, където живеела с Максим откакто се ожениха. Пое дълбоко въздух и усети неговия аромат. Помисли си колко хубав бе денят — идеален за разходка извън града.

Когато я видя да слиза, шофьорът на Максим, Хъмфри, излезе от ягуара и заобиколи да ѝ отвори вратата.

— Добро утро, госпожо Уест — поздрави той с любезна усмивка и ѝ помогна да се качи.

— Добро утро, Хъмфри. Чудесен ден, нали? Сякаш не е зима.

— Великолепен, мадам. — Хъмфри затвори вратата и се върна на мястото си. — Отново ли ще ходим в Ийст Хендред? — попита той като я погледна през рамото си. — Тази сутрин господин Уест ми каза, че днес ще ви карам извън града.

— Точно така — отвърна Камилия и се намести удобно на седалката. — Имаме много време. Имам среща с дизайнерите за уточняване интериора на къщата, но те не ме очакват преди обяд.

— Много добре — рече шофьорът и потегли.

Мислите на Камилия блуждаеха по пътя към Ийст Хендред, малкото селце в графство Оксфорд, където наскоро бе купила голямо имение от времето на кралица Ан. С Максим го бяха открили в началото на септември, точно преди да отлетят за Ню Йорк на една от неговите командировки. И двамата го харесаха в мига, в който го видяха, и веднага решиха да го купят. Когато настоя да плати, Максим не искаше и да чуе за това. Накрая тя се наложи и след като купи къщата, му я подари вместо сватбен подарък. Този жест дълбоко го развълнува и той прие подаръка с признателност.

Въпреки че имението Лейси Корт не бе обитавано две години, тъй като собственикът му живееше в Барбадос, то бе в сравнително добро състояние. Наетите от Камилия дизайнери усилено работеха върху създаването на уютния и скромнен интериор, който с Максим предпочитаха. Щеше да бъде чудесно убежище за двама им през почивните дни, особено за Максим. При напрегнатото му ежедневие той имаше нужда да почива в спокойна атмосфера.

Тя отпусна глава назад и затвори очи. Веднага помисли за съпруга си, мъжът, когото обичаше отдавна и винаги бе мислила за недостижим. И в най-фантастичните си сънища не ѝ бе хрумвало, че може да се омъжи за него и да бъде толкова щастлива. Той бе най-

великолепният мъж. Дълбоко в сърцето си Камилия знаеше, че той не я обича толкова силно, колкото тя него, но това вече не я интересуваше. Максим бе страстен в леглото, винаги нежен, внимателен и безкрайно щедър. Откакто се бяха оженили, той я бе обсипал с красиви подаръци — изящни бижута, хубави картини, ценни антики и сребърни прибори за новата къща.

Миговете, в които жадуваше да чуе от устата му „Обичам те“, ставаха все по-редки. Постоянно си повтаряше думите на Хлапето: „Не се занасяй. Вие двамата имате голям късмет, че ви се случва нещо прекрасно“. Наистина имаха късмет. Освен това Максим бе започнал да дава израз на чувствата си напоследък и да й нашепва: „Обожавам те“ или „Ти си дамата на сърцето ми“ и когато изричаше тези думи, гласът му бе изпълнен с любов, а очите с топлота.

Мислите ѝ полетяха към деня, когато се ожениха в Британското консулство в Танжер. За разлика от другите, тя не се изненада, че Максим не поиска разрешение от капитана на яхтата да ги венчаят на нея. Той бе построил „Прелестна мечтателка“ за Анастасия. Да се ожени за Камилия точно на нея бе неприлично за него. Максим бе много чувствителен. А тя знаеше, че Анастасия все още владее част от Максимилиан Уест и от сърцето му. В един момент Хлапето явно проумя истинската причина за мястото на венчавката, защото я погледна и се усмихна с разбиране. За нея нямаше никакво значение къде се женят.

Най-после и Хлапето се прости с ергенския живот и славата на плейбой. Сватбата бе през септември, след като Камилия и Максим се бяха върнали от Щатите. Булката бе красивата Марша Бел, а венчавката бе в Какстън Хол. Максим и Камилия бяха кумове и дадоха закуска в чест на младоженците в къщата в Мейфеър.

Теди и Марк Луис също присъстваха на сватбата и за нейна изненада я харесаха и сякаш се зарадваха, че са се оженили с Максим. Нещо повече — децата му също я приеха. Нито Аликс, нито Майкъл не изглеждаха разстроени от вестта за женитбата на баща си — дори напротив. Камилия вече бе започнала да се сприятелява с Аликс, която бе толкова очарователна и умна млада жена.

Какъв късмет имам, помисли си Камилия. Аз съм най-голямата късметлийка в целия свят. Имам всичко, за което някога съм мечтала. Максимилиан Уест, удивителна кариера, а сега и деца. Самата тя

единствено дете с починали родители, и бездетна, Камилия най-после се почувства сред истинско семейство.

Неусетно лицето ѝ се озари от щастлива усмивка и изразителните ѝ зелени очи се изпълниха със задоволство.

Камилия отвори чантата си, извади малкия си бележник и провери ангажиментите си до края на седмицата. С нетърпение очакваше вечерята с Дейвид Мейнс тази вечер. Той бе пристигнал в Лондон вчера и носеше със себе си готовия сценарий за новия филм. Тя се бе съгласила да играе главната роля и изгаряше от желание да прочете окончателния вариант.

Малко повече от два часа след като бяха потеглили от Честърфийлд Хил в Мейфеър, те завиха по криволичещата алея на Лейси Корт.

Имението се намираше в малка падина, заобиколена от гористи склонове, и изглеждаше непокътнато от времето. Тази сутрин многобройните му прозорци проблясваха на слънцето и старите сиви камъни плавно се преливаха в околния зимен пейзаж на фона на голите дървета.

Хъмфри паркира точно срещу пътната врата, наскоро боядисана в искрящо бяло. На широките външни стълби изскочиха двамата млади дизайнери. Камилия не държеше особено на формалностите и сама си отвори вратата. Слезе от ягуара преди Хъмфри да успее да ѝ помогне. Тя се отправи да поздрави Алисън Диксън и Тони Камбъл — дизайнерите, които винаги бе използвала в миналото. Те я посрещнаха с усмивки.

— Всичко върви идеално — информира я Тони и се отдръпна да ѝ направи път в просторното преддверие. — Десените, които избрахте, пасват чудесно. Вече е по-лесно да се види как ще се съчетаят, след като стените са боядисани. Къщата наистина добива вид, Камилия, и започва да се откроява нейният стил.

— Нямам търпение да разгледам всичко — отвърна тя и се усмихна на младите дизайнери. Огледа преддверието и остана доволна. Хареса тъмно портокаловия цвят на стените, растителните елементи по тъмните дървени рамки, позлатеното огледало, кристалния полилей.

— Ще бъдеш приятно изненадана, като видиш и останалата част от къщата. През изминалата седмица напреднахме много — похвали се

Алисън. Тя я поведе към библиотеката и продължи: — Както каза Тони, повечето стаи вече са боядисани, подовете изчистени и където трябва довършени. О, вчера пристигнаха леглата от „Хародс“. А тази стая, както виждаш, е почти завършена. Липсват само канапетото, книгите и някои дреболии.

Камилия стоеше в средата на библиотеката и погледът ѝ не пропускаше и най-малката подробност. Тя не спираше да кима одобрително. Ламперията и рафтовете бяха реставрирани и излъскани. Всичко си беше на мястото — старинно бюро със стол в стил крал Джордж, удобни кресла, разкошен килим и месингови лампиони с копринени абажури. Дори една от любимите ѝ картини с коне бе закачена над камината.

— Моите поздравления — възкликна Камилия със задоволство. — Както знаете, това ще бъде стаята на Максим и се радвам, че нея първа сте завършили. Поне съм спокойна, че ще има къде да работи, дори да трябва да довършваме останалите стаи, когато се нанесем.

Те я разведоха навсякъде и поеха към кухнята.

— Мисля, че ще е готова до средата на септември, Камилия, защото напредваме много бързо — каза Тони. Той отвори вратата на кухнята и добави: — И за да не ходим до някоя кръчма в околността, ние донесохме суха храна. Помислихме си, че така ще е по-приятно. А и докато ядем, ще можем да ти покажем някои от десените, които избрахме за плетената гарнитура, както и плочките за банята.

— Чудесна идея — съгласи се Камилия. — Ще кажа на Хъмфри да намери някоя кръчма да хапне. Ще дойде да ме вземе след няколко часа, тъй като имаме още доста неща за обсъждане. Моля да ме извините.

След като изпрати шофьора, Камилия се поспря за малко навън и като се огледа реши, че трябва да наеме градинар колкото може по-скоро. Макар че бе късно през ноември, когато нищо не можеше да се сади, градината бе обрасла и имаше нужда от облагородяване преди пролетта. Там ще има нарциси, помисли си тя, ще ги засадя безразборно под онези дървета. Ще посадя и люлякови храсти. Максим обожава люляка. Би било чудесно да прекараме Коледа тук. Максим ѝ беше казал, че Аликс ще бъде с тях, а Майкъл в Ямайка с Анастасия. С тези мисли Камилия влезе в къщата и тръгна по коридора към кухнята. Пред вратата на мазето се спря и си спомни за

специалния коледен подарък за Максим. Беше решила да превърне част от помещението в изба, която да напълни с най-хубавите вина. Хлапето ѝ помагаше да подбере любимите марки на Максим и предпочитаното от него шампанско, което той обичаше да пие преди ядене вместо аперитив. Макар да не пиеше много, държеше на гостите да се поднасят вина от най-добрите реколти. Камилия и Хлапето вече бяха ходили на разпродажба на вина и бяха постигнали голям успех. Стелажите за бутилките бяха поръчани и щяха да пристигнат всеки момент.

Тя реши да хвърли още един поглед на мазето, докато Тони и Алисън подреждаха масата за обяд. Отвори вратата, запали лампата и заслиза по тясното и стръмно дървено стълбище.

Бе изминала само няколко стъпала, когато токчето ѝ изведнъж се закачи в някаква цепнатина. Без да усети какво става, продължи надолу, но заклещеното токче я дръпна назад и тя загуби равновесие. Полетя с писък напред и с ужас се вкопчи в парапета. Той бе изгнил и остана в ръката ѝ. Тя изпищя отново, докато се търкаляше по стръмното стълбище и се строполи на циментовия под. Тялото ѝ не помръдна.

Тони и Алисън чуха писъците и изтичаха от кухнята. Те се втурнаха по коридора и видяха отворената врата на мазето. Тони застана на горното стъпало и с ужас погледна надолу.

— Господи! Камилия е паднала по стълбите! — възкликна той и целият изтръпна. Със свито сърце заслиза надолу.

Той видя обувката ѝ, която все още стоеше заклещена в цепнатината, и веднага разбра как е станала злополуката.

Алисън, която трепереше неудържимо, бе бяла като платно. Тя последва спътника си, но бе толкова изплашена, че едвам движеше крака. Когато стигна долу, видя Тони да коленичи до Камилия.

Тялото ѝ лежеше на пода. Красивото ѝ лице бе бледо, очите — затворени. Изпод русата ѝ глава се стичаше кръв.

— Наранила се е лошо — пошепна едва чуто Алисън. Тя се наведе до Тони и се опита да спре треперенето на ръцете си.

Тони бе пребледнял като мъртвец.

— Май не трябва да я мърдаме — плахо промълви той. — Може да я нараним още повече. Аз ще остана тук с нея, а ти се обади за линейка.

Алисън кимна и бавно се качи по стълбите. Краката ѝ сякаш бяха от олово.

Тони я проследи с поглед, докато тя се изгуби през вратата, и се обърна отново към Камилия. Въпреки че не каза на Алисън, той бе сигурен, че Камилия си бе счупила врата при падането и вече не бе между живите.

Максим не можеше да проумее, че Камилия е мъртва.

Чак след погребението ѝ почувства нейната загуба. Непоправимата ѝ смърт бе голям удар за него. Той не можеше да повярва, че прекрасната, жизнена, талантлива и любвеобилна жена, за която толкова наскоро се бе оженил, си бе отишла от него завинаги. Бе съкрушен.

В този тежък момент най-много му помогна Аликс, макар че Хлапето, Теди и Дейвид Мейнс също се опитваха да го утешат в скръбта.

Денят след заупокойната служба в памет на Камилия, Максим и Аликс седяха заедно в къщата в Мейфеър. Аликс постави ръка на рамото му и тихо каза:

— Камилия много ми харесваше, татко. С нея станахме добри приятелки. Веднъж ме попита имам ли нещо против да ме счита за своя дъщеря. Отвърнах ѝ, че това ме радва. Всъщност бях много поласкана.

Максим ѝ хвърли един поглед, но не каза нищо.

Аликс срещна погледа му и си помисли колко ужасно изглежда баща ѝ. Винаги загорялото му лице бе посивяло, а тъмните му искрящи очи бяха замъглени от скръб. Тя пое дълбоко дъх и продължи:

— След мама Камилия наистина бе най-чудесната жена, която съм познавала. Съжалявам за тази фатална злополука и искам да знаеш, че съм тук, за да ти помогна, ако имаш нужда от мен.

Максим все още не можеше да каже дума. Той взе ръката на дъщеря си и силно я стисна. Най-сетне промълви:

— Камилия заемаше особено място в живота ми...

— Да, татко. И те обичаше изключително много.

— И аз я обичах. Не по същия начин както обичам майка ти...

Невъзможно е да обичаш различни хора по един и същи начин. Аз

обичах Камилия по особен начин и имах нужда от нея. Тя ме дари с такава щастие през последните месеци, помогна ми да преодолея самотата... — Гласът му секна. Той не бе в състояние да продължи.

След няколко минути Максим възвърна самообладание и тихо каза:

— Никога не ѝ казах, че я обичам, Аликс. Нито веднъж. Няма да си го простя. — В очите му се появиха сълзи и той се опита бързо да ги избърше.

Аликс го прегърна и облегна глава на рамото му.

— Сигурна съм, че Камилия го е знаела, татко.

— Постъпих лошо. Трябваше да ѝ го кажа — дрезгаво прошепна той.

— Една жена винаги знае, когато е обичана, повярвай ми. — Аликс се опитваше да го успокои. Сърцето ѝ се късаше, като гледаше как се измъчва. — Тя го чувства. Освен това Камилия бе толкова щастлива с теб.

Максим се обърна към дъщеря си и потърси очите ѝ.

— Наистина ли мислиш така, Аликс?

— Да. Ти я направи много, много щастлива. Каза ми го няколко дни преди злополуката.

Максим се облегна на дивана и затвори очи. Думите на дъщеря му бяха някаква утеха, макар и недостатъчна.

Скоро след смъртта на Камилия, Максим изчезна напълно от обществения живот. Той се отрупа с работа повече от всеки друг път и преустанови контакти с всякакви близки и познати. Виждаше се само с колегите си, с бизнес съдружници и със семейството си. Вестниците вдигнаха голям шум около смъртта на Камилия, около нейния и неговия живот. От всичко това му се повръщаше. Той нае екип сътрудници, които да държат журналистите на разстояние и да следят името му да не се появява в клюкарските колони.

Максимилиан Уест се оттегли и вдигна след себе си моста, който го свързваше със света.

ЧАСТ ШЕСТА
АДРИАНА
НЮ ЙОРК
1987

Мъдрата жена урежда къщата
си,
а глупавата я съсипва с ръцете
си.

Притчи
Соломонови

Адриана Маклин Уест стоеше в средата на хола в апартамента на Пето авеню и го оглеждаше с неприязън.

Никак не ѝ харесваше. Още от първия миг, когато стъпи в него преди осемнайсет месеца, той не ѝ хареса. Пропорциите на стаята бяха идеални, беше просторно и светло, с неповторима гледка към Централ Парк. За съжаление обзавеждането бе дело на бившата жена на Максим и Адриана намираше мебелите за отвратителни — старомодни, избелели и лишени от стил. Откакто се омъжи за Максим, искаше да направи промени, но всеки път, когато подхващаше темата, той махваше неопределено с ръка и казваше, че стаята му харесва точно такава, каквата е. Напоследък Максим я отрязваше всеки път при споменаването на думата „обзавеждане“ и не искаше даже да изслуша нейните аргументи в полза на промяната.

Тя дори му предложи да плати всичко сама, но той ѝ обясни, че въпросът не е в парите и не там е работата.

Тъмнокафявите ѝ очи се плъзнаха по стените на хола и внимателно огледаха всяка вещ. Лошото на хола бе, че изглеждаше някак невзрачен и създаваше усещането на хлад с бледите си цветове, бледа дамаска, светъл фурнир и ненатрапчиви картини. Тя имаше нужда от крещящи цветове, разноцветни дамаски, скъп мокет, изящни лампи от китайски порцелан, ексцентрични картини и приковаващи окото предмети на изкуството. Тези неща биха вдъхнали живот на стаята, щяха да ѝ придадат нужния блясък, присъщ на шикозните нюйоркски жилища и на всичките бивши апартаменти на Адриана. Тя обожаваше този стил, защото той демонстрираше пред света, че собственикът е човек с пари, власт и успех.

Адриана наведе глава и започна да записва в жълтия си бележник идеите, които щеше да предостави на световноизвестния дизайнер, нает от нея тази сутрин. Бяха се срещнали в административната сграда на нейната фирма за козметика „Емприс Юджиния Бюти“, на която бе президент и главен мениджър.

С Валънтайн Лабък се харесаха в мига, в който влезе в кабинета ѝ. Разбраха се още през първите десет минути на срещата. Тя знаеше, че Валънтайн има изключителен вкус, и бе сигурна, че ще създаде атмосфера на лукс и материално благополучие, подходящи за общественото положение на госпожа Максимилиан Уест.

Валънтайн не взимаше евтино и нямаше съмнение, че апартаментът щеше да излезе много скъпо — между четири и пет милиона долара за нов проект и обзавеждане. Но тя можеше да си го позволи, защото бе милионерка. Ако за Максим парите бяха без значение, това в пълна сила важеше и за нея. Когато почина, Артър Маклин — вторият ѝ съпруг — ѝ остави в наследство много пари и козметичната фирма, която бе една от най-големите в Съединените щати.

Адриана бе обяснила на Валънтайн Лабък, че иска всички стаи да се променят — не само холът, но и библиотеката, трапезарията, кабинетът на Максим, нейната стая, спалните. Всичко трябваше да бъде преобразено. Утре Валънтайн щеше да дойде със своя екип и цял ден щяха да умуват какво да правят с този... с този... мавзолей.

Беше ѝ ясно, че Максим ще е против, когато му съобщи решението си довечера. Ще му обясни причините и ще го убеди някак. Адриана умееше да го върти на малкия си пръст и да му влияе, особено в леглото. Тогава той изглеждаше по-открит, сговорчив и податлив на внушение. Бе разбрала, че Максим не е никак лесен като съпруг и че е много потаен.

Адриана въздъхна. Проблемът бе, че скоро не се бяха любили. Напоследък интересът му към нея бе поотслабнал и тя не разбираше защо. Когато се срещнаха за първи път, той бе като млад жребец, желал я постоянно и не можеше да ѝ се насити. Това продължи през целите първи шест месеца на техния брак. Но ето че седмици наред не я бе докосвал. Разбира се, него дълго време го нямаше, докато бе в командировки. Тя също трябваше да ходи няколко пъти до Калифорния, Тексас и Рим, така че често се случваше да са разделени. Но откакто се бе върнал от Лондон вече бе изминал цял месец, а те още не се бяха любили. Когато тактично му намекваше, че е време да си легнат, той учтиво я отблъскваше, като си намираще различни извинения — или бе зает с много важна сделка, или бе изморен, или пък нямаше настроение. И винаги се прибирал в собствената си

спалня. Още от самото начало идеята за отделни спални не ѝ се понрави и тя бе против, но Максим настоя за това веднага, когато пристигнаха в Ню Йорк след сватбата им във Франция: „Работя по всяко време. Ставам, когато се зазори, за да се свържа с офисите в Лондон и Париж. Така ще е по-добре. Не искам да смуцавам съня ти.“ Целуна я, усмихна се както винаги подкупващо и прошепна: „Недей да мислиш, че няма често да спя в леглото ти, Адриана. Но аз съм свикнал да живея по този начин. Имам нужда от собствена стая. Това не бива да те притеснява.“

Да, но тя се притесняваше и никак не му вярваше, че и при другите си жени е имал самостоятелна спалня. А нямаше и съмнение, че посещава нейната все по-рядко. Ако не го познаваше толкова добре, можеше да си помисли, че има любовница. Но това не бе в стила му, пък и беше толкова погълнат от работата си, че със сигурност нямаше време за други жени.

Една картина, закачена накриво, привлече вниманието ѝ и тя прекоси старинния килим, за да я оправи, но се спря пред масичката в стил Луи XV. Върху нея в сребърна рамка стоеше снимка от сватбата им с Максим през септември 1985-та. Ожениха се в кметството на Четвърти район в Париж, защото служебни ангажименти го бяха задържали там. Тя бе облечена в костюм на „Живанши“ и след церемонията Максим даде вечеря за десет души в „Ласер“. Адриана взе снимката — колко добре изглеждаше той на петдесет и една в деня на сватбата. Толкова бе красив, строен и загорял.

Когато през 1984-та нейните банкови инвеститори се опитаха да откупят „Мариана Монтевекио“ от него и не успяха, тя за момента се отказа да разширява „Емприс Юджиния“. Вместо това Адриана се увлече по Максимилиан Уест, който освен че бе привлекателен и вълнуващ мъж, беше и подходяща партия за женитба. През лятото на 1985-та в Монте Карло тя успя чрез един свой приятел да се запознае с него. За нейна радост той веднага я хареса, привлечен от острата ѝ делова мисъл, красиво лице и идеално тяло. Последваха шест шеметни любовни седмици и за голяма изненада на всички в края на лятото те се ожениха. Адриана чувстваше, че децата му не я харесват, но и тя не беше много очарована от тях — считаше ги за надути еснафи. Що се отнася до онази бивша негова жена — Анастасия — тя ѝ беше като трън в очите. Винаги искаше да приказва нещо с него или да го види.

И той веднага тръгваше като послушно куче. Тя се опита да сложи край на тези срещи, но успя само да си навлече гнева на Максим, който недвусмислено ѝ каза никога повече да не споменава името на Анастасия. Тази кучка имаше особена власт над него, но Адриана не разбираше каква бе причината. Най-вероятно децата. Тя често се чудеше какво ли мъж като Максимилиан Уест е могъл да намери в тази повехнала, семпла блондинка с бледи устни. Втората му съпруга — актрисата, която бе паднала по стълбите на мазето и си бе счупила врата — също не бе изглеждала по-добре.

Адриана постави снимката обратно на масичката, отиде до малката картина на Мане и я оправи. Погледна часовника си. Беше почти шест. Максим ѝ бе казал, че ще се прибере преди седем и че смята да вечеря вкъщи. Беше четвъртък и готвачът и икономът имаха почивен ден. В такъв ден Максим обикновено я водеше в „Ла Сирк“, „Ла Гренюел“, „Ла Каравел“, в „Четири сезона“ или пък в някой друг елегантен ресторант в Ню Йорк. Но сутринта, преди да тръгне за работа ѝ бе обяснил, че има да свърши куп неща. Затова тя бе поръчала на готвача да приготви студена вечеря — салата, пушена съомга, студени филета и пиле, сирена и пресни плодове — храната, която той най-много обичаше.

Забързана, Адриана излезе от хола, прекоси коридора и влезе в кухнята. Отвори вратата на хладилника и провери дали бутилките „Дом Периньон“ са сложени в лед и дали има достатъчно черен хайвер. После се втурна по коридора към спалнята си.

Съблече строгия черен костюм и го закачи в гардероба. Свали скъпото си бельо и влезе в банята. Пусна във ваната шепа ароматни топчета на нейната фирма, завъртя кранчетата и отиде до огледалото да си вдигне косата. Чудеше се какво да си облече. Може би нещо по-секси. Трябваше да се постарее да изглежда съблазнителна, така че съпругът ѝ да не може да ѝ устои. Всичко трябваше да стане така, както го беше намислила... във всяко едно отношение.

Тя се отпусна в горещата ароматна вана и се замисли за Максим. Женитбата ѝ с него бе най-големият удар в нейния живот. Бе съпруга на един от най-богатите мъже в света, милиардер, който на всичкото отгоре бе в разцвета на силите си, красив и неотразим. Не беше никак зле за едно обикновено момиче от средна ръка, излязло от Уестчестър, с типично дребнобуржоазно възпитание, със скучен първи брак, с

ученическа любов и не толкова скучен втори брак с богат и по-възрастен от нея мъж.

Мисълта ѝ се насочи към Артър Маклин. Бе женена за него десет години преди да умре през 1983-та след тежък инфаркт. Тогава бе на седемдесет години, а тя — на трийсет и една. Адриана бе много благодарна на Артър. Той ѝ отвори вратите към един нов свят.

След развода с първия ѝ съпруг — Лари Тъкър — тя се премести в Манхатън, намери си малък апартамент и стана фото модел.

Успехът дойде светкавично. След като бе снимана от Скавуло и стана лицето от кориците на такива списания като „Вог“ и „Мадмоазел“, Артър Маклин я забеляза и нареди на рекламния си агент да я наеме за „момичето“ на „Емприс Юджиния“. Шест месеца по-късно лицето ѝ започна да се появява навсякъде — по афиши, във вестници и списания, по телевизията и на големи плакати в универсалните магазини. Нейното интересно, екзотично лице на филмова звезда бе подходящият образ, който Артър Маклин търсеше, за да рекламира козметичните си продукти. Това лице успя да омагьоса и самия собственик на фирмата. Момичето на „Емприс Юджиния“ стана неговото момиче. Той започна да я ухажва настойчиво, засипваше я с подаръци, купуваше ѝ бижута и кожени палта, разведе се с жена си след трийсет години брак и се ожени за Адриана преди да успее да си поеме дъх и да забрави миналото си в Уестчестър.

Тя продължи да бъде „момичето“ на „Емприс Юджиния“ още няколко години. После стана говорител на компанията. Артър, който сам се бе издигнал благодарение на ума си, бързо откри, че неговата красавица не е глупава. Тъй като нямаше деца, той я въведе в бизнеса, лично я обучи да управлява фирмата и ѝ я завеща. Когато бе повален от удар през пролетта на 1983-та тя се грижи за него нежно и всеотдайно и ръководеше компанията не по-зле от самия него. След смъртта му предприе нов курс и изведе „Емприс Юджиния“ на пътя към големия успех. След като закупи няколко по-малки козметични фирми и ги сля със своята, тя смени опаковката на своите изделия, поръча на френски парфюмери да измислят нови аромати и нае химици да създадат поредица от продукти на билкова и природна основа. Нарече тази серия „Красиво тяло“ и отвори бутици със същото име из цялата страна. Междувременно компанията ѝ се наложи над много съперници, включително и над „Мариана Монтевекио“, която

принадлежеше на Максим. Някога искаше да притежава тази компания, да я слее с „Емприс Юджиния“, но вече се бе отказала. Странното бе, че напоследък Максим я обвиняваше в конкуренция. Отначало тя приемаше всичко на смях, мислеше си, че се шегува. Но скоро разбра, че говори сериозно. Тя по природа обичаше да се състезава, това бе в кръвта ѝ и бе естествено да се конкурира със серията на „Монтевекио“ така, както се конкурираше с „Лолер“, „Арден“ или „Ревлон“. В това нямаше нищо лично. Но Максим очевидно не мислеше така. Преди шест месеца двамата поотделно хвърлиха око на малка фабрика, произвеждаща кремове за ръце. Тя възприе съперничеството им чисто приятелски, като една шега. Не и той. Шефът на кантората му за покупки на компании в Ню Йорк, Питър Хайлброн, побесня.

Тя се сепна и изправи гръб във ваната. Да не би Максим да ѝ имаше зъб? Едва ли. Засмя се. Не бе възможно да я лишава от секс подобно на сърдита жена, която се цупи заради въображаема обида. Не, и дума не може да става за подобно нещо. Максим бе прекалено сериозен за такива глупави игри. В момента не спеше с нея, защото бе прекалено зает с настоящата сделка. Въпреки че бе твърде страстен и сексуално активен, той можеше да бъде много дисциплиниран, когато поиска. И можеше да не докосва жена месеци, дори години. В един от редките моменти на откровение ѝ бе казал, че след смъртта на втората си жена, не се бе любил цели две години. Това не само я бе впечатлило, но ѝ бе показало изключителната воля на този мъж. Нейният мъж, помисли си тя и излезе от ваната.

Отиде до огромното огледало на една от стените и дълго оглежда фигурата си от главата до петите. Тялото ѝ все още бе идеално, по него нямаше грам тлъстина и все пак не бе като ходещ скелет, както на някои от познатите ѝ в Ню Йорк. Твърде слабите жени я караха да потръпва, особено онези, които не слагаха хапка в устата си и приличаха на привидения. Тя бе добре сложена, без да е пълна. Тъй като бе достатъчно висока — към метър и седемдесет и пет — не бе фатално, ако от време на време сложеше по някой и друг килограм отгоре. Завъртя се бавно още веднъж и остана доволна от ефекта на упражненията, които правеше с треньор два пъти в седмицата. Беше в добра форма. Според нея гърдите ѝ бяха малко увиснали, но с хубава форма и достатъчно съблазнителни, за да възбудят Максим. Когато

миналата година бе отслабнала, разбра, че той не си пада по кльоцави жени.

Тя се пресегна, взе лосиона с мирис на люляк на фирмата „Емприс Юджиния“ и намаза цялото си тяло. Напръска се с люляковия парфюм, който Максим обожаваше, и разреса гъстата си тъмнокестенява коса. Сложи си копринен халат и отиде в спалнята.

Седнала пред огледалото на тоалетката, се чудеше какъв грим би му харесал най-много тази вечер. Дали да се направи на младо момиче като си сложи розов фон дьо тен, пудра и руж и сенки в светли пастелни тонове, или да се направи да изглежда по-фатална...

Тя се приближи до огледалото и внимателно разгледа лицето си. То бе широко, с голямо чело, леко дръпнати очи, тъмни изписани вежди и заоблена брадичка с трапчинка в средата. Ще си остана такава, каквато съм, реши тя и намаза скулите с бледобежов фон дьо тен. Ето кого харесваше той. Адриана Маклин. Така или иначе съм по-привлекателна без грим. Въпреки моите трийсет и пет години.

Максим събра сили и пъкна ключа във вратата на апартамента на Пето авеню. Имаше страшно много работа и точно тази вечер никак не му се занимаваше с Адриана. Но се налагаше.

Очевидно Адриана бе чула отварянето на вратата, защото още преди да си съблече шлифера, тя се завтече да го посрещне.

— Ето те и теб, ангел мой! — поздрави го тя. При всяко нейно движение дългата ѝ ефирна виолетово златиста рокля се диплеше на талази.

— Здравей, Адриана — спокойно отвърна Максим и остави куфарчето си на малкото канапе в стил Луи XV в антрето.

Тя обви с ръце шията му и го целуна звучно по устата. Това го накара да потръпне. Той съблече шлифера си, закачи го в гардероба и отново взе куфарчето.

— Сложила съм шампанско да се изстудява — прошепна Адриана с кадифен глас и като го хвана под ръка тръгна с него през огромния коридор. — Приготвила съм студена вечеря. Да отворим шампанското и да пийнем по чашка преди вечеря. Какво ще кажеш, скъпи?

— Не сега, Адриана. Ще взема един душ, ще се преоблека и може би след това ще пийна нещо. Ще се видим след малко. — Максим се отпрати към спалнята си.

— Ще бъда в библиотеката, ангел мой! — Той изчезна в стаята си и недвусмислено ѝ затвори вратата под носа. Адриана се намръщи и се опита да прецени обстановката. Слава богу, той не беше в чак толкова лошо настроение както през последните няколко седмици след завръщането си от Европа. Може да не беше в добро настроение, но със сигурност не бе и в лошо. Нещо средно, помисли си тя, настроен на средна вълна. Тя се усмихна, сигурна, че ще успее да му влезе под кожата тази вечер. Малко нежност и внимание, успокоителни думи, шампанско и черен хайвер, лека музика, няколко мили целувки. Набързо щеше да го убеди в необходимостта от ново обзавеждане,

беше сигурна. А по-късно, след като се отпусне, щеше на всяка цена да го вкара в леглото.

Максим се съблече, влезе в банята и пусна душа. Протегна ръце нагоре под горещата струя, завъртя се и направи няколко кръгови движения с глава, за да се опита да се освободи от напрежението. То се бе трупало през целия безкраен ден в офиса. Припомни си последния разговор с Грейм Лонгдън точно преди да си тръгне тази вечер. Тя се бе съгласила, че трябва да се откажат от настоящата сделка, въпреки че Питър Хайлброн бе против всякакви прибързани ходове за момента. „Нека почакаме“, беше казал Питър като го изпращаше до асансьора преди по-малко от час. Максим бе обещал, че ще изчака до сутринта. Онова, от което се нуждаеше, след като се изкъпе, бе пълна почивка. Не беше сигурен, че Адриана, която напоследък много го дразнеше, можеше да му я предложи. Но на всяка цена трябваше да се откъсне от тази сделка за известно време и да я избие от главата си за няколко часа. Имаше желание да пийне нещо, да погледа малко телевизия и да изкара един здрав сън. Бе задължително да бъде свеж на сутринта, когато трябва да вземе окончателно решение за сделката. Бяха на път да приемат не особено изгодна оферта за купуването на голямата американска корпорация „Палмира-Кетелсън“, но той се чудеше дали наистина иска да го направи.

Максим посегна към сапуна и под душа се разнесе аромата на люляк. Адриана е наистина невъзможна, помисли той. Трябваше да признае, че понякога бе доста недодялана, чак го учудваше. И все пак бе една от най-забележителните жени, които някога бе виждал. Не можеше да отрече нейната смугла, екзотична красота.

Тя го плени още в мига, в който я видя в Монте Карло, и не можа да свали очи от нея. Нейното интересно, чувствено лице, идеалното ѝ тяло, стройните крака и силното ѝ сексуално излъчване го развълнуваха невероятно много. Лятото преди година и половина той бе лесна плячка. За първи път след смъртта на Камилия бе готов да се забърка в някоя авантюра, да легне с жена и изцяло да се забрави в нея. Точно това направи с Адриана. По време на шестседмичната им любовна връзка преди да се оженят, не излязоха от апартамента в хотел

„Карлтън“ в Кан цели три дни и три нощи, неспособни да се наситят един на друг.

Адриана несъмнено бе нова страница от живота му — толкова бе различна от останалите жени, които бе познавал и обичал. Винаги бе харесвал изисканите миловидни блондинки, а тя бе мургава сирена с тъмни бадемови очи и екзотичен вид. Различаваше се и по много други неща. Адриана притежаваше остро чувство за хумор, стигащо до цинизъм, което отначало го забавляваше, но после започна да го дразни. Много скоро Максим откри и други също толкова смайващи черти. Тя бе своеволна и упорита като магаре, нагла и язвителна. Нещо повече — усетът ѝ към бизнеса и нейните познания в областта на финансите вече не го привличаха както в началото. Под блясъка на източната ѝ красота се криеше нещо подозрително мъжко.

Мъжко, повтори наум той. Подобно определение за Адриана бе необичайно и въпреки това вярно. Мисълта го шокира. Защо вече не можеше да се възбуди в нейно присъствие? Дали не го отблъскваше именно нейното мъжко излъчване? Неудържимото му влечение към нея бързо се изпари. Шест месеца след сватбата в Париж бракът им вече бе приключил, поне що се отнасяше до него. Решението му да я вземе за жена бе голяма грешка от негова страна. Трябваше да предвиди, че изгарящото го желание да легне с нея и подклажданата от самата Адриана страст щяха бързо да изтлеят. Точно така и стана.

Импотентността му бе голям шок за него и в началото се бе притеснил. Дори му мина през ума, че почва да губи мъжките си сили и реши да отиде на лекар. Но след като прекара една нощ със своя отдавнашна позната, Максим с голямо облекчение се увери, че няма никакви проблеми. Всичко бе добре, когато бе с блондинка. Вината явно не бе у него, а у Адриана.

Самочувствието му се бе възвърнало. Всички механизми в тялото му работеха като часовник. Максим се усмихна. Един мъж никога не може да получи ерекция, ако не го иска с ума и с тялото си. Повечето мъже са с много по-крехка психика от жените и затова двата пола са толкова различни. На мъжа му трябва да изпитва поне малко желание, за да се възбуди и да осъществи полов акт. Но една жена може да се люби и без да има желание. Трябва само да лежи и да чака мъжът да свърши работата. Ако той не успее, тя обвинява него, а не себе си. Поне в повечето случаи.

Поради невъзможността да се възбуди от Адриана, Максим избягваше всякакви сексуални контакти с нея. Това се оказа доста трудно, тъй като тя бе много пламенна и постоянно го преследваше. Засега все някак успяваше да се измъкне. В повечето случаи.

Преди година бе решил да обяви намерението си за развод, но се отказа. И още не го бе сторил. Постоянно пътуваше и рядко се спираше в Ню Йорк, така че му бе по-удобно за момента да си остане женен, поне по документи. Съпругата бе идеално прикритие и защита срещу други хищни жени. Освен това той бе прекалено погълнат от работата си, за да се поддава на емоционални вълнения.

Щеше да изчака и да се занимае с Адриана по-късно.

Облечен в тъмносиви вълнени панталони, черно поло и черно сако от кашмир, Максим излезе от спалнята си, прекоси коридора и влезе в библиотеката.

Адриана не бе в стаята.

Разнасяше се лека музика. Бутилка „Дом Периньон“ стоеше в кофичка с лед на малкия шкаф. Ниската масичка пред камината със запален огън бе подредена за вечеря. Без съмнение Адриана бе в кухнята и слагаше върху таблата хайвер, резенчета лимон и препечени филийки. Правеше го редовно, когато готвачът го нямаше.

Максим отиде до шкафа и си наля чаша шампанско. С удоволствие отпи голяма глътка. Примигна на слабата светлина и тъй като му се стори, че в стаята е прекалено тъмно, отиде до прозореца и светна лампата. Ключът бе точно до бюрото и жълтият бележник привлече вниманието му. Веднага позна почерка на Адриана. Името Валънтайн Лабък веднага му се наби в очи. Лабък бе най-скъпият дизайнер в целия свят. Максим се наведе и започна да чете дългия списък, който Адриана бе направила.

В този миг тя се върна от кухнята с табла в ръка. Спря на вратата като попарена и се прокле на ум, че е толкова глупава да остави бележника си на бюрото. Обхвана я смущение, което бързо премина в тревога, когато Максим вдигна очи и гневно я погледна. Лицето му излъчваше такава силна омраза, че тя се уплаши.

Очите на Максим горяха. Разярен, той размаха бележника в лицето ѝ.

— Какво е това? Готвиш се да префасонираш къщата, а? — Погледът му бе унищожителен.

— Не, не, нищо подобно. Аз просто...

— Просто какво? — прогърмя гласът му и без да й даде време да се опомни, той продължи настървено: — Не ти разрешавам да правиш каквито и да било промени в този апартамент! Той е прекрасен, подреден с вкус и на мен ми харесва! Да не си пипнала или сменила нещо, ясно ли е!

— Няма нужда да викаш. Искях само да направя промяна в кабинета ти. Като подарък за рождения ти ден — скалпи тя набързо. Пристъпи неуверено и остави таблата на масичката. Приблужи се до бюрото и като се усмихна подкупващо добави: — Трябва да признаеш, Максим, че кабинетът ти е заприличал на вехтошарски магазин.

— И какво от това! Изобщо не ме интересува. А това за рождения ми ден е долна лъжа! Ето тук — и той отново размаха бележника пред лицето й — си описала всяка стая. Не съм толкова глупав. Тъща ми е декоратор и...

— Бившата! — избухна тя и го погледна смразяващо. Той се направи, че не я е чул, и продължи с равен тон:

— И покрай нея познавам Лабък, чието седалище е в Париж. Той не би си мръднал и малкия пръст заради една стая. Лабък декорира само цели апартаменти! — Максим хвърли бележника на бюрото пренебрежително. — Не ти е дошъл умът в главата. Вече ти казах, няма да позволя да превърнеш този апартамент в скъпо подобие на някой лъскав, натруфен, безвкусен хотел в Маями и то с помощта на прехваления, ненадминат и некадърен Лабък! Не се учудвам, че си се спряла на такъв бездарник, лишен от всякакъв вкус като него.

— Той е супер! А ти за кой, по дяволите, се мислиш? Изведнъж взе много да разбираш от дизайн! — гласът й стана писклив от яд. — Големият експерт! Достатъчно е само човек да погледне тази студена, неугледна, овехтяла дупка, този мавзолей, за да разбере, че понятие нямаш от дизайн.

Максим не благоволи да й отговори, а само я гледаше гневно.

Адриана не можеше да се владее. Треперейки от ярост и безпомощност, тя изсъска:

— Всичко е прекалено френско. Липсва му всякакъв стил.

Той примигна и за миг застина в недоумение, после отметна глава и се изсмя:

— Французите са измислили стила, глупачке!

— Не ме интересува! Аз ще направя промени в апартамента — кресна Адриана и се изпъна в целия си ръст, озлобена от неговото високомерно държане и чувството му за превъзходство.

Той се приближи, погледна я с присвити очи и бавно, с леден тон промълви:

— Ако толкова ти се иска да обзавеждаш апартамент с помощта на прехваления мистър Лабък, можеш да си потърсиш свое собствено жилище. Още утре. Няма да докосваш моя апартамент. Никога! Ако трябва да се обновява, ще повикам тъща си от Париж и двете с Анастасия ще се заемат с това.

— Мръсник! — изписка тя. Кръвта се бе отдръпнала от лицето ѝ. — Няма да позволя постоянно да ми навираш в очите бившата си съпруга.

— И какво ще направиш? — Максим погълна шампанското си, остави чашата на масата и излезе.

Тя изтича след него в коридора и го видя как отвори гардероба, взе шлифера си и го метна през ръка.

— Къде отиваш? — извика Адриана.

— Излизам.

— Къде?

— Ще се разходя. Имам нужда от чист въздух.

— Щял да се разхожда! Не ти вярвам. Познавам те добре, Максим. Знам те какъв похотливец си! Напоследък изобщо не спиш с мен, значи спиш с друга жена. Не може да нямаш някое тайно местенце, където да отидеш. При някоя руса уличница, например.

— Градът е пълен с уличници, Адриана. Руси, тъмни, червенокоси. Има ги всякакъв цвят, размер и форми. — Той излезе и затръшна вратата след себе си.

Успокои се почти веднага след като стъпи на улицата. Тръгна с бавна крачка по Пето авеню, ядосан повече на себе си, че беше избухнал. Гневът бе излишно изразходван на ценна енергия. Силите му бяха нужни за по-важни дела. По устните му заигра насмешлива усмивка. Времето, размишляваше той, е стока, която не мога да си позволя да разхищавам. Не прекарах достатъчно време с Адриана, за

да я опозная по-добре. Който се жени бързо, дълго се разкайва, припомни си Максим думите на Теди след венчавката. Дълбоко в себе си той знаеше, че тя не одобрява Адриана. Но скъпата Теди го обичаше и уважаваше прекалено много, за да му се меси в живота и да му казва какво да прави. Кукувица ми е изпила ума, помисли той унило. Изобщо не трябваше да се женя за Адриана Смит Такър Маклин. Ще се отърва от нея веднага след като реша останалите си проблеми.

Мисълта му, винаги остра като бръснач, се насочи към офертата за „Палмира-Кетелсън“ — огромна компания за козметични продукти и една от основните американски корпорации с международно участие. От известно време купуваше нейни акции и вече притежаваше дванайсет процента от компанията. Наскоро бе уведомил изпълнителния ѝ директор, че е готов да закупи толкова акции, колкото са необходими, за да завладее компанията. Предложението бе отхвърлено. Управата бе изпаднала в паника. Задаваше се голяма битка. Но Максим не искаше да действа по този начин, въпреки настояването на Питър Хайлброн. Той го насърчаваше да продължи, предричаше му, че ще успее и ще удържи грандиозна победа.

Максим вдигна яката на шлифера, пъкна ръце в джобовете и продължи да върви, изцяло погълнат от мислите си. Тази способност да се концентрира бе едно от най-опасните му качества и част от неговия гений.

Той прекоси Седемдесет и седма улица и продължи по Пето. В този миг решението изплува в главата му. Ще се откаже. Утре сутринта ще позвъни на президента на „Палмира“ и ще оттегли офертата, като предложи да им продаде обратно техните акции. Бе инвестирал около петстотин милиона долара. Сигурно ще реализира голяма печалба, вероятно около деветдесет милиона, и ще го обвинят в нечестна игра. Голяма работа. Трябваше да се освободи от акциите. Компанията не му трябваше. Питър ще бъде разочарован, но това си е негова работа. Грейм ще си отдъхне с облекчение. Тя го подкрепяше, разбираше нежеланието му да инвестира в Щатите в този момент.

Странно защо икономиката в тази страна му създаваше чувството за несигурност. Беше му писнало от рискови сделки и облигации. В крайна сметка щеше да се окаже, че рисковите облигации са хартийки без никаква стойност. „Уест Интернешънъл“ беше стабилна компания, „Аландейл Груп“ също. И двата големи

конгломерата бяха печеливши, изцяло без загуби. Не желаше да се разраства повече.

Максим се замисли за личните си инвестиции на американския борсов пазар. Притежаваше стотици милиони долара, вложени в акции на други компании. Още утре ще започне да се освобождава от тях. Бавно и внимателно. Не искаше да предизвика паника на Уолстрийт. Ще продаде акциите си в период от няколко месеца и до август или най-късно до септември ще освободи капиталите си. Имаше силното усещане, че към есента или зимата икономиката на Щатите ще изпадне в криза. Не знаеше на какво се основават съмненията му, защото никога не разбираше как се появяват неговите предчувствия. Вроден инстинкт, може би. Неговият инстинкт му подсказваше да продава. Не искаше да бъде хванат на тясно, ако стоковата борса, не дай боже, се разклати.

Неочаквано почувства лекота и тежестта в гърдите му изчезна. Това не го учуди. Обикновено чувстваше вълна от облекчение винаги когато вземеше окончателно решение по бизнес проблеми, които го бяха мъчили седмици наред. Максим вдигна глава и с изненада откри, че е на ъгъла на Пето авеню и Петдесет и седма улица. Отиде до най-близкия телефон, пушна монета и бързо набра номера.

— Ало?

— Аз съм, скъпа.

— Максим, от къде се обаждаш?

— От ъгъла на Петдесет и седма и Пето. Веднага идвам.

— Нямам търпение. Чакам те след няколко минути.

— След около двайсет. Искам да дойда пеша до Сътън Плейс. До скоро, мила.

Блеър Мартин постави слушалката на телефона. Огледа внимателно хола, който бе с изглед към градината, реката и част от моста на Петдесет и девета улица.

Кимна, успокоена и доволна, че стаята изглеждаше чудесно. Максим бе такъв педант по отношение на реда. Но всичко си бе на мястото — нямаше причина да се притеснява. Тази вечер тяхното тихо убежище в меки пастелни тонове и с френски мебели изглеждаше особено примамливо, потънало в цветята, които Максим й изпращаше

по няколко пъти в седмицата, откакто бяха станали любовници. Всички лампи с копринени абажури светеха, в камината гореше буен огън и създаваше усещането за топлина и уют.

Блеър прекоси стаята и си помисли колко е щастлива, че живее в тази къща. Максим я беше купил за дъщеря си Аликс преди две години като дар в знак на помирение след скарването им през 1985-та с надеждата, че това ще изглади отношенията. Заедно с Анастасия я бяха обзавели — и двамата имаха изключителен вкус и затова къщата в Сътън Плейс бе толкова красива.

Но Аликс бе отказала с пренебрежение да я приеме. Глупаво момиче, помисли си Блеър и поклати глава. Самата тя бе голяма прагматичка и глупостта и непрактичността на другите винаги я озадачаваха.

Известно време за къщата се беше грижил иконом, но той бе напуснал, защото се чувствал много самотен. Максим бе предложил на Блеър да се нанесе преди десет месеца, скоро след като бе започнала връзката им. Той бе обяснил, че така хем ще има човек да пази къщата, хем никой няма да го вижда, когато идва. Дебнещите очи на портиерите в жилищните блокове го безпокояха. „Така ще бъде много по-дискретно. Ще се чувствам по-спокоен.“ Когато видя къщата, тя веднага се съгласи. Блокът, в който живееше, щеше да се разпродава, а Блеър нямаше пари да откупи апартамента си. Всъщност тя бе на кръстопът и не знаеше къде да живее. Така че това решение бе идеално и за двама им.

Докато тичаше по стълбите, Блеър си мислеше за Максим. Беше луда по него, а и той си беше загубил ума по нея. Странното бе, че двамата се познаваха още от 1982-ра и няколко пъти бяха излизали заедно, но той се бе увлякъл по нея едва след женитбата си с Адриана Маклин. Великолепна жена, толкова хубава — самото въплъщение на красотата. Но се оказа голяма мръсница, ужасна и заядлива. Освен това бе лишена от вкус. Блеър не можеше да понася жени, които си окичваха диаманти навсякъде.

Тя влезе в спалнята, свали панталоните и копринената риза и изтича в банята. След като се напръска с парфюм, Блеър разреса червеникаворусите си къдрици и те бухнаха около сърцевидното й лице. Сложи си розово червило и бледосиви сенки на клепачите. Този

цвят винаги правеше очите ѝ по-сини. Малко спирала на русите мигли и бе готова.

Върна се в спалнята и отвори гардероба. Извади бледозелена копринена пижама. Облече широкото долнище, дългата туника и завърза колана. Обу копринени пантофи.

След като набързо се огледа в огледалото, затвори гардероба и се отправи към кухнята. Имаше достатъчно шампанско и пресни зеленчуци, които бе купила през деня. Беше добра готвачка и Максим обожаваше нейните спагети. Ето какво щеше да приготви, а можеха да завършат вечерята със сирене и плодове. Максим не беше претенциозен и не капризничеше за храната. Това облекчаваше нещата, защото тя работеше — имаше собствена фирма за пбблик рилейшънс.

По средата на стълбите Блеър се сети за хапчетата против забременяване. Само това ѝ трябваше — да забременее. Завъртя се обратно и се върна в спалнята. Дръпна чекмеджето на нощното шкафче и взе едно хапче. Тъкмо се канеше да го глътне, но се спря и погледна снимката на Максим. Замисли се. Защо не искам да забременея, запита се тя и леко се намръщи. Вече съм почти на трийсет. Всъщност аз дори трябва да забременея. Нямахме никаква причина да не го направи. Тя дори искаше да забременее. Искаше да има съпруг. И по-точно Максим Уест. Започваше да ѝ писва да му бъде любовница или, ако използваме по-остарялата дума, негова държанка.

С решителни стъпки Блеър Мартин отиде в банята, изсипа хапчетата в тоалетната, пусна водата и хвърли празната кутийка в кошчето. Върна се в спалнята, отиде до нощното шкафче и затвори чекмеджето.

Отново се взря в снимката на Максим, която бе направила в градината миналото лято. После сви пръстите си във формата на насочен пистолет. Усмихна се и се прицели с палеца в снимката със сребърна рамка.

— Няма мърдане, Максим. Хванах те, хванах те, хванах те.

ЧАСТ СЕДМА
МАКСИМИЛИАН
ЛОНДОН — БЕРЛИН
1989

*Човек с многолика съдба.
Човек, който живееше в свой
собствен свят
и притежаваше нещо
недосегаемо,
което сам не можеше да
проумее...*

Мелвин
Браг („Ричард
Бъртън —
един живот“)

— Толкова се радвам, че имаш свободно време, татко — усмихна се Аликс на Максим.

— Аз също — отвърна той и я потупа по ръката. Посегна към менюто, което Джоузеф току-що бе оставил на масата. Двамата седяха в едно сепаре в Маркс Клъб, където Максим я бе довел на обяд, след като ненадейно се бе появила в офиса му на Гровнър Скуеър.

— Е, Аликс, какво искаш?

— Засега нищо, благодаря. После бих взела черен дроб и бекон.

— И аз. — Максим направи знак на Джоузеф, поръча и се обърна към дъщеря си. — Трябва да призная, че с теб човек или е подложен на пълен глад, или преяжда, Schatzi. — Той я нарече с галеното ѝ име от детството.

— В какъв смисъл? — учудено попита Аликс.

— Години наред ме държа на разстояние и се отнасяше с мен сякаш съм Атила — вождът на хуните, а сега не мога да се отърва от теб. Където съм аз — ето те и теб, откриваш ме във всяко кътче на света. Помисли само — в понеделник беше в Ню Йорк точно когато и аз бях там. В сряда си вече в Лондон. Май ме преследваш, Аликс.

Тя се отдръпна и го погледна с присвити очи.

— Да не искаш да кажеш, че ти досаждам?

— Разбира се, че не — засмя се той. — И недей да се натъжаваш. Просто се шегувам. Трябва да си разбрала досега, че съм ти благодарен за цялото внимание, което ми обръщаш през последните шест месеца. Дори ме глезиш. Ще ми липсваш, когато се омъжиш и ме оставиш сам да се оправям.

Аликс също се засмя.

— Това няма да стане скоро. В момента в живота ми няма мъж.

— Какво става? Да не би цялото мъжко население да е ослепяло?

Аликс поклати отрицателно глава.

— Не съм срещнала подходящия мъж, татко.

— Ще се появи, Аликс, и то когато най-малко очакваш. Винаги става така.

— Добре, че стана дума за мъже. Досега не съм ти признала, но ти беше прав за Джеръми Викърс. Той се интересуваше само от парите ми. Разбира се, аз не виждах това. Ако помниш, тогава бях само на двайсет и три.

— Не се интересуваше само от парите ти, скъпа моя. Ти си привлекателна, млада, красива, умна и богата. Не бих обвинил никого, ако лапне по теб. Лошото бе, че Викърс бе долнопробен плейбой и комарджия на всичкото отгоре. С две думи — гадно копеле. Беше му излязло лошо име и това ме притесняваше. Не можех да понеса, че си се забъркала с такъв... боклук.

— Той никога не се е държал грубо, татко. Вие с Майкъл щяхте първи да научите, ако ме беше засегнал. Все пак радвам се, че бе толкова непреклонен с мен по отношение на Викърс и се показва като строг баща. Не бях много очарована от позицията ти преди пет години, но сега съм ти благодарна. Благодаря ти, татко.

Максим стисна ръката ѝ.

— Винаги съм ти вярвал, Аликс. Знаех, че в крайна сметка няма да сториш нищо необмислено или прибързано и да сглупиш. Но трябваше да си наясно с моето отрицателно отношение към този човек, дори с риск да ме намразиш.

— Знам, твоето одобрение винаги е било важно за мен. Нямах да се омъжа за Джеръми без твоето съгласие. Всъщност и сега не бих се омъжила без одобрението ти, въпреки че съм на двайсет и осем.

— Престани! Караш ме да се чувствам стар.

— Ти — остарял! Никога!

— Забрави ли, че през юни навърших петдесет и пет?

— Не ти личат. Изглеждаш страхотно. Висок, мургав, загорял, красив и пълен с живот. Това е старото ми татенце — засмя се Аликс.

Той също се засмя, взе ръката ѝ и я целуна.

— Ти разнежваш душата на стария си татко, мое малко мишле, наистина.

Аликс се наведе и го целуна по бузата.

— Онези двамата там ни следят с голям интерес — прошепна тя в ухото му. — Сигурна съм, че ме мислят за твоя любовница.

— Поласкан съм, ако си мислят, че един дядка като мен заслужава такава очарователна русокоса красавица като теб. Но, моля

те, не споменавай думата „любовница“. Напоследък, като я чуя, и се изприщвам.

— Извинявай, татко. — Аликс го погледна внимателно и предпазливо попита: — Можеш да не ми отговаряш, ако съм прекалено любопитна, но какво става с Блеър Мартин?

— Нищо особено.

— Искях да кажа как е тя? Как се отнася към теб?

— Враждебно, разбира се. Исква да се разведа с Адриана и да се ожени за нея. Явно иска бебето да носи моето име и се прави на оскърбена. Обвинява ме, че съм я измамил, и настоява да постъпя както е редно.

— Ха, измамена! Татко, никой в днешно време на такава възраст не забременява просто ей така, освен ако не иска. Повярвай ми.

Максим отвърна на любящия поглед на дъщеря си и бавно кимна с глава.

— Напълно разбирам, Аликс. Не съм глупав. От самото начало се бяхме разбрали с Блеър по този въпрос. Поне така си мислех. Тя обеща да вземе мерки. Много добре знаеше условията ми. Когато през 1987-ма, точно след като се бях върнал в Ню Йорк от Лондон и разбрах, че е бременна, бях ужасно ядосан.

— Как обясни бременността си?

— Каза ми, че за тази работа обикновено трябва двама.

В зелените очи на Аликс заиграха гневни огънчета.

— Но няма нужда от двама, за да се пият хапчета против забременяване. Или за да се използва друга предпазна мярка. Мисля, че Блеър те е изиграла, татко.

Значи изиграла, помисли си Максим. Лицето му придоби странен израз, погледът му се изгуби в далечината и за миг Аликс сякаш престана да съществува за него.

— Какво има? Да не би нещо да не е наред? — попита тя с тревожен поглед.

— Не — усмихна се Максим. — Изведнъж си спомних за Камилия, просто така. Тя веднъж ме беше обвинила, че съм я измамил. Не в този смисъл, за който говорехме, разбира се.

— А ти наистина ли я беше измамил?

— В известен смисъл. Но си имах причини.

— И Блеър Мартин те е изиграла и също си е имала причини.

— Сигурно си права, Аликс... Няма да ти казвам колко пъти съм се питал защо се хванах с нея... Може би защото ми напомняше за Камилия. Блеър прилича на нея, има същата коса и подобна фигура, не е ли така?

— Но не е и наполовина толкова мила! Камилия бе прекрасен човек.

— Колко жалко, че загина. За всички ни — промълви той, мислейки на глас, и върху лицето му легна тъга.

— Слава богу, че ти не умря, татко. Никога няма да забравя как се чувствах, когато лежеше в „Маунт Синай“ след като те простреляха. Ти бе на прага на смъртта. Бях отчаяна. Разбрах каква глупачка съм била да ти се сърдя заради Джеръми Викърс и че ти си ми мислел доброто. Молах се само да се оправиш, за да се сдобрим и пак да бъдем приятели.

— Така и стана, мило мое момиче.

Тя се усмихна и се наведе към него.

— За щастие. А ти изглеждаш великолепно. Лятото, прекарано на яхтата, ти се е отразило добре — отбеляза Аликс.

— Мисля, че това наистина ми помогна да се съвзема. — Максим кимна няколко пъти с глава. — Чувствах се много слаб, след като излязох от болницата през февруари, макар и нищо да не казах на теб, нито на майка ти и Теди. Но аз съм жилав и бързо се изправям на крака. Сега съм като нов. Никога не съм бил по-добре. А, ето го и обядът, Аликс. Не знам ти как си, но аз умирам от глад.

След обяда тръгнаха пеша към офисите на „Уест Интернешънъл“ на „Гровнър Скуеър“. Аликс хвана Максим под ръка и се сгуши в дебелото си палто.

— Господи, ужасно е студено за октомври. Надявам се, че зимата няма да е лоша.

Той я погледна.

— Звучи ми така, сякаш се каниш да останеш в Лондон. Мислех, че Манхатън е истинският ти дом. С всичките ти богати клиенти, които са готови да дават купища пари за произведения на изкуството, картини и старинна френска мебел.

Аликс поклати глава и каза:

— Вече не са. Разбира се, редовните ми клиенти пак идват — главно известни дизайнери — и плащат добре. Но повечето от

новобогаташите се отказаха покрай голямата криза на Уолстрийт през октомври и други икономически проблеми. Не желаят вече да се охарчват.

— Мисля, че си права.

— Ами ти, татко? Ще останеш ли в Лондон през следващите месеци?

— Най-вероятно да. Може би ще отскоча до Ню Йорк, но няма да стоя дълго там. Всъщност възнамерявам да прекарам Коледа в Лондон. Искаш ли да празнуваме заедно?

— С най-голямо удоволствие, татко!

— Тогава решено — радостно се усмихна Максим и се спря пред сградата на компанията.

Аликс сияеше от щастие. Тя се повдигна на пръсти, целуна го по бузата и здраво го прегърна.

— Обичам те, мило мое татенце.

— И аз те обичам, момичето ми.

— Добро утро, сър Максимилиан — поздрави униформеният портиер, държейки вратата. Той тъкмо се беше сбогувал с Аликс.

— Здравей, Джим. Всичко наред ли е при теб? Как е семейството?

— Благодаря, много добре, сър Максимилиан.

Максим кимна и се отправи към асансьорите. Качи се до кабинета си на единайсетия етаж.

Фей Милър, секретарката, вдигна очи, когато с трясък нахлу през вратата, и възкликна:

— О, сър Максим! Грейм Лонгдън току-що се обади. Да ви свържа ли с нея?

— Не сега, Фей, благодаря — отвърна Максим. — Ню Йорк може да почака поне малко. — Той тръгна към вътрешния кабинет, но се обърна и попита: — Нещо спешно ли беше? Каза ли за какво се отнася?

Фей поклати отрицателно глава:

— Не. Каза само, че може да й се обадите по всяко време. Не било нещо важно.

— Добре. — Максим влезе в стаята, затвори вратата, съблече си шлифера и го окачи в шкафа.

Той седна зад бюрото и се загледа в двете папки пред себе си. После вдигна телефонната слушалка и набра номера на сина си.

— Майкъл Уест на телефона.

— Аз съм, Майкъл.

— Кажи, татко?

— Можеш ли да прескочиш за малко до офиса ми?

— Веднага идвам.

След няколко минути двацет и седем годишният му син вече влизаше в стаята, сериозен както винаги, с тъмни, блестящи, хипнотизиращи очи като неговите. Докато се приближаваше, Максим установи, че все повече заприличва на него.

Майкъл се отпусна на стола до бюрото, кръстоса крак върху крак и погледна баща си право в очите.

— За какво ме извика?

— Заради това тук. — Максим вдигна папките от бюрото и отново ги остави.

Майкъл повдигна вежди — мимика, несъзнателно копирана от баща му — и въпросително го погледна.

— Какви са тези папки?

— Забрави ги за момента. Ще се заемем с тях след малко. Първо искам да поговорим за нещо друго.

— Добре, татко. Казвай.

— Последните няколко години страниш от мен, нещо си ми ядосан, не си доволен...

— Как можа да го кажеш, татко! — прекъсна го Майкъл с възмутен глас. Очите му присвяткваха.

— Казах го, защото е истина — отвърна Максим и прикова очи в сина си. — Нещата между нас изобщо не вървяха, въпреки че и двамата се правехме, че всичко е наред. Докато не ме простреляха в началото на тази година. И чак когато едва не умрях, твоето отношение се промени. Част от твоята неприязън сякаш се изпари. Вярно ли е това или не?

Майкъл мълчеше. Двамата мъже се гледаха изпитателно.

Най-сетне синът каза:

— Да, вярно е.

— Но у теб все още има омраза, Майкъл... омраза към мен. Ето за това исках да поговорим.

— Аз не те мразя, татко! — протестира Майкъл. — Господи, сърцето ми се късаше, като те гледах ни жив, ни умрял в болницата в Ню Йорк и не знаехме дали ще оживееш. Толкова се безпокоях за теб, че се бях побъркал. — Той направи пауза, покашля се и тихо каза: — Аз те обичам, татко.

— Знам, Майкъл. Аз също те обичам. Виж, не те упреквам, макар че сигурно ти звучи така. Просто се опитвам да ти кажа нещо и то е следното — напълно те разбирам защо ми се сърдеше и не ме обичаше. — Максим опря лакти на бюрото, преплете пръсти и погледна над тях.

Майкъл седеше неподвижно на стола в очакване баща му да продължи и се чудеше какви ще са следващите му думи. Той мълчеше. Знаеше, че когато баща му добие това напрегнато, съсредоточено изражение на лицето, не трябва да издава никакъв звук.

Най-после Максим заговори:

— Имаш пълното право да изпитваш такива чувства към мен, защото през изтеклото време в известен смисъл не бях справедлив с теб. За едно нещо — не ти дадох достатъчно власт и пълномощия. — Максим въздъхна и поклати глава. — Без да съзнавам, си бях присвоил всички права да ръководя. Бях прекалено зает със сделките си и там ми бе грешката. Толкова бях затрупан с работа, че не обръщах внимание на важни неща. Всъщност съм бил голям егоист, особено спрямо някои хора. Но това е дълга история и няма да те занимавам с нея. Повиках те тук, за да ти кажа, че нещата трябва да се променят, Майкъл. Като мой единствен син и наследник на тази огромна империя, мисля, че е крайно време да поемеш част от работата, от отговорността и властта.

Майкъл бе слисан. Лицето му застина от изненада. Гледаше баща си и не можеше да повярва.

— Няма ли да кажеш нещо? — засмя се Максим.

— Татко, ти сериозно ли говориш?

— Да съм се шегувал някога, когато е ставало въпрос за бизнес?

— Не. Но, татко... Искам да кажа, благодаря ти... — След като думите на баща му най-сетне достигнаха съзнанието му, Майкъл широко се усмихна. — Това е голяма новина за мен. Отдавна желая да върша нещо повече за компанията и няма да те изложа.

— Знам, Майкъл. Искам само да добавя, че ти си отличен бизнесмен. Проблемът е, че досега стоеше в сянката ми. Сега ти давам шанс да излезеш от нея и да се изявиш.

— Да се изявя? Как?

— Ще заминеш за Ню Йорк и ще поемеш управлението на „Уест Интернешънъл“ вместо мен. И заедно с мен, разбира се.

Майкъл се смая още повече, но успя да каже:

— Татко, това е невероятно и чудесно.

Максим стовари двете папки.

— Тук са всички подробности за двете сделки, които в момента въртим с Грейм и Питър. И няколко бележки за офиса в Ню Йорк, какво да очакваш от кого...

Майкъл се намръщи.

— Но ти също ще си там, нали? — припряно попита той.

Максим поклати отрицателно глава.

— Искаш да кажеш, че ме пускаш на дълбокото? Сам? Да плувам или да се удавя?

— Няма да се удавиш, ще плуваш. Ти си мой син. Ние винаги побеждаваме. Изобщо не се съмнявам в теб. И недей да гледаш толкова отчаяно. Винаги си искал точно това, нали?

— Но, татко...

Максим вдигна ръка.

— Това е, Майкъл. Аз вече реших. Ти винаги си искал да управляваш, и то офиса в Ню Йорк. Ето — давам ти го. Грейм и Питър ще са до теб през цялото време. Можеш да им имаш пълно доверие — те няма да те подведат. За всеки случай аз винаги ще стоя до телефона.

— Но къде? — намръщи се Майкъл. — Къде ще бъдеш?

— Тук, в Лондон. Или на яхтата. Може би дори в Ню Йорк през две врати от теб. Но отсега нататък ти ще управляваш американския клон на „Уест Интернешънъл“. Съгласен ли си?

— Разбира се, татко. За миг само се обърках. Най-неочаквано ми прехвърляш такава отговорност... — В гласа на Майкъл имаше колебание. — Мога ли да те попитам защо?

— Разбира се. Първо — един ден „Уест Интернешънъл“ ще бъде твоя. Ти си запознат отвътре с дейността на лондонския клон и мисля, че е време да се прехвърлиш в Щатите. Аз ще те напътствам и винаги

ще бъда до теб, когато имаш нужда. Но искам да започнеш ти да управляваш, Майкъл. С две думи — твой ред е.

Майкъл кимна.

— Разбирам.

— Второ — искам да си почина. Години наред съм се напъргал, блъскал и съсипвал. От осемнайсетгодишен. Мисля, че трябва да забавя темпото. — Той се усмихна с усмивката настрани и си призна: — Докосването със смъртта ме накара да разбера, че в живота има и други неща, освен сделките.

— Така е, татко, и аз се радвам, че искаш да си починеш. Но, надявам се, не мислиш още да се оттегляш. Ти си само на петдесет и пет.

— В никакъв случай, Майкъл — усмихна се Максим. — Би ми липсвала тръпката в бизнеса. Само че няма нужда да работя по два часа и четири часа в денонощието — поне това успях да разбера.

— Кога искаш да замина за Ню Йорк?

— Когато успееш да разчистиш бюрото тук. Ако можеш веднага.

— Мога да замина през уикенда. Приключил съм почти с всичко. Ти ще дойдеш ли с мен?

— Не, но Грейм и Питър те очакват с разтворени обятия. Другата седмица заминавам за Берлин. С Теди ще ходим на гости на леля Ирина.

— Не е ли малко неподходящо да пътувате сега, татко?

— Защо?

Ами всички тези вълнения в Източен Берлин, в ГДР, изобщо в цяла Източна Европа?

— Това е неповторимо време, Майкъл. През следващите няколко месеца ще станем свидетели на невероятни промени, помни ми думата. Русия е в икономическа криза и това е основната причина Горбачов да преговаря със Запада. Него не го интересува дали ще запази Комунистическата партия, той иска да спаси народа си. А отношението му към правителствата на държавите от Източния блок ще доведе до големи реформи. Ще видиш.

— Преди три години, когато бях с теб в Берлин, ти ми каза, че Берлинската стена трябва да бъде съборена и че един ден това ще стане. Вярваш ли, че това наистина ще стане?

Максим сви рамене.

— Не знам. Трябва да падне — толкова е ужасна.

— Ако това стане, смяташ ли, че двете Германияи ще се обединят?

— Не мога да кажа. Не е толкова лесно, колкото изглежда. Ще бъде доста сложно.

Майкъл се замисли.

— Обединена Германия? Как ли ще реагират хората?

— Не знам. Нека не забравяме, че днешна Германия се смята за част от Европа, а през 1992-ра в Европа няма да има граници. В известен смисъл всички ще станем едно цяло. Нещо като обединена държава.

— Разбирам какво искаш да кажеш, но ще има и такива, които ще се противопоставят и ще видят заплахата в обединяването на Германия.

Максим се засмя.

— Знам, но онези, които мислят по този начин, не разбират от европейска политика, да не говорим за икономическата ситуация в Европа в момента. Освен това германците са готови на всичко, за да изкупят греховете си от последните четирийсет и четири години. Те ще бъдат много внимателни. Нуждаят се от световно признание.

— Ново поколение, нови ценности. Това ли искаш да ми кажеш, татко?

— Може би. — Максим стана, взе папките и заобиколи бюрото.

Майкъл скочи и пое подадените му папки.

— Благодаря за огромното доверие, татко. Няма да те изложа.

— Сигурен съм, Майкъл. — Максим сложи ръка на рамото му и го изпрати до вратата.

— Господин Трентън ще дойде да пийнем по нещо преди да отидем на вечеря, Марко — съобщи Максим на иконома, който се грижеше за къщата в Мейфеър.

— Да сервирам ли обичайното „Рьодерер Кристал“, сър Максим?

— Да, ако обичаш. Господин Трентън ще пристигне към седем и половина. Ще седнем долу в библиотеката.

Марко леко се поклони.

— Вие ще желаете ли нещо, сър Максим? Чаша чай?

— Не, благодаря — промърмори Максим и се отправи към стола с „Ивнинг Стандарт“ в ръка.

— Добре, сър. — Марко излезе от кабинета на Максим, който бе на горния етаж до спалнята, и тихо затвори вратата след себе си.

Максим хвърли поглед на първата страница, но нямаше настроение да чете и захвърли вестника. Той се облегна на стола, притвори очи и се върна към случките от деня. Внезапното пристигане на дъщеря му в Лондон бе приятна изненада за него. Най-хубавото нещо през последните девет месеца след злополуката бе изглаждането на отношенията между тях. Заслугата бе на Аликс: тя постоянно бдеше до леглото му в болницата и след като го изписаха. Той самият смяташе да поеме инициативата тогава, когато отиде в Ню Йорк да я търси, но тя бе заминала за Калифорния. Отново бяха добри приятели, по-близки от всякога. А сега може би щеше да се сближи и със сина си. Мислите му се прехвърлиха върху Майкъл. Той наистина бе шокиран. Направо не бе на себе си. Максим се засмя наум, доволен, че най-после успя да му предаде част от управлението. Освен всичко друго, Майкъл го заслужаваше. Той ще се справи чудесно, каза си Максим. Ръководството на офиса в Ню Йорк ще му помогне да стъпи на крака.

Ню Йорк. Мисълта за бъркотията там го изпълни с тревога и страх. Но рано или късно трябваше да се заеме и с това. Внезапно си спомни нещо, което му бе казала Камилия преди години: „Ние сами пишем сценария на собствения си живот и после го играем.“ Бе абсолютно права. Сам забърка кашата в Ню Йорк и сам трябваше да се оправя. Никой не му бе виновен.

Другата седмица заминаваше с Теди за Берлин. Оттам ще отиде в Ню Йорк. Почувства облекчение от това решение. Стъпи ли веднъж там, ще сложи всичко на място. Нямаше друг избор — от него зависеше съдбата на много хора.

След като се бе разминал на косъм от смъртта, той си бе обещал да сложи объркания си личен живот в ред. Но това отне повече време, отколкото очакваше. Последва церемонията в Бъкингамския дворец през юни, когато бе удостоен с почетната титла „сър“. След това по съвет на доктора се отправи на дълго пътешествие с яхтата из Средиземно море. Бе в компанията на най-близките си: Аликс, Майкъл и Анастасия, Теди и Марк, семейство Деревенко, Хлапето и Марша — всички онези, които обичаше и които го обичаха. Така изминаха юли и

август. През септември трябваше спешно да замине за Япония по бизнес. Преди да се върне в Лондон трябваше да се отбие в Австралия и Хонконг.

От октомври бе тук и се занимаваше с покупката на френска компания за парфюмерия и козметика. Уреждаше и евентуалното преминаване на бизнеса в ръцете на Майкъл след няколко години, когато най-после се оттегли. Но сега бе крайно време да реши личните си проблеми в Ню Йорк.

Максим се изправи и застана с гръб към огъня. Имаше отнесен вид. Все още го измъчваха същите противоречия и съмнения, каквито и в началото на годината, преди злополуката. Допирът със смъртта ги беше изострил. Нощи наред лежеше буден и се луташе из тъмния лабиринт на душата си, търсейки смисъла на своя живот или някакво обяснение за всичко, което му се беше случило. Но отговор и досега не бе открил.

Години наред, още от детството си, той бе изпълнен с дълбока тъга. Раздялата му с Анастасия само бе засилила това чувство за загуба, което носеше в себе си.

Вече бе започнал да разбира и да приема, че тъгата винаги щеше да остане в душата му. Оставаше му само да се моли един ден да намери покоя, който толкова дълго бе търсил, и ако това станеше, всичко щеше най-после да си дойде на мястото.

Максим чу звънеца и се отърси от мислите си. Излезе от кабинета и се завтече по стълбите да посрещне Хлапето, на когото Марко вече отваряше вратата.

Той ми е приятел от четирийсет и седем години, помисли си Максим. Най-добрият ми приятел. Верен, непоколебим, предан и мъдър. Какво щях да правя без него.

— По кое време ни очаква Ирина? — попита Максим, излизайки от спалнята на апартамента си в хотел „Кемпински“ в Берлин.

— След няколко часа — отвърна му Теди.

Той погледна часовника си.

— Още няма пет часа. Сигурно не съм те разбрал. Останах с впечатлението, че трябва да побързам.

— Всичко е наред, Максим — успокои го Теди. — Казах ти, че трябва да сме готови до пет часа. Само че още няма да тръгваме за Ирина. Очаквам гост.

— Така ли? Кой?

— Една... една приятелка на майка ти — започна Теди, но се спря и се вгледа в него. За първи път в живота си сякаш го поглеждаше отстрани. Не можеше да не се възхити на неговата необикновена хубост и на отличния му вид след премеждието. Когато го простреляха, тя си загуби ума от притеснение. И тогава започна да се моли — тя, която се бе отказала от вярата. Молеше се ден и нощ и когато Максим оздравя, вярата ѝ в Бога се върна.

— Изглеждаш странно, Теди. Какво има? — попита я той.

— Нищо. Да си призная, тъкмо си мислех колко добре изглеждаш. Толкова здрав.

Максим ѝ се усмихна.

— От тена е. Но ако трябва да бъда откровен, наистина се чувствам добре, Теди. И кой, казваш, че очакваш.

— Ами една бивша... — На вратата се почука и Теди рязко се изправи и се втурна да отвори, преди Максим да успее да го направи. — Добър ден. Благодаря ви, че дойдохте. — Вратата се отвори по-широко и Теди въведе гостенката в стаята.

Максим леко се изненада, когато видя жената до Теди. Беше монахиня, облечена в тъмнокафява одежда и черно покривало на главата. Той бе озадачен и хвърли един бърз и недоумяваш поглед към Теди.

— Сестра Констанца, позволете ми да ви представя Максимилиан Уест. Максим, това е сестра Констанца от францисканския орден „Сестрите на бедните“.

Максим кимна с глава, като се чудеше каква ли може да е връзката на майка му с тази католическа монахиня.

Монахинята се приближи усмихната и протегна ръка. Максим я пое и също се усмихна. Никога през живота си не бе виждал такова спокойно лице.

— Приятно ми е да се запозная с вас, сестра Констанца.

Монахинята бе дребна и слаба, с големи топли очи. Гласът ѝ бе нежен.

— Радвам се, че най-после се срещнахме. В писмата си Теди ми е разказвала толкова много за вас.

Максим съвсем се обърка и погледна Теди в очакване на някакво обяснение. Тя се направи, че не го забелязва и се обърна към монахинята:

— Заповядайте, сестра Констанца, седнете.

— Благодаря — отвърна монахинята и седна.

— Желаете ли нещо ободрително? Може би чай или кафе? — попита Максим и погледна първо нея, после Теди.

— Не, благодаря — отказа сестрата.

— Теди, ти?

— Не, Максим, благодаря. Ела да седнеш до мен.

Той се подчини. Чудеше се какво става.

— Има нещо, което отдавна искам да ти кажа. От дълги години, Макс. — Тя го погледна прямо и след малко продължи: — И всъщност отдавна трябваше да съм ти го казала. Но не намерих сили. — Теди си пое дълбоко дъх. — През 1939-та, преди да напуснем Париж, Урсула ми даде едно писмо за теб.

— Да, все още го пазя — прекъсна я Максим с нотки на нетърпение в гласа.

— Имаше писмо и за мен, което не трябваше да отворя, освен след евентуалната ѝ смърт. Това бе първото нещо, което направих, след като се върнах в Берлин през 1945-та. Писмото съдържа информация, която майка ти държеше да зная. Пишеше, че трябва пазя пълна тайна и да реша дали да ти кажа или не, когато си достатъчно голям да разбереш. Но аз никога не ти казах, нито ти показах писмото.

— Какво пишеше в него? — попита Максим, изгарящ от любопитство.

— След малко ще узнаеш — отвърна Теди и продължи: — Когато ти едва не умря, ужасно съжалявах, че не съм ти дала това писмо. Изведнъж осъзнах, че не е бивало да крия истината от теб, че ти имаш пълното право да знаеш какво пише в писмото.

— И какво е то?

Теди взе ръката му в своята и здраво я стисна. Гласът ѝ прозвуча тихо, когато каза:

— Урсула Вестхайм не е истинската ти майка, Максим. Тя те е осиновила... Двамата със Зигмунд са те осиновили, когато си бил на един ден.

Максим се отпусна и зяпна Теди. Той бе шокиран от необичайните ѝ думи. Трябваше му известно време, за да проумее току-що казаното и за да дойде на себе си.

Най-после успя да попита с треперещ глас:

— Коя е майка ми тогава?

Теди отвърна на пронизващия му поглед, но не отговори. В стаята настъпи мъчителна тишина.

Много тихо и все така спокойно, сестра Констанца промълви:

— Аз съм твоята майка, Максим. Аз те родих.

Максим остана с отворена уста. Очите му се приковаха в монахинята. Всичко се завъртя в главата му и той не можеше да разбере какво става.

— Но как може да сте ми майка? — развълнувано попита Максим. — Та вие сте монахиня. — Той поглеждаше ту към сестра Констанца, ту към Теди и не знаеше какво да мисли.

— Невинаги съм била монахиня — отвърна сестра Констанца. — Аз съм твоята родна майка, Максим — това е истината.

— Нищо не разбирам! — възкликна той. — Вие сте католичка, а Вестхайм бяха евреи. Как така са ме осиновили?

— Искам да ти разкажа цялата история — рече монахинята. — Може ли?

— Разбира се! Трябва да знам всичко!

— Преди да стана монахиня, аз се казвах Доротея Шуберт. През 1931-ва, когато бях на шестнайсет години, започнах работа при Урсула Вестхайм като нейна секретарка. Тя много ме хареса и винаги се

отнасяше добре с мен. Когато през 1933-та забременях извънбрачно, родителите ми се отказаха от мен и ме изгониха. Те бяха предани католици, много религиозни и смятаха, че съм ги опозорила. — Сестра Констанца леко се раздвижи и прокара ръка да оправи одеждата си. — Нямаше към кого да се обърна в моето окаяно положение, няхах приятели, които да ми помогнат, а семейството ми бе против мен. Тогава Урсула се отнесе доброжелателно и ме покани да поживея няколко месеца в къщата им. По време на престоя си разбрах, че не мога да задържа детето и ще трябва да го дам за осиновяване. Знаех, че Урсула не може да има деца. Един ден отидох при нея и я попитах не би ли взела детето.

— И майка ми се съгласи? — попита Максим.

— Отначало не — отвърна сестра Констанца. — Каза ми, че трябва сериозно да си помисли... главно защото бях католичка, а тя еврейка. Изтъкнах ѝ, че тук не става въпрос за религии, а за любов. Бях сигурна, че тя и господин Вестхайм ще обградят детето ми с най-голяма любов и ще му дадат всичко онова, което аз не можех.

— И накрая те се съгласиха?

— Да. Госпожа Вестхайм нае малък апартамент, за да мога да се уединя. Те заминаха за вилата си във Ванзее. Беше важно никой от нас да не се мярка из града или в къщата заради слугите.

— И после, след като съм се родил, сте ме предали на родителите ми веднага... Теди преди малко каза, че са ме осиновили на един ден.

Сестра Констанца кимна и замислено го изглежда.

— За всички ни бе най-добре това да стане бързо. Ти бе толкова красиво бебе, че нямаше да мога да те дам, ако те държах в ръцете си по-дълго. Дойдоха да те вземат на тринайсети юни и те отведоха вкъщи. Бяха толкова щастливи. Казах им, че не бих те дала на никой друг, освен на тях, защото знаех колко са добри. Бях сигурна, че ще те отгледат с любов и топлота и ще те обсипят с всичко, което може да се купи с пари.

— Така беше — тихо промълви Максим и с любов си спомни за родителите си.

Теди забеляза, че сестра Констанца изглеждаше бледа и изтощена, и продължи вместо нея.

— Сестра Констанца напуснала Берлин. Била решила да се оттегли в манастир. Отишла в Аахен и станала послушница в

манастира на Ордена на Свети Франциск „Сестри на Бедните“.

— Аахен — повтори Максим. — Какво странно съвпадение. Това бе граничният град, в който спряхме, когато бягахме от Германия през 1938-ма.

— Да — каза Теди и продължи: — В писмото си Урсула ми беше разкрила всичко и ме молеше да поддържам връзка със сестра Констанца и да ѝ пиша всичко ново за теб. Съвсем дискретно, разбира се. Беше ми дала името и адреса.

— И тя го правеше... през всичките тези години — добави монахинята, наведе се към Максим и склочи ръце. — Знаем, че много си страдал и раздялата с Урсула и Зигмунд дълбоко те е натъжила. Знаем също, че ужасната им смърт в концентрационен лагер е оставила неизлечима следа в живота ти. И въпреки това смятам, че постъпих правилно.

— Съгласен съм с вас — едва чуто, но ясно изрече Максим. — Вие сте постъпили възможно най-правилно за онова време. Не сте могли да знаете какво ще се случи.

— Вярвам, че ще ме разбереш и ще ми простиш.

— Няма какво да ви прощавам — погледна я той. — Аз обичах родителите си, те също ме обичаха много и това в края на краищата е най-важното.

— Да, така е — съгласи се монахинята.

— Кой беше истинският ми баща? — попита Максим.

— Казваше се Карл Нойвирг.

— Той също ли беше католик?

— Да.

— Защо не се оженихте?

Сестра Констанца замълча, преди да отговори:

— Той беше женен.

— Жив ли е още?

— Не. Загина във войната. Беше войник на Руския фронт. Жена му и двете им деца бяха убити при въздушно нападение.

— Разбирам. — Максим се обърна към Теди. — Защо досега нищо не си ми казала?

— Исках да ти кажа... и няколко пъти се опитвах. Но никога не ми достигаше смелост. Страхувах се, че мога да ти причиня болка. — Тя се покашля. — Най-последно трябваше да ти го кажа, защото реших, че

не е честно да скривам тази информация от теб. Освен това осъзнах, че на петдесет и пет си достатъчно зрял, за да разбереш всичко.

За пръв път в очите на Максим заигра лека усмивка.

— Да, мисля, че съм достатъчно голям, за да разбера.

В този миг сестра Констанца неочаквано стана и обяви:

— Вече трябва да си тръгвам.

Максим скочи.

— Не желаете ли чай или нещо друго преди да си тръгнете, сестра Констанца?

— Много си мил, но наистина трябва да потеглям.

— Дълго ли трябва да пътувате?

— Не. Ще ми отнеме около половин час с влака. Манастирът е извън града.

— Моля ви, нека ви закарат с колата ми...

— Не, не — отказа тя и леко го докосна с ръката си. — Трябва да продължа да живея както досега. Благодаря за любезността. — Тя протегна ръка.

Максим я пое и я задържа.

Сестра Констанца се взря в лицето му. Тъмнокафявите ѝ очи бяха пълни с любов.

— Живей в мир, Максим, и нека Бог те благослови — изрече тя.

Сърцето му изпита благодарност към тази добра, религиозна жена, която му бе дала живот, и той инстинктивно се наведе и я целуна по бузата.

Очите ѝ се напълниха със сълзи, тя се усмихна и лицето ѝ просия.

— Сърдиш ли ми се? — попита Теди, малко след като Максим бе прочел писмото на Урсула и ѝ го бе върнал.

— Как мога да ти се сърдя, скъпа ми Теди?

— Разстроен ли си?

— Не. — Лицето му както винаги излъчваше любов и преданост.

— Тогава какво изпитваш? — настоятелно го запита Теди, притеснена от ефекта, който разкритията на монахинята можеха да окажат върху него.

— Аз съм изненадан, смаян, шокиран. Мисля, че при тези обстоятелства всеки би се чувствал така. Прав ли съм?

— Да — съгласи се Теди и продължи да го наблюдава.

— Все пак можеше да ми покажеш писмото по-рано — каза Максим. Той отвърна на погледа ѝ, без да трепне. Лицето му не издаваше нищо.

— Не го направих, Макс, защото се страхувах как ще го понесеш.

— Това, което току-що чух от сестра Констанца, не променя нищо в живота ми, Теди. Мути винаги ще си остане моята скъпа мути, приказната ми майка от детството. Никога няма да престана да я обичам и ще пазя мил спомен за нея, докато умра. И независимо чии мъжки гени нося в кръвта си, Зигмунд Вестхайм ще си остане мой баща. Винаги ще ми бъде баща. Той ме дари с любов, показа ми как да живея честно. Винаги съм се ръководел от принципите, които ми завеща като дете, през целия си живот. — Той спря, усмихна се малко неуверено и добави: — Още пазя листчетата, които ми даде, когато бях на четири години. Преписах ги на бели картончета, за да мога да ги съхраня редом с малкото издялано дървено конче. После предадох неговите правила на Майкъл и Аликс. Дадох им копия от думите му.

— О, Максим, постъпил си чудесно и да не ми кажеш! — зарадва се Теди.

— Е, все нещо трябва да остане тайна за теб — отвърна той внезапно развеселен. Теди го погледна изпитателно.

— Най-последно знаеш кой си и кои са истинските ти майка и баща. Роден си католик от родители католици.

— Не, Теди. Родителите ми бяха евреи. Аз също съм евреин. Възпитан съм като евреин, чувствам се евреин и затова съм евреин.

За миг Теди го изгледа изненадано, без да продума. После бавно поклати глава:

— Прав си, Максим. Ти си евреин.

Максим седна до нея на дивана. Взе ръката ѝ и я погледна в очите. Тя все още беше красива, въпреки че беше на седемдесет. Около зелените ѝ очи и в ъгълчетата на устните имаше ситни бръчки, а косата ѝ бе побеляла. Но тя излъчваше ведрина и чар, които не бяха подвластни на времето. В този миг той така я обичаше, че сърцето му щеше да се пръсне. Милата и вярна Теди — вечно до него през целия му живот.

— Искам да ти кажа още нещо — нежно каза Максим.

— Да, скъпи?

— Сестра Констанца ми е дала живот, мути винаги ще си остане нещо съкровено за мен, но моята майка си ти, Теди.

Тя го зяпна онемяла. Очите ѝ изведнъж се напълниха със сълзи.

Той я погали по бузата и си спомни колко много бе направила за него за четирийсет и четири години.

— Откакто съм станал на една година, все се грижиш за мен. Гледаше ме, когато бях малък и безпрепятствено ме доведе в Англия. С риск за живота си ме опази и ме отгледа, докато станах самостоятелен мъж. Всичко хубаво в мен дължа на теб, Теди. Ти си добрата фея в моя живот. Да, моя скъпа Теди, ти си моята майка. Обичам те много и с цялото си сърце ти благодаря за всичко, което си направила за мен.

Теди толкова се развълнува, че сълзите ѝ се затъркаляха по бузите. Тя се притисна до Максим и прочувствено каза:

— Винаги съм те обичала като мое дете. Дълбоко в сърцето си съм те чувствала като първороден син. Никога не съм те възприемала по друг начин.

Максим я прегърна.

— Да, знам. Мисля, че винаги съм го знаел.

Те се притиснаха силно и за миг в съзнанието им изплуваха множество дребни случки от живота им през последните петдесет години. Стояха прегърнати като майка и син, всеки потънал в собствените си мисли.

Заровил лице в снежнобелите ѝ коси, Максим пошепна:

— Странно, но толкова неща ми се изясниха през последните няколко дни. Толкова бях объркан, изпълнен с противоречия и съмнения относно самия мен и живота ми. Не можех да погледна реално на нещата. Една нощ, точно преди да ме прострелят, седях и се чудех — кой съм аз, защо съм на този свят, какво по дяволите е животът.

— Отдавна виждах, че нещо те мъчи — прекъсна го Теди.

— И миналата седмица изведнъж ми просветна..., сякаш получих откровение от Бога. Внезапно проумях толкова много неща за себе си, разбрах, че цял живот бях копнял по мути и може би я бях търсил у други жени. Да, сега наистина разбрах кой съм... Аз съм изгубеният Ханс.

Теди се отдръпна и погледна красивото му познато лице:

— Какво искаш да кажеш?

— Помниш ли, когато бях още малък, тук, в Берлин, ти ми четеше приказка за едно момче на име Ханс?

— Смътно.

— Майка му го загубила и не могла вече да го намери. Така Ханс бил навеки изгубен и трябвало да се скита немил-недраг из света, без да има кой да го обича. Тази история дълбоко ме бе впечатлила. Когато бяхме в Париж през 1939-та, аз помолих мути да не ме загуби. Но тя го направи. Поне така си мислех, защото никога повече не я видях. — Той погледна Теди в очите и заключи: — Винаги съм бил едно изгубено момче.

Сянка на тъга помрачи лицето ѝ и нейното сърце се сви от мъка по него. Но тя поклати глава и нежно каза:

— Ти — изгубен. Никога. Объркан си, но изобщо не мисля, че си изгубен.

— Дълбоко в себе си винаги съм се чувствал така, макар да го осъзнах едва оная вечер. Двамата с Хлапето вечеряхме и в един момент той каза нещо, което ме накара да се замисля.

— Какво ти каза? — Теди го погледна въпросително.

— Каза, че жените в моя живот жестоко са ме наранявали, предавали са ме по най-подъл начин, дори и да не са го искали. Попитах го какво има предвид и той отвърна, че съм бил лишен от майка на крехка възраст, Анастасия ме напуснала против волята ми, а Камилия също ме изоставила, защото умряла не навреме. Адриана ме разочаровала, а Блеър Мартин — измамила.

— Всичко това е вярно — съгласи се Теди. Хлапето явно бе поумняло на стари години. Тя имаше слабост към него още от детството му и много го обичаше.

— Хрумна ми, че по същия начин, по който мути ми бе отнета, ме изоставяха и останалите жени в живота ми — поясни Максим.

— Място за спор няма.

— Същата вечер разбрах, че ти си единствената жена, която не ме е наранявала и никога не ме е предала. Ти винаги си била до мен като скала, на която да се опра. Когато влизах и излизах от съзнание в болницата в Ню Йорк през януари, си спомням, че в един миг си отворих очите. И знаеш ли кого видях?

Тя поклати глава.

— Видях първата си жена, третата си жена, любовницата си, дъщеря си. И моята майка. Това си помислих, когато те видях. Моята майка. И отново започнах да потъвам в безсъзнание и образът ти, същият какъвто е днес, изчезна. На мястото на белокосата седемдесетгодишна Теди видях Теди от времето на моето детство. В главата ми се въртеше мисълта, че тази Теди ще дойде скоро и ще ме спаси, както когато бях дете.

— Винаги ще бъда до теб, за да те спася, Максим. Но има моменти в живота, когато човек трябва сам да се спасява. Тогава никой друг не може да му помогне. И ти си точно в такова положение.

— Какво искаш да кажеш?

— Мисля, че трябва да се спасиш, като оправиш онази ужасна, невъзможна бъркотия в Ню Йорк. Да се оправиш с всички тези жени. Адриана, Блеър. Бебето Ванеса. Положението трябва да се изясни. Не бива да продължаваш да си завираш главата в пясъка.

— Знам. Имам намерение да внеса малко ред в хаоса на живота си колкото може по-скоро. Не обичам Адриана. Тя също не ме обича. Бракът ни е формален. Ще се разведе с нея. Ако трябва, ще й дам всичко каквото поиска. Имаме предбрачен договор, но що се отнася до мен — готов съм да го променя, но да се отърва.

— Какво ще правиш с Блеър и детето?

— Със сигурност няма да се ожения за нея, ако питаш това. Съжалявам, че ще пострада едно невинно дете, но нямам намерение да се жертвам и отново да се вкарам сам в капана, като се ожения за неподходяща жена. Блеър също не обичам. Тя мен също. Обича само парите ми.

— Ще дадеш ли издръжка на детето, дори да не си сигурен, че е твое?

— Защо не? Аз съм богат човек. Ами ако детето е наистина мое? Бих се чувствал ужасно, ако то е в нужда, ако нещо му липсва.

— Изглежда доста си мислил през последната седмица, Максим. Нещата не ти бяха толкова ясни, когато се видяхме преди две седмици. Тогава ти бе много объркан. Разтревожи ме.

— Вече ти обясних, че онази вечер с Хлапето прозрях всичко. Това бе моята епифания, моето божествено откровение.

Внезапно на вратата силно се почука.

Максим се стресна, извъртя се, после пак се обърна към Теди и я погледна въпросително.

— Кой ли може да е? — измърмори той и стана да отвори.

— О, скъпи, забравих да ти кажа. Очаквам още една гостенка.

— Коя?

Тя не отвърна на въпроса му.

— Боя се, че пак играя ролята на дядо Господ — пошегува се Теди.

Максим отиде до вратата, отвори я и за втори път през този ден остана със зяпнала уста. Но със забележителна бързина успя да се опомни и лицето му се разля в ослепителна усмивка.

— Анастасия! — възкликна той, пристъпи напред, хвана бившата си жена под ръка и я въведе в стаята.

Когато Максим, Теди и Анастасия пристигнаха, княгиня Ирина Трубецкой ги посрещна развълнувана.

— Съжалявам, че закъсняхме — започна да се извинява Теди, но Ирина я спря с ръка.

— Вие не знаете ли? Не сте ли чули още? — извика тя.

Теди погледна озадачено, Анастасия — любопитно, а Максим попита:

— Какво да сме чули, Ирина?

— Новините от Източен Берлин!

— Не — отвърна той.

Анастасия пое нещата в свои ръце.

— Хайде да влезем в хола, Ирина, и ще ни разкажеш всичко. — Тя си свали палтото и го остави на канапето в коридора.

— Но разбира се! Колко неучтиво от моя страна да ви държа в антрето. Хайде, събличайте се. Теди, дай ми палтото си. Максим, закачи си палтото в шкафа!

След като се настаниха удобно пред камината в хола, тримата я погледнаха в очакване.

Ирина бе прекалено възбудена, за да стои на едно място, затова застана права до камината. С треперещ от вълнение глас съобщи:

— Днес Гюнтер Шабовски — ръководител на Източногерманската Комунистическа партия е имал пресконференция.

Заявил е, че тази вечер от полунощ нататък източногерманците могат да пътуват където си искат. — Сълзи напиреха в очите ѝ. — Могат да напускат страната без специално разрешение... за няколко часа, дни, ако искат завинаги. Те са свободни! Най-после свърши робството им! Свободни са! — Ирина толкова се разчувства, че започна да плаче и затършува из джоба си за кърпичка.

Максим я прегърна. След малко тя му каза?

— Ти беше прав. Берлинската стена ще падне, както предрече.

— Не вярвах, че ще доживея този ден! — възкликна Теди.

— Аз също — промълви Ирина и изтри очите си успокоена.

Максим наистина бе изненадан. Той се обърна към Ирина:

— С Теди имахме гости, после трябваше да обсъдим някои неща. Внезапно пристигна Анастасия и нямах време да гледам вечерните новини. Затова нищо не знаехме, когато дойдохме. Но ти ни зарадва с чудесна новина!

— Обадох се да откажа резервацията в ресторанта. Ще вечеряме тук, а към единайсет ще излезем на улицата. Трябва да сме там, когато отворят граничните пунктове на Берлинската стена.

— Точно така! — въодушеви се Максим. — Не можем да пропуснем това историческо събитие. В този миг земята под краката ни тътне. С очите си виждаме как се твори историята. Времето не може да се върне назад...

— Какво искаш да кажеш? — попита Анастасия.

Максим веднага бе схванал значението на този факт, бе проникнал в бъдещето и с още по-развълнуван глас от този на Ирина каза:

— Мисля, че ще станем свидетели на падането на комунистическите режими в Европа. Ще видите — един по един всичките ще се сгромолясат. Свободата и демокрацията не могат да бъдат спрени.

— Наистина ли мислиш, че това ще стане? — попита Теди. Той рядко грешеше. Поне що се отнася до политика или бизнес.

— Да — отвърна Максим. — Благодарение на Михаил Горбачов. Той отвори пътя към това с неговата „перестройка“ и призивите му за реформа. Повярвайте ми, нищо нямаше да стане без него.

— Колелото на историята — тихо промълви Ирина. — Как се върти — понякога бавно, а понякога толкова бързо. Аз съм на

седемдесет и осем и целият ми живот премина под грозящата сянка на комунизма. Болшевиките избиха семейството ми — моят баща, чичо Романов, цар Николай, съпругата му, царкиня Александра, братовчедите ми. Избягахме с майка ми от Русия. — Тя въздъхна. — Повече от седемдесет години чаках и се молах комунизмът да се провали... надявах се, че хората ще се надигнат и тяхната воля за свобода и справедливост ще надделее.

— Хората побеждават — обясни Максим. — От месеци вдигат демонстрации — в Лайпциг и навсякъде в Източна Германия. И за кратко време хиляди източногерманци избягаха през Чехия и Унгария в Западна Германия. Падането на Берлинската стена бе въпрос на време. Ирина, мисля, че е редно да вдигнем тост за това историческо събитие.

— Колко съм глупава! Хилде сложи шампанско да се изстудява преди да дойдете. Ето го там, Максим, на бюфета до чашите. Би ли го отворил, ако обичаш?

Той прекоси стаята, отвори бутилката и наля шампанското. Анастасия му помогна, взе две пълни чаши и ги занесе на Теди и Ирина.

След малко всички вдигнаха тост.

— Да прием за свободата! — извика Ирина и вдигна високо чашата си.

— За свободата! — едновременно ѝ отвърнаха Теди, Максим и Анастасия и вдигнаха чаши.

— Днес е девети ноември — сети се Теди изведнъж и лицето ѝ помръкна. — Девети ноември 1989-та. На този ден преди петдесет и една години бе рожденият ден на Хенриета Манделбаум... и нощта, в която нацистите опожариха централната синагога. Девети ноември 1938-та бе „кристалната нощ“. Никога няма да я забравя... как препускахме из улиците с мотора на Вили Херцог и бягахме от побеснялата тълпа на щурмоваците. Тази вечер е петдесет и първата годишнина от „кристалната нощ“.

— Не е ли чудно, че Стената ще падне точно тази вечер — изрече Максим. — Колелото на историята направи пълен кръг.

Ирина кимна в съгласие.

— Ако Хитлер не бе дошъл на власт, никога нямаше да избухне война. Берлин нямаше да бъде разделен на Източен и Западен. Нито

страната. И Източен Берлин нямаше да попадне под комунистическо управление. Излиза, че всичко води началото си от нацистите. Чак сега, с падането на Берлинската стена, идва краят на Третия райх.

— Отворете вратата — скандираха тълпите по улиците в дванайсет без четвърт. — Отворете вратата! — повтаряха те отново и отново. И не спряха да викат още петнайсет минути, докато чакаха да удари полунощ на контролно-пропускателния пункт „Чарли“ в американската зона на Западен Берлин.

Максим стоеше, прегърнал Теди. Анастасия държеше под ръка Ирина. Четиримата се бяха слели с хилядите, които очакваха дванайсетия час.

Точно в дванайсет през контролно-пропускателния пункт „Чарли“ в западната зона започнаха да нахлуват източногерманци и множеството избухна в радостни викове и крясъци. Всички ликуваха. Свиркането, врявата и щастливите възгласи не спираха. Берлинчани от източната и западната част се прегръщаха, целуваха и плачеха от радост. Навсякъде се лееше бира и шампанско. Велика и незабравима бе тази нощ, в която те празнуваха свободата.

Смесени чувства обхванаха Максим, като гледаше как берлинчани лудееха. Много от тях се бяха покачили на стената, където толкова хора бяха загинали в опита си да избягат на свобода. Други бяха започнали да я къртят с кирки и чукове, решени да разрушат тази грозна стена на срама.

Берлин. Градът на неговото детство. В този град имаше скрита някаква тайна, която винаги го бе карала да се връща тук. В този ден Максим получи отговор на загадката. Той си спомни за Урсула и Зигмунд Вестхайм и в него се надигна мъка при мисълта за тяхното преследване и ужасната им смърт. Изпълни го гняв, но Максим го потисна, защото знаеше, че няма никакъв смисъл. Вместо това той се помъчи да си ги представи — видя красивата руса глава на Урсула, тъмното лице на Зигмунд, наведено над пианото, чу смеха им, долови прекрасната музика, която се носеше из къщата на Тиргартенщрасе. Те винаги щяха да си останат неговите мути и папа и той щеше да пази тяхната памет чиста и неопетнена, незасегната от нищо онова, което бе чул днес. Сети се за сестра Констанца. Сигурно никога повече няма да

я види. Не му се вярваше и тя да прояви желание да се срещнат отново. Днес бе дошла само защото Теди я бе помолила. Монахинята имаше своя Бог и живееше в мир със себе си. Максим бе прозрял това в мига, в който я видя. Нейното мило, невинно лице излъчваше абсолютен покой.

Каза на Теди самата истина. Тя бе неговата майка. Той ѝ бе син. И бе евреин.

Стори му се странно, че Теди настояваше да дойдат в Берлин точно тази седмица и че точно днес, когато падаше Берлинската стена, стените в неговото съзнание също се срутواха.

— Сякаш е Нова година! — извика Теди, която се притискаше към него.

— Или деня на превземането на Бастилията! — обади се Анастасия.

— Празник или революция... както и да го наречем, тази нощ ще остане в историята! — извиси глас Ирина. — За последен път бяхме сред такова множество през 1963-та, когато президентът Кенеди държа реч пред кметството Шьонберг.

— „Ich bin ein Berliner“ — цитира Анастасия думите на Кенеди и погледна Максим.

— Да беше жив да види всичко това — промълви той и като придърпа Теди, Ирина и Анастасия, прегърна и трите. Спомни си нощта, в която го простреляха, и благодари на бога, че е оцелял, че е все още жив.

Беше два часа сутринта, когато Максим, Теди и Анастасия се прибираха в хотел „Кемпински“, след като бяха изпратили Ирина до вкъщи.

Пред вратата на апартамента ѝ Максим и Анастасия целунаха Теди за лека нощ.

— Какъв ден! — обърна се тя, преди да пристъпи прага. — Паметен ден. Незабравима нощ.

— Да, Теди, така е — съгласи се той.

Тя влезе в апартамента, без да продума нищо повече.

Максим и Анастасия стояха сами в коридора и се гледаха.

— Къде е твоят апартамент? — попита той.

— Ей там, недалеч от твоя — отвърна тя.

Тръгнаха мълчаливо по коридора. Когато стигнаха, Анастасия мушна ключа, отвори вратата и се обърна към него:

— Какво ще кажеш за една чашка преди лягане, Максим?

— Защо не — съгласи се той и я последва.

След като свалиха палтата си, Анастасия отиде до бара.

— Какво ще пиеш?

— Всичко друго, само не шампанско.

— Бренди тогава?

— Чудесна идея. Имаш ли?

— Да.

Тя наля, подаде му чашата и седна на стола срещу него. Вдигнаха чаши за наздравица, но не казаха нищо.

След малко Анастасия отбеляза:

— Майкъл ми се похвали колко си щедър с него, Максим. Дал си му такава власт и отговорност и управлението на офиса в Ню Йорк. Той е на седмото небе. Благодаря ти.

— Сигурно от време на време постъпвам и правилно.

— Не те разбирам.

— Не ми обръщай внимание — промърмори той и прекоси стаята. Погледна през прозореца. Улиците все още бяха пълни с хора, които празнуваха. Усети, че тя го наблюдава, и се обърна.

Анастасия седеше с чаша в ръка и с очи пълни с недоумение.

Максим почувства, че трябва да поясни думите си и каза:

— Напоследък всичко върша не както трябва. В Ню Йорк съм забъркал такава каша... в личния си живот.

Тя замълча.

— Не мога да разбера как успях да попадна в клопката на тези две жени — бавно изрече той.

— Мисля, че вината е моя — отвърна Анастасия без да трепне.

— Сега пък аз не те разбирам.

— Не трябваше никога да се развеждам с теб, Максим.

— С това съм напълно съгласен, Анастасия.

— Това бе най-голямата грешка в живота ми.

— Вярно е. — Очите му не се откъсваха от лицето ѝ. — Не съм обичал никоя друга жена, освен теб.

— И аз не съм обичала друг мъж, освен теб.

— Ти си единствена за мен, Анастасия.

— Само ти съществувах за мен, Максим.

— Току-що ми дойде на ум една прекрасна идея, захарче! — възкликна Максим.

— Каква?

Той тръгна към нея.

— Ела с мен...

— Къде? — попита тя.

— Във Венеция.

— Кога?

— Утре. Самолетът ми чака готов на летище „Темпелхоф“.

Анастасия се изправи.

— Да — промълви тя и се хвърли в прегръдките му. — Да, хиляди пъти да. — Погледна го и се усмихна от все сърце.

Тази усмивка запълни празнотата в душата му. Мъката изчезна. Завинаги.

Издание:

Автор: Барбара Тейлър Брандфорд

Заглавие: Жените в неговия живот

Преводач: Надя Баева, Албена Арнаудова, Симона Георгиева

Година на превод: 1992

Език, от който е преведено: английски

Издание: първо

Издател: ИК „Свят“

Град на издателя: София

Година на издаване: 1992

Тип: роман

Националност: американска

ISBN: 954-415-030-7

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/1826>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.